

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Gregorij Abul-Pharagii *Historia.*

In nomine Dei Misericordis Misericordis.

*Dixit Patronus & Dominus noster Pater Sanctus,
sincerus, eximius, doctrinâ & eruditione insignis, Doctorum
Rex, excellentium excellentissimus, temporum exemplar, seculi Phoenix,
præcellentium & sapientum gloria, Doctor divinitus adjutus,
Mar Gregorius Abul-Phara, filius excellenter sapientis Ahronis
Medici Malatienfis, quem Deus misericordiâ suâ protegat.*

I A U S D E O, qui primus est sine initio, & ultimus *Præfatio.*
sine fine; qui Verbum possidet unicum, & vitam æ-
ternam; qui à superioribus colitur in excelsis, & ab
inferioribus in profundis adoratur: & pax Angelis
ejus adfistentibus, nec non prophetis, qui ad obse-
quium Dei & timorem dirigunt; atque ita inceden-
dum ut vias ipsi gratas insistamus.

His præfatis, in compendiosa Epitomes hujus *De Dynastiis* tracta-
tione, statui intra ea subsistere quorum narratione alterum è duobus
commodis percipiat, vel imitandi scil. studium, vel metus, è rebus
in autoritate positorum & sapientum tam benè quàm malè gestis;
ea è libris, qui in hoc genere variis linguis, *Syriaca*, viz: *Arabica*, ali-
isque compositi sunt, colligendo, ita ut initium à prima Creatione
sumens, ætatem usque nostram rem deducam. Estque opus disposi-
tum per decem Dynastias quas Deus inter gentes ita distribuit ut eas
aliæ post alias per * vices administraverint.

* p. 2.

Dynastia *prima* est Dynastia Patrum Sanctorum ab *Adamo* ho-
minum primo. *Secunda*, ea quæ à Patribus sanctis translata est ad Ju-
dices, nempe Judices *Israëliitarum*. *Tertia*, quæ translata est à Judi-
cibus *Israëliitarum* ad Reges ipsorum. *Quarta*, quæ translata est
à Regibus *Israëliticis* ad Reges *Chaldaorum*. *Quinta*, quæ trans-
lata est à Regibus *Chaldaorum* ad Reges *Magorum* [*Persarum*.]

A

Sexta,

*Operis par-
titio in
Dynastias
10.*

Dyn. I. *Sexta*, quæ translata est à Regibus *Persarum* ad Reges *Gracorum* Idololatrias. *Septima*, quæ translata est à Regibus *Gracorum* Idololatricis ad Reges *Francorum*, [*Imperatores Romanorum.*] *Octava*, quæ translata est à Regibus *Francorum* ad Reges *Gracorum* Christianos. *Nona*, quæ translata est à Regibus *Gracorum* Christianis ad Reges *Arabum Moslemiticis*, [*Mohammedanos.*] *Decima*, quæ translata est à Regibus *Arabum Moslemiticis* ad Reges *Mogul.*

Dynastia prima, [*Patrum*] Sanctorum antequam ingrederentur terram promissam.

Dynastia I.
Paria-
charum.

Dicunt qui historiis populorum operam navarunt, & in seculorum seriem diligentius inquisiverunt, origines gentium antiquitus septem fuisse, viz: *Persas, Chaldaeos, Gracos, Aegyptios, Turcas, Indos, Sinenses*. Deinde harum gentium singulae in alias distributæ sunt, divisæque linguæ, & religiones distinctæ. Omnes interim *Sabii* erant Idola colentes ad similitudinem substantiarum superiorum ac corporum cœlestium [conficta.] * Iidem tamen tam multifariam divisi, & sectis diversi, duarum sunt classium; quarum altera scientiis operam dedit, (quales sunt *Chaldaei, Persæ*, alique, quorum loco suo fiet mentio,) alteri nihil ejusmodi curæ fuit, (quales sunt *Sinenses, Turca, Chalybes, Barbari, Aethiopes*, & qui his conjuncti.) Quod ad *Sinenses*, hi gentes [alias] numeri frequentia, imperii magnitudine, & amplitudine regionum excedunt. Cingunt territoria ipsorum, quæ longissimè ad Orientem protenditur terra habitabilis, quicquid est inter lineam æquinoctialem ad ultimum septem climatam Septentrionem versus. Ea scientiæ portio quâ cæteras gentes superarunt, est artium Mechanicarum peritia, & in pingendi arte præstantia. Porro *Turca*, sunt & ipsi gens numero frequens, ditionibus ampla. Illud è quo gloriam sibi vendicant, est rerum bellicarum studium, atque instrumentorum ad easdem pertinentium tractandorum ratio; suntque hominum in arte equestri peritissimi, in feriendo, percutiendo, jaculandoque perspicacissimi.

Turca-
tum.

Populorum
Septentri-
onalium.

Hujus classis reliqui, eorum scil. qui scientiis curam non impendunt, bestiarum quàm hominum similiores sunt. Eorum enim qui ad Septentrionem propius accedunt, dum nimia solis à vertice ipsorum distantia, temperaturam frigidam, & humores crudos reddit, grande-

scunt

scunt corpora, albicant colores, & proluxi dependent crines; at hinc Dyn: I.
intellectus subtilitate, & conceptuum acumine privantur, adeo ut
dominetur ipsis stulticia & hebetudo, latèque inter ipsos propagen-
tur error & oscitantia. Hujusmodi sunt *Chalyb's* & qui illis vicini.
Illis autem eorum qui propè & ultra æquatore, ultimum usque *Australiū.*
terræ habitabilis terminum, siti sunt * Austrum versùs, ob diurnam * p. 4.
Solis vertici ipsorum imminenti vicinitate, calidæ sunt tempera-
turæ, humores adusti, color niger, capilli crispī; quam & ob causam
patientia carent, & aciei mentis intentione privantur: uti *Æthiopibus*,
& reliquis *Nigritarum* contingit, exceptis *Indis*: illis siquidem
Deus, multis eorum qui colore fusco vel candido gaudent, præ- *Indorum.*
cellere dedit; sūntque Fodina sapientiæ, & fons justitiæ, nisi quod
mundi æternitatem adstruant, & irritas habeant prophetias, & pro
illicito ducant animalia mactare, eadēque dolore affici prohibeant.

Adam Pater Hominum creatus est die *Veneris*, sexto mensis primi
(qui *Nisan* erat) anni mundi primi, postquam creasset Deus Opt: Max:
(qui primus erat *Nisan*), cœlum supremum, i. e. Sphæram
nōtam quæ movetur motu primo ab Oriente ad Occidentem; Ter-
ramq; & novem ordines Angelorum, & lucem, & quatuor Elementa. *Historia Creationis.*

Cū creasset die *Luna* Expansum, quod est nimirum Cœlum
mundanum, Sphæra nempe octava, & quas complectitur septem
Sphæras quæ moventur motu secundo ab Occidente versùs Orien-
tem; Et die *Martis* imperasset aquæ, quæ confluit in locum unum,
ita ut constitueret mare; Et apparuisset terra producens herbas & ar-
bores tam frugiteras quàm quæ fructus non ferunt; Et die *Mercurii*
dixisset Idem, omnium qui dicunt Potentissimus, Sint Luminaria, i. e.
Stellæ suprā in expanso, quæ distinguant Noctem & Diē, & in signa
fiat Temporum, Dierum, * & Annorum; atq; affixæ fuerint Stellæ * p. 5.
fixæ Sphæræ octavæ, & duo illa Luminaria cum quinq; errantibus sin-
gula suis orbibus, præfectusq; esset Sol dominio Diei, & Lunæ præfe-
ctura noctis commissa; manerētque Sphæra solū non [stellis] nuda;

Et die *Jovis* creasset Deus excelsus Dracones magnos, & omnem
animam quæ movetur in aquis, & omnem volucrem alis præditam;

Et die *Veneris* mandasset terræ, quæ produxit animantia, bestias
& feras & reptilia; tunc Angelos suos alloquutus, dixit; Agite;
Creemus hominem ad imaginem & similitudinem nostram, scientem

Dyn. I.

bonum & malum, eaque agendi potestate præditum; tum apparuit dextra expansa in qua erant particulæ à quatuor elementis, in quas cum sufflasset halitum vitæ, extitit *Adam*, Juvenis. Deinde immisit Deus illi somnum, exemptaque è costis ejus unâ de latere ipsius dextro formavit ex ea *Hevam*, matrem hominum: eosque ambos in Horto *Eden*, qui Paradisus est, collocavit, cujus situs ad Orientem fuit; permisitque illis ut comederent de omni fructu Paradisi exceptâ solùm arbore scientiæ boni & mali. Isti diei successit Sabbatum, in quo nihil prorsus creavit.

De simula-
nearum
omnium
creatione,
Greg.
Nysseni et
Jacobi
Edelesseni
sententia.
* p. 6.
Lapsum
Protopla-
storum.

Jam è Doctis apud nos *Gregorius Nyssenus*, & *Jacobus Robaensis* autumant omnia quæ creata sunt uno [simul] extitisse momento, Scripturam autem sacram assignâsse originem cujusvis rei Diei [suo] ut pulchritudinem ordinis quæ in rebus cernitur; nobis indicaret; *Deumque nullâ necessitate compelli, sed agens esse voluntarium, cui potestas sit creandi & quod velit, & quando velit.

Expulsio à
Paradiso.
De fructu
prohibito
sententia
varia.

Gr. Nyss.
ni.
Nazian.
zeni.

Adami
liberi pri-
mi.

Eorum
conjugia.

Sacrificia
prima.

* p. 7.

Erantque *Adam* & *Heva* nudi sine vestibus, nec pudore tamen affectus est alter ab altero, donec Satan in Serpentem intrans *Evam* deceperit, ita ut de fructu, cujus esum prohibuerat Deus, comedit, eundemque porrigeret *Adamo* Viro suo, qui & comedit: tum enim aperti sunt oculi cordium ipsorum ut nuditatem suam sentirent, unde pudore suffusi foliis se ficulneis cinxerunt. Expulit eos ergò Deus ex horto *Eden* in terram, horâ nonâ diei *Veneris*, cum creati essent horâ primâ ejusdem diei. Diversum autem sentiunt Doctores nostri de fructu illo prohibito, dicentibus aliis triticum fuisse, aliis uvas; pluribus autem ficum. Porro *Gregorius Nyssenus* ait indigitari hoc facultatem concupiscibilem: *Nazianzenus* autem dubitationem de essentia Dei & attributis ejus indicari.

Ex sententia *Mar Thodisii* [*Theodosii*] triginta annis postquam expulsus fuisset è Paradiso, cognovit *Adam* *Hevam*, quæ *Cainum* & *Climiam* sororem ejus gemellos peperit. Et post alios triginta, cum rursus eam cognovisset, peperit *Abelem* et *Lebudam* sororem ejus, gemellos: deinde post septuaginta annos alios, cupiente *Adamo* unum eorum connubio jungere cum sorore gemellâ fratris sui, renuit *Kain*, gemellam suam petens: ideòque munus offerens de fructibus terræ suæ, eò quod Agricola esset, acceptus non est, *ob viæ suæ nequitiam: offerens autem *Abel* munus de primogenitis ovium suarum,

eò

ed quod Pastor esset, ob probitatem conversationis suæ acceptus Dyn. I. est. Fovens ergo *Cain* odium occultum in fratrem suum, ipsum fraude seductum interemit; deinde sedem sibi accepit regionem *Abel occi-*
Nod, quæ extra terminos à patre ipsius genitorum fuit. Luxit au- *ditur.*
tem *Adam Habelem* centum annos, deinde cùm reversus *Evam* cog-
novisset, peperit [illa] *Sethum*. Quod autem tunc temporis fluxe- *Seth nasci-*
rat de ætate *Adami* erat, secundum sententiam septuaginta duorum *tur.*
Seniorum, qui interpretati sunt Legem & libros Prophetarum *Pro-*
tolomei Regis *Aegypti* gratiâ, (ante adventum Domini nostri *Christi*, *Discrepan-*
cujus mentioni honos deferatur,) (uti loco suo ostendetur,) anni du- *tia inter*
centi triginta: at secundum sententiam Legis quæ in manibus est *sexum He-*
Judeorum post adventum *Christi*, annicentum triginta. Totaque *braicum es*
Adami vita secundum utrâmq; sententiam annorum fuit nongen- *versionem*
torum triginta. *7 LXXII.*

Seth filius *Adami*. Fertur illum primum scribendi authorem fu-
isse, & progeniei suæ vitæ beatæ, quæ parentibus suis in Paradiso
fuerat, desiderium ingessisse, adeo ut in montem *Hermion* secesserint,
cultui Dei, pietati & continentiæ dediti, neutiquam ad mulieres ac-
cedentes; undè vocati sunt *Bani Elohim*, i. e. Filii Dei. Genuit *Seth*
Enoshum annos natus tunc temporis, secundum sententiam septua-
ginta Seniorum, ducentos & quinque: at juxta sententiam *Judeorum*
centum & quinque. Vixit autem ita, secundum utrâmq; sententi-
am, annos nongentos duodecim.

Enosh filius *Sethi*. Dicitur ille primus fuisse qui invocavit nomen
Domini, largitusque est ei * Dominus scientiam originis [rerum,]
& cursûs Syderum: ille autem licet prorsus à foeminis non abstinu-
erit, haud [tamen] neglexit quo minus ad Deum quàm proximè
accederet. Genuitque *Kainanum* filium suum natus tunc tempo-
ris, secundum sententiam septuaginta Interpretum, annos centum
nonaginta: at secundum sententiam *Judeorum*, nonaginta: tota au-
tem vita ejus, secundum utrâmq; sententiam, erat annorum non-
gentorum & quinque.

Kainan filius *Enoshi*. Natus est ei *Mahlaleel* cùm natus esset ipse,
secundum sententiam septuaginta Interpretum, annos centum septu-
aginta; at secundum sententiam *Judeorum*, septuaginta. Totum
quod vixit spatium, secundum utrâmq; sententiam, anni nongenti
decem.

Abel occi-
ditur.

Seth nasci-
tur.

Discrepan-
tia inter
sexum He-
braicum es
versionem
7 LXXII.

S.
Sethi in-
venta, ge-
sta, instru-
ta ei proles.

3.
Enoshi
item.
* p. 8.

4.
Kainan
ni.

Dyn. I.

5.
Et Mahla-
ielis.

Mahlaleel filius *Kainan*. Natus est illi *Tared* cum vixisset, secundum sententiam septuaginta Interpretum, annos centum sexaginta quinque, secundum sententiam *Judeorum*, sexaginta quinque: vita autem ejus tota, secundum utramque sententiam, annorum fuit octingentorum nonaginta quinque.

6.
Et Yaredis.

Tared filius *Mahlaleelis*. Natus est illi *Ebnach*, cum natus esset, secundum utramque sententiam, annos centum sexaginta duos. Tota ejus vita fuit annorum nongentorum sexaginta duorum. Anno autem *Taredis* quadragesimo, descendentes filii Dei de monte *Hermonis*, cum de reditu in Paradisum desperarent, foeminas concupiverunt; cumque uxores illis dare recusarent propinquitatem ipsis juncti,

Sethiadæ
desiderantes.

despectui illos habentes, *Kainita* eos ad matrimonia invitârunt [ultrò] illis filias suas præbentes, quibuscum cum congressi essent pepererunt Gigantes bellis & incursionibus hostilibus præstantes. Et dicitur filias *Kain* confecisse primum instrumenta Musica, ad ea cantantes, ideòque * vocari linguâ *Syriacâ* Canticum *Kanta* per [vocale] *Cesre*: appellantque *Arabes* Puellam Cantatricem *Kainab*, cum *Fatha* literæ *Koph*.

Gigantes.

* P. 9.

Musico-
rum in-
strumentum
inventio.

Enoch filius *Tared*. Natus est illi *Matbushalah*, cum ipse natus esset annos centum & sexaginta quinque secundum *Septuaginta*: ac secundum sententiam *Judeorum* sexaginta quinque. *Ebnach* iste mandatorum Dei purorum tenax fuit, eaque præstitit, & quod bonum est sequutus, malumque aversatus permansit in cultu Dei annos trecentos, dein transtulit illum Deus vivum quod ipsi placuit, dicitur autem quod in Paradisum.

7.

Ebnachi
vita ratio.
et trans-
latio.* sc. post-
quam filios
genuisset.

Enoch filius *Tared*. Natus est illi *Matbushalah*, cum ipse natus esset annos centum & sexaginta quinque secundum *Septuaginta*: ac secundum sententiam *Judeorum* sexaginta quinque. *Ebnach* iste mandatorum Dei purorum tenax fuit, eaque præstitit, & quod bonum est sequutus, malumque aversatus permansit in cultu Dei annos trecentos, dein transtulit illum Deus vivum quod ipsi placuit, dicitur autem quod in Paradisum.

Sectio.

Diluvium
prædixit.

Autumant *Græci* antiquiores *Ebnachum* esse *Hermetem* qui *Trismegistus* cognominatus est, q. d. triplicis doctrinæ autor, quod tribus attributis essentialibus Deum descripserit, viz. Existentiâ, Sapientiâ, & Vitâ. *Arabes* autem ipsum *Edrisum* appellant. Ac dicitur tres fuisse *Hermetes*, quorum primus fuit *Hermes* ille qui *Saidam Egypti* superioris incoluit, ac primus omnium de substantiis superioribus loquutus est, & de diluvio præmonuit, veritúsque ne perirent scientiæ, atque obliterarentur artes, *Pyramides* extruxit, quibus omnia artificia & instrumenta insculpsit, & in iisdem scientiarum ordines delineavit, eas conservatas posteris tradere cupiens, secundus

dus *Hermes Babylonius*, qui in *Calwada Chaldaorum* urbe habitavit, Dyn. I.
 ac post diluvium floruit, atque primus urbem *Babelem* condidit
 post *Nimrodem Cushi* filium. Tertius demum *Hermes Aegyptius*,
 qui * *Trismegistus*, i. e. sapientiæ tertius occupans, vocatus est, * p. 10.
 quod *Hermetum* Sapientum tertius fuerit, & translatus est à libris
 ipsius paxillum quid, viz. sermones ipsius ad discipulum suum
Tatium, formâ interrogationum & responsionum dispositi, nullo
 connexionis vel consequentiæ ordine, cum exemplar originarium
 * vetustate exesum fuerit. Extat autem exemplar apud nos linguâ
Syriacâ. Ac fertur *Hermetem* primum centum & octoginta urbes
 condidisse, quarum minima *Roha*: ipsûmque hominibus cultum Dei,
 jejunium, preces, eleemosynam, utque festa descendantibus in domi-
 bus suis, atque ascendentibus planetis agerent, præscripsisse, necnon
 singulis noviluniis, & quotiescunque Sol aliquod è duodecim signis
 ingrederetur, utquè ex omnibus frugibus primitias, & è suffitibus,
 & vinis præstantissima offerrent, necnon ebrietate, & cibus illicitis
 interdixisse. *Sabii* autem autumant *Sethum Adami* filium Aga-
 thodæmonem *Aegyptium* esse, *Hermetis* præceptorem, fuitque
Asclepiades Rex unus [eorum] qui ab *Hermete* sapientiam hause-
 runt, quemque *Hermes* quartæ terræ tunc temporis habitatæ parti
 præfecit, ei nempe quam post diluvium incoluerunt *Graci*. Cum
 autem *Hermetem* ad se sustulisset Deus, magno eum ob casum mœ-
 rore affectus est *Asclepiades*, eam quam passi sunt terricolæ bene-
 dictionis & * scientiæ ejus jacturam dolens, & simulachrum sibi ad
 ipsius similitudinem conflavit, quod in templo ubi sacra peragere
 solebat statuit. Ita comparato simulacro, ut quantum fieri potuit,
 * gravitatis apparatus & majestatis speciem præ se ferret. Deinde
 eundem in cœlum sublatus effinxit, atque aliàs coram eo stans,
 aliàs sedens quædam ex ipsius sapienter dictis & præceptis * de cultu
 [divino] recitabat. Post diluvium verò putârunt *Graci* simulachrum
 illud *Asclepiadis* ipsius fuisse, illudque maximo in honore habuerunt.
 Solebat enim *Hippocrates* cum discipulos suos jurejurando adigeret,
 dicere, Adjuro vos per Deum Creatorem mortis & vitæ, & Patrem
 meum, patrémque vestrum *Asclepiadem* &c. Pinxit autem ipsum
 manu herbam *Altheam* tenentem, hoc eximiam ejus in rebus mode-
 rationem, lenitatem, mansuetudinem, & in conversatione facilitatem
 innuens.

* al. In Lin-
gua Baby-
lonica.

al. benefi-
cium.

* P. II.

* al. secun-
dum consu-
tudinem.

Dyn. I.

*vel, cum
penitus
abolita sint
ea de quibus
instituta
unus.
al. ob anti-
quitatem
eorum &c.

innuens. Et dicit *Galenus*, haud respuendam esse medelam, quæ ægrotis ingressu templi *Asclepiadis* acquiritur. Dico autem, quicquid narrationum de rebus ante diluvium affertur, quod Prophetico sermoni non innititur, meram esse conjecturam atque opinionem,* cum nemo sit, qui eas memoriæ prodiderit.

Methushalah filius *Enoch*. Natus est ipsi *Lamech*, cum ipse secundum sententiam *Septuaginta* interpretû annorum esset centum sexaginta & septem: at secundum sententiam *Judaorum* centum octoginta septem: tota ejus vita ex utraque sententia fuit annorum nongentorum & sexaginta duorum.

Lamech filius *Methushalah*. Natus est illi *Noah*, cum ipse natus esset secundum sententiam *Septuaginta* interpretum centum octoginta octo annos, at secundum sententiam *Hebraorum centum octoginta duos: tota ejus vita secundum utramque sententiam annorum fuit septingentorum septuaginta trium, mortuusque est ante patrem suum.

Noah filius *Lamech*. Natus est illi *Sem*, cum vixisset secundum utramque sententiam quingentos annos, eratque tota ejus vita annorum nongentorum & quinquaginta. Anno autem sexcentesimo vitæ *Noæ* homines confusis rebus, vetita permiserunt, & illicita perpetrarunt: fuit autem *Noah* justus, verax, cui Deus diluvii rationem exponens, jussit arcam extruere, cujus longitudo esset trecentorum cubitorum, & latitudo quinquaginta cubitorum, altitudine triginta cubitorum, in quam descendit ipse cum uxore, & tribus filiis, scilicet *Sem*, *Ham*, & *Japhet*, eorumque uxoribus, & introduxit secum ex omni specie volucrum & animalium mundorum septem paria, mares & foeminas, immundorum par unum, & de alimento, quantum sibi, & illis qui cum eo erant, ad vitam conservandam sufficeret. Dicitur etiam cum illis in arcâ fuisse capulum Patris nostri *Adam*. Deinde assiduus imbris stillavit coelum, & continuæ descenderunt pluvix, fluxeruntque passim aquæ quadraginta dies, quorum primus fuit vicesimus septimus mensis *Ayar*, ut * illis sint ædificiis fluentia, omniâque obrueret aqua, quæ montes excelsos transcendens, ipsos quindecim cubitis superavit, mansitque hoc annum integrum. Tum recordatus Deus *Noæ*, & eorum qui cum eo in arca erant, de-

*vel, peruen-
serint terra-
ram habitabi-
lem.

* p. 13. scensum aquarum cohibuit, & fortiter flantibus * ventis, exiccata est aqua, substititque arca in monte *Kordorum* qui *Ginda* appellatur.

Post

Post hæc emisit *Noah* Corvum, quò statum terræ exploraret; Dyn. I.

cúmque non rediret [corvus] cadaverum esu detentus, post eum emisit Columbam, quæ locum ubi subsisteret non inveniens, ad *Noam* rediit. Cúmque expectáisset adhuc septem dies, alteram emisit columbam, quæ vesperi ad eum reversa rostro suo folium olivæ tulit: unde novit aquam jam defecisse, & post dies aliquot alium emisit volucrem, qui reversus non est. Cúmque [jam] annum integrum mansisset, exiit ipse cum familiâ suâ ex arcâ vigesimo septimo [die mensis *Ayar*] anni *secundi: extructâq; arâ, obtulit sacrificium, quod acceptum habens Deus, fideliter illi promisit nunquam se super creaturas suas diluvium [rursus] adducturum, neque in posterum animantia destructurum, signum placiti sui Iridem cœlestem statuens, quæ in nubibus conspicitur. Permisitque Deus *Noa*, ut carne ovium & pecudum vesceretur, vinúmque biberet, *quæ nec antea prohibuerat: & incepit *Noah* colere terram, plantarêque vineam, & de liquore ejus bibit, quo die quodam inebriatus cùm in tentorio suo se retexisset, conspiciens ipsum filius ipsius *Ham*, illudit ei, illúdque fratribus suis *Semo* & *Japheto* indicavit; qui sumpto pallio patrem suum texerunt, dein reversi sunt retrocedentes ne expergisceretur. Experrectus autem *Noah*, cùm quid sibi factum esset novisset, *Canaani* filio *Hami* maledixit, dicens semen ipsius post eum in servos gentibus futurum. Maledixit autem ei *Noah*, cùm culpa patris ejus, * non ipsius esset, quòd per revelationem sciret, quid in instrumentis lusus conficiendis, & musicâ moliturus esset, inque scortatione aliisque rebus turpibus, quibus operam dederant filii *Kain*, edocendis.

Noah ex arca egreditur.

*al. tertii

*al. qua antea.

p. 14.

Porro post diluvium distribuit *Noah* [terram] habitabilem inter filios suos, quâ in latitudinem ab Austro Septentrionem versùs patet; deditque *Hamo* regionem nigrorum, *Semo* regionem fuscorum, & *Japheto* rubrorum.

terram distribuit.

Deinde obiit nongentos & quinquaginta annos natus. Jam à creatione mundi ad adventum Diluvii ex sententiâ Septuaginta anni sunt bis mille ducenti quadraginta duo, ex sententiâ *Judeorum* mille sexcenti quinquaginta sex, & ex sententiâ *Samaritanorum* mille trecenti & septem: qui [computus] summè erroneus est, quòd *Noam* simul cum *Adamo* annis ducentis viginti & tribus vixisse statuat,

Dyn. I. tuat, cujus rei nulla, vel à Deo, vel à Prophetis ejus, mentio facta est.

Abinanus, (sors. Anianus) Alexandrinus. Dicit autem *Abinanus Monachus Alexandrinus*, inter principium creationis *Adami* & diem *Veneris*, in quâ contigit diluvium, fuisse annos bis mille ducentos viginti & sex, mensem unum, dies viginti tres, & horas quatuor.

Sem filius *Noa*. Natus est illi *Arphachshad*, cum annorum centum & unius esset: totaque ejus vita fuit annorum sexcentorum.

p. 15. Porro fertur *Noachum Semo* filio suo præcipientem hæc dixisse:
Melchisedek. Ego ubi mortuus fuero, tu capulo Patris nostri *Adami** ex arca sublato, assume tibi è filiis tuis *Melchisedekum*, ille enim sacerdos est Dei Altissimi, ac unâ euntes capulum eò [deserte] quò vos Angelus Domini direxerit: fecerunt ergo mandatum istud, direxítque eos Angelus ad montem * *Beitalmakdes*; ubi cum capulum in colle quodam deposuissent, ipse in eo subsedit. Reversúsque est *Sem* ad suos, *Melchisedek* autem non rediit, sed ibi urbem *Hierusalem* appellatam extruxit, (i.e. Urbem pacis, unde & ipse appellatus est *Melec Salim*, i.e. Rex pacis,) atque in ea reliquum vitæ suæ [tempus] degit, cultui Dei addictus: nec foeminam attigit, nec sanguinem fudit, sacrificium ipsius panis tantum & vini fuit. Cum autem Scriptura sacra illustrem ejus statum describens, descriptionem genealogiæ ejus, duásq; nativitatís & mortis Epochas omiserit, dixit beatus Apostolus *Paulus* nec fuisse diebus ejus principium, nec finem annis ejus: factúsque est Typus Christi in prophetiâ *Davidis*, ubi ait, Tu es Sacerdos in seculum in morem *Melchisedeki*. In eodem autem colle quo sepultus est *Adam*, Crucifixus est Dominus *Christus*.

Adam sepultus, ubi Christus crucifixus.

Arphachshad filius *Semi*. Natus est illi *Kainan*, secundum sententiam *Septuaginta*, cum annorum esset triginta & centum, totaque ejus vita annorum quadringentorum sexaginta & quinque fuit. Nulla est autem hujus *Kainanis* in lege Hebraicâ mentio, neque in eâ quæ in manibus est *Samaritanorum*; at in Evangelio *Lucæ* memoratur.

p. 16. *Kainan* filius *Arphachshadi*. Natus est illi *Shaleh*, secundum sententiam *Septuaginta*, * cum centum & triginta annorum esset; totaque ejus vita quadringentorum & triginta fuit: at verò ex sententiâ *Judaorum*, cum *Arphachshad* triginta & quinque annorum esset, natus

rus est ei *Shaleh*. Ita & *Samaritani* *Shaleh* filium *Arphachshadi*, non *Kainanis* filii *Arphachshadi*, statuunt: Dicitur *Kainanem* istum Astronomiam post Diluvium primùm invenisse, ipsùmque filios ipsius pro Deo habuisse, & simulachro ei post obitum conflato coluisse: ipsùmque urbem *Harran* nomine *Harranis* filii sui condidisse.

Dyn: I.
Astronomia post diluvium inventio.

Shaleh filius *Kainanis*. Natus est illi *Eber*, cùm esset juxta sententiam Septuaginta centum & triginta annorum, & juxta sententiam *Judeorum* triginta annorum: & tota ejus vita fuit quadringenti & sexaginta anni.

Eber filius *Shaleh*. Natus est illi *Phaleg*, cùm esset secundùm sententiam Septuaginta centum triginta triam annorum, at secundùm sententiam *Judeorum* triginta quatuor annorum: tota ejus vita fuit annorum trecentorum quadraginta quatuor. Ab eo deductum est nomen *Ebraeorum*; [vel ut] alii dicunt ab *Abrahamo*, quòd fluvios ab *Eraco* in *Syriam* profectus transfret. E doctoribus nostris *Basilius* & *Ephraim* affirmant, ab *Adamo* usque ad *Eberum* istum linguam hominum unam, eamque *Syriacam* fuisse, eaque Deum cum *Adamo* loquutum esse. Divisa autem est [ea] in tres dialectos, quarum elegantissima est *Aramæa*, quâ utuntur *Roha*, & *Harrani*, & *Syria* exterioris incolæ; dein *Palæstina*, quæ incolarum *Damasci** & montis *Libani*, & reliquæ *Syria interioris lingua est: maximè rudis autem *Chaldaea Nabatæa*, quâ loquuntur montium *Assyria*, & pagorum *Eraci* incolæ. Asserit verò *Jacobus Rohensis* non desuisse omnes *Hebraicè* loqui, donec confusi essent linguæ *Babeli*.

Hebrai
unle disti.

Lingua
Syr: dialecti.

p. 17.

Phaleg filius *Eberi*. Natus est illi *Arh*, cùm secundùm sententiam Septuaginta annorum esset centum triginta: at secundùm sententiam *Judeorum* triginta: tota ejus vita trecentorum quadraginta annis fuit. Anno autè centesimo quadragesimo *Phalegi* [*Pholegati* i. e.] divisa est terra divisione secundâ inter filios *Noa*, cessitq; filiis *Semi* media terræ pars, *Palæstina*, *Syria*, *Assyria*, *Samarra*, *Babel*, *Persia*, & *Hegiaz*. Filiis autem *Hami* regio *Teiman* universa, i. e. terra Australis, *Africa*, *Nigritarum* [regio,] *Aegyptus*, *Nubia*, *Aethiopia*, *Sindia*, & *India*. Filiis demum *Japheti*, *Garbia*, i. e. *Septentrio*, *Hispania*, *Francia*, regiones *Græcorum*, *Sclavorum*, *Bulgarorum*, *Turcarum*, & *Armenorum*. Post obitum *Phalegi* exorta est contentio inter filios ejus, & filios fratris ipsius *Roctan*, cœperuntq;

Distributio
terra.

Dyn. I. ruintque homines arces extruere.

Arx filius *Phalegi*. Natus est illi *Sarug*, cùm secundùm sententiam Septuaginta annorum esset centum triginta duorum, secundùm sententiam *Judaorum* triginta duorum, tota ejus vita trecentorum triginta novem fuit.

p. 18. Anno *Arx* septuagesimo dixerunt hominum alii ad alios, Agite, formemus lateres, iisq; coctis extruamus arcem præcelsâ, [quæ] altitudine cælum [æquet,] ut sit in nostri memoriam, ne in superficiem terræ dispergamur: cùmque strenuè huic operam navarent in terra *Nimrod*. *Sengar*, quæ est *Samarra*, & *Nimrod Cushi* filius victum illis, qui arcem extruebant, venatione suâ pararet, (fuit autem iste Regum, qui in terrâ *Babel* fuerunt, primus, idemque qui figurâ coronæ in cœlis conspectâ, similem ei sibi confecit, & capiti suo imposuit, vel, ut fertur, cui corona descendit è cœlo) dixit Deus Altissimus, Hoc principium est eorum quæ moliantur, neque potentiâ destituentur ad quidlibet, quod apud se statuerint, [perficiendum,] dividam [ergo] linguam eorum, ne dignoscat alter eorum quid dicat alius. Dispersitque Deus coetum eorum in superficiem terræ; missisque ventis procellosis, dejecit turrim, in qua mortuus est *Nimrod* Gigas iste, confusæque sunt linguæ hominum, ideòque vocatum est nomen istius loci *Babel*. Condidit autem *Nimrod* tres urbes, scilicet, * *Arch*, & *Chalya*, [quæ sunt *Roba* & *Nisibin*] & *Madayen*. *Sarug* filius *Arx*. Natus est illi *Nahur*, cùm esset secundùm sententiam Septuaginta annorum centum & triginta, & secundùm sententiam *Judaorum* triginta: tota ejus vita fuit annorum trecentorum & triginta.

Confusio
linguarum.

* *al. Arch*.
& turrim
Achad, &
Chalya,
qua sunt
Roba, *Ni-*
sibin, &
Madayen.

Nummo-
rum & i-
dolorum
origo.

p. 19.
Samiri re-
gū *Chald*:
inventa.

Pharaones
à quo dicitur.

Dicitur *Sarugum* modum cudendi nummos aureos & argenteos ostendisse: in diebus ejus multa erexerunt homines Idola, è quibus Dæmonia mira ediderunt signa. *Samirus* etiam rex *Chaldaorum* mensuras, pondera, & texturam * serici invenit, necnon tingendi (artem) reperit. Porro in fabulis assertur tres illi oculos, & bina cornua fuisse. Atque hoc tempore *Apiphanus* Rex *Egypti*, nave constructâ, locorum mari adjacentium incolas hostiliter invasit. Post eum fuit *Pharaoh* filius *Sanes*, à quo denominati sunt *Pharaones*. *Nahur* filius *Sarugi*. Natus est illi *Tareh*, cùm esset secundùm sententiam Septuaginta annorum septuaginta novem: at secundùm senten-

sententiam *Judeorum* viginti novem: tota ejus vita annorū ducentorum & unius fuit. Anno vicesimo quinto vitæ ejus fuit conflictus *Jobi* istius justī, secundū sententiam *Arudha Canaanai*. Condiditque *Armunis* Rex *Canaan* duas urbes, *Sodomum* scilicet & *Amuram*, nominibus duorum filiorum suorū, *Zoar* autem nomine matris eorū.

Dyn. I.
Job.

Sodom,
Gomor-
rah, & Zo-
ar condita.

Tareh filius *Nabur*. Natus est illi *Abraham*, cū esset secundū utramque simul sententiam septuaginta annorum, fuitque tota ejus vita ducentorum septuaginta & quinq; annorum. Mortuus est in urbe *Harran*. Condiditq; *Murkus Rex *Palestinae* urbem *Damascum* annis ante natum *Abrahamum* viginti. Dicit autem *Iosephus*, *Ons* filium *Arami* eam condidisse. Ab hoc tempore convenit inter duos computos, *Septuaginta* scilicet [*Interpretum*] & *Hebraeorum*.

* al. Mur-
phus.

Damas-
cus condita.

Abraham filius *Tareh*. Natus est illi *Isaac*, cū annorum esset centum: fuitque tota ejus vita centum septuaginta & quinque annorum. Cū annorum esset quindecim annuit *Deus* *precibus ejus contra picas, quæ terram *Chaldaeorū* vastabant, femina[terræ ab iis mandata] perdescentes. Incenditque ille Templum Idolorum in urbe *Chaldaeorum*, at *Haran* frater ipsius ad extinguendum ignem ingressus combustus est. Ideoque fugiens *Abraham* annos jam natus sexaginta cum patre suo *Tareh*, fratreque *Nahor*, & *Loto Harani* fratris sui (qui igne periit) filio, ad urbem *Harran*, in ea quatuordecim annis degit. Tum alloquutus eum *Deus*, Emigra (inquit) ex hac terra, quæ habitaculū est patrum tuorum, eò quò te jubeam; assumptis ergò *Sara*

p. 20.

Abraham
fugit Har-
ranum.

venit in
terram Ca-
naan.

uxore sua, & *Loto* fratris sui filio, in terram *Canaan* ascendit. Bellūmq; cum Regibus *Ceredlaomeri* gerens ipsos devicit, & à prælio reversus cū *Melchisedekum* Sacerdotem maximū convenisset, in faciem suam coram eo prostratus omnium, quæ penes eum erant de spoliis, decimas dedit, benedixitq; ei *Melchisedek*. Anno vitæ ejus octogesimo quinto promisit ei *Deus* se posteros ipsius instar numeri stellarum, quæ sunt in cœlo, & progeniem ipsius instar arenæ maris facturum; crediditq; *Abraham* Deo fide firmā. Hoc etiam anno ingressus est *Agyptum*, ubi cū de pulchritudine *Sarae* uxoris ejus ad *Pharaonem* delata esset fama, ipsēq; de ea *Abrahamum* interrogasset, ille Soror (inquit) mea est ex patre meo, non ex matre mea: neque mentitus est hoc dicens; siquidem cū filia esset patrui ipsius, avum communem loco patris statuit: cepit ergò eam *Pharaoh* *sibi sepositā, donec, ubi certò

Ingreditur
Ægyptū.

* vel, ab ea
Pharaon ab-
sine.

Dyn. I.
p. 21.

Ismael na-
sus.

promissum
de eo imple-
tum.

Isaac na-
sus.

*al. ex Sa-
ra ingenua.

p. 22.

Sarae mors.

Abra-
hami.

Semira-
mia.

constaret ipsâ uxorem *Abrahami* esse, *eam illi cum muneribus am-
plis remitteret; è quibus erat [&] *Hagar Aegyptia*, ancilla *Sarae*:
eumque longe è regione suâ recedere iussit, metuens ne dennò sibi
in pectore cogitatio aliqua mala suboriretur. Quoniam autem non
erat *Abrahamo* filius ex uxore sua *Sara*, concessit illa ei puellam suam
Hagar; quâcum congressus est *Abrahamus*, peperitque ei *Ismae-*
lem: cûmque vili penderet *Hagar Saram* dominam suam, seq; super
illam efferret propter filium suum, ablegavit ipsam *Sara* irâ com-
mota in desertum. Apparuit autem Angelus Domini *Hagari*, dicens,
Ne desperes de misericordia Domini tui; Deus siquidem pridem be-
nedixit puero, quando *Abrahamum* patrem ipsius allocutus est, con-
clusio benedictionis ejus linguâ *Syriacâ* sic fuit, *واخبرك ط ب ط*, i. e.
& augebo ipsum valdè, valdè. Dico autè contigisse in his verbis my-
sterium mirum, quod nostro [hoc] tempore patefactum est: hoc
nimirum quòd ubi literas eorum per additionem numerorum com-
posuerimus, producetur numerus sexcenti quinquaginta & sex, quod
spatium est ab *Hegira*, ad annum, quo interfectus est *Chalifarum Ab-*
basidarum ultimus, & recessit imperium illud magnum valde de *Asir-*
pae Ismaelis.

Abrahamo autem post centesimum vitæ suæ annum natus est *Isaac*
*ex *Sara*: *Isaacum* autem annos jam novendecim natum, adduxit *A-*
brahim in montē *Nebo* ipsum in sacrificium Deo oblaturus, Deus ve-
rò ipsum agno ex arbore educto redemptum liberavit. Fuit autem
agnus [iste] Domini nostri Christi (cui glòria) typus, qui *mundum
animâ suâ redemit; ideoque dixit in Evangelio sancto, Utique *Abra-*
ham optavit videre diem meum, & vidit, & gavissus est: & fertur isto
anno *Melchisedekum Hierusalem* structuram perfecisse. Anno an-
tem ætatis *Isaaci* tricesimo octavo obiit *Sara* mater ejus, annos cen-
tum viginti & septem nata, duxitq; *Abraham Kenturam* filiam Regis
Turcarum. *Isaaco* autem annos quadraginta nato, descendens *Eliazar*,
qui in domo *Abrahami* natus fuit, *Harranum*, indè *Rebeccam* uxorem
Isaaci adduxit. Cûmque mortuus esset *Abraham*, sepultus est juxta
sepulchrum *Sarae*, in spelunca duplici, quam ab *Ephron Hittita* eme-
rat. Tempore *Abrahami* fuit *Semiramis* Regina *Assyria*, quæ tumu-
los congestit, metuens ne rediret diluvium.

Ishac filius *Abrahami*. Natus est ei *Isaac*, cûm annorum esset
sexaginta:

sexaginta: tota ejus vita centum & octoginta annorum fuit. Post Dyn. I.
viginti autem annos, ex quo uxorem duxit, concepit *Rebecca* uxor
ejus: cumque illa dolorem ex utero sentiret, *Melchisedekum* adiit
de foetu suo sciscitatum, qui ei beneprecatus annuntiavit, [dicens,]
Duæ gentes magnæ sunt in visceribus tuis, ac gemellorum major
minori parebit, nempe *Esau* pater *Idomaorum*, qui sunt *Franci rufi*,
Jaacobo patri *Israelitarum* serviet. Fertur hoc tempore condita urbs Arbel &
Jericho
condita.
Arbel ab *Arbul* Rege, & urbs *Fericho* à septem Regibus, quorum
unusquisque murum ei extruxit.

*Jaacob filius *Ishaci*. Natus est ei *Levi*, cum annorum esset octo-
ginta duorum: tota ejus vita centum quadraginta septem annorum
fuit. Anno ætatis suæ septuagesimo septimo abstulit ab *Esau*
fratre suo jus primogenitorum, & ab *Isaaco* patre suo benedictionem
primogenitorum [reportavit,] commento isto cujus in lege mentio,
hoc nempe; cum *Isaaco* ætate provecto caligaret visus, essetque
Esau pilosus, *Jaacob* verò glaber, induens illi mater pelles hoedorum,
ad *Isaacum* adduxit, dicens, Hic est *Esau* filius tuus, confer in eum
benedictionem ad primogenitum pertinentem: palps autem eum
Isaac dixit, Quod palpatur *Esaui* est, at mores *Jaacobi*; non obstante
tamen suspitione suâ, haud renuit ipsi benedicere. Cum igitur
odio intestino prosequeretur eum *Esau* frater ejus, fugit ipse à
præsentia ejus *Harranum*: vidit autem *Jaacob* nocte primâ, quâ è do-
mo patris sui (fugiens fratrem suum) egressus est, in somnio scalam Harranum
fugit.
in terrâ erectam, cujus vertex ad coelum [pertingeret,] per quam
Angeli ascendebant & descendebant, & in cujus vertice majestas
Dei conspicua fuit. Expergefactus ergò *Jaacob*, Sine dubio (inquit)
hæc est domus Domini: acceptumque lapidem qui sub capite ipsius
fuerat in aram posuit, effuditque in eum oleum, ad instar olei Chris-
matis, quo apud nos templa Deo consecrantur. Perveniens autem
Jaacob domum *Labanis* avunculi sui *Harrani*, in uxorem *Rabelem*
filiam ejus minorem petiit, & oves ejus septem annis pascendas dotis
vice suscepit. *Laban* verò exacto tempore locavit ipsi [*Leam*] fili-
am suam natu majorem, obtendens oportere * majorem ante mino-
rem nuptum dari; donavitque unâ cum eâ ancillam nomine *Zel-*
pham: suscepit ergo *Jaacob* denuo pastoris officium ad septennium
alterum, vice dotis pro *Rabele*; quo spatio exacto in uxorem dedit ei

Rabelem

à Labane
decipitur.

p. 24.

Dyn. I. *Rahel* filiam suam minorem, unâque ancillam nomine *Bilham* donavit. Cùmque propensior esset *Jaacob* in *Rahel*, denegavit illi Deus partum ad longum temporis spatium. Peperit verò *Lea* sex filios, quorum primogenitus erat *Rubil*, i. e. Magnus Deo. Tum *Shimeon*, i. e. Obediens. Tum *Levi*, i. e. * Perfectus. Deinde *Jehuda*, i. e. Gratias agens, cujus è stirpe ortus est Rex Messias, qui vocatus est filius *Davidis*, quod ad corpus. Deinde *Isachar*, i. e. Præsentem [afferens] * spem. Deinde *Zebulon*, i. e. Liberatio à terrore noctis. Tum peperit *Rahel* filios duos, *Josephum*, i. e. Incrementum: deinde *Benjaminem*, i. e. filium consolationis. Peperit etiam *Zelpha* duos filios, *Gad*, i. e. Fortuna bona: deinde *Ashir*, i. e. * *Gloria*. Peperit item *Bilha* duos filios, *Dan*, i. e. Judicium; & *Naphtali*, i. e. Supplicans: necnon filiam, cujus nomen erat *Dinah*, i. e. *Iusta*. Totus filiorum numerus est duodecim, isti sunt *الاسباط* i. e. Tribus *Israelitarum*. Porro tribus annis post natum *Levin* peperit *Rahel Josephum*, qui venditus est cùm esset septendecim annorum; manitque servus decem annis, vinctus tribus, & Præfectus domui *Pharaonis* * triginta annis, & Consiliarius [magnus] octoginta: tota ejus vita centum quadraginta annorum fuit.

* vel, Con-
junctio.

* vel, Mer-
cedem.

* vel, Glo-
riosum.

Joseph
venditur.

* fors. re-
dundat, ut
legend. si
paulò post,
centum &
decem.

p. 25.

Et.

Onan.

Shila.

Porro post obitum *Isaaci* bellum gessit *Esau* cum *Jaacobo* fratre suo; auxilium verò præbuit Deus *Jaacobo*, qui cùm eum sagittâ petatum occidisset, fugerunt qui cum eo aderant. * Et descendit *Jaacob* in *Aegyptum*, cùm esset centum & triginta annorum, postquam biennio sterilitas fuisset. *Jehuda* autem *Jaacobi* filius duxit mulierem *Cananaam* nomine *Shuam*, quæ tres ei filios peperit; *Er*, & *Onan*, & *Shilah*. *Er* cùm mulierem è filiabus *Levi* nomine *Tamar* duxisset, congressusq; cum ea esset more Sodomitico, sine prole mortuus est. Dedit ergo eam *Jehuda* filiorum suorum alteri, *Onan* scil. ut ex eâ fratri suo prolem suscitarret. Ille autem, ubi cum ea concumberet, semen in terram effudit; periitq; ipse etiam sine posteris. *Shila* verò frater natus minimus, cùm fratres suos periisse videret, noluit ad mulierem istam accedere. Fuit autè in hoc mysterium, scilicet quòd *Jaacob* petierat à Domino suo, ne semen *Cananae*, cui maledixerat *Noah*, cum progenie sua commisceri sineret. Commento autem usus est *Thamar* nurus *Jehuda*, quòd cum ea, quasi sibi ignotâ, ipse congrederetur; unde gravida à socero suo suo facta filios peperit gemellos,

los; nempe *Pharez & Zarah*; fuitque *David* Propheta è posteris *Pharez filii Iehuda*. Dyn: I.
Pharez & Zarah.

Levi filius *Jaacobi*. Natus est illi *Kabat*, cùm annorum esset quadraginta septem: totaque ejus vita fuit centum triginta septem annorum. Recensetur autem *Levi* in serie Genealogicâ, licet *Rubil* filiorum *Jaacobi* natu maximus fuerit, quoniam è stirpe *Levi* natus est *Moses* Propheta, qui liberavit *Israelitas* è servitute *Aegyptiorum*, illisque leges divinas sancivit:

Kabat filius *Levi*. Natus est illi *Amram*, cùm annorum esset sexaginta: † tota ejus vita annorum fuit centum triginta trium. P. 26.
Diluvium in Erako. Illius tempore fuit diluvium illud, cujus mentio fit in libris *Chaldaeorum*, in *Erako*. Rex tunc in *Assyriâ* fuit * *Balephorus*: fertur autem * al. Bales, f. leg. Blochus. fuisse in diebus *Levi*.

Amram filius *Kahati*. Natus est ei *Moses*, cùm annorum esset septuaginta quinque: tota ejus vita annorum fuit centum triginta septem. Cùmque natus esset *Moses*, * parentes ejus ipsum in arca pice oblitâ positum in *Nilum* injecerunt præ metu *Pharaonis* * *Amunphathis*, qui natos *Hebraorum* strangulavit. Ipsum autem inventum filia *Pharaonis* istius filium sibi adoptavit, tradiditque *Fanni & Fambri* sapientibus, qui instituerunt eum in sapientiâ. * al. mater ejus.
* al. A. phunka- this.
Jannes & Jambres. Historiæ verò, [quâ proditur] eum ab iis didicisse, nulla fit in lege mentio; at ejus meminit Apostolus *Paulus*, ex *Aristamuniso* desumens.

Moses filius *Amram*. Cùm annos jam natus quadraginta in domo *Pharaonis* esset, vidissetq; *Aegyptium* quendam, qui *Israelita* vim inferret, in omnes partes respiciens cùm neminem videret, percussum eum interfecit: atque aliquot pòst diebus cùm duos etiam *Israelitas* contententes videret, eos objurgare cœpit; dixit autem illi alter eorum, Quis te constituit supra nos præfectum? nunc quid venisti, ut occidas nos, quemadmodum heri *Aegyptium* istum occidisti? Timens ergo *Moses*, nè illud *Pharaoni* indicaret, fugit in terram *Arabum*, & uxorem duxit *Saphuram* * *Zingissam* filiam * vel, Nis gram: & sic alibi. *Fethronis*, filii *Revel Midianite*, filii *Dedanis*, filii *Abrah mi* † è *Kenturâ* uxore ejus *Turcissâ*. Peperit autem *Saphura* *Zingissa* p. 27. *Mosi* duos filios, quorum alter *Gershun*, i.e. Peregrinus; alter *Eliazar*, i.e. Deus adjuvit me. Cùmque jam *Moses* annos octaginta Gershun & Eliazar. natus,

Dyn. I.

*Rubus ar-
dens.***vel, acce-
ptum me
habebis.**Baculus
Mosis.*

p. 28.

*Plage Æ-
gypti:**Exitus Is-
raelitarū.*

natus, oves *Jethronis* socii sui pasceret, apparuit illi Angelus Dei in monte *Horeb* (qui est mons *Sina*) in flammâ ignis in rubo, ut rubus interim non combureretur; inclamavitque eum Deus è rubo, dicens, *Heus Moses, Moses*: qui dixit, Ecce adsum. Dixitque ei, Solve calceamenta tua de pedibus tuis, quoniam locus in quo stas sanctus est: Tum dixit ei Dominus, utique exaudiui preces populi mei auxilium petentium ob *Ægyptios*, & descendi, ut eos per manum tuam liberem. Respondente *Mose*, Quis sum ego, ut Legatus ad *Pharaonem* proficiscar? Dixit Deus, Ego tecum erò, dicenteq; *Mose*, Quid si dixerint mihi, Quòdnam est nomen Domini tui? quid dicam illis? Dixit, Dic *Ehyeh asher Ehyeh*, i.e. Æternus qui non deficit. Et dixit *Moses*, Utique lingua mea blæsa est, impediti sermonis, quomodo * auscultabit mihi *Pharao*? Dixit illi Deus, Utique Ego constitui te [quasi] Deum *Pharaoni*, & *Aaronem* fratrem tuum Prophetam coram te, qui referet *Pharaoni* quicquid ipsi nunciaveris, ut dimittat filium meum primogenitum *Israel*. Ego verò obdurabo cor *Pharaonis*, ut non auscultet tibi, & ostendam signa mea in terrâ *Ægypti*. Cùmque abiissent [jam] *Moses* & *Aaron* ad *Pharaonem* nuntium [ferentes,] dicente illo ipsis, Edite mihi signum; projecit *Moses* baculum suum, qui ecce [conversus est in] serpentem. Accersivit ergo *Pharao* †præstigiatores, qui idem fecerunt, at deglutivit baculus *Mosis* baculos eorum. Nihilominus abnuvit *Pharao* ipsos dimittere: ediditque Dominus in *Ægypto* prodigia illa, quæ in lege exposita sunt, qualia sunt Conversio aquæ in sanguinem, Adductio Locustarum, Ranarum, Tenebrarum, Reptilium, & Ignis, aliâq;. Nocte autem, quâ interfecit Deus omnes primogenitos *Ægyptiorum*, tam primogenitum *Pharaonis*, quàm eorum qui sub eo erant, concessit *Pharao* *Mosi* & *Aaroni*, ut educerent filios *Israelis* ex *Ægypto*, quò ibeuntesservirent Deo, deinde redirent in *Ægyptum*. Mutuo ergo acceperunt filii *Israelis* à vicinis suis ornamenta aurea & argentea, & vestimenta pretiosa, prætextu reditus; atque ex *Ægypto* exierunt sexcenties mille viri, præter liberos & domesticos, postquam completi essent illis in *Ægypto* quadringenti triginta anni. Cùmque non redirent, uti mandatum illis fuerat, secuti sunt eos *Pharao* & exercitus ejus; inveci sunt ergo filii *Israelis* in *Mosem*, dicentes, Certè melius fuisset

fuisse servire *Aegyptiis*, quàm in deserto perire. Percussit igitur *Dyn. I.*

Moses baculo suo mare, quo fisso, transierunt per ipsum *Israelita*;

at ingressi *Pharao* & exercitus ejus post ipsos submersi sunt. *Israe-* *Submersio*
lite autem, cùm in deserto diebus aliquot perrexissent, denuo in *Mos-* *Aegyptio-*
sem concitati sunt, dicentes, Maluissimus in *Aegypto* mori, quàm rum.

fame in hoc deserto perire: depluit ergo super illos Deus panem è

cœlo, & demisit illis Mannam & coturnices; obumbrabat etiam

eos nubes interdiu, & columna ignis ipsos præcedens tñoctu lumen *P. 29.*

præbebat. Et dixit Deus *Mosi*, Ascende ad me, tu cum *Aarone*,

& *Nadab* & *Abihu* filiis ejus, & septuaginta senioribus: quod cùm

fecissent, propiùs accessit *Moses* solus, reliquis infra montem subsi-

stentibus, & edocuit eos *Moses* præcepta. Deinde descendentibus

illis, remansit *Moses* in monte quadraginta dies jejunos, præcepit-

que illi Deus leges binis tabulis lapideis inscriptas. Cùm autem *Lex data.*

protrahi videretur *Israelitis Mosi* reditus, dixerunt *Aaroni*, Age,

fac nobis Deos, qui nos præcedant; nescimus enim quid fratri tuo

acciderit: & attulerunt ei ornamenta aurea, quæ uxori- bus suis & libe-

ris suis erant; ex quibus conflato vitulo, Hic (inquit) est Deus tu- *Vitulus au-*
reus.

us, ô *Israel*, qui eduxit te ex *Aegypto*. Reversus autem *Moses*,

cognito quid fecissent, vehementer excanduit, & duas tabulas lateri

montis allisas confregit: * vitulum autem in ignem injecit,

& massam ejus liquatam, postquam limis valde comminui- ** al. vituloq. limas ad-*
hibens srobem ejus in
ignem conjecit; dein
cineres in aquam, jussu
siqu filios Israel &c.

set, in aquam, jussitque filios *Israelis* omnes ex eo bibere.

Dixitque filiis *Levi*, Mandat vobis Dominus, ut inter-

ficiatis unusquisque vestrùm fratrem & affinem suum; inter-

fecti ergo sunt ex iis tria hominum millia. Deinde *Moses* iterum

in montem ascendens, alias duas tabulas lapideas secum habens, in

eo quadraginta diebus mansit, dies noctesque jejunos; deinde rur-

sum descendit, manu ferens duas tabulas, quibus inscripta erant de-

cem præcepta; hæc nimirum. 1. Dominus Deus tuus unus est. *Decalogus.*

2. Non pejerabis in juramento tuo. 3. Observa diem sabbati.

4. Honora parentes tuos. † 5. Non occides. 6. Non scortaberis. *p. 30.*

7. Non furaberis. 8. Non feres testimonium falsum. 9. Non

concupisces domum fratris tui. 10. Non concupisces quicquid pos-

sidet focius tuus. Dixit præterea Deus, Maledictus est qui conviti-

us fuerit parentibus suis. Maledictus, qui injuriam intulerit vi-

Dyn. I.

Maledicti-
ones.*vel, dimi-
nui poten-
tiam ve-
stram, si
legamus
أخسر
cum al. ex.
Tabernacu-
culum.

P. 31.

Miriam
leprosa.

Mortur.

Aaron mo-
ritur succe-
dit Eliazar.Benedictio-
nes.

cino suo. Maledictus, qui errare fecerit cœcum à viâ. Maledictus, qui opprefferit in iudicio orphanum & pauperem. Maledictus, qui concubuerit cum sorore suâ, & qui congressus fuerit cum uxore patris sui, & qui percussit socium suum clam, & qui munus dederit, quò mortem alicui conciliet. Maledictus, qui non perstiterit in his legibus. Quòd si rebelles vos iis præbueritis, seretis, & comedent semen vestrum inimici vestri; & in fugam convertemini, cum nemo vos insequatur; & immittam in vos feras, quæ vos occidant; nec saturabimini cibo, nec irrigabimini aquâ, neque acceptas habebō preces vestras: & vastabo terram vestram, & dispergam vos inter gentes vobis infestas, & *faciam vos vili æstimari. Dixitque Deus *Mosi*. Manda filiis *Israelis*, ut seponant mihi aurum, & argentum, & æs, & pannos purpureos, & sericum, & byssum, & lanam caprarum, & pelles, & ligna Cedrorum, faciantq; mihi tabernaculum inter eos, quamdiu versentur extra terram promissionis: atque *Aaron* frater tuus, & filii ejus, accendent in eo lucernas à vespere usq; ad mane, feceruntque sicut præcepit illis Deus Altissimus. Et profecti sunt filii *Israelis*, & *Moses* coram eis, ut pararet illis locum. *Aaron* verò & *Miriam* irâ concitati sunt contra *Moscm* propter uxorem ejus *Zingissam*, dicentes, Nunquid *Moscm solum allocutus est Deus? imò nobiscum etiam locutus est. Tum dixit illis Deus, Si perfecta fuerit prophetia vestra, utique ego secretò revelabor vobis; at quod ad *Moscm*, utique fidelem eum inveni in domo meâ, & ore ad os ipsum alloquar: hoc factò, leprosa facta est *Miriam*, corpore ejus instar nivis exalbescens. Supplicavit ergo *Moses* Deo, ut eam mundaret; Dixit autem Deus, Si pater ejus inspississet in faciem ejus, debuisset certè pudore ob illud affici, segregetur ergò à castris septem dies, dein ingreditur: quod cum fecisset, mundata est. Veneruntque filii *Israel* ad desertum, quod vocatur *Sin*, ubi mortua est *Miriam* soror *Mosis* & *Aaronis*, eodémque loco, ubi obiit, sepulta. Deinde venerunt ad montem *Hur*, ubi mortuo *Aarone* successus est in locum ejus *Eliazar* filius ipsius. Et cum transiissent filii *Israelis* flumen *Fordanis*, dixit Deus, O *Israel*, si præstiteris mandata Dei tui, benedictus eris in oppido tuo, benedictus in agro tuo; benedictus erit fructus vinearum tuarum, & foetus jumentorum tuorum. Tradet Deus inimicū tuum in manus tuas, adeo ut ad te viâ unâ

veniens,

veniens, fugiat septem. Benedicet Deus terræ quam dedit tibi, & Dyn. I.
constituet te sibi populum sanctum, quemadmodum pollicitus est
tibi. Quod si transgressus fueris hæc præcepta, convertentur bene-
dictiones tuæ in maledictiones, dispergétque te Deus inter omnes
populos, dabitque tibi cor trepidum, & dolorem oculorum, & tra-
det te morti, erisque noctu & interdiu perterritus.

Dico; Perpende † Lector, Quomodo Deus Altissimus * promif- † p. 32.
sa sua, & minas suas ad filios *Israelis*, contraxerit solum ad ea quæ in
hoc mundo viderent, ita ut non mentionem illis fecerit rei alicujus, ^{* ad verb.}
quæ ad mundum futurum, aut eorum quæ ad resurrectionem [spe- ^{constitue-}
ctant:] idque quod naturâ hebetes mundi spiritualis contemplatio- ^{ri: promissa}
ni impares essent. Deinde revelavit Deus *Mosi* dicens, Ecce abitu- ^{et c. contra-}
rus es viâ patrum tuorum, accersens ergo *Foshuam* filium *Nun* di- ^{Et solum}
scipulum tuum, præcipe ei ut suscipiat in se administrandas res hujus ^{ad ea et c.}
populi; novi etenim erraturos eos post mortem tuam, & consti-
turos sibi Idola, quæ colant; unde fiet ut descendat in eos ira mea,
& consequatur ipsos miseria & contemptus. Neque ego hære-
ditario jure possidendam præbeo illis terram Gigantum, affluentem
melle & lacte, propter pietatem & bonitatem ipsorum; sed propter
mala opera eorum, qui eam ante eos incoluerunt, & illius gratiâ
quod patribus eorum *Abrahamo*, *Ishako*, & *Faacobo* promisi.
Cumque finem fecisset *Moses* eorum, quæ privatim *Foshuæ* & uni-
versim *Israelitis* præcepit, ascendere eum iussit in montem *Nebo*,
unde Terram *Canaanis* (quæ fuit terra promissionis, quam hæredita-
rio possessuri erant filii *Israelis*) ipsi ostendit; ibidemque mortuus Moriuntur
ab Angelis sepultus est, adeo ut de sepulchro ipsius nondum constet. Moses.
Annorum erat centum viginti, nec [tamen] infirmior factus erat
visus ejus, nec rugas contraxerant genæ ipsius. *Foshuah* autem fi-
lius *Nun* repletus est spiritu sapientiæ, *Mose* manus suas ipsi impo-
nente, auscultâruntque ipsi *Israelitæ*. Jam ab *Adamo* ad obitum
Mosis, secundum sententiam *Septuaginta*, anni sunt ter mille non-
genti † quinquaginta & unus; secundum sententiam *Judeorum* bis p. 33.
mille quadringenti nonaginta & unus.

Sectio.

Fertur tempore *Mosis* fuisse tertium diluvium in * *Theßalia*; inve-
nítque * *Anunnus* sapiens artem *Semiæ*, *Chiron* dedit Medicinam, * al. Theßa-
* *May-* * al. Anu-
* *min.*

Diluvium
tertium.

- Dyn. I.** * *Mayandrus* Poeseos genus quod Comœdia audit, in qua commemorantur vitia, dicta scurrilia, & actu turpia hominibus cum bestiis communia. Repertum etiam ab alio genus aliud Poeseos, quod Tragœdia dicitur, in quo recensentur virtutes, laudes, & commemorationes benefactorum, hominibus cum Angelis communia. Referunt etiam illi qui hominum classibus indagandis student, fuisse in *Aegypto* post diluvium doctos in variis Philosophiæ generibus, in Mathematicis, Physicâ, Metaphysicâ, & præcipuè in scientia Alchymix, Telestium, præstigiorum, & speculorum comburentium. Ac confirmatur hoc dicto Dei in lege de *Mose*, quod calluerit omnem sapientiam *Aegyptiorum*. Fuit olim sedes tam Regni quàm Scientiæ in *Aegypto* urbs *Memphis*: at post conditam ab *Alexandro Alexandriam*, hominibus eam, ob bonitatem aeris & dulcedinem aquæ, incolere cupientibus, facta est ipsa sedes scientiæ & Sapientiæ in *Aegypto*, donec eâ à *Moslemis* occupatâ designaret *Amrui*.
- P. 34.** *Ebnol As* juxta *Nilum* urbem appellatam † *Fustat*, quæ confluentibus ad ipsam habitandam *Arabibus* & *Barbaris* Metropolis *Aegypti* evasit.

Dyn. II. Dynastia secunda, quæ translata est à Patriarchis ad Judices, Judices nimirum filiorum *Israelis*.

Hebraei eò quod à reliquis gentibus separati fuerint, pro illicito habuerunt philosophiam excolere, continentes se intra sapientiam legum & traditionum Propheticarum; fueruntque Doctores eorum peritissimi hominum in Prophetarum & primæ creationis historiâ, quam ab illis acceperunt alii: sedes illis erant regiones *Syria*, atque in ea fuit Regnum eorum tum prius tum posterius, donec abduxerit ipsos ex ea, postquam reverâ advenisset *Messias* quem illi abnegârunt, *Titus* filius Regis *Vespasiani* Romani; qui Regnum eorum dissipavit, & coctus dispersit, ut passim divisi sint per regiones, & in earum finibus undequaque dispersi, neque sit ulla orbis habitabilis pars in quâ non reperiantur ex illis aliqui, sive Orientales plagas,

plagas, five Occidentales, five Australes, five Boreales spectes, ex-
ceptâ Insulâ *Arabum*, nempe *Hegiaz*, *Najd*, *Tohamah*, & *Taman*,
indè scilicet amovit eos *Omar Ebno'l chetab*. Postquam autem per
regiones dispersi cum gentibus commisti sunt, excitati sunt pauco-
rum [quorundam] ex illis animi ad acquirendas scientias speculati-
vas, † & virtutes intellectuales comparandas; affecutique sunt sin-
gulares aliqui è [variis] Scientiæ generibus quod voluerunt.

Dyn. II.

Hebræi
quando pri-
mum scien-
tiis operam
dederunt.

p. 35.

Joshua filius *Nun*, successor *Mosis*, & qui ab eo mandata accepit.
Duxit *Israelitas* annos viginti septem, filiosque populi, qui ex
Egypto egressus fuerat, in terram promissionis introduxit sine patri-
bus ipsorum: sicut dixerat *Deus Mosis*; Dic filiis *Israelis*, Heus Po-
pule male, vivo ego in æternum, utique continuè errabitis huc illuc
agitati quadraginta annis, donec * pereant ac consumantur in hoc
deserto corpora vestra: filii equidem vestri terram promissionis in-
gressuri sunt, vos verò eam non calcabitis, exceptis *Calebo* filio
Japhunna, & *Joshua* filio *Nun*. Porro subegit *Joshua* septem *Ca-
naanæorum* gentes, occisis eorum Regibus, atque urbes triginta &
unam delevit; terramque, quam cepit, tribus divisit, jussis
ipsis Idolorum templa diruere, nè gentium peregrinarum mulie-
res ducerent, vel de sacrificiis ipsorum comederent, utque quotannis
ad sanctuarium convenirent, quo *Phineas Eleazaris* Sacerdotis filius
librum Dei ipsis prælegeret. Illi verò hæc omnia transgressi re-
bellârunt in Deum. Convocavit ergò illos *Joshua* filius *Nun* in
agrum quendam, ubi apparuit illis Angelus Dei specie hominis,
voce altâ dicens, Audite, ô filii *Israelis*, dictum Domini. Dicit enim,
Ego sum Dominus vester, qui liberavi vos tã servitute *Egyptiorum*,
fidiq; vobis mare, & duxi vos in deserto quadraginta annis, Man-
na & coturnicibus pascens: fecique ut vitam duceretis commodam;
non inveteravi vobis indumentum, nec squalidum factum est caput,
nec sordibus deturpatæ vestes. Quinetiam vos ex igne allocutus
demisi librum, & hæreditario possidendam vobis dedi terram, quæ
uberrimè fluit lacte & melle. Vos autem rebelles in me facti, pa-
ctum meum violâstis, & signa mea oblivioni tradidistis; quare per
nomen meum juro, me non deleturum gentes istas coram vobis:
quinimò stabiliam eos inter vos, eritque illud vobis causa exiti.
Quo audito, sederunt flentes, unde appellatus est ager ille, *Ager
flentis*.

*Josua in-
ductus Is-
raelitas
in terram
Canaan.*

* al. ex.
excitantur.

p. 36.

Dyn. II. *fletus*. Deinde dimisit eos *Joshua* in loca sua, & mortuus est annos natus centum & decem.

Phinehas filius *Eleazaris* filii *Aaronis* Sacerdos. Duxit populum annos viginti quatuor ex sententiâ *Aniani*. Ait *Aphrikannus* Seniores gubernâsse triginta annos, Scriptura autem Sacra haud præcisè designat hos annos. Hoc tempore cùm modum transgressi essent *Israelita* rebellione suâ, dixit Angelus Domini *Phineaso*, Indignus est hic populus, qui audiat verbum Dei; conflatâ ergo urnâ æneâ, quinque libros Legis, binas Tabulas, baculum *Mosis*, virgam *Aaronis* quæ folia produxit postquam exaruerat, & quod t de

Libet Ic-
gis, bina
tabula, &c.
in urna ab-
scoudita.

P. 37. Manna servatum est in memoriam, in eâ reponas, plumbôque obstruas. Cùmque fecisset *Phinehas* quemadmodum ei mandatum est, urnam ferenti prævit Angelus, eumque in speluncam (quæ est) in domo Dei, quam extruxit *Salomon* filius *Davidis*, deduxit; ubi aperiente se illi petra, in ea urnam deposuit, locumque ejus celavit.

Cushan Alathim tyrannus. Postquam transgressi essent filii *Israel*, supra modum rebelles facti, tradidit ipsos Deus in manus *Cushani* Tyranni allophyli, qui eos pœnis affectos octo annos oppressit.

Cushan
Rishathaim.

Othniel. Cùm affligeret *Cushan* filios *Israel*, opem à Deo petierunt, qui excitavit illis virum è tribu *Jehuda* nomine *Othnielem* filium fratris *Calebi* filii *Jephunna*, qui occiso *Cushano* res populi administravit quadraginta annis, eosque ad cultum Dei Altissimi reduxit, deinde mortuus est.

Eglon. Post mortem *Othnielis* filii *Kenazi* transgressi filii *Israelis* Idola coluerunt, tradiditque eos Deus in manum *Eglonis* Regis *Moab*, qui ipsos in servitute octodecim annis detinuit. Dein cùm obnixè Deum rogâssent, excitavit illis virum è tribu *Ephraim*, nomine *Ahur* [*Ehud*,] qui interfecto *Eglone Moabitâ* ipso è servitute ejus vindicavit.

p. 38. *Ehud* filius *Gera*. Manus ipsi arida fuit: aruerat liquidem dextra ejus. Hic arte usus quò *Egloni* Tyranno sisteretur, t à Deo (inquit) mihi verbum est, quod secretum haberi vellem. Cùmq; *Eglon*, amotis qui ipsi aderant omnibus, surgens ingressus esset Gazophylacium quoddam, quò ibi illud audiret, prehensens *Ehud* manu sinistra gladiolum, quem femori dextro accinxerat, illum *Egloni* medio

medio infixit, adeò ut exiret omentum ventris ejus, & moreretur: Dyn. II.
 egressus autem *Ehud*, oclusis in ipsum foribus, ad *Israelitas* profes-
 ctus est, notumque ipsis fecit quid factum esset; unde gaudio affecti
 sunt. Ac præsuit ipsis *Ehud* annis sexaginta duobus; sunt qui di-
 cunt octoginta, annumerantes illis annos etiam *Eglonis* Ty-
 ranni. Circiter hoc tempus condita est urbs *Haleb*, jussu *Bethusi* Haleb con-
dita.
 regis *Affyria*; extructum etiam prætorium, Areopagus [dictum,] in Areopagus.
 urbe *Athenis*. Porro occidit *Ehud* è filiis *Moab* decies mille viros.

Shamgar filius *Anath*. Natus est iste diebus *Ehudi*: *Philisteo-*
rum *sexaginta stimulo bovis occidit; octodecim annis Judicii mu- * al. sexcen-
tos.
 nere functus obiit. Transgressi autem filii *Israelis* post obitum ejus
 Idola coluerunt, tradiditque eos Deus in manus *Tabin* regis *Hasora*,
 qui è numero Regum *Cananæorum* fuit.

Tabin Rex *Hasora*. Dominium usurpavit in populum viginti annis;
 erantque Duci exercitus ejus (cui nomen *Sisera*) *nonaginta currus. * al. non-
genti.
 ferrati, quorum singulos trahebant quatuor equi militibus onustos.
 Fuitque populus præ eo in angustiâ magnâ; opem igitur à Deo
 petierunt, ille autem excitavit eis mulierem Prophetissam, nomine
Deboram, quæ eos ab ipso liberavit.

Debora Prophetissa & *Barak*. Cùm præfecta esset *Debora* Pro-
 phetissa, quæ è tribu *Ephraim* fuit, rebus *Israelitarum*, consortem
 sibi accepit in regimine virum nomine *Barak*, è tribu *Naphtali*:
 unaque imperium administrârunt quadraginta annis. *Barak* autem
 exercitu è filiis *Israel* decem mille virorum † bellacium conscripto, P. 39:
 pugnam iniit cum exercitu *Sisera* universo. Cùmque fusi essent
Cananei, *Sisera* descendens equo suo ad mulierem quandam è filiis
Israelis nomine *Jael* se recepit, quæ cognitum domo suâ excipiens
 vice aquæ, quam petiit, lacte potavit, texitque quò dormiret; at
 cùm graviter dormiret, paxillum ferreum prehensens ipsum auri Jael inter-
mitit Sise-
tam.
 ejus infixit: deinde ad ostium domûs suæ prodiens conspectu *Barako*,
 qui in quærendo *Sisera* occupatus fuit, Adestum (inquit) quò
 ostendam tibi quem velles. Ingressus igitur *Sisera* prostratum vi-
 dit mortuum, clavo auri infixio. Porro non destitit *Barak* *Jabinum*
 Regem *Hasora* perquirere, donec in potestatem redactum occidisset.

Midianita. Post mortem *Debora* & *Barak* ad Idololatriam mo-
 re suo prolapsi *Israelita*, traditi sunt in manus *Midianitarum*, qui se-

Dyn. II. ptem annis in servitute ipsos detinuerunt. Fugientes autem *Israelita*
 p. 40. præ duris quæ passi sunt à *Midianitis*, domos sibi in speluncis & cavernis facientes † in ipsis habitârunt: factumque est, ut quodocunque semen terræ mandarent, ascendentes *Amalekita* & *Midianite*, illud depascerent & corroderent, ac faciem terræ omni penitus herbâ præ multitudine camelorum, pecorum, & ovium suarum, nudarent.

Gedeon. Cùm videret Deus abjectam *Israelitarum* conditionem; misertus ipsorum, misso Angelo ad virum nomine *Gedeon* filium *Josaph*, jussit ipsum liberandis *Israelitis* operam dare. Hic [rebus] eorum administrandis quadraginta annis præfectus, Reges *Arabum* qui illos Tyrannide oppresserunt, occidit. Nati sunt ipsi septuaginta filii masculi. Tempore ipsius fuit *Abulun* Rex *Zingitarum*, cujus cantu factum est ut submitterent se illi saxa, i. e. obsequerentur corda [hominum] dura.

*vel, Nigro-
rum.

Abimelech filius *Gedeonis*, quem peperit illi concubina sua: Præfuit post patrem suum tribus annis, & fratres suos sexaginta novem interfecit.

Tola filius *Pua*, è tribu *Issachar*. Rexit filios *Israel* viginti annis. Ejus tempore condita est urbs *Tarsus*, & diruta est urbs *Ibun*, excidio illo, quod è maximis apud *Græcos* antiquos infortunius erat. Illud cecinit *Homerus* Poeta duobus libris, quos è lingua *Græcâ* in *Syriacam* transtulit *Theophilus* Astronomus *Roben- sis*.

Tarsus.

Homerus
Syriacè
versus.

Tajir *Gileadita*. Præfectus est regendis *Israelitis* viginti duobus annis.

Ammonita. Cùm transgressi essent filii *Israel* in cultu Idolorum, tradidit illos Deus in manus filiorum *Ammon*, præ quibus afflictam duxit vitam populus octodecim annis.

Script. est
in intro-
ex. Neph-
ta.

Jephthæ f-
lia.

Jephtha. Iste interfecit regem filiorum *Ammon*, qui sunt filii *Lot*. Voto autem se obstrinxerat, si superatis hostibus victor rediret, primum, qui è sibi propinquis appareret, se Deo Altissimo in munus oblaturum. Cùm igitur victoriam consequutus rediret, ædibus suis appropinquanti obviam prodiit filia ipsius virgo, victoriam illi gratulatura. Cui ille, Prostratum me in faciem dedisti, filia mea, & ego prostratus sum in faciem tui causâ. Illa autem, cognito quid rei esset, spatium petiit mensis, quò virginitatem suam cum

cum coetaneis suis defleret, ac * seipsam deploraret per deserta circumcursans: quod illi concessit, exactoque spatio ipsam in sacrificium, secundum votum suum illicitum, obtulit. Fuit autem spatium praelecturae ejus sex annorum: qui illud viginti quatuor annorum fuisse statuunt, octodecim illos annos, quibus praefuerunt *Ammonita*, adnumerant.

* *Abisan*, è *Bethlemis*. Judicavit septem annis, multi autem è *Chronologis* nullam nominis hujus mentionem fecerunt.

Elon, è tribu *Zebulon*. Rexit populum decem annis: hic autem in versione *ἑπτὰ* *Septuaginta* non recensetur.

Abdon, filius * *Hillianis*. [Illi fuerunt quadraginta filii, & triginta nepotes, qui septuaginta asinos equitarunt, *Hillian* idem est qui *Ecron*.] Judicavit octo annis, & ejus tempore † quidam è posteris *Esan*, filii *Isaac*, filii *Abraham*, à filiis *Israelis* secedentes profecti sunt in terram *Francorum*, ubi in tentoriis pilis confectis degerunt: deinde Regis, cui nomen *Latinus*, potestati subiecti sunt, ac post ipsum regnavit in eos *Romulus* Rex, qui condidit urbem *Romam*, cujus incolae appellantur *Romani* & *Latini*.

Philistai. Deinde praevaluerunt *Philistai* *Israelitis*, secundum sententiam *Aniani* Monachi *Alexandrini*, quadraginta annis: at ex sententia *Andronici* viginti. *Eusebius* verò nihil de his annis in *Chronico* statuit.

Samson fortis *Naziraeus*. Judicavit viginti annis, & subegit *Philistaeos*: viribus in rebusprehendendis miris fuit.

Seniores Populi. Judicaverunt viginti annis: juxta autem sententiam *Andronici* decem annis, & juxta sententiam *Africani* quadraginta annis. Pacem illi coluerunt cum gentibus, quae circa eos erant, nec constituerunt sibi ducem exercitus, neque enim opus ipsis eo fuit.

Eli sacerdos. Judicavit secundum sententiam *Septuaginta* viginti annis, & juxta sententiam *Judeorum* quadraginta.

Samuel Propheta. Consecravit eum Deo pater ipsius ex voto, cum annos duos natus esset. Cumque adolevisset, pervenit ad eum visio. Ministravit autem *Eli* Sacerdoti in templo Domini, ab annis infantiae ad mortem usque *Eli*, & praefuit rebus *Israelitarum* viginti annis.

Dyn. II.
* ad verb.
spiritum
suum.

* alt. ex.
super scribi-
tur *Abisan*,
qui est
Nabshan.
fors. legen-
dum.

ایبسان
Ibsan.

* Potius
Hillelis.
Desunt qua
sequi. in opt.
ex.

† p. 42.
Edomzi
quando in
Italiam
venisse di-
cuntur.

Dyn. III. Dynastia tertia, quæ translata est à Judicibus filiorum *Israelis*,
ad Reges eorum.

*Israelitæ
Regem pe-
tunt.*

Cùm septuagesimum jam septimū ætatis annum attigisset *Samuel* Propheta, dixerunt illi filii *Israelis*, Constitue nobis è nostris Regem more gentium reliquarum: quod ille Deo indicavit, qui per revelationē ipsi respondens, Non in te (inquit) rebellârunt, sed in me rebelles sunt. Renuntia ergo illis, Si ego Regem illis constituero, illum ipsis in servitutē redactis Chiliarchas, & Centuriones præfecturum: dum ipsi agros illius arent, messē colligant, eique instrumenta ad belli & curruum usum conficiant: eumque filias ipsorum ad verrendum, & molendum, & pinsendum vi adacturum, agrósque & vineas ipsis ereptas servis suis daturum, & de facultatibus, ovibus, & jumentis ipsorum decimas ablaturum, adeo, ut præ his à me opem imploraturi sint, at me tunc ipsis non responsurum. Nota ergo ipsis fecit omnia; illi verò auscultare renuentes instabant ipsi, dicentes, Necessē est, ut nobis sit Rex, qui nos regat. Dixit ergo Deus, Præfecturus sum illis Regem.

Saul, è Tribu *Benjamin*, quem *Arabes* appellant *Taluth*. Juvenis erat, quo non alius ex *Israelitis* staturæ perfectioris fuit. Cùm errâssent asinæ patri ejus *Kisho*, exiit ille cum puero, qui illi erat, eas undique quæsitum. Cùmque pervenissent ad urbem, in quâ erat *Samuel* Propheta, dixit puer *Sauli*, Ecce hic vir insignis est, adeamus eum; fortē enim indicaturus est nobis de t asinis. Dùmque illi hoc agerent, prodiit illis obviam *Samuel*: cui illi, Indica nobis domum Videntis, [illo enim tempore Prophetæ vocabantur Videntes.] Respondit illis, Ego sum Videns; ingressi domum meam sumatis mecum cibum, atque ego indicaturus sum vobis illud quod quæritis. Ac domum ingressis, Ne solliciti, inquit, estote, quod ad asinas, quippe quæ repertæ sint. Non est autem desiderium filiorum *Israelis* nisi erga te, ô *Saul*, & erga familiam patris tui. Respondit *Saul*, excusatū se haberi petens, Familia mea minima est è familiis tribus

P. 44.

tribus *Benjamitica*. *Samuel* verò cornu olei prehensum effudit in caput *Saulis*, dicens, Elegit te Deus in Regem hæreditati suæ: occurret autem tibi inter eundum chorus Prophetarum prophetantium, & tu cum eis prophetabis. Abiit ergo *Saul*, donec incideret in Prophetas, quibus in manibus erant Cymbala & tympana; descenditque in eum spiritus Domini, ut & unâ prophetaret: dixerunt igitur homines, Etiam & *Saul* è Prophetis est; abiitque in proverbium inter eos jactatum. Brevi autem post, prodiiit Rex *Ammonitarum* magnis stipatus copiis quærens *Israelitas* pugnâ aggredi. Cùmque illi ad ipsum misissent, dicentes, Pacem in nobiscum, [constituto] quod tibi pendamus, & à nobis recede; respondit illis, Hâc [lege] pacem facturus sum vobiscum, ut quilibet vestrûm oculum sibi dextrum eruat. Quod cùm audivisset *Saul*, irâ admodum commotus est; collectisque è filiis *Israelis* trecentis militum millibus, & è filiis *Jehuda* triginta millibus, adversus *Ammonitas* prodiens manum cum illis conferuit, & in fugam dedit: post quod ipsum Regem agnoverunt *Israelitæ*. Deinde dixit illi *Samuel*, Jubet te Dominus tuus *Amalekitis* bellum inferre, eosque excindere; viris, foeminis, parvulis, & pecore eorum, è medio sublatis. Profectus ergo *Saul* adversus *Amalekitas* ipsos perdidit, Regemque eorum vinculis iniecit non occisum; reliquit etiam pecudum præstantissimas. Locutus est ergo per visionem Deus *Samueli*, dicens, Equidem rejeci *Saulem*, quod mihi inobsequens fuerit. Quod grave visum est *Samueli*, dixitque *Sauli*, Quid est quod audio balarum ovium, & mugitum boum [istorum?] Respondit illi *Saul*, dicens, adduxerunt ea *Israelitæ* ad immolandum Deo Domino tuo. Et dixit illi *Samuel*, Nescis ergò Deum non tam delectari sacrificiis, quàm illis qui auscultant mandato ejus. Ad iram provocasti Dominum tuum, & sprevit te ne Rex sis, quod in eum rebellis fueris. Dixitque *Saul*, Posco Deum veniam, siquidem peccavi; rogoque ut revertaris mecum, quod adorem eum, & poenitentiam ad ipsum convertar. Renuit autem *Samuel*, seditque tristis: at per revelationem dixit illi Deus, Quousque ob *Saulem* contristaris? Surgens proficiscere ad quendam nomine *Ishai*, ex urbe *Bethlehem*; siquidem elegi è filiis ejus Regem. Profectus ergo ad ipsum dixit *Samuel*; Uncturus sum unum filiorum tuorum in Regem. Cui *Ishai*,

Dyn. III.

Saul inter Prophetas

Regem Ammonitarum vincit.

† p. 45.

à Deo reji- citur.

- Dyn. III. Ecce eum teneo, accersivítque filium suum natu maximum, cujus species illi placuit: at dixit illi per revelationem Deus, Non intueor ego juxta intuitum hominum, respue ergo eum. Cúmque substitisset *Samuel* donec produceret illi septem è filiis suis, ne cornu [olei] p. 46. † in quempiam eorum effudisset, Dixit *Ishao*, Num superest è filius tuis quispiam? Respondit, Reliquus est puer minimus eorum natu, qui pascit oves: dixit, eum mihi siste. Cúmque adduxisset ipsum *Ishai*, effuso in eum cornu unxit in Regem, reversúsque est domum suam. In diebus illis prodiit * strenuus quidam è *Philistais*, cui nomen *Goliadib*, *Arabes* autem eum vocant *Gialut*, qui filiis *Israelis* convitiatus ipsos contemptui habuit. Accedens ergo ad eum *David*, Tu, inquit, ad me venisti cum gladio & clypeo, ego verò ad te venio in nomine Domini, cujus acies probris affecisti. Eduxitque è perâ suâ lapidem, quem fundæ impositum torsit, ita ut immergeretur in frontem Robusti illius, ipséque in faciem suam procideret. Tum *David* educto gladio ipsius, eo illi caput amputavit: perductúsque est *David* ad *Sanlem*, cui quærenti, Cujus filius es tu, ô puer? Respondit, Filius servi tui *Ishai Bethleemita*. Cúmque contigisset *Sanli* afflatus malus, dictum est ei, Adsit [tibi] aliquis peritus pulsandi instrumenta chordis instructa, ut te divertat ab eo quo afficeris. Nuntiatúmque est ei de *Davide*, quòd ejus artis peritus esset: petiit ergo eum à patre suo, ut coram ipso luderet. Cùm autem post interfectum à *Davide* *Goliadibum*, cantantes, ovan-
tésque filiæ *Israelis* dicerent, Occidit *Saul* millenos, *David* autem myriadas; invidens *Saul Davidi*, die quodam hastam levem, quam manu tenebat, in ipsum vibravit, unde timor *Davidi* incussus est: metuens autem eum *Saul* Chiliarchum constituit. Dicentéque eo
p. 47. die quodam, Siquis attulerit mihi præputia † ducentorum *Philistæorum*, dabo illi in uxorem *Melchil* [*Michal*] filiam meam, profectus *David* interfecit ex ipsis ducentos viros, quorum præputia cum illi obtulisset, dedit ei ipsam in uxorem. Amavitque illa *Davidem* amore eximio, uti & frater ipsius *Fonathan*, & universi *Israelitæ*: & cavere jubens eum *Fonathan* à patre suo, fugere fecit in montem quendam. Cúmque egressus esset *Saul* ad quærendum eum, donec cum comitibus suis ad speluncam in isto monte perveniens, ibi pernoctaret; profectus noctu *David*, & speluncam ingressus, cùm
Sanlem

* al. ex. puer
parvus, qui
pascit oves.

David un-
xit.

* vel, infi-
delis.

Goliath
superas.

à Saule ba-
st à petitus.

Jonathani
dilectus.

Saulem dormientē invenisset, abscissā de veste ejus particulā ad foci- Dyn. III.
os suos reversus est. Cūmq; mane diei jam factō egressus esset *Saul* Sauli laci-
ē spelunca, inclamavit eum *David*, osculatus coram eo terram: niam ampu-
dixitque ipsi, Ne attendas, Domine mī, verbis delatoris [cujuspi- tat.
am] de me; siquidem cū tradiderit te Deus hodie in manum me-
am, nihil tibi à me mali contigit: En fimbriam pallii tui istam me-
cum. Dixit illi *Saul*, Rependat tibi Deus bonum; tu certè re-
gnaturus es post me: jura ergo mihi, te non perditurum posteros
meos. Jurantēque ipso, abiit *Saul* domum suam. At cū mortu-
us esset *Samuel* Propheta, egressus iterum *Saul* ad quærendum *Da-
videm*, in viā quādam cum sociis suis noctu dormivit; ubi cū dor-
mientem obortus esset *David*, cuperētque socii ipsius eum
perimere, prohibuit eos, dicens, Non licet cuipiam extendere ma-
num suam in unctum Domini: permittite eum diei suo. Dein ab-
latā ejus hastā, & ampullā aquæ, abiit. Quod cū *Sauli* notum
esset, dixit, Peccavi in te persequendo, ô *David*, haud ampliùs fa-
cturus sum. *Philistæis* autem cum *Israelitis* bellum gerentibus, in-
terfecti sunt *Fonathan* & fratres ejus: *Saul* verò fugiens, cū time-
ret nè ipsum assēquerentur, † gladio suo incubuit, donec ad ter-
gum exiret. Assēcuti autem ipsum quidam, caput ei amputatum in
Idolorum suorum templa miserunt; corpus verò muro urbis suæ
affixerunt. Accedens autem *Israelita quidam affirmavit se *Saulem* [**Amale-
kita*.]
interfecisse. Cui dicens *David*, Quomodo animum induxisti, ut in-
terficeres unctum Domini? morte ipsum affecit. Luxerunt autem
David & socii ipsius *Saulem* & *Fonathanem* filium ejus, & deflevit
eo: [*David*] dicens, Scutum *Saulis* tinctum erat sanguine occiso-
rum, & arcus *Fonathanis* non retrocedebat, & cuspis *Saulis* non
revertebatur. Erat levior Aquilis incessu, & Leonibus robore for-
tior. O filia *Israelis*, deflete *Saulem*, qui [vestibus] purpureis vos
& croceis vestiebat. Erat autem spatium regni ejus, juxta senten-
tiam *Ensebi*, quadraginta anni, & juxta sententiam *Aniani* viginti.

David filius *Ishai*. Cū occiso *Saule* confirmatus esset *David* in
regno suo, dixit *Nathani* Propheta, Hodie ego habito ædes
cedrinas, at præsentia Domini (innuens Tabernaculum conventus)
tentoria; annon igitur ædificabo illi domum? Et revelavit se
Deus *Nathani* Propheta, dicens, Dic servo meo *Davidi*, Non
ædificabis

Sauli laci-
niam ampu-
tat.

Hastam &
ampullam ei
subducit.

P. 48.

**Amale-
kita*.]

Saulem &
*Jonatha-
nem mor-
tuos defles.*

Dyn. III. ædificabis mihi domum: verum filius tuus, quem excitaturus sum loco tuo, ille ædificabit domum nomini meo. Deinde iussit *David Joabum* præfectum exercitus sui eorum à filiis *Israelis*, qui bello idonei erant, numerum recensere. Absuit ergo † ab eo *Joab* in urbibus & pagis *Israeliticis* novem mensibus & viginti diebus; deinde reversus ad eum, Inveni (inquit) numerum eorum, qui ex *Israelitis* bello idonei sunt, octingentes mille viros, & à filiis *Juda* quingentes mille. Dixit autem Deus per revelationem *Gado* Prophetæ, Dic *Davidi*, Putasti victoriam esse in multitudine copiarum tuarum, & non nosti me adiutorem esse. Ecce igitur ego ob illud una est tibi [poenis] te afflictorus sum: tu autem quamvis earum delige, vel scilicet famem septem annorum, vel ut prævaleat [tibi] hostis tibi mensibus, vel trium dierum pestem. Dixitque *David*, Ut castiget nos manus Domini melius est; delegit ergo pestem: mortuique sunt à diluculo ad*tertiam diei horam ex *Israelitis* septuaginta mille. Tum dixit *David*, Deus mi, & Domine mi, etsi peccaverim [ego,] quænam est harum ovium culpa? Immitte poenas tuas in me, & in domum patris mei: sustulit ergo Deus ab illis pestem. Pervenit autem ad eum una cum regno [Spiritus] Prophetiæ, & composuit Psalterium; selegitque à tribu *Levi* *centum & octoginta seniores, à quibus Psalmos cantu [Musico] canerent quilibet hebdomedam viginti quatuor, uno ordine duodecim, & altero totidem. Deinde cum *Davidi* senescenti deficeret calor, quæsi-verunt ei puellam virginem, nomine *Abishaa Shunamitidem*, quæ in sinu ejus cubans ipsum noctu calefaciebat. Cum verò advenisset tempus mortis ipsius, filio suo *Salomoni*, quem regem adhuc vivens constituit, præcipiens dixit, Strenuus, & fortis sis, ac virum te præsta, observans leges Domini tui; † credensque verbo Dei, qui dixit mihi, si observaverint filii tui præcepta mea, non deficiet vir à stirpe tuâ, qui sedeat in folio tuo ad finem usque mundi. Natus autem erat *David*, cum regno præficeretur, triginta annos: regno potitus est quadraginta, ac tres duxit uxores præter uxorem *Uria* matrem *Salomonis*. Erantque illi septendecim liberi, & cum mortuus esset, sepultus est *Hierosolymis*.

*Ephesus et
con-*

Seçtio.

Anno autem vigesimo octavo regni *Davidis* condita est urbs
Ephesus

Ephesus, necnon urbs *Samos*. Ejus tempore fuit *Empedocles* Sapiens, una è quinque columnis [Philosophiæ;] Illum autumo, *Pythagoram*, *Socratem*, *Platonem*. & *Aristotelem*. Ille primus attributa ab essentiâ Creatoris Altissimi semovit, dicens, Essentia est Existentia ejus, & Existentia ejus Essentia: Vita autem et Sapientia ejus duæ sunt notiones, quæ non necessario inferunt contrarietatem in Essentia. Scripsit ille librum ad refutandum resurrectionem spirituales, multò magis corporalem. Secutus est sententiam ejus *Salomon* filius *Davidis*, libro suo in quo seipsum vocat *Kohemoth*, i.e. Congregatorem, in quo imitatus est sectam *Dahritarum* [Secularium.] Scias autem reperiri in iis, in quos ea de re inquiritur, libris contrarietas multa in Epochis annorum [quibus vixerint] Philosophi; memoratur enim in quibusdam eorum *Thaletem Milesium* primum fuisse *Græcorum*, qui Philosophiam professus sit, et Poësin floruisse inter *Græcos* ante † Philosophiam annis ducentis, eique originem dedisse *Homerum*. Porro tradit *Cyrillus* (in libro suo quo respondet *Juliano*, in iis rebus quibus fidem Evangelio derogare conabatur) fuisse *Thaletem* ante initium regni *Nebuchadnesaris* viginti octo annis. Dicit autem *Porphyrus* floruisse *Thaletem* post *Nebuchadnesarem* centum et viginti tribus annis. Ait alius, Primum qui Philosophiæ operam dedit, fuisse *Pythagoram*. Afferunt etiam *Islamitarum* nonnulli, Primum, qui à Sapientiâ denominatus sit, fuisse *Locmannum*, qui tempore *Davidis* claruit, et ab illo accepisse *Empedoclem*. At cum instituti hîc nostri non sit exactè definire annos Philosophorum; verùm ex illis nonnulla recensere, quæ quod laudabile fuit in moribus eorum exprimant, atque animum oblectare auditu quorundam ab ipsis scitè dictorum: in quibus conjungatur cum sapientiâ jocus, cum utilitate urbanitas, cum severitate lusus, & cum gravitate hilaritas; quæque sunt flatus [quidam] inter animos generosos concitati, & nubes ab ingeniis præcellentibus stillantes, nihil nostrâ intererit utrùm tempora, quibus facta fuerit eorum mentio, sint ea quibus revera floruerint, necne. Quod autem hîc à nobis expressum est de temporibus istorum Philosophorum antiquiorum, illud est quod transtulimus è duobus libris *Eusebii* & *Andronici* Chronologorum, cum viderimus idem sentire cum illis præcellentissimum studiosorum † *Jacobum Rohensem*, p. 52.

Dyn.III.
Empedocles.

Kohemoth.

Thales.

p. 51.
Homerus.

Pythagoras.

Locmannus.

Autoris institutum in Philosophis recensendis.

quos autores secutus sit.

E

qui

Dyn. III. qui in tribus linguis, *Hebraâ, Gracâ, & Syrâ*, excelluit.

Salomon filius *Davidis*. Præfectus est regno cum natus esset duodecim annos: eo tempore apparuit illi Deus per somnium, dicens, Pete à me quid tibi dari velis. Dixitque *Salomon*, O Domine, Impar sum regendo, nec est mihi scientia ad exercendum Judicium inter populum tuum: da igitur mihi cor intelligens, & intellectum gravem. Respondit illi, Daturus sum tibi, quod nulli unquam Regum fuit. Quòd si per vias meas ambulaveris, prolongabo vitam tuam, nec auferam à filiis tuis regnum. Cùmque surrexisset manè *Salomon* lætitiâ perfusus, & in solio regio sedisset, venerunt ad ipsum duæ mulieres litem ad ipsum deferentes de puero, quem utrâque earum sibi vendicavit. Dixit ergo *Salomon* lictori suo, Scisso in duas partes puero, unicuique dimidium ejus dato. Dicentèque unâ, Imò ut nec mihi sit, nec illi; alterâ verò, Trade illum ei, O Rex, at morte non afficias; cognovit *Salomon* eum illius filium fuisse, ipsiq; tradidit. *Israelita* verò hoc conspecto certò cognoverunt Deum *Salomoni* sapientiam & scientiam donâsse: submiseruntque se ei Reges, & pacem cum ipso fecerunt. Fuitque vectigal regni ipsius (quod * quadraginta parasangas longum, ac totidem latum fuit) quotannis sexcenta millia, & sexcenta sexaginta sex talenta auri, præter donaria, & quæstum qui ex mercatura obveniebat. Talentum autem, quod *Cicar* audit, secundum id quod in lege traditur, † [valet] ter mille siclos è siclis sanctuarii, quorum quilibet quinque siclorum nostrorum valet. Illud autem, quo *Salomoni* ad mensam suam opus fuit, erat pro singulis diebus centum cori similia, boves triginta, oves centum, præter capreolas, & cervos, & [diversa] volucrum genera. Erant etiam illi septingentæ conjuges ingenuæ, & trecentæ ancillæ [in] concubinas, & quadraginta millia equorum. Anno autem quarto Regni sui incepit ædificare templum (quod jam *Almosgiad al Akfa* appellatur) in monte *Amoraorum* in area *Arans Febusai*, cujus longitudo sexaginta cubitorum, latitudo viginti, & altitudo triginta fuit: spatio septem annorum illud perfecit. Porro anno vicesimo quarto regni sui, dirutâ urbe *Antiochiâ*, septem urbes, è quarum numero fuit *Tadmor*, extraxit. Cùmque ædificâisset *Salomon* domum Domini gratias egit Deo, & *Israelitis* benedixit; procumbensque in genua, &

Salomonis
verum.

judicium
de puero.

reditus
* vel poti-
us, qua-
dringentæ.

P. 53.
expensa.

Templum
extructum.

ex septem
urbes à Sa-
lomone
condita.

& expansis versùs cœlum manibus, dixit, O Deus, Deus *Israelis*, Dyn.III.
non est par tibi in cœlis supernè, aut in terris infernè: jam præstiti-
sti servo tuo *Davidi* promissum, quod fecisti illi. Obsecro te igitur,
ut, cùm peccaverint filii *Israelis* & in fugam conversi fuerint ab ho-
stibus suis, si invocaverint te in hâc domo, exaudias illos, & condonans
peccata opem illis afferas contra inimicos suos, & cùm pec-
caverint ita ut cohibita fuerit ab illis pluvia, si venerint in hanc do-
mum, demittas illis pluviam, & irriges † terram eorum pluvîâ tuâ. P. 54.
Et cùm fuerit in terrâ fames, aut locusta, aut pestis, aut morbus,
siâ te opem imploraverint, exaudias eos. Cùmque venerit in hanc
domum quispiam è gentibus externis, & invocaverit te, exaudias
eum, ut sciant populi terræ te solum esse Deum, teque revereantur.
Tum obtulit munera è sacrificiis, boves vicies & bis mille, &
pecudes vicies & centies mille, festûmque illud domino septem die-
bus celebravit. Porro accedebant ad ipsum Reges, ut audirent sa-
pientiam ejus, afferebantque donaria pretiosa ex auro, argento,
gemmis, vestimentis, aromatibus, armis, & equis. Accedens etiam
ad ipsum Regina *Teimanus*, obtulit illi centum & viginti auri talen-
ta, necnon aromata & gemmas pretiosas. Dixitque illi, O *Salomon*,
superat præstantia tua famam tuam: Beatæ mulieres tuæ, Beati servi
tui, qui audiant sapientiam tuam, Benedictus sit Dominus Deus tu-
us. Deditque ei *Salomon* præstantissima quæque munera, & rever-
sa est in regionem suam. Est autem *Salomoni* liber [præ se ferens]
confabulationem & petitionem mulierum, qui vocatur *Shirath Shi-*
rin, i. e. Laudatio Laudationum; cujus sensus exterior ostendit illum
confabulari in eo cum filiâ *Pharaonis* fuscâ, illâmq; cum ipso confa-
bulari. Doctores autem nostri eum interpretati dixerunt, Ama-
tricem illam esse Animam rationalem, cujus pulchritudo mutata est
pollutionibus corporeis: illum autem quem amat esse Creatorem
suum, qui amatur propter se, tum à se, tum ab illis, qui in eo se ob-
lectant. Est etiam illi liber Proverbiorum de sapientiâ † practicâ, P. 55.
(*at qualis liber!) In hoc autem lapsus est *Salomon*, quòd sub finem
vitæ suæ alias mulieres, præter filiam *Pharaonis*, acceperit è gentibus
peregrinis, quibuscum prohibuit Deus commisceri filios *Israelis*,
& erga deos ipsarum propendens, Idola earum coluerit. Anno er-
go trigesimo quarto regni sui extruxit domum Idolis, in monte qui

ejus oratio.

Reges ade-
unt Salo-
monem.
Regina Sa-
bæ.

Canticum
canticorû.

Proverbia.

* al. ex. in
quo avocati à
cup. ditare
mundi.

Salomon
templum I-
doli extru-
it.

Dyn. III. *est* è regione *Hierosolymarum*, cujus longitudo fuit centum cubitorum, latitudo quinquaginta, altitudo triginta; fecit etiam sibi scuta aurea, & mare æreum cornibus tanrorum æreorum suffultum. Increpans autem ipsum Deus ob infidelitatem ejus, statuit illi in hoc mundo hanc poenam, quod abstulerit à filio ejus maximam regni partem. Fuit spatium regni ejus quadraginta annorum, mortuus est sine poenitentia, ac sepultus in sepulchro patris sui *Davidis*.

Moritur si-
ne poeniten-
tia.

Rehoboam filius *Salomonis*. Non reliquit *Salomon* filium præter *Rehoboamum* istum, quem *Israelita* in locum patris sui regem substituentes, dixerunt ipsi, Pater tuus gravis fuit nobis exactionibus, tu ergo leviores nobis reddas. Ille autem post tres dies, quibus consilium iniit cum coætaneis suis, respondit eis dicens, Equidem digitus meus minimus crassior est pollice patris mei, quod si pater meus castigavit vos virgis, ego vos flagellis castigabo. Dixerunt ergo *Israelita*, Non est nobis portio cum domo *Davidis*, neque pars nobis cum familiâ *Ishai*, ad domos vestras, ô filii *Israelis*: abiitque unusquisque in domum suam. Cùmque mitteret *Rehoboam* nuntium suum in urbes filiorum *Israelis*, qui illos in gratiam revocaret, obruerunt eum lapidibus, ut moreretur. Fuerat autem *Salomoni* Juvenis fortis, nobilis, nomine *Feroboam* filius *Nabat*; Hunc constituerunt decem tribus sibi regem in regione *Samaria*: reliquis *Rehoboamo* filio *Salomonis* duabus tribubus, *Febuda* & *Benjaminis*. Posuitque solium regni sui *Hierosolymis*. Coactus autem *Feroboam* *Israelitas* avertere à visendo templo, duos vitulos ex auro conflavit, quos in urbe *Dan* (quæ est *Nabtes*) statuens, Luceimini, inquit, propinquitatem viæ, & omissionem molestiæ itineris ad *Ferusalem*. Hi enim Dii tui sunt, ô *Israel*, qui eduxerunt te ex *Agypto*. Misit ergo Deus prophetam nomine *Shemaium* ad *Feroboamum*, qui ad illum profectus invenit adolentem coram duobus vitulis suis suffitum; tum descendit spiritus Dei super Prophetam, ita ut diceret, Heus altare ausculta sermoni Domini, Nasciturus est familiæ *Davidis* filius nomine *Foshia*, qui mactabit super te sacerdotes tuos, & ossa eorum, qui tibi ministrant in te comburet: eritque hujus rei [hoc] signû, quod jam scindêris & effundentur de te cineres: factûmque est sicut dixit. *Rehoboam* autem filius *Salomonis* regnavit in duas tribus septendecim annis, fecitque

Simili au-
tem.

omne

omne quod malum est. Porro anno quinto regni ejus *Shishak* Rex Dyn. III
Aegypti Hierosolymam ascendens, omnia abstulit vasa, & scuta aurea,
 quæ fecerat † *Salomon* [iurum] domus Domini, quorum loco con- p. 57.
 flavit *Rehoboam* ærea. Et cum mortuus esset *Rehoboam* sepultus est
 in sepulchro domus *Davidis*.

Abia filius *Rehoboami*. Anno primo, quo [in regno] sedit,
 bellum contra eum gessit *Feroboam* filius *Nabat*, Rex decem tribu-
 um, cum exercitu octoginta millium; cui obviam progressus ille
 cum quatuor millibus in fugam ipsum convertit, perieruntque è
 filiis *Israelis*, qui fuerant cum *Feroboamo*, eo die quinquaginta mille
 [viri] bellatores. Erant autem *Abia* quatuordecim uxores, & nati
 sunt illi viginti * sex filii masculi, & sexdecim filiæ. Regnavit tri-
 bus annis. Prophetarunt autem ejus tempore *Abia* & *Shemaïus*,
 Prophetæ. * al. ex.
quatuor.

Afa filius *Abia*. Regnavit annis quadraginta uno, moribusque
 fuit probis. Anno autem secundo regni ipsius ægrotavit *Feroboam*
 filius *Nabat*, Rex decem tribuum; mortuusq; est, postquam regnâs-
 set viginti & duobus annis, & regnavit post eum *Nadab* filius ejus
 spatio biennii: deinde translatus est regnum decem tribuum ad vi-
 rum è tribu *Isachar* nomine *Baasbam*, filium *Abia*, qui regnavit vi-
 ginti quatuor annis. Anno autem decimo regni *Afa*, regis duarum
 tribuum, bellum contra eum gessit Rex *Ethiopum* cum millies
 mille, & sexcenties mille viris, è *Barbaris*, & *Ethiopibus*, et *Nu-
 bienfibus*, cui occurrens *Afa* in deserto *Giadar* in fugam eum con-
 vertit. Quinque annis elapsis combussit Idola, matrémque suam
 Idolorum cultricem, de regno deposuit, omnesque adulteros, et
 adulteras è terrâ suâ amovit.

† *Fehushaphat* filius *Afa*. Regnavit annis viginti quinque in p. 58.
 duas tribus. Tempore autem ejus mortuus est *Baasha* Rex decem
 tribuum, post quem regnavit ejus filius *Ela* duobus annis: tum frau-
 de illum adortus *Zimri* servus, et princeps exercitus ipsius, truci-
 davit ipsum, et regnavit post eum septem diebus. Cum autem vi-
 deret concitari adversus ipsum *Israelitas* Regem suum ulcisci quæ-
 rentes, injecto igne in domum suam, illam unâ cum seipso et prole
 suâ combussit. Regnavit post eum *Omri*, qui ædificavit in *Syriâ* ci-
 vitatem * *Amuriam*, fuitque spatium regni ejus duodecim anno-
 rum: * hys Sa-
mariam.

Dyn. III. rum: deinde mortuus est. Regnavitque post illum filius ejus *Ahab* viginti tribus annis, qui uxorem duxit *Idololatricam* nomine *Izebellem*, filiam Regis *Tyri*, & instauravit urbem *Jericho*, cui maledixerat *Joshua* filius *Nun*. Increpavit autem eum *Elias* Propheta, quòd coleret Idola, fugitque in desertum, ubi attulit illi corvus cibum: cohibitaque est pluvia precibus ejus annis tribus & dimidio. Deduxit etiam ignem de coelo, quo consumpti sunt centum homines duabus vicibus; deinde ipso Deum invocante descendit pluvia, & terram irrigavit. Fugit etiam à malitia *Izebelis* uxoris *Ahabi* in desertum, ubi quadraginta diebus & noctibus jejunavit. Deinde proficiscente ipso cum discipulo suo *Elisha*, scissus est fluvius *Jordanis*, ita ut per fundum transiret, ac nube sublatus vivus abiit eò quòd visum est [Deo] Celsissimo. Hoc tempore fuerunt è Prophetis veracibus *Elias*, & discipulus ejus *Elisha*, *Obadia*, *Abihud*, *Mziel*, & P. 59. *Micha* filius *Imshi*: è mendacibus verò † *Sedekia*, & *Eliazar*, [unà] cum quadraginta aliis. Mortuo autem *Ahabo* regnavit post eum *Ahaz* filius ejus anno uno; tum decidit de fenestrâ domûs, quæ illi fuerat, & mortuus est, regnavitq; post eum *Foram* frater ejus duodecim annis.

Foram filius *Jehoshaphati*. Regnavit octo annis, & uxorem duxit sororem *Ahabi* Regis decem tribuum, nomine *Athalsam*: & interfecit omnes fratres suos. Incidit autem in eum afflictio, et mortuus est morbo intestinorum correptus.

Ahazia filius *Forami*. Regnavit anno uno, et tempore ejus translatum est Regnum à familiâ *Ahabi* ad quendam nomine *Jehu*, filium *Nimshi*. Hic *Foramum* filium *Ahabi*, et totam ejus familiam, unà cum *Jezebele* uxore ejus, diligenter perquisitos è medio sustulit.

Athaliah mater *Ahazia*. Septem annis [regnavit.] Ista adulterium viris et foeminis palàm in urbe sanctâ permisit, perdiditque stirpem regiam, ut sola regnum teneret, neque superesset qui ob illud cum eâ contenderet. Nec evasit quispiam præter *Josabum* nepotem ipsius, scilicet filium *Ahazia* filii ejus, quem furtim surreptum amita ejus *Josaba*, uxor *Joiada* Principis Sacerdotum, clam educavit.

Josab filius *Ahazia*. Regnavit annis quadraginta, præfectus est

est regno, cum annos septem natus esset: idque quod *Foiada* Princeps Sacerdotum interfecit *Athalia* sceleratâ, avia ipsius, regnum illi tradidit. Ille verò beneficia ejus non agnoscens, post mortem *Joiada*, omnes ipsius filios trucidavit. Deinde † servorum suorum fraude è medio sublatus est. Mortuus est etiam *Jehu* filius *Nimshi*, Rex decem tribuum, cujus regni spatium vnginti octo annorum fuit: regnavitque post eum *Jehoahaz* filius ipsius septendecim annis; quo mortuo, regnavit *Jehoash* filius ejus tredecim annis. Anno autem trigesimo sexto *Joashi* filii *Abazias*, obiit *Elisba* Propheta. Prophetavit etiam *Zacharia* Propheta.

Dyn. III.

p. 60.

Amosia filius *Joash*. Regnavit viginti novem annis. Hic omnes patris sui hostes perdidit, viz. *Idumeos*, et incolas *Sair*, deosq; eorum *Hierosolyma* perductos coluit. Invadens autem eum *Jehoash* Rex decem tribuum fecit in muro *Hierosolymorum* rupturam, spatio quadringentorū cubitorum, ingressusq; et iis, quæ ad templum Dei et domum Regiam pertinerent, sublati, reversus est *Samariam*. Interfectus est autem *Amosia* in prælio. Mortuus est etiam *Jehoash*, regnavitque post eum *Jeroboam* filius ejus annis quadraginta uno.

Uzia filius *Amosia*. Regnavit quinquaginta duobus annis. Dicitur illius fuit *Jonas* filius *Mitai*, qui missus est *Niniven*. Porro anno vicesimo quarto regni sui modulum suum transgressus, ingressus est ad aram suffitus in templo Domini, ut faceret quæ facere Sacerdotis erat; leprâ igitur toto simul corpore affectus est, nec ab eâ mundatus, donec moreretur: quodque non prohiberet eum *Esaias* Propheta, ablata est illi visio [Prophetica] viginti octo annis, donec moreretur *Uzia*; tum restituta est illi Prophetia sexaginta et uno annis aliis, cum prophetâset etiam antea† viginti quatuor annis. Porro anno quadragesimo octavo regni *Uzia*, *Tiglath Peleser* Rex *Assyria Hierosolymam*, et omnem terram filiorum *Israelis*, hostiliter invadens, multos eorum captivos abduxit. Et anno vicesimo nono *Uzia* mortuus est *Jeroboam* Rex decem tribuum, regnavitque post eum *Zacharia* filius ejus sex mensibus; quem interfecit vir nomine *Shallum*, regnavitque post eum mensem unum: deinde illum interfecit quidam nomine *Menahem*, cumque post eum decem annis regnâset mortuus est, et loco ejus sedit *Pekahia* filius ipsius.

Uzia leprosus.

Esaias Prophetia munere privata.

† p. 61.

Dyn. III. ipsius biennio, tum interficiens eum *Pekab* filius *Romalia*, sedit loco
 Homerus ejus viginti annis. Dicit *Porphyrus* Chronologus *Homerum* Poe-
 & Hesio- tam & *Hesiodum* hoc tempore floruisse.
 dus.

Jotham filius *Uzia*. Præfectus est regno sedecim annis, qui viâ
 rectâ coram Domino suo incescit, instauravitque muros *Hierosolymo-*
rum, & subigens *Ammonitas* tributum ab eis accepit.

Sectio.

Porro hoc tempore floruit *Homerus* Poeta, uti à *Porphyrio* acceptum
 est. Excoluit ille artem Poeticâ inter species Dialectices, eamq. opti-
 mē tractavit, & inter Sapientū coetum ob eminentiam gradus sui re-
 censetur. Composuit autem duos libros de bellis, quæ intercesserunt
 inter *Græcos* contra urbem *Ilis*, quorum exemplar apud nos re-
 peritur linguâ *Syriacâ*: referti sunt autem *Enigmatibus* & *Allego-*
 riis. Dicitur *Analiniam* scurrâ ad eum accedentem dixisse, Dicte-
 riis me incesse, † ut ex convitiis tuis gloriam captem, cum laude
 tuâ non sim dignus, dicentēque illo, Nunquam id facturum sum,
 respondisse, Adiens ergo Principes *Græcorum* pusillanimitatem
 tuam illis notam faciam. Cui statim *Homerus*, Accepimus, petente
 cane ut cum Leone pugnam iniret in Insulâ *Cypro*, abnuisse [*Leo-*
 nem] dedignatum [hoc facere:] dixit ergo Canis, Abiens ego ad
 Leones ignaviam tuam illis indicabo. Cui Leo, Ut exprobrent mi-
 hi Leones, quod haud ausus fuerim tecum congrédi, satius mihi est,
 quàm ut mystices meas sanguine tuo oblinam.

Abaz filius *Jothami*. Regnavit sedecim annis, mareque se ges-
 sit sacrificia Dæmonibus offerens. Bellum contra eum gessit *Pekab*
 filius *Romalia*, accersito in auxilium *Resano* Rege *Syria*, perdiditque
 à *Judaïs* centies vices mille. Mortuo autem *Pekab* regnavit post
 eum *Hosha* filius *Ela*, novem annis. Anno octavo regni *Abaz* bello
 eum aggressus est *Shalmanaser* Rex *Babelis*, cui *Abaz* se servum sub-
 scripsit: abstulitque quicquid repertum est in domo Domini &
 Regis, auri, argenti, & vasum. Obsedit etiam urbem *Samaria* tri-
 bus annis, eâque captâ occidit *Hoshaum*, & decem tribus captivas
 abductas in montibus *Assyria*, provinciis *Babelis*, & *Persarum*
 regione dispersit. Qui autem ex hac captivitate evaserunt, adjunxe-
 runt se Regi duarum tribuum, *Juda* scilicet & *Benjaminis*: atque
 hoc pacto in nihilum redactum est regnum decem tribuum. Et hoc
 tempore

Captivitas
 decem tri-
 buum.

tempore habitata est Insula *Rhodus*, quæ annos mille quadringentos & quinque mansit, donec † à *Moslemannis* vastaretur. Ædificata est etiam in regione *Ponto* urbs *Trapezus*.

Dyn. III.
Rhodus.
Trapezus.
p. 63.

Seçtio.

Hoc tempore claruit in Philosophia *Thales Milesius*, referente *Eusebio Casariensi* in Historiâ suâ, quæ dicitur *Chronicon*. Fertur primum fuisse illum *Gracorum* qui profectus in terram Ægypti Sapientiâ ab Ægyptiis didicit, unde reversus est Miletum. Primum sapientiæ specimen, quod populo suo dedit, hoc fuit, quod illos de Eclypsi Solis moneret, futuram scilicet illam horâ tali diei talis. Cumque verum repertum esset scitum ejus, illustris apud eos evasit, plurimique æstimârunt monita ejus, ac discipuli ejus facti sunt ex illis multi. Ægyptii autem acceperunt sapientiâ à *Chaldeis*, neque erat *Gracis* ante *Thaletem* Scientiæ quicquam: erat siquidem status eorum instar status *Arabum*, nec quicquam præter linguæ peritiâ & compositionem carminum, & proverbiorum, & orationum, callebant. Fertur etiam *Thaletem*, primum fuisse qui *αὐτίματος* afferuerit; viz., quod existat aliquid; cui non sit causa, quæ existere illud faciat: quod probatum dedit ex iis, quæ vidit in hoc mundo, malis. Idem etiam profitentur *Indi*. Post *Thaletem* claruit in Scientiis, Mathematicis præcipuè, *Apollonius* Geometra, qui scripsit librum *Conicorum*, qui compositus est de scientia proprietatum linearum, quæ nec rectæ sunt, nec arcus instar curvæ, sed inclinatæ [ellipticæ sc.] Translati sunt ejus in linguam *Arabicam* tempore *Alma-monis* septem tractatus, monstrat verò procœmium octo esse debere. Hic autem liber, unâ cum † altero ab eodem composito in causâ fuit, quod composuerit *Euclides* librum suum longo post tempore. *Euclides* verò Geometra (qui è civitate *Tyro* ortum duxit) Geometriæ peritiâ excelluit. Liber ejus, qui vocatur *εὐκλείδης*, i. e. Elementa, liber est celebris, admodum utilis: non est *Gracis* hoc in genere liber alius generalis, neque secutus est eum aliquis, qui non vestigia ejus sectatus sit, idemque quod ille dixerit; nec inter homines, qui præstantiam ipsius non confessus sit, & multiplici ejus doctrinæ testimonium perhibuerit. Composuit etiam hoc in genere librum *Datorum*, librum *Opticorum*, librum compositionis *Musicæ*, aliisque. E claris etiam Mathematicis fuit *Archimedes*, qui *Gracus* fuit, at scientiam

Thales.

Graci autem
qui scientiarum
rudes.

αὐτίματος
107.

Apolloni-
us.

p. 64.

Euclidis

Elementa.

Opera alia.

Archime-
des.

Dyn. III. entiam ab *Aegyptiis* hausit : dicitur eum, qui aggeribus cinxerit terras plerarumque *Aegypti* villarum, & fundamenta posuerit pontium, quibus apago in pagum transitur cum excreverit *Nilus*, *Archimedes* fuisse. Sunt & illi Scripta multa, veluti Liber de Sphæra & Cylindro, & de Septangulo in Circulo: fertur *Romanos* è libris ejus quindecim gestamina combussisse. Post eum celebris fuit **Menelaus.** *Menelaus*, qui docendis disciplinis Mathematicis operam impendit, scripsitque librum de distinctione corporum mixtorum.

Hezekia filius *Ahazi*. Regnavit viginti novem annis, Deo obsequutus removit Idola, & victoriam illi Deus in hostes suos concessit. Anno quarto regni ipsius denuò ascendens *Shalmanaser* Rex *Babylis* in terram † *Samaria*, captivos abduxit quotquot reliqui erant è decem tribubus. Deinde cum anno octavo Regni ipsius misisset ex *Assyriis* quosdam in eandem terram, qui eam colerent, prodeuntes contra ipsos Leones eos interfecerunt: cumque dictum esset *Shalmanaseri*, Ideò accidisse illis hanc calamitatem, quòd ritum Dei istius terræ non nossent, misit illis *Uxiam* Sacerdotem, qui eos legem doceret; quam cum didicissent, ejusque ritus observassent, destiterunt Leones à malo illis inferendo. Atque ab illo tempore *Samaritani* non recipiunt è libris divinis præter legem. Anno decimo regni *Hezekia* invasit *Sancharib* rex *Assyria* territoria terræ *Sanctæ*, at precibus *Hezekia* liberata est *Jerusalem*. Porro cum lethaliter ægrotaret *Hezekia*, vehementer flevit, planxitque dicens, Utique Benedictio, quam constituit Deus in stirpe *Davidis*, à me deficit, & in me finem habet successio regni filii *Isai*. Addidit ergò Deus vitæ ejus quindecim annos, natulque est ei filius, cui nomen imposuit *Manassem*. Et de hoc filio exponunt *Judai* Prophetiam

Esa 7. 14. *Esaia* Prophetæ, ubi dicit, Ecce virgo concipiet, & pariet filium, & vocabis nomen ejus *Immanuel*; siquidem (inquiunt) vocavit Prophetæ uxorem *Hezekia* virginem, quòd venisset Prophetia antequam attingeret ipsam maritus ipsius: *Sancharib* autem cum descenderet, misit ad *Hezekiam* dicens, Ne te fallat [fiducia] in Dominum tuum; certò enim te perdam. Metuens ergò ab eo *Hezekia* † misit ad *Isaiam* Prophetam, dicens ei, Dies est iste calamitatis, Preces igitur funde ad Deum tuum. Revelavit itaque Deus *Isaia* dicens, Dic *Hezekia*, Ne metuas à *Sancharibo*; Ego siquidem redire illum faciam

Samaritan.
Senachib.
rib.

p. 66

am, viâ quâ venit. Misitque Deus Angelum, qui interfecit in castris *Sancharibi* centum octoginta quinque millia ex exercitu ejus. *Reversus* est igitur fugiens in *Assyriam*, ubi occiderunt eum duo ejus filii dum se incurvaret in domo Idoli sui. Et dicitur *Sancharibum* istum reædificasse urbem *Tarsum*. Fecit autem *Hezekia* lacum aquæ extra *Hierosolymam*, in quam aquam per canales deduxit, foditque illi fossam. *Hezekia* autem, veniente ad ipsum legato *Sancharibi*, ostendit illi omnia quæ in domo ipsius fuerunt; ob quod iratus illi Dominus dixit ipsi, Omnia quæ viderunt *Assyrii* in domo tuâ, erunt Regi *Babelis*, eruntque filii tui ei in Eunuchos. Dixitque *Hezekia*, Utinam sit pax diebus meis. Ejus tempore fuit *Tobis* ille pi-

Tarsus re:
flauraa.

Tobit.

us è captivis *Israeliticis* qui in *Nineve* habitavit. Historia autem, quæ narrat dedisse illi Angelum Domini fel, quo oculos suos ungens sanatus est à cæcitate, in libro ipsius memoriæ prodita est. *Manasses* filius *Hezekia* Regnavit quinquaginta quinque annis. Coaluit illi regnum duodecim tribuum post captivos à *Shalmanasere* transportatos, Hic omne quicquid vetitum atque illicitum est, paravit: Idolumque quatuor habens facies conficiens coli jussit. *Isaiam*, ipsum à scelere cohibentem, inter binos asseres colligatum ferrâ dissecuit: † fuit autem ætas *Isaia* annorum centum & viginti, quorum octoginta quinque Prophetæ munere functus est. Rejecit ergò Deus *Manassem*, eumque in potestatem *Assyriorum* tradidit, qui vinctum & catenis onustum abduxerunt *Assyriam*, ibique in turri æneâ incarcerârunt in urbe *Nineve*: quod cum pateretur, ad Deum conversus orationem illam celebrem oravit, misertus ergò illius Deus, regno ipsum restituit. Quàm primùm ergò reversus esset *Hierosolymam*, Idolo isto quatuor facierum è templo sublato ipsum purgavit. Extruxit etiam murum *Hierosolymorum* Australem.

Isaias ser-
vâ dissecit
p. 67.

Sectio.

Porro, anno vicesimo primo regni *Manassis* condita est urbs *Chalcedonia*, & regnârunt *Sclavi* usque ad terram *Palestina*; urbique *Romæ* magnæ præfuit *Hostilius*, qui primus sibi assumpsit *Chlamydem* purpuream, & Sceptrum regale. Extruxit etiam *Byzum* urbem *Byzantium*, quam, post nongentos & septuaginta annos auctam, *Constantinopolim* appellavit *Constantinus*.

Chalce-
don.

Byzanti-
um.

Amon filius *Manassis*. Regnavit duodecim annis, at juxta

Dyn.III. sententiam *Iudaorum* duobus [tantum.] Incessit hic viâ malâ, gentium externarum deos colens, & servi ejus conspiratione factâ ipsum interfecerunt.

Sectio.

Sibylla.
Archilochus
Corax.
p. 68.
Tyrias e:
jam discipu-
lus, cum
præceptore
de mercede
contendit.

Celebris hoc tempore Sapientiâ fuit in insula *Rhodo* mulier quædam nomine *Sibylla*, & in insula *Siciliâ* *Archilochus* Rhetor, qui cognominatus est *Corvus*, ad quem se receperunt discipuli discendæ Rhetoricæ gratiâ. † Erat autem e numero ad eum accedentium *Juvenis* quidam *Græcus*, nomine *Thysanas*, qui ab illo petiit, ut hanc artem eum doceret, promissa illi ob illud certâ pecuniæ summâ; cujus voto annuens ipsum docuit: at iste cum benè eam calleret, fraudem illi facere conatus, pactum quod cum illo inierat rescindere cupiens, Heus præceptor (inquit) Quisnam finis est Rhetorices? Respondente illo, Utilis est ad persuadendum: Ego, igitur (inquit) cum jam tecum contendam de præmio, si persuaserim tibi ne illud reddam, non sum redditurus, quod tibi hoc persuaserim ut contentus sis; quod si tibi persuadere non possim, nequaquam daturus sum tibi quicquam, quod nondum didici à te Rhetoricam, quæ ad persuadendum valeat. Respondens illi Præceptor dixit, Ego etiam tecum contendam: Si tibi persuasero, debere me accipere à te mercedem meam, accepturus sum illam ut ei debitam qui persuaserit; quod si non persuaserim tibi, à te accipere illam debeo, quod discipulum instituerim qui præceptori suo præcellat. Dictum est ergò, Mali Corvi malum ovum, i. e. Discipulus nequam & Præceptor nequam.

Iosia filius *Amonis*. Regnavit annis triginta & uno; in regno collocatus est cum octo esset annorum. Bonæ conversationis, ac instituti probi fuit. *Hilkiam* Sacerdotem, patrem *Jeremia* Prophetæ, iussit templum Domini ingressum illud reficere. Inter reficiendum verò librum legis reperit, quem cum coram rege legisset, ille zelo, tum sui tum populi gratiâ, commotus, Idola patris sui confregit, Ædituis eorum interfectis, & ossa eorum, qui illis ministrarent, in ipsorum aris combussit, quemadmodum prophetaverat † *SHEMAIUS* Prophetâ diebus *Ieroboami* filii *Nabat*: festumque Paschatis *Hierosolymis* restituit.

p. 69.

Anno trigesimo primo regni ejus castra posuit *Pharao Nechaosh* (i. e. *Claudus*) juxta *Euphratem*, prope urbem *Menba*, bellum regi *Assyria*

Assyria Alaturus : prodiit autem in occursum ipsius *Iosia* cum exercitibus suis, ut à transitu impediret, at victoriâ potitus *Pharao* ipsum interfecit, mortuûsq; *Hierosolyma* delatus est. Fuêrūt illi quatuor filii, *Jeboahaz*, *Sedekias*, *Iuchonia* * avus *Danielis* Prophetæ, & *Iojakim* pater trium puerorum, viz. *Hanania*, *Azaria*, & *Misphaelis*. Ejus tēpore fuerunt *Sophonias* Prophetæ, & *Jeremias*, & *Hulda* Prophetissa.

Dyn. III.

al. tres Juchonia sc. omisso. * al. pater.

Jeboahaz filius *Iosia*. Regnavit tribus mensibus: improbæ fuit conversationis; captivum eum cepit *Pharao Claudus*, cū revertetur, & ferro vinctum in *Ægyptum* misit, ubi mortuus est, & *Iojakim* fratrem ipsius in locum ejus substituit.

* *Iojakim* filius *Iosia*. Regnavit duodecim annis: malæ fuit conversationis, vitæque instituti culpabilis; suscepit in se tributum, regi *Ægypti* pendendum quotannis, centum auri talenta. Anno tertio regni ejus *Bochtanser* rex *Babelis* *Hierosolyma* ascendens plurimos incolarum ejus *Babelem* transportavit, & inter eos. *Daniel* Prophetam, & tres pueros filios * *Iojakimi*, patruos *Danielis*; impositoque *Iojakimo* tributo ab eo recessit. Deinde iterum accedenti *Pharaoni* † *Claudio* ad *Euphratem* obviam factus ipsum interfecit. Et anno octavo regni *Iojakimi* rursum profectus *Bochtanser* contra *Hierosolyma*, acceptis à *Iojakimo* pecuniis rediit; deinde post tres annos mortuus est.

Nebuchad. nesar. * al. fil. Jo. sz Imp. &c.

P. 70.

Junachir fil. *Iojakim*. [* Hic pater erat *Danielis* Prophetæ,] idemque est qui in Evangelio *Matthai* vocatur *Juchonia*; ubi autem tres menses regnasset profectus contra eum *Bochtanser* obsedit urbem Sanctam. Egressus autem est ad ipsum *Junachir* fidem petens, unâ cum matre suâ, propinquis, & servis suis: quos omnes deportavit ille *Babelem*, neque alios, quàm senes decrepitos, & anus infirmas *Hierosolymis* reliquit; præfecitque illis qui relictî sunt *Hierosolymis* *Sedekiam* filium *Iosia*, patrum *Junachiri*, mansitque *Junachir* vinctus in *Babele* triginta septem annis.

Hic desunt in opt. ex. * Jehochin.

Sedekia filius *Iosia*. Nomen illi fuit *Matthania*; *Bochtanser* autem nomen illi *Sedekiam* imposuit. Regnavit undecim annis, deinde rebellis tributum, quod *Bochtanseri* pendere solebat, detinuit. Reversus ergo ad eum *Bochtanser* ipsum vinxit, cūque filios ejus coram ipso mactasset, oculis orbatum in *Assyriam* deportavit, ubi molam asini instar circumagere coëgit;

Dyn. III. coëgit; annos autem natus erat triginta duos. Mortui cadaver extra muros projectum comederunt canes. Hâc etiam vice *Bochtanser*; *Ægyptum* & insulas maris ingressus, urbes multas diruit, urbemque *Tyrum* incendit interfecto *Hiramo* ejusdem rege, nato, ut fertur, annos quingentos. Porro *Nebuzaradanem* Ducem *Hierosolymam* misit, qui muros ejus diruit, templumque incendit: in honore autem apud hunc ducem cum esset *Simcon* Princeps Sacerdotum, apud ipsum intercessit pro libris divinitus inspiratis, adeo ut ipsos non combureret. Collectos ergo eos *Simcon* iste, consentiente *Jeremiâ* Propheta, unâ cum binis legis tabulis, virgâ *Mosis*, thuribulo, reliquisque Sanctuarii instrumentis, arcâ foederis inclusit, eumque in puteum quendam immisit, nec in hanc usque horam dignoscitur locus ipsius.

Sedit autem *Jeremiâs* Propheta ad lagendam *Hierosolymam* viginti annis: deinde profectus est *Ægyptum*, ubi quidam e *Indeis* prehensum puteo incluserunt, deinde educum lapidibus obruerunt, ita ut moreretur; sepultusque est in *Ægypto*, unde cum urnam ejus *Alexander* tempore suo in *Alexandriam* transtulisset, ibi sepultus est. Fuit etiam *Ezekiel* Propheta e numero eorum qui captivi abducti sunt in *Babelem*, ubi *Indei* ipsum quod eos increparet, occiderunt. Porro ab anno quarto regni *Salomonis*, quo coeptum est ædificari templum Domini, ad ipsum penitus destructum & incensum, intersunt anni quadringenti quadraginta duo; at ex sententia eorum, qui spatium quo regnavit *Sedekia* statuunt sexaginta novem annos, erit spatium quo stetit templum annorum quingentorum.

p. 72. † Dynastia quarta, quæ translata est à Regibus filiorum *Israelis* ad Reges *Chaldaeorum*.

Dyn. IV. *Chaldæi* gens sunt antiquitus dominatrix, regibus inclyta, e quibus nonnulli *Nimrodes* Gigantes fuerunt, quorum primus fuit *Nimrod* filius *Cush* e filiis *Ham*, qui ædificavit Turrim. Fuitque e stirpe *Nimrod* *Bochtanser* qui *Israelitis* bellum inferens eorum quàm plurimis interfectis reliquos captivos abduxit; quique invadens *Ægyptum*

gyptum, ipsam subegit, multasque præterea regiones in potestatem suam redegit. Neque cessavit regnum *Chaldaeorum* in *Babele*, donec superiores illis facti *Persæ* imperium ipsis vi eripuerint, multosque eorum perdidierint; ita ut oblitterata sit eorum memoria, & deleta vestigia. Fuerunt autem à *Chaldeis* sapientes, qui amplius progressus fecerunt in variis artium liberalium, scientiarumque Mathematicarum, & Theologicarum generibus; summè autem excelluerunt in observatione Syderum, veràque arcanorum coeli indagatione, & insigni naturæ stellarum, earumque indiciorum peritiâ. Ac præmonstrarunt illi viam partè terræ habitabilis occidentalem incolentibus, ad ritè ordinanda facella ad eliciendas Syderum virtutes, & manifestandas ipsorum naturas, & projectionem radiorum ipsorum in ea, oblati sacrificiorum quæ illis congruunt generibus, ac rituum illis peculiarium speciebus. Atque ab iis prodierunt opera miranda, & conclusiones celebres ad conficienda telemata, & id genus alia. Ad nos autem non pervenit è placitis *Chaldaeorum* circa motiones stellarum, vel earum observationibus, quicquam præter ea quæ ab illis transtulit *Ptolomæus Claudius* in *Almagesto*. Ille enim coactus est illis uti in verè definiendis planetarum motibus, cum non inveniret inter *Græcos* suos observationem, cui fidem tutò adhibere posset.

Chaldaeorum artes.

Ad Occidentales propagata.

P. 73.

male دی و
فلو دی و
Peli's oram

Bochtanfer filius *Nabupalasar*. Regnavit antequam incenderet Templum Domini, & vastaret *Hierosolyma* novendecim annis, & post illud viginti quatuor. Estque nomen ejus Syriacè *Nabuchadne-sar*, i. e. * *Mercurius* loquitur. Ideò autem nomen illud sortitus est, quod de scientiis, & disciplinis, quæ *Mercurio* tribuuntur, locutus sit. Porro anno post regnum *Judeorum* ab eo subactum tertio, somnium vidit quo contritus est ipsius spiritus: quod cum doctis, qui *Babeli* erant, retulisset, dixissentque illi, Res est difficilis, quam revelare Regi nemo potest præter Deos cœlestes, quorum habitatio inter terrigenas non est; ipsi pectus irâ æstuavit, adeò ut *Ariochum* præfectum satellitum suorum omnes Astrologos & præstigiatores, atque incantationum & divinationis peritos, exitio dare juberet. Dixit ergò *Daniel Arioch*, Morâ interpositâ age, nec morte afficias quempiam Sapientum; me tantum ad regem perducas. Ubi ergò coram eo sisteretur dixit illi [Rex] Potène tu mihi visionem, quam vidi, & interpretationem ejus notam facere? Cui respondens

Nebuchadne-sar unde dicitur.

* al. Mercurialis.

Ejus somnium prius.

Dyn. IV. respondens *Daniel*, Deus (inquit) Coeli & Terræ, is est, qui revelat
 à *Daniele* arcana. Tu autem O Rex vidisti Imaginem magnam, aspectu terri-
 exposi- bili; cui caput ex auro obryzo fuit, pectus autem & brachia ex argen-
 to, venter & femora ex ære, crura ferrum, pedes ferrei & testacei.
 Vidisti insuper lapidem excisum, nemine excidente, qui percutiens
 pedes Imaginis eos penitus comminueret: hæc est visio. Quod ad
 interpretationem autem, Tu es caput illud auri, eò quòd dederit tibi
 Deus regnum potens & honorem, & gloriam: surget autem post te
 regnum quod inferius te erit potestate, deinde tertium, quod assimi-
 latum est æri, inferius secundo; quartum iterum, quod assimilatum
 est ferro [inferius tertio] quod comminuet & conteret multos è vi-
 cinis suis. Pedes autem & digiti, qui è ferro & lato fuerunt, indicant
 regna varia, quæ firma, quæ infirma. Lapis verò qui excisus est è
 monte, absque manu quæ excideret, indicat regnum spirituale, quod
 perdet omne quod colitur, præter unum illum Verum, qui ultimis
 diebus apparebit. Incurvavit se ergò *Bochtanser* adorans *Danielem*,
 deditque illi munera & donaria, & omnibus *Babelis* Sapientibus
 præposuit; ac Patruos ejus *Hananiam*, *Azariam*, & *Misphaelem*
 al. Patru- provinciæ *Babelis* præfecit, impositis ipsis nominibus *Nabatais*, nem-
 les. pè *Shidrach*, *Mishach*, & *Abednago*.

Idolum
constat.

P. 75.

* ul. Cali.
gis.

Deinde *Bochtanser*, conflata Imagine aureâ sexaginta cubitos altâ,
 & sex latâ, omnes imperii sui Magnates convenire iussit ad fe-
 stum (dedicationis) ipsius; utque ubi sonitum † cornu, aliorumque
 generum instrumentorum Musices audirent, prociderent ad adoran-
 dam Imaginem: cui mandato cum obtemperarent omnes præter
Hananiam, *Azariam* & *Misphaelem*, incusarunt illos quidam apud
 Regem, quòd mandatum ipsius nihili facerent; quamobrem irâ in-
 flammatus, septuplò plùs quàm solebat, accendi iussit fornacem,
 eosque subligaculis * galeris, & pileis obvolutos in ignem conjici.
 Quod cum illis factum esset combussit ignis eos, qui ipsos accusa-
 runt, ipsi verò in igne manserunt laudantes Deum: descendens e-
 nim ad illos *Angelus roris* abercuit ab eis flammam ignis, adeò ut
 nullam, vel ipsis, vel vestibis eorum noxam inferret. Quo con-
 specto Rex, obstupuit mirabundus, dixitque, video inter illos quar-
 tum similem aspectu filiis Deorum, i. e. Angelo. Illos igitur nomi-
 nibus suis appellans, Egredimini (inquit) O servi Dei excelsi egres-
 sique

sique sunt ex igne, qui nec è vestibus, nec capillis eorum quicquam adusserat: evexitque Rex gradus eorum. Tum vidit *Bochtanser* visionem alteram. Fuit Arbor in medio terræ, quæ altitudine crevit donec ad coelum pertingeret; folia habens pulchra, & fructum multum, ita ut in ipsa cibus omnibus bestiis agri esset, & volucres aëris ad umbram ejus se reciperent: descendebat autē Angelus Sanctus è coelo, qui dixit, Evellite arborem istam, præcidite ramos ejus, Excutite folia ejus, & dispergite fructus ejus, & discedant ab ea bestiae agri, & volucres aëris; at radices ejus in terra relinquite, donec septem anni super illam conversi fuerint. Narravit ergo *Bochtanser* visionem istā etiam *Danieli*; Tu (inquit) potes eam interpretari, quoniam in te est spiritus Deorum Sanctorum. Respondit *Daniel*, O Rex, visio contingat illi, qui te odit, & interpretatio inimicis tuis. Arbor siquidem, quæ descripta est Epithetis istis illustribus, ipse tu es; qui eò potentiae crevistis, ut exaltatum sit nomen tuum in coelum: Angelus autem sanctus, quem vidisti, & verba ejus ista indicant futurum, ut abigant te homines à consortio suo, et sit tibi habitatio cum feris, comedasque herbas instar bovis, atque humctet te ros coeli, donec conversi fuerint super te septem anni; tum revertetur tibi intellectus tuus, sedebisque in folio regni tui. Expia ergo peccata tua Eleemosynis, & scelera tua misericordiā erga infirmos, ut amoveas errores tuos. Elapso anno cum videret *Bochtanser* subjecta esse sibi colla gentium orbis habitabilis, & subdidisse se ipsi Reges earum, præ timore ejus & metu magnitudinis roboris ipsius, elatus corde suo fastu intumuit, inseditque animo ipsius superbia. Audivit ergo vocem clamantis, qui inclamaret eum dicens, Tibi dicunt, O *Bochtanser*, ejecit te regnum tuum, & concitabuntur adversus te homines; completumque est in ipso verbum eā ipsā horā: pulsus enim ab hominibus herbis more bovis pastus est, creveruntque illi capilli, † & facti sunt ungues ejus instar unguium avium rapacium; donec exactis septem annis denuo rediret illi intellectus, & conquirentibus illum proceribus suis folio regni sui insideret, majori quam antea gloriā ornatus, laudaretque Deum agnoscens regnum ejus in secula seculorum esse, ipsumque regnum cui voluerit donare, idque inter infimos hominum atque abjectissimos ponere.

Dyn. IV.

omnium ejus alterum

p. 76.

Expositio
Danielis.

eventu probata.

p. 77.

Sectio.

Dyn. IV.

Autolycus
Geometra.

Theodosius.

Phurun
[Pyrrho]p. 78.
AlraziPyrrhoni
voluptuarii.

Reperi in libro quodam antiquo Syriaco Anonymo, claruisse *Autolycum* Geometram Græcum tempore *Bochtanseris*: fuit ille tempore suo celebris; extant è libris ejus nunc temporis, liber de Sphærâ mobili, quem adornavit *AlCendi*, & liber de orbitibus & occafibus, tribus constans tractatibus. Quod ad *Theodosium* verò non habemus compertum tempus illi designatum; fuit autem è sapientibus Græcorum illustribus, & libros eximios composuit. Est illi liber de Sphæris, qui celeberrimus est eorum qui mediū sunt inter librum *Euclidis* & *Almagesti*. Hoc etiam tempore fuit *Phurun* Philosophus *Celidensis*, cujus doctrina prima illa fuit, quæ non permansit: Princeps Sectæ fuit, & didicerunt ab eo multi Philosophiam Naturalem, eique se addixerunt *Pythagoras*, & *Thales Milesius*, & plerique studiosorum è Græcis & Ægyptiis. Latè paruit Philosophia ista inter *Græcos* ante tempus *Socratis*; tum ab ea deflexerunt homines, eandem tamen confirmârunt † è recentioribus quidam: inter quos fuit *Mohammed* filius *Zacharia Alrazi*, qui cum in scientiæ (adyta) non penetraret, neque intentionem *Aristotelis* in ea perciperet, adeò ut perturbaretur ipsius judicium sententias infirmas amplexus prævæ se addixit sectæ, scil. *Phurunis*, homines, quos nequaquam intelligeret, quorumque viam calcare non potuit, reprehendens. Sectarii autem *Phurunis* istius vocantur voluptatis affectu, quod scil: opinati sunt ultimum finem, qui in discendâ Philosophiâ proponitur, esse voluptatem, quæ animæ ex scientiâ suâ dum corpori unita sit, contingit, non autem ut liberetur à poenâ ignorantiae in seculo futuro, quæ *Aristotelis* sententia est: siquidem ex sententiâ ipsorum non futura est anima post corpus superstes.

Evilmerodach filius *Bochtanseris*. Regnavit tres annos. Iste *Fannachirum* filium *Fojakimi* è carcere eductum honore affecit, & comedendum præbuit illi de cibo suo post triginta septem annos, quibus vinctus fuerat: interfecto autem *Merodacha* regnavit post eum *Beltasphasar*.

Beltasphasar filius *Bochtanseris*. Cum regnâset duos annos convivium lautum mille viris è proceribus imperii sui exhibens, coram ipsis vinum bibit; jussitque inter bibendum afferri vasa templi Domini, quæ Pater ejus *Hierosolymis* abduxerat, atque in illis cum Magnatibus suis

suis bibit: apparuit autem coram eo Manus, quæ poenam ipsius ad Dyn. IV:
lumen candelæ in pariete describeret; cùmque perplexum eum redde-
ret scriptura, Sapientes *Babelis* accersivit, qui illam interpretarentur.
Illi verò eam exponere non potuerunt, quamobrèm cum t̄ valde p.79:
conturbatus esset, nunciavit illi mater ipsius de *Daniele* Prophetâ, il-
lum scil: rerum occultarum [indagandarum] peritissimum esse, et
qui nodos solvere possit. Accersito ergò illo, induturum se eum pur-
purâ et tertiæ regni parti præfecturum promisit, si scriptum inter-
pretaretur. Dixit autem illi *Daniel*, Tibi sint dona tua, & in alios
thaur̄os domus tuæ conferas; scriptum autem sic legendum: Nu-
meratus est numerando, appensus est, & nudatus est; cujus interpre-
tatio est, Deum numerâsse regnum tuum atque abstulisse illud, &
appendendo appendisse te & iusto levio rem reperisse, quare nudavit
te regno tuo, tûque prorsus nudus es, Illâ autem ipsâ nocte ipsum
perdidit *Darius* Medus.

Dynastia quinta, quæ transata est à Regibus
Chaldæorum ad Reges Persarum.

Dyn. V.

UTique Persæ [gens sunt] nobilitate illustres, potentia emi-
nentes, mediam inter populos sedem tenentes, et Clima inter
eos nobilissimum inhabitantes, regumque imperio maximè
(inclyti:) qui eos continerent, & ad injuriam inferendam promptum
quemlibet eorum, ab eo qui injuriâ afficeretur, coercerent; eosque
incitarent ad ea studia, quæ causa ipsis essent continuationis & dura-
tionis, optimæque concordia, & consensus. Propria autem Persis
sunt studium excellens in arte Medicâ, & scientia penetrans in judi-
ciis astrorum, fueruntque illis observationes antiquæ. Asserunt qui-
dam è Doctis Persarum, primum, qui post diluvium regnavit, fuisse
Ciyumertum, è filiis *Semi* t̄ filii *Noæ*; ipsum in Perside sedem fixisse,
ac confecisse instrumenta ad concinnandas vias, et effodienda flumina,
& mactandæ ea, quæ comedi solent, animalia, & interimendas feras:
neque defecisse apud posteros ejus regnum, donec regnaret *Dara* filius
Dara, qui bellum ipsi inferente *Alexandro* in prælio occidit. Deinde
regnâsse

Persæ Me-
dicina &
Astronomia
periti.
p. 80.

Ciyumert
primus e-
orum Rex

Dyn. V.
Reges Per-
sæ Aſſa-
nidæ.

Saſanidæ.

regnasse *Aſſanidas*, quorum primus fuit *Aſſg*, dinde *Aſſg* filius *Aſſgi*, qui primus *Shah* appellatus est; durasseque apud illos regnum donec obtinuerit regnum *Saſanidarum*: quorum primus *Ardeſhir* filius *Babeci*, filii *Saſanis*, filii *Gushtaspi*, qui optimæ fuit conversationis, latèque justitiam propagavit; cujus filii hæreditario jure regnum occupârunt, donec regnaret *Tazdejerd* (filius *Shahriari*, filii *Kobadhi*, filii *Phiruzi*, filii *Hormuzi*, filii *Cesra Anusherwani*, qui cognominatus est Justus) qui Regum Persiæ ultimus fuit; illo scilicet regnante debilitatum est imperium, & pessum iverunt res ejus, ac prævalentibus signis *Islamismi* interfectus est, uti loco suo declarabitur.

Daniel
Propheta.

p. 81.

Habakuk.

Darius Medus. Appellant illum Græci *Nabonidem*; Regnavit annum unum, vel, ut dicitur, novem annos: ab eo sublatum est regnum *Nabataeorum Chaldaeorum*; translatum scilicet ad *Persas* Magos. Præfectus est enim regno Rex iste cum annorum esset sexaginta duorum. In honore apud illum fuit *Daniel* propheta. Cùmque in regno suo centum & viginti satrapas constitueret, tres viros illis præfecit, quorum unus *Daniel* fuit, quem quum de secretis suis consuleret, malè habuit illud Magnates Imperii, adeò ut occasionem quærent contra illum, quâ tgradu suo deicerent: nullius autem culpæ reum invenire eum potuerunt, nisi quod diversam à Rege religionem coleret. Adierunt ergò Regem, dicentes, *Daniel* Deum peregrinum colit; lege autem nostrâ cantum est, ut si quis, aliam à nostra religionem in regione nostra profitendo, Medorum & Persarum legem violaverit, in foveam Leonum conjiciatur: Rex igitur cùm non posset legem populi sui abrogare, *Danielem* in foveam Leonum conjici jussit, dicens illi, Liberabit te Deus tuus, reversusque domum suam jejunos pernoctavit, recedente ab eo somno ejus præ affectu erga *Danielem*. Erat autem *Habakuk* Propheta in *Syria*, quem cibo cocto proficiscentem, ut mellioribus edendum præberet, Angelus Domini per comam capitisprehendens in *Babele* ad os foveæ deposuit. Ille ergò, *Daniel*, *Daniel*, inquit, surgens cibum, quem ad te misit Dominus tuus, accipe. Dixit *Daniel*, Meminit mei Deus neque me distulit. Tum prehensum *Habakukum* Angelus Domini deposuit in loco suo. Veniens autem Rex *Darius* post septem dies ut desleret *Danielem*, præ summâ tristitiâ quam ob eum [conceperat,] cùm

cum prope à fovea abesset inclamavit eum, O *Daniel*, Potuítne ille Dyn. V.
quem coluisti liberare te a Leonibus? Respondit *Daniel*, dicens, Vi-
ve ò Rex in perpetuum; Etenim Deus meus misit ad me Angelum
suum, qui occlusit ora Leonum, ne me perderent. Placuitque Regi
eventus iste valdè: quare educto *Daniele* è foveâ accusatores ejus in e-
am coniecit, unà cum uxoribus, liberis, & prole ipsorum; quos non-
dum in imo foveæ collocatos discerpsérunt Leones, † & ossa eorum p. 82.
penitùs comminuerunt.

Sectio.

Hoc tempore claruit *Pharachudis*, author fabularum, Præceptor Pherecys
dcs.
Pythagora.

Cyrus Persa. Regnavit annos triginta & unum, præfuitque regnis
Eraki, Chorasana, Armenia, Syria, & Palestina. Et invasit regionem
India, ejusque Regem interfecit. *Cyrus* iste in uxorem duxit sororem
Zurbabelis, filii *Shalathielis*, filii *Jonachiri*, filii *Fojakimi* regis *Juda-*
orum; quæ, cum ingressus ad eum esset, magni ab ipso habita est, ità
ut diceret illi, Pete à me quicquid velis. Illa autem ab ipso petiit, ut
redirent *Israelita Hierosolymam*, utque illis ipsam instaurare permit-
teret. Convocatis ergò p̄s *Cyrus* Rex optionem fecit, dicens, Qui
hoc elegerit ut ascendat *Hierosolymam*, ascendat; & qui noluerit,
maneant. Fuit autem numerus eorum qui ascendere maluerunt quin-
quaginta mille virorum, p̄ter mulieres & liberos. Factumque est
ipsis Rex *Zurbabel*, & *Joshua* filius *Juzadak* sacerdos: atque de iis
dixit Angelus Domini *Zacharia* Prophetæ, Isti sunt duo filii præ-
stantiæ, qui stant coram Domino Seculorum. Ascendit autem coetus
iste *Israelitarum* anno primo regni *Cyri Hierosolymam*, eique ex-
truendæ animum intenderunt: at quòd illos molestiâ afficerent
Palestini, vicini eorum, lentè structuram templi perfecerunt, annis
[scilicet] quadraginta sex, uti dicit *Johannes* Evangelista. Ideò au-
tem quòd commixtus esset *Cyrus* cum genere *Davidis*, de eo dixit
Isaias Prophetæ, antequam † nasceretur, Dicit Deus uncto suo *Cyro*, p. 83.]
cujus dextram adjuvi. Porro *Cyrus* etiam *Danielem* in magno ho-
nore habuit, eique administrationem regni sui commisit: ille verò
zelo ergà Deum affectus Idolum *Bel* appellatum confregit, necnon
Draconem quem colebant *Babylonii* interfecit. Quamobrem odio
habitus & in foveam coniectus est, in quâ erant septem Leones, à
quibus

*Cyrus uxore Judæa
ducta, Ju-
dæis in pa-
triam rede-
undi copiam
fecit.*

Zac. 4. 14.

Joh. 2. 20.

Esai. 45. 1.

Dyn. V. quibus liberatus est, pereuntibus qui odio eum habuerunt. Deinde vidit visionem ad fluvium *Euphraten*, quâ notum illi fecit Angelus Domini spatium annorum, qui de captivitate superfuerunt; nec non de manifestatione Domini Christi, ejusque passione, & morte. Mortuusque est *Daniel* & sepultus in arce *Shushan*, scilicet urbe * *Tustar*.

* al. Shu-
thar.

Cambyfes fil. *Cyri*. Regnavit octo annis. Illius diebus fuit *Fehudith* mulier *Hebraea*, quæ dolum commenta contra *Olofernem* Magogæum præfectum exercitus *Cambyfis*, abscidit illi caput, ita ut ab ipsius vultu essent *Judai*.

Judith.

Sectio.

Porro hoc tempore fuit *Zoradasht* Præceptor Sectæ Magorum, oriundus regione *Aderbijan*, vel (ut dicitur) regione *Assyria*. Dicitur etiam fuisse illum è discipulis *Elia* Prophetæ: Hic *Persas* docuit de manifestatione Domini Christi, jubens eos illi dona asserre; indicavitque futurum ut ultimis temporibus conciperet virgo foetum absque contactu viri, cumque nasceretur apparituram stellam quæ interdiu luceret, & in cujus medio conspiceretur figura puellæ virginis. Vos autem, ô filii mei, ante omnes gentes ortum ejus percepturi estis: cum ergo videritis stellam, abeuntes, quò vos [illa] dirigat, natum istum adorete, offerentes ipsi munera vestra; † est siquidem ille verbum quod coelum condidit.

de Christo
et ejus stella
vaticinatur.

p. 84.

70. anni ca-
ptivitatis
completi.

Africanide
eorum ini-
tio/centuria.

Darius filius *Hystaspis*. Regnavit triginta sex annis juxta sententiam *Clementis* & *Eusebii*, & *Andronici*. Et anno primo regni ejus, paulò ante perfectam templi Domini *Hierosolymis* structuram, viz. ante eam sex annis, completi sunt septuaginta anni captivitatis, quemadmodum revelavit Deus *Feremia* Prophetæ, mansurum populum captivum in *Babele*. Quod confirmant etiam *Haggai* & *Zacharia* Prophetæ suâ ad Deum supplicatione, dicendo, Quotusque non misereberis *Hierosolymorum*, cum jam transierint, ex quo vastata sunt, septuaginta anni: atque hoc, si computaverimus eos, initio sumpto à fine regni *Zedekia*, qui annus fuit vicesimus quartus regni *Bochtanferis*, quo incensum fuit templum, & vastata *Hierosolyma*, & captivi abducti sunt *Judai* à patria suo in *Babelem* deportatione totali. *Africanus* autem eos numerat incipiens à primo *Zedekia*, ita ut desinat in primo regni *Cyri*, quando *Israelitarum* multitudinem *Hierosolymam* mittens, eos ipsam ædificare juberet.

Sectio.

Seçtio

Dyn. V.

Porro hoc tempore obiit *Pythagoras* sapiens, annos natus nonaginta quinque. Hic origines rerum numeros statuit, hoc argumento, * quod principia compositorum sint simplicia; non sit autem quicquam numeris simplicius, cum omnibus, extra eos, ex additione numerorum ad ea, contingat necessariò compositio. Claruit etiam f in Philosophiâ *Democritus*, ille qui dixit resolvi corpora in partes indivisibiles. *Diogenes* etiam *Cynicus*, qui erudiit sectarios suos disciplinâ quæ à recepto apud urbium incolas usu recessit, ad evitandam molestiam; [solitusque] est eorum quispiam alvum exonerare, nequaquam ab hominum conspectu recedens, & cum uxore in viâ, cum humorem illum foetidum [scilicet semen genitale] emittere vellet, coram turba rem habere, nihil moratus: dicens, cum istiusmodi quid patraret, necesse esse illud quod faceret, vel absolutè turpe esse, adeoque non uno magis loco quam alio probandum, vel modo magis uno quam alio; vel si ejusmodi esset, quod in uno loco honestum esset potius, quam in alio, aut uno modo potius quàm alio, jam rem esse usu [solum] receptam, quem ego [inquit] non moror. Solebantque amare eos qui illis propinqui essent, & odio habere longius remotos. Dixerunt ergo istius temporis homines, Hæc facta, facta canum referunt, eosque *Cynicos* appellârunt. Inter illos etiam, qui hoc tempore claruerunt, fuerunt *Anaxagoras* Physicus, & *Pindarus* & *Simonides* Lyrici, *Protagoras* & *Isocrates* Sophistæ, *Aristophanes* & *Eckbalis* Poetæ Comici.

Pythagoras ex numeris, omnia oriri statuit.

p. 85.
Democritus ex atomis.

Diogenes Cynicus.

Anaxagoras, Pindarus, Simonides, Protagoras, Isocrates, Aristophanes, Æschylus,

Seçtio.

Hoc etiam tempore celebris fuit *Hippocrates* Medicus. Habitabat ille urbe *Hems*, & frequenter urbem *Damascum* adiens ibi se ad horum, qui in ipsâ fuit, recipiebat; locus ejus ad hunc diem notus est, † in valle quadam ibi quæ *Nirab* audit. Fuit autem vir Divinus, ægrotos gratis sanans. Optimè autem eum descripsit *Galenus*, ubi dicit, *Galenum* erudiit lectio, at *Hippocratem* natura: dicit etiam *Hippocratem* in naturam descendente unâ cum eâ ivisse, donec ad profunda ejus pervenerit, et narraverit, quæ ibi conspexit. Sunt autem è libris, quos composuit, Aphorismi, i.e. Sectiones, Liber Prognosticorum, i.e. Præmissorum scientiæ, Liber Epidemiorum, i.e. de Morbis grassantibus, Liber de aquâ Hordei, Liber Mitionis, Liber de urbi-

Hippocrates,

p. 86.

Galeni de eo dicta.

Ipsi scripta.

um

Dyn. V. um *Kasteran*, Liber de aquâ & Aere, Liber de natura Homi-
nis, Liber de vulneribus capitis, & Liber *ἡθικῶν* i.e. testamenti. Porro
Philemo-
nis *Physi-*
ognomi-
li-
ber Syria-
cè.
p. 87.
De Hippo-
crate judi-
cium,
è sapientibus *Hippocrati* coævis fuit *Philemon*, qui speciem quandam
Philosophiæ naturalis, viz. Physiognomicam, callebat, qua, con-
specto homine, ex compositione membrorum de moribus ejus
judicium ferret. Est illi hoc in genere liber, cujus exemplar apud nos
linguâ *Syriacâ* extat. Fertur discipulos *Hippocratis*, cùm convenissent,
alios alius dixisse, Nostisne tempore hoc nostro quenquam viro isto
doctiorem (scil: *Hippocrate*?) eisque negantibus, dixisse, Probabi-
mus ergo eo *Philemonem* de eâ, quam sibi attribuit in Physiogno-
micis, peritiâ. Formam igitur *Hippocratis* depictam *Philemoni* detu-
lerunt. Nôrant autem *Græci* figuram ita perficere, ut vultum tam in
minimis quàm in maximis referret: nam cùm *Picturas* colerent, artis
pingēdi peritissimi evaserūt; cùm in iis quæ pingunt talii appareat ma-
nifestus defectus. Cum ergo ad *Philemonē* accessissent, ille visâ confi-
deratâq; ac probè oculis notatâ formâ dixit illis, Vir iste stupro dedi-
tus est: (nesciebat autem quis depictus esset.) Cui illi, *Mentiris*, inqui-
unt, effigies enim ista *Hippocratis* est: at ille dixit, Fieri non potest
quin verax sit scientia mea; ipsum rogate. Cùm ergo ad *Hippocratem*
reversi rem illi retulissent, ille Verum, inquit, dixit *Philemon*; ad stu-
prum enim propensus sum, sed meipsum contineo.

Abashuerus filius *Darii*. Regnavit annos viginti unum. Anno secun-
do regni sui *Aegyptum* in potestatem redegit, & novem pòst annis ur-
bem *Athenas* captam incendit. Dicitur etiam ejus tempore contigisse
factum *Estera* castæ & *Mardochai* justi è gente *Judaicâ*; quæ tradi-
tio minus certa est, aliàs enim haud omiſſa fuisset ejus memoria in li-
bro *Ezra*, qui omnia, quæ *Judais* tempore huius Regis acciderunt,
comprehendit: verum autem est accidisse illud tempore *Artabshastis*
Gubernatoris.

Artabanus. Regnavit septem menses, qui accensentur annis
Abashueri.

Artaxerxes Longimanus, qui appellatur etiam *Ariochus*. Regnavit
annos quadraginta unum, septimóque imperii sui anno iussit *Ezra*
Scribam, (qui idem est quem vocant *Arabes Alozair*) *Hierosolymam*
ascendere, eique extruendæ diligenter incumbere: deinde vicesimo
regni sui anno misit etiam *Nehemiam* Pocillatorem, Eunuchum, ut in
eâ

ea instauranda sedulam curam poneret. Atque hoc † tempore non fuit *Judeis* ignis sacer, eum siquidem in puteum conjecerant, quo tempore captivi abducti fuerant: ex illo ergo puteo coenum allatum imposuerunt lignis sacrificii; unde Dei excelsi jussu in flammam erupit, postquam annis penè centum & quadraginta extinctus fuerat. Quo miraculo conspecto Ezra ter ore suo de pulvere istius putei hausit; itaque collatum est in eum donum Spiritus Sancti, & facultatem ei dedit Deus proferendi omnes divinæ inspirationis libros, adeo ut eos in integrum restitueret.

Dyn. V.
p. 88.
Ignis sacer.

Ahashuerus secundus, cui nomen etiam *Ardeshir*. Regnavit duos menses, deinde occidit eum *Sogdianus*, & breve temporis spatium post illum regnavit.

Sogdianus. Regnavit septem menses, qui unà cum duobus mensibus præcedentibus annumerantur annis *Ariochi*.

Darius Nothus, i. e. Ancillæ filius. Regnavit annos novendecim, Anno autem decimo quinto exuerunt Ægypti collo suo nodum obsequii *Persarum*, sibi que Regem præfecerunt, postquam imperassent illis *Persæ* annis centum viginti quatuor.

Artahshasht secundus, qui Rector cognominatus est, *Gracis* autem *Artaxerxes* vocatur. Regnavit quadraginta annos; uxorem duxit *Esteram* Piam, & in patibulum egit *Hamanum Amalekitam*, qui *Israelitarum* captivos in foedus receptos è medio tollere satagebat, idque impetrantibus *Esterâ* & *Mardocheo* Justo, ejus amico. Anno etiam decimo quinto *Artahshashtis* † evertit *Africanus* Dux Romanorum urbem *Carthaginem*, & appellata est regio de nomine ipsius *Africa*.

Esterâ.
p. 89.
Carthago
diruta.

Sectio.

Hoc tempore floruerunt *Meton* & *Ephtimon*, bini Antistites in scientiis Astronomicis, qui *Alexandria* convenientes, ad conficienda instrumenta observationibus faciendis, observârunt quarumcunque libuit stellarum cursus: fertur autem inter illorum ætatem et *Ptolomaum* Almagesti Authorem, intercessisse annos quingentos septuaginta.

Meton &
Ephtimon
Astronomi.

Artahshashtus tertius, qui et appellatur *Asudah*, i. e. Niger, *Gracis* autem *Ochus* vocatur, Regnavit annos viginti septem. *Ægypti* regnum in potestatem iterum redegit, in fugam dato *Nectabio* ejus

Nectane;
bus Ægypti
regno
pulsus.

H

Rege,

Dyn. IV.

Alexandri
magni pa-
ternonnul-
lis habitus.

Rege, qui *Græcorum* Regionem habitu Astrologi peragravit, cum petitus esset Astronomiæ, et arcana motuum cœlestium perspecta haberet. Diciturque illum blanditiis sibi concubitum cum *Olympiade Philippi* Regis *Macedonia* uxore impetrâsse, dum apud illam Astrologi munere fungeretur, eamque ab eo gravidam factam *Alexandro Dhilkarnain*.

Socrate.

Artes filius *Ochi* regnavit quatuor annos. Ejus autem tempore claruit *Socrates* Sapiens Divinus, qui in contemptu mundi et bonorum ejus eò pervenit, ut in dolio habitaret: cumq; rogaretur, si rumpetur dolium, quid acturus esset, respondit, Si rumpatur dolium, at locus ejus non rumpetur. Dicere etiam solebat, Pulchritudinem exteriorum pulchritudinem interiorum sequi, atque à Pulchritudine corporis de pulchritudine animi indicium sumendum. Quòd autem in discipulos sibi eligeret juvenes formâ præstantes, † turpitudinis ipsum arguerunt *Athenienses*. Cumque multus esset in Rege quodam notæ turpitudinis reprehendendo, ille, filiis ipsius *Anito* et *Me-lito* calumniam contra eum edoctis, veneno illum sustulit.

p. 90.

veneno
sublatus.

Sectio.

Plato.

Mortuo *Socrate*, *Platonem* præ cæteris celebravit fama, virum illu-
stri prosapiâ, utpote qui paternum genus à *Posidonio* duceret, ma-
ternum à *Solone Atheniensium* Legislatore. Fertur juvenis arte Po-
eticâ excelluisse, cum autem eam doctrinæ partem præ cæteris
omnibus à *Socrate* infamiâ notatam videret, libros suos Poeticos
combussisse, fêque illi in discipulum quinquaginta annos tradito Phi-
losophiam ab ipso *Pythagoricam* didicisse. Tria statuit rerum principia,
Deum, Hylen, et Formam. Ideas etiam específicas, extra res exi-
stentes, omnique materiâ nudatas adstruxit: quin et animarum
transmigrationem, quas etiam ante corpora extitisse affirmavit. E
discipulis suis qui cœlibem vitam agere non sustinerent, plures unius
uxoris participes esse permisit, cum ita et sumptui parceretur, et
mutuo auxilio abundè prospiceretur. Enumeravit *Theon Alexandri-
nus* triginta tres libros ab ipso conscriptos, è quibus, qui nunc
extant, sunt Phædon, Timæus, Liber de legibus, Politica. Obiit
annos natus octoginta duos, relictis hortis binis, servis binis, poculo
uno, unâ cum inaure, quam auris extremitati appensam in nobilitatis
sue signum gestare solebat, cum reliquas facultates suas deptibus
suis.

Tria ejus:
sæpi prin-
cipia.

suis ex fratre dotandis impendisset. † Sepulchro ipsius inscriptum Dyn. IV.
p. 91.
 fuit; *Hic situs est vir Divinus, qui omnes quotquot sunt homines, scientiâ,
 castitate, intellectu, & morum probitate antecelluit: & quicumque Sapi-
 entiam laudaverit, eum eâdem operâ laudat, utpote in quo maxima ejus-
 dem pars fuit. Ex altera tumuli parte hæc legebantur; Hæc terra,
 licet corpus Platonis tegas, ad animam tamen ipsius immortalem propi-
 us accedere non potes. Scholæ ejus post ipsum præfuit *Speusippus*
 Patris ipsius filius. Speusippus*

Sectio.

Hoc etiam tempore artis medicæ peritiâ claruit *Rufus*, atque ei Rufus me;
dicus.
 docendæ operam dedit. Sûntque de eâ libri ab ipso compositi,
 quanquam tennes in ejus theoria progressus fecerit, & minus firmis
 probationibus utatur. Plerâque ab ipso dicta confutavit *Aristoteles* in
 libris de Naturali Philosophiâ, uti & *Galenus*, qui argumentis perspi-
 cuis errores ipsius demonstrarunt. Nondum enim ipsius tempore
 eam certitudinem obtinuerat ars ista, quam *Heronum* istorum tempori-
 bus assequuta est.

Darius Arshaci filius. Hic est qui *Dara Dara* filius audit. Regnavit
 annos sex. De *Alexandri*, *Philippi Macedonis* filii, expeditione certior
 factus exercitu confiato illi in *Syria* occurrit: at cum victoriam in
Persas obtinuissent *Græci*, *Darius* se in fugam dedit, [regni sui]
 propugnacula petiturus. Ad *Ayasum* autem urbem *Ciliciæ* maritimam
 assecutus eum *Alexander* occidit, filiâque ejus nomine *Ramshanc*
 uxorem duxit. Eo tempore, *Alexandro* orbis imperium occupante,
 finem habuit imperium *Persarum*. Darius ab
Alexandro
victus &
occisus.

Sectio.

Hoc tempore † Philosophiæ gloriâ claruit *Aristoteles Nichomachi*
 medici, ex urbe *Stagira* è ditionibus *Macedoniæ*, filius: genus utrius-
 que parentis duxit ab *Asclepiade*; Philosophiam à *Platone* didicit an-
 nos natus septendecim, ipsique viginti annis operam dedit. Si lecti-
 one aliquando abesset, dicere solebat *Plato* non adesse intellectum;
 quasi cæteri Philosophi veritati, quam audirent, surdas aures obver-
 terent. Magno apud Reges in honore fuit; ejusque consilio *Alexan-
 der* regnum suum administravit, & Regibus terræ bellum intulit.
 Vacavit *Aristoteles* libris de arte *Logica*, & in Philosophiâ tam specu-
 lativâ quam practicâ, componendis. Primus Magister audit; non
 quod primus esset *Logicæ* inventor, uti vulgò creditur, sed quod
 partes p. 92.
Aristoteles.
Platonis de
eo dictum,
Quid in
Logica
præstiterit.

- Dyn. V.** partes ejus dispersas collegit, & in methodum redegit, uti ipse testatur hæc de se narrans: Accepimus fundamenta operationum Logicalium ab iis qui nos præcesserunt, quibus per partes usi fuerant; uti quæ ad Demonstrationem, e. g. pertinent, in Geometria, quæ ad disputationes litigiosas, & Rhetoricam, in interrogando & respondendo; quod autem autem ad Syllogismorum formam & modos attinet, res est, quâ non nisi post magnos labores per multum temporis circam insumptos ipsi excogitavimus. A lectione & studiis nunquam destitit, nisi vesperi cum dormiendum esset. Interrogatus, haud testinantèr, nec nisi post rem animo perpensam respondebat: in disputando veritati magis quam victoriæ studebat. Dicere solebat cum Me-
- p. 93.** tempsuchôsin confutaret, Amicus est *Plato*, † Amica etiam Veritas; cum autem utrûmque intueor, magis eligenda atque honoranda mihi visa est Veritas. Si quem in se defectum animadverteret, nequaquam corrigere recusabat. In vestitu, cibo, potu, venere, & exercitiis moderatus erat. Obiit cum annorum esset sexaginta octo, relictis filio & filiola, multis etiam facultatibus. Scias autem (dirigat te Deus) Philosophos, qui in rerum principia inquisiverunt, dividi in Seculares, Naturales, & Theologos. Seculares secta sunt antiquorum, qui mundo conditorem & gubernatorem esse negârunt, affirmantes nunquam non extitisse mundum per se, à nullo opifice conditum. Naturales illi sunt qui naturarum actiones & passiones, et quæ ex mutuis earum actionibus animalia et plantæ orta sunt, rimati sunt, et quæ plantis proprietates sint, quæ animalium membris compositio, indagârunt: Deo gloriam tribuentes, et creaturis affirmantes ipsum Potentem, Sapientem, et Omniscium esse; nisi quod animam unâ cum corpore interire, nec superstitem esse opinentur. Theologi tandem [appellantur] è *Gracia* sapientibus, qui his tempore posteriores, quales sunt *Socrates Platonis* præceptor; et *Plato Aristotelis*. *Aristoteles* autem is est, qui has scientias in ordinem et methodum redegit, earum fundamenta stabilivit, quæ in illis utilia, ornata reddidit, massæ earum insulsæ fermentum indidit, et crudas adhuc ad maturitatem perduxit; qui Orationis vias et veros canones explicuit, qui
- P. 94.** Seculares et Naturales confutavit, † ipsos inclamans, & eorum erroribus in lucem proferendis incumbens. *Platonis* et *Socratis* Sermones defæcavit, firmavit, excoluit, in methodum redegit; adeo ut evale-

Syllogi-
smorum
inventio

Philoso-
phorum
divisio.

Seculares
sive Dab-
rise.

Naturales
seu Phyi-
ci.

Divini seu
Theologi.

rit oratio ipsius omnium elegantissima, optimè composita & significantissima. Quisquis autem ipsius verba è *Gracà* in alias linguas transtulit, immutavit, conjectavit, nec debito more rem egit. Omnium autem ad mentem ejus eruendam proximè accesserunt *Alpharabius* et *Ebn Sina*. Illi siquidem doctrinam ejus ad scopum propositum direxerunt, et fontem ipsius adituro dulcem reddiderunt. Porro *Aristoteli* è fratre nepos fuit nomine *Theophrastus*, unus discipulorum qui ab ipso Philosophiam didicerunt; quique post ipsum in Scholâ docendo præfuit: fuitque intellectu pollens, doctus, ad quem hanc ob causâ accesserunt [homines.] Lecti sunt, eo præeunte, patrum ipsius libri: quin et ipse libros insignes composuit, qui ab eo accepti, et [posteris] traditi, è quibus sunt liber de Meteoris, liber de Moribus, et de Metaphysicis, quem è linguâ *Syriacâ* in *Arabicam* transtulit *Tahya Ebn Adda*, et liber de sensu et sensibili, quem etiam vertit *Abraham Ebn Tacwin*, et liber de causis plantarum ab eodem etiam *Abrahamo* versus. *Nichomachus* autem pater *Aristotelis* medicus fuit *Philippi* patris *Alexandri*, qui Philosophus fuit sectâ *Pythagoricus*, è cujus operibus sunt liber de Arithmetica, et liber de Musica.

Dyn.V.

Alpharabius & Avicenna optimi Aristot. interpretes.

Theophrastus.

ipsius libri *Arabice* versi.

* al. Bacus. *Nichomachus medicus Aristotelis pater.*

† Dynastia sexta translata à Regibus *Persarum* Magorum, ad Reges *Gracorum* Idololatricos.

P. 95.
Dyn. VI.

Fuerunt *Graci* gens magnæ inter gentes potentiæ, famâ per omnes terræ plagas celebris, Regibus illustris, è quibus fuit *Alexander Philippi* filius *Macedo*, qui omnes terræ Reges in imperii sui obsequium redegit: ipsi successerunt è *Gracorum* Regibus *Ptolomai*, quorum in potestate manserunt regna, quibusque subdita sunt [hominum] colla; nec defecit regni ipsorum series continua, donec prævaluerunt ipsis *Romani*, qui iidem *Franci* sunt. *Gracorum* autem regio sita est in terræ quadrante, qui ad occasum æstivû est: terminatur ad Austrû Mari *Romano*, ad Aquilonem regione *Altan* [*Poloniâ*], ad Occasum confiniis regionis *Alamania*, ad Ortum regione *Armenia*, et *Bab' l'Abwab* [porrâ portarum.] Medium regionis ipsorum obtinet sinus, qui transcurrit

Gracorum potentia.

Regionis finis.

Dyn. VI inter mare *Romanorum* et *Pontum* Borealem. Major ejus portio est ad partem Orientalem, minor ad Occidentalem. Lingua *Græcorum* *Attica* appellatur, estque è linguis latissimè diffusis et nobilissimis. *Græcorum* plerique *Sabii* erant, magni stellas facientes,† Idolorum cultum pro religione complexi, Philosophi ipsorum hominum gradu eminentissimi, et inter Doctos dignitate præcipui erant, præ vero quod in iis apparuit studio* in variis sapientiæ generibus, è scientiis *Mathematicis* et *Logicis*, necnon *Physicis*, et *Meta-*
acquirendis *physicis*, et *Oeconomicis*.
de sap.

Alexander Philippi filius. Regnavit sex annos post *Darii* cædem, cum et antea sex alios regnâisset, multasque cepit regiones, adeo ut pertingeret regnum ipsius extremam usque *Indiam*, et primos *Sina* terminos: appellatusque est *Dibul Karnain*, i. e. duo habens cornua, quod duo Solis cornua attecutus esset, viz. Orientem, et Occidentem. Reges triginta quinque occidit, et duodecim urbes condidit, quarum duæ sunt in regione *Chorasana*, viz. *Herah*, et *Marwa*; una in regione *AlSogd*, nempe *Samarcanda*; alia in *Egypto*, nempe *Alexandria*. Cum ex *India* reversus *Babelim* pervenisset, mortuus est veneno extinctus: inde arcæ aureæ inclusus, humeris Regum et nobilium delatus est *Alexandriam* *Egyptiacam*, ibique sepultus. Morti jam vicinus, scribi jussit ad matrem suam [literas] consolatorias, utque convivio instructo juberet neminem ad illud ingredi, nisi cui nullam unquam contigisset infortunium, quod cum fecisset, reversi sunt omnes, quo facto, haud ægrè consolationem admisit. Post *Alexandri* mortem regna inter se partiti sunt quatuor ex ipsius servis, *Ptolomæus Lagi* filius, *Arideus*, *Antiochus*, † et *Seleucus*.

Seçtio.

Agger Tajuji.

Agger Babab.
ab Alexan.
capit.

Rogatus *Alexander* ut aggerem *Tajuji* extrueret, ipsum lapidibus ferri et aris extruxit, qui accenso super ipsos igne saxum unum evaderent, cubitos duodecim longum, octo latum. Ubi autem aggeris *Tajuji* extruendi finem fecisset, pervenit ad locum aggeris Maximi, qui locus *Babo'l Abmab* [porta portarum] audit, in vallibus regionum *Kaphjak*, effossisque loca fundamenti per montes ipsum produxit, donec ad mare *Græcorum* pertingeret, nec destiterunt Reges *Persici* hæc fundamenta perquirere, coactis *Turcarum* excursoribus,

et

& Chazaris è regionibus Eraki, Montium, Adarbijani, Arrani, & Armenia, donec ea reperiret Taxdejerd filius Bahram Furi, filii Taxdejerdi, filii Saboris, qui aggerem lapidibus ære & plumbo extruere coepit, at ad finem non perduxit: plerique etiam post ipsum Persarum reges ei extruendo animum apposuerunt, at nulli contigit ipsum perficere donec facile illud reddidit Deus manibus Cosroe Nusherwani, qui ipsum firmiter extructum montium fastigiis adjunxit, deinde in mare per milliaris spatium produxit, portisque ferreis clausit, post annum & amplius ipsius structuræ impensum, adeò ut à centum hominibus custodiretur, cum antea ne centies mille virorum exercitus illi [custodiendo] sufficerent. Permisitque Præfecto ibi constituto, solio aureo insidere, unde partium istarum Rex, Rex solis appellatur.

à Nusherwano perfectus.

Rex solis.

† Sectio.

Tempore Alexandri floruit Andromachus Medicus, qui Mithridatis electuario viperarum carnes addidit, ideòque contra earum morsus prodest.

p. 98.

Andromachus Medicus.

Ptolomæus Lagi filius. i. leporis. Ægypto totique Coptitarum regioni & Nubia imperavit quadraginta annos. Denominati sunt ab ipso Ægypti Reges, Ptolymæi. Hic Judæos in Ægyptum captivos abduxit diebus Ovia Sacerdotis summi. Contigitque Arideo, qui est Philippus in Syntaxi, i. e. Almagesto, memoratus, Macedonia, totaque Græcorum regio, Antiocho Saceri, i. Liberatori, Antiochia, omnesque Syria regiones: ac duodecim post mortem Alexandri annis fortitus est Selencus, cognominatus Nicator, i. e. Victor, regnum Babelis, totiusque Eraki, & Chorasana, Indiam usque. Ab initio imperii ipsius orditur æra, quæ Alexandri audit, ea nempe qua tempora computant Syri & Hebræi. Ab Adamo ad initium hujus Epochæ, ex fementia Theophili Robensis, sunt anni quinquies mille, centum, nonaginta septem. Cum ergò annis Alexandri integris (viz. annis Seleuci) hanc summam, mensibusque integris anni fracti, cujus initium est Tisrim prior, mensem unum addiderimus, prodibunt nobis anni integri 1 & menses anni fracti, cujus initium est mensis Ilul, quæ est Epoche quæ utuntur Romani nostro hoc tempore.

Æra Alexandri initium.

P. 99.

Ptolomæus Philadelphus, i. Amans fratrem. Regnavit annos triginta octo. Ejus tempore à Regum Græcorum obsequio se subdixerunt Armeni, rege sibi constituto, nomine Arsipaco; ex quo appellati sunt Arsipacide.

Arsipacide.

Dyn. VI. *Arshakida.* *Ptolomeus* iste regno admotus in scientiam & doctos amore propendit. Cum ergo audisset in *Sindia, India, Persia, Georgia, Babylonia, & Assyria*, diversa esse scientiarum genera, præter eas quæ apud *Græcos* reperiebantur, Consiliario suo in in mandatis dedit, ut harum gentium libros sedulo conquisitos comparandos curaret, magno pretio emptos, invitatisque mercatoribus ad eos adducendos. Quod cum ille fecisset, collecti sunt brevi temporis spatio quinquaginta quatuor mille, centum, viginti libri. Quos ubi collectos rescivit Rex, Consiliario suo, putâsne, inquit, superesse adhuc in mundo libros aliquos ad scientias spectantes, qui vobis desunt? Respondente illo, Sunt penes *Judeos* libri divini, quos à Deo per revelationem acceptos elocuti sunt Prophetæ, jussit ipsum iis conquirendis operam sedulo navare: ille ergo dimissis *Judeis* captivis ab *Eleazaro* Sacerdote summo petiit, ut ad se e *Judeorum* doctis quosdam utriusque linguæ, *Hebraica* scil. & *Græca*, peritos mitteret, ut libros Propheticos ex lingua *Hebraica* in *Græcam* ipsi verterent; qui ad ipsum septuaginta duos seniores misit † interpretandi arte peritos, è qualibet tribu senos. Quos Rex binos ædi inclusos cum in insula *Phurua* collocasset, singula ipsorum paria libros divinos sigillatim omnes transferre jussit: absolutoque opere, cum collata exemplaria triginta sex consentire reperirentur, nec verbo nec sensu inter se discrepantia, de versionis veritate non dubitavit. Atque ea est versio *Septuaginta* quam amplectuntur Docti nostri: ètque eadem quæ in manibus *Romanorum* est, cæterarumque Christianorum sectarum, exceptis *Syris*, ac præsertim Orientalibus. Siquidem eorum exemplar, quod Simplex vocant, quod in ejus versione elegantiae ratio habita non sit, consentit cum exemplari *Judeorum*. Occidentales autem duas habent versiones: Simplicem, quæ ex *Hebraico* in *Syriacum* translata est post adventum Domini Christi, tempore *Addai* Apostoli, vel, ut alii dicunt, tempore *Salomonis* filii *Davidis*, & *Hirami*; & Figurata. Figurata secundum *Septuaginta*, è *Græco* in *Syriacum* traductam, longo post incarnationem Salvatoris intervallo.

Sectio.

Hoc tempore floruit *Timochares* sapiens, Mathematicus, rerum Sphæricarum, & instrumentorum ad observationes faciendas conficiendorum peritus. Meminit *Ptolomeus* sapiens in libro *Almagesti*, illum se annis quadringentis viginti præcessisse.

Ptolomeus Philadelphus literarum amator.

p. 100. Septuaginta duo Interpretes.

Syrorum versio Simplex:

& Figurata.

Timochares Mathematicus.

Ptolomeus

Ptolomæus Energetes, i. Benefactor. Regnavit annos viginti sex. Dyn. VI. Ejus tempore conditæ sunt *Karkesia*, & *Kalonicus*, quæ eadem *Al-Rakka* est. *Honiâ* † Sacerdotum Judaicorum principe tributum, quod *Aegypti* Regibus pendere solebat, detinente, iratus Rex *Judaorum* extirpationem meditabatur. Missus autem ad ipsum *Iosephus Sapiens Iudeus*, eum pacavit, pacatæque sunt res *Judaorum*.

Karkesia
Cercassia
um] & Al-
Rakka
condita
Iosephus.

Ptolomæus Philopator, i. Patris amans. Regnavit annos septendecim, & *Judeos* persecutus est. Sub finem Imperii sui vicit eum *Antiochus magnus*, *Syria* Dominus, qui etiam *Judeos* oppressit, eosque durè tractavit; contigeruntque prælia quæ in historia primi libri *Maccabæorum* memorantur.

Antiochus
magnus
Judeos op-
primis.

Ptolomæus Epiphanes, i. e. Illustris. Regnavit annos viginti unum. Copias cum *Ascapo* duce suo in regiones *Judeæ* & *Syria* misit. Bello autem cum eo contendens *Antiochus magnus* victoriâ potitus ipsum in fugam egit, multasque urbes, quæ penes *Aegyptias* erant, in potestatem redegit. Tunc autem *Judeos*, obsequium illi sincerum præstantes, beneficiis affecit, vias quæ *Antiochiam* perducerent lapidibus sternens, ac pleiosque *Syria* fluvijs pontibus conjungens, Anno undecimo regni sui, *Antiochus à Francis* [*Romanis*] victus tributum ipsis annum mille talentorum auri pendit, filio etiam suo obfide dato. Pacem etiam fecit cum *Ptolomæo Epiphane*, ac filiam ejus *Cleopatram* duxit; deinde mortuus est: Succedente † ipsi filio ipsi *Antiocho* juniore, cui *Epiphanis* appellatio indita, quod & Regis *Aegypti* cognomentum fuit. Hic *Hierosolyma* perveniens templum polluit, *Iovis* (qui [*Arabibus*] *Al-Mashtari*) statua ibi posita; & *Eleazarum* Sacerdotem ad sacrificia statuae illi offerenda impulit, renuentemque cruciatu è medio sustulit. Tum delatâ apud ipsum muliere nomine *Shamunia*, unâ cum septem filiis, quod Idolis convitiarentur, ipsis acceffitis, primum, linguâ omniumque membrorum extremitatibus præcis, in sartagine conjici jussit; alteri capitis pellem letrahi: similiter cæteros, ac post ipsos matrem variis cruciatibus ad mortem adegit. Qui cum *Hierosolymis* sepulti essent, post Salvatoris adventum Christiani fideles, corporibus ipsorum ad urbem *Antiochiam* translatis, Ecclesiam supra ipsa extruxerunt.

Ptolomæo
devicto eho
benè facit.
A Romanis
victum.

p. 102.
Antiochus
Epiphanes
Judeis
male facit.

Salomonâ
cum 71 fi-
liis crucia-
tibus eue-
rat.

Ptolomæus Philometor, i. e. Matris amans. Annos triginta quinque regnavit. Regni ipsius anno decimo sexto mortuus est *Antiochus*.

chus

Dyn. VI.

Antiochus
Eupator.

chus junior, dum *Persis* bellum inferret, regnante post ipsum *Antiocho* Eupatore annis duobus, qui *Judeos* graviter persecutus est. Rebus autem *Judeorum* praeiuit *Judas Maccabaeus*, in quo regnū & sacerdotium conjuncta sunt. Ille *Antiochi* praefectis ē regione *Judeorum* pulsus, templum purgavit: ac bellum cum *Gracorum* regibus gesserunt *Judaei*. Hoc tempore *Honias* summus *Judeorum* Sacerdos templum in *Aegypto* condidit *Hierosolymitano* simile. Post *Eupatorem* autem *Syria*

p. 103.

Demetrius
Soter.

Alexander.

Dan. 11. 6.

praeiuit † *Demetrius Soter*, qui *Selenci* filius fuit, duodecim annos, quem deinde interficiens *Alexander* post ipsum imperavit decem annos: huic obsequium praestitit *Philometor Aegypti* Dominus, ipsique filiam suam *Cleopatram* in uxorem dedit. Atque ita impletum est *Danielis* vaticinium, ubi dicit, *Filia Regis Austri* dabitur Regi *Aquilonis*: at secundum alios, in altera quam uxorem duxit *Antiochus* magnus, exitum habuit vaticinium illud.

Demetrius
secundus.
Antiochus
Sideris.
Antiochus
Grypus.

Ptolomeus Evergetes secundus, qui *Hafsimi* filius audit. Regnavit annos viginti novem. Anno regni ipsius tertio mortuus est *Alexander*, post quem *Syria* imperavit *Demetrius* secundus tres annos: quo deinde ejecto, successus est in locum ipsius *Antiochus Sideris* annos septem, eoque mortuo denuo regnavit *Demetrius* quatuor annos, dein mortuus est, succedente ipsi *Antiocho Agrippa* duodecim annos. Hic *Hierosolyma* sub *Hyrcano* Rege & Sacerdote obsidione cinxit, quā cum urbem arderet, *Hyrcanus* aperto *Davidis* Prophetæ sepulchro tria talentorum auri millia ibi a majoribus reposita reperit, e quibus cum trecenta *Agrippa* dedisset, ab ipso recessit. Eodem tempore *Hyrcanus Samaritanorum* urbem, *Neapolim* scilicet, diruit. Et in *Sicilia* insula cum rebellasset servorum multitudo obsessi sunt in urbe quadam, donec alii alios comederent.

Hyrcanus
Neapolim
diruit.
Bellum ser-
vile.

p. 104.

Antiochus
Cyzicenus.
Aristobu-
lus.
Antigonus.
Johannes
Alexander.

† *Ptolomeus Physikus* [*Phyſcon*] qui etiam *Soter* appellatus. Regnavit annos septendecim. Anno regni ipsius quarto, praefectus *Syriae* *Antiochus Cyzicenus* annos duodecim [imperavit.] Anno ejusdem *Soteris* undecimo mortuus est *Hyrcanus Judeorum* Rex, cui succedens *Aristobulus* f. *Jonathanis* annum unum [explevit] diademate sibi assumpto: dein insidias illi struxit frater ipsius *Antigonus*, qui & ipse dolo circumventus est a fratre altero *Johanne*, qui *Alexander* appellatus est, praeiuitque annos viginti septem. *Ptolomeus* autem *Physikus* a matre regno abdicatus, ab ea in *Cyprum* insulam fugit.

Sectio.

Sectio.

Dyn. VI.

Hoc tempore floruit *Dioscorides*, Medicus eximius qui de Plantis scripsit, ex incolis urbis *Ain Zarba*. Inquit *Galenus*; Quatuordecim libros de medicamentis simplicibus revolvit, à diversis authoribus conscriptos, nec inter ipsos perfectiorem libro *Dioscoridis* vidi. Eundem laudat *Johannes Grammaticus Alexandrinus* in historia sua, dicens, Hominibus percharus, vir animo præstanti, qui plurimum hominibus profuit, clarus, celebris, qui [multis] regionibus peragrans, medicamentorum simplicium è continentibus, insulis, & mari- bus scientiam acquisivit, eorumque formam descripsit,

Dioscorides, Anazarbeus, à Galeno laudatus.

ac Johanne Grammatico.

Sectio.

Memoriæ proditum est in *Almagesto*, inter duas *Hipparchi* & *Ptolomæi* observationes æquinoctii verni, intercessisse annos ducentos et octoginta quinque, atque hoc indicio est contemporaneum fuisse ipsum *Dioscoridæ*: tum antiquioribus tum recentioribus præcelluit, ipsosque observationum peritiâ superavit. Ex libris ipsius hausit *Claudius Ptolomæus*, ipsiusque observationibus [suas] superstruxit. Nihil ad nos è libris ipsius pervenit extra unum de astrorum secretis, è quo dignoscitur regnorum in mundo origo.

Hipparchus quantum præf. ferit Ptolomæum.
P. 105.

Ptolomæus Alexander. Frater hic fuit *Physki*, qui in *Cyprum* fugit: decem annos regnavit. Anno regni sui quarto *Cyzicum Syria* Regem vicit, quem & vivum igne combussit, ac *Syria* annum unum præfuit: deinde ei imperavit *Philippus* biennio; quem cum abominatus esset populus, quòd in *Cyzico* tollendo operam commodasset, transire *Syri* in obsequium Imperatorum *Romanorum*, antequam *Cæsares* appellarentur. *Ptolomæis* autem se subicere noluerunt, eos fugientes ob illud quod in Regem ipsorum *Cyzicum* patraverant.

Philippus R. Syriæ.

Syri Romanis se subdunt.

Ptolomæus Physkus, cognominatus *Soter*. Hic è *Cypro* reversus fratrem suum *Alexandrum* oppugnatum in vincula conjecit, & post ipsum denuo annos octo regnavit: dein mortuus est, succedente ipsi *Dionysio* filio.

Ptolomæus Dionysius, annos triginta regnavit. Anno t. regni ipsius quinto obiit *Johannes Alexander* Rex *Judaorum*, relictis filiis binis *Hyrcano* & *Aristobulo*, qui patruorum suorum nominibus appellati sunt; quorum mater fuit *Selene* (quod Lunam sonat) magnæ potentie mulier. Hæc alterum filiorum suorum *Hyrcanum* Sacerdotem

p. 106.

Dyn. VI. summum, alterum verò *Aristobulum* regem constituit, quo non
 Aristobu- multo post à *Pompeio* exercitus *Romanorum* Duce *Romam* abducto,
 lus R. Jus Hyrcanus frater ipsius *Judaorum* regnum occupavit annos triginta
 daz. Hyrcanus, quatuor.

Cleopatra Dionysii filia. Annos viginti duos regnavit. Anno tertio
 regni ipsius præsuit *Roma* magnæ *Caius* cognominatus *Julius*, qui
 Julius primus omnium appellatus est *Caesar*, cujus interpretatio est Extra-
 ctus; ideo hoc nomen sortitus, quod cum mater ipso gravida tem-
 pore partus mortua esset, cæsis ejus visceribus ipse indè extractus
 sit: dein in cognomentum abiit omnibus qui *Roma* imperarunt:
 Julius men- Mensis etiam *Tamuz* à nomine ejus *Julius* appellatus est, cum prius
 su. *Quintilis* vocaretur. Ei post quatuor annos mortuo successit *Aug-*
 Augustus *Caesar*, annos quinquaginta sex: Anno sexto imperii *Augusti*
 Caesar. captivus in *Persiam* abductus est. *Hyrcanus Judaorum* Rex, præfe-
 Herodes. ctusque est ipsis *Herodes* filius *Antipatris Ascalonensis* ex parte
Cæsaris. Hic *Hierosolymorum* muros diruit, & Sacerdotii continua-
 tionem prohibens non sivit quempiam Sacerdotis summi munere ul-
 tra anni unius spatium fungi. Anno imperii † *Augusti* decimo tertio
 p. 107. rebellis in eum factus *Antonius*, exercitus ipsius dux, in *Aegyptum* ab
 Antonius. ipso fugit, amore *Cleopatra* Reginæ ductus: adversus quem profe-
 ctus *Augustus*, binos *Cleopatra* natos, alterum *Solis*, alterum *Luna*
 nomine appellatos, captos interfecit; quorum cæde auditâ *Anto-*
nius & *Cleopatra*, qui in arce quadam obsessi erant, hausto veneno
 mortem sibi consciverunt.

Sectio.

Phorinus Sub finem regni *Ptolomaorum* floruit *Phutinus* Philosophus, in
 Philos. duobus generibus *Arithmeticae* & *Geometriae* eximiè peritus. Li-
 brum in *Arithmetica* scripsit ad *Cleopatram* Reginam. Ipsa *Cleopatra*
 docta fuit, & in diversis scientiarum generibus libros composuit. Est
 Cleopatra Canon. Canon compendiosus ipsi attributus, estque Canon luculentus per-
 spicuus facilis intellectu: dicitur ipsum à *Phorino* Philosopho in ejus
 gratiam compositum, eamque sibi ab illo datum, sibi vendicasse.
 Deus optimè novit.

Dynastia septima à Regibus Græcorum Ethnicis ad
Francorum Reges translata .

Dy.VII.

Romani, Franci audiunt : ipsorum regio *Græcorum* regioni vicina est, lingua autem ab eorum lingua diversa. *Græcorum* lingua, *Attica* est, *Romanorum* Latina. Terminus regionis † *Romanorum* est ad Austrum Mare *Romanum*, quod in longum protenditur ab Occidente versùs Orientem inter *Tanjam* & *Syriam* ; terminus Borealis, regna quædam gentium Borealiū, *Russorum*, &c. Orientalis, confinia regionis *Græcorum* ; Occidentalis ad extremam *Hispania* [oram] Mare circumfluum, quod Oceanus audit . Hujus regni tres sunt partes : prima ad Orientem, Regiones *Alamania* ; deinde media, Regiones *Gallia*, ultima autem, Regiones *Hispania*. Universi hujus Imperii Metropolis fuit Urbs *Roma* magna, è Regionibus *Alamania*, donec *Augustus Cæsarum* primus devictis *Græcorum* regibus regnum ipsorum cum suo conjungeret, fierétque regnum unum *Romanum*, potens admodum : uti fecerunt *Persæ* regno *Chaldaorum*, quo in ipsorum potestatem redactò, coaluerunt regna duo in unum, *Persicum*. Factaque est *Roma* utriusque regni Metropolis, donec *Constantinus Helene* filius, fidem Christianam amplexus desertâ religione *Sabiorum*, urbem *Byzantium* restauratam & auctam *Constantinopolim* appellavit, sibi que sedem constituit : atque illa indè Imperii *Romani* Metropolis facta est usque ad annum *Alexandri* millesimum ducentesimum sexagesimum secundum, donec potentiâ auctus & copiis instructus *Roma* præfectus diademate assumpto Rex salutatus est, *ac si *Constantinopolis* Rex esset, atque hoc ultro illi concessum. Atque exinde divisum est imperium Latinorum ab imperio *Atticorum*, ad Occidentem : & divisæ sunt regiones ipsorum à regionibus *Romanorum* interpositis diversis *Turcarum* generibus, qui ibi castra posuerunt, multaque ejus oppida vastârunt; nec jam *Constantinopoli Romanam* nisi per mare quispiam adit. Fueruntque *Romanis*, tam *Roma* quàm alibi, in diversis Philosophiæ generibus docti ; nisi quòd *Græcis* hac ex parte eminentia & præstantia [fuerit,] quam nec *Romani*, nec alii negaverint.

Romano-
rum lingua
& Imperii
fines.

P. 108.

Urbs Ro-
ma.

Constan-
tinopolis.

* al. per
niver sum
regnum
Constan-
tinopolita-
num, atque
illi obsequi-
um ultro
præstitum.

Augustus Cæsar . Imperavit annos quinquaginta sex. Ejus nomine
I 3
appellatus

Dy. VII. appellatus est Mensis *Ab Augustus*, cum prius vocaretur *Sextilis*.
Augustus mensis. Eo imperante restauravit *Herodes* urbem *Neapolin*, & *Stratonis* arcem
Neapolis auctam *Cesaream* appellavit, quæ jam *Nicopolis* audit: urbem etiam
Cesarea *Fabalam* condidit.
rest. Jabala condita.

Sectio.

Anno imperii *Augusti Caesaris* quadragesimo tertio, qui æræ *Alexandri tricesimus* nonus fuit, natus est Dominus Christus ex *Maria* virgine die *Martis*, *Canoni* prioris vicesimo quinto. Eodem anno miserat *Caesar* Imperator *Cyrenium* Judicem cum census exactoribus *Hierosolyma*: quo tactum est ut *Iosephus Maria* sponsus *Nazaræ* † *Hierosolyma* ascenderet, quò nomen suum adscriberet: cum autem *Bethlehemum* oppidum pervenerant, peperit ibi *Maria*. Magi autem donaria sua ex Oriente allata Christo obtulerunt, viz. aurum, myrrham & thus: qui cum per *Herodem* transissent; ei de rebus ipsorum interroganti responderunt. Magni nominis quidam apud nos fuit, qui in libro quodam quem composuit nos admonuit, in eo [hæc] memorans; “Futurum est ut in *Palestina* nascatur puer è celo oriundus, cui serviet maxima mundi pars; signum autem apparitionis ejus hoc erit, quòd visuri sitis stellam peregrinam, quæ vos eò ubi manet diriget: eam ergò cum videritis, acceptis auro, myrrhâ & thure profecti illa ipsi offerre, ipsùmque adorare, deinde reverti mini ne vos calamitas gravis occupet. Nunc autem apparuit nobis stella; venimus igitur ad perficiendum illud quod nobis præceptum est. Dixit ipsis *Herodes*, Rectè statuitis, Profecti ergò, accuratè de puero exquirite, cùmque ipsum inveneritis, annunciate mihi quò ego etiam profectus ipsum adorem. Illi verò abeuntes ad ipsum reversi non sunt. Ipse igitur valde iratus occidi jussit omnes *Bethlehemi* infantes à bimulis & inferioribus, quòd nesciret tempus nati-
Infanticidium. vitatis Salvatoris. Nata erat tunc temporis *Maria* annos tredecim, vixitque annos quinquaginta & unum. Scribens autem * *Autogenius* Philosophus ad *Cesarem*, certiore eum fecit de adventu Magorum, in Epistola sua sic dicens, “*Persæ* Orientales regnum tuum ingressi puero, qui in regione *Judææ* natus est, dona obtulerunt. Quis autem sit ille, aut cujus filius, † ad nos nondum pervenit. Cui re-
Lycinius. spondit *Caesar*, *Herodes* præfectus *Judææ* noster de rebus & statu hujus pueri nos certiores faciet. Cùmque *Caesar* ad *Herodem* scribens quid

quid rei esset ab eo edoceri posceret, rescribens ille quid ipsi dixerant Dy. VII.

Magi narravit, seque infantes *Bethlehemiticos* omnes interemisse, quò ita puerum illum cum iis è medio tolleret. Ea autem nocte qua pervenerunt Magi fugit *Iosephus* unà cum *Maria* & puero in *Aegyptum*, ubi biennio manserunt: cùmque ipsis *Herodis* mors inno-

*Fuga Josi
sephi.*

tuisset, ad *Nazaretam* urbem suam reversi sunt. Porro *Herodes* antequam moreretur uxorem suam *Mariam*, *Iohannis Alexandri* Regis *Iudeorum* filiam, unà cum * fratre & matre ipsius, & in summa quotquot reperirentur è stirpe regia, interfecit. Tum ascite & podagrâ gravi correptus, cum biennio cruciatus dolorificos sustulisset, mortuus est, succedente ipsi *Archelao* filio ipsius novem annis: quem deinde in vincula coniecit *Augustus*, & regnum *Judæa* in tetrarchatum redegit, cujus tres quartas administrarunt tres *Archelai* fratres, *Herodes*, *Antipater*, & *Philippus*, quartam verò *Lysanias*.

* al. *Sorore*.

*Tetrarcha-
tus institui-
tur.*

Tiberius Caesar. Annos viginti duos imperavit. Anno imperii ipsius primo accidit terræ-motus gravis, quo considerunt loca quamplurima, interfectaque est hominum & pecorum copia. † Anno septimo condidit *Herodes Herodis* filius urbem *Tiberiadem*, nomine *Tiberii* Imperatoris. Anno decimo quarto *Pilatus*, *Judex* super *Judeos* constitutus, effigiem *Cæsaris* in templo statuit, quo commoti sunt *Judei*. Tribus post annis baptizatus est Christus à *Johanne Zacharia* filio feria quarta, vel secundum alios primâ, *Canonis* posterioris sexto, annos tunc natus triginta: atque exinde coepit miracula insignia edere, & mysterium regni Dei divulgare, & ad præstandam legem virtutis ultra legem justitiæ incitare. Anno vicesimo nono imperii *Tiberii*, qui est annus *Alexandri* trecentessimus secundus, *Abgar Reba* Rex literas per legatum nomine *Hananum* ad Christum misit, in quibus scripsit, "Ab *Abgaro* nigro ad *Jesum* Medicum insignem, *Hierosolyma*. His præmissis, Tui & medicinæ tuæ spirituales ad me pervenit fama, teq; morbos sine medicamentis sanare: unde "conjicio, te vel Deum esse qui è coelo descenderis, vel filiû Dei, rogo "ergò te ut ad me accedas, forsan morbos quibus affectus sum sanatus. Nuntiatû est etiam mihi necem tuam moliri *Judeos*; mihi autem "est urbs quædam amœna quæ mihi tibiq; sufficiet, ut in ea tranquilli "& in pace degamus. Vale. Respondit ergò ipsi Christus scriptâ *Epistolâ*, dicens, *Beatus es quòd in me credideris, cùm me non videris.*

p. 112.

*Tiberias
condita.
Pilatus?*

*Christus
baptizatus.*

342

*Abgar ad
Christum
epistola.*

† Quod

Dyn. VII. † Quod autem me rogâsti ut ad te perveniam, perficiendum mihi
 p. 113. incumbit illud cuius gratiâ missus sum, deinde ad Patrem meum
 ascendam: tum verò missurus sum ad te discipulum, qui morbos
 tuos sanaturus est, tibi que & tuis vitam æternam collaturus. *Hama-*
Effigies *Christi su-* *nus* autem cum à Christo responsum acciperet, in eum aspiciens figu-
dariorum im- *ram* ipsius in sudario pinxit, (pictor enimerat) eamque *Roham* alla-
pressa. *tam* *Abgar* nigro tradidit. Perunt alii Christum sudario isto usum;
 cum faciem suam eo tergeret impressam ei fuisse ipsius figuram. Cum
 autem in coelum ascendisset Christus, *Addam* Apostolum, unum è
 septuaginta duobus, *Roham* misit, qui ipsum à morbis suis sanum red-
 didit. Hoc anno completi sunt anni septuaginta quatuor, quos in-
 dicavit Deus *Danieli* Prophetæ [dicens,] *Septuaginta septimanis*
hebdomada. *permanebit, Deinde perveniet Messias qui occidetur:* atque hoc, si eos
 numerare incipiamus à fine anni vicefimi Regis *Artachshashti Lengi-*
mani; qui annus est, quo missus *Nebemia* pocillator *Hierosolyma* foedus
 renovavit oblatis sacrificiis, & quo descripsit *Ezra* libros revelatos.
Christus *crucifixus.* Hoc anno, viz. decimo nono *Tiberii* Imperatoris, crucifixus est
 quando *Pa-* *Christus* die *Veneris*, decimo tertio *Adari*, fuitque Pascha *Judeorum*
scilicet com- *die* Sabbati: illud autem comedit Salvator cum Discipulis suis nocte
ederis. *feriæ sextæ*, cum illud perficere tempore suo non posset, ideo quod
ejus Ascen- *die* *Veneris* crucifixus sit. Fuitque Ascensio feria quinta tertio
so. *p. 114.* *Iyari*, † Pentecoste autem die Dominico decimo tertio *Iyari*. Eo-
dem *die* audierunt Sacerdotes *Judeorum* ex intimo Templi vocem
inclamantis, qui ipsos inclamans diceret, Parati sumus hinc migrari;
quod valde ipsos terruit.

Sectio.

Ab initio mundi usque ad *Messiam*, secundum computum Legis
 quæ in manibus *Judeorum* est, anni sunt ferè quater mille, ducenti
 viginti, at secundum computum legis [ex versione] septuaginta, quæ
 in manibus *Græcorum*, & reliquarum Christianorum sectarum
 exceptis *Syris*, anni ferè quinquies mille, quingenti, octoginta sex;
 deficiente computo priori à secundo annis mille trecentis septuaginta
 quinque, qui defectus attribuitur Doctoribus *Judeorum*: nam
 cum prænunciatum esset in Lege & Prophetis de *Messia*, missum
 iri ipsum ultimis temporibus, nec aliud esset *Rabbinis* antiquioribus
 commentum, quo Christum rejicerent, quàm si hominum ætates,
 quibus

Differentia
inter com-
putū Hebr.
& Græc.
unde.

quibus dignosceretur mundi Epoche, mutarent, subtraxerunt de vita *Adami*, donec nasceretur *Seth*, centum annos, eosque reliquæ ipsius vitæ addiderunt; idemque fecerunt in vitis reliquorum *Adami* filiorum usque *Abrahamum*; atque ita factum est ut indicet ipsorum computus manifestatum esse Christum millenario quinto, prope accedente ad medium annorum mundi, qui omnes secundum ipsos futuri sunt septies mille; dixeruntque, Nos adhuc in medio temporis sumus, & nondum adest tempus adventui Messiae designatus. At computus † Septuaginta [seniorum] indicat manifestatum esse Christum millenario sexto, atque adfuisse tempus ipsius.

Dyn. VII

p. 115

Caïus Caesar. Imperavit quatuor annos. Anno primo imperii ipsius præfectus est *Herodes Agrippa Judæis*, [qui regnavit] septem annos. Eodem anno mortem sibi conscivit *Pontius Pilatus*, missusque est *Felix* Judex *Hierosolyma*: qui cum sacraria Judæorum statuis implevisset, miserunt illi Legatos duos sapientes, viz. *Philonem* & *Iosephum Hebræos*, ad *Cæsarem*, ut de facto Præsidis conquererentur, qui profecti ipsi suaserunt ut amoveri juberet illud quod ægrè tulerunt *Judæi*. Anno quarto *Petronius* Præses *Romæ Hierosolyma* perveniens Statuam *Fovis* in Templo Domini posuit, & completum est vaticinium *Danielis* Prophetæ dicentis, Signum abominationis stans ubi non oporteret:

Herodes Agrippa. Felix Jud. Præfectus. Philo & Iosephus legati ad Cæsarem. Petronius.

Signum abominationis.

Claudius Caesar. Annos quindecim imperavit. Anno secundo imperii ipsius, apparuit *Egyptius* quidam in regione *Judææ*, qui Prophetiam sibi vendicans multos seduxit, & *Hierosolyma* vi capere molitus est: profectus autem adversus ipsum *Felix Patricius*, ipsum & plerosque asseclarum ipsius interfecit. Apparuit etiam quidam nomine *Cerintus*, qui asseruit in regno Dei edi, bibi, & connubia fieri. Eodem tempore numerari iussit *Claudius Caesar Judæos* qui in regno ipsius essent, fuitque numerus ipsorum sexcenti nonaginta quatuor myriades, & quatuor hominum millia. Porro die festi Paschatis incidentes in confusionem *Judæi* se invicem truserunt, adeo ut præ compressione morerentur triginta hominum millia. Distincti autem sunt *Judæi* in septem sectas: primam *Rabbinicorum*, qui legis Scribæ sunt, & Doctores; secundam *Levitarum*, qui è ministerio templi non discedebant; tertiam *Phariseorum*, qui resurrectionem mortuorum credebant, asserentes reperiri Angelos, & singulis septimanis bis jejuna-

Pseudopropheta Egyptius.

Cerintus.

p. 116.

Claudius Judæos numerat.

eorum sectæ.

Dyn. VII nabant; quartam *Saduceorum*, qui resurrectionem & Angelos negabant; quintam *Baptistarum*, qui nemini mercedem esse dicebant, nisi quotidie lavaret; sextam *Religiosorum*, qui nihil vitæ præditum comedebant; septimam *Samaritanorum*, qui è libris [sacris alios] non recipiebant extra legem, suntque iidem corporeitatis [in Deo] assertores.

Nero Caesar. Annos quatuordecim imperavit. Anno decimo tertio persecutus est *Christianos*, *Petrumq;* & *Paulum* decollatos cruci inuertos affixit. Rebellantes in ipsum *Judeos* magnis copiis aggressus *Vespasianus* dux, † *Hierosolyma* obsidione diutinâ cinxit, quam cum pene in potestatem redegisset, allatus est ipsi nuntius de morte *Neronis*, ipsumque morbo *Mania* correptum sibi * [unâque filio] & uxori manus intulisse. *Vespasianus* ergò, filio suo *Tito* in locum suum ad expugnandos *Judeos* iusscto, ad iter se accinxit *Romam* reversurus; & *Alexandriam* aggressus expugnavit: dein mari vectus *Romam* pervenit, eique imperavit.

Vespasianus Caesar annos decem imperavit. Ille *Cochleam* i. e. *Pharæ Alexandrinam* extruxit, passus 125 altam. Anno imperii ipsius secundo expugnavit *Titus* ipsius filius urbem *Hierosolymitanam*, occisis in ipsa amplius sexaginta hominum millibus, captis plus 100000, mortuis in ea fame quamplurimis, reliqui per regiones dispersi sunt, ipsâque dirutâ templum ipsius vastavit: impletumque est vaticinium *Jacobi*, ubi dixit, Non recedet sceptrum Regium à *Juda*, nec Monitor, i. Propheta à stirpe ejus, donec venerit ille cui est victoria, atque ipsum expectabunt gentes. Impletum est etiam illud quod a Salvatore præmonitum, dum alloqueretur *Hierosolyma*, Venturi sunt dies, in quibus cingent te hostes tui, teque & filios in te tuos prosterment: fuitque hoc post quadraginta annos à *Christo* crucifixo. Memorix autem prodidit *Iosephus Hebreus* apparuisse ante excidium *Hierosolymorum* signa prodigiosa; viz. supra urbem apparuisse stellam oblongam instar gladii ignei coruscantis: cumque die Paschatis bovem sacrificandam adduxissent, peperisse agnum in medio † Templi. Portas autem æneas quæ ad Templi januam, quæ nec claudi nec aperiri sine concursu viginti virorum solebant, nocte mediâ repertas esse reclusas, nullâ apparente causâ: & per totum annum auditas fuisse in templo voces diversas, dicentes, Migraturi sumus hinc.

Titus

Petri & Pauli martyrium.

p. 117

Hierosolyma obsessa.

* deest in al. ex.

Alexandria à Vespasiano capta.

Hierosolyma à Tit.

Jacobi vaticinium impletum.

& Christi.

Prætigia sub excidium urbis.

p. 118

Titus Caesar. Imperavit duos annos. Anno imperii ipsius secundo filius est in *Romanorum* regione mons, ex quo erumpentes flammæ ignis urbes multas incenderunt; *Roma* etiam accidit incendium grave. Porro Orator quidam cum die quodam in corona hominum orationem haberet, inter Epitheta, quibus *Titum* insignivit, cognomen illi è nominibus Dei communicavit, quo quòd ille gavisus est, accidit ipsi mors repentina.

Domitianus Caesar. Annos sedecim imperavit. *Româ* Astrologos, Ariolos, Divinatores, Augures, & Sortilegos expulit. Quin & vetuit nequa *Romæ* plantaretur vitis. Anno imperii sui nono *Christianos* graviter persecutus est; nihilominus homines fidem *Christianam* confertim amplexi sunt, eamque fortius retinuerunt. Rogavit autem *Patrophilus* satelles *Arsinuum* sapientem præceptorem suum, Quid impulit *Theodosium* sapientium apud *Athenienses* principem, & *Africanum Alexandrinum*, & *Martianum* † *Badiwensem*, ut virum crucifixum adorarent? Respondente illo, Numina cœlestia hoc decreverunt; ipse viam præstantissimam à *Christianis* edoctus, mundo ejusque deliciis valedicens, strenuè eos dictis & factis juvit. Hoc tempore innotuit *Apollonius Teleismaticus*, qui *Christi* discipulis contradixit, factis illis quæ à *Christo* facta sunt, contrariis; dixitque, Væ mihi quod me antecesserit *Maria* filius. Idem Imperator *Johannem* Evangelistam in insulam quandam relegavit, ad quem *Dionysius Athenarum* Episcopus epistolam scribens, Ne te, inquit, occupet tædiū aut fastidium, neq; enim diuturna erit incarceration tua, *Christo* ut liber sis efficiente: patientiam ergò tibi ipsi suggere. Paulò autem post interfectus est *Domitianus Caesar* super stragulâ in loco confessus suo.

Nero Caesar minor. Annum unum imperavit, jussitque revocari relegatos; rediit ergo *Johannes* Evangelista urbem *Ephesum* sexto post relegationem suam anno: tum leprâ correptus *Nero* in horto extra *Romam* obiit.

Trajanus Caesar. Annos novendecim imperavit. Anno decimo imperii sui persecutus est *Christianos*, & martyrium subiit *Symeon Cleopha* filius Episcopus *Hierosolymitanus*, nec non *Johannes Apostolus*, & *Ignatius Nuranienfis* † Episcopus *Antiochenus*, qui ad *Leones* conjectus ab iis discerptus est. *Plinius* autem præfectus exercitui cum *Christianos* præ multitudine eorum è medio tollere non posset,

Persecutio
Domitiani.

* al. Dyonysium.
p. 119
* al. Martianum.

Apollonius Teleismaticus.
[Tyanus.]
Johannes Evangelista in insulam relegatus.

Nerva.
Johannes revocatus.

Persecutio
Trajani.

p. 120
Plinius.

Dy. VII. certiore fecit *Cæsarem* sectam istam omnia Philosophorum præcepta observare, extra quod Idola non colerēt. Jussit ergo *Cæsare* ipsis damnum inferre satageret; quod si quis ipsorum reperiretur, qui de Diis sequi loqueretur, in iudicium trahi. Anno imperii ipsius ultimo rebellantes *Judæi*, qui in insula *Cypro*, *Syriâ*, & *Æthiopiâ* fuerunt, unâ cum *Ægypti Judæis*, regem sibi constituerunt, nomine * *Luminum*; qui exercitu conflato in *Palastinam* præfectus est, ubi ipsum quæsitum cum myriadibus *Judæorum* omni loco occiderunt exercitus *Romani*.

Judæorum
Rebellio.
* Arce-
mon.

Sectio.

Soterinus
[Saturni-
nus] hære-
ticus.

Basilides.

* potius
Carpocra-
tes, Cerin-
tho supr. p.
73. memo-
rato.

p. 121.

Hoc tempore prodiit *Antiochia* quidam nomine *Soterinus*, qui asseruit, septem ex Angelis mundum creasse; ipsosque innuisse Deum cum diceret, Agite creemus hominem in similitudine nostra; dixitque, matrimonium & membra generationi inservientia tam in viris quam foeminis à Diabolo facta, ideoque turpe ab hominibus haberi ea retegere. Prodiit etiam *Basilides*, qui dixit, Honorandum esse serpentem & magni faciendum, ideo quod *Eva* consilium dedit, ut [cum marito] congregaretur, cum aliis non procreassent homines. Prodiit etiam quidam nomine * *Cerinthus*, qui asseribat mundum ab Angelis conditum, & *Christum* ex congressu natum. Dicitur, Ecclesiam Dei usque hoc tempus, quo apparuerunt in ipsa heterodoxi isti, virginem fuisse, ab hujusmodi doctrinis Diabolicis, & ineptis hæreticis [puram.]

Robi in
provincia
formam re-
data.

Schola A-
thenis ex-
structa.

Ben Co-
cab Judæ-
os seducit.

Adrianus Cæsar. Annos viginti unum imperavit. Anno imperii ipsius primo debita remisit, jussitque debitores nihil omnino eorum quibus obstringebantur, solvere. Tributa etiam, & vectigalia fisco [debita] hominibus remisit. Anno quarto sublatum est *Roharegnum*, præfectique sunt ejus rebus Judices ex parte *Romanorum*. Porro jussit *Adrianus* extrui in urbe *Athenis* Scholam, in qua Sapientes multos constituit, & leges *Solonis* & *Draconis* [ratas] fecit: atque exinde floruerunt scientiæ *Athenis*. Hoc anno prodiit *Hierosolymis* quidam nomine *Ben Cocab* [filius Stellæ] qui *Judæos* seduxit, prætendens se è coelo instar stellæ descendisse, quo ipsos à ser- vitute *Romanorum* liberaret, quem eorum multi secuti sunt: cujus rei nuncio ad *Adrianum* delato, misit ille copias quæ ipsum interfe- cerunt, & expugnatis *Hierosolymis* *Judæos* perdiderunt, urbemque

Hiero-

Hierosolymitanam penitus diruerunt, prope eam ex tructâ urbe quam *Aliam Adriani* appellârunt, in quâ alienigenas collocârunt. Jus- Dy. VII. Hierosoly-
ma diruta.
Alia con-
dita.
sîtque *Adrianus* præcidi aures *Judaorum* supersticibus; atque hanc
iis legem indixit, ne quis vel è longinquo *Hierosolyma* intueretur.

Titus Antoninus Caesar, qui *Eusebius* [*Pius*] cognominatus est,
necnon *Fustus*, & *Pater patria*. Annos viginti duos imperavit.
Hic à † *Christianis* persecutiones amovit, hominibûsque permisit p. 122.
quamcunque vellent religionem amplecti.

Sectio.

Hoc tempore prodiit in Ecclesia Hæreticus quidam nomine *Valen-* Valenti-
nus Hære-
ticus.
tinus, qui dixit, *Christum* corpus secum de cœlo detulisse, illudque
per *Mariam* transire fecisse quo modo aqua per tubulum transit,
i.e. ita ut non ex eâ acciperet quippiam. Prodiit etiam quidam no- Marcion.
mine *Marcion*, qui asseruit tres esse Deos, Æquum, Bonum, & Ma-
lum. Æquum autem opera sua in malo, viz. Materiâ exeruisse,
atq; ex eo mundû condidisse, Bonû verò cùm videret mundû in*par- *al. ex.
mixtum ef-
se malo, &
lotypia mo-
tum missi-
se effectum
suum essen-
tialem (viz.
Christum)
in mundû,
ut homines
&c.
tem Mali trahi, misisse filium suum, ut homines ad cultum patris sui
Boni invitaret; qui veniens Legem [*Mosaicam*] quæ legem justitiæ
continebat, commutavit Evangelio, quod continet legem præstan-
tiæ. Æquum ergo cultores suos in ipsum concitâsse, qui se potestati
eorum permisit, aded ut ipsum occiderent; at resurrectione suâ à
mortuis homines captivos cepit, & redegit ad cultum patris sui. Hoc
delirium ubi protulisset *Marcion*, diu eum admonuere Episcopi;
at cùm à sententia sua non recederet, sed in ineptiis suis persisteret,
Ecclesia ipsum expulerunt, & Anathema factus est.

Sectio.

Hoc etiam tempore celebris fuit *Galenus* in arte Medica, de qua li- Galenus
Medicor.
eius præce-
ptor.
bros complures composuit; quorum qui in hominum manibus nunc
temporis reperiuntur, centenarium excedunt numerum. Ipsius præ-
ceptor in medicina Medicus quidam fuit nomine *Alianus*: ille qui
Antiochiam urbem pervenit † anno [quodam] quo morbus lethalis p. 123.
ipsius incolas invaserat, theriacam præstantissimam secum afferens,
quam quisquis antequam ægrotaret, bibit, evasit; eorum qui post-
quam ægrotarent, biberunt, evaserunt alii, pereuntibus aliis. Ortum
autem debuit *Galenus* urbi *Pergamo*, medicinam exercuit *Alexan-* patria.
dria. Indicio autem eum non fuisse tempore *Christi*, ut putatur, sed an.
post

Dy. VII. post ipsum, est quod dicit sectione primâ libri *Anatomices*, se illum composuisse sub initium imperii *Antonini*, quo primum imperante *Romam* adiit. Jam verò ab ascensu *Christi* ad hoc tempus ultra centum anni sunt. Ait etiam in explicatione suâ libri *Platonis* de moribus, cui titulus *Phado*, Videbis populum istum qui *Christiani* appellantur, disciplinam suam ænigmaribus & miraculis superstruxisse, neque Philosophis veris operibus suis cedere, continentiam amare, in jejuniis & orationibus continuos esse, ab injuriis abstinere, atque esse inter ipsos homines qui se mulieribus non polluunt. Dico illum per ænigmata velle parabolas, quæ afferuntur de regno Dei in Evangelio sancto. Obiit autem *Galenus* in insula *Sicilia*, annos octoginta octo natus.

de Christi-
anis judici-
um.

obiit.

Sectio.

Ptolomæus. Ostendunt historiæ *Ptolomæum Clandium* Mathematicum hoc etiam tempore floruisse. Hic fuit qui primus sphaeram confecit, quique Astrolabium quod in hominum manibus est, delineavit. p. 124. † Libri ipsius ætate nostrâ noti quatuor sunt, viz. liber qui *Syntaxis* dicitur, i. e. *Almagestum*; liber *Geographiæ* de figura terræ, longitudinibusque, & latitudinibus regionum; & liber quadripartitus de *Judiciis astrorum*; ex iis etiam est liber *Fructus*.

Sectio.

Theon Mathematicus. Ex eo quod mentio facta sit *Theonis* Mathematici *Alexandrini* in *Almagesto*, & memoretur *Ptolomæus* in Canone, probatur illos contemporaneos fuisse. *Theoni* autem libri sunt, *Tabulæ*, quibus titulus *Canon*, & liber de *Cyclo*, qui instrumentum est quo observantur motus stellarum, & liber *Astrolabii*, & liber *introductorius* in *Almagestum*.

Sectio.

Alexander Aphrodisæus. Ex iis etiam quorum præstantia apud homines celebris est, hoc tempore fuit *Alexander Aphrodisæus*, qui libros *Aristotelis* Logicos et Scientiales commentariis illustravit, inter quem et *Galenum* variæ fuerunt disceptationes; appellatus autem est *Galenus* Muli caput, quod capite in disputando strenuo esset.

Alexander
Aphrodisæus.

Marcus Aurelius Caesar. Imperavit annos novendecim, sibi in consortium Imperii adscitis binis filiis suis, *Antonino* et *Lucio*. Sub initium imperii ipsorum *Vologesus Armenorum* Rex multas è ditionibus

bus *Græcorum* provincias vastavit, contra quos *Marci* filii expeditione factâ, victoriam obtinuerunt, adeo ut obsequium ipsis præstarent. *Lucius* etiam *Sclavos* et *Turcas* bello oppugnatos subjugavit, † ide-
ôque *Autocrator*, i.e. Omnia possidens, cognominatus est. Annis autem novem exactis mortuus est, et in locum ipsius successus *Commodus* ipsius filius, qui strangulatus interiit.

Sectio.

Hoc tempore prodit quidam nomine *Tatianus*, qui dixit plures reperiri mundos instar nostri hujus; et matrimonium omne stuprum esse et malum, et post mortem edi, bibi, et venerem exerceri.

Sectio.

Prodit etiam in regione *Asia* *Montanus*, qui asseruit se *Paracletum* esse, quem promisit *Christus* missurum se in mundum.

Sectio.

Prodit etiam quidam *Ebn Disan* appellatus, quod natus esset juxta fluvium *Disan*, supra urbem *Roham*: hic Solem patrem, Lunam matrem vitæ appellavit, dixitque initio cujusvis mensis Matrem vitæ, exuto lumine, quod vestis ipsius est, ad Patrem vitæ ingredientem cum eo congregi, pluresque parere filios, qui incremento et augmentatione mundum inferiorem continuant.

Pertinax *Casar*. Imperavit sex menses, et per insidias loco confectus sui occisus est.

Severianus *Casar*. Annos octodecim imperavit. Anno imperii ipsius primo oborta est contentio magna inter *Judeos* et *Samaritanos*; et commissum prælium quo ex utroque exercitu occiderunt multi. Ab anno imperii sui nono usque ad finem vitæ *Christianos* graviter persecutus est, et ad colenda *Idolatorumque* sacrificia comedenda compulsi; deinde in oppugnandis *Sclavis* occisus est.

Antoninus *Casar*. Imperavit annos septem. Hic à *Christianis* persecutiones abstulit, et in *Mesopotamiâ* bellum gerens inter *Roham* et *Haratum* occisus est.

Macarius *Casar*. Annum unum imperavit. Eo imperante grave incendium *Roma* contigit. Adorti eum servi ipsius trucidarunt.

Antoninus *Casar* *Alyugali* [*Heliogabalus*] cognominatus. Imperavit annos quatuor. Eo imperante condita est urbs *Nicopolis*, ea quæ

Dy. VII. quæ in libris sacris *Emmaus* dicitur, ei extruendæ præfuit *Africanus* Chronologus.

Alexander Caesar. Tredecim annos imperavit. Matri ejus nomen *Mamaa*, hæc cum in *Christum* crederet magno credentibus adjumento fuit. Anno hujus *Cæsaris* tertio, qui annus fuit *Alexandri* quingentesimus quadragesimus secundus, incepit regnum *Perfarum* ultimum, quod *Sasanidarum* audit, duravitque quadringentos et octodecim annos, viz. usque ad ortum et regnum *Islamismi*.

Sasanidæ
Perfarum
Reges.

Maximi-
nus.

Maximianus Caesar. Annos tres imperavit. Persecutus est *Christianos*, *Sergiumq;* et *Bacchum* Martyres interemit, necnon *Cyprianum* Episcopum cum multitudine credentium.

p. 127. *†Gudrianus Caesar.* Annos sex imperavit. Regionem *Perfidem* bello invadens, ibi occisus est. Hoc tempore composuit *Africanus* Chronologus libros multos de temporibus & rebus gestis Regum & Philosophorum.

Gordia-
nus.

Africanus
Chronolo-
gus.

Philippus Caesar. Annos septem imperavit: Benè *Christianis* fecit, & ad credentium consortium admitti desideravit: dixit autem ipsi Episcopus, Non licet tibi Ecclesiam ingredi, donec à vetitis abstinueris, & unâ uxore, ex iis quæ tibi propinquitate conjunctæ non sunt, contentus fueris. Solebat autē tempore precum accedens extra Ecclesiam stare, cum illis qui religioni initiabantur, nec adhuc de eâ loquerentur. Anno primo imperii hujus *Cæsaris* regnavit in *Perfide* *Sapor* filius *Ardshiri*, [qui regnavit] annos triginta unum. Anno tertio prodierunt Hæretici quidam, qui dicerent, Si quis linguâ suâ fidem abneget, modò corde fidem retineat, infidelem non esse. Hoc etiam tempore originem habuerunt instituta Monachorum, authoribus *Antonio & Paulo Egyptiis*, qui primi vestibus uti laneis et in Eremum secedere docuerunt.

Sapores
R. Pers.

Persecutio
Decii.

Novatus.

Decius Caesar. Annum unum imperavit, et præ odio suo in *Philippum*, qui *Christianis* benè fecerat, illis inimicus extitit, graviterque ipsos afflixit, adeo ut fidem abnegarent ex credentibus multi, donec ipso interfecto poenitentiam agerent. Novatus autem Presbyter ipsorum poenitentiam non admisit, dicens, Nullam esse propitiationem illi qui post Baptismum peccaret: quem cum multum admonuissent Patres, rogassentque ut ad sententiam plurium rediret,

p. 128. *†* nec ille auscultaret; congregati adversus ipsum sexaginta Episcopi Eccle-

Ecclesia ejecerunt, falsâ ipsius doctrinâ damnatâ. Porro tempore Decii fuerunt septem pueri speluncæ socii, qui ipsum fugientes se in speluncam supra specum abdiderunt; quod cum illi nunciatum esset, obstrui super ipsos iussit os speluncæ; Deus autem ipsis soporem immisit, donec à somno suo expergiscerentur.

Dy. VII.
Septem dormientes.

Gallus Caesar. Hic in imperii consortium accepit quendam nomine *Lucianum. Imperaverunt annos duos, deinde in platea quadam urbis *Romæ* quæ *Flaminia* appellatur, interfecti sunt. Hoc tempore prodit in urbe *Byzantio* presbyter quidam nomine *Sabellius*, qui dixit tres Personas esse, Existentiam, Sapientiam, & Vitam; nec esse significatus superadditos essentia Dei, verum attributa respectiva: nec esse quod eorum quopiam nominetur ad extra, cum Creator Excelsus existat non per existentiam, sapiens sit non per sapientiam, vivat, non per vitam. Dico hanc ipsissimam esse *Empedoclis* sententiam de Attributis, quam receperunt nonnulli ex doctis *Mohammedanorum*, quæ est negatio Attributorum.

* *Volusianum*.

Sabellius hæret.

Aularianus Caesar. Annos novem imperavit. Christianos persecutus est, valdeque oppressit: deinde illi bellum inferens *Sapores Babeci* fil. *Aegypti Rex, in vincula ipsum in castris conjecit, & *Babellum* deductum ibi incarceravit, succedente ipsi filio *Gallo*.

Valerianum.

* al. *Persæ & Aegyptii*.

† *Gallus Caesar* secundus. Annos sex imperavit, & persecutionem à Christianis amovit, poenis quæ Patri ipsius acciderant territus. Hoc tempore ex Hæreticis prodit *Paulus Samosatenus*, qui dixit omnia Dei effecta spontanea esse, nec esse ipsi omnino effectum aliquod essentiale, ideoque nec gignere nec gigni, ac proinde *Christum* non esse Verbum Dei, neque ex Virgine natum, uti præ se fert. [*Christianorum*] doctrina, verum studio perfectionem consecutum: & si quis eandem exercuerit disciplinam, eundem gradum assecuturum. Refert *Eusebius* Chronologus *Paulum* hunc adjutum fuisse à *Judaïsa* quadam, quam *Gallus Caesar Syria* præfecerat, quæ scientiam & sententiam ipsius probans in ipsum Patriarchatum *Antiochia* contulit: ubi cathedræ excelsæ insidebat pueris formâ præstantibus coram ipso *Psalmos Davidicos* canentibus, quibus cum stupri commissi suspectus est. Congregati igitur contra ipsum Episcopi quidam, ipsum cum affectis anathemate perculserunt.

P. 129: *Galienus*.

Paulus Samosatenus.

Dyn.VII

Claudius Caesar. Imperavit annos duos. Anno imperii ipsius primo apparuit in coelo signum coronæ aureæ.

Medicina
Hippocratica in Ori-
entem pro-
pagata.
p.130.

Aurelianus Caesar. Sex annos imperavit. Pacem iniit cum *Sapore Persarum* Rege, eique filiam suam nuptum dedit, cui extruxit *Sapores* in *Perfide* urbem *Byzantio* similem, quam *Fondisabur* appellavit. Misit autem *Aurelianus* qui inservirent filię suæ, Medicos *Græcos* quosdam, atque illi † Medicinam *Hippocraticam* in Oriente docuerunt. Anno sexto *Aureliani*, in animo habuit *Christianos* opprimere; quod dum meditabatur fulgure occæcatus interiit. Hoc anno regnum in *Perfide* obtinuit *Ormisdas* ad annum unum.

Sectio.

Manes ha-
reticus.

p.131

Hoc tempore innoruit *Manes Albanawi*, i.e. duorum Deorum assertor. Hic primo *Christianismum* præ se tulit; & sacerdos factus est *Ehwazi*, docuitque, & interpretatus est libros [*sacros*,] & cum *Judeis*, *Magis*, & *Ethnicis* disputavit: deinde à fide desciscens seipsum *Messiam* nominavit, & duodecim discipulos sibi adscitos in omnes Orientis Regiones *Indiam* usque & *Sinam* misit, qui in ipsis doctrinam *Thanatiorum* seminarunt; sc. Duos esse mundo Deos alterum Bonum, qui est origo lucis; alterum Malum qui tenebrarum origo, atque his contendentibus Bonum victoria in Malum potitum. Malum ergo in partem Australem recessisse, quò ibi mundum sibi conderet, cui dominaretur: quodd cum facere cœpisset, ibique *Benat Naash* [i.e. *Arcturi* signum] circa polum Australem fabricasset, huic quod circa polum Borealem est simile, pacem inter ipsos fecisse Angelos, ea conditione ut projiceret Bonus luminis sui aliquid in Materiam, unde exitit Mundus generationi & corruptioni obnoxius, cui dominatus est malus. Quod autem Bonus hoc coactus atque invitus fecisset, ideo ipsum in coelis duas Naves grandes creasse, viz. Solem & Lunam, in quibus animas hominum reposuit, & portionem suam, quæ Malo obtrigit, paulatim reperere, ut materia sensim omni vestigio boni privetur, & cœset imperium † Mali. Asseruit idem *Metempsychôsin*, atque inesse cuivis rei spiritum qui aliunde transmigraverit. Modum etiam excedebat in laudando igne, ejusque virtute celebranda, eumque qui sanctus prædicetur & divinis elogiis ornetur dignum esse; atque hæc omnia luminis ipsius & splendoris gratiâ, et quòd medium occupet locum inter [corpora] spherica,

sphærica et ex elementis composita: terram autem quæ vili pendatur dignam esse autumavit, quod tenebrosa sit, nec illuminetur ipsius medium vel actu vel potentia. Hæc autem sententia antiquitus *Perfarum* fuit, nec eam *Manes* primus in mediū protulit, sed argumentis probabilibus confirmavit. Optime autē hac in re respondit Doctor Princeps *Abu Ali Ebn Sina*, dicens, Quomodo fieri potest ut in igne reperiat quicquid in bonum, & in terra quicquid in malum cedit? Siquidem terra illud est cui debetur duratio et vita, animantium et plantarum; ignis autem, qualitatibus suis justum temperamentum excedens, corrumpit et dissipat partes compositi. Fertur *Saporem Perfarum* Regem *Manetis* interfecti pellem detractam stramine sufferuisse, ipsumque super moenibus urbis patibulo affixisse; quod cum magna de se prædicaret, filium ejus à morbo quod ipsi contigit sanare non potuit.

Dy. VII.

Ab Ebn Sina refutatus.

Tacitus Cesar. Imperavit sex menses, et in navi interfectus est. Regnavit in *Perfide* *Hormisdas*.

Filorianus Cesar. Imperavit duos menses, et occisus est urbe *Tarso*. *Florianus*.

† *Probus Cesar*. Imperavit annos septem. Anno imperii ipsius primo regnare in *Persia* [coepit] *Warharan*, qui tres annos [regnavit,] & post ipsum *Warharan* filius ipsius septendecim annos. Deinde occisus est *Probus Cesar* in prælio, in urbe *Sarmis* [*Sirmio*]. p. 132

Carus Cesar. Imperavit annos duos. Mortuus est in *Mesopotamia*; occisusque est filius ipsius *Numerianus* in conflictu in *Africa*, atque alter ipsius filius *Korinus* [*Carinus*] in pugna cum *Farmakiis*, qui è *Mausela* incolis sunt, origine *Persæ*. Anno secundo imperii *Cari* interfecti sunt *Kozma* & *Damianus* Martyres.

Cosma & Damianus Martyres.

Diocletianus Cesar. Annos viginti imperavit. Sibi in imperii consortium tres alios adscivit, *Maxentium* filium qui *Roma* præsidet, *Constantinum* qui *Byzantii*, & *Maximianum* *Diocletiani* locerum, qui in *Agypto* & *Syria*. Hoc tempore cum rebellarent *Agyptii*, misit adversus ipsos *Diocletianus* copias quæ ipsos perdidit. Anno ipsius decimo regnavit in *Persia* *Narses* [qui] septem annos [regnavit,] & post ipsum *Hormizdas* quinque annos. Anno decimo nono dirui jussit Ecclesias *Christianorum*, quæ omnes dirutæ sunt: valdeque eos affligens quamplurimos eorum occidit, librosque ipsorum combussit. Porro hoc anno fames gravis contigit, adeo ut

Maxentius, Constantinus, & Maximianus.

Narses R. Persæ.

Christianos persequitur Diocletianus.

Dy.VII. tritici modius (qui est *Kopbarz* † *Damascenus*) bis mille quingentis drachmis vāniret. Deinde *Diocletianus* deposito imperio se usque ad obitum suum vulgo hominum associavit. Idem etiam fecit *Maximianus* focer ipsius, imperium retinentibus *Maxentio* & *Constantino*. Porro ab anno primo imperii *Diocletiani*, qui est *Alexandri* quingentesimus nonagesimus quintus, initium habuit *Æra Diocletiani*; quā annos supputant *Cophita*, eāque vocant æram Martyrum, viz. eorum qui hoc anno martyrium subierunt.

Æra Martyrum.

Sectio.

Sub imperio *Diocletiani* istius celebris fuit scientiā Philosophiæ *Porphyrus*. *Porphyrus Syrus*, cujus [peritia] eminuit & præcelluit: cumque difficilis esset amico cuidam ipsius, nomine *Chrysaorio*, intellectus verborum *Aristotelis*, eāque de re apud ipsum questus esset, Verba (inquit) Philosophi procemio opus habent, quibus intelligendis impares sunt nostri temporis studiosi præ ingeniorum suorum hebetudine. Orsus est ergo compositionem libri *Isagoges*, quæ introductionem significat, qui ab ipso acceptus conjunctus est cum libris *Aristotelis*, & pro eorum exordio habitus, & cursum solis æquavit usque in hunc diem.

ejus opera. Ex iis autem quæ composuit, est hic liber, nec non liber Introductionis ad Syllogismos topicos, duoque libri ad quendam nomine *Libanium*, & liber Responsionis ad *Lemachium* de intellectu & intelligibili, novem tractatibus constans, qui Syriacè extat; & liber Historiæ Philosophorum, cujus † tractatus quartus extat Syriacè; & liber Elementorum, uno tractatu, qui etiam Syriacè extat.

Constantinus *Constantinus Cæsar* senior. Annos duodecim alios imperavit, ab excessu *Diocletiani*. Lepra autem affectus cū esset suaserunt ei Idolorum æditui, ut infantibus qui in urbe erant occisis eorum sanguine lavaretur, hoc pacto à morbo sanatum iri. Comprehendit ergo infantes multos eos occisurus, at cum magnus in urbe luctus obortus esset, ab eorum cæde abstinuit. Eā autem nocte in somnio vidit *Petrum* & *Paulum* qui ei dicerent, Mittens ad *Sylvestrum* Episcopum *Romanum* ipsum adducendum cura, qui morbum tuum sanabit. Mane igitur facto ipsum accersitum misit, qui adductus Imperatorē instituit ipsique mysteria Christianismi aperuit, et pro eo preces fudit. Baptizatus ergo est, abiitque morbus ipsius. Tum restaurari jussit Ecclesias Christianorum dirutas; fidei nihilominus haud firmiter adhæsit.

Sylvester
Episcopus
Romanus.

Constantinus

Constantinus Caesar Victor. Imperavit annos triginta duos. Anno ipsius secundo regnavit in *Persas Sapore* *Hormizda* filius [qui] annos sexaginta novem [imperavit.] Anno tertio imperii sui *Byzantium* muris cingi iussit, ejusque magnitudine quatuor milliariibus aucta ipsam *Constantinopolim* appellavit, eoque imperium transtulit. Anno septimo ad bellum inferendum *Maxentio* *Diocletiani* nepoti se accinxit, quod rebellaret, nec ei fidem præstare vellet, *Romamque* occupasset. Dum autem animo volveret cuinam Deorum res suas hoc in bello committeret, tunc cogitationi intentus in ipso meridie caput coelum versus attollens vidit vexillum crucis, lucis instar, cui inscriptum erat, *In hoc signo vinces*. Crucem ergo ex auro conflavit, quam in præliis suis hastæ summitati [impositum] sustulit. Deinde cum *Romam* bello aggrediretur, prodiit contra ipsum *Maxentius*, qui in flumen incidens suffocatus est, urbemque cepit *Constantinus*. Hoc tempore *Roma* baptizati sunt à *Judeis* & Idololatræ ultra duodecim hominum millia, præter mulieres & pueros. Post hæc etiam *Helena* mater ipsius *Christianismum* amplexa baptizata est, & religionis ergo *Hierosolymam* profecta, crucem *Christi* summâ cum diligentia quæsit, ibidemque Ecclesias *Christo* sacras extrui iussit. Crucem autem acceptam *Constantinopolim* attulit. Nec destitit Religio *Christiana* se exerere & prævalere, donec eam amplecterentur pleræque earum quæ *Romanis* vicinæ erant gentes, à *Jallakiis*, *Sclavis*, *Borgianis*, *Russis*, *Polonis*, *Armenis*, & *Georgiis*, nec non quotquot *Aegyptum* incolebant *Cophitæ*, alique, & *Nigritæ* omnigeni, ex *Ethiopicis*, *Nubiis*, cæterisque, post quos etiam crediderunt varia *Turcarum* genera. Porro, extruxit *Constantinus* Templum magnum *Constantinopoli*, quod *Agia Sophia*, i. e. Sapientiam Sanctam nominavit, nec non alterum nomine Apostolorum: Templum etiam in urbe *Baal-Bec*, cujus incolæ uxores habebant communes, adeo ut nemini de stirpe sua constaret; à quo [facto] ipso prohibente abstinerunt. Struxit etiam *Antiochia* templum *Octogonum*, nomine B. Virginis. Eo tempore *Sapore* *Persarum* Rex cum urbem *Nisibin* triginta dies obsedisset, precibus S. *Jacobi* Episcopi ipsius, et S. *Ephraimi* ejusdem discipuli irritò conatu ab ea recessit, et inter redeundum *Mesopotamiam* hostiliter vastavit. Accinxit se igitur *Constantinus* ad bellum ei inferendum, at cum *Nicomediâ* pervenisset, morte occupatus est,

Dy. VII.

Sapores R. Persæ.

Constantinopolis. Maxentius.

p. 135.

Helena.

Christianismum via Bcc.

Baal-Bec.

p. 136.

Nisibin à Sapore obsessa, ac precibus liberata.

Constantinus mortuus.

Dyn. VII anno *Alexandri* sexcentesimo quadragesimo secundo, die Domini-
Constantinus co, ante finitum *Aiyar* octavo, annos natus sexaginta quinque. Interea
 mori- dum morbo detineretur imperium suum tribus filiis suis divisit:
 tur, impe- natu maximum, ipsi cognominé *Constantinum*, *Constantinopoli* præfi-
 rio inter ciens; alterum nomine *Constantium*, *Egypto*, *Syria*, *Mesopotamia*, &
 filios divi- so, *Armenia*, minimum *Constantem Roma* & *Hispania*, illique quæ in-
 terjacent ad partem Occidentalem.

Sectio.

Arius hæ-
 reticus.

p. 137.

Concilium
Nicenum.

Hæb. 6. 4,
 5, 6.

Hoc tempore exorsus est *Arius Hæreticus*. Hic cum Presbyter & Ecclesiastes esset *Alexandria*, die quodam quo convenirent homines ascenso, uti solebat, suggesto ad concionandum, concionem suam orsus à verbis *Salomonis* f. *Davidis* ubi dicit, Dominus creavit me initio dierum suorum, sæpius coepit repetere, ipsum hoc dicto Verbum Dei indigitare, efflq; ipsum creatû, substantiâ ab essentia Dei distinctum: innui scil. eo intellectum, qui est effectum primum, idemque primum eorum quæ creavit Deus. † Imperator igitur literas ad omnes [ubi- que] Episcopos scripsit, Nihil (inquiens) mihi potius est, neque in oculis meis pulchrius timore Dei, ejusque observantia; visum est ergò mihi ut ad urbem *Niciam* sine mora accedere statuatis, ut de re ad religionem spectante, cujus veritatem asserere necesse est, inquiratis. Congregati ergo Episcopi trecenti octodecim illud viderunt ob quod *Arium* excommunicarunt, ipsum religionis [*Christiana*] fundamento contradicere reperientes; & sententiâ ipsius reprobata, [symbolum] fidei celebre [illud] composuerunt, cujus veritatem subscribunt omnes Christianorum sectæ in hunc usque diem. Fuit autem eorum concilium anno sexcentesimo tricesimo sexto *Alexandri*. Interfuit huic concilio Episcopus quidam, qui Novati sententiam amplexus est: cui Imperator, Quare, inquit, plurium sententiæ non annuis, de recipiendis iis qui peccata sua deferentes ad Deum conversi fuerint? Respondente Episcopo, Non superesse propitiationem illi, à quo peccatum aliquod grave commissum fuerit post fidem & baptismum; testimonio dicti *Pauli* Apostoli, ubi affirmat, *Fieri non posse ut qui gustaverint verbum Dei, si se peccato polluerint, resipiscentiâ denno mudentur*: dixit Imperator, illum subannans, si res ita se habuerit, ut tu autumas, scalam tibi erigas qua solus in cœlum ascendas. Assurgentibus etiam Episcopis quibusdam qui libellum Imperatori

Imperatori offerrent, in quo accusatio contra Episcopos quosdam instituebatur, Imperator illo perlecto comburi iussit; dicens, Si in Sacerdotum aliquo culpam invenero, purpura meâ ipsam obtexero.

† *Constantinus, Constantius, & Constans*. Imperârunt annos triginta quinque. Tum *Constantinus Nicomediam* profectus corpus Patris acceptum condivit, atque arcæ aureæ inclusum *Constantinopolim* advexit, ubi ipsum in Templo Apostolorum posuit. Hoc anno ascendit *Sapores Persarum* Rex oppugnatum *Nisibin*, audito mortuum esse *Constantinum* victorem; at cum ipsam triginta dies obsedisset ab ipsa infectâ in regnum suum rediit, quod factum precibus Sancti *Mar Ephraim*: Deus enim precibus ipsius annuens in exercitum *Persarum* cimices & culices misit, qui *Elephantos* & equos eorum in fugam dederunt. Deinde *Sapores Christianos* qui in ipsius potestate fuerunt graviter persecutus est.

p. 138.

Sapores à Nisibi S. Ephraim precibus secundo pulsus, Christianos persequitur.

Hoc anno obiit *S. Jacobus* Episcopus *Nisibensis* in ejus locum suffecto *Babawaiho*. Eodem tempore celebris fuit sapiens *Persa*, qui liberos multos composuit ad confirmandum religionem *Christianam*, & infirmandas opiniones Magorum. Anno sexto imperii istorum acciderunt *Antiochia* tremores, & Terræ-motus multi, nec desinit contremere terra integro [fere] anno: ita tamen ut nihil perierit. Deinde *Constantinus, Constantinopolis* Dominus, frater natu maximus, occidit in prælio quod commissum est inter ipsum & fratrem ipsius minorem, *Constantem Roma* Dominum, duobus relictis filiis *Gallo* & *Fuliano*. Tum *Constantinus* fratrum medius, *Aegypti* & *Syria* Dominus, *Gallum* imperatorem † *Constantinopolitanum* loco patris sui constituit: qui cum in Patrum suum rebellaret, ille missio adversus ipsum exercitu ipsum interemit, fratre *Fuliano* in locum ipsius suffecto. Nec multo post occisus est *Constans Roma* Dominus, mortuusque est etiam *Constantius Aegypti* & *Syria* Dominus; & universas ditiones occupavit *Fulianus* solus.

Persa pro Christiana relig. in Magos scribit.

Terræ motus Antiochia.

Gallus.

p. 139.

Fulianus.

Fulianus Caesar. Imperavit annos duos post mortem patruorum suorum. Appellatus est *Parabates*, i. e. transgressor, quod *Christianis* jugo cervice suâ excusso Idola coluerit: quo factum, ut *Ethnicis* in *Christianis* infilientibus, magna inter ipsos contentio acciderit *Alexandria*, occiderintque ex utraque parte quamplurimi. Deinde

Dy. VII. *Julianus* vetuit *Christianos* quibusvis Philosophorum libris operam dare: vasâque Ecclesiarum & Monasteriorum surripuit; & *Christianos* qui ipsi in comedendis Idolorum sacrificiis morem gerere noluerunt facultatibus spoliavit, multosque ex ipsis perdidit. Tum bellum *Persis* inferre statuens ad *Apollonium* sciolum, Idoli sacrificulum, accessit, ut ab ipso edisceret num prospere successurum esset illi bellum, necne: qui cum ipsi responderet, victurum ipsum hostes ad fluvium *Tigrim*, eo elatus est atque exultavit valdè *Julianus*; collectisque copiis in *Persas* profectus est. At ubi *Harranum* pervenerat, cum eâ egressurus caput flecteret; Deos *Harranensium* adorans, decidit p. 140. capite ipsius diadema, lapsusque est qui † illi suberat equus. Dixit igitur ipsi Idolorum sacrificulus, *Christiani* qui tecum sunt horum tibi infortuniorum causa sunt; eo ipso die igitur ultra viginti virorum millia ex ipsis removit, perrexitque donec *AlMadayen* perveniret: ubi inito inter ipsum & *Persas* prælio, dum inter militum suorum ordines circumiret, eos ad pugnam incitans, *Persa* quidam sagittâ ipsum percussit, quæ latus ipsius trajecit, adeo ut equo decideret. Interea autem dum cruciaretur, ecce quantum manibus capere potuit de sanguine suo prehensum in aëre coelum versus spargens, Vicisti me (inquit) ô fili *Mariae*; hæreditare ergò una cum regno coeli, regnum etiam terræ. Et in urbem *Tarsum* delatus, ibi sepultus est.

impiè moritur.

Seçtio.

Themistius. Fuit *Juliano* isti *Scriba* nomine *Themistius*; Philosophus seculo suo celebris, qui multos *Aristotelis* libros enarravit; librûmque *Juliano* composuit de regimine & gubernatione regnorum, nec non Epistolam quæ abstinendum probat à persecutione *Christianorum*; in qua ait Deo omnipotenti gratum esse, ut diversimodè colatur, essetque Philosophos divisos in trecentas sectas: persuaseruntque ipsi verba ejus ut à noxam iis inferendo abstineret, adeo ut [ab eo] desisteret. E Philosophis etiam qui prope hæc tempora floruerunt, fuit *Nicolaus* Philosophiæ scientia præcellens. E libris ab ipso compositis est liber de summa Philosophiæ *Aristotelica*, cujus apud nos est exemplar *Syriacum* ex versione *Honain Ebn † Isaac*; nec non P. 141. liber de Plantis, et liber Responsionis ad illos qui rem unam esse statuunt intellectum et intelligibilia. Inquit *Ebn Batlan*, *Laodicæam* habuit

Nicolaus
Philosophus.

habuit patriam, atque in ea natus est. Ex iis etiam *Dorotheus* Mathematicus, scientiæ Sphæricæ, & judiciorum Astrologicorum peritiâ insignis: libri ipsius hoc in genere doctis noti, sunt de Nativitatibus, & Circulis. Ex iis etiam *Diophantes*, cujus liber A, B, quem *Algebram* vocat, celebris est, in quem si immiserit se Lector, Oceanum hoc in genere reperiet.

Dy. VII.
Dorotheus Marbo-
mat.
Diophan-
tes.

Jovinianus *Casar*. Occiso *Juliano* Apostatâ mansit exercitus *Jovianus*. *Romanorum* Imperatore destitutus; elegerunt ergo exercitûs ipsius præfectum *Jovinianum*, fidelem, consilio *Saporis* Regis Persarum. Ille autem recusavit, dicens, Ego *Christianus* sum, nolo imperare Idololatri: indicârunt igitur illi se etiam *Christianos* esse, licet metu Apostatæ religionem suam dissimulâssent. Prolatâ ergo è Gazo-phylacio cruce, eam ipsis vexillum in castris statuit. Factâque inter ipsos & *Persas* pace, deduxit ipsum *Sapores Nisibin*, cui ipsam dono dedit, translatis qui in eâ erant *Romanis Amidam*: atque ex eo tempore *Nisibis Persis* cessit. Deinde mortuus est *Jovinianus*, cum anno uno imperâssent.

Persis cedit
Nisibis.

Valentiânus *Casar*. Annos octodecim imperavit, & fratrem suum *Valentem* Orienti præfecit. Prodiit autem contra *Valentem* *Constantinopoli* rebellis quidam nomine *Procrinus*, cujus in potestatem redacti pedes duabus arboribus propriis admotis alligari jussit, inter quas discerptus est. Porro cecidit *Constantinopoli* grando lapillorum instar, accideruntque tremores, & terræ motus, & hiatus pluribus locis; absorpta est etiam urbs *Nicia*. Prodierunt tunc quidam *Mosalliani* appellati, qui dixerunt, siquis, qui duodecim annos oraverit & jejunaverit, jusserit montem de loco suo transferri, illum translatum iri, uti in Evangelio sancto habetur. Cùmque hoc spatio cultui se dedisset eorû aliquis, ac prodiens diceret monti, Te jubeo loco tuo transferas; si non transferretur, acceptum iri cultum suum desperans, iterum edebat & bibebat & turpia patrabat. Anno *Valentiani* decimo tertio, ipse legem transgressus mulierem quandam formâ præstantem duxit, vivâ adhuc conjuge suâ legitimâ; permisitque viris binas uxores (si vellent) ducere: eodem anno mortuus est.

Valentini-
anus.

Procrinus
[Procopius] rebellis
discerptus.

p. 142

Mosalliani
Hæretici.

Big-mia à
Valentini-
ano permis-
sa.

Valehs *Casar*. Mortuo fratre solus imperium tenuit. Expeditionem in *Persas* paravit, dùmque illis bellum inferret, in vicum quendam vicinum cum quibusdam è comitibus suis secessit; cum

M

autem

Dy. VII. autem hostibus nunciatum esset ibi ipsum esse, vicum cingentes ignem in ipsum conjecerunt, quo crematus est *Valens*, unâ cum sociis suis qui cum ipso erant, postquam imperâisset † duobus post fratrem suum annis.

p. 143.

Sapores
moriatur.
Ardshir.

Gratianus Caesar, qui filius *Valentiani* fuit. Imperavit annum unum. Hoc anno mortuus est *Sapores Persarum* Rex, postquam septuaginta annos regnasset; post quem regnavit *Ardshir* frater ipsius quatuor annos. Porro *Gratianus* sibi in imperii consortium quendam nomine *Theodosium* assumpsit. Hic, cùm Ethnicus fuisset, in *Christum* credidit & baptizatus est. Mortuûsque est *Gratianus*.

Maximus.

Honorius.

Theodosius Caesar Magnus. Annos septendecim imperavit, iussitque unumquemque religioni suæ adhærere. Anno quinto prodit *Roma* rebellis quidam nomine *Maximus*, qui à copiis à *Theodosio* contra ipsum missis, occisus est. Anno sexto natus est ipsi filius, cui nomen *Honorium* indidit. Eodem anno apparuit in cœlo signum columnæ igneæ, quæ ad mensem duravit: indè contigerunt tenebræ crassæ in ipso meridie, mense *Adar*. Deinde morbo correptus *Theodosius* misit accersitum *Honorium* filium suum, eumque inauguratum in Occidentem misit. *Arcadium* etiam filium suum alterum inauguratum in Orientem misit: mortuûsque est annos natus sexaginta.

Johannes
Chryso-
stomus.

p. 144.

Arcadius Caesar. Imperavit annos tredecim. Hoc anno creatus est *Johannes Chrysostomus* Patriarcha *Constantinopolitanus*, et Evangelia interpretatus est, annos natus viginti octo. † Hic Sacerdotes à multis rebus illicitis cohibuit, quam ob rem ipsi invidentes occasionem contra ipsum quærebant. Prohibuit etiam Imperatricem *Endoxiam Arcadii* conjugem vineam viduæ cujusdā eripere, & quod non ausculetaret, in eam concione quâdā suâ invecus, ipsam *Fezebeli Ababi* Regis *Jude* uxori assimilavit, quæ etiam vineam viduæ eripuit. Illa ergo die quodam profecta, assumpsit secum viginti novem Episcopos, ex iis qui *Johanni Chrysostomo* inimici erant, qui in urbe *Chalcedone* congregati ipsum excommunicatum de gradu dejecerunt, hoc prætextu quod non cessaret legere scripta *Origenis* Hæretici. Ob quod commoti populus *Constantinopolitanus* Palatium Imperatoris incendere statuerunt. Metuens igitur illos Imperator, misit ad *Johannem Chrysostomum*, ipsumque dignitati suæ restituit. Ille autem

autem reversus statuam Imperatricis, quæ juxta Ecclesiam fuit, sustulit; ac die quodam concione habitâ, ipsam *Herodiadem* appellavit, viz. Reginam quæ *Johannem* Baptistam *Zacharia* filium interfecit. Illa igitur graviter irata *Epiphanium* insulæ *Cypri* Episcopum, aliósque Episcopos accersitos *Constantinopoli* convocavit, qui ipsum denuo excommunicatum expulerunt. Factum est hoc anno octavo *Arcadii*. Relegatus autem fuit in insulam quandam maris *Pontici*, ubi diem obiit annos natus quadraginta octo. Ortæque sunt lites inter *Romanos* & *Egyptios* ob ossa *Johannis Chrysestomi*, donec ea, post triginta tres † annos à morte ipsius, allata *Constantinopoli* sepelirent, noménque ejus in librum vitæ referrent, unâ cum reliquis Patribus sanctis. Anno quinto *Arcadii* in *Persas* regnavit *Tazdejird Saporis* filius annos viginti. unum. Deinde mortuus est *Arcadius* annos natus triginta, relicto filio *Theodosio* octenni.

*al. Secundo.

p. 145.

Yuzdejird R. Peri.

Theodosius *Cæsar* Junior. Annos quadraginta duos imperavit. Hoc tempore magnus fuit *Christianorum* numerus in regno *Persarum*, & valdè propagatus est *Christianismus* operâ *Marutha* Episcopi *Miyaphar ekinensis*, qui à *Theodosio* juniore ad *Persas* missus est. Deinde mortuo *Tazdejirdo* *Persarum* Rege regnavit post ipsum *Warharanes* ipsius filius, qui *Christianos* persecutus est. Commissumque est inter *Romanos* & *Persas* prælium, in quo magna ex utraque parte hominum multitudo cæsi sunt, *Persa* verò in fugam versi, & sublata est à *Christianis* persecutio. Porro anno *Theodosii* junioris decimo innotuit *Symeon Stylites Antiochia*, qui signa & miracula multa edidit. Fuerunt etiam hoc tempore è doctis *Cyrillus Patriarcha Alexandrinus*, & *Nestorius Patriarcha Constantinopolitanus*, qui asseruit unitatem voluntatis, absque unitate ipsius Verbi; ideóque de gradu dejectus est. Necnon *Mar Isaac*, discipulus *Mar Ephraimi*, sermonum rythmicorum autor. Atque hoc tempore experrecti sunt, † qui in spelunca dormierunt, à somno suo, in quem inciderunt tempore *Decii*, post annos ferè centum & quadraginta. Profectusque est *Theodosius* Imp. unâ cum Episcopis, Presbyteris, & Patriarchis, qui ipsos conspexerunt atque allocuti sunt: quibus reversis, mortui sunt illi eodè loco. Contigit hoc annò *Constantinopoli* terræ motus gravis, adeò ut extra urbem fugeret populus universus, corrueruntque eo loca multa. Anno *Theodosii* tricesimo tertio mortuus est *Warharanes Persarum*

Marutha Episc. Miyaphar ekin.

Warharanes R. Pers. Christianos persequitur.

Symeon Stylites. Cyrillus Alexand. Nestorius.

Isaac Syrus.

p. 146. Solunca scilicet i.e. septem dormientes.

Dyn. VII *Persarum* Rex, regnavitque post ipsum *Tazdejerd* annos octo. Hoc
Y. zdejird tempore *Ihba* Episcopus *Rohensis* die quodam concionem habuit,
K. Pers. in qua dixit, Non invideo *Christo* Deitatem suam; siquidem in om-
Ihba Bla: ni quod in ipso fuit, ego illi similis sum. Excommunicatus igitur
spemus, sede sua pulsus est. Porro anno *Theodosii* quadragesimo primo re-
caput Joh. pertum est caput *Johannis* Baptistæ *Hemesæ*. Obiit autem *Theodo-*
Baptistæ. *sus* annos natus quadraginta.

50

Marcianus *Caesar*. Annos septem imperavit: Juxitque uxorem
Pulcheria. *Pulichriam* *Theodosii* Junioris sororem, quæ Monacha fuit, licitum
 ipsi matrimonium pronuntiantibus quibusdam ex Episcopis hypo-
 criticis, cum antea stupri cum ipso patrati suspecta esset. Anno *Mar-*
Cor ilium *ciani* secundo convenerunt in urbe *Chalcedone* sexcenti triginta Epi-
Chalcedo- scopi, qui *Dioscorum* Patriarcham *Alexandrinum* excommunicarunt,
nense. adstruentes duas naturas & personam † unam secundum illud quod
Dioscorus amplectuntur *Romani*, & *Franci*. Cumque imperasset *Marcianus*
excommuni- septem annos, mortuus est, annos habens sexaginta quinque.
catus. † p. 147.

Leo *Caesar*. Annos octodecim imperavit. Sub initium imperii ipsius
Phiruz R. regnavit in *Persas* *Phiruz Tazdejirdi* filius annos viginti septem. Porro
Persarum. hoc anno quo imperium obtinuit *Leo*, qui annus est *Alexandri* octin-
Terra mo- gentesimus septuagesimus nonus, contigit terræ motus ingens in
tu Antio- urbe *Antiochia*, quo in terram subsiderunt loca multa. Anno ipsius
chiz. nono defecit Sol adeo ut interdiu apparerent stellæ; ac elapso anno
Eclipsis so- contigit in Oriente fames gravis, & Locustarum copia: deinde post
lis. annum *Persa Amidam* aggressi, ipsam obsederunt, ac vastarunt.
Fames gra- Cum autem ægrotaret *Leo*, *Leontium* nepotem suum ex filia *Ca-*
vis. *sarem* renuntiavit, annos natum sex.
Locusta.

Leontius *Caesar*. Imperavit annum unum; nempe quod cum
 puerulus esset, decepit ipsum mater ipsius, dicens ipsi, Cum accesserit
Zeno Pater tuus ad ministerium exhibendum, oportet te ipsi hono-
 rem deferre, tecumque unâ in solio collocare, diademate tuo capiti
 ipsius imposito. Faciente igitur puero prout ipsi dixerat mater ipsi-
 us, sedit unâ cum ipso in solio *Zeno*. Paucis autem elapsis diebus pu-
 er morbo contracto mortuus est, suspectos habentibus hominibus
 parentes ipsius, illos sc. ipsi mortem conciliasse, quod soli impera-
 rent.

Zeno *Caesar*. Annos quindecim imperavit. Sub finem dierum
 ipsius

ipſius, † rebelles facti *Samaritani Neapoli*, Regem ſibi conſtitue-
runt, qui magnam *Chriſtianorum* multitudinem trucidavit: contra
quem copias expediens *Zeno* Rebellem *Samaritanum* occidit. Tum
morbo correptus mortuus eſt *Zeno*, annos habens ſexaginta unum.

Anaſtaſius Caſar. Annos viginti ſeptem imperavit. Sub initi-
um imperii ſui multos è pueris ludo literario operam dantibus occi-
dit, quòd ipſum ſubſannarent. Anno ipſius tertio condita eſt *Dara*,
quæ ſupra *Niſibin* [ſita.] Deinde voluit *Anaſtaſius* in Eccleſia *uſur-
pari illud quod dicunt in orationibus ſuis fideles, *Tu enim pro nobis*
crucifixus es. Commoti ergo totus populus *Conſtantinopolitanus*
lapides corripuerunt, quos in ipſum jacerent, quo ipſorum facto ter-
ritus, & ab illis metuens, diademate de capite depoſito, Ego (inquit)
mandato vſtro obſecuturus ſum in quocunque volueritis. Cobi-
buit ergo ſe ab eo populus. Anno ipſius undecimo magna accidit in
regionibus *Romanorum* fames, multæque apparuerunt locuſtæ, quæ
totum ferè frumentum abſumpſerunt, de qua re compoſuit *Jacobus*
Sarajienſis ſermònes. Hoc tempore innotuit *Severus* Patriarcha *An-*
tiochenus, qui libros multos compoſuit ad adſtruendam ſcientiam de
naturâ unâ è naturis duabus divinâ & humanâ, ſine mixtione, con-
fuſione, aut corruptione, verum ita ut eo modo quo fuerunt mane-
rent, ſicut natura hominis duabus naturis animæ et corporis conſtat,
et corpus † duabus naturis materiæ et formæ, ita ut nec anima in cor-
pus mutetur, nec materia in formam, vel e contrâ.

Juſtinianus Caſar. Annos novem imperavit, ortu *Romanus* fu-
it. Hic Eccleſias omnes reconciliavit, omnesque à præcedentibus
Imperatoribus pulſos reſtituit. Anno imperii ejus ſeptimo pugnam
commiſerunt *Romani* et *Perſæ* ad *Euphratis* ripam, ſubmerſique ſunt
è *Romanis* multi. Hoc anno cecidit nix multa, et glacies, quæ arbo-
res plerâſque cum vineis perdidit. Anno ſequenti pluviæ raræ erant,
*exuſtæque ſunt fruges, et defecit in fontibus aqua, ſecutusque eſt
calor vehemens, et peſtilentia gravis, quæ ſex annos duravit. Eodem
anno miſit *Juſtinianus* *legatû ad *Mondarum Arabum* Regem, qui
pacem cum ipſo faceret, quòd ille *Romanis* bellum inferens vaſta-
ret et captivos abduceret. Litis autem inter *Arabes* et *Romanos* cauſa
fuit, quòd *Juſtinianus* Imperator perſequeretur Patres, qui unam
naturam aſſerent, cum *Arabes Chriſtiani* tunc temporis non aliam

Dy. VII.
p. 148.

Samaritani rebelles Chriſtianos trucidant.

Dara condita.
* al. ex. tolli.

Fames gravis.
Jacobus Sarajienſis.
Severus Patriarcha Antiochi.

p. 149.

Juſtinus.

Prælium cum Perſis.

* al. pauci.
Peſtis gravis.

* al. ex. quodam.

Legatio ad R. Arabum Mundarum.

Arabes Chriſtiani.

Dy. VII. quàm *Jacobitarum* confessionem amplecterentur. Hoc tempore *Persarum* Rex urbem *Roham* oppugnavit, magnamque hominum multitudinem trucidavit. Apparuit etiam Cometa, qui quadraginta noctes permansit. Anno imperii sui nono consortem sibi imperii fecit *Justinianum* juniorem, sororis suæ filium, et post tres menses mortuus est.

p. 150 *Justinianus* *Cæsar* Junior. Annos triginta octo imperavit. Hic omnes Episcopos *Severi* sectatores, qui unam naturam asserabant, *Constantinopolim* convenire iussit, ibique congregatos multis admonuit, ut amplecterentur sententiam Concilii *Chalcedonensis*, quæ asserunt duas naturas & personam unam: cumque dicto ipsius non auscultarent, illos ad sedes suas remisit. Anno ipsius nono deliquam lucis passus est Sol, quod annum integrum & duos amplius menses duravit, adeò ut parum admodum de luce ipsius appareret: dixeruntque homines Soli aliquid accidisse, quod nunquam ab eo recederet.

Soli deliquam lucis.

Locustæ & alia portenta.

Hoc anno apparuerunt Locustæ quamplurimæ per totam ferè terram: fuitque hyems valde frigida nive multâ, & perit in ipsa magna hominum multitudo. Anno sequente apparuit in cælo signum mirum, remissusque est toto anno calor Solis, adeò ut in ipso non maturuerint fructus. Hoc tempore claruit *Sergius* *Rasadenus* Philosophus, qui libros è lingua *Græca* in *Syriacam* transtulit, aliisque composuit, *Severi* sectam amplexus est. Anno *Justiniani* decimo quarto, *Cosra Kobadis* filius *Antiochiam* aggressus ipsam expugnavit, ejusque incolas captivos *Babelem* abduxit, ibique urbem ipsis extruens *Antiochiam* nominavit, quæ nunc temporis *Al Mahula* nova appellatur. *Apamiam* etiam & *Rakkam*, & *Daram*, & *Haltbum* cepit, dum detenti essent *Romani Sclavis*, qui *Romæ* contermini erant. A quibus oppugnandis ubi cessassent, in *Persas* reversi sunt,

p. 151: duravitque inter ipsos bellum duos annos. Porro accidit in Oriente fames, & pestis bovis in boves, adeò ut homines terras suas Asinorum & Camelorum [operâ] ararent. Anno vicesimo octavo *Justiniani* pacem inierunt *Romani* & *Persæ*. Anno tricesimo quinto [imperii] sui ad omnes [ubique] Episcopos scripsit, ut festum Natalis celebrarent vicesimo quinto *Canoni* prioris, & Epiphaniam sexto *Canoni* posterioris, dictoque ejus paruerunt, exceptis

Armenis festum Natalis & Epiphaniam.

Armenis: illi siquidem morem priorem retinuerunt, quo utrumque festum

festum eodem die celebrant. Hoc tempore prodiit *Julianus*, qui asseruit corpus Christi increatum esse, substantiæ tenuis spiritualis; neque reverâ crucifixum aut mortuum fuisse, sed ea omnia Phantasmata fuisse: interea tamen unam naturam asserbat.

Justinianus *Casar* tertius. Annos tredecim imperavit: antecedentis ex sorore nepos fuit. Anno imperii ipsius secundo, apparuit in cœlo ignis flammans juxta polum Arcticum, qui annum integrum permansit; obtexeruntque tenebræ mundum ab horâ diei nonâ noctem usque, adeò ut nemo quicquàm videret, deciditque ex aere quiddam t pulveri minuto & cineri simile: annoque ipsius tertio defecerunt pluviae, factaque est hyems instar æstatis; acciditque terræ motus validus & pestilentia gravis. Anno ipsius quarto oppugnavit *Cosra* *Daram*, eamque sex mensibus obsessam cepit. *Justinianus* dum bello *Persis* inferendo se parat, in morbum incidit, quo cum perturbaretur ipsius intellectus, omissum est bellum: deinde adhibitis medicamentis sanatus, successorem designavit *Gracum* quendam nomine *Tiberium* è nobilibus suis, eumque post se Imperatorem constituit.

Dynastia octava ab Imperatoribus *Francorum* ad Imperatores *Gracorum* Christianos translata.

A tempore *Augusti* *Casaris* donec imperaret *Tiberius* *Casar*, spatio circiter annorum sexcentorū, fuerunt Imperatores *Constantinopolitani* *Patricii*, & præcipua exercitus pars *Romani*, i.e. *Franci*; extra quod *Consiliarii*, *Scribæ*, & populus, omnes *Graci* fuerunt, deinde regnum etiã *Gracanicum* factum est: cujus causa fuit, quòd *Justinianus* ultimus, cùm morbo gravi cruciaretur, & de vitâ desperaret, neminem è domesticis suis aut necessitudine conjunctis vidit, qui idoneus esset Imperio moderando, præter *Consiliarium* suum *Tiberium*, qui vir *Gracus* erat. Illum igitur *Casarem* renuntiavit, diademate ipsi in manus tradito: atque ab eo tempore tuit Imperium *Constantinopolis* *Gracanicum*, donec ipsam recuperarent *Franci* anno *Alexandri* millesimo quingentesimo decimo quinto, *Hejra* sexcentesimo. Deinde temporibus nostris eam ceperunt *Graci*, anno *Alexandri*

Dyn. VII *xandri* millesimo quingentesimo sexagesimo octavo, qui *Hej're* est sexcentessimus quinquagesimus quintus.

Persæ Rasainum oppugnant: à Romanis vincuntur.

Tiberius Caesar. Annos quatuor imperavit. *Persis Rasainum* oppugnantibus contra ipsos milit *Tiberius* Patriciorum suorum præcipuum, nomine *Mauricium*, qui illis ibi occurrens ipsos fugavit. Deinde *Tiberius*, *Mauricio* cum copiis suis se adjungens, in *Persas* irruens eorum plus septuaginta millibus captivos abduxit, quos in insula *Cypro* collocavit. Contigit hoc anno terræ motus magnus.

Terra motus, altitudo ejus.

Cecidit etiam in æstate magna pluvie copia, & grando vehemens, & obtenebratus est aer: apparueruntque Locustæ multæ, quæ fuges omnes, vitæque, & olera depastæ sunt. Eo etiam accidit pestilentia gravis: repertique quidam qui Idola colerent, interfecti sunt. Porro anno *Tiberii* quarto filiam suam *Mauricio* Duci suo summo nuptum dedit: Eumque testamenti sui curatorem, & in imperio successorem declarans, mortuus est.

Pestis gravis.

Mauricius Caesar. Annos viginti imperavit. Probæ fuit conversationis, in rebus administrandis mitis, *Eleemosynas* multum exercens. Singulis annis pauperibus & egenis cibum sex agies paravit, ipsæque cum uxore sua omisso imperio adhistens illis inservire, & cibumque, & potum porrigere solitus est. Anno *Mauricii* quarto accidit *Constantinopoli* pestilentia gravis, quâ perierunt ex incolis ejus ultra quadringenta hominum millia. Anno ejusdem octavo irruentes *Persæ* in *Hormizdam* Regem suum, ipsi oculos eruerunt, deinde interfecerunt, sibique Regem præfecerunt *Bahramum Marzabanum*, [i. e. Ducem.] Fuit autem *Hormizda* filius juvenis nomine *Cesra*, * idem qui *Anusherwan* justus audit. Hic mendici personam indutus regnum *Persie* pertransiit, donec *Nisibin* perveniret, ac *Roham* abiit, indeque *Menbajum*; atque ad *Mauritium* literas dedit, quarum hoc exemplar est: " Patri beato, & Domino honorando *Mauritio Græcorum* Imperatori, à *Cesra* filio *Hormizda*, ipsius filio, salutem. His præmissis, Imperatorem certiore facio *Bahramum*, & qui cum eo sunt è servi patris mei, mensuram suam ignorantes, atque obliti se servos esse, meque ipsorum Dominum & beneficia patrum meorum erga ipsos negantes, in me conspirasse meque interficere voluisse; statui ergo ad tui similem confugere, & bonitatis tuæ patrocinio me committere, tibi que me subdicere. Siquidem subjici Regi tui simili; etsi hostis

p. 154.

Pestilentia Constantinopoli.

Hormizda R. Persæ luminibus privatus & occisus.

* *alex. fil. Hormizda, fil. Anusherwani.*

Cosro's ad Mauritium Epistola.

“stis fuerit, leuius est quàm incidere in manus servorum rebellium: Dy.VIII.

“& ut moriar manu Regum melius, & minus probrosum, quàm ut
“manu servorum mihi interatur mors. Ad te ergo confugi, fretus
“bonitate tuâ, speransque te mei similis miserturum, mihi que opem
“laturum copiis tuis, ut earum ope hosti bellum inferre valeam:

“futurusque sum tibi filius obsequens, obediens, volente Deo ex-
celso. † *Mauricius* perlectis *Cesra* filii *Hormizda* literis, ipsius votis
annuere statuit, quod ad ipsum confugisset: ipsum ergò viginti [ho-
minum] millibus instruxit, & quod ad nummos quadraginta auri ta-
lenta ipsi misit, scriptis ad ipsum literis, quarum hoc est exemplar.

p. 155.

“A *Mauricio* servo *Iesu Christi* ad *Cesram* Regem *Persarum*, fi-
“lium & fratrem meum, salutem. His præmissis, Literas tuas perlegi,
“& intellexi quid in ipsis retulisti de facto servorum qui in te
“rebellârunt, quòdque beneficia patrum & progenitorum tuorum

*Mauricii
responsum.*

“vili penderint, & adversus te prodeuntes regno tuo te expulerint,
“subistq; indè mihi illud quod me ad misericordiam erga te flexit, &
“ut opem tibi in eo quod postulas teram. Quod autè dixisti, Sub alis
“Regis vel inimici patrocinium quærere, & ad ipsius umbram confu-
“gere satius esse, quàm in manus servorù rebellium incidere, mortemq;
“manu Regum morte à servis illatâ potiore esse, tèque præstan-
“tiori conditione prælatâ à nobis hæc petiisse, dictis tuis fidem habe-

“mus, verba tua accepta habemus, spem tuam ratam facimus, votis
“annuimus, negotium tuum præstamus, conatum tuum laudamus,
“& pro bonâ tuâ de nobis opinione gratias agimus: misimusque
“tibi quas petiisti copias & pecunias, tèque mihi filium constituo;
“pater tibi futurus. Accipe ergo pecunias tibi indè benedictionem
“captans, copias etiam, & cum iis proficiscaris benedicente & auxi-

“liante Domino: nèque accadat tibi tædium aut impatientia, verùm
“accinge te adversus hostes, nec † officio tuo desis, quod de gradu
“tuo descenderis, & dignitate tuâ depositus sis; siquidem spero
“Deum, victoriâ tibi in hostem concessâ, ipsum sub scabello pedum
“tuorum prostraturû, dolûmq; ejus in jugulum proprium conversu-

p. 156.

“rum, tèque gradui tuo restitutum; * Deum Excelsum [hæc præsti-
“turum] confisus. Cùm igitur ad *Cesram* pervenisset exercitus, et
nummos accepisset, perlectisque *Mauricii* literis animos sumpsisset,

* al. Si con-
luerit Deus
Excelsus.

cum *Romanorum* copiis adversus *Bahramum* profectus, ipsi inter *Ma-*

Dy. VIII. *dagenam* & *Wasetā* occurrit; & *Bahramo* in fugam dato, comites ipsius omnes interfecit, ipsiusque exercitus spoliandos dedit: atque ita in regnum suum reversus in ipso sedit; omnibus ipsi fidelitatem præstantibus. Convocatōsque *Romanos*, ac præmiis largis affectos ad Dominum suum remisit, & *Mauricio* munerum & pecuniarum, duplo quantum ab eo acceperat, remisit: *Romanis* etiam *Daram* & *Miyapharekinum* restituit, duōque *Christianis* templa *Miyapharekini* extruxit, alterum nomini B. Virginis, alterum nomini *Mar Sergii* Martyris dicatum. Anno *Mauricii* decimo sexto vehemens cecidit pluvia, quā obrutæ sunt urbes quamplurimæ, unā cum incolis, jumentis & pecoribus. Quod autem *Mauricius* post initum cum *Perfis* fœdus militum stipendia minuisset, *Romanorum* primarii in urbe *Heraclæa* convenientes loco ejus Imperatorem constituere voluerunt *Petrum Mauricii* fratrem, qui ab ipsis fugā se subducens *Constantinopolin* adiit. Fugit etiam *Mauricius Chalcedonem*, ubi *Romani* ipsum affecuti sunt, vestibusque tritis pauperum & mendicorum more indutum reperientes interfecerunt; præfecto † sibi in Imperatorem è *Patriciis* quodam nomine *Phoca*.

Cosroes
Pers. R.
Daram &
Miyaphare-
kinum Ro-
manis resti-
tuit, in hac
duo templa
Christianis
edificat.

p. 157.

Persæ Da-
ram, aliā-
que urbes
capunt.

Phocas *Cesar*. Imperavit annos octo. Non erat hic è familiā Imperatoriā. Ubi autem ad *Cesram Hormoxi* filium *Persarum* Regem de cæde *Mauricii* fama pervenit, ille rescisso fœdere *Daram* oppugnatam cepit, *Amidam* etiam & *Halebam* cepit: dein *Kenasrinum* deflexit, & *Roham* rediit. Anno *Phoca* octavo in ipsum insurrexerunt rebelles bini, quorum alteri nomen *Heraclius*, alteri *Gregoras* in *Africa*, qui ex copiis cum filiis suis *Heraclio Heraclii* filio, & *Nicetā Gregoræ* missis, ipsis in mandatis dederunt, ut *Phocam* occiderent, hoc pacti Imperium illi futurum qui primus *Constantinopolin* perveniret, ubi *Phocam* occidisset. *Heraclius* igitur mari se commisit, *Nicetas* itinere terrestri perrexit. *Heraclius* autem mare pacatum & quietum reperiens prior appulit, urbemque ingressus, occiso *Phocā*, Imperavit.

Antiochiā
occupavit.

Heraclius *Cesar*. Annos triginta unum & menses quinque imperavit. Anno imperii sui primo legatos misit ad *Persarum* Regem pacem initurus, qui ipsi non annuit, verum *Antiochiā* & *Apamiā*, *Hemesam* & *Casaream* aggressus, eas expugnavit. Hoc anno in *Romanorum* [ditione] accidit fames valida, adeo ut homines cadaveribus &

& bestiarum pellibus vescerentur. *Nicetas* autem *Gregora* filius *Alexandriam* profectus, eam occupavit. Anno *Heracii* quarto regnare [coeperunt] *Arabes*, estq; is annus *Alexandri* nōgentesimus tricesimus quintus. Anno † *Heracii* quinto expugnârunt *Perse Hierosolymam*, & post tres annos *Alexandriam* & *Aegyptum*; & *Nubiam* usque profecti sunt, & *Chalcedoniam* oppugnatam ceperunt. Anno *Heracii* decimo movere se *Arabes Yathrebi*. Anno ejusdem decimo quinto invadentes *Perse* insulam *Rhodum* eam ceperunt, jussitque *Cesra* quicquid esset marmoris, in templis omnium quas ceperunt urbium, sublatum *Madayenam* referri, unde gravis hominibus molestia fuit. Porro hoc anno *Heracii* copiæ *Persiam* invadentes urbem *Cesra* expugnârunt, unde captivis abductis quamplurimis reversi sunt. Anno *Heracii* decimo septimo dimidium corporis solaris lumine defecit, mansitque ejus deliquium à *Tisrin* priori ad *Haziran*, adeò ut non appareret nisi parum quid de lumine ipsius.

Seçtio.

Hoc tempore floruit *Hareth Ebn Calda* Medicus *Arabum*, ortu *Thakifensis* ex *Tayefensibus*. Profectus in *Persiam* artem medicam didicit à *Jondisaburi* incolis aliisque, tempore ignorantie ante [exortum] *Islamismum*. Medicinam exercuit in *Perside*, ubi multas congeffit opes; deinde patriæ visendæ cupidus *Altayesum* reversus est, ubi celebris fuit, & ad *Islamismi* tempora pertigit. Jussit *Mohammed*, si quis morbo affectus esset, ipsum adire, & ab eo remedium petere. Dicere solitus est *Hareth*, Si quis durare cupit (at non est duratio) manè prandeat, vestes leves induat, et venere parcius utatur: per vestitum levem innuens, ne se ære alieno gravaret. *** Fertur obiisse *Harethum* sub initium *Islamismi*, nec certò constare illum religionem eam amplexum esse.

Hoc tempore inclaruit *Abron* Sacerdos *Alexandrinus*: Syntagma ipsius in arte Medica apud nos *Syriacè* reperitur, triginta constans tractatibus, quibus duos alios addidit *Sergius*.

Dy. VIII.

Atabuth regum.
Perse Hie-
ros. Alexan.
Egypt. &c.
capit.
p. 158.
deinde
Rhodum.

Heracius
Persiam in-
vadit.

mirum Solis
deliquium.

Hareth
Ebn Chal-
da Medicus
Arabs.

Aaron A-
lexandri-
nus Medi-
cus, & Ser-
gins.

Dyn. IX.

Dynastia nona, ab Imperatoribus *Græcorum Christianis*
ad Imperatores *Arabum Moslemiticis* translata.

Duo Ara-
bum gene-
ra.

eorum ante
Islamismi
status,

p. 160.

Duo sunt (inquit *Alkadi Saed Ebn Ahmed Andalusenus*, Judex
urbis *Tolaitela*) Arabum genera, unum quod periit, alterum
adhuc superstes. Quod ad illos qui perierunt, gentes erant copiosæ,
velut *Ad*, & *Thomud*, & *Tesm*, & *Fadis*, qui quod ita pridem deleti
sunt, certis eorum memoriis destituimur, & defecerunt prorsus rati-
ones, quibus in ipsorum vestigia inquiramus. Quod ad eos qui su-
persunt, illi duplici stirpe oriundi sunt; sc. *Kahtan* & *Adnan*; du-
plexque iis pariter convenit status, *Ignorantia* alter, alter *Islamismi*.
Status autem *Arabum*, *Ignorantia* temporibus, robore & potentiâ
inter Gentes celebris fuit. Fuitque regnum ipsorum penes tribus
Kahtan, & præcipua regum familia apud *Hamyarenses*, è quibus su-
erunt *Reges*, † *Domini*, *Tyranni*, et *Tobbai*. Reliqui verò *Arabum*,
per ignorantie tempora, post *Reges*, duorum erant ordinum, *Urbani*
sc. et *Nomades*. Quod ad *Urbanos*; erant illi Urbium et Oppidorum
incolæ, qui victum suum è satione, palmarum fructibus, pecore, et
mercaturam peregrè exercendo quærebant. Quod ad *Nomades*, de-
sertorum illi incolæ, quibus Camelorum lac, et carnes victum præ-
bebant, dum loca herbida perquirerent, et aquæ pluvialis defluvia
sectarentur, ibi tentoria figentes quamdiu terræ uberis beneficio,
quo pascerentur invenirent; deinde ad herbas, et aquam, indagandas
proficiscebantur, nunquam alternis, sedes figere, et subinde migrare,
desistentes, sicut ex illis nonnemo quasi sub *Cameli* sui personâ lo-
quitur.

*Dicit, cum in eum clitellas meas injicerem, haccine semper ipsius,
& mea conditio?*

*Totumne tempus inter morandum, & [subinde] migrandum transi-
getur? Annon aliquando miserebitur mei, & rationem salutis
mea habebit?*

Fuitque ista eorum consuetudo, temporibus, æstivo et verno: ad-
ventante verò jam hyeme, cum herbis nudaretur terra, ad *Eraci ru-*
ra,

ra, et *Syria* confinia se recipientes, hiemabant, temporis incommoda ^{Dyn. IX:} tolerantes, et contra victus penuriam patientiâ luctantes. Quod ad ^{religiones,} religiones eorum, diversæ erant. Colebat *Hamyar* Solem, *Cenanab* Lunam, *Misam* Stellam *Aldebaran* [oculum Tauri,] *Lachismus* & *Fedamus* Jovem, *Tai* Stellam *Sohail* [Canobum,] *Kais* stellam *Alsheera'lobur* [Sirium,] *Asad* Mercurium, *Thakis* ædiculam in superiore parte Nachlæ, quæ vocabatur *Allat*. Erant ex ipsis qui t resurrectionem mortuorû agnoscerent, asserentes, Si cujus Camelus ^{p. 161,} super ipsius sepulchrum mactatus fuerit, ipsum, cum ad iudicium resurgat, equitaturum, at qui hoc fieri non curaverit, peditem futurum. Eruditio autem *Arabum*, cuius gloriæ præcipuè studiosi ^{eruditio,} erant, hæc erat: linguæ suæ peritia, sermonis proprietates, carminum textura, & orationum compositio. Noti etiam illis erant stellarum ortus, & occasus, item quænam ex illis ita oppositæ sint, ut, oriente hâc, illa occidat, quàmque in pluviis excitandis vim habeant; quantum quidem summâ attentione, & diuturnâ experienciâ affecuti erant, (quod sc. hanc rerum istarum cognitionem vitæ ratio illis necessariam faceret.) non, quâ vera scientia acquiritur, methodo. Verum quod ad Philosophiæ scientiam, nihil ejus admodum concesserat illis Deus, nec eos ad hæc studia idoneos fecerat. Atque hic status ^{sub Islamismo.} eorum erat. per ignorantia temporis, at sub *Islamismo* talis, qualem, volente Deo, quàm brevissimè & compendiosissimè fieri possit, descripturi sumus.

Author Legis Islamitice Mohammed Ebn Abdallah.

Tradunt Originum scriptores, deduci originem ipsius ab *Ismaele*, *Abrahami*, Amici Dei, filio, quem peperit illi *Hagar* ancilla *Sara* uxoris ejus. Natus est *Meccha*, Anno *Alexandri* 892. antequam autem annum ætatis secundum transgisset, mortuus est pater ipsius *Abdallah*. Mansit ergo apud matrem suam *Amenam Wahabi* filiam, t sex annos, quâ defunctâ, eum ad se receptum avus ipsius *Abdo'lmo-* <sup>Mohammedis profapia & nati-
tas.</sup> *tallab*, tenero fovit affectu, donec & ipse jam morti vicinus filio suo *Abu Taleb* eundem curandum commendavit, qui ei ad se recepto tutorem se præbuit, deinde annos jam novem natum secum *Damas-* ^{p. 162.} *cum* deduxit. Cum autem jam *Bosram* pervenisent, progressus ad eos è Cœnobio suo Monachus quidam doctus, nomine *Bohira*, per mediam

Dyn. IX. mediam turbam ad ipsum contendens, manūque ejus prehensā. *Futurum est* (inquit) *ab hoc Puero magnum aliquid, cujus fama per Orientem & Occidentem se diffundet: nam cum appropinquaret nube obumbratus apparuit.* Cumque jam 25 ætatis annos complevisset, obtulit ei foemina quædam nobilis & dives, nomine *Chadijah*, conditionem, cum facultatibus suis ad mercaturam exercendam, *Damascum* proficiscendi, se plus illi quàm alii cuipiam daturam; cui cum ille morem gerens profectus esset, ea ipsius amore capta, se illi in uxorem obtulit. Duxit ergo illam annos tum natam 40, quæ cum eo 22 annis constanter vixit, donec *Meccha* tandem diem obiret. Post completos demum annos ætatis 40 Prophetiæ munus sibi arrogavit. Mortuis autem jam *Abu-Taleb* patruo ejus, & uxore *Chadijah*, cum magno illum malo afficerent *Koraishita*, ab illis *Medinam*, *Tathrebun* scilicet, fugit: ubi anno *Fuga* primo congregari sunt ad ipsum, qui contra *Mecchenses* hostes suos opem ipsi ferrent. Anno autem, ex quo *Medinam* fugit, secundo exiit ipse ad prælium † *Bedareuse*, in quo 313 *Mosleminorum* ope, mille è *Mecchensibus* Idololatriis profligavit. Eodem anno conversa est *Kebla*, ab ea coeli parte quæ Templum *Hierosolymitanum* spectat, ad eam quæ *Caaba* imminet. Eodem etiam injunctum est jejunium mensis *Ramadani*. Anno 3° prodiit ad prælium *Ohud*, quo Idololatræ *Mosleminos* in fugam dederunt, ipsique *Mohammedi* vulnus in facie inflictum, & dentes primores contracti. Anno quarto *Judeos*, dictos *Bani Nadir*, bello aggressus in *Syriam* fugavit. Eodem, cum, collectæ è diversis *Arabum* tribubus, copiarum plures, *Mecchenses Medinam* comitarentur, obviam illis egressus est, cumque id terrori esset *Mosleminis*, effodijussit vallum, quo factum est ut ultra 20 dies quieti manserint, nullo inter eos inito prælio. Postea ex Idololatriis quendam, qui ad duellum provocaverat, accurrens *Ali* interfecit, mox & socium ejus: quorum cædes in causa fuit, ut fugerent copiarum istarum tantâ & virorum multitudine, & armorum copiâ instructæ. Anno quinto fuit prædatoria illa excursio in *Dumato'l Fundal*, & prælium *Bani Lahyan*. Anno 6° exiit ipse ad oppugnandos *Bani Mostalak*, multosque ex ipsis captivos cepit. Anno 7° exiit ad oppugnandam *Chaiibar Judæorum* urbem: in quo factum *Ali Ebn Abi Taleb* narratur, ipsum portas *Chaiibar* loco motas & avulsas sibi pro scuto sumpsisse, atque ita cum illis

Mohammed Prophetiam vendit.

Medinam fugit.

p. 163.
Prælium Bedareuse.
Caabam versus orientem jubet.

Jejunium Ramadan.

Mohammed vulneratus.

Bellum fossæ.

Ali duellatores duas superat.

Factum est ut egredi-

illis pugnâsse. Anno 8° fuit prælium expugnationis, † quo scil. expugnata est *Meccha*, ubi *Moslemis* præcepit, ne in eâ quempiam occiderent, nisi qui ipsos oppugnaret, & securitatem concessit omnibus, qui Templum ingrederentur, & qui januâ oclusâ se à pugna continerent, & qui aulæa *Caaba* apprehenderent, illis tantummodo exceptis, qui damno ipsum affecerant. Cùmque jam *Abu Sofyan* quidam è *Meccha* primoribus, qui religionem *Islamiticam* præ metu gladii amplexus fuerat, *Moslemis* copiiis conspectis diceret *Abbaso*, *Hens Abu fadl*, certè magnum jam evasit imperium nepotis tui: *Va tibi*, inquit ille, Imò verò, *Prophetia est*. Respondit ille, *Esto igitur* [si libet.] Anno nono egressus est ad expugnandam *Tabuc*, quæ regio est *Græcorum*, quâ in occupandâ pugnâ opus non habuit. Decimo demum instituit peregrinationem valedictionis, quo etiam pro *Propheta* se venditans, in [regione] *Tamama*, *Mosilema* mendax librum *Corano* similem componere aggressus est, in quo hæc habet. *Utiq. Deus benignitatem prastitit grvida, educens ex ea Spiritum, qui currat inter cuticulam & viscera*, &c. Porro hoc anno febriculâ correptus *Mohammedes* ægrotavit, & diem obiit die Lunæ, qui vicessimus octavus fuit Mensis *Sephar*, annos natus 63: quorum 40 [transacti sunt] antequam munus *Propheticum* sibi vendicaret, 13 alii dum *Meccha* subsisteret, & decem demum post *Hejram*, quibus *Medina* substitit. Cùmque jam mortuus esset, voluerunt *Mecchenses* fuga *Comites*, *Meccham* eum reportari, quod ibi natus esset, at *Medinenses* *Adjucores*, † *Medina* eum sepeliri, quod *Asylum* ipsi fuisset, et auxilii locus. Voluerunt demum nonnulli, *Hicrosolymsam* eum transferri, locum scil. in quo sepulti essent *Prophetæ*. At in hoc tandem convenerunt ut *Medine* sepeliretur, ubi eum mansuicula suâ humârunt, eodem quo mortuus est loco. Porro in numero uxorum ejus assignando variatur. Qui plurimas dicunt, 17 illi assignant, præter concubinas. Liberos genuit septem, filios tres, et quatuor filias, è *Chadijah* omnes, uno excepto *Abrahimo* filio, qui natus est ex *Maria Cophitica*, quam unâ cum sorore *Shirina Alexandriam* misit *Makokus*. Neque verò mortuæ sunt ante ipsum ex uxoribus ejus nisi duæ, neque ex liberis superstites reliquit præter filiam unicam, *Phatemam* sc. uxorem *Ali Ebn Abi Taleb*, quæ et tribus post patrem suum mensibus obiit.

Mosilema
Pseudoprophetæ.

Obiit Mo-
hammed.

p. 165.

Sect.

Sectio.

Dyn. IX.

Deut. 33. 2.

Psal. 50. 2.

Joh. 16. 7.

p. 166.

Miracula
Moham-
medis.

Porro asserunt *Islamitarum* Docti, factam fuisse mentionem *Mohammedis* in libris à Deo demissis, sc. in Lege, isto textu, *Venit Deus à Sina, & ortus est à Sair, & manifestatus est à monte Paranis*: quibus verbis indicari dicunt, descensum legis ad *Mosem*, Evangelij ad *Jesum*, & *Alcorani* ad *Mohammedem*. Porro in libro *Psalmorum*, isto textu, *Manifestavit Deus è Sione Eclilam Mahmudan: Coronam laudatam*, per *Coronam* indigitari aiunt Regnum, per *Mahmud*, i.e. laudatam, *Mohammedem*. In Evangelio demum, isto textu, *Si ego non abeam, Paracletus ad vos non veniet*. † Narrantur etiam de eo miracula quædam, qualia, Lunæ fissura, Arborum ei obviam euntium processus, quod à lapidibus salutaretur, & quod aqua inter ipsius digitos scaturiret, quod turbam multam exiguo cibo saturaret; quod ipsi adgemisceret trabs; quod apud eum quereretur Camelus; quod ei testimonium perhibuerit ovis assa, cujus armus ipsi dixerit, *Cave me comedas, veneno siquidem infectus sum*. At cum non ad eum numerum pervenerint qui hæc miracula narrârunt, ut frequenter facta prodantur, sed ut semel patrata recenseantur, innituntur magis *Islamitarum* Docti, ad Prophetiam ejus confirmandam, uni *Alcorano*; in quo ipso hoc pro miraculo habent, quod cum conati sint eloquentissimi quique ei par aliquid elaborare, ne capitulum quidem unum ipsi conferendum, proferre potuerint.

Sectio.

Jam verò in religione *Islamitica* ortæ sunt varix dissensiones, (ut in aliis factum est) quarum nonnullæ circa Radices, quæ subjectum sunt Theologiæ Scholasticæ; aliæ circa Ramos, quæ subjectum sunt scientiæ Juris. Quæ circa radices sunt Differentiæ, ad quatuor reducuntur capita, quorum primum est Attributa & Unitas Dei; secundum, Decretum ejus & Judicium; tertium, Promissa & Minæ; quartum, Prophetia & Antistitis munus.

Secte Mo-
hammeda-
norum præ-
cipue.

p. 167.

Sectæ autem eorum qui circa has radices versantur præcipuæ sex sunt, scil. *Motazala*, tum *Sephatii*; atque hi inter se contrarii sunt, ut & *Kadarii* † *Fabarii* adversantur, & *Morgii Wâidiis*, & *Shii Chawarigiis*. Oriuntur deinde ab unaquaque harum sectarum species diversæ, adeo ut usque ad 73 sectas numerentur. Quod ad *Motazalas* attinet, illud de quo inter eos in universum convenit, hoc est, quod

quod attributa æterna ab Essentia Creatoris, qui supra omnia Excelsus, amoveant, fugientes [distinctionem] personarum quam [constituunt] *Christiani*, suntque ex illis qui dicunt, Deum ex se scire, non per scientiam, & eodem modo potentem esse, & vivere: Ex illis etiam, qui dicunt ipsum scire per scientiam, quæ ipsa essentia ejus est, atque eodem modo Potentem esse & vivere. Primi illi Attributa omnino rejiciunt, Secundi attributa asserunt quæ sint ipsa essentia: hoc unanimiter statuunt, verbum Dei creatum esse, in subjecto, literisque & voce consistere, ejusque exemplar, in libris Scripturæ exprimi. Negatio autem attributorum omnino desumpta est à Philosophis, Dei essentiam unam esse citra ullam omnino multiplicitatem asserentibus. E *Motazalis* autem *Ahmed Ebn Hayet* asseruit *Christum* corpus propriè dictum induisse, esseque eum verbum æternum incarnatum, sicut dicunt *Christiani*. Ex iisdem *Isa* cognominatus *Mozdar* eo processit, ut assereret ipsum *Alcoranum* creatum esse, & potuisse *Arabes* aliquid quod elegantiam & eloquentiam par esset componere, nisi prohibiti essent in id animum intendere: *Motazalis* contrarii sunt *Sephatii* qui statuunt in Deo attributa æterna Scientiæ, Potentiæ, Vitæ, & ejusmodi alia. Imò eorumque processerunt eorum nonnulli, in adstruendis attributis, qualia auditus, visus, & loquela, ut corporeitatem adstruant, asserentes necesse esse ut Textus isti in quibus fit eorum mentio, puta, sessionis in Throno, Creationis manu peractæ, & ejusmodi aliorum, sensu literali intelligantur, ut non opus sit ad explicationem aliquam confugere, nisi quod eorum nonnulli, inter quos *Abul Hasan Ascharius* aliique, dum Theologiæ scholasticæ præcepta tradunt, comparationem prohibeant, quæ sententia recepta est ab iis qui Traditionibus [*Mohammedis*] & sociorum [ipsius] consensui innituntur. Atque ita Doctrina *Sephatiorum* ad hanc *Aschariorum* translata est.

Dyn. IX.
Morazali
quid statu-
ant.

Sephatii.

P. 168.

Ascharii.

Kadarii.

Jam verò *Alkadarii* sunt & illi è *Motazalis*, nomen *Alkadario- rum* inde sortiti, quod *Alkadar*, i. e. Decretum [divinum] tolliant, non quod illud asserant. Affirmant siquidem hominem potestate præditum esse, quâ actiones edat tam bonas quàm malas, mererique ob ea quæ facit præmium & pœnam, longèque abesse ab hoc Dominum super omnia Excelsum, ut attribuatur illi Malum & Iniquitas: & hoc dogma *Aequitatem* nominârunt, quam definiunt Ordinationem

- Dyn. IX.** nationem actionis secundum modum rectitudinis, & rectam dispositionem ejus quod statuit Intellectus secundum sapientiam. Contrarii *Alkadarii* sunt *Alfabarii* qui ab homine actionem, aut potestatem in actionem prorsus remonent, dicentes, Deum supra omnia Excelsum creare actionem, & creare potentiam in homine, quæ ad actionem illam pertinet, nec tamen esse aliquem in istam actionem ab ista potentia influxum. Sunt & ex illis qui asserunt in homine potentiam quæ impressionem aliquam habeat in actionem, dicuntque Deo jus esse in creaturas suas, quicquid velit in illis faciendi, ita ut nemo ab eo quærere debeat tunc hoc fecerit, quod si omnes sine discrimine homines in Paradisum admitteret, nullam hic fore injustitiam, aut si in ignem omnes conjiceret, nullam hic fore injuriam, sed futurum ipsum in omnibus istis justum. Justitiam siquidem esse, cum ut visum est utatur qui jus habet, illo in quod jus habet.
- p. 169.** Jam quod ad *Morjios*, asserunt illi differri judicium cujusvis *Moslemii*, qui peccatum aliquod grande commiserit, usque ad resurrectionem mortuorum, sc. non prius vocatum iri illum in questionem; neque sententiam de eo in hoc seculo ferunt, sive absolutionis, sive condemnationis. Dicunt insuper non nocere cum fide impietatem, uti nec prodesse cum infidelitate pietatem. *Morjiis* adversi sunt *Alwardii*, qui pro fidei desertore habent illum qui peccatum aliquod grande commiserit, ipsumque perpetuo in Gehennâ mansurum, licet veram amplectatur fidem. Futuram tamen poenam ipsius levior, quàm infidelium. Porro *Alshii* (sc. *Alis* Sectatores) illi sunt qui se *Ali* filio *AbuTalebi* addixerunt, ipsumque in Antistitis munere Prophetæ successisse asserunt, nec munus illud aliis præterquam ipsius progeniei, nisi injuriâ, deferri: in hoc omnes conspirant, quod asserant debere necessario Antistites cohibere se à peccatis, tum grandioribus, tum levioribus; esseque Antistitis munus unam è columnis fidei, cujus aut negligentem esse, aut illud vulgo permittere, non conveniat Prophetæ. Jam inter eos qui modum excesserunt ex *Alshii* sunt *Alnosairii*, qui asserunt Deum supra omnia Excelsum formâ *Alis* apparuisse, & linguâ ipsius locutum, ea quæ ad abditissima mysteria pertineant, enarrasse. Eorum etiam nonnulli modum adeò excesserunt in iis quæ ad Antistites suos spectant, ut eos extra terminos Creaturarum eduxerint, & ipsis proprietates divinas attribuerint.

tribuerint. *Alshis* contrarii sunt *Chamarejii*: è quibus sunt qui *Ali* Dyn. IX. *Ebn Abi-Taleb* in iis quæ administravit, peccatum impingant; & ex illis alii qui in eo peccati arguendo eò transeunt, ut & infidelitatis accusent, & ex illis demum qui asserunt admitti posse, ut nullus sit in Mundo Antistes; quòd si tali opus sit, competere ut sit vel servus vel liber, vel *Nabataus*, vel *Koraishta*, modo justus sit; Quod si à veritate declinaverit, gradu moveri, & morte affici debere. Atque hæc narratio est Sectarum, quæ circa fundamenta versantur, juxta viam compendii.

Sectio.

Jam verò inter Sectas quæ circa ramos versantur, quæque inter se differunt de conclusionibus legalibus, & dubiis sub disquisitionem cadentibus maximè celebres sunt quatuor, sc. Secta *Maleci Ebn Anas*, Secta *Mohammedis Ebn Earis Affhasiensis*, Secta *Ahmedis Ebn Hanbal*, & Secta *Abu-Hanifa Alnooman*, *Ebn Thabet*. Fundamenta etiam disquisitionis sunt quatuor, Liber [sc. *Alcoranus*,] *Affonnah* [i. Traditio,] *Consensus*, & *Ratio*. Nempe, quia cum orta fuerit nova aliqua quæstio legalis de licito & illicito ad disquisitionem confugientes, primò *Alcoranum* adeunt, ubi si textum aliquem invenerint, ei adhærent, sin minùs, ad *Affonnah*, seu Traditionem Prophetæ confugiunt, ubi si quid occurrat * [quod dubium explicet] in ipsius sententiam descendunt: sin minùs, ad consensum sociorum [ejus] confugiunt, quoniam illi Orthodoxi censentur, tunc in errorem conspirare noluerint: ibi ergò si inciderint in aliquid quod dubio suo affine fuerit, ad ejus normam de quæstione sua statuunt, sin minus ad *Rationem* itur, quoniam quæ oriri & accidere possint [dubia] infinita sunt; Authoritates verò finitæ, ita ut parianon sint. Jam certò constat quod Ratio necessarii sit usus, ut secundùm eam de unaquaque quæstione legali disquiratur. Ex Antistitibus verò *David Asphahanensis* Rationis [usum] penitus rejecit, cui è contra *Abu-Hanifa* plurimum se addixit, adeò ut non rarò rationem manifestam vel testimoniis particularibus præferret. *Malec* autem, *Shafcius*, & *Ebn Hanbal*, modò occurrat vel testimonium, vel præceptum, ad rationem sive manifestam, sive obscuram minimè recurrunt. Jam cum inter hos sint in sententiis ferendis differentia, de quibus extant apud eos libri & disputationes, non tamen ideo quicquam

Chawac-jii.

Secta Juristarum quatuor. Maleci, Shafci, Hanbali, Han. si.

P. 171.

Dyn. IX.

Fundamen-
ta Islami-
smi.

quam eorum Infidelitatis aut Erroris reus existimatur. In summa, Fundamenta Legis *Islamitica* hæc sunt 1 Munditiei in extremis corporis partibus, & vestium oris, quod debeant & rebus spurcis occurrant, cura. 2 Oratio, quæ est Subjectio & demissio sui coram Domino omnipotente. 3 Eleemosyna, quæ est Communicatio in miseris, & Auxilium, & Largitio. 4 Jejunium, quod est sui domatio, & depressio, & subjugatio concupiscentiæ, quâ producatur teneritas cordis, & animæ puritas. 5 Peregrinatio, quæ exitus è Mundo & itionis in occursum futuri typus est, nec aliò plerique eorum qui in ea observantur ritus, tendunt, quam probationi & tentationi hominis, an ea quæ ipsi mandata sint sectari velit, quales sunt Cursus & Properatio in circuituione [*Caaba*] & jactus lapillorum. Quod verò p. 172. ad observationem fidei Veneris & Festorum, instituta sunt ea ad Congregationem populi, quò convenient, & se mutuò visant, & in iis à laborum tædiis quiescant. Circumcisio autem. inunctio est, cui inest tentatio & probatio, & deditio sui [Deo.] Quod ad prohibitionem Morticini, & sanguinis, in eo quod horreat ea animus, & refugiat natura, satis est quod abstinentiam ab illis ut necessariam suadeat.

*al. ex. po-
pulum Isla-
mit.Diffidium
inter Mec-
censes, &
Medinen-
ses de Cha-
lifa.Al. Dici-
tur autem
non delatū
fuisse illud
Ali f. A. T.
at ubi dela-
tum esset
ab eo fuisse il-

Abu Becro'sadik. Maximum inter * Antistites *Islamiticos* illud erat, quod ob Antistitis dignitatem [ortum est] diffidium: illius enim causâ stricti sunt gladii. Contigitq; hoc in ipso [imperii] initio, & in diversas ob illam abierunt partes [*Mecenses*] fugæ comites, & [*Medinenses*] Adjutores: dicentibus *Medinensibus*, E nobis sit Imperator, & è vobis sit Imperator. Accesserunt ergò ad illos statim *Abu Becr* & *Omar*, &, antequam verbis occuparentur, extendens *Omar* manum suam ad *Abu Becrum* fidem ei pactus est: pacti sunt etiam reliqui. Atque ita sedatus est tumultus, & Chalifa renunciatus est mense *Rabia* priori ineunte anno undecimo, eodem die quo obiit Propheta, in Porticu *Sæditarum*. Dixit *Omar*, Certè *Abubecri* inauguratio improvisum quid fuit, avertat Deus malum quod inde accidere possit: quod si quis tale quid iterum commiserit, morte eum afficite, & si quispiam in alterius obsequium juraverit, non consultis *Moslemis*, morte afficiantur utrique. * Fertur cum delatum hoc esset *Ali* filio *Abu Talebi*, illum non abnuisse: at quod à plerisque traditur, hoc est, dixisse ipsum, Non consulisti me, & dixisse illi *Abu Becrum*, Non fuit

fuit tempus capax consultationis, Veriti enim sumus nè transferretur Dyn.IX:
 à nobis imperium. Deinde consenso suggesto dixisse, Exuite me hoc
 imperio, neque enim vestrum præstantissimus sum: † & dixisse *Alim*, p. 173.
 Non te exuemus, neque petemus ut te exuas. Et consenserunt *Mo-*
hajerun [Meccenses] & *Ansarii* [Medinenses] in Chalifatum ipsius.
 Cùm autem latè se diffudisset fama de Prophetæ obitu, defecerunt
Arabum multi, & tributum penderè recusarunt. Quare cùm valdè
 timerent *Moslemii Medina*, quòd unanimi consensu deficerent, libe-
 ros & necessarios suos in montium fissuris deposuerunt. Præficiens
 ergò *AbuBecr* hominibus *Chaledum Ebn VValid*, ipsum militibus
 quater mille & quingentis instructum misit: qui profectus donec ad
 rebelles perveniret, pugnâ illos aggressus liberos eorum captivos
 cepit, opèsq; distribuit. Inclamârunt etiam *Moslemii AbuBecrum*,
 dicentes, Annon apimum advertis ad illud quod percrebuit de fama
 Mendacis istius *Mosaiilema* in regione *Yamama*, & quomodo sibi
 prophetiam vendicaverit? Jussit ergo *Chaledum Ebn VValid* bello
 illum aggredi: qui cum hominibus profectus est, donec perveniret
 ad locum dictum *Akreba*. Obviam etiam procedens *Mosaiilema*
 cum *Hanifensium* turba, sedem ex adverso *Chaledi* fixit. Inita ergò
 sunt inter illos prælia, & acris fuit inter duos exercitus pugna. Irru-
 entes autem *Moslemii* conjunctim omnes in *Mosaiilemam* & comites
 ejus, manus cum illis conseruerunt, donec ruberet terra sanguine.
 Oculos autem intendens servus quidam Niger, nomine *VVahshi*, in
Mosaiilemam, hastam in eum torfit, quæ in ilia ejus cecidit, ita ut ex
 equo suo mortuus decideret. Indè contendit *Chaled* in regionem *Era-*
ki, atque *Hiram* profectus deditione illam cepit; fuitque hoc pri-
 mum quod de regione *Eraki* captum est. Miserat autem † ante illud
Abu-Becr Abu-Obeidam Ebno'ljerah cum viginti circiter millibus vi-
 rorum in *Syriam*: cùmque pervenisset ad *Heracium* rumor de in-
 gressu *Arabum* in regionem *Syria*, misit contra illos *Sergium Patri-*
cium cum quinquies mille viris de exercitibus ejus, ut bello illos op-
 pugnaret. Scribens ergò *Abu-Becr* ad *Chaledum*, ubi *Hiram* cepis-
 set, jussit illum ad *Abu-Obeidam* proficisci in regionem *Syria*; quod
 & fecit. Congressis autem *Arabibus* & *Gracis* in fugam versi sunt
Graci, & interfectus est *Sergius Patricius*; quod ita accidit: inter fugi-
 endum ex equo suo decedit, cùmque equo à servis suis imponeretur,
 denuò secus.

Mosaiilema
Pseudopro-
pheta occi-
sus.

Hira capta.
P. 174.

Syriam in-
vadunt A-
rabes.

Sergius
Græcorum
Dux inter-
fectus.

Dyn. IX. denuò cecidit; imò cum rursus eum impoherent, descendit etiam rursus, dixitque illis, Eripite vos ipsos fugâ, & finite me solum occidi. Porro anno decimo tertio *Hejra*, cum quindecim diebus ægotâset *Abu-Becr*, obiit die Lunæ octavo *Fumada* posterioris, natus annos sexaginta tres; fuitque spatium Chalifatûs ejus Biennii, & quatuor mensium, minus octo diebus. Eodem anno (qui annus fuit septingentesimus quadragesimus sextus *Alexandri*) transgressus *Heraclius* legem in uxorem duxit *Martianam* fratris sui filiam; quæ peperit illi filium illegitimum, quem à nomine suo per diminutionem appellavit *Heraikliam* [*Heraclium* parvum.]

obitus Abu-
Becri.

Omar filius *Chattabi*, qui & cognominatus est *AbuHaphs*. Fectur *Abu-Becrum* morti vicinum dixisse *Othmano Ebn Aphan* Scribæ suo, Scribe, In nomine Dei misericordis Misericordis, Hoc est testamentum *Abdollah Ebn Abu-Kohapha*, cum in ultimâ jam esset horarum hujus mundi, & primâ horarum futuri: deinde deliquium pat-
P. 175. sus est, † scripsitque *Othman, Omaro Ebno'l Chattabo*, & is cum expectatus esset, dixit, Quem scripsisti? dicente [illò] *Omarum*, Attigisti, inquit, illud quod in animo mihi erat; quod si teipsum scripsisses, dignus certè illo [honore] fuisses, Consenserunt ergo in hoc. Cumque vocaretur Chalifa Chalifæ [vicarius vicarii] nuntii Dei; Dixerunt, Longus est hic [titulus] vocatus est ergo *Amiro'l-mumenin* [Imperator credentium,] atque is primus hoc [titulo] insignitus est: cumque jam in Chalifatum suffectus esset, surrexit in coetu orationem habiturus, dixitque, Post actas Deo gratias, Heus viri, nisi ob illam, quam de bonitate vestrâ concepî spem, vósque in eâ perstituros, neutiquam vobis aliàs præessem, aliâque ejusmodi. Cumque jam Imperio præfectus esset, nihil prius in votis habuit, quàm ut *Erako* potiretur: adjunctis ergo *Abu-Obeida Ebn Masud* mille circiter viris, in *Erakum* illum proficisci jussit; unâque cum eo *AlMothannam Ebn Haretha*, & *Amrum Ebn Hazem*, & *Salitum Ebn Kis*, qui profecti sunt, donec *Thaalabia* castra ponerent. Dixitq; *Salitus*, O *AbuObeida*, Cave ut profundum hoc ingrediaris; video siquidem *Persis* multas esse copias, & sententia mea hæc est, ut nobiscum in desertum secedas, donec ad Imperatorem fidelium scribens auxilium ab illo petieris; quod ubi ad te pervenerit, transibis, & bello eos aggredieris. Cui dixit *Abu-Obeida*, Times certè, ô *Salite*;
cui

Omar pri-
mus dictus
Amiro'l-
mumenin.

cui respondit *AlMothanna*, Non timet certè, verùm sententiã [suam] Dyn. IX.
 tibi aperuit, cave ne ad illos transiens te & comites tuos in medium
 regionis eorum conjicias, & infigantur tibi eorum ungues. At non
 auscultavit illis *AbuObeida*, sed ponte fluvium jungens eos qui cum
 ipso erant illis invitis traduxit. Transierunt etiam duò illi unã cum
 ipso: instruens autem *Abu-Obeida* † socios suos ipse in medio constitit, p. 176.
 & accedentes ad illos *Perse* sagittis eos petierunt, adeò ut *Moslemi-*
is multa vulnera infligerentur. Irruentibus deinde *Arabibus* [quasi] Prælium
cum Persis.
 unitis viri impetu in fugam dati sunt *Perse*: dein reversi irruerunt in
Moslemios, primusque è *Moslemiis* occidit *Abu-Obeida*, occidentibus
 etiam unã eorum permultis, & qui reliqui erant pontem versus re-
 cesserunt eos à tergo propugnante *AlMothanna*, cùmque omnes traje-
 cissent, ipsèque *AlMothanna* post eos transisset. pontem resciderunt:
 Cùmque ad *Omarum* de prælio quod acciderat scripsisset, rescribens
Omar cum subsistere jussit, donec pervenirent ad eum auxilia. Com-
 missum est autem hoc prælium mense *Ramadan*, die sabbati, anno
 decimo tertio æræ [*Hejra*.] Tum *Omar* legatos suos ad Tribus *A-*
rabum mittens eos ad auxilium ferendum convocavit: quibus *Medina*
 ad ipsum congregatis *Farisum Ebn Abdalla Albajali* præfecit; qui
 cum illis profectus est, donec *Thaalabiam* perveniret, ubi ei se adjun-
 xerant qui ibi erant. Deinde profectus est, donec castra poneret in
Dîr Hind, [unde] cohortes suas misit ad excursiones faciendas in
 pagos [*Eraki*] *Euphrati* adjacentes: quod cùm *Arzmidochta Per-*
sarum reginæ nuntiatum esset, convocari jussit è militibus suis duo-
 decim equitum fortissimorum millia, quibus congregatis præfecit
Mahrannum filium *Mahrawaihi* Ducum præcipuum, qui profectus
 est cum exercitu, donec *Hiram* perveniret, reversisque *Arabum*
 cohortibus, & in unum coactis ad pugnam se accinxerunt utrique ex-
 ercitus, alique alios aggressi, hastis se invicem confodere, † gladiisque p. 177.
 ferire cœperunt. *AlMothanna* autem se in medium *Persarum* conjici-
 ens gladio suo eos cecidit, deinde ad suos rediit; quibuscum strenuè
 conflixerunt *Perse*, ita ut manerent *Arabum* nonnulli, fugerent
 alii: quo conspecto, *AlMothanna* barbam suam manu prehensam
 vellicavit. Tum irruentibus in se invicem hinc tribubus *Arabum*,
 illinc *Persis*, pugnatum est à tempore quo inclinare cœpit Sol, usque
 ad ipsius occasum. Deinde cùm in *Persas* impetum facerent, prodien-
ens

Dyn. IX.

Persæ vi-
cti.Arzmi-
docht de-
posita, Yaz-
dejerd re-
gno Persa-
rum præfi-
ciunt.*al. AlHar-
zaman.

p. 178.

Damascus
capta.Misani, Ti-
berias,
Cæsaria,
Baalbec
deditæ.
Hemesa
capta.Arabes
Græco-
rum Regio-
nes inva-
dunt.Metsr ca-
pta, Ale-
xandria,
Saruj, Ro-
ha deditæ
ut & Rac-
ca &c.

ens *Mabran* ante socios suos stetit, & intruentem in eum *Al Mothannam* gladio excepit, at non penetravit ictu gladius. Percussit ergo *Al Mothanna* ipsi humerū, adeo ut mortuus procideret: conversiq; in fugam *Persa Madayenam* petierunt, reversique sunt *Moslemii* ad sepeliendos mortuos suos, & saucios curandos. Cū ergo viderent *Persa Arabes*, captis jam regionis finibus, undique in terram ipsorum incursiones facere, dixerunt, In hoc delati sumus, eò quod præfecerimus nobis mulieres: & conspirarunt ad *Arzmidocht* filiam *Cesra* imperio exuendam, eique præficiendum juvenem (nomine *Tazdejerdum*) qui oriundus fuerat e stirpe *Cesra* filii *Hormizda*, quem [in solio] collocantes obedientiam & obsequium illi pacti sunt. Exercitum ergo conflavit *Tazdejerd* è [diversis] regni sui partibus, eique præficiens virum quendam illustrem è præcipuis Principum suorum annis & experientiā [edoctum,] nomine *Rustamum*, misit eum *Hiram*, ad oppugnandos *Arabes*, qui eò contra ipsum convenerant. Commisiss etiam alteri è Magnatibus *Persarum* liberis, cui nomen *Alharmazan, copiis magnis, misit eum in partes *Ehwaz* ad oppugnandum † *Abu Musa Alashari*, & qui cum eo erant. Cū autem congrederentur, cæsi sunt hi duo Principes magni, & secuti sunt *Arabes* vestigia *Persarum*, cædentes quos assequerentur eorum. [Tempore] etiam Chalifatūs *Omar*i cepit *Abu Obeida Damascum*, postquam eam septem mensibus obsedisset, & foedus iniit cum incolis *Misani*, *Tiberiadis*, *Cæsarea*, & *Baalbeci*. Cepit etiam *Hemesam* post duorū mensium obsidionem; Eodem etiam scribens *Omar* ad *Tazidum* filium *Abu Sophyan* [eum] *Damasco* præfecit. Eodem etiam ingressus est *Misarah Ebn Masruk Abbasides* regionem *Græcorum* cum quatuor hominum millibus: fuitque iste exercitus primus qui *Græciam* invasit. Eodem etiam *Amrus* filius *Aasi* urbem *Metsr* vi cepit, cepit etiam *Alexandriam* deditione. Eodem ingressus est *Iyas* filius *Gunmi Saruj* & *Roham* deditione [traditas.] Eodem cepit etiam *Raccam*, *Amidam*, & *Nisibin*, *Tur Abdin*, & *Mardin* deditione. Et cepit *Habib* filius *Muslema Karkisum* deditione. Eodem etiam cepit *Uthal* fil. *Arkan* pagos *Basora*; deinde profectus est donec *Obollam* perveniens eam vi caperet: inde *Madayenam* abiens ejusque Præfectum bello aggressus collum illi amputavit, magnæque ejus exercitus clade affectit. Deinde scripsit *Uthal* ad *Omarum*, ut veniam ab eo peteret pere-

peregrinandi *Meccam*. Præfexit ergo *Omarus* muneri ejus *Almogiram Ebn Shaaba*; deinde deposito eo regionem *Misani Abu Musam Alasb'arium* præficiens, in mandatis ei dedit, ut in terrâ *Basora Arabibus*, qui cum eo erant, loca quædam extrueret, & unamquamque tribum in pago [aliquo] collocaret, quo sedes suas figerent. Extruxitque in eâ † templum mediæ magnitudinis. Cumq; finem fecisset Urbis *Basora* ædificandæ collocavit in eâ *Arabum*, qui in eâ erant, progeniem, & cum exercitibus suis in provincias *Ahwaze* movens subegit eas; exceptâ solùm urbe *Tustaro*, à quâ, quod valde munita esset, abstinerunt. Eodem *Heraclius Antiochiâ Constantinopolin* discessit, dicens Græcè * *Sureh-Syria*; quo verbo Regioni *Syria* valedixit. Obiit deinde *Heraclius*, cui successit filius ipsius *Constantinus*, quem quatuor post mensibus veneno sustulit *Martiana* uxor patris ejus, filiumque suum *Heraciolum* substituit, *Davidis* novi nomine illi indito: Magnates verò regni imperium ejus ægrè ferentes, eo abdicato, præfecerunt *Constantem* [nuper] occisi filium. Eodem etiam *Abdalla Ebn Naas* *Aspahanam* deditione cepit. Eodem cepit *Farir AlBajal* *Hamadanam*; eodem accidit prælium *Nahawandense*. Eodem *Moawias Askelanam* deditione cepit mense *Ramadani*. Obiitque *Omar* die *Forus* quinto ante finitam *Dulhejjam* anno *Hejre* vicesimo tertio, annos natus sexaginta tres. Fuitque spatium *Chalifatús* ejus decem annorum, sex mensium, & septendecim dierum. Interfecit eum *Abu-Lulua* servus *Almogira Ebn Shaaba* [tempore] precum matutinarum. Causa ejus fuit, quod cum ad eum accessisset *Abu-Lulua* conquestam de gravitate tributi, (imposita autem ei fuerat quotidiana duarum drachmarum solutio) diceret illi *Omar*, non est hoc tibi mul-tum, Tu siquidem, uti audivi, si molam vento circumagere velis, facere id potes; † cui ille, Circumagam quidem tibi molam, quæ non cessatura est usque ad diem resurrectionis. Dixit ergo [Ille,] Uti-que minatus est servus, quòd si ob suspicionem quenquam interficerem, hunc certè è medio tollerem. Deinde cum puer [iste] pugione, repetito ietu, illa ejus confodisset, accersivit *Omar* medicum, qui ipsum inspiceret; ille autem vinum ei hauriendum præbuit, quod cum exiret, ita ut non dignosceretur vinum. esset an sanguis, alium accersivit medicum, qui lac illi bibendum præbuit; cumque

p. 179.

Basora ædificata.

Ahwaze

urbes præter

Tustarum

capite.

* Xaïpe.

Heraclii

obitus.

Constantinus.

Heraclicolus.

Constantinus.

Aspahanam,

Hamedana &

Askeliana

capite.

Omar

obitus.

p. 180.

P

exiret

Dyn. IX. exiret lac conspicuum, Dixit illi; Testamentum tuum conde, ô Imperator fidelium.

Sectio.

Johannes
Gramma-
ticus.

p. 181.

Bibliotheca
Alexandri-
næ fatum.

Paulus Æ-
gineta Me-
dicus.

Porro hoc tempore claruit inter *Muslemios Johannes*; quem vocamus nos Grammaticum, qui *Alexandrinus* fuit, fidemque Christianorum Jacobiticorum professus Severi doctrinam adstruebat, deinde recessit ab eo quod profitentur Christiani de Trinitate; quare convenientes eum Episcopi in urbe *Mesra* rogârunt, ut ab eo quod [profitebatur] rediret; cumque redire nollet, eum de gradu suo dejecerunt. Vixitque donec caperet *Amrus Ebn'LAS Alexandriam*, & ad *Amrum*, accessit; qui, cognito quem in scientiis locum teneret, honore ipsum affecit, audiitque de sermonibus ejus Philosophicis, quibus assueti non fuerant *Arabes*, quod eum ad stuporem redigeret, quoque percelleretur; Fuit autem *Amrus* intellectu præditus, ad res percipiendas promptus, conceptibus claris, adhæsit ergo illi, neque ab eo discessit. Deinde die quodam dixit illi *Johannes*, Circumivisti tu omnia *Alexandria* repositoria, omniaque rerum genera quæ in iis reperiuntur obsignâsti; quod ad illa igitur, quæ tibi profutura sint, nolo tibi contradicere, at quæ nulli tibi usui futura sunt, nobis potius convenient. Dixit illi *Amrus*, Quid est quo opus tibi sit; dixit illi; † Libri Philosophici, qui in Gazo-phylaciis [Bibliothecis] Regiis reperiuntur. Hoc, inquit, *Amrus*, est de quo statuere non possum, Illud [petis] de quo ego quid in mandatis dare non possum, nisi post veniam ab Imperatore fidelium *Omaro Ebn'Ichattab* impetratam. Scriptis ergo ad *Omarum* literis, notum ei fecit, quid dixisset *Johannes*, perlataeque sunt ad ipsum ab *Omaro* literæ, in quibus scripsit. Quod ad libros quorum mentionem fecisti: si in illis contineatur, quod cum libro Dei conveniat, in libro Dei [est] quod sufficiat absque illo; quod si in illis fuerit quod libro Dei repugnet, neutiquam est eo [nobis] opus, jube igitur e medio tolli. Jussit ergo *Amrus Ebn'LAS* dispergi eos per balnea *Alexandria*, atque flis calefaciendis comburi: ita spatio semestri consumpti sunt. Audi quid factum fuerit & mirare. E medicis autem qui hoc tempore floruerunt fuit *Paulus Ægineta Medicus* suo tempore celebris: Insigniter autem peritus fuit in mulierum morbis, multumque illis curæ impendit. Convenire ipsum solebant

solebant obstetrices, & eum de rebus, quæ mulieribus post partum Dyn. IX.
acciderent consulere, quibus respondere dignabatur, & quid facerent.
in iis de quibus quæsierant indicare, unde eum *AlKawabell* [q. Ob-
stetricium] appellârunt. Scripsit librum de Medicinâ in novem
distinctum tractatus, quem transtulit *Honain Ebn Isak*, & librum
de affectibus mulierum. Ex illis etiam fuit *Magnus* qui inter Me-
dicos recensetur, at non vidimus quicquam ab eo conscriptum. Magnus
Medicus.

Othman Ebn Affan, qui & cognominatus est *Abu Omar*. Inaugu- Othman
Chalifa.
ratus est dies duos ante finitum mensem *Dulhejjam* anni *Hejra* vice-
simi tertii. Fertur cum pugione percussisset *Abu-lulua Omarû*, exi-
rétque de vulnere ejus lac quod bibisset, dixisse illi adstantes, Præ-
cipe cui velis ut sit post te Chalifatus, eumque respondisse, Si in
vivis esset *Salemus*, non est quem illi parem judicarem. Dictum est
illi [quod ad] istum *Alim Ebn Abitalib*, nôsti ejus [cum *Moham-*
mede] affinitatem, & fortitudinem, & præstantiam. Dixit, Inest
illi *Doâbaton*, i. e. scurrilitas. Dictum est, De *Othmano Ebn Affan*
Quid existimas? Dixit, Propensus est ille in affines suos. Dictum
est illi, Quid ergo de isto *Alxobairo Ebno'l Awam*, adjutore Pro-
phetæ? Dixit, Avarus est. Dictum est, Quid ergo de isto *Saado*?
Dixit, Eques est *Meknab*, i. e. turmæ, denotat enim *Meknab*
Equites numero inter triginta & quadraginta. Dictum est, Quid
ergo de isto *Telha* nepote *Abubecri Affadik*? Dixit, nisi inesset illi
Baon, i. est, superbia & fastus. Dictum est, Quid ergo de filio tuo?
Dixit, Satis est ut exigatur ratio ab uno è familiâ *Chebbabi* de nego-
tio Imperatoris Fidelium. Verum hoc negotiû, ut de eo intra tri-
duum deliberetur, sex committo, viz. *Othmano*, & *Ali*, & *Telha*, & *Al-*
xobairo, & *Abu Obeida*, & *Saado Ebn Abi Wakkas*. Cum ergo sepul-
tus esset *Omar*, accedens *Abu Obeida* ad *Alim Ebn Abi Talib*, Tunc,
inquit, es cui fidelitatem paciscar, ut agas juxta librum Dei & leges
Prophetæ ejus, & constitutiones duorum Seniorum? Dixit, Immo
quod ad librum Dei, & legem Prophetæ ejus: quod autem ad
constitutiones duorum Seniorum meo utar consilio. Tum acce-
dens ad *Othmanum* illi dixit, Tunc es cui obsequium promittam, ut
agas juxta librum Dei, & constitutiones duorû Seniorum? Respon-
dit, Ita hercle. Illum ergo *Abu Ob. ida*, & reliquos coetus compro-
barunt. Primum quod captum est, t eo ad Chalifatum erecto, fuit p. 183

Dyn. IX. *Maho'l Basora*, & quod reliquum erat de finibus *Aspabiana* & *Raya* ductu *Abu Musa Alash'arii*. Tum misit *Othmanus Abdallam Ebn Amer Estachram*, in quâ erat *Yazdejird*, qui cum *Darabajirdum* profectus esset, *Abdalla Mojasheam Ebn Masud* ad ipsum indagandum misit. Ille autem per desertum transiens donec pervenisset *Carmanam*, *Sejestani* viam cepit in *Sinam* tendens. Pervenit ergo *Mojashea Sejestanum*, deinde reversus, cum *Yazdejirdum* non allequeretur, rediit in *Persiam*. Increvit ergo metus *Yazdejirdi*, adeo ut *Tarchanum Turcam* in auxilium sibi accerferet, at cum venisset, vilipendit & repulit, ob verba quædam quæ de eo loquuti sunt *Turca* quidam. Redeuntibus autem istis *Mahwa* Præfectus *Meraw*, qui odia occulta in *Yazdejirdum* gesserat, ad *Tarchanum* misit, ut in ipsum reverteretur suadens; Ego siquidem, inquit, tibi opem feram. Rediit ergo *Tarchan* contra *Yazdejirdum*, qui cum urbem petens fugeret, occurrens illi *Mahwa* penitus [ipsius copias] dissipavit. Dicitur porro *Yazdejird*, cum ad molam in quâdam è villis *Meraw* pervenisset, dixisse molitori, Absconde me, & erunt tibi [præmi-um] baltheus meus, & armillæ meæ, & annulus meus: regeffisse autem virum istum, Quatuor drachmarum mercede in singulis diebus locatur mola, quas si mihi dederis cessare illam sinam, sin minus, nequaquam. Dúmque ille cum eo colloqueretur, ecce supervenientes Equites morte illum affecerunt.

occisus est.

Porro *Othman* submoto *Amro Ebnol'As* præfecit *Alexandria Abdallam Ebn Masud* fratrem ejus uterinum, qui *Africam* invasit. Invasit etiam *Moamias Cyprum* & *Ancyram*, quas & deditione cepit.

Deinde ægrè quædam tulerunt homines in *Othmano*, inter quæ nimia erga propinquos propensio fuit. Reduxit siquidem *Hacemum Ebnol'As Ebn Omaihi*, quem ablegaverat *Propheta*, & *Abdallam Ebn Chaled* quadringentis nummorum millibus donavit, deditque *Hacemo* centum nummorum millia. Cumque Imperio præfectus suggestum ascenderet, in fastigio ejus confedit, ubi sedere solebat *Propheta*; cum *Abu Becr* infra illum gradu uno, *Omar* autem duobus sisteret, ita ut de his sermones inter se miscerent homines, [eumq;] calumniis afficerent. Tum oratione habitâ dixit *Othmanus*, Istæ Dei facultates sunt, cuicumque mihi libuerit, illas impertiam, & à quocunque mihi libuerit cohibebo, & cui hæc bilem moverint, dejiciat

Muslemii
Africam
invadunt,
Cyprum et
Ancyram
capiunt.
p. 184.

deiciat illum Deus. Cùmque surgens *Omar Ebn Yaser* diceret, Ego ^{Dyn.IX.} primus sum cui bilem hæc concitent, irruentes in eum *Bann Ommia* verberibus exceperunt, donec animi deliquium pateretur: quam ob rem irâ commoti *Arabes*, coetu convocato, *Parasanga* à *Medinâ* spatio castra fixerunt, & ad *Othmanum*, qui ipsum alloqueretur ob-
jurgaretque, miserunt, moneretque, ut quod æquum esset faceret, aut se imperio abdicaret. Porro maximè omnium adversus *Othma-
num* obliqui erant *Telha*, & *Zobair*, & *Ayesha*; ad quos literas dedit, quibus profiteretur se ab omnibus quæ ipsi indignè ferrent destitu-
rum, & ad Deum poenitentiâ rediturum: quibus tamen ipsi cùm non auscultarent, & viginti diebus ipsum obsidione cinxissent, scripsit ille *Ali*, Visne interfici patruī tui filium, & diripi regnum tuum? respondit *Ali*, Minimè verò: misitque *Hasanum* & *Hosainum*, qui januam ipsius custodirent. *Mohammed* autem *Ebn Abi Becr* cum
duobus aliis *Othmani* murum conscendit; quorum unus † venas ^{p. 185.} illi jugulares mucrone sagittæ lato incidit, alter ipsum interfecit, ^{Othmani} *Alcoranum* in gremio habentem. Factum est autem hoc decimo die ^{cadet.} *Dulhejja* anni tricesimi quinti, cùm Chalifatùs ejus annorum ferè duodecim fuisset, ætas plusquam octoginta.

Ali Ebn Abi Taleb. Interfecto *Othmano*, congregati quidam tum è *Ali Chali-
Mobaierinis*, tum ex *Ansariis*, inter quos fuerunt *Telha* & *Zobair*, ad ^{fi.} *Alim* ipsum inauguratum accesserunt. Dixit autem *Ali Telha* & *Zo-
bairo*, Si ita visum fuerit vobis, in obsequium meum jurate, sin mali-
tis, ego in vestrum juraturus sum. Responderunt illi, Nequaquam,
nos verò in obsequium tuum jurabimus: profecti igitur ad templum,
in obsequium ejus jurârunt homines die Veneris vicesimo quinto
Dul Hejja anni tricesimi quinti. Porro primus jurantium erat *Tel-
ha*, qui cùm digitos contractos haberet, inde omen captans *Habib
Ebn Dhowaib*, Manus mutila, inquit: Haud perfectum futurum est
hoc negotium: Quàm convenit ipsum dissolvi! Renuerunt autem
Ali fidem suam obstringere *Ommienses*, & *Merwan Ebno'l Hacem*, &
Said Ebno'l As, & *Walid Ebn Akba*; ut & suam *Othmanida* è comi-
tibus *Mohammedis*. Porro *Ayesha* potestatem sibi in *Othmanum*
sumserat, eumque convitiis prosciderat, affectu in *Telham* pro-
pendens. Dum ergò accederet illa à peregrinatione rediens, occur-
rit illi Eques [quidam;] cui illa, Quid, inquit, novi? Respondente
illo,

Dyn. IX. illo, Interfectus est *Othman*, dixit, Quasi intusor homines fidem
Telha obstringentes. Occurrit deinde alter, cui etiam dixit, Quid
 p. 186 novi? Respondente illo, Inaugurârunt homines *Alim*, dixit, *Hei*
Othman! non interfecit illum, nisi *Ali*. Certè unus è digitis *Othmani*
 tot ipsis similium, quot terræ regiones implerent, præstat. Dixit er-
 go illi quidam ex avunculis ejus, Certè tu prima fuisti, quæ ipsius
 fastigium declinare fecisti. Tu siquidem dicebas, Tollite è medio
Naathalum istum, abnegavit siquidem fidem. Dixit, Illum ad poe-
 nitentiam revocârunt, tum interfecerunt. (Est autem *Naathalum*
 nomen viri, cui barba proluxa fuit, cum ergo contumeliis & oppro-
 brio afficeretur *Othman*, ipsi ob prolixitatem barbæ comparabatur.)
 Rediit deinde *Ayesha Mescam*, & in templo tentorium fixit. Porro
 voluit *Ali Moawiam* à præfecturâ *Syrie* amovere, suavit autem illi
Mogira Ebn Shaaba, ut illum in præfecturâ istâ confirmaret, illum
 sc. eâ placatum iri. Et petentibus *Telha* & *Zobairo*, ut ipsos *Basra*
 & *Cuse* præficeret, recusavit ille, dicens, Apud me manete, ut or-
 namento mihi sitis, ægrè enim fero discessum vestrum. Veniam
 ergo petierunt, ut *Meccam* religionis ergò visere ipsis liceret, quod
 concessit. Adierunt ergò *Ayesham*, & quæ *Othmano* facta sunt
 exaggeraverunt. Cùm autem audiisset *Moawias*, quid de *Ali* di-
 xisset *Ayesha*, & quomodo à fide ipsi pactâ recessissent *Telha* & *Zo-
 bair*, vires & audaciam majores assumpsit, scripsitque ad *Zobairum*,
 [dicens,] Ego tibi fidem paciscar, & post te *Telha*, *Cusam* verò è
 manibus vestris ne dimittatis. Porro illis opem tulerunt *Ommien-
 ses*, aliique, unaque cum *Ayesha* profecti sunt, donec *Basoram* per-
 venirent, ubi cum *Ebn Hanisum* ipsi ab *Ali* præfectum prehendissent,
 crinibus avulsis & barbâ depilatâ dimiserunt: Qui ad *Alim* reo-
 dens, Barbatum (inquit) me misisti, jam verò timberbis venio; cui
 p. 187 *Ali*, Mercedem (inquit) & bonum [à Deo] consequaris. Interfe-
 ctis etiam quinquaginta è *Gazophylacio* præfectis, opes diripue-
 runt. Cùm ergo ad *Alim* delatum hoc esset, ille *Medinâ* egressus
 cum nongentis viris profectus est, & ad ipsum accesserunt è *Cusâ* sex
 hominum millia, commissumque est prælium *Choraiba*, prodeunte
 populo ad pugnam, qui cum *Camelum*, super quo *Ayesha* in tellâ
 muliebri erat, [in medio] statuissent, bello certatum est. Tum pro-
 ciens *Ali*, accersitisque *Zobairo* & *Telhâ*, dixit *Zobairo*, Quid te
 ad

Prælium
Choraiba.

ad hoc impulit? Respondit, Quod te hoc imperio indignum viderim. Dixit etiam *Telha*, Num ad pugnam produxisti uxorem Prophetæ, tuam verò domi clausam tenuisti? annon mihi fidem pacti estis? Responderunt, Pacti sumus, dum gladius collis nostris immineret. Prodiens autem *Saadiensis* quidam è sociis *Ali*, elatâ quâ potuit voce exclamavit, Heus Mater fidelium, certè cædes *Othmani* minoris momenti fuit, quàm ut tu domo tuâ egredereris. camelo isto maledictò vectâ; erat siquidem tibi à Deo in operimentum & Asylum; at jam Secreti tui [velum] dirupisti, & Asylum tuum commune fecisti: deinde dimicantibus hominibus ex acie subduxit se *Zobair*, quem sequutus *Omar Ebn Formuz* ipsum ad toricæ fissuram transfixit. *Telham* autem sagittâ, quæ in ipsum inciderat, transfixum, ponè se equo imponens puer ipsius *Basoram* asportavit, ibique ipsum in domo quâdam incultâ deposuit, ubi mortuus est. Porro post interfectos nonaginta viros ad Capistrum Cameli incepit *Ayesha* exclamare, *AlBakia, Albakia*. Clamavit ergò *Ali*, Suffragines Camelo succidite, qui cùm percutiente eum quodam decidisset, delata est sella in locum quendam, terinaceo jam p. 188. similis præ telis ei inhærentibus: accedens autem *Ali*, donec prope eam subsisteret, dixit *Mohammedi* filio *Abu Becri*, Vide num vivat illa, necne. Cui ergo, caput suum in lecticam intromittenti, dixit illa, Quis tu? respondit, Frater tuus obsequiosus, regessit illa, [Imò] rebellis. Dixit, Heus Soror, contigitne tibi aliquid [mali]? Respondit, quid tuâ refert? Tum ingressus est *Ali Basoram*, & postquâ ejus incolæ reprehendisset, egressus est indè *Cusâ*. At cùm jam *Moavia* nunciatum esset, quid in isto prælio contigisset, *Syria* populum ad bellum & requirendum *Othmani* sanguinem incitavit. Inaugurârunt ergò illum *Amirum* non Chalifam; cùmque misisset *Ali* ad *Moaviam* nuncium, qui illum ad ipsius obsequium invitaret, recusavit [hoc facere.] Egressus est ergo *Ali Cusâ* cum septuaginta millibus hominum; pervenitque *Moawias* cum octoginta millibus, & in *Seffino*, qui locus est inter *Erakum* & *Syriam*, castra metatus est, præclusitque *Ali* vias, quæ ad *Eufratem* ducunt: misit ergo *Ali Ashtarum Nachaiensem*, qui ipsos pugnâ aggressus repulit, vicitq; juxta viam. Deinde manus conseruerunt quadraginta diebus, adeò ut occiderent ex *Erakiensibus* viginti quinque millia, &

Dyn. IX.

* i.e. Resistendum, Refiduum.

Prælium Seffini.

- Dyn. IX. & è *Damascenis* quadraginta quinque mille. Tum progressus *Ali* dixit *Moawia*, quamdiu inter me & te interficientur homines, ad iudicium coram Deo Opt. Max. te voco, ut uter nostrum alterum interfecerit, confirmetur ipsi imperium. Dixit *Moawias* sociis suis, Novit neminem cum ipso ad monomachiam descendere, quin illum occiderit; iussitque, ut expansis Alcoranis, proclamarent,
- p. 189. O *Erakienses* inter nos & vos liber Dei, ad eum vos vocamus. † Dixit *Ali*, Iste est liber Dei, & quis inter nos iudicabit? Elegerunt ergo *Syri Amrus Ebnol As*, *Erakienses* verò *Abu Musam AlAsha'rium*. dixit autem *AlAhnes*, utique *Abu Musa* vir est minimè profundus, satis hebes, me velim loco ejus substituas, ut rem tibi firmiter perficiam, & sistam te quod ad hoc negotiū ubi ipse cupias. Repudiârunt verò ipsum *Tamanenses*, & decretum scripserunt, ut iudicarent duo [isti] iudices librum Dei, & Traditionem, & Consensum, & tempus præfixerunt mensem *Ramadan*. Migravit ergo *Ali Cusam*, & *Moawias Syriam*. Cūque ingressus esset *Ali Cusam*, defecerunt ab ipso duodecim mille è lectoribus *Alcorani*, qui clamarunt, Timuisti miseriam, & determinationi [rei] acquievisti, & homines iudicio prætecisti, cū dicat Deus, Non est iudicium nisi Deo. Deinde convenerunt *Abu Musa AlAsha'rius* & *Amrus Ebnol As* ad iudicium in loco qui *Mecca*, & *Cusa*, & *Syria* interjacet [transactis] octo mensibus post prælium *Seffinense*, & adduxerunt è sociis [*Mohammedis*] & iis, qui eos insequuti sunt, multos. Dixit verò *Ebn Abbas Abu Musa* cujuscunque rei oblitus fueris, hujus nequaquam obliviscaris, *Ali* nullum inesse vitium. quod eum Chalifatu indignum reddat, *Moawia* verò ne unicam inesse virtutem quæ ipsum Chalifatu dignum faciat. Congregati jam ergo *Abu Musa* & *Amrus* ad iudicium ferendum tentorium fixerunt, & dixit *Amrus*, convenit ut nihil dicamus, quin & idem scribamus, ne ab eo recedamus, accersitque Scribam, cui clam dixit, nomen meum præmittas.
- p. 190. Accipiens ergo Scriba chartam, postquā *Bismillah* &c. scripsisset, i nomine *Amri* incepit. Dixit autē illi *Amrus*, Dele illud, & nomen *Abu Musæ* præmittas, ipse enim mihi præstat, & dignus est qui præmittatur, (hoc autem fraudē ab ipso factū est.) Tum dixit, Quid dicis O *Abu Musa* de cæde *Othmani*: Respondit, Injuriā profectò occisus est; dixit, Scribas heus puer, Tum dixit, O *Abu Musa*, Utique Recon-

ciliatio populi, & cohibitio [effusionis] sanguinis potior est, quàm Dyn. IX.
 quod satagunt *Ali* & *Moawias*; si visum, ergo fuerit, illis amoris
 præficias populo aliquem quetm acceptum habituri sint *Moslemis*,
 quia sc. hoc quod fidei nostræ commissum est, graviter cervicibus
 nostris impendet. Respondit, Non est hoc improbandum;
 Dixit *Amrus*, Scribe heus Puer. Deinde sigillis suis scriptum hoc
 consignârunt, cumque die crastino consedisent ad [ulterius in rem]
 inquirendum, dixit *Amrus*, O *Abu Musa*, jam submovimus *Alim*
 & *Moawiam* ab hoc imperio: nomines ergo illi [suscipiendo] quem
 velis. Cùmque jam multos nominâset, nec ipsis acquiesceret *Amrus*,
 novit *Abu Musa* eum cum ipso ludere, dixitque: Itane fecisti,
 heus Canis? maledicat tibi Deus. Respondit *Amrus*, Quin Tu,
 heus Asine, maledicat tibi Deus. Tum *Amrus*, Iste jam Dominum
 suum exuit [imperio,] atque ego etiam illum exuo, sicut annulum
 hunc manu meâ exuo; atque ita ab invicem recesserunt. Statuente
 ergo *Ali* adversus *Moawiam* proficisci, fidem suam ipsi obstrinxerunt
 sexagies mille usque ad mortem. Occupatum autem illum
 tenuerunt Rebelles & ipsorum oppugnatio. Incepit autem *Moawias*
 copias emittere in illas partes * quibus præerant *Ali* ministri, & ubi
 que fecit incursiones: exercitum etiam misit *Meccam* & *Medinam*,
 quarum incolæ fidem suam ipsi obstrinxerunt. Conspirârunt
 deinde tres viri è rebellibus, † viz: * *David*, *Barcus*, & *Ebn Moljam*
 de *Amro Ebnol As*, & *Moawia*, & *Ali* è medio tollendis, quò li-
 berarentur tandem homines Antistitibus in errorem [ducentibus.]
David ergo *Mesram* perveniens & Oratorium ingressus, *Charejahum*
Ebn Haddhafa percussus interfecit, illum *Amrum* fuisse ratus;
 atque ob hoc captus morte mulctatus est. *Barcus* autem *Damascum*
 petiit, ibique Oratorium ingressus *Moawiam* ita percussit,
 ut venam ipsi præcideret, quâ scissâ liberis gignendis ineptus reddi-
 tus est. Prehensus ergo *Barcus* manibus & pedibus abscessis dimis-
 sus est, *Basoramque* adiit, ubi cum uxorem duxisset, quæ ipsi pepe-
 rit, dixit illi *Ziyad*, Nascentur tibi liberi, & *Moawia* non nascentur?
 ipsumque decollavit. *Ebn Moljam* verò *Cusam* perveniens, cum
 gladium suum veneno tinctum acuisset, abiens in Oratorio perno-
 ctavit, quo ingressus *Ali* dum dormientes excitaret, *Ebn Moljam*
 veste obvolutum pede percussit. Cùmque jam ingeniculationes
 duas

* al. que di-
 tionibus A-
 lis ad jace-
 bant.

p. 191
 * al. Dada-
 waih.

Dyn. IX. duas matutinas perficere incepisset; accedens ad ipsum *Ebn Moljam*
 *al. in fron- vulnus ipsi *ad costas infixit; ictu tamen qui lethalis non esset, sed
 te. vim suam exercuit venenum. Irruētes ergo in illum homines eum
 prehenderunt: dixit autem *Ali*, Nolite ipsum interficere; siqui-
 dem vixero, statuam ipse quid ei faciendum sit; sin morior, faciatis
 Ali interfe- ei quid vobis libuerit. Vixitque tres dies, deinde mortuus est die
 dius. *Veneris* decimo septimo *Ramadani*, & morte mulctatus est *Ebn*
Moljam.

AlHasan Chalifa. *Alhasan* filius *Alii Ebn Abi Taleb*. Deinde inauguratus est
Alhasan filius *Alis Cusa*; *Moawias* verò in *Syriâ*, in Templo *Ilia*.
 Profectus est autem *Alhasan* à *Cusâ* obviam *Moawia*, qui jam ca-
 stra fixerat *Maszeni*, regionis *Cusa* [loco.] Venitque *Alhasan* *Al-*
 p. 192 *madayennum* † præmisso sibi *Kaiso Ebn Saad* cum duodecim ho-
 minum millibus: præmisitque sibi *Moawias Basbarum Ebn Orta* in-
 ter quem & *Kaisum* commissum est prælium; deinde à pugnâ se
 cohobuerunt, *Alhasani* adventum expectantes. Ferunt autem *Alha-*
sanum conspecto quantum effunderetur sanguinis, & quàm atrocia
 patrarentur, dixisse, Non est mihi opus hoc Imperio: statui ergo illud
Moawia tradere, ut ipsius collo, cum malis inde orituris & oneribus
 ejus incumbat. Cui *Alhosain*, Per Deum, inquit, te obtestor, ne
 primus sis, qui Patrem tuum culpaverit, ejusque consilium respue-
 rit. Respondit *Alhasan*, Necesse est ut hoc fiat. Misitque ad *Mo-*
wiam, ut se illi Imperium traditurum indicaret; rescripsit illi *Moawi-*
as Præmissis præmittendis, Tibi certè potius quàm mihi conveni-
 hoc Imperium, tum affinitatis jure, tum alias qb causis; si ergò sci-
 rem te melius illud administraturum, & privilegia gentis hujus me-
 lius protecturum, & hostes fortius oppugnaturum, utique fidem
 meam in obsequium tui obstringerem; jam verò pete quid velis.
 Designatis ergò sibi opibus & prædiis; & securitate *Alis* affectis pe-
 titâ, testibûsque huic rei adhibitis è *Mohammedis* sociis, subscripsit
 chalifatu se *Hasanus* libellum de tradendo Imperio. Cùmq; convenisset *Moawi-*
 abdicat. *as Hasanum* ad stationis à *Cusa* distantiam, intrassentque simul
Cusam, dixit illi, Certè, *Abu Mohammed*, rem ejusmodi donasti,
 quam ut donent non inducunt in animos suos homines: Surge ergò,
 & illud populo notum facias. Surgens ergo *Hasanus*, laudatòque
 Deo, & celebrato ejus nomine, dixit: Heus Populi, ope nostrum
 primi

primi direxit vos Deus [in viam rectam,] & ope ultimi nostrum Dyn. IX.
sanguinis vestri effusionem cohibuit. Contendit mecum *Moawias*
de re, quæ ad me magis quam ad illum spectabat, sed visum mihi
est homines à bello cohibere, eique illam tradere. Est enim huic
rei spatium definitum, & mundus vicissitudinibus [obnoxius.]
Quæ cum dixisset, † considere illum iussit *Moawias*, odium ob ea p. 193
erga illum animo concipiens. Tum ipse ad populum concionem
habiturus surrexit, dixitque, Ego iis conditionibus, quas pepigi,
prospectum volui firmandæ concordie: cum ergo jam effecerit De-
us, ut idem dicamus, & dissidium, quod inter nos erat, sustulerit,
omnes conditiones, quas pepigi, irritæ sunt. Tum surgens *Hasa-*
nus, Quin ego certè opprobrium igni prætulerim, profectusque
Medinam, ibi substitit, donec diem obiit, anno *Hejra* quadragesi- obit.
mo septimo. Erat autem Chalifatui ejus spatium, quinque mensi-
um.

Moawias Ebn Abi Sofyan. Delatum est Imperium *Moawia* an- Moawias
no *Hejra* quadragesimo, cum præfectus sub *Omaro* & *Othmano* Chalifa.
viginti annis fuisset: ubi autem tradidisset illi *Hasanus* Imperium,
præfecit *Cusa Almogiram Ebn Shaaba*, *Basora* verò & *Chorasano*
Abdallam Ebn Amer, & *Medina Merwanum Ebn AlHacem*, ipse
Damascum reversus, præfecit [ei] *Abdallam Ebn Hazem*. Porro
mortuus est *Amrus Ebnol As* in *Agypto* ipso die Festi *AlPhatari*, moritur.
oravitque super eo filius ejus *Abdalla*, deinde oravit cum populo Amrus Eb-
orationem Festo propriam. *Moawias* verò, positus qui *Alis* asle- no'l As.
clas diligenter perquirerent, eos ubicunque repertos, neci dedit.
Porro anno *Hejra* quadragesimo sexto, qui annus est nongentesi-
mus octogesimus septimus *Alexandri*, misit *Sapor*, qui *Armeniam*
vi ceperat, ad *Moawiam* Legatum nomine *Sergium*, auxilium ab
eo contra *Græcos* petiit. Misit etiam *Constantinus* Rex Legatum
ad *Moawiam* *Andream* Eunuchum, qui ex illi maxime charis erat:
concessit autem *Moawias* *Sergio*, ut prior ingrederetur, † quo in- p. 194
gresso, ingressus est deinde *Andreas*, quem ubi conspexit *Sergius*,
ei utpote Magnati assurrexit. Corripuit autem eum *Moawias*, di-
cens, Si metum tibi incussit *Servus*, quid facturus est Dominus e-
jus? cui *Sergius*, Fefellit me mos. Tum rogante *Moawia Andream*,
Quam ob causam hac venisti? Respondit ille, Misit me Rex, nè
aurem

Dyn. IX. aurem præberes dictis Rebellis hujus, neque eodem in loco apud te essent Rex & Verna; cui *Moawias*, Omnes ex æquo nobis inimici estis, & uter vestrum plus nobis dederit, illum protecturi sumus; quibus auditis exiit *Andreas*, ac rursus crastino die accessit. Prius autem ingressus *Sergius* intranti *Andrea* non assurrexit; quare convitiis eum afficiens *Andreas*, Heus spe destitute (inquit) mène vilipendis? Regerente autem in eum *Sergio* convicia qualibus excipi solent Cinædi, dixit *Andreas*, Postea videbis. Dein cum *Moawiâ* eodē modo quo prius affatus esset, respondit *Moawias*, Si integros ditionis vestræ reditus nobis concesseritis, vobis regni nomen relinquemus, sin minus vos eo pellemus. Cui *Andreas*, Quasi verò credas *Arabes* corpus esse, *Gracos* umbram; à Domino Coeli auxilium petimus. Tum impetratâ discedendi veniâ per *Malatiam* transiit, ubi limitum præfectis præcepit, ut *Sergio* insidias in viâ struerent, eumque prehensum *Malatiam* adducerent, & abscissos illi testiculos collo appenderent, * itaque dimitterent: quod & illi fecerunt. Fertur autem *Moawiam* primum fuisse qui sedens concionaretur, quod ventre prominentiori, & corpore obesiore esset, primumque qui Concionem Precibus præmitteret, metuens ne discederent ab ipso homines, antequam illud quod in mentem illi venerat dixisset. Tum tria adegit *Medinenses* & *Meccenses*, ut fidelitatis juramentum *Tazido* filio suo præstarent. Jurârunt etiam *Syri* in ejus obsequium: deinde mortuus est *Moawias Damasci*, mense *Rajebo* anno sexagesimo, annos natus octoginta. Fidem autem suam obstrinxerunt *Damasceni Tazido* filio *Moawia*.

* alium oculos ei evenerent. aliam clavem cum affigerent.

P. 195

Moawias moritur.

Tazid Chafsa.

Tazid filius *Moawia*. Mortuo *Moawiâ AlWalid Ebn Usba Ebn Abi Sofyan Medina* præfectus accersitos noctu *Hosainum Ali* filium, & *Abdallam* filium *Zobairi*, certioresque de morte *Moawia* factos, ad fidelitatis juramentum *Tazido* ejus filio præstandum provocavit. Responderunt illi, Nostri similes secretò ad juramentum præstandum non adiguntur; verum ubi manè surrexerimus. Itaque noctu elapsi, & *Meccam* profecti, obsequio ejus se addicere abnuerunt. Quo audito, sc. recusare illos fidem suam *Tazido* pacisci, accersiverunt *Cusenses* per literas *Hosainum*, qui cum *Moslemum* filium *Okaili* filii *Abu Talebi Cusani* misisset, ut ab ejus incolis jusjurandum exigeret, congregati ad eum multi ex *Aliis* affectis *Hosaino* fidem

fidem pacti sunt. Cujus rei fama cum ad *Obaid Allam Ebn Ziyad*, Dyn. IX qui tum *Basora* erat, pervenisset, rectò ille *Cusam* contendit; cui obviam euntes *Alii* Sectarii, ei pugnam intulere, donec se in arcem recepisset, ejusque januam occlusisset. At cum ingruente jam vespere recessissent à *Moslemo* homines misit *Ebn Ziyad* clam mille equites, qui manus illi injicientes sublato inter pinnae arcis caput præciderunt. Quo audito, cum *Medinam* redire conaretur *Hosainus*, misit contra illum *Ebn Ziyad Alharrum Ebn Tazid*† *Altami-* p. 196.
miensem cum mille equitibus, qui *Hosaino* * *Robala* reperto dixit: *forf. le. gen. Zo-*
 Mihi in mandatis datum est, non ut te è medio tollam, sed ut *Cusam* *balæ, vel*
 adducam; quo si ire recusaveris, viam capias, quæ nec *Cusam*, nec *Gerbake*.
Medinam ducat, donec ipse ad *Ebn Ziyad* scribam. Deflexit ergo ille ad sinistram à viâ *Odhaibi & Kadesia*, unâ eunte *Alharro* donec *Gaderiam* perveniret; ubi cum castra posuisset, venit ad eum *Omar*
 * *Ebn Saad Ebn Abi Wakkas* cum quatuor hominum millibus, unâq; *Shomar Dhu'l jooush*, qui castra posuerunt inter binos *Gerbale* fluvios, atque intercesserunt inter eos, & *Hosainum* Legati. Prohibueruntque eum, & qui cum ipso erant ab aquâ, ne quod biberent, haberent. Manum ergo cum illis conseruit die decimo mensis *Moharrami*, qui in diem Veneris incidit, habens secum è domesticis suis novendecim homines; atque interfectus est *Hosain* siti oppressus, unâque *Hosaini*
 occiderunt ex *Alii Ebn Abi Taleb* filiis septem, & *Hosaini* filii tres: *caedes*.
 nam *Ali Hosaini* filio, eò quòd ægrotaret, pepercerunt; & ab illo oriundi sunt, quotquot ab *Hosaino* in hunc usque diem genus ducunt. Unâ etiam occiderunt è comitibus ejus octoginta septem homines. *Alim* autem *Hosaini* filium, unâ cum mulieribus & filiabus ipsius, ad *Ebn Ziad* adduxerunt; quem ferunt capite *Hosaini* in catino posito, faciei ipsius virgulâ notas impressisse, dicentem, Nunquam se faciem adeò pulchram vidisse. Tum ipsum liberòsque ejus ad *Tazidum* filium *Moawia* misit, qui uxores filiasque ejus ad Templi gradus, ubi sisti solent captivi, stare jussit, ut ab omnibus conspicerentur. Occisus est autem *Hosain* Anno *Hegira* sexagesimo primo, die decimo *Moharram*, qui in diem Veneris incidit, cum annos natus esset† quinquaginta * octo, & capillos jam nigredine tingeret. Deinde misit *Tazid* familiam & filias ipsius *Medinam*. p. 197:
 A *Raphidini* [*Alii* Sectarius] his narrandis hyperbolica & miranda *al. quinq;*
 multa.

Dyn. IX. multa traduntur. Porro cū jam morti propinquus esset *Tazid* filius *Moawia*, filium suum *Moawiam* Imperatorem renuntiavit; mortuusque est, cū annorum esset triginta octo, regnassēque annos tres, & octo menses.

Movitur
Yazid.

Moawias f.
Yazidi
Chalifa.

Moawias Ebn Yazidi. Mortuo *Tazido* delatum est Imperium ad filiū ipsius *Moawiam*, qui Sectā *Kadarius* fuit, utpote quam ab *Omaro Almaksum* edoctus est, & pro verā habuit. Cūque illi fidem paciscerentur homines, *Almaksum*, quid agendum sentiret, rogavit: ille, Vel ut justē agas (inquit) vel ut Imperio te abdicēs. Habitā ergō concione populum sic allocutus est, Avus meus *Moawias* Imperium viro, qui ipso dignior esset, abstulit; quod deinde obtinuit Pater meus, nec ipse satis dignus. Ego verō nolo, ut cum Deo occurrā, rationem de vobis reddendam habeam; vos ergō videritis, & Imperio vestro quem libuerit, præficiatis. His dictis descendit, sēque occlusā sibi januā ad Dei cultum subduxit, donec peste correptus obiret cū. imperāssēt dies viginti. *Ommienses* autem, impetū in *Almaksum* facto, Tu (inquiunt) ipsum corrupisti, itaque docuisti, vivumq; defoderunt. Porro *Ebn Zobair*, ubi obiisset *Tazidus*, pellectis in obsequium suum hominibus, & vindicato sibi Chalifatu, *Hejazum*, *Irakum*, *Chorasānum*, *Yamanum*, *Egyptum*, & *Syriam*, exceptā *Oroddanā* occupavit.

Merwan
Chalifa.
p. 198.

† *Merwan Ebn Hacerem*. Juratum est in obsequium ejus in *Oroddana* Anno sexagesimo quarto. Primus hic fuit, qui Chalifatū gladio cepit; adversus quem profectus *Aldahakus Ebn Kais*, cū in *Marjo Rahto*, *Guta* [vallis] *Damascena* loco, manus conseruissent, occisus est. Porro etiam *Soliman Ebn Horad Chozaensis* cū quatuor Sectariorum millibus, qui *Hosaini* sanguinem reposcerent, *Cusā* egressus est; cui in occursum a *Merwano* missus est *Obaidalla Ebn Ziyadi*; qui cum in [loco dicto] *Ras Aln* congressi essent, occiso *Solimano* dissipati sunt ipsius loci. Obiitque *Merwan Damasci*, cū imperium septem menses & dies aliquot tenuisset: *Syri* autem in *Abdo Malec* ipsius filii obsequium jurarunt.

Sectio:

Masferja-
waih Me.
dicus.

Refert *Ebn Faljal Andolosenus Masferjawaibum Medicum Basorensem*

sem, linguâ *Syrum*, religione *Judaum* fuisse. Atque is fuit, qui *Ab-* Dyn. 1X.
ronis Presbyteri Pandectas Medicas in linguam *Arabicam* sub *Mer-*
wano transtulit. Porro narrat *Jobus AlHacemi* filius se unâ cum
Maserjawaisho sedente accedentē *Chuzensem* quendam dixisse, Mor-
bo, quali non alius quispiam, affectus sum: rogatumque de morbi
naturâ, respondisse, Manē surgenti oculi caligant, viscera autem
perinde ac si canis lamberet affici sentio, neque aliter se habere, do-
nec aliquid gustaverio; sumpto autem cibo quiescunt usque ad me-
ridiem, quo tempore idem iterum patior, donec sumpto rursus
cibo sedetur malum, cui sub tempus precum vespertinarum non ali-
ud invenio remedium, quàm ut cibum denuò capiam. [Quibus
auditis] dixisse *Maserjawaihum*, O † exosum Deo morbum, qui tam
malè sibi consuluit, ut se infimæ fortis homuncioni adjungeret! p. 199.
quàm vellem, ut in me ac liberos meos transferretur, vel si dimidio
facultatum mearum redimendum esset, quod tu pateris! Dicentēq;
Chuzensi, se non intelligere quid vellet, respondisse *Maserjawai-*
hum, Hoc certè sanitatis est, quâ tu minimè dignus, quàmque ro-
gatum velim Deum ut in alium te eâ digniorem transferat.

Abdo'lMalec Ebn Merwan, Chalifa renunciatus est in *Syriâ* Anno, f bdolMa-
sexagesimo quinto. *Ebn Zobair* autem fratrem suum *Mosaabum* ^{icc Chalifa.}
Irakum misit, cui cū *Basoram* venisset, detulerunt incolæ ejus
obsequium, atque ita utrumque *Irakum* occupavit, donec prodeunte
adversus eum *Abdo'lMaleco Ebn Merwan*, eique in [loco cui nomen]
Sacan obviam facto, occisus est; atque ex eo *Irakum* in potestatem
Abdo'lMaleci redactum. Satellitum ei præfectus fuit *Hejajus Ebn*
Yusef, cujus de solertiâ in rebus gerendis & fortitudine vidit, quod
miratus est. Reversum autem in *Syriam*, neque de alio jam quam
EbnolZobairo sollicitum adiens *Hejajus*, Me (inquit) contra illum
mittas: visus siquidem in somnio sum, me occiso illi cutim detraxisse.
Missus ergo ipsum interfecit, pellēmque ipsi detractam paleâ suf-
fertam patibulo affixit. Fuit autem dissidium, ab *Ebn Zobairo* fa-
ctum, novem annorum; à morte sc. *Moawia*, usque ad annum sex-
tum imperii *Abdo'lMaleci* exactum. Præfecto deinde *Hejajo* regio-
nibus *Hejazi* & *Yamama*, *Meccenses* *Abdo'lMaleco* fidem pacti sunt.
Ipse autem *Hejajus* ingens quædam Calamitas *Irakiensibus* à Deo
immissa existimabatur; qui cū *Cusam* venisset die quodam Tem-
plum <sup>Hejaji cru-
delitas.</sup>

Dyn. IX. *plum ingressus, & ascenso suggesto, ubi paululum quievisset, † ex-*
 P. 200. *urgens, Videor mihi (inquit) O Iracenses videre capita jam matura,*
& insfare colligendi tempus, meque in ea jus habere, quinetiam cy-
dares & barbas sanguine asperfas intueri.

Porro anno *Hejra* septuagesimo, qui *Alexandri* millesimus est, co-
 pias instruxit *Jusintanus* Imperator *Gracorum* contra *Moslemios* qui
Syriam occupant: & pacem cum eo inivit *Abdo'lMalec*, hac condi-
 tione, ut quolibet die Veneris (vel, ut alii, quolibet die) mille aure-
 os ipsi penderet, unà cum equo & servo. Anno autem octogesimo
 tertio condidit *Hejajus* urbem *Wasetam*. Et octogesimo sexto obi-
 it *Abdo'lMalec Ebn Merwan*, qui dicere solebat, Mortem timeo
 in mense *Ramadani*, eo siquidem natus sum, eo ablactatus, eo *Alco-*
ranum edidici, eoque inauguratus sum. Mortuus est medio mensis
Shewali, cum jam mortis periculo defunctus sibi videretur, annos
 natus sexaginta, cum à cæde *Ebno'lZobairi* annos tredecim impe-
 rasset.

Sectio.

Theodocus & Theodunus Medici. Inter eos quos obsequio suo addictos habuit *Hejajus*, fuere *Theo-*
docus & *Theodunus* Medici. Porro *Theodoco* discipuli fuerunt il-
 lustres qui post illum claruerunt, nonnulli etiam usque ad *Abbasida-*
rum imperium superstites, uti *Phorat Ebn Shohnatha*, qui sub *Man-*
sore floruit. *Theoduno* autem Syntagma magnum est, quod in gra-
 tiam filii sui composuit. Illum ferunt *Hejajo* die quodam, cum ad
 ipsum accessisset, roganti, Quodnam esset contra luti esum remedi-
 um, respondisse, Generosus instar Tui animus, ô Imperator, quo
 audito, abjecisse *Hejajum* lutum, neque illud unquam postea gu-
 stasse.

AlVvalid Ebn Abdolmelec. Hic ubi ad Imperium euectus esset,
 provinciarum procuratoribus præfecturas suas confirmavit. Eo
 imperante *Kaliba Ebn Muslem* in regiones trans fluvium [*Gibonem*]
 fitas profectus *Turcis*, & *Sogd*, *Shash*, & *Phargane* incolis, qui con-
 flato exercitu quatuor menses eum inclusum detinuisent, in fugam
 versis, *Bocharam* cepit. Inde progressus est, donec ad *Samarcan-*
dam castra poneret, quam & deditioe cepit. Eo quoque imperante
 diem obiit *Hejajus*, *Pthisi* (ut fertur) confectus, fugiente etiam e-
 um somno ac quiete. Cum jam morti propinquus esset, *Astrolo-*
gorum

gorum quendam, qui ipsi aderat, rogavit, Ecquid Regem aliquem Dyn. IX. vitâ statim excessurum videret? ac dicente eo, Ita, video moriturum Regem, nomine *Colaib*, respondit, Ego certè sum iste *Colaib*, hoc nomine me appellavit Mater mea. Regerente Astrologo, Te ergo certò moriturum indicant stellæ; Te, inquit, mihi præmissurus sum: eumque capite mulctari iussit. Obiit ergò *Hejazus*, annos natus quinquaginta tres, cum provinciis *Hejazi* & *Eraki* viginti annos præfuisset, & virorum illustrium & primariorum centum & viginti millia, præter è plebe [alios,] & qui in bello ceciderant, morte affecisset; mortuis insuper in ipsius carcere virorum quinquaginta, foeminarum triginta millibus.

Porro vitâ excessit *Walid* anno nonagesimo sexto, cùm annos ^{AlWalid moritur.} novem & menses octo imperâsset. Extruxit hic Templum *Damascenum*, Ecclesiâ, quæ eo in loco steterat, dirutâ, quinetiam Templum *Medinense*, & Templum [*Hierosolymitanum*] * *Al Akfa* [voca-^{i.e. ulterius.} tum.] Leprosis, quos stipem rogare vetuit, ipse prospexit: claudis singulis servum, cæcis ducem assignavit. *Christianorum* Scribis ne amplius *Gracè*, sed *Arabice*, libros [rationum] exararent, interdixit. Expugnata ipso imperante *Hispania*, *Cashgora*, *India*. Cùm ad *Olitoris* pergulam inter transeundum aliquando subsisteret, olerum fasciculum prehensens, Quanto, inquit, hunc vendis? dicentèque illo, Minuto; Adde, inquit, aliquid. *Ædificiorum*, piscinarum, ar-^{p. 202. Hispania, Cashgora, India expugnata.} vorumque ordinandorum, peritus erat. Sermone rudem, & Grammaticæ prorsus imperitum perhibent; adeò ut *Arabi* cuidam ad eum ingressò, qui affinitatis necessitudinem prætexeret, dixerit, *Man Chatanac*, [quod sonat, Quis te circumcidit?] Quo respondente, Medicus nescio quis: Non hoc quærit Princeps, (inquit *Soliman*) sed *Man Chatanac*, [i.e. Quis tibi Socer?] Tum *Arabs*, *i dâra*, inquit, ac simul Soceri sui nomen protulit. Hoc ergò nomine à Patre suo *Abdo'l Malec* reprehensus, dicente, Non imperaturum *Arabibus* nisi qui eorum linguam calleret, adscitis artis Grammaticæ peritis domi se inclusum sex menses continuit; quibus exactis, imperitior quàm ingressus est exiit. Tum Pater, Excusatione, inquit, dignus est.

Soliman Ebn Abdo'l Malec. Anno nonagesimo sexto inauguratus est *Soliman Ebn Abdo'l Malec*, eodem die quo vitâ excessit frater ^{Soliman Ebn Abdo'l Malec Chalifa.} ipsius

Dyn. IX. ipsius *Alvvalid*. Vir, ut ferunt, erat egregius, & eloquens, [utpote qui] in deserto apud avunculos suos *Abbasidæ* educatus fuerat. Vi atque injuriâ ablata restituit, Mercatoribus hospitium præbuit, Incarceratos dimisit. Porro anno nonagesimo octavo, qui est *Alexandri* millesimus * vigesimus septimus, misit *Soliman* exercitum cum fratre suo *Moslema* versûs *Constantinopolin*; qui eo usque profectus cum centum & viginti hominum millibus, trajecto freto urbem obsidione cinxit: qua in angustias redacti incolæ † miserunt ad *Moslemam*, quæ ei in singula capita aureum pollicerentur; nolente autem illo urbem nisi vi [atque armis] capere, pacti sunt *Graci* cum *Leone Patricio* se ad illum, si ab ipsis *Moslemiorum* exercitum repelleret, imperium delaturos. Ille, ubi de pacto cavisset, ad *Moslemam* se contulit, sibique ac suis incolumitate impetrata, pollicitus est se urbem in illius potestatem redacturum: hoc tamen effectum dari non posse, donec ab ipsis se subduceret, quò secari essent, deinde ipsos denuo aggrederetur. Profectus ergo *Moslema* secessit in villam quandam. *Leo* autem ingressus Diadema induens folio regali insedit, decedente Imperatore *Theodosio*; qui & vestes laneas assumens in Ecclesia quadam cultui Dei se addixit. Quia autem *Moslema*, cum *Constantinopolin* accederet, Equitum unumquemque duos frumenti modios, equi sui tergo ponè se [impositos,] eò afferre jussèrat, *Leo*, ubi urbem ingressus esset, subducto *Moslema*, naves viròsque paravit, qui noctu frumentum illud abstulerunt, nihilo quod memoratu dignum est relicto, dein manè ad pugnam instructus apparuit: atque ita *Moslemam* dolo circumvenit, quali si [decepta] esset vel mulier, vituperio digna censeretur. *Moslema* ergo, hoc audito, reversus juxta *Constantinopolin* triginta menses sedit, hyeme ibi atq; æstâte insumptis, donec sementem facerent homines, passis interim ipsius militibus, quæ non aliàs passus est exercitus, adeò ut timeret quis è castris solus prodire, præ *Bulgaris* quorum exercitum conduxerat *Leo*, nec non *Francis*, qui in navibus aderant, *Gracisque* qui ipsos intus oppugnabant: quin & jumentis, † & pellibus, arborumque radicibus & foliis vescabantur. *Soliman Ebn Abdi'l Malec* autem *Dabeki* subsistens, adventante hyeme ipsis superias ferre non potuit, donec moreretur decimo ante finitum mensem *Safarum*, anno [Hejra] nonagesimo nono. Discedens ergo

* al trigesimus septimus.

Constantinopolis obsessa.

p. 203.

Theodosio cedenti in Imperio succedit Leo.

p. 204
Oriente Solimane Constantinopolis obsidione liberata.

CON-

Constantinopoli Moslema reversus est. Fuit Chalifatus ipsius [*Solimanis* sc.] annorum duorum & octo mensium. Fidelitatis juramentum filio suo *Iyobo* ut successori præstari jusserat, quo ante ipsum mortuo, *Omarum Ebn Abdil-Aziz Ebn Merwan Ebn'l-Ha-* Dyn. IX.
cem in locum ejus substituit. Cùmque *Solimani* morti jam vicino diceretur, Manda [quid velis,] respondit ille, Filii mei juniores sunt, felix est cui sunt grandiores.

Omar Ebn Abdil-Aziz. Cùm in Chalifatum suffectus esset Omar Ebn Abdil-Aziz Chalifa.
Omar Ebn Abdil-Aziz, eique præstitum fidelitatis juramentum, consensu suggesto reddi jussit injuriâ ablata, ac omitti maledictionem familiæ [*Mohammedis*,] quam maledictis incessere consueverant in suggestis, incitans ad pietatem & concordiam, [dicens,] Non est mihi hodie, per Deum, in quemvis religionis *Moslemistica* cultorem, ira, sed in peccandi licentiam & injustitiam: deinde veste suâ in Eleemosynam datâ descendit. Obiit autem *Omar Ebn Abdil-Aziz* mense *Rajeb*, quinto ante eum finitum die, anno centesimo Primo. Dies viginti ægrotavit, cùmque malè se habenti diceretur, Quid si medicamenta adhibeas? respondit, Si sanari possem vel aurem ungendo, nequaquam eam ungerem: Optimus est ad quem abeatur, Dominus meus. Mortuus est in cœnobio *Simeonis*, Mortuus.
ibidémque sepultus. Chalifatu functus est annos duos & quinque menses: vixit annos triginta tres. Inquit *Moslema Ebn Abdil Malec*, †cùm ad *Omarum Ebn Abdil-Aziz* ipsius visendi gratiâ ingressus essem, erat ecce ipse in lecto è villis [palmarum,] cervicali è pellibus supposito, veste obtectus, labiis flaccidis, colore livido, interula spurca amictus; dixi ergo sorori meæ *Phatema*, quæ ipsius uxor fuit, Vestes Imperatoris Fidelium lavate. Faciemus, inquit illa. Deinde reversus cùm interula eodem modo se haberet, Annon, inquam, jussi vos interulam ipsi lavare? respondit illa, Certè non est illi altera. Laudato ergo Deo, flevi, dixique, Misereatur tui Deus, siquidem timorem Dei Opt. Max. nobis incussisti, nobisque nomen inter pios reliquisti. Ferunt sumptus ipsius quotidianos fuisse drachmas duas. Ejus tempore movere se [cœpit] *Hasshemidarum* Imperium. p. 205

Tazid Ebn Abdil Malec. Cognominatus est *Abu Chaled*, decimus *Mermandidarum*. Hic rerum potius *Omarum Ebn Hobaira* Yazid Ebn Abdil Malec Chalifa.
f. Omnium adarum.

Dyn. IX. *Alphozarensem Erako* utrique & *Chorasano* præfecit: *Moslemamq;*
Ebn Abdi'l Malec oppugnatum *Tazidum Ebn'o'l Moballeb* misit;
 qui ejus occisi caput ad *Tazidum* misit. Fuit autem *Tazid Ebn*
Abdi'l Malec lului & voluptati deditus; *Habbabam* puellam can-
 tatricem perditè amavit, atque ejus nomine famosus est. Fertur
Tazidum, cùm tempore fratris sui *Solimanis* peregrinationem reli-
 gionis ergo institueret, *Habbabam* quater mille aureis emisse;
 dicente autem *Solimane*, Mihi in animo est *Tazidum* coercere, ipsam
 remisisse, quam deinde emit *Egyptius* quidam: at cùm ad ipsum de-
 latum esset Imperium, dicenti uxori ipsius *Saada*, Estne adhuc in
 mundo quippiam quod optes? respondisse, Imò, *Habbaba*; mit-
 tentem ergo *Saadam* ipsam emisse tbenèque curatam ad *Tazidum*
 attulisse, eaque pone velum collocatâ ei dixisse, Estne O Imperator
 Fidelium adhuc in mundo quod optes? respondentèque ipso, jam
 tibi indicavi; sublato velo dixisse, Hæc est *Habbaba*, surgentemq;
 ipsam cum illo reliquisse. Magnâ ergo apud ipsum in gratia &
 honorificè tractata fuit *Saada*. Dixit aliquando, cantu *Habbaba*
 commotus, Sinite me volare; seque ad volandum expandit: dicen-
 tèque illâ, O Imperator Fidelium, Est nobis te opus, respondit,
 Per Deum volabo; dicentique, Cui populum & Imperium com-
 mittes? Tibi, inquit, manûmque ejus deosculatus est. Prodiens
 ergo ex famulis ipsius quidam, Incalescat tibi oculus, inquit, quàm
 futilis es! Eandem cum ipso ad partes *Ordonna* oblectationis causâ
 profectam uvâ petiit, quâ ipsi, ore eam excipienti, gulam ingressâ
 [penè] suffocata est, unde morbum contraxit, quo mortua est.
 Ille autem eam per triduum insepultam relictam donec oleret, olfa-
 cere, deosculari, intuensque flere. Et cùm sepultæ diebus quindecim
 superstes mansisset, mortuus est, juxtâque ipsam sepultus, anno
 centesimo quinto. Imperavit annos quatuor & mensem; quadra-
 ginta natus est.

moritur Ya-
 zid.

Hesham
 Chalifa.

Hesham Ebn Abdi'l Malec. Hoc anno ad Chalifatum evectus
 est *Hesham Ebn Abdi'l Malec*, aliquot ante finitum mensem *Shaa-
 banum* diebus, annos tunc natus triginta quatuor: annulum ac
 sceptrum ipsi deferente ac Chalifam salutante veredario, cùm *Rosa-
 pha* esset, unde *Damascum* equo consensu pervenit. Ipso impe-
 rante, prodiens *Zeid*, *Ebn Ali*, *Ebn Hofain Ebn Ali*, *Ebn Abi Ta-
 lib*,

leb, Cusam pervenit; ubi ad ipsum properè accedentes Sectarii, Dyn. IX. Speramus (inquiunt) tadesse tempus quo perdantur *Ommiada*, ipsi- p. 207 que fidem pacisci cœperunt, in obsequium illius jurantibus clam quatuordecim hominum millibus, ad oppugnandos injustitiam exercentes, & infirmos sublevandos. Quo audito, *Iuseph Ebn Amr* qui *Basora* præfectus fuit, *Zeidum* diligenter quæsit. Sectarii autem qui cum ipso profecturos se promiserant, *Zeidum* accedentes, Quid (inquiunt) de *Abu Becro* & *Omaro* dicis? respondente illo, Nihil de illis nisi bonum dico, ipsi renuntiantes, ac juramentum ipsi præstitum rescindentes, apud *Iusephum* ipsum detulerunt, qui ipsum quæsitum aliquos misit. Profectus ergo *Zeidus* cum non comitati essent ipsum plures quàm quatuordecim viri, dixit, Rem * *Hosainitt-* * similem ei cam reddidistis. Deinde cum pugnam ipsis inferret, sagittâ percussus, qua Hosaino contigit, quæ cerebrum ipsi penetravit, & è loco quo pugnatum est reportatus, eadem nocte mortuus ac sepulturæ mandatus est. Mane autem ipsum sepulchro extractum patibulo affixerunt. Mittens verò *Heshamus* ad *Iusephum*, Combure (inquit) vitulum *Erakt*; ipsum ergò combussit. Fugit autem filius ipsius usque dum *Belcham* perveniret. Fertur *Heshamus* intellectu polluisse. Cum è filiis suis quendam desideraret qui ad templum non accesserat, Quid, inquit, te à precibus cohibuit? respondente illo, Mortuum est jumentum meum; Quid, inquit, an non pedibus ire vales? ipsique ad annum jumento interdixit. Adducto ad ipsum quodam cui puellæ cantatrices, vinumque & Barbiton fuit; Illidite (inquit) capiti ejus tympanum. Flens autem vir cum cæderetur, dicentibus, Patienter feras, Quid (inquit) num lachrymari me putatis quòd percussus fuerim? Imò ideo fleo quod adeò despectui Barbiton habueris, ut ipsum Tympanum appellaverit. Ferunt, cum ad ipsum scriberet quidam è Ministris ipsius; Ad Imperatorem Fidelium, corbem malis *Persicis* [plenum] misi, rescripsisse ipsum, Pervenerunt *Persica*, nobisque grata fuerunt; plura mittas, ac vas diligenter claudas. † Scripsit etiam ad Ministrum alium, qui ad ipsum tubera miserat, p. 208 Pervenerunt ad nos tubera, numero quadraginta, quorum aliqua maculata sunt; cum ergo aliquid miseris, vas arenâ benè suffercias ne conquassentur, atque alia alia lædant. Dictum est ipsi, Tunc Chalifatum appetis, cum avarus sis & timidus? Quid nunc (inquit)

Dyn. IX. *ambiam, cū manfuetus fim & temperans? Obiit autem Helſham*
Mortis *Rofapha*, anno centefimo viceſimo quinto, cū imperaſſet annos
Helſham. viginti, natuſque eſſet quinquaginta quinque. Morbus quo corre-
 ptus eſt, Syanche fuit.

Seſtio.

Fertur primum qui *Choraſanum* venit eorum qui ad *Abbaſidarum* obſequium homines invitârunt, anno centefimo nono, fuiſſe *Ziyadum*, quo tempore præerat *Aſad*. Mittente ipſum Antiftite *Mohammede Ebn Ali*, *Ebn Abdalla*, *Ebn Abbas*, *Ebn Abdi'l Motallib*, ipſique dicente, Blandè appelles *Modarenſes*, cavere autem jubente à *Niſaburienſi* quodam, nomine *Galeb*, utpote qui amore maximo propenderet in filios *Phatema*. Accedens ergo *Ziyad* ad *Abbaſidas* amplectendos invitavit, *Ommiadarum* mores & injuſtitiam prædicans: ad quem accedente *Galebo*, cū de dignitate *Alidarum* & *Abbaſidarum* diſceptaſſent, diſceſſerunt. Subſiſtente autem *Ziyado Marwa*, nuntiatum eſt quid ageret *Aſado*; qui & ab ipſo metuere juſſus, accerſitum morte affecit, unaque è *Cuſenſibus* decem. Porro anno centefimo decimo octavo, *Ammar Ebn Yazid Choraſanum* perveniens ad obſequium *Mohammedis Ebn Ali*, *Ebn Abdalla*, *Ebn Abbas* invitavit; cui morem geſſerunt homines: appellatus eſt idem *Chaddaſh*, & religionem profeſſus eſt * *Haramiſticam*, aliis aliorum uxoribus uti permittens; dicentiſque ipſis, Non eſſe vel jejunium, † vel orationem, vel peregrinationem, ſed jejunii ſignificatum eſſe ut ab Antiftitis mentione abſtineretur, neque ipſius nomen commemorarent, orationis ut ipſi comprecarentur, peregrinationis, ut ad ipſum tenderent.

* *impiam.*

p. 209.

AlWalid
Ebn Yazid
Chaliſa.

AlWalid Ebn Yazid, *Ebn Abdi'l Malec*. Ipſum pater illius *Yazid* ſucceſſorem designaverat, poſt fratrem ſuum *Helſhamum Ebn Abdi'l Malec*. Cū ergo Imperio præfectus eſſet *Helſhamus Yazidi* frater, *AlWalidum Yazidi* filium honorificè habuit, donec conſpicua eſſet ipſius impudentia, vinóque indulgeret, & religionem contemptui ac deſpectui haberet: exinde enim ipſum averſatus, malè tractare, increpare, contumeliūſ afficere, ac coercere. Egreſſus ergo *Walid* cum amicorum præcipuis quibuſdam & famulis ſedem

Azaki

Acraki fixit; dixitque sociis suis, Inauspicatum istum Pater mens Dyn. IX.

familiæ suæ præfecit, eumque sibi hæredem constituit, ille verò ea mihi quæ videtis facit, nec quenquam in quem affectu propendeam novit, quin ei illudat. Nec à deserto isto discessit *AlWalid*, donec moreretur *Hesham*: venientes autem duo veredis veñti ipsum *Chalifam* salutârunt; ille, ubi subticuisset, mox, Obiitne, inquit, *Heshamus*? respondentibus ipsis, Ita; misit ad *Gazophylaciorum* præfectos, dicens, Custodite quæ vobis in manibus sunt. *Heshamo* ergo è morbo experrecto, cum aliquid peteret, ipsum denegarunt: tum ille, Dei sumus! Quasi verò *Walidi* thesaurarii fuisset: statimq; expiravit. Prodiens ergo è carcere *Aiyad VWalidi* Scriba, *Gazophylaciorum* ostia obsignavit, atq; *Heshamum* lecto suo detraxit; nec cucumam ipsi invenerunt quâ aqua ad ipsum [lavandum] calefieret, donec mutuo peterent; quin nec involucrû è thesauris ipsius, adeò ut amiculo ferali involveret ipsum *Galeb* ipsius libertus. *Heshami* etiam domesticos & amicos durius tractans *Walid*, dixit, † Mensi su- P. 210.
mus ei mensurâ quâ mensus est, nec ei vel latum digitû diminui-
mus. Ubi autem Imperium adeptus est *VWalid*, claudis inter *Damascenos*
& cæcis victum & vestes suppeditavit, hominûmque filiabus odo-
ramenta & vestes præbuit: ea etiam quæ hominibus dari solita sunt,
decimâ parte auxit; nec unquam, cum ab eo peteretur quicquam,
respondit, Non. Porro filiis suis *Hacemo* & *Othmano* ut successoribus
fidem obstringi fecit, utroque, altero sc. post alterum, hærede
sibi substituto. Hoc anno, nempe centesimo vicefimo quinto,
interfectus est *Tahya Ebn Zeid*, *Ebn Ali*, *Ebni'lHosain*, *Ebn Ali*,
Ebn Abi Taleb, *Furjani*, ac patibulo affixus, deinde detractus, cro-
matus, in cineres redactus, cimbæque impositus in *Euphrate* disper-
sus est. Eodem interfectus est *AlVWalid Ebn Tazid Ebn Abdi'l-
Malec*, interficiente ipsum patru ipsius filio *Tazido Ebno'lWalid*, AlWalid
interfectus.
Ebn Abdi'lMalec. Causa cædis ipsius ea erant quorum memini-
mus, futilitas atque impudentia ipsius. Postquam enim ad *Chali-
fatum* evectus est, lusu, venationibus, vinolentiæ, & juvenum per-
ditorum consortio, quibus deditus fuit, hoc addidit ut vehementius
iis indulgeret. Hoc subditi ipsius & exercitus ægrè ferentes, ipsum
aversati sunt. Cum autem illum in arce sua obsiderent, ipse ad
portam accedens, Annon (inquit) ego vos muneribus auxi? Annon
impen-

- D. n. IX. impensis vos levavi? Annon pauperibus vestris dedi? Illi autem, Non (inquiunt) nostri ipsorum gratiâ de te vindictam sumimus; sed ideo quòd ea patraveris quæ prohibuit Deus, vinòque induleris, ac cum Patris tui concubinis rem habueris. Respondit, Sufficit, satis abundè dixistis, per Deum, non confarcietur ruptura vestra, nec recolligetur dispersio vestra, nec concordatura sunt verba vestra: tum descendentes † de pariete decem viri caput ipsi præcisum ad *Tazidum* miserunt, qui illud hastæ infixum circa *Damascum* gestavit, binos etiam ipsius filios *AlHacemum* & *Othmanum* in carcerem conjecit. Interfectus est biduo ante finitum *Giomadā* posteriorem, anno centesimo vicesimo sexto, Chalifatu functus est annum & tres menses, vixit quadraginta duos.

Sectio.

Hoc anno misit *Abrahim Ebn Mohammed* Antistes *Abu Haschemum Bocairum* in regionem *Chorasana*; qui *Marwam* perveniens convocatis [*Abbasidarum*] præfectis atque emissariis, ipsos de morte *Mohammedis* Antistitis certiores fecit, atque ad obsequium filii ipsius *Abrahimi* Antistitis invitavit: cui auscultantes tradiderunt ipsi pecunias quas apud se collectas habebant, ad sumptus Sectæ [*Abbasidarum* sc.] faciendos.

Yazid Eb.
no' Walid
chalifa.

Yazid Ebno' Walid Ebn Abdi'l Malec. Cognominatus est *AlNakes* [i. e. Diminutor] quod ea quæ addiderat *AlWalid* militum stipendiis, subtraxerit. Conversationis erat laudabilis, viæ iniustens probæ. Juramentum fidelitatis præstari iussit fratri suo *Abrahimo*, & post ipsum *Abdo'l Aziz* *Ebno'l Hejaj*, *Ebn Abdi'l Malec*. Mortuus est *Damasci* decimo ante finitū *Dhul Hejjam*, anno centesimo vicesimo sexto. Fuit Chalifatus ipsius mensium sex; vita annorum quadraginta sex. Mater ipsius Concubina, nomine *Shahpherend*, filia *Phiruzi* f. *Yazdejirdi*, f. *Shahriari*, f. *Cesra*; unde dixit,

Moritur.

Sum ego filius *Cesra*, mihi pater *Merwan*,
Mihi *Casar* avus, & avus *Chakan*.

- Casarem* autem & *Chakanum* sibi avos dixit, idèd quod mater *Phiruzi* fuerit filia *Cesra*, ipsius autem mater filia † *Casaris*, mater verò *Cesra* filia *Chakani* regis *Turcarum*.

Abrahim

Abraham Ebnol Walid, Ebn Abdi'l Malec. Mortuo *Tazido Ebn Al-* Dyn. IX.
Walid, ipsi in Imperio successit frater ipsius *Abraham*, nisi quod ipso *Abraham*
in solidum non potiretur, adeo ut aliàs Chalifæ, aliàs Imperatoris ti- *Ebnol*
tulo salutaretur, aliàs neutro. Postquam septuaginta dies substitisset, *Walid*
accedens *Merwan Ebn Mohammed* ipsum amovit; Mansit tamen *Chalifa*.
in vivis donec interfectus est, anno centesimo tricesimo secundo.

Merwan Ebn Mohammed, Ebn Merwan, Ebni'l Hacem. Mortuo *Merwan*
Tazido Ebnol Walid, *Ebn Abdi'l Malec*, *Merwan* cum copiis suis *Ebn Mo-*
è *Mesopotamia* in *Syriam* tendit, oppugnatum *Abrahamum Ebnol-* *ammed*
Walid, Ebn Abdi'l Malec. *Damascum* autem ingressus pueros duos *Chalifa*.
Al Hacemum & Othmanum, Al Walidi Ebn Tazid, Ebn Abdi'l Malec,
filios, qui interfecti fuerant, adductos sepelivit; præstitaque est ipsi
fides. Cùmque confirmatum ipsi esset Imperium domum suam
Harranum rediit. Petitamque ab ipso *Abrahimo Ebnol Walid, &*
Solimani Ebn Hesham incolumitatem, ipsis concessit. Hoc anno
(viz: centesimo vicesimo septimo) *Soliman Ebn Hesham Ebn Abdi'l-*
Malec, bellum *Merwano Ebn Mohammed* intulit: in tugam verò con-
versi sunt *Solimanis* socii, cæsis ipsorum circiter sex millibus. Eo-
dem *Soliman Ebn Cothair, & Laher Ebn Korait, & Kahtaba Meccam*
profecti ibi *Abrahamum Ebn Mohammed* Antistitem reperientes
ministro cuidam ipsius vicies mille aureos, & argenteos ducenties
mille, unaque Moschum, & supellectilem variam tradiderunt; cùm-
que secum *Abu Moslemum* haberent, *Soliman* ad *Abrahamum* Antisti-
tem, Hic, inquit, servus tuus est. *Abrahamus* ergò *Abu Moslemum*
Chorasano præfecit. Porro, anno † centesimo vicesimo nono misit p. 213.
Abraham Abu Moslemo vexillum, quod *Al Dhell*, (i. Umbram) appella-
vit, & *Labarum* quod *Al Sahab*, (i. Nubem:) quæ ille duabus
hastis affigens, *Abbasidarum* prætentionem in *Chorasano* publi-
cavit, Umbræ & Nubis interpretationem afferens, quod sicut
nubes terram operit, nec terra ab umbrâ destituitur, ita nec
ipsi *Chalifa Abbasida*, sit unquam defuturus. Anno centesimo
tricesimo primo *Meccam* religionis ergo adiit *Abraham Ebn Mo-*
hammed Antistes, quem comitati sunt fratres ipsius *Abul' Ab-*
bas, & *Abu Fafar*, filiiūque ac patruus ipsius cum servis suis;
triginta camelis vecti, vestibis splendidis ac sellis, & sarcinis,
onustis, adeo ut ipsum prædicarent *Syria Damascena* desertorum,
S Meccæ.

Dyn. IX. *Mecca* & *Medina* incolæ, præter illud quod per orbem jactaretur de rebus ipsorum palàm factis. Nuntio ergò ad *Merwanum* de ipsorum fastu delato, scribens ille ad Præfectum suum, qui *Damasci* erat, jussit eum equites adversus ipsum mittere. (Fuit autem *Merwan* tunc temporis in regione *Damascena*.) Misit ergò Præfectus Equites, qui *Abrahamum* adorti ipsum captum ad *Harrani* carcerem abduxerunt, ubi ipsum vinculis ferreis onerarunt, easque in angustias conjecerunt unde mortuus est. Cum autè conquiri se sentiret *Abraham*, fratri suo *Abu'l Abbaso* mandata dedit, mortem sibi certo imminere dicens, jussitq; *Cusam* cum suis tendere. Abeuntes ergo cum ipso frater ipsius *Abu Faasar* & patruus ipsius cum sex aliis, donec *Cusam* pervenirent, ibi delituerunt.

Abu'l Abbas Alsaffah. Anno centesimo tricesimo secundo prodiens *Abu'l Abbas* filius *Mohammedis Antistitis*, filii *Alis Ebn Abdalla*, *Ebnul Abbas*, *Ebn Abdul Motallab*, die Veneris duodecimo *Rabii* prioris, ex t ædibus *Abu Moslema Cuse*, precibus respertinis peractis in Templo *Banu Fyab*, domum suam se recepit. Die crastino ipsum manè adierunt duces, ordine militari ac pompâ instructi, paratis ipsi vestibus nigris, equo, ac gladio. Egressus est ergo *Abu'l Abbas*, cum iis qui ipsi aderant, in arcem Imperatoriam; dein in coracle prodiens cum suggestum ascendisset, in ipsius verba ab hominibus juratum est. Tum patrum suum *Abdalkam* contra *Merwanum* misit, qui ** Al Zababi* sedem fixerat *Abdalla* igitur cum *Merwano* congressus ipsum in fugam egit. *Merwanus* ergò recta perrexit, abiensque pontem *Euphratis* supra *Harranum* trajecit, & copias frequentes contraxit ad fluvium ** Petri* in regione *Palestina*. *Abdalla* etiam trajecto *Euphrate*, *Damascum* obsidione cinxit, donec ipsam caperet, & quotquot in ea *Ommiadarum* essent occidit, murosque ejus usque ad singulos lapides diruit; erutisque è sepulchris *Ommiadis* ossa ipsorum cremavit. Inde versus *Merwanum* profectus ipsum in fugam vertit, & exercitum ejus dissipavit. Fugit ergò *Merwan* in *Egyptum*, quem infecutæ *Abdalla* copię de ipso exquisiverant: fuit autem ille in Ecclesia *Busini*, ubi quidam, cum illum hastâ confossum dejecisset, caput ipsius præscissum ad *Abu'l Abbas Alsaffahum* misit. Occisus est autem biduo ante finitum *Du'l Hajjam*, anno centesimo tricesimo secundo. Porro anno centesimo tricesimo sexto *Du'l*

Abu'l Abbas Alsaffah Chali-fa,

¶ 2 14.

* al. Al Zababi, vel Al Zabati.

* al. Abi Petrus.

Hajja

Hajja decimo tertio mortuus est variolis *AlSaffahus*. Eodem quo *Dyn. IX.*
 obiit die annos complevit triginta tres. Imperium ipsius, ex quo
 interfectus fuit *Merwan*, annorum erat quatuor. Fuit *Abu'l Abbas*
 vir procerus † colore candido, facie pulchra, à sanguinis effusione P. 215.
 abhorrens, in *Mohammedis* familiam affectu propenso.

Abu Jaafar AlMansur, qui est, *Abdalla* filius *Mohammedis* Abu Jaafar
 Antistaxis, *Ebn Ali*, *Ebn Abdalla*, *Ebn Abbas*. Juratum est in ipsi AlMansur
 us obsequium anno centesimo tricesimo septimo. Eodem anno in- Chalifa.
 terfectus est *Abu Moslem Chorasaniensis*, interficiente ipsum *AlMansu-*
ro; hâc de causa, quod cum simul peregrinationem religionis ergò
 instituerent, vivente *AlSaffah*, *Abu Moslem* Arabibus vestes di-
 stribueret, puteòque ac vias repararet, unde eam famam comparavit,
 quam ipsi invidit *Abu Jaafar*: quodque redeuntibus post festum
 hominibus, cum *Abu Moslemo* ante *Abu Jaafarum* protecto allatum
 esset de morte *AlSaffahi* nuntium, ipse scriptis literis illum ob mor-
 tem fratris consolatus, haud ipsi Chalifatum gratularetur, neque
 ipsum moratus expectaret, vel ad ipsum reverteretur. Illum
 ergò metuens *Abu Jaafar AlMansur* consilio capto insidias ei struxit,
 fugiente ipsum somno donec illum irretiret. Cùm autem è suis
 quendam in [urbe] *Raiâ* de redivit ad *AlMansurum* consuleret *Abu*
Moslem; respondit ille, Consilium meum est, ne ipsum convenias,
 sed rectâ Chorasani pergas. Cui cum non auscultaret, sed ad *Al-*
Mansurum tenderet, dictum est ei, *Tarafta'l'raia be'l Raii*, i.e. Reli-
 quisti consilium *Raiâ*, quod in proverbium abiit. Accedenti igitur
 ad se *Abu Moslemo* iussit *AlMansur* homines obviam procedere,
 summòq; ipsum honore afficere; cùmque jam præsen ingressus, atq;
 manû ipsius deosculatus esset, reverti iussit quo se eâ nocte reficeret,
 balneumque ingrederetur: ipse ergò reversus est. Die autem crasti-
 no *AlMansur* è † satellitibus suis quatuor paravit, quibus clam ponè p. 216.
 siparium collocatis, Cum, inquit, ego manus meas complofero, agite
 quod vobis agendum. Dein mittens ad *Abu Moslemum* ipsum ac-
 cessit, atque ad se ingressum increpare coepit, ipsique crimina inten-
 tare, inter cætera quæ recensuit, hæc dicens, An non tu es, qui ad
 me scribens nomen tuum primo loco posueris? quique ad nos in-
 gressus dixeris, Ubi est *Harethitica* filius? Cumque ad te perveni-
 rent literæ meæ eas legeris, dein ad *Malecum Ebn Haitham* projeceris,

Dyn. IX. qui ubi eas legerit, riseritis ludibrio habentes? Cúmque ipse se excusare cœpisset *Abu Moslem*, Coram ipso terram osculatus; Perdat, inquit *Al Mansur*, me Deus, nisi te interfecero, manúsque complofit. Prodeuntes ergò Satellites gladiis ipsum percusserunt exclamantem, ac in fidem se recipi petentem; dicentemque, Serva me hostibus tuis, O fidelium Imperator: cui *Al Mansur*, Quis mihi hostium te infensor? Fertur tres fuisse *Abu Moslem* uxores, ipsumque semel tantum in anno cum ipsarum singulis congressum. Hominum maxime zelotypus fuit; arcem ipsius præter ipsum nemo ingressus est: erant in ea fenestræ, per quas ad mulieres ipsius ea quibus opus haberent immitterentur. Aiunt, eâ nocte quâ ad ipsum deduceretur uxor, jussisse ipsum jumentum quo vecta fuerat jugulari, sellamque comburi, ne post ipsam à mari quopiam conscenderetur. Omnium etiam avidissimus fuit, & gulosissimus; conficiebantur quotidie in ipsius culina ter mille placentæ; coquebantur oves centum, præter boves & volucres; mille coquos habuit; supellex ipsius culinaria jumentis mille ducentis gestabatur. Ferunt ipsum fortem fuisse, † consilio, intellectu, prudentiâ, solertiâ & humanitatē præditum: dicunt alii ferocem, inclementem, & indomitum fuisse, cui pro flagello gladius; morte affecit è notis sexcenties mille, præter ignotos eosque quos in bellis ac pugnis occiderat. Interrogatus quidam uxorum *Abu Moslem* an *Al Hejajius*, melior esset? respondit, non dico *Abu Moslemum* quopiam meliorem esse, verum *Al Hejajius* eo pejor fuit. Autumant quidam *Abu Moslemum* è vico quodam regionis *Marwa* fuisse; alii verò, *Arabem* fuisse, dictaque *Mohammedis* edoctum, [veterumque poetarum] carmina retulisse; alii servum fuisse, referente Poëta quodam ipsius prosapiam ad Cordæos, dum ipsum carmine mordaci proscinderet. Porro anno centesimo quadragesimo misit *Al Mansur Abdo' l'Wahabum*, filium fratris sui *Abrahimi* filii *Mohammedis* Antistitis, cum septuaginta militum millibus, Malatiam; qui positis ibi castris, ea quæ demoliti fuerant Græci ædificarunt, operis fine post sex menses facto: inque ea collocavit *Al Mansur* quatuor militum millia, magnâ ibi armorum & thesaurorum copia reposita; quin & *Claudia* castellum extruxit. Eodem anno contra *Al Mansurum* prodierunt *Al Rawandii* in urbe *Al Hashemia*. Fuerunt autem illi è *Chorasani* incolis qui Metempsychosin adstruunt, asserentes

P. 217

afferentes Dominum suum qui ipsis victum & aquam suppeditaret Dyn. IX.
 esse *Al Mansurum*; ipsiusque arcem circumeuntes, Hoc inquit palatium est Domini nostri: quod ægrè ferens *Al Mansur*, ad ipsos pedibus egressus est, cum non adesset in palatio jumentum, convocatiq; sunt Præconis voce qui in foro versarentur; qui cum in unum collecti † ipsos adorti pugnaque aggressi essent, interfecti sunt omnes, p. 218.
Rawandii inquam, qui tunc temporis viri erant sexies mille.

Anno etiam quadragesimo quarto prehensos è filiis *Al Hosaini Ebn Abi Taleb* duodecim *Medinâ Cusam* transtulit *Al Mansur*, ibique domo angustâ incarcerationavit, ita ut nemini sedendi spatium esset, sed lotio & fimo se mutuo conspurcarent, neque ingrederetur ad ipsos aëris halitus, neque egrederetur ab ipsis sordium foetor, donec ad unum omnes mortui essent. Prodiit ergo *Mohammed Ebn Abdalla Ebnol Hasan*, *Ebnol Hosain*, *Ebn Ali*, *Ebn Abi Taleb*, *Medina*, & collectis copiis, appellatus est *Al Mohdi*; prodiit etiam *Abraham* ipsius frater *Basora* cum triginta millibus: qui occisi sunt ambo, re haud prosperè gestâ. Anno centesimo quadragesimo quinto urbem *Bagdad* extruere coepit *Al Mansur*, cujus causa fuit quod *Al Hashemiam*, quam in *Casa* ditione extruxerat, postquam seditionem in ea contra ipsum moverant *Rawandii*, colere ipsi eam ob rem haud gratum fuit; nec non quod vicinos haberet *Cusenses*, quos sibi parum fidos credidit, quiq; exercitum ipsius corruperant. Profectus est igitur quæ sit ū locū, ubi cum exercitu suo sedē figeret. Dixerunt ergo ipsi *Erakenses*, Commodum nobis videtur, ô Fidelium Imperator, ut sit juxta *Sorat*, atq; inter fluvios, quo ad te non accedat hostis nisi ponte [trajecto,] quē si abscideris te adire non poterit; ipseque in medio sis inter *Al Basoram*, *Al Cusam*, *Wasetum*, *Al Mauselum* & *Al Sawadam*, sintque *Tigris Euphrates*, & *Al Sorat* † urbistuxæ fossæ, per quas ad victum necessaria p. 219;
 tam è terra quam mari ad te perferantur: hujus ergo loci incolendi desiderio flagravit *Al Mansur*. Cūque *Bagdadum* condere statueret, dirui iussit *Al Madayenum* & *Cosra Basilicam*, eamque materiam *Bagdadum* transferri: Cum ergo diruta esset Arcis albæ pars, ejusque materia allata, vidit quod in illam impensum esset novæ pretium superare, à diruendo igitur destitit. Civitatem autem rotundam fecit, ne propius hominum alii aliis à rege abessent, binisque ipsam muris cinxit, quorum interior exteriori altior fuit: & arcem suam in

Dyn. IX. medio extruxit, ejusque ad latus templum magnum, cujus *Kebla* obliqua fuit, adeò ut opus haberet qui oraret se versus portam *Basra* inflectere: fueruntque rerum venalium fora intra urbem. At cum missus ad ipsum ab Imperatore Romano legatus, quem *Rabium* circum urbem ducere jussit, ab ipso interrogatus, Quid vidisti? respondisset, Structuram elegantem vidi, nisi quod inimicos tuos tecum habitare viderim, illi scil. qui in foro versantur: post legati discessum, ipsos ad partem *AtCorch* [dictam] expelli jussit, & lingulis solum urbis quartis, collocari olitorem, qui olera & acetum venderet. Anno centesimo quinquagesimo obiit *Abu Hanifa Al-Nooman Ebn Thabet* Antistes. Anno centesimo quinquagesimo octavo profectus *AlMansur Bagdado*, ad peregrinationem religionis ergo instituendam, in arce *Abdawaiho* diversatus est; ubi dum subsisteret, cecidit post diluculum stella, cujus manifesta manserunt uique ad ortum solis vestigia. † Accersito igitur *AlMobdio* filio, qui ipsum comitatus fuerat, quo illi valediceret, mandata ipsi de facultatibus & imperio dedit, insuper ipsi dicens, Tibi in mandatis do quod ad consanguineos tuos, ut palam ipsis honorẽ exhibeas, est enim ipsorum dignitas dignitas tua, eorumque fama in te redit; at non puto te facturum: cura etiam libertos tuos, ipsosque bene tractes, multosque tibi compara, siquidem auxilio tibi futuri sunt in duris, si quæ tibi acciderint; at non puto te facturum. Cura etiam hanc urbem, caveas autem ne partem urbis orientalem extruas, neque enim ultimam ei manum impositurus es; at puto te hoc facturum: caveas etiam ne mulieres negotiis tuis se immiscere finas; at puto te hoc facturum. Hæc sunt quæ tibi in mandatis do, Deoque te commendo. Tum ipsi valedixit, utroque lachrymas fundente. Dein *Cufam* profectus est: singulis autem quas obiit stationibus increvit dolor quo mortuus est, qui dysenteria fuit. Cum ergò ad *Bir Maimun* [Maimonis puteum] pervenisset, ibi diem obiit primo mane, die sexto *Du'l-Hajja* anno centesimo quinquagesimo octavo: inde *Meccam* delatus est, ubi centum ipsi sepulcra foderunt, quo hominibus imponerent, ipse verò in alio sepultus est, capite nudo quòd peregrinationis religionis obstrictus esset. Vixit annos sexaginta tres, imperavit viginti duos. Quod ad formam & mores ipsius, dicitur fuisse fuscus, macilentus, barba in genis rariori, moribus hominum suavissimus, donec

Abu Hanifa Antistes.

p. 220.

in publicum prodiret, & lusus puerorum patientissimus; at ubi indatus vestibis prodiret, verebantur ipsum seniores, nedum juniores, nec visum est in ædibus ipsius † lusus vel ludicri quicquam. Inquit *Hammad Turca*, Capiti *Al Mansuri* aliquando adfistebam, cum audito plausu, Vide (inquit) quid rei sit; cumque ivissem, ecce servus ipsius quidam sedens circumstantibus puellis tympanum pulsabat, ipsæque ridebant: quod cum ipsi retulissem, Quid (inquit) est tympanum? quod cum ipsi descripsissem, Unde, inquit, nosti quid sit tympanum? respondi ego, Vidi in regione *Chorasana*: dein surgens ipsos adiit, quo viso fugientibus illis, ipsius jussu allisum est tympanum servi capiti quoad frangeretur, ipsumque domo ejectum vendidit. Cum ad ipsum delatus esset imperium, habitus mutari jussit, pileosque longos confici, adeo ut suppositis calamis eâ formâ ipsos effingerent. Jussit etiam enumerari *Cuse* domos, singulâsque quinque drachmis censerî; at cum numerum ipsorum nôisset, à singulis quadraginta drachmas exegit.

Dyn. IX.
p. 221.

Sectio.

Al Mansur sub initium imperii sui cum *Bagdadum* conderet stomachi infirmitate, concoctione mala, & appetitus defectu laboravit, cumque remedia adhibentibus medicis ingravesceret ipsi morbus, narratum est ipsi de *Georgio Ebn Bachtishua Al Fondisaburiensi*, medicum ipsum præstantissimum esse: quem cum accerfiri jussisset, *Fondisaburi* præfectus, prius honore affectum, misit. Ille ergo, *Nosocomii* cura filio suo mandata, profectus est, comite assumpto discipulo suo *Isha Ebn Shabiatha*, cumque *Bagdadum* pervenisset, sibi ipsum adesse jussit *Almansur*: ad quem accedens ipsum *Persicè* & *Arabicè* salutavit, adeò ut miraretur *Al Mansur* tam sermonis quam vultus ipsius elegantiam. † Dein confidere jussum quædam rogavit, ad quæ ille sedatè respondit: cumque morbum suum ipsi describeret, Ego, inquit *Georgius*, volente atque opitulante Deo tibi medicabor. Statim ergo ipsum veste splendidâ indui jussit, *Rabioq*, præcepit ipsum loco ædium suarum optimo excipere, eoque quo affici solent domesticorum præcipui honore afficere. Non desit autem *Georgius* blande ipsi medicari donec morbo suo liberaretur, quam

Georgius
Ebn Bachtishua Med.

p. 222.

Dyn. IX. quam ob rem maximo affectus est gaudio. Die autem quodam interroganti ipsum, quis tibi hic famulatur? cum responderet, Discipuli mei; audiivi (inquit Chalifa) non esse tibi uxorem; respondit ille, Est mihi uxor vetula, infirma, quæ loco suo surgere non potest. Cùmque à conspectu ipsius subductus longius secessisset, iussit *Al-Mansur Salemun* Eunuchum tres puellas Græcas pulchras ad *Georgium* unà cum tribus aureorum millibus deducere; quod & fecit: *Georgio* ergo domum suam reverso indicavit *Isa Ebn Shahlatha* ipsius discipulus, quid factum esset, monstratis ipsi puellis, quam rem ægrè ferens, Heus discipule Satanæ, inquit *Isa*, cur istas in ædes meas recepisti? num me polluere velles? Abi, easque Dominis suis redde. Ille ergo domum Chalifæ abiens eas Eunuchò reddidit; cujus re fama cum ad *Al-Mansurum* pervenisset, accersito ipso, Quare, inquit, puellas remisisti? Respondit, Nobis Christianis non licet plures quàm unam ducere uxores; quamdiu illa in vivis est, alias non ducimus: † quod cùm Chalifæ placeret responsum, majorem apud ipsum dignitatem consecutus est; atque hic est continentiae fructus. Anno autem centesimo quinquagesimo secundo, gravi morbo laboravit *Georgius*; qui cum ipsi increveret, afferri illum iussit *Al-Mansur* in aulam, quo ipse pedibus progressus quomodo se haberet rogavit: quod ille ipsi indicans, Si (inquit) Fidelium Imperatori visum fuerit, sinat me in patriam meam reverti, ut familiam & filium meum videam; & si moriar cum fratribus meis sepeliar. Cui ille, Heus Medice, time Deum, & religionem *Mohammedicam* amplectere, atque ego tibi Paradisum spondeo: respondit *Georgius*, Eò mihi ire placet, quo Patres mei, sive in Paradisum, sive in ignem; quo dicto ad risum commotus est *Al-Mansur*. Dein dixit illi, Ex quo te vidi, à morbis, qui subinde me visere solebant, requiem inveni. Respondit *Georgius*, apud Imperatorem relinquo, qui vices meas suppleat, *Isam* discipulum meum, qui medendi peritus est: tum *Georgio* decem aureorum millia dari iubens copiam ipsi fecit redeundi, mittensque cum illo Eunuchum, Si, inquit, in via moriatur, ipsum domum suam deferas, quò ibi sepeliatur, prout ipsi in votis est; at ille vivus in patriam pervenit. Tum *Al-Mansur* accersi iussit *Isam Ebn Shahlatha*, ipsumque ad se adductum de multis interrogans cum egregiè doctum invenisset, medicum sibi assumpsit: ille vero in *Al-Mansuri* amicitiam

p. 223.

Воп. IX.

Isa Ebn
Shahlatha
Medicus.
p. 224.

Nubacht
A Prologus.

Abu Sahl
ipsius filius.

P. 225.

Al Mohdi Ebno'l Mansur. Cum moreretur *Al Mansur* in *Bir Maimun*, *Al Mohdi* neque adessent ipsi morienti præter famulos ipsius, & *Rabium* libertum ipsius; *Rabius* mortem ipsius clam habens, ipso vestibus induto, & suffulto, velum tenue faciei ipsius obduxit, per quod conspiceretur vultus ipsius, at quomodo se haberet non dignosceretur. Ejusque domesticos ipsi adesse jussit: deinde ad ipsum accedens, quasi ipsum alloqueretur, reversus ad eos ejus nomine jussit *Al-*

T

Mohdio

Dya. IX. *Mohdio Ebn AlMansur, Ebn Mohammed AlEmam*, fidem obstringere, & post ipsum patrueli ipsius *Isa Ebn Musa, Ebn Mohammed AlEmam*; eosque cum fidem pacti essent dimisit, dein ad ipsos egressus est, rupto [vestium] sinu caputque complodens. Tum ad *AlMohdium* mittens ipsi indicavit mortuum esse *AlMansurum*, & in ipsius, & post ipsum patruelis sui *Isa Ebn Musa*, obsequium juratum. Noluit autem *Isa Ebn Musa AlMohdio* fidem pacisci, seque Cusæ continens ibi se munire voluit. Misit ergo *AlMohdius Abu-Horairam* cum equitibus mille, qui ipsum ad *AlMohdium* perduxit, illeque eum urgere ac sollicitare non desuit, donec ipsi annueret ut se successionis jure abdicaret, pro quo decies * mille aureos ipsi numeravit. Fidem ergo pactus est *AlMohdio*, filioque ipsius *Musa AlHadio*. Imperante *AlMohdio* rebellis factus quidam nomine *Yuseph* * *AlZam*, multos seduxit. Egressus etiam *Busa* Prophetam se venditavit: misit ergo *AlMohdi* exercitus, qui copiis ejus profligatis, ipsum victum ad *AlMohdium* adduxerunt; cujus jussu patibulo affixus est. Egressus est etiam *AlMokannens* qui Metempsychosin adstruxit, eumque secuti sunt multi. † Vir erat stature brevis, luscus, è vico quodam Merawensi dicto *Careh*, cum faciem suam asseclis suis non retegeret, inde *AlMokannens* [velo tectâ faciem habens] audiit: præstigias quasdam atque imposturas callebat, quibus intellectu minus valentes in errorem seductos pellexit. Mittente *AlMohdio* quæsitum ipsum, in regionem transfluvialem profectus in arcem * *Naces* se recepit, victu & pabulo in ipsam congestos; Emissisque inter homines sectæ suæ assertoribus, mortuos vitæ restituere, & abscondita scire prætendit: at cum instaret *AlMohdi* ipsi quærendo, obsessus est, & cum obsidione arctatus certam sibi imminere perniciem sciret, convocatis uxoribus & familia, venenum illis bibendum dedit, quo cum ad unum omnes mortui essent, igne absumptis quæ in arce erant omnibus, jumentis, vestibus, victu, se etiam in flammam conjecit, ne reperiretur corpus ipsius. Exercitus ergo arcem ingressus ipsam vacuum invenerunt, atque hoc majoris erroris causa fuit iis qui superfuerunt ex asseclis ipsius in regione transfluviali: promiserat enim istis transmigraturum spiritum suum in formam viri cani jumento fusco vecti, seque ad ipsos post tot annos reversurum, terramque ipsis possidendam daturum; illi ergo ipsum

* al. decies
millies mil-
le nummos.

Yuseph &
Busa Pseu-
dopropheta.

* al. AlYa-
zam.

* al. Yusha.
p. 226.

AlMokan-
nens aucto-
r sectæ Mo-
bayedita-
rum.

* al. Taceth,
sed fors. le-
ge. idum
Naceth, vel
Tacet.

ipsum expectant, ac * *AlMobayed* ita audiunt.

Anno centesimo sexagesimo quinto misit *AlMohdius* filium suum *AlRashidum* ad bellum *Gracis* inferendum; qui progressus est donec ad finem *Constantinopolitanum* perveniret. Erat tunc temporis *Gracorum* Domina *Irene Leonis* Imperatoris uxor, quod scilicet filius ipsius minorennis esset, cum periisset pater ejus cum ipse adhuc in gremio [matris] esset. Metuens ergo foemina à *†Moslemis* pacem à *Rashido* petiit, de qua inter ipsos convenit pecuniæ summâ numerandâ, utq; pararentur ipsi viæ duces, & rerum venalium fora per viam [disponenda;] siquidem eò venerat per viam angustam, & periculosam, cujus ab altera parte fuit mons lubricus, ab altera fluvijs *Sagaris*: in quibus cum ipsi annuisset (fuit autem tributum summa septuaginta aureorum millia, quotannis pendenda) ab ipsa recessit; quod si animo prudenti fuisset, facilè *Moslemios* à reditu impedire, eosque internecioni dare potuisset. Anno centesimo nono in animo habuit *AlMohdi*, abdicato filio suo *Musa Al-Hadi*, *Rashidum* filium successorem agnoscendum curare, quâ de re ad ipsum in regione *Georgiana* commorantem scripsit: Ipse verò hoc facere, & ad ipsum accedere recusavit. Profectus ergò *AlMohdi* ad ipsum tendebat: at cum ad *Masabdanum* pervenisset *Hasana* ipsius puella, acceptis pyris ea puellæ alteri, quæ gratiâ apud *AlMohdium* plurimum valebat, dono misit, uno eorum quod pulcherrimum fuerat veneno infecto; quæ cum juxta *AlMohdium* perferrentur, placerentque ipsi pyra, illud quod veneno infectum fuerat acceptum comedit, quod ubi in ventrem ipsius descendisset, exclamavit, Venter meus, venter meus. *Hasana* ergo morte ejus audita flens, & faciem suam complodens prodiit, ac Te (inquit) sola frui volui, & occidi te. Eodem ergò die mortuus est, quod contigit mense *Moharramo*, octavo ante ipsum finitum die, anno centesimo sexagesimo nono, cum Chalifa fuisset annis decem. Obiit annos natus quadraginta tres, & † sub juglande, sub qua sedere solebat, sepultus est.

Dyn. IX.

* i. e. dealbatores vel fullones.

P. 227
Pacis inter
Irenem &
Rashidum
conditiones.

AlMohdi
veneno sub-
latus.

P. 228.

Sectio.

Fertur, cum *AlMohdius* *Masabdanum* proficisci statuens *Hasanam* concubinam suam secum ire jussisset; ipsam ad *Theophilum Thomam* filium

Theophilus
Rohenfis
Astrilogus
Christianus.

Dya. IX. I'um Christianum, Astrologum Rohensem, Astrologorum *AlMohdii* Principem, mittentem dixisse, Tu Imperatori fidelium hujus itineris autor fuisti, nobisque iter imposuisti quod in mentem non venerat; Acceleret Deus mortem tuam, quò te liberemur: ipsum verò, ubi ad eum pervenissent literæ ejus, dixisse puellæ quæ eas pertulerat; Ad ipsam reversa dicas, Non est à me hoc consilium, verum quod mihi precaris ut citò moriar, res hæc est à Deo decreta, ac mors mea propè abest, ne verò putes preces tuas exauditas esse, at tibi ipsi multum pulveris pares, cùmque ego mortuus fuero illum capiti tuo imponas. Non desit autem interpretationem dicti ipsius quærere, ex quo obiit ille, donec viginti post diebus mortuus esset *AlMohdus*. Fuit autem Theophilus iste sectæ *Maronitarum*, qui in monte *Libano* Christianorum secta sunt. Est illi historia egregia. Duos etiam Homeri Poëtæ libros de excidio urbis *Ilii*, quod olim [contigit,] è lingua Græca in Syriacam quàm elegantissimè vertit. Hoc tempore Medicinæ gloria clauit *Abu Koraisih* *AlMohdi* Medicus, qui *Isa AlSidalani* [i.e. Pharmacopola] appellatus est. Non autem in Medicorum numero recensetur, quasi ejus artis peritus fuerit, sed t ob bellam quæ de eo narratur historiam, & animadvertendum bonæ fortunæ quod continet exemplum: siquidem, vir iste Pharmacopola fuit, sortis admodum tenuis. *AlChizaran* autem *AlMohdi* concubina, quæ ex novis *Medina* incolis fuit, male se habens ancillam suam jussit urinarium ad Medicum [quempiam] peregrinū cui ignota esset, perferre. Illa *Abu Koraisih*, qui prope *AlMohdi* palatium degebat, conspecto, urinarium ipsi ostendit. Ille, Cujus inquit, est hæc urina? respondente illa, Mulieris cujusdam puperis, Imo (inquit) Reginæ illustis, magnæ dignitatis, quæ Regem in utero gerit. Hoc autem ab ipso dictum est disponente providentia. Reversa enim ancilla *AlChizarana* retulit, quid ab ipso audivisset. Illa ergo magno affectu gaudio, Oportet, (inquit) ut ipsius officinam signo aliquo notes, quò si verum fuerit quod dixit, illum nobis Medicum assumamus. Aliquantum autem post grvida esse apparuit, ob quod cum plurimū lætatus esset *AlMohdus* *AlChizaran* missis id *Abu Koraisihum* vestibus binis splendidis cum aureis trecentis, Hoc, inquit, tibi subsidio sit in rebus tuis, quod si verum extiterit quod dixisti, te in familiam nostram adsciscemus. His admiratione

Homerus
S. riacè
versus.

Abu Koraisih
qui & Isa AlSidalani
Medicus.

p. 229.

admiratione perculsus *Abu Koraisch*, Hoc, inquit, à Deo omnipotente Dyn. IX.
fuit, siquidem non aliter puellæ hoc dixi, quam quod mihi in mentem sine ulla omnino ratione veniret. Cum autem peperisset *Al-Chizaran Musam AlHadium*, magnoque affectus esset gaudio *Al-Mohdius*, narravit ipsi *AlChizaran* historiam. Ille ergo accersito *Abu Koraisch* cum ipso sermonem habens, nullam t ei inesse artis p. 230.
Medicæ peritiam reperit, sed parum quid Pharmacopolam spectans: nihilominus Medicum sibi adscivit ob illud quod contigerat, & in suorum numerum receptum summo honore affectit, adeò ut plurimum apud ipsum gratia valeret.

AlHadi Ebnol Mohdi. Cum moreretur *AlMohdius* unà cum AlHadi Chalifa
ipso *Masabdani* fuit *AlRashid*, qui missis in [omnes] partes literis obiisse *AlMohdium* & *Musam AlHadium* Imperatorem renunciatum esse significavit. Profectusque *Nasrus Alwadif* ad *AlHadium* * AlNafir
in *Georgianam*, illum de morte *AlMohdi*, & juramento fidelitatis ipsi præstito certior fecit; qui statim castra inde moveri per præconem iussit; cumque eò [*Bagdadum* sc.] pervenisset, *Vizierum* constituit *Rabsum*. Hoc anno (viz: centesimo sexagesimo nono,) *AlHadi* *Zendakaos* persecutus multos ex ipsis interfecit; qui cum Zendakai
homines [Templum *Meccanum* religionis ergo] circumeuntes viderent, illos ridentes dicerent, Quàm similes sunt bobus in area triturantibus! Interfecit etiam *Jacobum Ebnol Fadl Ebn Abdirrahman*, *Ebn Abbas*, *Ebn Rabsa*, *Ebni'l Hareth*, *Ebn A'idi'l Motallab*: quo occiso cum *AlMohdio* sisterentur ipsius liberi, confessa est filia ipsius *Phatema*, se ex patre gravidam esse, minisque territa præ metu mortua est.

Porro; Anno centesimo septuagesimo mortuus est *AlHadi*: causa ipsi mortis fuit quòd ipso Chalifatui præfecto; cum mater matris infans diis perit.
ipsius *AlChizaran*, quæ res ipso inconsulto administrabat, die quodam ad ipsum de re quadam, in qua ipsi annuere non potuit, locuta, diceret, necesse est ut mihi in ipsa annuas, illeque iratus diceret, Nequaquam tibi illam effectam dabo; eique respondentis, Tum nihil unquam te rogabo, regeteretur. Nihil moror, cumq; ipsa irata surgeret, t disceret, p. 231.
Loco tuo te contineas; siquid è si audivero quemprà è Ducibus meis Januæ tuæ adstare, collum ipsi præcidam. Quænam sunt curmæ istæ ad Januam tuam manè, & vesperi contendentium? annon tibi

Dyn. IX. colus est quæ te occupatam tenëat, vel liber qui te officii tui comoneat, aut domus quæ te custodiat? illa non compos mentis, reversa, ancillas suas ipsi ægrotanti immitteret, quæ ipsum suffocatione, faciei ipsius insidendo, peremerunt. Obiit die Veneris *Rabii* prioris medio. Chalifatus ipsius anni unius & trium mensium fuit, ætas annorum viginti sex.

Harun Al-
Rashid
Chalifa.

Harun AlRashid Ebnol' Mohadi. Mortuo *AlHadio*, Chalifa salutat^{us} est *AlRashid Harun*, eadem nocte qua obiit *AlHadius*, annos, cum imperio præficeretur, viginti duos natus, matre *AlChizarana*. Ubi autem obiisset *AlHadius*, profectus *AlRashid* super ipso oravit *Isabadi*, deinde reversus *Bagdadum*, cum ad pontem pervenisset, acce^{er}sitis urinatoribus, Pater meus, inquit, annulum mihi donavit centies mille aureis emptum, quem cum ad me hoc loco [stantem] veniens à fratre nuntius peteret, ipsum in aquam projeci. Cumque illi fundum petentes ipsum eduxissent, gaudio affectus est. Ea nocte qua obiit *AlHadi*, irruens *Chozaima Ebn Hazem* in *Faasarum AlHadis* filium, ipsi è lecto detracto, Abdica, inquit, te imperio, sin minus collum tibi præcisurus sum: cum annuisset, ut se abdicaret, testes rei adhibuit, quo facto magnam [apud Imperatorem] gratiam iniit *Chozaima*. Fertur, ubi obiisset *AlHadi*, *Tabyam Ebn Chal*^{ed} *Barmacidam* ad *AlRashidum* accessisse, quò mortis ejus certior^{em} ipsum faceret, illoque adhuc loquente advenisse alium qui nati nuntiū afferret, quē *Abdallam* appellavit, (estq; idem *AlMamun*) unde dictum est, Eadem nocte mortuus est Chalifa, substitutus Chalifa, & natus Chalifa. Hoc etiam anno natus est *AlAmin*, cui nomen *Mohammed*, mense *Shawale*, quo [tamen] natu major fuit *AlMamun*. *AlRashid* imperio præfectus *Vizierum* constituit *Tabyam Barmacidam*. Anno centesimo septuagesimo secundo *AlRashidus* successionis jus *Abdalla Aldeamuni* post *AlAminum* pactus, ipsum *Chorasano*, & regionibus adjacentibus, *Hamadanum* usque, præfectum & *AlMamunem* cognominatum, *Faafari Ebn Tabya Barmacida* curæ commisit. Eodem, cum filia Imperatoris *Chozarorum*, quæ ad *Fadlam* filium *Tabya Barmacida* deducebatur, mortua esset *Bardaa*, reversi qui cum ipsa essent ad patrem ipsius fraude occisam fuisse retulerunt: quamobrem ille ad bellum *Atosemiorum* terris inferendum se instruxit. Eodem anno *Græci* Regis sui

p. 232.
AlManiun
natus.

AlAmin
natus.

sui *Constantini* filii *Leonis* oculos eruerunt, matre ipsius *Irene* imperio præfectâ; *Moslemique* ætate [in Græcos] incursionem facientes *Ephesum*, in crypta dormientium urbem, usque pertrigerunt. Dyn. IX.
Anno centesimo octogesimo tertio *AlChozari Babo'labwabo* [i. e. *Irene Imperat. ix.*
Porta portarum,] filia Imperatoris causa egressi, & *Moslemios* eorumque foederatos adorti, ultra centies mille * capita captivos *alequites* abduxerunt, & rem magnam cui similis in terra non audita est, perpetrarunt. Anno centesimo octogesimo sexto successorem agnoscijussit *AlRashid* filium suum *Kasemum* post *AlMan'umem*, ipsumque *AlMutamenum* cognominavit. Anno centesimo octogesimo septimo Græci, deposita *Irene* † Regina, Regem constituerunt *Nicephorum*, è *Fabala* posteris, qui ad *AlRashidum* scripsit, A *Nicephoro* Rege Græcorum ad *Harunem* Regem Arabum: his præfatis, *Mi-* p. 233.
fit tibi Regina *Irene* è facultatibus suis illud, cujus æquum fuerat ut Niccophorus Imperator.
tu duplum ad ipsam mitteres: Verùm hæc mulierum imbecillitas est & stultitia. Ubi ergò literas meas istas perlegeris fac reddas quod accepisti, sin minus, gladius inter nos & te [rem dirimet.]
AlRashidus perlectis literis irâ commotus, ad exteriorem Epistolæ partem scripsit, Ab *Harune* Imperatore fidelium ad *Nicephorum* Principem Romanorum. Perlegi literas tuas, responsum autem illud est quod visurus es prius quam auditurus, statimque profectus donec ad *Heracleam* castra posuit, incensis ac vastatis [omnibus] reversus est. Eodem anno *AlRashidus* *Barmacidis* manus injiciens *Faasarum* *Tahya* filium *Barmacidam* morte affecit. Cujus causa fuit quod *AlRashid* cum nec *Faasari*, nec sororis suæ *Abbasæ* *Mohdis* filia absentiam ferre posset, eosque accersere soleret cum ad bibendum sederet, dixerat *Faasaro* in uxorem tibi ipsam concedam, quò illam tibi aspicere liceat, minime autem ad ipsam accedas; cui ille annuens in uxorem ipsam ab eo accepit, atque ita unà ipsi adeste solebant, donec surgens ab ipsis discederet. At cum ambo juvenes essent, congressus est cum ipsa *Faasar*, unde illa gravida facta gemellos ipsi peperit: quod cum *AlRashido* notum esset, iratus ille collum *Faasaro* *Tahya* filio præcidi jussit, fratremque ipsius *AlPhadlun*, ac patrem *Tahyam* carceri *Rakka* donec morerentur inclusit; & ad præfectos per omnes ubiq; partes scribens, ut † *Barmacidas* p. 234.
prehenderent, omnes eorum facultates occupavit. Dein jubente ipso
Abbasæ

Dyn. IX. *Abbas* arcæ inclusa in puteum viva demissa est: filios autem ipsius, quos sibi adferri iussit, cum allatos diu intuitus esset, (erant autem instar unionum paris) flevit, dein in puteum coniecit, quem super ipsos obstruxit.

Anno centesimo nonagesimo prodiens *Rapheus Ebno'lLith* in partibus transfluvialibus contra *AlRashidum*, rebellavit in *Samar-kanda*. Anno centesimo nonagesimo secundo *Raccâ Bagdadum* profectus est *AlRashidus* in *Chorasanium* tendens, bellum *Rapheo* illatum; dumque in via esset, morbo laborare incepit, qui cum *Georgianam* pervenisset gravius ipsum afflixit: *AlMamunem* ergo filiū, qui cum ipso fuit, unāq; duces non paucos *Merawā* mittens, ipse *Tajum* profectus est; ubi adeo invaluit ipsius morbus, ut movere se non posset. Ibique ad ipsum in vinculis adductus est *Bashirus Ebno'lLith Raphei* frater; cui *AlRashid*, Si non amplius mihi de vita superesset, quam quo labia mea uno verbo [proferendo] moverem, dicerem, Occidite ipsum: dein carnificem accersivit, qui ipsius iussu membratim ipsum discidit; quo peracto deliquium animi passus, dein mortuus est, *Tusque* sepultus anno centesimo nonagesimo tertio. Chalifatus ipsius annorum fuit viginti trium, vita quadraginta septem. Venustus fuit, pulcher, candidus, crispus, subcanus. Tres in ipsius testamento [nomine designati] erant, viz: *AlAminus*, cui mater *Zobaida* filia *Faafari* f. *AlMansuri*; dein *AlMamun*, cui mater erat concubina nomine *Marajel*, dein *AlMutaman*, qui etiam matre† concubinâ natus. Fertur *AlRashidum* quotidie centies se inter orandum incurvasse, donec è mundo discederet, nisi cum morbo impediretur: quotidie etiam è facultatibus propriis, post illud quod lege debitum est sublatum, mille drachmas in eleemosynas erogavit.

*AlRashid
moritur.*

Sectio.

Fertur *AlRashidum* initio Chalifatus sui, anno centesimo septuagesimo primo, cum dolore capitis quo correptus fuerat, male haberet, *Tahya Ebn Chaled Ebn Barmac* dixisse, Medici isti nihil intelligunt, opus est ut mihi Medicum peritum quæras; cumque ipse *Bachtrishua Georgii* filii mentionem ipsi fecisset, misisse veredarios qui

*Bachtrishua
Georgii
filius Me-*
15.

qui ipsum *Nisaburo* abducerent. Post aliquot ergò dies adductus ad *Rashidum* ingressus est, qui ipsum honore affectum veste splendida induit, multisq; opibus cumulavit, & Medicorum præfectum constituit. Anno centesimo septuagesimo quinto ægrotante *Faafaro Ebn Tabya Ebn Chaled Ebn Bar mac*, iussit *AlRashidus* *Bachtishuam* ipsi inservire; *Faafar* verò cum à morbo revaluisset dixit *Bachtishua*, Volo ut mihi Medicum peritum eligas quem honore afficiam, ac beneficiis ornem. Respondente *Bachtishua*, Non alium inter medicos istos peritiorem novi filio meo *Gabriele*; dixit *Faafar*, Mihi ipsum sistas: cumque eum ad ipsum adduxisset de morbo quem clam habuit ipsi questus, eo ad triduum ipsi manus medicas adhibente, sanatus est: unde eum ut animam suam amavit. Quodam autem die *AlRashidi* concubina cum inter pandiculandum manum sustulisset, mansit ea extensa, adeo ut retrahere ipsam nequiret; cui cum Medici linimento † & unguentis adhibendis nihil proficerent, *AlFaafar* p. 236. ipsi *Gabrielem* ejusque peritiam laudavit: ei ergò accersito quomodo se haberet puella indicavit. Si mihi, inquit *Gabriel*, non succensebit Imperator Fidelium, est mihi ad eam [sanandam] commentum. Quodnam est illud, inquit *AlRashid*? Ille, Prodeat, inquit, huc puella in omnium conspectum, ut quod velim faciam; tu autem patiaris me, nec subito irascaris. Jubente ergò *AlRashido* prodiit illa, quam conspicatus *Gabriel* ad ipsam accurrit, & inclinato capite fimbriam ipsius prehendit quasi ipsam denudaturus; puella verò commota, præ conturbationis & pudoris vehementia membra sua demittens, manu deorsum extensa fimbriam suam prehendit: *Gabriel* autem, Sanata est, inquit, O Fidelium Imperator. Dicente ergò *AlRashido* puellæ, Extende dextrorsum & sinistrorium manum tuam, cum fecisset illa, miratus ille cum adstantibus omnibus, statim *Gabrieli* [dari] iussit quingenties mille nummos, ipsumque charum habuit. Interrogatus autem de morbi causa respondit, Profudit se in puellæ istius membra inter venerem humor tenuis præ motu & caloris diffusionem, & cum subito à motu coitus quiesceret, congelatus est in interiori parte nervorum, adeo ut nisi a motu con-

Johannes f.
Mesua,
Medicus
Christianus.

simili solvi non posset: usus sum ergò commento, quo dilatato calore solutus est humor superfluous, ipsaque sanitati restituta. E Medicis etiam *AlRashidi* fuit *Johannes* filius *Masawaihi* [*Mesua*] Christianus,

- Dyn. IX. Christianus, Syrus, cui commisit *AlRashid* interpretandos libros
 p. 237. †Medicos antiquos; qui *AlRashido* ejusque successoribus inservivit,
 usque ad tempora *AlMotawacceli*. Magni habitus fuit *Bagdadi*,
 summæque autoritatis: Libros composuit elegantes. Scholam in-
 stituit disceptandi gratia, in qua de omni scientiarum antiquarum ge-
 nere, optime [eas] explicans, disseruit. Prælegebat etiam,
 & ad ipsum congregati sunt discipuli quam plurimi. Erat au-
 tem *Fohannes* valde joculariorius, cujus rei causa adierunt eum ple-
 rumque qui adibant: inerat etiam ipsi impatientiæ & ~~ira~~
 plus quam *Gabrieli Bachtishua* filio; quin & à *Fohanne* elicuit [ali-
 quoties] iracundia ipsius verba ridicula. Ex ejus facete dictis, quæ
 memoriæ prodita sunt, fuit, quod cum apud ipsum quereretur qui-
 dam de morbo qui phlebotomia amovendus esset, eamque ipsi adhi-
 bendam indicasset; dicenti illi, Non sum phlebotomiæ assuetus, re-
 sponderit *Fohannes*, Nec credo te morbo* ab utero matris tuæ assue-
 tū. Accedenteq; ad eum Sacerdote quodā ac dicēte, Male mihi habet
 stomachus, Utere, inquit *Johannes*, confectione * *Alchuzi*; respon-
 dente illo, Feci, utere, inquit, *Diacymino*; respondentem, Plures
 jam libras adhibui, jussit, adhibere *Albendadikum*; respondente illo,
 integrum ejus vas ebibi, Utere, inquit, *Ambrosia*; respondente illo
 Magnā ejus copiā usus sum; iratus *Fohannes*, Si te sanum vis, inquit,
 religionem *Islamiticam* amplectere, *Islamismus* enim stomacho
 prodest. Colludere autem multum solebat *Bachtishua Gabrielis* fi-
 lius cum *Fohanne*, dixitque ei in confessu † *Abrahmi Ebn'ol Mohdi*,
 cum in castris *AlMo'tasemi* essent *Madayenis*, anno ducentesimo vi-
 cesimo, Tu, *AbuZacharia*, frater meus es, Patris mei filius: dicen-
 teque *Fohanne Abrahamo*, testare quid confessus sit, certè enim de
 eo quod hæreditatis jure ad ipsum à Patre venit, partem su-
 mam; respondit *Bachtishua*, Nothi hæredes non fiunt, quo ad silentiū
 redactus *Fohannes* nihil respondere ausus est. Porro è medicis qui
 sub *AlRashido* floruerunt fuit *Salehus*, filius * *Nahala* Indus. Cui mi-
 randum, hoc contigit; die quodam *AlRashidus*, apposita mensā,
Gabrielem Bachtishua filium sibi inter edendum, uti solebat, accersi
 jussit; cumque non inveniretur, ipsi maledixit. Ille ad ipsum inter
 maledicendum ingressus, roganti, Ubinam fuisti, ac male verbis ip-
 sum excipere incipienti, Satius (inquit) esset ut fidelium Imperator
 planctui

Salehus

Indus

Medicus.

*al. Nalabi.

placuit ob patruelem suum *Abrahimum Ebn Saleh* indulgens, me convitiis excipere mitteret. Rogantique ipsi quomodo se haberet *Abrahim*, indicavit se ipsum reliquisse vitæ parum quid retinentem, quod ultra tempus precationis vespertinæ non superesset: quo cum valde commotus *AlRashid* mensam tolli juberet, multumque fletet, innuit *ʔaasar Ebn Yahya Barmacida*, ut ad ipsum accedens *Salehus* Medicus Indus intueretur, ipsique venas pulsátiles contrectaret; qui cum accedens ipsum considerasset ad *ʔaasarum* reversus, Si hic (inquit) hoc morbo moriatur, omnibus uxoribus meis repudium ter ac omnimodè denuntio. Tempore autem precationis vespertinæ, cum literæ Præfecti veredariorum de obitu *Abrahimi AlRashido* allatæ essent, illeque Indis eorumque Medicinæ maledicere cœpisset, accedens ad ipsum *Salehus*, Deum, inquit, [obtestor,] ne patruelem tuum vivum sepelias. Certissime mortuus non est. Mane donec tibi mirum quid ostendam. Cum ergo ingressus ad ipsum esset *AlRashid* comitantibus amicorum multis, *Salehus* acum, quam habuit, productam inter unguem & carnem pollicis manus ipsius sinistræ immisit; cumque manum retrahens *Abrahimus* ipsam ad corpus suum reduceret, Heus Imperator fidelium, inquit, nunquid mortuus dolorem percipit? Deinde cum Ptarmicæ aliquid in nares ipsius inflasset, ille sextam circiter horæ partem moratus, postea commoto corpore sternutavit, confidensque *AlRashidum* allocutus manumque ejus deosculatus est. Roganteque *AlRashido* quomodo se haberet, dixit se somnum dormivisse, cui æquè suavem nunquam se dormivisse meminisset, nisi quod in somnio canem viderit se petentem, qui, dura manu sua ipsum repellere voluit, pollicem manus ipsius sinistræ momorderit, adeo ut morsu isto experrectus sit, ejusque dolorem se sentire; signumque acus ipsi ostendit. Vixitque diu post hoc *Abrahimus*, & *Egypto* præfuit, in qua diem obiit, ibique est ipsius sepulchrum.

Al Amin Ebno'l Rashid. Delatum est ipsi imperium duodecimo post patris [obitum] die, præstitaque est ipsi in exercitu *AlRashidi* fides. Erat *AlMamun* tunc temporis in *Merwa*. Anno autem centesimo nonagesimo quarto *AlPhadlus Ebn AlRabia*, in *Erakum Tuso* perveniens, jus successionis *AlMamuni* rescidit; *Al Aminum* impellere

Dyn. IX:

p. 240.

pellere conatus, ipsumque incitans ut amoto *Al-Mamune* fidem filio suo *Musa* ut successori præstandam curaret. † Jussit ergo *Al-Amin* pro filio suo *Musa* preces in suggestis fieri; pro *Al-Mamune* autem fieri vetuit; quin & nummorum, quos in Chorasano percusserat *Al-Mamun* sive argenteos sive aureos, usu interdixit: nec non *Alim Ebn Isa Ebn Mahan* in occursum *Al-Mamunis* misit; qui cum iter instituens juxta portam *Zobaida* matris *Al-Amini* equitaret, ipsi valedicturus, illa, Memor sis, inquit, ô *Ali*, quod ad *Abdallam Al-Mamunem* quo patre natus est, nec vi ipsum adigas ubi ipsum viceris, sicut adigi solent servi, neque ipsum inter eundum cogas; quòd si tibi convitiatus fuerit, feras: dein projecto ad ipsum compede argenteo, Hoc, inquit, ipsum vincias. Profectus est igitur *Ali* cum decem equitum millibus. Cujus rei fama cum ad *Al-Mamunem* pervenisset, ipse titulum Imperatoris fidelium sibi assumpsit, misitque *Harthemam Ebn Aasan* cum paucioribus quatuor equitum millibus, quorum primam aciem duceret *Tdabherus Ebn Hofain*. Cum ergo quinque circiter parasangas *Al-Raiâ* profectus esset *Tdabherus*, aggressio ipsum *Ali* concurrerunt homines, atque impetum facientia *Alis* cornua dextrum & sinistrum in sinistrum & dextrum *Tdabheri* ea locis suis moverunt; at media *Tdabheri* acies in mediam *Alis* irruens ipsam in fugam convertit, reverſique qui fugere [coeperant] è *Tdabheri* exercitu, in eos qui ex adverso ipsis erant, eos proſtigarunt. Quidam autem nomine *David* * *Siyah Alim* sagittâ petitum interfecit, caputque ipsius ad *Tdabherum* detulit, qui ipsum ad *Al-Mamunem* misit. *Ali* vero parum à *Tdabhera* metuerat, dixeratque sociis suis, Nihil vobis deest quo minus frangatur *Tdabherus* instar arboris, nisi ut † clivum *Hamadani* tranſeatis. Cum ergo interfectus esset *Ali*, *Al-Mamun* missis ad *Tdabherum* muneribus jussit ipsum in *Erakum* proficisci. *Tdabher* ergo per viam *Ehwa-za* iter cepit, *Harthema* autem viam *Holmani* tenuit. Porro exercitus contra *Mohammedem Al-Aminum* seditione facta in ipsum irruentes, ipsum imperio abdicatum unâ cum matre *Zobaida* & filio in carcerem conjecerunt; deinde educto fidem pacti sunt, cum biduo in carcere mansisset. Tum *Tdabherus* & *Harthema Mohammedem Al-Aminum* obsidione cingentes, ipsius sociis bellum per anni spatium *Bagdadi* intulerunt. Cum ergo deficientibus sociis ipsius, & diminutis

* al. Shab.

p. 241.

diminutis opibus labascere res ipsius, ad *Harthemam* misit secum Dyn. 1X.
 nitatem ab ipso petens; quam ille ipsi concessit, eam ab *AlMamune*
 ratam habendam in se suscipiens. Quo cognito *Tdaherus* acriter ipsi
 insistere, copiam ad *Harthemam* transeundi facere renuens, dicensque,
 Ille in iis quæ ad me spectant est, eoque quo ego sum latere, Ego ip-
 sum eò obsidione compuli ut securitatem peteret, neque finem ad
Harthemam egredi, quo sit illi, non mihi victoria. Noluit autem *Al-*
Aminus ad *Tdaherum* egredi, ob insomnium quod viderat. Nocte i-
 gitur diei solis, quinti ante finitum *Ramadanem*, anno centesimo * no-
 nagesimo octavo, post finitam vesperam in aulam mediam
 egressus duos filios suos accersitos complexus ac deosculatus, Vos,
 inquit, Deo omnipotenti glorioso commendo: dein equo vectus ad
 ripam *Harthema* naviculam [invenit,] quam cum conscendisset, pro-
 pelli ipsam iussit *Harthema*. Consecuti autem ipsos in tribus *Tda-*
heri socii, naphtha & lapidibus naviculam petierunt, adeo ut † cum iis p. 242.
 qui in ipsa erant subverteretur. *Harthemam* verò, cum in aquam inci-
 disset, nauta quidam crinibus prehensum extraxit: at *AlAmin* cum
 in aquam incideret abruptis sibi vestibus enatans littore *Basorensi*
 egressus est, quem prehensum *Tdaheri* socii in domum quandam nudum,
 femoralibus tantum & tiara indutum, humerisque panno trito a-
 miectum abducentes ibi incarcerationunt. Media autem nocte ingressi ad
 ipsum sunt Persæ quidam gladiis strictis armati, quibus visis dicere
 coepit, Væ vobis, sum ego Patruelis Legati Dei, ego filius
Harunis, ego frater *AlMamunis*. Deum, Deum [obtestor] sangui-
 ni meo [cavete.] Quidam autem eorum sinciput ipsi percussit, alius Cædes
 ad ilia transfodit, genubusque consensum jugularunt: dein caput
 ipsius sublatum *Tdahero* attulerunt, qui ipsum ad *AlMamunem* mi-
 sit. Fuit autem *AlAmini* Chalifatus quatuor annorum & octo men-
 sum, vira annorum viginti octo. Fertur *AlAmin* ubi ad Imperium
 evectus esset, & *AlMamun* scriptis literis fidem illi præstitisset, Eu-
 nuchos [undique] conquestos, caroque emptos à secretis noctu ac
 interdum, & si quid vel juberet vel vetaret, habuisse, nec non in omnes
 passim regiones misisse lusum artifices quæsitum, quibus sibi propius
 admotis stipendia elocavit, & quæ in thesauris essent gemmas Eunu-
 chis suis & foeminis ingenuis distribuisse: fabricasse etiam in fluvio
Tigri quinque naviculas, Leonis, Elephantis, Vulturis, Serpentis

Dyn. IX. & Equi formis, quâ de re, sic *Abu Nomas* [Poëta:]

*Mirati sunt homines cum viderent te [insidentem] figura Leonis,
qui instar nubis [velociter] transiret:*

p. 243. † *Fubilarunt cum te eo vectum viderunt. Quomodo [facient] si te
vulturi insidentem viderint?*

Se interim à fratribus & domesticis suis cohibuit, quos, ut & duces suos; parvi pendit. Loca etiam oblectationi, lusui, & amasiis suis extrui iussit. Quin & puellarum suarum præfectam parare sibi iussit centum puellas peritas, quæ denæ ad ipsum accederent barbita manu tenentes, unoque tono canentes. Dicitur cum ad ipsum piscando occupatum, delatum esset nuntium de *Alis Ebn Isæ* [clade,] ei qui illud ipsi retulit dixisse, Sine me, *Cuthar* enim jam duos pisces, ego nihil adhuc cepi. Summatim nihil in ejus rebus gestis reperitur memoratu dignum, utpote vel sapienter dictum, vel jussu administratum, aut experienciâ [probatum,] quod memoriæ tradatur.

*Al Mamun
Chalifa.*

Al Mamun Ebno'l Rashid. Simulac integrum esset *Al Mamuni* imperium, mittens ille ad *Alim Ebn Musa*, *Ebn Faasar*, *Ebn Mohammed*, *Ebn Ali*, *Ebno'l Hofain*, *Ebn Ali*, *Ebn Abi Taleb*, adducendum sibi in *Chorasani* curavit, eumque pacti *Moslemistici* præfectum, sibi in Chalifatu successorem constituit, datâ ipsi in uxorem filia sua *Ommo Habiba*, eumque *Al Reda men Ali Mohammed* cognominavit; & exercitui suo mandavit ut depositis tiaris nigris virides induerent: eaque de re in provincias scripsit, se consideratis *Al Abbaso* & *Ali* oriundis, neminem *Ali Ebn Musa*, præstantiorem, sanctiorem, vel doctiorem reperisse, ideoque ipsum sibi successorem destinasse. Aegrè autem id tulerunt *Hashemida*, iratique *Abbasida*, Non transferemus, inquit, à nobis † ad inimicos nostros Chalifatum: abdicatoque *Al Mamun* fidem præstiterunt *Abrahimo Ebno'l Mohdi*, *Ebn Mansur*, *Ebn Mohammed Al Emam*, *Ebn Ali*, *Ebn Abdalla*, *Ebn Abbas*, quem *Al Mobarac* appellarunt. Anno autem * ducentesimo tertio obiit *Ali*, *Ebn Musa Al Reda*, cui mortis causa fuit uvarum efus, quarum cum magnam copiam comedisset, repente mortuus est, ultimo die mensis *Sefari*, urbe *Tuso*. Sepelivit ipsum *Al Mamun* juxta patris sui *Al Rashidi* sepulchrum. Eodem anno Imperio abdicarunt *Bagdadenses Abrahimum Ebno'l Mohdi* qui se abdedit, die

* malè in
Arab. octo-
gesimo.

Mercurii

Mercurii, decimo tertio ante finitum mensem *Dal-Hajjam*, ne-Dyn. IX. que è latebris prodiit. Perveniente autem *AlMamune Bagdadum* cessarunt dissidia. Hoc anno, viz: ducentesimo quarto, obiit *Antistes Mohammed Ebn Edris Shafeensis*. Anno ducentesimo decimo mense *Rabia* posteriore noctu prehensus est *Abraham Ebn'o'lMohdi* peplo obtectus, unâ cum duabus fœminis, ornatu muliebri indutus, ab excubitorum quodam *Nigrîtâ*, qui interrogans, Quænam estis, & quò hâc horâ tenditis? cùm suspectui eas haberet, ad satellitum præfectum abduxit, qui ipsas facies detegere iussit; cumq; renuenti *Abrahimo* [peplum] detraxisset, apparuit ipsius barba: abductum ergò ad *AlMamunis* portam ibi usq; ad mane custodivit. Mane igitur sedit *Abrahimus* in *AlMamunis* ædibus in collo peplum, ad pectus findonem habens, quo ipsum conspicerent *Hashemida*: dein ipsi venia & immunitate concessis, ad compotandum etiam adhibuit. Anno ducentesimo decimo septimo ad Græcorum regionem profectus *AlMamun Luluâ* centum dies substitit; dein ab eâ discedens *Ogiaphum* ipsi præfecit, quem dolò captum † in vincula conjecerunt *P. 245* ejus incolæ, cùmque octo dies apud ipsos mansisset, expulerunt. Anno ducentesimo decimo octavo scripsit *AlMamun* ad *Isaacû Ebn Abraham*, ut Judices & Traditionû Magistros, Alcorano probaret. Quotquot ergò eum creatum & de novo conditum assererent liberos dimisit; quod si quis renueret ipsi indicavit, ut quid illo fieri vellet ex sententia sua statueret. Eodem anno eo laboravit morbo *AlMamun*, quo mortuus est, decimo tertio *Fomada* posterioris. Morbi causâ, quod ipso ad ripam *AlBadanduni* sedente, ipsique ad dextram fratre suo *Abu Isaaco AlMo'tasemo*, dum utrique pedes suos in aquam demitterent, ipseque aquæ dulcedinem, puritatem, summamque frigiditatem, miraretur, ecce ipsi allata sunt ab *Erako* munera, in quibus fuerunt daçtyli *Azadenses* recentes, ac si eâpse hora decerpti essent, è quibus comedens cum de aqua ista bibisset, nulla interposita mora feбри correptus est, quo morbo interiit. Ubi autem ægrotavit, deposito fratre suo *AlKasemo AlMutameno*, fidem præstari iussit fratri suo *Abu Isaaco AlMo'tasemo*, scribique literas in provincias, Ab *Abdalla AlMamune* Imperatore Fidelium, & fratre ipsius, in Chalifatu successore, *Abu Isaaco AlMo'tasemo Ebn Harun AlRashid*. Instanteq; jam morte adfuit ipsi *Ebn Masawaih Medicus*,

Mohammed Shafeensis.

AlMamun moritur.

218

Dyn. IX.

p.246.

cus; adstitit etiam qui ipsi in mentem revocaret ac suggereret [profiterendum] testimoniū [de Deo.] Ipse autē loqui conatus, non potuit: dein autem locutus dixit, O qui non moreris miserere moribundi. Cūque ilico mortuus esset † *Tarsum* eum ferentes filius ipsius *Al-Abbas*, ac frater *Al Mo'tasem* ibi sepelierunt in domo *Chatani Eunuchi Al Rashidi*. Fuit Chalifatus ipsius annorum viginti, staturâ fuit mediocri, candidus, pulcher, barbâ longâ, rarâ, canis aspersus. Ferunt alii fuscum fuisse flavedine suffusum. Vixit annos quadraginta octo.

Sectio.

p.247.

Ait *Al Kadi Saed Ebn Ahmed Andalosenus*, Arabes initio *Islamismi* haud aliis curam impendisse disciplinis quam linguæ suæ peritiæ, legisque suæ constitutionum scientiæ, exceptâ arte medica, quæ aliquibus eorum nota nec pluribus improbata fuit, quod eâ hominibus universim opus sit. Atque hic Arabum status fuit sub *Ommiadarum* imperio, at ubi Deus *Hasphemidas* ad imperium evexit, & ad ipsos regnum transtulit, reversi sunt animi ab incuria sua & expectati intellectus à deliquio suo. primus autem eorum qui scientiis operam dedit fuit Chalifa secundus *Abn Faasar Al Mansur*, qui præterquam quod legis peritia excelluit, Philosophiæ etiam studio incubuit, ac præcipuè Astronomiæ: at ubi devolutum est inter ipsos imperium ad Chalifam septimum *Abdallam Al Mamunem Harunis Al Rashidi* filium, perfecit ille quod orsus fuit avus ipsius *Al Mansur*, & scientiam locis suis quærere aggressus cum Græcorum Regibus intercedens petiit ab illis ut qui apud ipsos essent libros Philosophicos ad ipsum mitterent; qui cum ad ipsum quos haberent mississent, conquisitis ille Interpretibus peritis eos ipsis accuratè † verrendos imposuit, cumq; qua fieri potuit diligentia versi essent, homines ad eos legendos incitavit, eorumque perdiscendorum desiderium ingessit, ipseque doctis vacare & eorum disputationibus interesse [solitus,] & eorum dissertationibus delectari: cum sciret doctos eos esse quos sibi Deus è creaturis suis selegit, & è servis proprios vendicavit, utpote qui studium suum adhibuerint ad virtutes animæ rationalis acquirendas, abstinentes ab eo cui præcipuè inhiant *Sinenses* & *Turce*, quique eorum vestigiis insistant, ut peritia artium Mechanicarum excellant, gloriamque caprent ex iis quæ animæ irascibilis propria sunt, & potentiis concupiscibilibus emineant; scientes,

tes hæc bruta cum illis communia habere, imo ipsis in eorum multis Dyn. IX.
præcellere; sive artificii curiositate, ut apes sexangulares [cellas,] in
quibus escam suam reponant, [accuratè] conficiunt: vel audacia &
fortitudine, ut leonem aliâsque feras, ad quas non ausit homo acce-
dere, nec sibi audaciam ipsis parem vindicare velit; sive in rerum
venerearum appetitu, ut porcum aliâque animalia, quæ non opus est
explicare. Atque hanc ob causam Docti tenebrarum luminaria
sunt, & generis humani Domini, quibus destitutus ferus evadit mun-
dus. Ex Astronomis, qui sub *Al Mamune* floruerunt, fuit *Habash*
Calculator. [ortu] *Mermazensis*, *Bagdadi* incola; cui tres sunt ta- *Habash A.*
bularum Astronomicarum libri, quorum primus compositus est ad *tronomus.*
regulas *Sendhend*: secundus *Al Momtahn*, [i. experientiâ comproba-
tus] qui omnium celeberrimus, ab eo compositus postquam animum
applicuit ad observationes, & eum comprobavit ejus temporis expe-
rientia; tertius tabularum minorum, cui titulus † *Al Shah*: Sunt &
ei alii libri. Annos centum vixit. Ex iis etiam *Ahmed Ebn Co-* p.248.
thair Al Farganensis [seu *Al Fraganus*,] Introductionis ad Astro- *Al Farganus*
nomiam autor, in qua comprehendit regulas generales operis *Ptole-* *Astrono-*
maici verbis suavissimis, & explicationibus luculentissimis. Et ex iis *mus.*
Abdalla Ebn Sahel Ebn Nubacht Astronomiæ peritia insignis: nec *Abdalla*
non *Mohammed Ebn Musa Chowarezmius*, cujus tabulis usi sunt *Ebn Sahel*,
homines tam ante quam post observationes factas, & prioribus & *Mohammed*
secundis, quibus titulus *Al Sendhend*. Ex iis etiam *Mashalla Fuda-* *Ebn Musa,*
us, qui cum tempore *Al Mansuri* floreret, ad tempora uique *Al Ma-* *Chowarez-*
munis vixit; vir eximius & seculi sui Phoenix, eximiè pollens rebus *mius.*
abditis eruendis. Nec non *Tahya* [*Johannes*] *Ebn Abi'l Mansur* *Mashalla*
vir præstantissimus, summèque dignitatis, *Mecca* tunc temporis *Fudars,*
incola. Cùmque vellet *Al Mamun* stellarum observationes fieri, *Tahya Ebn*
ipsum aliòsque complures observationum, & instrumenta confici *Abi'l Man-*
endi peritos illud facere jussit: qui illud præstiterunt in loco *Shemasia* *sur, Astron.*
[dicto,] in provincia *Bagdadensi*, & in monte *Casio* prope *Dama-* *Observati-*
scum. Inquit *Abu Maashar*, Narravit mihi *Mohammed Ebn Musa A-* *ones Ast. o.*
strologus, *Al Falis* [i. *Assessor*,] (non ille *Chowarezmius*) Nar- *nomice fa-*
ravit mihi *Tahya Ebn Mansur*, dicens, Cùm ingressus sum ad *Al Ma-* *re.*
munem, cui adfuerunt *Astrologi* complures, adstante etiam quodam *Mohammed*
qui Prophetam se venditaverat, * cui afferri jussierat baculum [quo *Ebn Ma-*
caderetur,] *alter, A-*
stronomus.
* al. & *Ass-*
mentum ac-
cessit.

Dyn. IX.

p. 249.

caderetur;] quo nondum allato, nobisque nihil scientibus, mihi aliisque qui aderant Astrologis, Abeuntes, inquit, consulite horoscopi de prætextu cujusdam ad rem quam sibi vendicat, & me certiore facite quid indicet † coelum, veraxne sit an mendax; non autem indicavit nobis *AlMamun* illum se Prophetam vendicare. In atrium ergo quoddam ab ipso abducti Horoscopo accurate constituto, locum Solis & Lunæ in eodem minuto delineavimus, lineam etiam felicitatis, & lineam occultationis in eodem minuto cum Horoscopo: Horoscopus autem erat *Capricornus*, & *Jupiter* in spica *Virginis* ipsum aspiciebat, *Venus* & *Mercurius* in *Scorpio*. Dixerunt ergo quotquot aderant, Verum est quod sibi vendicat. Me verò tacente, Quid tu, inquit *AlMamun*, ais? Respondi, Querit ille verum esse illud probare, suntque ipsi argumenta à *Venere* & *Mercurio* pendencia, at minimè exitu probabitur verum esse quod sibi arrogat, nec recto ordine procedet. Dicente illo, Unde tibi ut hoc dicas? Respondi, Veritas eorum quæ sibi quis arrogat, est à *Jove*, & à trino & sextili Solis aspectu, cum Sol nihil inauspicatum portendat. Hic verò Horoscopus ei adversatur, cum sit descendente *Jove*, ac *Jupiter* equidem aspectu satis favente eum intuetur, nisi quod ipse huc signo adversus sit, & hoc signum ipsi adversum, nec ad exitum operatum perducetur quo verum & ratum fiat, [quod asserit.] Quæ autem adfert argumenta à *Venere* & *Mercurio* pendencia, genus sum quoddam probabilitatis, imposturæ & deceptionis; quæ ipsi admirationem & plausum conciliabunt. Dixit mihi *AlMamun*, Tu, remuneret te Deus [verum attigisti:] deinde, Nostisne, inquit, de viro quicquam? respondentibus nobis, Minime: Hic, inquit, Prophetiam sibi vendicat. Dicente me, Estne illi, O Imperator fidelium, quo hoc probet? cum rogaret ipsum, Imò, inquit, mihi annulus est binas palas habens, quem si ego induam nihil conspicietur † quod observatu dignum sit, quod si præter me quis induerit, ridebit, nec se à risu continebit, donec ipsum exuerit. Est & mihi calamus *Damascenus*, quo ipse eum tenens scribam; quod si præter me quis ipsum prehenderit, digito ipsius non adhærebit. Dixi, Domine mi, hæc sunt, *Venus* & *Mercurius*, qui jam opus suum peregerunt. Cùmque jussisset *AlMamun* ipsum facere quæ de se affirmaverat, diximus, Hoc genus quoddam est *Telesmatum*. Nec destitit *AlMamun* longo tempore

p. 250.

tempore cum eo [agere] donec [verum] fateretur, & vendicatio- Dyn.IX.
ni propheticae renuntiaret, ipsique artem quâ usus est in annulo &
calamo explicaret, quam ob rem mille aureis ipsum donavit. Eun-
dem postea obvium habuimus, fuitque hominum in Astrologia pe-
ritissimus. Inquit *Abu Maasfar* [*AlBumasar*] idem est, qui *Telefma-*
ta contra *Scarabeos* confecit in multis *Bagdadi* ædibus. Inquit idem
Abu Maasfar, Si ipse [Astrologorum] eorum loco fuisset, dixis-
sem quædam quæ ipsi omiserunt, viz: vendicationem ejus falsam
fuisse, quod signum inversum esset, *Jupiter* in malo [positu] &
Luna ad extremum decrescens, duæque stellæ quæ ipsum aspicie-
bant in signo mendaci, viz. *Scorpio*.

Porro è Medicis erant *Johannes Ebn Batrik* Interpres, *AlMam-* ^{*Johannes*}
nis libertus, qui & fidus fuit in libris Medicis vertendis, felix in ^{*Ebn Batrik*}
sensu reddendo, at *Arabicè* minus eleganter loquens; Philosophiæ ^{Interpres,}
quam Medicinæ, major ipsi peritia. Ex eorum numero etiam *Sabel* ^{Medicus.}
Ebn Sabur, qui *AlCausaj* appellatus; *Ehwazi* degit, linguaue ^{*Sabel Ebn*}
Chazismum referēbat: Medicina claruit tempore *AlMamunis*. Cum ^{*Sabur Me-*}
una cum *Johanne Ebn Mesua*, *Georgio* † *Ebn Bachtishua*, *Isa Ebn* ^{*dicus.*}
Hacim, & *Zacharia AlTiphuriensi* conveniret, inferior illis fuit in ea ^{p. 251.}
quæ voluit proferendo, nequaquam autem in medicando. Ex ipsius
facetiis fuit, quod se aliquando ægrotū fingens, accersitis quos testa-
menti sui testes adhiberet, scriptum exaravit in quo filiorum suorum
nomina describens, primo loco *Georgium Ebn Bachtishua* nomina-
vit, secundo *Joannem Ebn Mesua*, dicens se cum matribus eorum
congressum ipsas gravidas fecisse; *Georgium* autem cum præ indi-
gnatione occuparet tremor ac se undique converteret, exclamavit
Sabel, *Soria wahaca 'lMasshi Ochru fi edhnehi aiata Chorfa*, barbare
effereus cū vellet, *Sorea wahakka 'lMasshi Okru fi edhnehi aiata 'l Cor-*
sa. [i. Epilepsia correptus est, insusurrante auri ipsius versum *AlCor-*
sa. [pericopam sc. Alcorani sic dictam.]* E facetiis etiam ejus fuit
quod cum die *Hosanna* prodiens ut ea adiret loca quæ visum egredi
solent Christiani, *Joannem Mesua* filium habitū, quàm quem imple-
gestaret, pulchriori ornatum videret, ipsique illum invidens, satelli-
tū istius partis præfectum adiens dixerit, contumax est in me filius
meus, cui si tu viginti plagas quæ dolorem inferant inflixeris, vi-
ginti tibi aureos numerabo, prolatosque viginti aureos in manum
cujusdam,

Dyn. IX. cuiusdam, cui confideret satellitum præfectus, tradidit. Deinde secedens donec ad eum in quo steterat locum perveniret *Jahannes*, ipsum ad præfectum satellitum deduxit, Hic inquit, filius meus immergerum se in me gerit, meque vili pendit. Neganteque ipso se illius filium esse, ac dicente, Infanit iste, Vide, inquit *Sabel*, Domine mi. Præfectus ergo satellitum iratus † *Jobannem* jumento suo dejectum viginti plagis dolorificis gravibus affecit. Fuit etiam ex *Al Mamunis* medicis *Gabriel Ocularius*; cui stipendium erat singulis mensibus mille nummorum, primusque omnium ad ipsum quotidie accedebat: deinde de gradu dejectus est. Interrogatus autem de causa respondit, Cum die quodam ab *Al Mamune* egressus essem, sciscitanti servo ipsius cuidam quid ageret, dixi ipsum dormire, quod cum ipsi nuntiatum esset, accersito mihi, Heus *Gabriel*, inquit, Num te Ocularium adscivi, vel ut quid agere narrando occupaveris? exi domo mea: cumque gradus quo apud ipsum fui propinquioris meminissem, Necessitudinis, inquit, gratia numerentur illi singulis mensibus centum quinquaginta tantum nummi; nec unquam mihi permisit ad ipsum accedere.

Gabriel Ocularius.

Al Mo'tasem Chali-ta.

Al Mo'tasem Ebnol' Rashid. Est idem *Abu Isaac Mohammed Ebn Harun Al Rashid*. præstita est illi fides post obitum *Al Mamunis*. Tumultuati autem milites proclamarunt *Al Abbasi* filii *Al Mamunis* nomen, qui ad ipsos egressus, Quisnam, inquit, est hic amor frigidus, cum ego jam patruo meo fidem pactus sim? atque ita sedati sunt.

Horremitica Complures autem è montium, *Hamdani*, *Aspabani*, & *Masebdani* incolis, aliq; sectam * *Hazemiticam* amplexi, convenientes exercitum confecerunt in ditione *Hamdani*: contra quos misit *Al Mo'tasem* copias, quibus illos pugna aggressis, cæsi sunt eorum sexagies mille; reliqui in Græcorum regionem fugerunt.

Ahmed Ebn Hanbal.

p. 253.

Abu Harun Ebnol' Baca.

Anno ducentesimo decimo nono *Al Mo'tasem Ahmedem Ebn Hanbal* accersitum *Alcorano* exploravit; cumque asserere noluit eum creatum esse, ipso iubente flagris graviter cæsus est, donec ipsi & deficeret intellectus, & scinderetur cutis. *Abu Harun* autem *Ebnol' Baca*, è doctis qui creationem *Alcorani* admittere noluerunt, confessus est eum positum esse, quod dixerit [ut voluat] Deus, *Nos posuimus Alcoranum Arabicum*; & concessit omne positum creatum esse, conclusionem interim negans, dixitque, non dico eum

eum creatum, verum positum, quod valde mirum. Anno ducentesimo vicesimo *AlMo'tasem Aphshinum Chaidar Ebn Caus*, regionis montanæ præfectum, misit ad bellum *Babeco* inferendum, qui adversus ipsum profectus est. Initium autem rebellionis *Babeci* fuit anno ducentesimo primo, qui multos Regis exercitus profligavit, multosque è ducibus ipsius interfecit, adeo ut gravis homines payor invaderet, ac valde terrentur, eumque magni facerent; congregatis autem ad ipsum latronibus & hominibus seditiosis, creverunt copiae ipsius, adeo ut equitum ipsi essent viginti millia præter pedites: coepit etiam homines crudelibus afficere suppliciis, nec reliquerunt socii ipsius, virum, foeminam, puerum, vel infantem. *Mohammedanum* & foedere iis conjunctum, quem non exciderent ac trucidarent. Computatus eorum manibus interfectorum numerus erat homines ducen-
 ties quinquagies quinquies mille & quingenti. Cum missus ad bellum ei inferendum *Aphshin* per annum ipsum oppugnasset, plus semel ab eo in fugam verius iterum eum aggressus est. Eo tandem res devenit ut cum se recepisset *Babec* ad urbem suam *AlBadh*, tandem rebus ipsius afflictis cum suis exiret regionem *Gracorum* fuga petens, habitu mercatoris. *Sabel* autem *Ebn Sanbat Armenus Patritius* ipsum agnitum cepit: cumque magna se pecuniae summa redimere veller eam accipere noluit, sed ad *Aphshinum* misit, postquam *Armeni* cum ipsius matre, sorore & uxore coram ipso turpia patrassent; nam ita maledictus ille homines tractare solebat, cum eos cum necessariis suis captivos caperet. *Aphshin* verò *Babecum* ad *AlMo'tasemum*, qui tum *Sarmanraia* fuit, abduxit. Qui *Babeci* carnificem accersiri iussit, ubi adesset iussit ipsi manus & pedes præcidere: quibus amputatis cum cecidisset ipsum jugulare iussit, eique ventrem discindere; caputque ipsius *Chorasanum* misit, corpus *Sarmanraia* patibulo affixit.

D. n. IX.

Babec rebellis.

p. 254.

Supplicio affectus. vel *Sarmanraia*.

Anno ducentesimo vicesimo tertio profectus *Theophilus* filius *Michaelis Gracorum* Imperator in ditiones *Islamiticas*, & *Zabtaram* usque progressus, qui in ea fuerunt viros occidit, liberos eorum & foeminas captivas abduxit. *Malatiam* etiam aliaque loca hostiliter aggressus, foeminas captivas abduxit, adductisque qui penes ipsum erant è *Moslemis* oculos eruit, nares, auresque præcidit: cujus rei fama cum ad *AlMo'tasemum* pervenisset, gravèque hoc ipsi vi-

Theophilus Gracorum Imperator.

Dyn. IX. sum esset, profectus in Græcorum regionem, *Amuria* captâ triginta hominum millia occidit, totidemque captivos cepit.

Anno ducentesimo vicesimo quinto mutatus est *Al Mo'tasemi* erga *Aphshinum* affectus, quod scribens ipse ad *Maziarum Tabarestani* præfectum ad defectionem ipsum & rebellionem hortatus fuisset, regnum ad *Persas* transferre cupiens. Interfectum ergo juxta *Babecum* patibulo affixit: invenit autem ipsum præputiatum, minime circumcisum; quin & è domo ipsius Idola eduxerunt, quibus ipsum combusserunt. Anno ducentesimo vicesimo septimo † obiit *Al Mo'tasem Abu Isaac* die *Foris* decimo octavo *Rabia* prioris, relictis octo filiis & octo filiabus. Fuitque imperium ipsius annorum octo, & octo mensium, vita annorum quadraginta septem. Fertur *Al Mo'tasemum*, cum solus aliquando incederet à comitibus suis separatus die pluvio, atq; conspexisset Senem quendam, cui asinus sentibus onustus lapsus in terram procidisset, Sene juxta ipsum stante equo suo descendisse quo asinum liberaret; dicenteque ipsi Sene, per patrem meum & matrem te obsecro, ne perdas vestes tuas, respondisse, Nihil hoc ad te, tum asino liberato sentes imposuisse, manibusque locis equum conscendisse, dicente Sene, Propitius tibi sit Deus O Juvenis: dein affecutis ipsum comitibus suis jussisse illi numerari quatuor aureorum millia; quod indicium quam fieri potest maximum fuit magnificentiae regibus innatae, & heroicæ ipsorum indolis.

Seçtio.

Salmawaih
Medicus.

Ait Honain, *Salmawaihum* in parte Medicinæ practica peritum fuisse, & seculo suo claruisse. Cumque ægrotaret visisse ipsum *Al Mo'tasemum*, & in fletu coram ipso prorumpentem ipsi dixisse, Indica mihi quis te sublato sanitatem meam curaturus sit: cui ille, Erit tibi ardelio iste *Fohannes Ebn Mesua*; cum autem tibi aliquid præscripserit, sume ex eo quod minus mixtum est. Mortuo autem *Salmawaiho* dixit *Al Mo'tasem*, Ego ipsum, secuturus sum. Ille enim vitam meam conservavit, & corpus moderatus est. Eamque diem à cibo abstinuit, feretrumque in palatium afferri jussit, & super ipso preces fieri cum candelis & suffitu, juxta † Christianorum ritum; quod ipso inspiciente factum. Solebat *Salmawaihus Al Mo'taseme* bis quocannis

Fohannes fi-
Lus Mesua.

p. 256.

tannis sanguinem detrahare, & post singulas vices pharmacum exhi- Dyn. IX.

bere. At ubi *Johannes* ipsum curavit, voluit ille contra ac fecerat *Salmawathus* facere, & medicam potionem phlebotomiæ præmisit, qua epota incalcescente sanguine in febrim incidit, nec destitit corpus ipsi tabescere donec moreretur: idque viginti à morte *Salmawathi*

mensibus elapsis. Porro *Aphshino* inserviit *Zacharias Tiphuri-* Zacharias
Tiphuriensis
Medicus.
ensis Medicus, qui hæc de se memoravit. Cum una cum *Aphshi-*

no in castris esset, illo *Babeco* bellum inferente, incideretq; sermo de Pharmacopolis, dixi ego, Nihil à Pharmacopola peti potest, quin, si habuerit, si non habuerit, apud se illud esse affirmaturus sit.

Aphshin ergo catalogum *Afrushinensium* quendam afferri jubens, viginti circiter nominibus inde descriptis, misit ad Pharmacopolas qui ab illis medicamenta istis nominibus appellata peteret. Negantibus aliis, alii se ea comperta habere affirmarunt, acceptaque à nuntiis pecunia, aliquid ex officinis suis illis tradiderunt. *Aphshin* igitur accersitis quotquot erant Pharmacopolis eos qui nomina ea sibi nota esse negaverant, in castris manere permansit, reliquis amotis.

AlWathek billa *Harun Ebno'l Mo'tasem*. Inauguratus est eodem AlWathek
Califa.
die quo mortuus est pater ipsius. Hoc anno mortuus est *Theophilus*

Romanorum Imperator, qui annos duodecim regnaverat: imperante post ipsum conjuge ipsius *Theodora* † cum filio *Michael* *Theo-* P. 257.

phili filio; adhuc puero. Anno ducentesimo vicesimo octavo *Moslemis* insulam *Siciliam* mari aggressi, urbem *Messinam* expugnarunt. Messana
expugnata.

Anno ducentesimo tricesimo primo, facta est captivorum redemptio inter *Moslemios* & Romanos per manum *Ghakan* Eunuchi *Al-Rashidi*. Convenientibus ergo *Moslemis* juxta fluvium *Lamesum* unius circiter diei itinere ab urbe *Tarso*, jussit *AlWathek Ghakanum* captivos *Moslemios* probare, & quisquis Alcoranum creatum esse, Deumque mundo futuro visum non iri assereret, redimi, atque aureo donari, qui hæc non assererent penes Romanos relinqui. Die ergo decimo *Moharrami* advenerunt Romani, adductis quos habebant captivis, atque ita peractum est inter duas gentes negotium, ut dimittentibus *Moslemis* captivum, Romani etiam captivum dimitterent, qui in medio ponte sibi invicem occurrerent: cumque ad *Moslemios* perveniret captivus, illi, *Deus maximus*, exclamarent; cum ad Romanos Romanus, illi, *Kyrie eleison*, vociferari, donec finem

Dyn.IX. finem fecissent. Fuit autem captivorum *Moslemiticorum* numerus homines quatuor mille, quadringenti, sexaginta, foeminae & pueri octingenti, *Moslemiorum* foederati centum. Finita redemptione *Moslemii* expeditionem hybernā fecere, in quos cum nix & pluvia irruisset, mortui sunt ex ipsis ducenti, totidem capti, multique in [fluvio] *Badanduni* submersi. Anno ducentesimo tricesimo secundo obiit *AlWathek* mense *DulHajja* sexto † ante eum finitum die. Morbus ipsius hydrops fuit, cui curādo cū in hypocaufto sederet, atq; inde se allevatum sentiret, iussit die crastino calidiorem fieri, quod cum factum esset, atque ipse diutius in illo quam die praecedenti sedisset, febre correptus est; inde ergo lectica abductus, mortuus in ea est, nemine mortuum sentiente, donec facies ipsius lecticam pulsaret. Ingravescēte morbo Astrologos accersiverat, è quibus erat *AlHasan Ebn Sahel Ebn Nubacht*, qui in ejus natalem inquirentes pronunciarunt ipsum quinquaginta ab illo die annos victurum: ille vero post hoc ab illis affirmatum non ultra decem dies vixit. Fuitque Chalifatus ipsius annorum quinque, & novem mensium, aetas, anni triginta duo.

Sectio.

*Hasan A-
strologus.*

Hasano isti cujus mentio facta est, opus quoddam est, viz: Liber de Mansionibus Lunae. Omnes autem genere *Nubachtii* oriundi celebres erant, & ingenio pollentes, & scientias veterum callentes, at huius par haud alius fuit. Narravit *Ahmed Ebn Harun Syroporum in Egypto* venditor, narrasse sibi *AlMotawaccel alalla*, sub Chalifatu *AlWatheki*, *Johannem Mesua* filium, unā cum *AlWatheko* super tabulato in fluvio Tigri fuisse, *AlWatheko* autem fuisse arundinem cui hamus appensus, quo in Tigrim ad captandos pisces demisso cum nihil cepisset ipsum ad *Johannem*, qui à dextra ipsius stetit, conversum dixisse, Abi heus inauspicate à dextra mea, respondisse autem *Johannem*, Ne illud dicas, O Imperator fidelium, quod absurdum est; *Johannes*, cui cum pater esset *Mesua Chuzensis*, mater *Resala Sclava*, quae argenteis octingentis venit, fortuna adeo favit, † ut à Chalifis ad computationem colloquium & familiaritatem adscitus fuerit, & mundo adeo obrutus sit, ut de eo illud acceperit quo pertingere spes ipsius non poterant, ut sit hic inauspicatus ex maxime absurdis est: verum si Imperatori fidelium placuerit ut illi dicam quis inauspicatus

p.259.

inauspiciatus sit, dicam. Quisnam ille, inquit ipse? Respondit, Qui quatuor Chalifis prognatus, Deinde à Deo ad Chalifatum evectus, relicto Chalifatu & palatiis ipsius in tabulato viginti cubitos lato, & totidem longo, in medio Tigri sederit à ventorum procellis minimè securus, ne [irruentes] ipsum demergant, tum & hominum quotquot in mundo sunt pauperrimis & pessimis assimilatus, piscatoribus sc. Inquit *AlMotawacel*, Percepi sermonem ejus ipsum commovisse, nisi quod mei præsentis gratiâ se continuerit.

AlMotawacel ala'lla, *Faasar Ebnol Motasem*. Inauguratus est post mortem fratris sui *AlWasheki*, annos quo die inaugu-
AlMotawacel Chalifa.
 guratus est natus viginti sex. Anno ducentesimo tricesimo tertio, *Michael Theophili* filius matrem suam *Theodoram* adortus ipsam in monasterium conclusit, interfecto *Catilo*, ob quem eam suspectam habuit; imperaverat autem illa septem annos. Anno ducentesimo tricesimo quinto fidem præstari fecit *AlMotawacel* filiis suis tribus de hæreditariæ successionis jure. viz: *AlMontasero*, *AlMotazzo*, & *AlMowaiado*: nec non vexillo unicuique ipsorum dato, *AlMontaserum Erako*, *Hejazo* & *Tamano* præfecit; *AlMotazzum Chorasano* & *Raisa*, *AlMowaiadam Syria Damascena*. Anno ducentesimo tricesimo sexto † jussit *AlMotawacel* dirui sepulchrum
 * *Hasani* filii *Alis*, conserique & irrigari locum ejus, & protuberi
p.260
*al. Hosai-
 homines ne eò pervenirent. Anno ducentesimo tricesimo *Al-*
Motawacel Fosephum Ebn Mohammed Armenia & Aderbijano præfecit, qui cum *Echlasum* pervenisset *Bokratum Ebn Ishut* Patricium accedentem capi ac vinciri jussit ipsumque ad *AlMotawacelum* deportari. Patricii igitur *Armenia Bokrati* ex fratre nepotem convenientes in *Fosephi* cædem jurarunt, assentiente in hoc ipsis *Musa*, qui *Bokrati* affinis erat, ductâ ipsius filiâ, *Fosephumque* adorti contra ipsum congregati sunt in castello *Mushi* medio mensis *Ramadan*, omnibus tum frigore hiberno obrigescentibus: & contra ipsos in pugnam prodeuntem interfecerunt cum omnibus una pugnantibus. Quod si quis non pugnâisset, ipsi dixerunt, Exutis vestibus nudus evade. Quod cum fecissent, corporaque ac pedes nudi abirent, plerique frigore periere. *AlMotawacel* autem hoc audito statim, *Bogam* majorem misit qui *Fosephi* sanguinem ulcisceretur. Ille igitur profectus, *Fosephi* cædem desilens ultra triginta ipsorum millia occidit,
Y
 compluribus

Dyn. IX.

Tephis incensa.

p. 261.

Damiata à *Græcis* capta.

Terræ motus.

AlMotawacel interfectus.

p. 262.

Abmed Ebn Hanbal.

compluribus etiam captivis abductis: dein ad urbem *Tephis* accedens ipsam obsedit, accersitis pyrobolariis qui ignem in urbem ejaculari eam absumpserunt, utpote lignis pineis extructam, crematis in ipsa quinquaginta circiter hominum millibus. Anno ducentesimo tricesimo octavo appulerunt trecentæ Græcorum naves sub tribus præfectis, quorum unus centum naves † *Damiatæ* in portum egit; inter quam & littus cum esset quasi lacus, cujus aqua pectore viri tenus pertingeret, qui per illum ad terram transierunt à navibus quæ in mari tuti erant: Illum ergò transeuntes *Moslemiorum* nonnulli incolumes evaserunt, multis interim submersis è mulieribus, & pueris non paucis, quique viribus valebant *Mesram* profecti sunt. Contigit autem adventus Græcorum cum illa militibus vacua esset. Diripuerunt ergò, incenderunt, captivos ceperunt; templo etiam ipsius igne absumpto, abductisque è *Moslemiticis*, & foederatis sexcentis circiter sceminis: dein *Mesram* profecti eâ spoliata redierunt, nemine illos impediante. Anno ducentesimo quadragesimo secundo acciderunt terræ motus terribiles, & voces inusitatae in *Comasa*, & in ejus villis mense *Shaabano*, eversæque sunt ædes, quarum sub ruinis periit magna hominum multitudo: quorum numerus hominum quadraginta quinque millia nonaginta sex fuisse perhibetur, atque eorum maxima pars *Damegani*. Idem etiam contigit in *Syrîa*, *Perside*, *Chorasano*, & *Tamano*, subsidente unâ terrâ: quin & mons *AlAkrao* [i. calvus] in mare cecidit, quo casu perierunt *Alladikia* incolæ.

Anno ducentesimo quadragesimo septimo interfectus est *AlMotawacel*, cum ebrius esset, *Sarramarraia*, die *Mercurii* Mensis *Shawall* primo, à puero quodam Turca cui nomen *Bagero*. Fuit Chalifatibus ipsius annorum quatuordecim, & septem mensium, ætas quadraginta, unaque cum ipso interfectus est *AlPhatab Ebn Chakan*, qui cum se in *AlMotawacel* conjiceret, dicens, Væ vobis, num Imperator è fidelium occidetis? illum gladiis suis in ipsum irruentes peremerunt. Fertur † filium ejus *AlMontaserum* cædem ipsius clam molitum esse, qui sex menses ipsi superstes fuit. Anno quo contigerunt terræ motus, *AlMotawacel* *Abmedem Ebn Hanbal* è carcere educatum & benigne habitum *Bagdadum* remisit; mitti jubens disputationem de *Alcorano*, atque immunem fore qui vel ipsum creatum, vel increatum diceret.

Sectio.

Sectio.

Dicunt historicorum quidam, *Bachtishuam Gabrielis* filium Medicum die quodam ad *AlMotawaccelum*, super abaco in medio domus interioris sedentem, ingressum, una cum ipso super abacum pro more suo confedisſe, tunicâ è serico Græco indutum fimbriâ aliquantulum scissâ. *AlMotawaccelum* autem cum *Bachtishua* colloquentem scissuram istam per lusum contrectasse, donec cinctorio tenus pertingeret: cûmque eò inter ipsos rediisset sermo ut rogaret ipsum *AlMotawaccel*, quonam dignoscitis insaniam correpto opus esse ut vinciat, respondisse *Bachtishuam*, Tum demum cum eo pervenerit ut medici sui tunicam cinctorio tenus perrumpat ipsum vincimus; ridentemque *AlMotawaccelum* adeò ut retrorsum decideret, veste splendidâ illum indui, multisque nummis donari iussisse; quod indicio est quanta apud *AlMotawaccelum* gratiâ polleret *Bachtishua*, quàmque familiariter eo uteretur. Porro dixit die quodam *AlMotawaccel Bachtishua*, Me [domum tuam] invites, cui ille, Libenter, inquit, honoris loco hoc habiturus. Convivio ergo ipsum excipiens eam pompam eamque opulentiam ostentavit, quæ mirati sunt *AlMotawaccel* & qui unâ aderant: nimiumque *Bachtishua* duxit *AlMotawaccel*, quod vidit apud eum opulentiae summæque magnificentiae; adeò ut ipsi invideret, paucisque post diebus ipsum p. 263. adversatus magnas ipsi opes auferret. Accedens ergo *AlHosain Ebn Mochalled* repositoria ipsius obſignavit: cûmque multa vendidisset, reliqua erant ligna, carbones, vinum, cæteraque ejusmodi, quæ emit *AlHosain* sex aureorum millibus, retulitque se è summa eorum duodecim aureorum millibus vendidisse. Factum est hoc anno ducentesimo quadragesimo quarto; obiit autem *Bachtishua* ducentesimo quinquagesimo sexto. Porro imperante *AlMotawacelo* claruit *Hosain Ebn Isaac* Medicus *Christianus Ebadiensis*. Genus duxit ab *Ebadiis*; hi *Christiani* quidam *Arabes* erant è tribubus diversis, qui in unum congregati se ab hominibus seduxerunt in castella quædam juxta *Hiram* ab ipsis extracta: appellatique sunt *AlEbad* (i.e. Servi,) siquidem [forma illa] non usurpatur nisi [de servis] Creatoris; cûm *AlAbid* dicatur tam de iis qui Creaturæ, quàm

Bachtishua
filius *Ga-*
brielis *Me-*
dicus.

obit.

Hosain
Ebn Isaac
Medicus
Christia-
nus.

Dyn. IX. quàm qui Creatori [serviunt.] Fuit autem *Iſaac Honaini* pater Pharmacopola in [urbe] *Hira*; *Honain* verò cum adoleviſſet ſcientiæ amore captus, *Bagdadum* ingreſſus ad *Johannis Ebn Meſua* ſcholam accedens ipſius ſervitio ſe addixit, & apud ipſum ſtudiis operam dedit. Cùmque percontationibus deditus eſſet, *Johanni* moleſtus fuit: die igitur quodam cùm quæſtionem erudiri cupientis propoſuiſſet, iratus *Johannes*, Quid, inquit, *Hirensibus* cum medicinâ? Tuum eſt in compitis minuta vendere, juſſitque illum domo ſua pelli. Diſceſſit ergo *Honain* flens, & in *Græcorum* ditiones ſe recepit, ubi biennio ſubſtitit, donec linguam *Græcam* perfecte calleret, librisque Philoſophicis conquirendis quâ potuit ſedulitate ſe applicuit: dein poſt biennium *Bagdadum* reverſus, inde in *Perſidem* profeſſus *Baſorâ* adiit, & *AlChalilo Ebn Ahmedi* ſe adjunxit, donec linguæ *Arabica* peritiâ excelleret; tum *Bagdadum* reverſus eſt. Inquit *Joſephus Medicus*, die quodam ingreſſus ad *Gabrielem Baſtiſbua* filium, reperi apud ipſum *Honainum* Anatomica quædam ipſi exponentem; *Gabriel* verò ipſum honorificè alloquens, *Rabbanum* [i. e. Doctorem] appellavit; Ego igitur miratus ſum quod vidi, quod percipiens à me *Gabriel*, Nè nimium, inquit, me facere putes in eo quod juvenem hunc ſpectat, ſiquidem ſi vita illi longior contigerit, *Sergium* ad pudorem adactus eſt. *Sergius* autem iſte *Raſaſenſis* fuit, *Jacobita*, qui *Græcorum* diſciplinās in *Syriacam* tranſtulit. Atque haud ceſſarunt *Honaini* res invaleſcere, ejuſque ſcientia auctior fieri, & quæ in eo miranda manifeſtari in verſionibus & interpretationibus, donec ſcientiarum fons, & virtutum fodina evaderet. Ejus fama cùm ad Chalifam *AlMotawacceleum* perveniſſet, ipſum accerſiri juſſit; cùmque acceſſiſſet, veſtigal annuum designans redditum illi locupletem conſtituit: viſum eſt autem ipſi illum probare, ut ſuſpicionem quam de eo conceperat ex animo eximeret. Suſpicatus enim fuerat forſan Imperatorem *Græcorum* fraudis aliquid molitum eſſe. Accerſitum ergo illum veſte indui juſſit, prolata ſyngraphâ in quâ [aſſignatum] fuit veſtigal, quod quinquagies mille nummos valeret: quo nomine gratias ei egit *Honain*. Deinde poſt quædam de quibus inter ipſos ſermo incidit, Volo, inquit, ut mihi pharmacum indices, quod è medio tolli poſſit inimicus quem ſublatum vellem, ita ut dignoſci non poſſit, atque hoc ſecretò vellem. Reſpondente

Græcè per
ritus.
p. 264.

Sergius in-
terpres.
Honaini
jaus.

dente *Honaino*,† Haud didici præter medicamenta utilia, neque novem
 ram Imperatorem fidelium alia à me petiturum, quod si ipsi visum
 fuerit ut profectus discam, fecero. Hoc, inquit, moram interpone-
 ret: deinde promissa & minas adhibuit, ipsumque in arce quadam ad
 anni spatium incarceravit, dein accersitum eodem modo allocutus est,
 gladiumq; & corium afferri jussit. *Honain* igitur, Dixi, inquit, Im-
 peratori fidelium quod sufficiat: & dicente Chalifâ, Equidem te in-
 terfecturus sum, Mihi, inquit, Dominus est, qui jus meum cras exa-
 cturus est in conventu magno. Subridens ergo *AlMotawaccel*,
 Bono, inquit, sis animo; siquidem te probare volumus, ut tibi con-
 fidere possemus. Cumque *Honain* terram deosculatus gratias ipsi
 egisset, Quid, inquit, Chalifa, te impedivit, quo minus mihi annue-
 res, cum videres quod nos revera præstituros [quod diximus] in
 utramque partem [indicaret?] Duo, inquit *Honain*, viz. Religio &
 Professio; siquidem Religio jubet nos inimicis benefacere; quid ergo
 putas de amicis? Professio autem instituta est ad utilitatem eorum
 qui ejusdem generis sunt, atque eorum medelæ tantum destinata:
 quinetiam Medicorum cervicibus impositum est mandatum jura-
 mento gravi confirmatum, ne medicamentum lethiferum cuiquam
 porrigant. Respondit Chalifa, Duæ leges nobiles sunt. Juben-
 tèque ipso vestibibus donatus est, collatis unâ nummis; adeò ut rece-
 deret hominum statu & dignitate ornatissimus. *Tiphurius* au-
 tem *Christianus*, Librarius, *Honaino* invidit, eique infestus fuit.
 Cum ergo die quodam in ædibus *Christiani* cujusdam *Bagdadi* con-
 venissent, ubi figura erat *Christi*† & discipulorum, accensâ coram
 ipsis lucernâ; dixissetque *Honain* patri-familiâs, Quid oleum per-
 dis, neque enim est hic *Christus*, nec isti discipuli, verum figuræ?
 dixit *Tiphurius*, Si veneratione digni non sint, in eos inspuas: con-
 spuentq; ipso, testes adhibuit, & apud *AlMotawaccelum* ipsum incu-
 sans, rogavit ut *Christianorum* confessui jus in ipsum permetteret;
 misitq; ad Catholicum & Episcopos, qui de eo rogati *Honainum*
 excommunicandum statuerunt. Excommunicatus ergo est, & disse-
 cta ipsi zona; reversusque domum suam eâdem nocte morte subita-
 neâ interiit. Fertur ipsum venenum sibi adhibuisse. Fuerunt autem
Honaino filii bini, *David* & *Isaac*. *Isaac* interpretationi inservit, *Isaac* Ho-
 naïni filii.
 eique operam navans, solidè, optimèque præstitit: fuit animo in
 Philosophiam

Dyn. IX. Philosophiam propensiore. *David* verò, apud vulgus medicinam exercuit. Fuit etiam illi ex sorore nepos nomine *Hobaiſh*, *Ebn Al-Hobaiſh* in terpres, *Honain* nepos. *Aſam*, unus eorum qui libros è *Græco* & *Syriaco* in *Arabicum* vertebant; quem discipulis suis præfecit, laudavitque, & ejus versionem probavit. Dicitur felicitatis *Honaini* partem fuisse quod *Hobaiſhum* socium habuerit, siquidem pleraque eorum quæ tranſtulit *Hobaiſh* *Honaino* attribuantur; ac sæpe ubi viderint ſtulti librum aliquem veterem opera *Hobaiſhi* verſum, putant errore ſuo decepti, ipſum *Honainum* eſſe, ac vitioſè ſcriptum, ideòque eraſo eo *Honainum* ſubſtituunt.

AlMontaſer in *Chaliſa*.
p. 267.

AlMontaſer AlMotawaceli filius. Sacramentum ei dixerunt, qui patrem ipſius interfecerunt, eàdem nocte t̄quâ *AlMotawacelum* ſuſtulerunt. Ubi autem illuxiſſet dies *Mercurii*, convenientibus du-cibus, ſcribis, exercitu, & *Fafarienſium* primoribus, legit coram ipſis *Ahmed Ebnol Chaiſib* literas, quibus ab *AlMontaſero* ſignificatum eſt *AlPhatahum Ebn Chakan AlMotawacelum* interfeciſſe, ipſique [imputandam] cædem ejus. Homines ergo fide præſtitâ reverſi ſunt. Anno ducentefimo quadrageſimo octavo, *Waſiſh*, *Boga*, cæterique *Turca* in hoc incumbentes, ut abdicarentur *AlMotazz*, & *AlMowaiad*, *AlMontaſero* inſtabant, dicentes, His abdicatis filio tuo *Abdolwahabo* fidem paciſcemur: neque deſierunt ipſum [impellere] donec ipſis annuens eos abdicavit invitum invitum. Dein accerſitis ipſis, Putatis, inquit, me vos abdicâſſe, quod ſperem victurum me donec ad ætatem pervenerit filius meus, eique fidem exigam? Nequaquam hoc unquam ſperavi; verùm iſti (univerſos libertos *Turcas*, qui ibi ſtarent & ſederent, innuens) impulerunt me vos abdicare. Hoc anno, viz. ducentefimo quadrageſimo octavo, mortuus eſt *AlMontaſer*, die Solis, *Rabia* poſterioris quinto, ex ſynanche, cum triduo male habuiſſet. Fertur multos, ex quo delatum eſt ipſi imperium donec moreretur, dixiſſe, Futurum eſt vix ipſius ſpatium ſex menſes, quantum ſc. *Shirawaſhi* filii *Coſrois* erat, qui patrem ſuum occidit: jactatum hoc tam vulgo quàm melioris fortis hominibus, fuitque vita ipſius annorum viginti quinque, cum ſex menſibus, Chaliſatus ſex menſium.

AlMoſtain in *Chaliſa*.
p. 268.

AlMoſtain Ahmed Ebn Mohammed, Ebn AlMo'taſem. Mortuo *AlMontaſero* t̄ die craſſino convenientes liberti in [vico] *Harunienſi*, inter

inter quos erat *Boga* major, & *Boga* minor, & *Atameſh*, conſilium Dyn. IX.

ceperunt: atque nolentes ut quis è filiis *AlMotawacceli* Chalifatui præficeretur, ne ipsis perniciem moliretur, conſenſerunt in *AlMoſtainum Ahmedem* filium *Mohammedis*, filii *AlMotafeſmi*, eique ſacramento dixerunt. Anno autem ducentefimo quadrageſimo nono tumultuati ſunt *Bagdadi* exercitus & *AlShacarienſes*, quod viderent *Turcas* imperio prævaſcere, adeò ut quem liberet è Chalifis è medio tollerent, & quem vellent ad Chalifatum eveherent, ſine jure, nec *Moſlemis* in conſilium adhibitis. Convenit ergo *Bagdadi* vulgus vociferatione, inclamatione, & ſibilis[convocatum;] apertisque carceribus eis detentos eduxerunt, atque altero duorum pontium incenſo, altero ſucſiſo ditiorum ædes ſpoliârunt, multâſq; [inde] opes productas illis qui confiniis tuendis operam darent, diſtribuerunt. Productôq; *Almo'tazzo*, et capillis ejus, qui jam prolixiores erant, detonſis, Chalifam ipſum ſalutârunt; abdicato *AlMoſtano*, cujus tempus biennium cum novem menſibus fuerat. Profectus ergo *AlMoſtainus Bagdadum* anno ducentefimo quinquageſimo primo ibi obſeſſus eſt. Deinde anno ducentefimo quinquageſimo ſecundo ſe Chalifatu abdicavit, & *AlMo'tazzo AlMotawacceli* filio fidem obſtrinxit, & in concionibus *Bagdadi AlMo'tazzi* mentio facta eſt. Cùm ergo *AlMoſtain AlMo'tazzo* fidem obſtrinxisset, ipſe illum *Baſaram* miſit, atque inde *Waſetum*, & de ipſo interficiendo mandata dedit. Cùmque occiſi caput ad *AlMo'tazzum* delatum eſſet, Deponite, inquit, illud, donec à latrunculorum luſu deſiſtam; tatque ubi deſtitiffet, contemplatus ipſum ſepeliri juſſit. p. 269.

AlMotazz
Chaliſa.

Hoc anno in carcerem conſecit *AlMo'tazz* fratrem ſuum *AlMowaiadum*, dein mortuum eduxit, nullo in ipſo [noxæ] veſtigio vel vulnere[apparente.] Fertur ipſum pallio è Muſtelarum *Scythicarum* pellibus involutum fuiſſe, conſtrictis oris donec moreretur. Anno ducentefimo quinquageſimo quarto *Turca Ahmedem Tuluni* filium *Egypto* præfecerunt; tuit autem *Tulun* ſervus *Turcicus AlMamunis*, cui natus eſt filius ipſius *Ahmed Bagdadi*, anno ducentefimo viceſimo: fuitq; *Ahmed* animo excelſo, *Turcarum* ingenia & ritus vilipendens. In rebus magnis ei confidebant, virtuti & probitati operam dedit, firmatusque eſt in animis hominum amor ipſius: eoque redierunt res ipſius, ut *Egypto* & univerſis *Syria* urbibus præficeretur.

Ahmed Ebn
Tulun A-
gypto &
Syria præ-
fectus.

Anno

Dyn. IX. Anno ducentesimo quinquagesimo quinto *Turca* ad *AlMo'tazzum* accedentes stipendia sua ab eo petierunt; qui quod ipsis debebatur, distulit. Cùm ergo nihil ab eo obtineri viderent, ingressi ad ipsum ex iis quidam, pede ad cubiculi portam tractum, ac clavis cæsum ad Solem in atrio collocârunt; ubi pedem alterum attollens, alterum demittens præ caloris vehementia [stetit:] dein cruciandum cuidam tradiderunt, qui ad triduum ab ipso cibum & potum cohibuit; tum ipso in cryptam immisso, eam calce obstruxerunt ubi mortuus est. Fuit Chalifatus ipsius, ex quo *Samarra* inauguratus est, donec amoveretur, annorum quatuor & septem mensium.

Sectio.

*Sabur Ebn
Sabel Me-
dicus.*

p. 270.

Hoc anno obiit *Sabur Sabeli* filius *Nosocomii Fondisaburensis* præfectus; fuit autem seculo suo clarus, libros composuit celebres, è quibus est liber † medicamentorum compositorum, quem in *Nosocomiis* & Pharmacopœis sequuntur, viginti duo capita [continens:] mortuus est religione *Christianus*, die Lunæ, septimo ante finitum mensem *Du'lHajjam*.

*AlMohtadi
Califa.*

Imperio
amotus.

AlMohtadi, AlWatheki filius. Inauguratus est ultimo mensis *Rajebi* anni quinquagesimi, at non rata habita est inuaguratio ipsius donec accedens *AlMo'tazz* seipsum imperio exueret, confessus se imparem esse ei quod sibi incumberet; ac cupere ut illud *Mohammedi AlWatheki* filio traderetur: tum fidem ipsi pepigerunt tam nobiliores quàm plebei. Post *AlMo'tazzi* autem cædem immunitatem sibi petiit Mater ipsius, quam cùm concessissent, thesauros quos ipsi domi sub terra [fuerant] occupantes, invenerunt in ipsis millies mille & trecenties mille aureos, Smaragdorū modium, unionum grandium modium, Hyacinthorum rubeorum congiū; quæ tamen, cum ab ea peteret filius ipsius *AlMo'tazz* pecunias quas *Tursis* daret, negavit sibi quicquam esse: convitiati ergo ipsi, dixerunt, Filium suum ob quinquagies mille aureos cædi exposuit, cùm tantas possideret divitias. Porro circa medium mensis *Rajebi* abdicatus est *AlMohtadi*, obiitque duodecimo ante eundem finitum die, anno ducentesimo quinquagesimo sexto: fuit Chalifatus ipsius mensium undecim, ætas annorum triginta octo.

AlMo-

AlMo'tamed AlMotawacceli filius. Prehenso *AlMohtadio*, Dyn^{IX.}
 & in carcerem coniecto, accersitus est *Abu'lAbbas Ahmed AlMota-* *AlMo'ta-*
wacceli filius, qui in carcere detentus fuerat; † fidemque ei obstrin- *med Cha-*
 xerunt *Turca*, alique, cognomine ei imposito *AlMo'tamed ala'lla*: *lifa.*
 tum postridie post inauguratum *AlMo'tamedum* mortuus est *Al-* p.271
Mohtadi. Anno ducentesimo sexagesimo primo *AlMo'tamed* filium
 suum *Faasarum*, testamento successorem designatum, *AlMophawed*
ela'lla cognominavit, & post ipsum fratrem ipsius *Abu Ahmed*, *AlMowaf-*
 cui cognomen *AlMowaffek billa* imposuit. Anno ducentesimo *feh ejus*
 sexagesimo quarto *Abdalla Ebn Rashid Ebn Cawus Gracorum* regio- *frater.*
 nem ingressus cum quatuor equitum millibus, spolia cepit & strag-
 gem fecit; at cum ab *AlBadanduno* recederet, adversus ipsum egressi
Selencia & *Charfbena* Patritii cum comitibus suis *Moslemios* circum-
 dederunt: descendentes ergo *Moslemii*, & jumentorum suorum suf-
 fragines præcidentes pugnam commiserunt, extra quingentos qui
 impetu ad instar viri unius facto, jumentis suis vecti evaserunt; occi-
 derunt ergo *Graci* quos occiderunt, captusque *Abdalla Ebn Rashid*
 ad *Gracorum* Imperatorem perductus est. Anno ducentesimo sexa-
 gesimo quinto orto dissidio inter *AlMo'tamedum* & *Ahmedem*, pro-
 fectus hic contra *Simam Halebi* cæterarumque provinciarum, quæ
AlAwafem appellantur, præfectum, eum *Antioshia* repertum in ea
 obsedit, eaque capta in potestatem redactum occidit. Dein *Halebum*
 perveniens ipsam occupavit. Occupavit etiam *Damascum*, *Hemesam*,
Hamatham, *Kenasrinum* *AlRakkam* usque. Jussitque *AlMo'tamed*
 [*Ahmedem*] *Ebn Tulun* diris devoveri in suggestis: quod er-
 go factum est *Bagdadi* & in *Erako* toto. *Ebn Tulun* etiam *AlMo'-*
tamedum diris devovit in suggestis per omnes ipsius ditiones, *Æ-* *Moritur*
gyptum sc. reliquasque. Anno ducentesimo septuagesimo mortuus *Ahmed*
 est *Ebn Tulun* mense *Du'lkaada* relictis septemdecim filiis, quorum *Ebn Tulun.*
 unus *Chamarawaih*, necnon septemdecim filiabus: † magnam etiam
 opum vim reliquit, multosque servos emptitios. Regno p. 272.
 post ipsum felicissimè præfuit, idemque optimè administravit filius
 ipsius *Chamarawaih*. Anno ducentesimo septuagesimo octavo ac-
 cidit *Almowaffeko* podagræ dolor; quo graviter afflictus, cum equo
 vehi non posset, sellam sibi conopeo tectam fecit, in qua unà sedebat
 cum

Dyn. IX.

Moritur
AlMowaf-
fek.Moritur
AlMo'ta-
med.

cum famulo, qui pedem ipsius nive refrigeraret, dein Elephantiasis evasit morbus quo pede laboravit : sella autem ipsius à quadraginta simul viris gestabatur, quibus die quodam, Tædio, inquit, me vehendo affecti estis; mihi in votis est, ut vestrum alicujus instar essem, quo capite meo gestans victum mihi compararem, modo prosperâ uteretur valetudine: cùmque domum suam pervenisset secundo mensis *Sephari*, divulgata est mors ipsius. Auspiciis ejus gesta sunt pleraque cum *Zengis* aliisque rebellibus bella. Mortuo autem *AlMowaffeko* convenientes duces filio ipsius *Abu'lAbbaso* fidem de successione in imperio post *AlMophawadum* obstrinxerunt, qui *AlMo'taded billa* cognominatus est. Anno ducentesimo septuagesimo nono obiit *AlMo'tamed* die Lunæ undecimo ante *Rajebum* finitum, qui cùm in littore in [vico] *Hasanienfi* die Solis multum bibisset, dein largius coenatus esset, noctu mortuus est: fuit Chalifatus ipsius annorum viginti trium, interim aliorum sub arbitrio fuit; potestatem siquidem in ipsum exercuit *Abu Ahmed AlMowaffek* frater ipsius, qui arctè ipsum habuit, adeo ut cum aliquando ipsi trecentis aureis opus esset, eos non reperiret.

Sectio.

p 273.

AbuMaas-
shar [Al-
bumasar]
Astrolo-
gus.

AlMowaffek AlMo'tamedi frater sibi in familiaritatem adscitum *Fasfarum Ebn Mohammed*, † (*Abu Maasfar AlBelchi* vulgo dictum) Astrologum habuit: qui cum ipso, cùm *AlZengios Bafora* obsideret, aderat. Fertur *AbuMaasfarum* rerum suarum initio ex iis, qui [*Mohammedis* dicta & facta] tradunt, *Bagdadi* fuisse, atque *Abu Tusepho Fasobo*, *Isaaci* filio, *AlCendia* infestum, in ipsum vulgus concitasse, ac scientiarum Philosophicarum studium ei opprobriasse. Subornavit igitur *AlCendi* qui ipsi *Arithmeticæ & Geometriæ* studium commendatum redderet, cui cùm operam dedisset, necdum metam attigisset, ad scientiam *Astrologiæ judiciaræ* divertit, ac *AlCendia* malum inferre desiit. Fertur ipsum *Astrologiam* didicisse post quadragesimum septimum ætatis annum. Excellens fuit, ingenio præstans, libros complures hoc in genere composuit. *AlMo'tasim* flagris ipsum cecidit, quod verum in re quadam, quam prædixit, attigisset.

atigisset: dixit ergo, Verū assecutus sum, & pœnas dedi. Excessit autē Dyn. IX.
Abu Maasbar annum ætatis centesimum, mortuusq; est *Wasci*. Fer-
 rur ipsum vino continuè indulsisse, & temulentix notarum fuisse.
 Contingere solebat ipsi in pleniluniis Epilepsia. Quod ad *Jacobum* Jacobus
AlCendium autem, illustris profapiæ fuit, *Basorensis*: fuit Pater AlCendi
 ipsius *Isaac*, *AlCusa* nomine *AlMohdii* & *AlRashidi* præfectus. *Fa-* Ph. Ioso-
cobus verò Medicinæ, Philosophiæ, Arithmeticæ, Dialecticæ, Mu- phus & Mc-
 sicæ, Geometriæ, & Astronomiæ peritus fuit, ac in plerisque harum dicus.
 scientiarum libros celebres & tractatus longos composuit: nec fuit
 † inter *Mohammedanos* qui Philosophiæ studio apud homines adeo p. 274
 claruit, ut Philosophus nominaretur, præter *Jacobum* istum. Coæ-
 tanens fuit *Kosta Ebn Luca Baalbacensi*. *Kosta* iste Philosophus Kosta Ebn
Christianus fuit sub imperio *Moslemitico*. *Græcorum* regiones ingres- Luca Phi-
 sus, cū e libris eorum multos congestisset, in *Syriam* reversus est, losophus
 atque inde in *Erakum* evocatus ad libros interpretandos. Fertur Christia-
Senharibum eum in *Armeniam* allexisse, ibique substituisse ipsum, nus.
 donec moreretur, ac super sepulchrum ipsius extructam fuisse testu-
 dinem, honore, qualis Regum & legum conditorum sepulchris exhi-
 beri solet, illi delato. Inquit Historiographus, Si verum dixero, asse-
 ruero ipsum [omnium] qui libros composuerunt præstantissimum
 fuisse, propter scientias ac res præclaras quas complexus est, & quod
 ei contigit verborum compendium, cum sensuum copia [conjun-
 ctum.]

Seçtio.

Sub finem imperii *Al Mo'tamedi*, movere se secta quædam in *Al-* Sectæ Kar-
Cusa pagis, qui *Karmatiani* audiunt: quorum rebus initium hoc matiorum
 fuit. Pauper quidam è regione *Chuzestani* ad pagos *AlCusa* perve- initium.
 nit, qui mundi contemptum & austeram vitæ rationem præ se
 ferens palmarum foliis texendis operam dedit, eo quod lucraretur se
 alens, atque hoc modo aliquandiu se habuit. Solebat autem, cū
 affideret ei quispiam, ad religionem spectantia, & mundi contemptum
 suum ei commemorare, notum insuper faciens invitare se ad obse-
 quium Antistitis cujusdam ex familia *Mohammedis*; neque hoc face-
 re destitit, donec assensum illi præberet magna hominum multitu-
 do, è quibus duodecim præpositos elegit numero Apostolorum,

Z 2

quos

- Dyn. IX:* quos iussit † homines ad sententiam suam pellicere. Cùm autem p. 275. pervenisset fama ipsius ad ejus provinciæ Præfectum, ille prehensum in carcerem conjecit, jurans se ipsum morte multaturum: occlusq; in ipsum domûs portâ clavem sub pulvinari suo reposuit, ac se bibendo exercuit. Puella ergo quædam illius, audito quod juraverat, hominis miserta, ubi dormiret Præfectus, sublatâ clave apertâque portâ ipsum eduxit, dein clavem in locum suum reddidit. Mane autem surgens Præfectus, apertâ portâ, ut ipsum morte afficeret, eum non conipexit. Quod cùm inter homines divulgatum esset, ad admirationem redacti ejus regionis incolæ eum sublatum à Deo dixerunt. Deinde in alia provincia apparuit, ubi turbam tam ex asseclis suis quàm aliis reperiens, dixit illis, Fieri non potest ut quis mihi noxam inferat, atque in oculis ipsorum magnus visus est. Deinde sibi metuens in partes *Syria* profectus est, nec quid eo factum est constitit. Appellatus autem est de nomine viri apud quem diversatus fuerat, viz. *Carmatih*, unde levioris pronuntiationis gratiâ dictum est *Karmata*. Inter ea quæ de *Karmatianis* narrantur, quod ad sententiam ipsorum, est quod librum protulerint in quo scriptum fuit, In nomine Dei misericordis miseratoris; Inquit * *AlPharaj* filius *Othmanis* ex oppido dicto *Nafrana*, *Christum* corporis humani forma ipsi [apparentem] dixisse, Equidem tu es Prætextus, Tu Argumentum, Tu Camela, Tu Jumentum, Tu *Fohannes* filius *Zacharia*, Tu Spiritus sanctus: notumque illi fecit orationem tribus constare ingeniculationibus, binis ante ortum Solis, ac binis ante occasum ejus. Ac jejunium duorum esse quotannis dierum, viz. p. 276. *AlMahrejan*, & *AlNiruz*: ac † mustum vetitum esse, vinum licitum, nec vesci permissum vel dentes caninos, vel ungues falcatos habentibus.

* al. *AlPharaj*.

AlMo'tadedd Chalisa.

AlMo'tadedd Ebnol'Momaffek. Inauguratus est mane noctem illam sequente quo mortuus est patruus ipsius *AlMo'tamed*. Præfecto *AlMo'tadedd* misit ad ipsum *Chamarawaih Ebn Ahmed Ebn Tulun*, munera & donaria insignia per legatum, rogans ut *Chamarawaih* filiam nomine *Ketro'lNada* filia suo *Ali* in uxorem acciperet: quo respondente se eam ducturum, gavisus est ob illud *Chamarawaih*. Anno ducentesimo octogesimo primo protectus est *AlMo'tadeddus AlManselum*, *Arabes* & *Cordos* aggressurus: ad quos

quos accedens ipsosque adortus, stragem eorum edidit, multis in fluvio *Zabo* submersis. Deinde *AlMaufelum* profectus est *Maredin* arcem petens, quæ *Hamdano* fuit. Fugiens ergo *Hamdanus* filium suum in ipsa reliquit. *AlMo'taded* autem castris ad eam positis, die illo eos qui in ipsa erant pugnâ laceffivit: dein crastino consenso equo ad arcis portam ascendens, inclamavit, Heus fili *Hamdani*; quo illi respondente, Aperi, inquit, portam, quam cum ille aperuisset sedens *AlMo'taded* in porta alio transferri jussit quicquid in arce erat, ipsamque dirui. Deinde postquam *Bagdadum* reversus esset, *Hamdanum* etiam in potestatem redegit, utpote qui ipsius fidei se dedens ad eum accessit. Porro anno ducetesimo octogesimo secundo, *Chamarawaih* filiam suam egregio apparatu instructam ad *AlMo'tadedum* misit, mense *Moharramo*. Eodem anno die tertio *Du'lhajja* occisus est *Chamarawaih* † *Damasci*, à quodam è domesticis suis in lecto suo mactatus. p.277. Eo interfecto, in locum ipsius substitutus est filius ipsius *Harun*, cui impositum est ut ex *Egypto* quotannis ad *AlMo'tadedi* ærarium mille & quingenta aureorum millia deferret. Anno ducentesimo octogesimo tertio *Sclavi Graciam* invadentes, *Constantinopoli* obsessâ multos ex ejus incolis occiderunt, regionemque depopulati sunt: cum ergo non inveniret *Gracorum* Imperator, quo se ab illis vindicaret, convocatis qui penes ipsum erant *Moslemiorum* captivis, armis instructos rogavit ut contra *Sclavos* opem ipsi ferrent; quod & fecerunt, fugatisque illis *Constantinopolim* liberarunt. Quo viso, sibi à *Moslemiis* metuens Imperator, armis iterum spoliatus in provincias disperfit, veritus ne quid contra ipsum patrarent. Eodem anno facta est inter *Moslemios* & *Gracos* mutua captivorum liberatio: fuitque numerus *Moslemiorum* qui liberati sunt, quâ viri quâ foeminæ & pueri, homines bis mille quingenti quatuor. Eodem anno, viz. ducentesimo octogesimo quarto, comminati sunt *Astrologi* submersum iri regiones plerasq; , exceptâ *Babylonicâ*, cujus parum quid salvum foret; atque futurum hoc propter magnam pluviarum copiam, & aquarum in fluviis & fontibus exundationem: at siccitatem experti sunt homines, raræq; erant pluviae, & subsederunt aquæ, adeo ut preces pro obtinendâ pluvîâ *Bagdadi* sæpius haberentur. Abu Said Karmatianus. Anno ducentesimo octogesimo quinto, prodit † in *Bahrain* è *Karmatianis* quidam nomine *Abu Said* p.278.

Dyn. IX. *Said*, qui cum coeuntibus ad ipsum *Arabibus & Karmatianis* crevisset ipsius potentia, vicos circumjacentes expugnavit, dein ad *AlKatiphum* profectus, palam fecit se *AlBasoram* iturum. Jussit ergo *AlMo'taded AlBasoram* muris cingi, quod factum est impensis in id opus quatuordecim aureorum millibus. Anno ducentesimo octogesimo octavo accidit pestis in *Aderbijan*, qua mortui sunt multi admodum, adeò ut deesset hominibus quo mortuos involverent, eosque in viis projicerent. Eodem, *Graci Caisumum* profecti ipsam populati sunt, incolarum opibus direptis, captisque hominum, quæ virorum, quæ puerorum & foeminarum, quindecim circiter millibus. Anno ducentesimo octogesimo nono diffusis per *AlCuse* villas *Karmatianis*, captus eorum dux ad *AlMo'tadedum* perductus est; cui accersito ille, Dic mihi, inquit, num putatis spiritum Dei in corporibus vestris habitare? respondit vir iste, Heus tu, si in nobis habitet spiritus Dei, quid tibi hoc nocet, vel si habitet in nobis spiritus Diaboli, quid tibi hoc prodest? ne quæras de eo quod tua non interest, quære de eo quod ad te spectat. Dicente illo, Quid dicis de eo quod ad me spectat? Dico, inquit, cum moreretur Propheta, superstes fuit pater vester *AlAbbas*, & nunquid Chalifatum ambiit, aut imperium ipsi detulit sociorum quis? deinde moriens *Abubecrus*, *Omarum* successorem reliquit, & licet quo loco esset *AlAbbasus* sciret, nihil de eo in testamento præcepit, deinde moriens *Omar* rem sex hominum arbitrio commendavit, nec eam † *AlAbbaso* testamento legavit, neque ipsum in eorum numero posuit: quam ob rem ergo vos Chalifaru digni estis, cum inter socios conveniret avum tuum eo abdicandum fuisse? Jubente ergo *AlMo'tadedo* cruciatus affectus est, luxatis ossibus, deinde manibus pedibusque truncatus ac demum interfectus. Paulo post, eodem anno mense *Rabio* posteriore, octavo ante ipsum finitum die, obiit *AlMo'taded*. Convenientes ergo duces denuo inaugurârunt filium ipsius *AlMo'tasum*. Fuit autem Chalifatus *AlMo'tadedi* annorum novem, & novem mensium, ætas annorum quadraginta septē. Dicitur fuisse *AlMo'tadedum*, fuscum, macilentum, ingeniosum, fortem: inerat illi avaritia; fuitque castus, suis verendus, qui impetum ipsius timebant: ita tamen ut interium in lenitate modum excederet. Inquit Vizierus *Abdalla Ebn Soliman*, *Ebn Wahab*, Adtui die quodam *AlMo'tadedo*, cum servus,

cui

cui in manu erat muscarum, pileum ipsius percuteret, adeò ut Dyn. IX. decideret: ac me quidem magnitudine rei confuso, *AlMo'taded* nequaquam commotus dixit, Puer iste dormitavit, nec quid asperius illi dixit. Me verò terram deosculante, ac dicente, Equidem O Imperator fidelium, nihil unquam tale audiui; haud putàram lenitatem hoc potuisse, respondit, Et nunquid aliter fieri decuit? probè novi, quod si misero isti puero animum subiisset hoc quod contigit, defecisset illi intellectus & periisset: non est autem quid vicio vertendum, nisi illi qui dedità operà fecerit, non per errorem & ignoranter.

Sectio.

Tempore *AlMo'tadedi* magno in honore fuerunt filii *Musa Ebn Shacer*, qui tres erant, *Mohammed*, *Ahmed*, & *AlHasan*. *Musa Ebn Shacer* autem *AlMamuni* comitem se adjunxerat, neq; ipse è docto-
rum numero erat, verum in juventute suà grassator latrocinia exercens, postea verò pœnitentiam egit: cùm mortuus tres filios istos parvos reliquisset, illos *AlMamun* curæ *Isaaki Ebn Arrahim Mosabensis* commisit, qui illos apud *Yahyam Ebn Abi Mansur* in Academia collocavit, fuitque conditio eorum abjecta & tenuis. Omnia siquidem *AlMamunis* familiarium stipendia modica erant. Filii autem *Musa Ebn Shacer* summum in scientiis suis ad fastigium pervenerunt. Na-
tu maximus & celeberrimus eorum fuit *Abu Faasar Mohammed*, in Geometricis & Astronomicis ubertim excellens; deinde [princi-
pis] servitio se addicens inter ducum præcipuos fuit, donec principatum obtinerent *Turca*. *Ahmed* ipsi scientiâ inferior fuit, præterquam in Mechanicis, in quibus eò pertigit, quo non alius quispiam. *AlHasan* eorum tertius Geometriam privatim excoluit: miræ autem in ea indolis fuit, ad quam non alius quispiam propè accessit. Quicquid enim calluit, suoapte ingenio calluit, nec è libris Geometricis alios legit quàm *Euclidis* de Elementis sex tractatus, qui minus sunt quàm totius operis dimidium. Memoria illi miranda fuit, imaginatio fortis. Fertur *AlMarusensem* aliquando *AlMamuni* de eo dixisse, Illam non amplius de *Euclide* quàm sex libros legisse, quo ipsius famam minueret; respondisse autem *AlHasanum*, Nullum mihi proponet schema ex illis quæ in libris quos non legi reperiuntur,

Musa Ebn Shacer filii tres.
p. 280

1. *Abu Faasar Mohammed*, Mathematicus insignis.
2. *Ahmed*.
3. *AlHasan*.

AlMarusi.

- Dyn. IX. *p. 281.* reperimur, quod non ingenio meo eruam, ipsique explicaturus
 sim; nec mihi obest quod ea non perlegerim, † ut nec illi prodest
 quod ea legerit, cum eâ sit in iis imperitiâ, ut non sufficiat illi lectio
 ipsius ad minimum problema Geometricum, nec illi solvendo sit:
 dixisse verò *AlMamunem*, Non improbo quod dicis, nec tamen
 te excusatum habeo, cùm Geometriæ respectu, ita te habeas,
 ac habiturus esses [respectu literarum] si eâ fuisses desidiâ, ut
 non legisses verbum; cùm [liber iste] ad Geometriâ sit instar litera-
 rum A, B, C, D, ad sermonem & scripturam. Porro in ædibus
Mohammedis Ebn Musa literis operam dedit *Thabet Ebn Korra*
Ebn Merwan Sabius Harranensis Bagdadi advena. Illi ergo bene-
 facere studens *Mohammed*, ipsum ad *AlMo'tadedum* perduxit, &
Thabet
Ebn Korra. in Astrologorum numerum adscripsit. *Thabet* iste summum apud
AlMo'tadedum dignitatis gradum, maximosque honores consecutus
 est, adeò ut coram ipso continuè sederet, diuque cum ipso colloque-
 retur, unâque rideret, magisque ad eum accederet, quàm Consiliarii
 ipsius aut amicorum præcipui. Multa scripsit in disciplinis Mathe-
 maticis, Medicinâ, & Logicâ. Sunt & illi libri linguâ *Syriacâ*
 scripti de iis quæ ad *Sabiorum* religionem spectant, de eorum consti-
 tutionibus, præceptis, & ritibus, de mortuis involvendis, & sepeli-
 endis, de munditie, & immunditie, quænam animalia sacrificiis ido-
 nea, quæ inepta, de temporibus cultui divino destinatis, de ordinan-
 dâ lectione inter orandum. Illud autem quod apud nos constat
 de Secta *Sabiorum*, est, professionem eorum eandem prorsus esse cum
Sabii. *Chaldaeorû* antiquorum professione; *Keblamq;* ipsorum polum Arcticum;
 quatuor virtutibus intellectualibus ipsos diligenter studere; † illis
p. 282. ut ter orent inunctû esse, primo ante ortum Solis, semihorâ aut mi-
 nus, quo oriente sole finiantur octo incurvationes, quarum singulæ
 tres contineant adorationes; secundo ita ut finiatur oratio meridie,
 declinare incipiente sole, constetque quinque ingeniculationibus,
 quarum unaquæque tres contineat adorationes; tertio, oratione
 simili secundæ, & finiendâ occidente sole. Jejunia illis inuncta esse
 [jejunium] triginta dierum, quorum primus est octavus *Adari*, dein
 novem dierum, quorum primus est nonus *AlCannani* prioris; necnon
 septem dierum, quorum primus *Shebati* octavus. Stellas invocare,
 multa offerre sacrificia, de quibus non comedunt, sed penitus igni
 absu-

absumenda tradunt. A fabarum & allii esu abstinere, nonnullos etiam à phascolis, brassicâ, crambe, & lentibus. Dicta eorum affinia sunt dictis Philosophorum: argumenta eorum ad probandam Dei unitatem longè firmissima sunt. Autumant animas sceleratorum novies mille seculis cruciari, deinde ad misericordiam Dei redire. Floruit imperante *AlMo'tadedo Ahmed Ebn Mohammed Ebn Merwan Ebn Tijeb Sarchasensis* unus è Philosophis *Islamiticis*, cui libri sunt præclari in variis, & veterum & *Arabum*, scientiarum generibus: fuit peritiâ insignis, ingenio præstans, linguâ disertus, stylo egregius. *AlMo'tadedo* primo præceptor fuit, dein compotor; quo familiariter usus est, ei omnia arcana sua credens, ipsumque de rebus imperii sui consulens. Major interim erat *Ahmedis* istius scientia quàm prudentia. † Accidit ut arcanum sibi concredutum evulgaret; ideoque jussu *AlMo'tadedi* morte multatus est.

Dyn IX.

*Ahmed Al-Sarchas Philo-
sophus.*

P. 283

AlMo'taphi AlMo'tadedi filius. Mortuo *AlMo'tadedo*, scripsit *AlVizier* ad *Abu Mohammedem AlMo'tadedi* filium, qui idem est *AlMo'taphi*, certiore eum faciens de fide illi pacta. Ille tum *Rakka* fuit, sibi que fidem pasciscendam curavit à copiis quæ ipsi aderant: dein *Bagdadam* profectus ipsam ingressus est octavo *Fomada* prioris anno ducentesimo octogesimo nono. Eodem anno prodians in *Syria Karmatianus* quidam *Arabum* multitudine collecta *Damascum* venit, in quo fuit *Taphchus Ebn * Choph* ex parte *Harunis Ebn * al. Joph. Chamaraiah Ebn Ahmed, Ebn Tulun*, & commissa sunt inter ipsos prælia. Anno ducentesimo nonagesimo primo prodierunt *Turca* cum innumera hominum multitudine in partes *Mawar'lnabraz*, fuerunt in ipsorum exercitu septingenta tabernacula *Turcica*, qualia non aliis quam ducibus apud ipsos esse solent: ad quos profectæ *Moslemiorum* copiæ, ipsos primo manè aggressæ, quamplurimos ex ipsis occiderunt, reliquis in fugam datis. Eodem prodeuntes *Græci* cum decem crucibus, singulas cruces stipantibus decem hominum millibus, in confinia factis incursionibus captivos ceperunt, & loca incenderunt. Anno ducentesimo nonagesimo secundo coëgit *AlMo'taphi* contra *Harunem Ebn Chamaraiah* terrâ marique exercitum, qui eum *Mesra* obsederunt; cùmque acre inter ipsos esset certamen, multaque commissa prælia, eo demum res rediit ut quidam † è sociis *AlMo'taphi* jaculator, hastâ brevi

AlMo'taphi Chali-fa.

* al. Joph.

*Turca pro-
figari.*

*Græci
Moslemio-
rum confi-
nia incur-
sant.*

P. 284.

A a

quam

Dyn. IX.

Tulunidarum domi-
nii finis.
Cyru urbs
à *Gracis*
capta.

Al Moctaf
moritur.

quam manu tenuit in *Harnem* directa ipsum interficeret, fugerentq; *Ægyptii*. Fuit ille Imperatorum *Tulunidarum* ultimus, atque hoc anno finem habuit dominium *Tulunidarum*. Anno ducentesimo nonagesimo tertio *Graci* in urbem *Cyru* irruentes eamque ingressi templum ipsius incenderunt, & ex incolis superstites abduxerunt, cum maximam partem interfecissent. Anno ducentesimo nonagesimo quinto, obiit *Al Moctaphi Billa*: fuit Chalifatus ipsius anni sex & sex menses, ætas triginti tres anni.

Sectio.

Joseph Al-
Saber Mc-
dicus.

Tempore *Al Moctaphi* clauit *Joseph AlSaber* [q.d. *Vigilans*] Medicus, qui & *Alkas* [Presbyter] appellatus est; vir famâ celebris, Medicinæ studio incumbens, magnâ diligentia in congerendis quæ utilia essent. Ideo appellatus est *AlSaber*, quod non nisi quartam noctis partem, vel amplius [paulò] dormiret, deinde Scientiæ acquirendæ invigilaret. Dicunt alii, ideo nomen *AlSaber* illi inditum fuisse, quod cancer ipsi in anteriori capitis esset, qui somnum impediret. Quod si quis attentè librum ipsius perpendit, reperiet in eo aliqua quæ indicio sint ipsum hoc morbo affectum fuisse.

Al Moctader
Chalifa.

p. 285.

Al Moctader Al Mo'tadedi filius. Gravitè ægrotante *Al Moctafio AlVizier*, qui tunc temporis erat *Al Abbas Ebno'l Hasan*, socios suos consuluit quisnam Imperiò idoneus esset, responderunt illi, Cave ne præcias aliquem qui homines convenerit, ipsique eum convenerint, quique cum illis conversatus, illis cum eo conversantibus, prudentiam nactus fuerit, & facultates hominum numeratas habeat, † rationesque ab ipsis acceptorum & expensorum perspectas. Dixit *AlVizier*, Verum dixistis, & bene monuistis, Quem indicatis? Responderunt, omniù maximè idoneus est *Fasfar Al Mo'tadedi* filius. Vah, inquit, ille puer est. Respondit *Ebno'l Phorat*, At *Al Mo'tadedi* filius est, ne autem quenquam adducas qui vir perfectus fuerit, qui ipse suo consilio res administret, nec ope nostrâ indigeat. Propendens ergo *AlVizier* in eorum sententiam, mortuo *Al Moctafio Fasfarnum* in Chalifatum suffecit, fidemque illi paciscendam curavit, & *Al Moctaderum Billa* cognominavit.

At

At cum inauguratus esset *AlMoktader* ipsum parvipendit *AlVizier*, (fuit autem tunc temporis annos tredecim natus) multoque de eo sermones habuerunt homines. Statuit ergo ipsum imperio amovere; deinde anno ducentesimo nonagesimo sexto convenerunt Duces & Iudices *AlVizierum* ad Imperium *AlMoktadero* *Billa* abrogandum & inaugurandum *Ebno'l Mo'tazzum*: tum videns *AlVizier* bene secum cum *AlMoktadero* esse, consilium ea re mutavit. Ergo *AlHosain Ebn Hamdan* ipsum adortus interfecit, amoque *AlMoktadero* fidem pacti sunt homines *Ebno'l Mo'tazzo*, qui *AlMortadi Billa* cognominatus est. Ille ergo ad *AlMoktaderum* mittens, iussit eum ad ædes in qua ipse subliterat se transferre, quo ipse in *Chalifæ* palatium migraret: cui ille morem se gessurum respondens petiit, ut noctem usque moraretur. At cum crastino mane ad *Chalifæ* palatium reverteretur *AlHosain Ebn Hamdan*, ipsum pone siparia oppugnaverunt Eunuchi, servi & pedites, per maximam diei partem, quo finire ab ipsis recessit: dein nocte obtectus *Bagdado* se cum familia rebusque suis *Manselam* transtulit, nemine cur id faceret sciente. † Ducum autem nemo cum *AlMoktadero* mansit præter *Munesu* Eunuchum, & *Munesum* æarii præfectum. *Ebno'l Mo'tazz*, hoc viso, equo conscenso, secumque *Vizierum Mohammed Ebn David* & servum quendam habens, desertum versus profectus est, rarus. milites illos, qui ipsi sacramento dixerant, secuturos: at cum nemo ad ipsos accederet, reversi deliquerunt. Coortæ autem sunt *Bagdadi* seditio, rapina, & cædes, concitati enim erratici & abjectæ fortis homines domos expoliârunt: contra quos *AlMoktader* cum exercitu prodiens, multos eorum prehenso morte affecit. Idem scriptis ad *Abu'lHijam Hamdani* filium literis ipsum fratrem suum *AlHosainum* quærere iussit. Fugiens autem *AlHosain* fratrem suum *Abrabimum* securitatem sibi petiitum misit: eaque impetratâ, *Bagdadum* ingressus, veste honorariâ indutus est, ac [regionibus] *Kommo* & *Kashano* præfectus, ipsas adiit. Hoc anno cecidit *Bagdadi* magna nivis copia, à mane usque tempus inter meridiem & occasum Solis medium; adeo ut super terram quatuor digitorum altitudine esset: fuitque una frigus vehemens, quo congelata sunt aqua, acetum, & ova, perieruntque palmæ aliæque arbores multæ. Anno trecentesimo tertio *AlHosain Hamdani* filius ab imperio *AlMoktaderi* in *Mesopotamia* defe-

p. 286

Dyn. IX.

venientes ergo ipsum universi exercitus, Ne timeas, inquiunt, nos pro te pugnabimus, usque dum creverit tibi barba. Misit autem *AlMoktaderus* ad ipsum schedulam manu suâ scriptam, jurans illud quod ipsi nuntiatum fuerat falsum fuisse. Adiit ergo *AlMoktaderi* ædes, comitante eum Ducum coetu, atque ad eum ingressus manum ejus osculatus est, juramento testante *AlMoktadero* animi sui sinceritatem. Anno trecentesimo decimo septimo exiit *AlMoktader Billa* Chalifatu, & inauguratus frater ipsius *AlKaher Billa Mohammed Ebno'l Mo'taded*: qui cum biduo substitisset, restitutus est *AlMoktaderus*. Causa hujus rei fuit alienatio animi † *Munesi* Eunuchi. Anno trecentesimo vicesimo profectus est *Munes* Eunuchus *Mauselam* irâ commotus, misitque servum suum *Bosfram*, qui ad *AlMoktaderum* nuntium deferret. Interrogavit autem eum *AlFizier Hosain* de nuntio, dicenteque illo, Non sum illud annuntiaturus nisi *AlMoktadero*, prout mihi in mandatis dedit Dominus meus, maledixit *Alvizier* tum ipsi tum Domino ipsius, jussitque eum cædi, atque ab eo tercentum mille aureos exegit. Audiens ergo *Munes*, quid servo suo contigerat, cum *Harhe* manens expectaret ut animum ipsi demulceret *AlMoktader*, ipsumque revocaret: *Mauselam* versùs perrexit comitante ducum coetu. Congregati autem sunt *Hamdani* filii ad bellum ipsi inferendum. *Munes* ergo prope *Mauselam* factus equites secum octingentos habuit: *Hamdani* autem filii cum triginta millibus convenere. Cum verò obviam facti manus conseruissent, in fugam versis *Hamdanidis* eorum opibus & villis potitus est *Munes*. Prodieruntque ad ipsum multi ex exercitibus, qui *Bagdadi* & in *Syria* & *Egypto* erant, ob eam quam in ipsos exercuerat beneficentiam. Substitit autem *Mausela* novem menses; deinde *Bagdadum* profectus ad portam *AlShammasia* castra posuit. Susceperuntque *AlMoktadero* comites ipsius, ut bello interesset: siquidem populum ipso conspecto omnes ad ipsum reversuros. Prodiit ergo invitus comitantibus ipsum legis peritis & lectoribus, *Alcoranos* apertos secum ferentibus, ipseque pallio indutus, circumstantibus hominibus, in tumulo quodam eminentiori, à pugna loco longius remoto stetit: cumque à loco suo procederet, in fugam dati sunt ipsius comites, antequam ad illos pervenisset, ipsumque redire capientem assecuti † ex Occidentalibus quidam, gladiis in eum strinxerunt;

p. 291

strinxerunt, dicentique, Heus vos, ego Chalifa sum, responderunt, Dyn. IX.
Novimus te, abjectissime homuncio. Cùmque à quodam gladio
ad acromium percussus in terram decidisset, jugulârunt eum alii,
caputque perticæ impositum sustulerunt Deum celebrantes, ipsique
maledicentes; omnibusque quibus indutus erat ipsum spoliârunt,
usque ad femoralia, & pudendis nudis reliquerunt, donec transiens
arator quidam ipsum gramine obtegeret, qui dein effosso in quo erat
loco, ipsum sepelivit, & sepulchrum ipsum complanavit. *Munes*
autem delato ad ipsum *AlMoktaderi* capite flevit, sibi que faciem &
caput percussit; misitque ad Chalifæ ædes, qui spoliari eas non sine-
ret. Fuit *AlMoktaderi* Chalifatûs annorum viginti quinque,
ætâs triginta octo.

Sectio.

Anno trecentesimo decimo septimo obiit *Mohammed Ebn Giaber*, *Mohammed*
Al Battanius
Ebn Senan Abu Abdalla Harranensis, vulgo *Al Battanius* dictus, *Al Battani-*
us [*Albateg-*
nius] *A-*
stronomus.
unus eorum qui astrorum observationibus clari sunt: neque de
quopiam sub *Islamismo* constat, qui quod ad exactas astrorum ob-
servaciones, & motuum eorum indagationem ad gradum ipsius per-
tigerit. *Harrano* oriundus fuit, [professione] *Sabinus*. Anno tre-
centesimo vicesimo obiit *Mohammed Ebn Zacharia AlRazi*, qui
primò fidicen, deinde eâ arte relicta ad Philosophiæ studium se con-
ferens, multum in eâ profecit; multosque composuit libros, quorum
plerique in arte Medicâ sunt, reliqui in scientiis naturalibus. Præ-
fuit *Nosocomio Raiensi*, tum *Bagdadensi* ad tempus. † Oculi ipsius p. 292
suffusione affecti erant ex nimio fabarum esu: deinde sub finem
vitæ cæcus factus est [ex oculorum cataracta.] Medicum ocu-
larium qui ad ipsum accesserat, quò oculis instrumenti operâ me-
delam faceret, rogavit, quot tunicis constaret oculus; cùmque dice-
ret, Nescio, Haud, inquit, oculis meis instrumentum admovebit, qui
hoc nescit: dicentibusque, Si instrumenti curationem admitteres, for-
san visum recuperares: respondit, Non [hoc opus est,] jam vidi de
mundo quantum fastidium peperit. Fertur *Abu Becrum Mohammed*
Ebn Zacharia AlRazium singulare temporis sui decus, & sæ-
culi Phœnicem omnes antiquorum scientias calluisse, præcipuè Me-
dicinam; acuisse senem capite magno, quadrato; neque unquam à
scribendo

Dyn. IX. scribendo destitisse, sive adversaria sive apographa. Composuit in Chymia duodecim libros, eam à possibili quàm ab impossibili propius abesse asserens. Liberalis fuit, munificus, benignus erga homines, magnæ in pauperibus & ægrotis medendis misericordiæ; adeo ut in eos cum ægrotarent largiter erogaret. Fertur de *AlCabis* ipsum *Ebn Zacharia* dixisse, Video te tria scientiarum genera tibi vendicare, cum sis earum maximè omnium ignarus. Alchymiam venditas; at te uxor tua ob decem nummos in carcerem coniecit, quod si unquam quantum ei doris jure debebatur possedisses, haud te apud Judicem provocâisset, neque tu unâ ad ipsum accedens, ei eâ dere jurasses: Medicinæ peritiam tibi vendicas; at oculos tuos perire sivist: Astrologiam & futurorum scientiam venditas; at acciderunt tibi infortunia, quæ donèc te cingerent, non animadvertisti. Dico; quod primo objicitur, manifestò [falsi] arguitur, eo quod de ipsius † in pauperes beneficiatâ narratur: neque improbable est omnia simul tria dicta esse invidi cujuscipiam. E Medicis etiam *AlMoktaderi* erant *Bachtishua Ebn Tahya*, & *Senan Ebn Thabet Ebn Korra*, *Sabius*, pater *Thabetis Ebn Senan* authoris Historiæ. Neque fuit inter Medicos ipsius, quem magis familiarem habuit, quàm hos duos. Sequetur autem historia *Senanis*, in capite de Chalifatu *AlKaheri*.

p. 293.
Bachtishua
& *Senan*
Medici.
Thabet Hi-
toricus.

AlKaher *AlMo'tadedi* filius. Occiso *AlMoktadero* ægrè tulit ipsius cædem *Munes*, dixitque, Sententia mea est, ut filium ipsius *Abn'l Abbasum* Chalifam constituamus; ipse siquidem alumnus meus est, ac puer intellectu pollens, cui inest religio & beneficentia, quique ea quæ dixerit præstiturus est. Obstitit autem ei *Isaac AlNubacht* dicens, Ægrè liberati sumus Chalifâ, cui mater & amita fuit, serviq; qui ipsum gubernarent; absit ut ad illum statum revertamur: Nolumus equidem, nisi virum maturum, qui & se & nos regat. Neque destitit, donec *Munesum* à sententiâ suâ recedere fecisset; mentionemque fecit *Abn'Mansoris Mohammedis Ebno'l Mo'taded*; quâ in re annuit illi *Munes*. Fuit autem *AlNubacht* hac in re, ut qui [quod proverbio dicitur] *perniciem sibi angulâ suâ quarit*. Occidit enim ipsum *AlKaher*, ut in sequentibus narrabitur. Accersiri ergo jussit *Munes Mohammedem AlMo'tadedi* filium, eumq; Chalifam renuntiârunt biduo ante finitum mensem *Shawalum*, anno trecentesimo

AlKaher
Chalifa.

centesimo vicesimo, & *AlKaherum Billa* appellarunt. *Munes* autem Dyn. IX.
 invitatus admisit ut Chalifa crearetur; dicens, Nequitiam & malitiam
 ipsius persectam habeo: at cum inauguratus esset, juramentum ab eo
 sibi ac Janitori [*scu* cubiculario] *Jeus* * *Baliko*, & *Ali Baliki* filio, præ-
 stari curavit *Munes*. Janitorem autem sibi constituit *AlKaherum*
Alim† Baliki filium. Porro diligenter perquisivit *AlKaher* quot-
 quot ex *AlMoktaderi* liberis aut domesticis se abdidissent. Dein ac-
 cersita ad se *AlMoktaderi* matre, quæ jam ægrotavit, hydropica
 esse incipiens, de pecunia sua ipsam rogavit: cumque illa quid sibi
 esset supellectilis & vestium confessa esset, nihil autem de pecunia
 aut gemmis, gravissimè ipsam verberavit, pedèque suspensæ occul-
 ta corporis loca cæcidit, jurante illâ se nihil possidere præter illud
 quod ipsi indicaverat. Quin & omnes *AlMoktaderi* domesticos &
 socios in quæstionem vocavit, jussitque vendi omnes Matris ipsius
 possessiones, & rescindi quæ dedicaverat, quæ omnia vendita sunt.

* al. Y. Aliko.

p. 294.

Ejus inhu-
manitas.

Anno trecentesimo vicesimo primo animis alienati sunt *Munes*,
 & *Balik* Janitor, filiusque ipsius *Ali*, & Vizier *Abu Ali Ebn*
Mokla, ab *AlKahero*, ipsumque arctè habuerunt, præfecto ædibus
 Imperatoriis *Ahmede Ebn* * *Zairac*, quem jusserunt in omnes qui
 vel ingrederentur vel egrederentur inquirere, utque mulierum ve-
 litarum facies retegere: quod & fecit, imò amplius; adeò ut cum
 in *AlKaheri* ædes perferretur lac, manum suam ipsi immitteret, nè
 in eo fortè chartula aliqua inesset. Sciens ergo *AlKaher* nihil pro-
 futuram increpationem, ad artem & consilium contra eos confugi-
 ens, ad *AlSajenses* misit, asseclas sc. *Fosephi Ebn AbiSaj*; quos
 in *Munesum* & *Balikum* incitavit, jurans se illis [quod promitte-
 ret] præstiturum; adeò ut mutati sint ipsorum animi. Audiens au-
 tem *Ebn Mokla* *AlKaherum* contra ipsos consilia moliri, illud *Mu-
neso* & *Baliko* ejusque filio indicavit, qui unâ mente consenserunt
 † *AlKaherum* imperio amovendum, excepto *Muneso*. Ille siqui-
 dem, Nihil, inquit, dubito de *AlKaheri* malitiâ & nequitia, neque
 eum ad Chalifatum promotum volui, consulens ut *Ebnol Moktader*
 [Chalifa crearetur,] at in hoc mihi contrarii fuistis: ac jam summo
 eum despectui habuistis, neque ille contemptum patienter fert, nisi
 ex malo animi proposito, ut consilio in vos rem agat. Nè igitur
 festinetis, donec ipsum mulseritis, ac benignius erga vos affectus fu-
 erit,

* al. Z. Xa-
ria.

p. 295.

Dyn.IX.

erit, tum illud facite. Responderunt *Ali Baliki* filius, & *Ebn Mokla*, Nihil opus est hac cunctatione, Janitoris siquidem munus penes nos est, & domus in manibus nostris, neque cuiuspiam auxilio egemus, quo ipsi manus injiciamus, cum sit instar avis caveâ inclusæ. In hoc ergo consenserunt, ut *Ali Baliki* filius ad *AlKaherum* ingrederetur, (cum militum turbæ mandasset, ut ad portas palatii Chalitæ equitarent) ipsique manus injiceret. Illis hæc agitantibus, ecce *Tdharif AlSaccariensis* mulieris habitu accedens, *AlKaherum* convenit, ipsique omnia quæ contra ipsum statuerant, indicavit, qui monitioni parens, ad *AlSajenses* mittens eos separatim introductos in atrio, aditibus, & porticibus abscondit. Cum ergo post tempus precum pomeridianarum accedens *Ali Baliki* filius, caput vino turbatum habens, cum paucis quibusdam è servis suis levi armaturâ instructis, [ingrediendi] copiam peteret, ei haud concessa est: quam ob rem iratus, insolenter se gessit, prodeuntes autem *AlSajenses* ipsum patrémque ipsius maledictis incesse-
p.296 runt. Ille ergo se in celocem conjiciens ad partem occidentalem transiit, & ad *AlSajensibus* se abdedit: quod cum *Ebn Mokla* nunciatum esset, ipse etiam latebras quæsit. *Baliki* autem molestè ferens quod filio suo acciderat, *AlSajenses* convitiis affecit, & ad Chalitæ ædes accessit, quo ipsum etiam ob rem increparet, at *AlKaher* illi ad se accessum non præbuit, sed ipsi & *Ebn Zairaco* manus injici jussit. Et ad *Munesum* mittens, rogavit ut ad se accederet, dicens, Tu mihi instar Patris es, nec quicquam nisi ex sententia tuâ facere volo. *Muneso* autem se ut motui ineptum exculante, utpote cui iam prævaleret senium & imbecillitas, nuntius quasi ipsi consulere veller, Si, inquit, cunctatus fueris, instantius te petet, quod si te viderit vel dormientem, non audebit te excitare. Accessit ergo ad illum *Munes*: at ubi domum ingressus esset, manus ipsi injecit *AlKaher*, & in carcerem conjecit. Ferunt *AlKaherum*, ubi advenisse *Munesum* nosset, metu & consternatione inde affectum, tremuisse, mutatumque fuisse ipsius statum, seque ab anteriori lecti parte submovisse, postea verò animum recepisse. Prehensò autem *Muneso* commoti sunt & tumultuati ipsius affectæ, quos secutus est reliquus exercitus. In potestatem etiam jam redegerat *AlKaher Alim Baliki* filium, ad quem ingressus jugularem jussit: cumque caput ejus sublatum patinæ imposuissent, pro-

profectus ille gestatâ ante se patinâ, donec ad *Balikum* pervenisset. Dyn. IX.
 flet, patinam coram eo deposuit, in quâ erat filii ipsius caput, quod
 ubi vidit flens, osculari atque allambere cœpit. Jussit autem *AlKa-*
her ipsum etiam jugulari, cûmque caput ejus patinæ impositum an-
 te eum gestatum esset, abiens ad *Munesum* venit, & utrumque co-
 ram eo deposuit. Ille, viso capitum pari, exclamavit, Non est Deus
 præter Deû, eiq; qui eos interfecerat, maledixit: tum *AlKaher*, Pede,
 inquit, [prehensum] trahite canem maledictum. Tractum ergo
 jugulârunt, ac caput ipsius patinæ imposuerunt. Jussuque ejus per
 utrumque † *Bagdadi* latus circumlata sunt capita, clamante coram eis
 præcone, Hæc est remuneratio ejus qui fidem Antistiti datam fefel-
 lerit, & imperium ipsius turbare studuerit. P. 297

Sectio.

Diebus *AlKaheri* initium habuit Dynastia filiorum *Bowaiæ*, qui *Bowaidatû*
principatus
initium.
 tres erant, *Amado'd Dula Ali*, & *Rucno'd Dula AlHafan*, & *Mo-*
ezzo'd Dula Ahmed, filii *AbuShajâi Bowaiæ* filii *Phanachofrawi*, è fi-
 liis *Yazdejirdi* f. *Shahriari* Regis *Persarum* ultimi. Estque hæc pro-
 sapia apud *Persas* admodum nobilis, neq; dubium est ideo illos *Dai-*
lamsibus oriundos censerî, quod diu in eorum regione sedem fixe-
 rint. Fertur *AbuShajâum Bowaiam* virum mediæ conditionis fuisse,
 visumque ipsi in somnio sibi mingenti è genitali exiisse ignem ma-
 gnum, qui se extendens ascenderet, donec ad cœlum ferè pertinge-
 ret; deinde se diffundens in tres partes divisus est, è quibus ortæ sunt
 & aliæ partes plurimæ, istisque ignibus illuminatum esse mundum;
 vidissèque ipsum regiones & homines ignibus illis se incurvantes.
 Accedens ergo *Bowaias* ad quendam, qui se Astrologum, Incanta-
 torem, & Somniorum interpretem profitebatur, & incantamenta
 & *Telestata* conficiebat, illi somnium suum narravit. Cui Astro-
 logus, Hoc, inquit, somnium est magni momenti, neque ipsum in-
 terpretabor, nisi vestem & equum accepero: respondente *Bowaiæ*,
 Equidem non aliæ sunt mihi vestes, quàm quibus tegitur jam corpus
 quas si abstuleris, nudus relinquare; tum, inquit Astrologus, decem
 aureos; respondit, Equidem non sunt mihi duo aurei, nedum decem.
 Aliquid autem ei dedit; dixitque Astrologus, Scias fore, ut tres tibi
 filii

Den. IX. filii terræ imperaturi sint, quorum fama in ejus finibus illa-
 p. 298. stris erit: † nasceturque illis multitudo Regum, juxta quod
 vidisti de istis [ignis] partitionibus. Dixit *Abu Shaja Bowaias*, An-
 non te pudet nobis illudere? cū ego vir pauper sim, filiique isti
 mei pauperes, quā fiet ut Reges futuri sint? respondente Astrolo-
 go, Hujus rei mihi memineritis, quando ad vos accessero; iratus illi
Bowaias, filiis suis, Colaphizate, inquit, ariolum istum, nimius
 enim nobis illudendo tuit. Illi ergo colaphis cæsum ejecerunt. De-
 inde è *Dailamo* egressi *Bowaias* filii ad *Mardawijum* in *Tabaristanam*
 se contulerunt, qui eos benignissimè exceptos vestibis hono-
 rariis induit, & *Amado'ddulam* *Alim Bowaias* filium *Corjio* præte-
 cit, qui beneficiis & muneribus incolarum animos allexit, adeò ut
 ipsum amarent, sibi que regem constituerent: jamque potentior
 factus *Esphahanum* occupavit, magnoque apud homines in honore
 fuit. Occupavit etiam *Arjanam*; fratremque suum *Rucno'ddulam*
AlHasanum in *Cazerunam* aliasque *Persia* ditiones misit, qui magnas
 inde opes reportans ad fratrem suum prædā onustus & incolumis
 rediit. Annoque trecentesimo vicesimo secundo *Amado'ddula Ali*
Bowaias filius *Shirazo* potius ei imperavit. Hoc anno imperio a-
 motus est *AlKaher* mense *Fomada* priore: idque [hinc factum]
 quod *Ebn Mokla* delitescens, quærente eum *AlKahero*, ad *AlSaj-
 ensium* & *AlHajariensium* duces mittens, eos ab *AlKaheri* fraude
 metuere juberet, commemorans illis ipsius dolum & fraudem sæ-
 pius repetitam: ut in *Munefi* & *Baliki* ipsiusque filii cæde post
 p. 299. fidem illis datam, aliisque ejusmodi [ab eo patrat] † Conveni-
 ens etiam *Ebn Mokla Simam* *AlSajensium* Principem, aliàs habitu
 cæci, aliàs pauperis, aliàs mulieris, eum contra *AlKaherum* incitans:
 deinde & Astrologo quidam, qui *Sima* fuerat, ducentos aureos do-
 navit, qui ipsi narraret Horoscopum ipsius indicare futurum; ut *Al-
 Kaher* ipsum interficeret, necnon Onirocritæ, qui *Sima* somnia inter-
 pretabatur, aliquid, quo eum ab *AlKahero* cavere juberet; [quo fa-
 ctum] ut ille *AlKaherum* valdè refugiens cum sociis suis & *AlHaja-
 riensibus* ad ipsum imperio submovendum conspiraret. Quod cū
Viziero notum factum esset, misit ille *Salamum* janitorem, &
Isam medicum illud ei indicatum: qui eum dormientem offenderunt,
 cū n maximam noctis partem bibendo insumpsisset, adeò ut illi id
 indicari

AlKaher
 amotus.

indicari non posset. Domum ergo adeuntibus *AlHajariensibus* & *AlSajienfibus*, *Kaher* vocibus & clamore auditis expectatus est, vino gravatus; portamque, quâ effugeret, quaerenti dictum est, portas omnes viris oppletas esse: fugit ergo ad balnei tectum, unde eum ablatum in carcerem conjecerunt. *Chalifatus* ejus annus ^{ejus mors.} unus & septem menses. Deinde obscurus vixit, donec anno trecentesimo tricesimo octavo moreretur.

Sectio.

Isa Medicus, cujus mentio hic facta est, fuit *Iosephi* filius, qui *Isa Medi-*
Ebno'l Altar nomine vulgo notus. *AlKaheri* medicus fuit, & in quo ^{cus.}
fidem reposuit, quique ipsi consuleret, atque inter ipsum & *Vizie-*
ros ipsius internuntius magnâque illius tempore dignitate fuit. Huic
in arte Medicâ consors *Senan Ebn Thabet Ebn Korra*; qui & *Al-*
Kaheri. [Medicus] peculiaris erat: at fuit *Isa* majori in honore. ^{*Senan Tha-*}
Quod autem multum delectaretur *AlKaher Senane*, voluit t ut ^{*bei filius,*}
Islamismum amplecteretur, quod ille facere pertinaciter multumq; ^{*Medicus,*}
reuit; at minitante illi *AlKahero*, cum ab eo ob nimiam ipsius
ferociam metueret, demum amplexus est, ibique ad tempus substi-
tit: deinde videns *AlKaherum*, cum quid mandaret, terrorem ipsi
incutere, in *Chorasanum* fugit; at denuo *Bagdadum* reversus, ibi
mortuus est, anno trecentesimo trigesimo primo. Joculari autem
quid *Senani* accidit, dum Medicos, jubente *Chalifa* id fieri, exami-
naret; Accessit ad ipsum quidam aspectu & habitu pulchro,
venerandus & gravis, cui ille honorem exhibuit, prout species ipsius
exterior & dignitas postularet; deinde ad eum conversus, Cupto,
inquit, ut à Doctore aliquid audiam quod memoriae mandem, & ut
mihi quo Doctore in arte addiscendâ usus fuerit indicet. Doctör au-
tem è manicâ suâ chartam, in qua erant aurei præstantes produ-
cens, eâ coram *Senane* depositâ, Equidem, inquit, nec scribere nec
legere prorsus novi; Est autem mihi familia, estque victus meus
circulus continuus, rogo te ne ipsum mihi abrumpas. Ridens *Se-*
nan, Hac, inquit, conditione, ne ad ægrotum temerè accedas, cujus
[morbum] non noveris, neque Phlebotomiam adhiberi consulas,
neque medicamentum Catharticum, nisi in morbis benè notis. Re-

Dyn. IX. spondit Doctor, Hæc methodus mea est, nec unquam quid adhibui ultra Oxymel & Julebum: abiitque. Die autem crastino accessit ad ipsum Juvenis quidam vestibibus nitidis, facie pulchrâ, politus, quem intuitus *Senan*, Apud quem, inquit, ruduisti? respondente eo, Apud Patrem meum. Tunc quis, inquit, tibi Pater? respondit, p. 301. Doctor iste qui t̄ heri tecum fuit. Egregius, inquit, Doctor! Tunc eâdem quâ pater methodo uteris? respondente illo, eâdem; Cave, inquit, ne eam transgrediaris, atque Abi in pace. *Senani* autem opera sunt eximia. Astronomiæ peritus fuit, suntque illi eâ de re luculenta testimonia, quæ non opus est pluribus recensere.

AlRadi
Chalifa.

AlRadi filius *AlMoktaderi*. Ubi *AlKahero* manus iniecissent, quæsierunt de loco in quo erat *Abul'Abbas Ahmed AlMoktaderi* filius: quo indicato ad ipsum accedentes apertâ portâ ingressi sunt, ipsumque Chalifam salutatum eduxerunt, & in throno collocârunt, *AlRadii Billa* cognomen illi imponentes, feria quartâ, sexto *Formada* prioris, anno trecentesimo vicesimo secundo, fidemque illi pacti sunt duces, & populus. Vizieri munus petente *Ali Isa* filio, respondit *AlRadi*, non ferunt tempora mores *Ali*; *Ebn Mokla* magis temporis idoneus est: eumque accersitum Vizierum adscivit. Ille ad munus illud evectus, omnibus qui illi malè fecerunt, benefecit, optimèque se gessit. Anno trecentesimo vicesimo tertio magna fuit *Hanbalensium* potentia, & invaluit audacia: adeò ut in *dam* cum & vulgi domus irruerent, & sicubi vinum reperirent, illud effunderent; & si fidicinam offenderent, illam carderent, fracto quo canebar instrumento, & *Bagdadum* turbarent. Equo igitur vectus Sâtelitum præfectus ad utramque *Bagdadi* partem proclamavit, Ne congregarentur alicubi *Hanbalensium* duo, neve Antistes quis eorum oraret, nisi clarè proferret *Bismillahi-rrahmani-rrahimi*, [in nomine Dei misericordis miseratoris,] precibus matutinis & utrisque vespertinis: cumque hoc nihil ipsos moveret, prodiit rescriptum p. 302. *AlRadii* t̄ contra ipsos publicandum, quo vitio vertit illis quod facerent, atque ipsos reprehendit, quod assimilationem [in Deo] aliaque hujusmodi crederent, in quo [ita scriptum fuit:] Aliquando asseritis facies vestras deformes fœdas ad similitudinem esse Domini seculorum, & mentionem facitis volæ manus, & digitorum, & pedum,

Hanbalensi-
um insolentia.

dam, & calceorum aureorum, & crinis crispi, & descensus in mun-
 dum. Maledicat Deus Satanæ, qui abominanda hæc vobis sugges-
 sit; quàm falsus est! Imperator fidelium autem jurat per Deum,
 senò, juramento ad quod præstandum obligatur, ni à more vestro
 detestabili, & viâ vestrâ obliquâ recesseritis, se vobis illaturum ver-
 bera, vincula, dissipationem, cædem, atque immisurum collis vestris
 gladium; domibus & sedibus vestris ignem. Anno trecentesimo
 vicesimo quarto impulit necessitas *AlRadium*, ut *AbuBecrum Mo-*
ammedem filium *Rayeki* imperatorem exercitus crearet; eum ergo
 Imperatorem Imperatorum constituens, vestigalibus & tributis &
 curiis per omnes regiones præfeci, jussitque in omnibus suggestis
 nominis ejus in concionibus mentionem fieri; atque ab eo tempore
 irritum factum est Vizieri munus. * *Ratek* siquidem & ipsius Scriba
 omnium rerum curam gerebant; eodémque modo quicunque post
 ipsum Imperatores Imperatorum fiebant [se habebant.] Omnes
 pecuniæ in eorum Gazophylacia importabantur, easque pro libitu
 erogabant, & Chalifæ nihil aliud quàm quod ipsis visum, relinque-
 bant. Anno trecentesimo vicesimo sexto, *Moezzo'ddula Abu'l*
Hosain † *Ahmed Bowala* filius *Ahwazum* occupavit. Eodem Scri-
 psit *Abu Ali Ebn Mokla* ad *AlRadium* ipsi consulens, ut *Ebn Ra-*
teki ipsiusque affeculis manus injiceret, spondensque se ab illis rei
 millies millies mille aureos eliciturum. Consuluit etiam ut *Tahce-*
num loco *Ebn Rateki* substitueret; rogavit etiam illum ut ipse do-
 mo suâ se transferens, apud eum in Chalifæ palatio maneret, in
 quo illi annuit. At ubi in Chalifæ ædes pervenerat, ipsum in cubi-
 culo clausum detinuit, ostenditque *Ebn Rateko* quod scripserat *Ebn*
Mokla, quam ob rem ille *AlRadio* gratias egit. Neque desistit
 ab *AlRadio* *Ebn Moklam* instanter petere, donec illi è carcere edu-
 cto præcideretur manus. Deinde adhibita curatione sanatus ad *AlRa-*
dium [iterum] scribens, Vizieratum petiit, dixitque abscissionem
 manus nihil impedire, quo minus officium suum præstaret; calamum
 enim manui præfixæ alligatus scribebat; minitabatur etiam *Ebn Ra-*
teko. Jussit ergo *AlRadio* linguam ei præcidi: deinde in carcerem
 adductus arctè habitus est, cum non esset qui ipsi inserviret; atque
 eo redactæ sunt res ipsius, ut cum aquam hauriret manu sinistra,
 unam ore teneret, magnâque miseriâ afflictus est, donec moreretur.

Eodem

Dyn. IX. Eodem anno *Yahcem Bagdadum* accedens *AlRadium* convenit, qui in eum Imperatoris Imperatorum munus loco *Ebn Rateki* contulit. Anno trecentesimo vicesimo nono mortuus est *AlRadi* aquâ intercute, medio mensis *Rabii* prioris. Fuit Chalifatus ipsius annorum sex, & decem mensium. Doctus fuit, Poeta, munificus, liberalis, doctorum & virorum præstantium colloquiis eorumque consensu gaudens.

Sectio.

P. 304. Fuit *Bagdadi* in † Chalifatu *AlRadii* post annum trecentesimum
Matthews vicesimum, & ante tricesimum; *Nathaus* fil. *Tunesi* Dialecticus,
Ebn Yunus Christianus, artis Logicæ peritus; quam explicans sæpius eundem
 Dialecticus. sermonem repetebat, cum ipsi propositum esset docere, & ut intel-
 ligeretur efficere. Fuit ex incolis *Dirkana*, ubi educatus est in scho-
 la *Mar Mari*. Studuit etiam apud *Ruphilum* & *Benjaminum* Mo-
 nachos *Facobitas*, ipse sectâ *Nestorianus*. Mentionem ejus faciens *Mo-*
hammed Ebn Isaac AlNadim [Computator] in libro suo, Illi, in-
 quit, debebatur principatus inter Dialecticos seculi & regionis
 suæ.

AlMottaki *AlMottaki* filius *AlMoktaderi*. Cum moreretur *AlRadi*, fuit
 Chalifa. *Yahcem Cusa*, unde per *Cusiensem* Scribam ipsius perlatæ sunt lite-
 ræ, quibus jussit apud *Abu'lKasem Solymanem AlRadii* Vizierum,
 convenire *Aliidas*, Judices, *Abbasidas*, & regionis primores: quos
 cum consulisset *Cusiensis* quemnam ad Chalifatum promovendum
 censerent, consenserunt omnes in *Abrahamum AlMoktaderi* filium,
 cui pactâ fide ipsum *AlMottakium Billa* appellârunt. Ille ergo ad
Yahcemum vestem & vexillum *Wasetum* misit, & *Solymanem* Vizi-
 erum confirmavit; cui tamen nihil munei istius præter nomen cessit,
 administratio enim rerum totâ penes *Cusiensem Yahcemi* Scribam
 fuit. Hoc anno, viz. trecentesimo vicesimo nono interfectus est
Yahcem, quem interfecerunt *Cordi*, dum ad fluvium *Faur* venaretur.
 Illo interfecto, *Abu Abdalla AlBaridi* *Bagdadum* ingressus in
 [loco] *AlShakii* [dicto] sedem posuit; ubi ipsum adierunt Vizi-
 erus, Judices, Scribæ, virique primarii, misitque ad eum *AlMottaki*
 incolumitatem ipsi gratularum, nec non ad noctes plures commea-
 tum. Deinde mittens *AlBaridi* ad *AlMottakium* quingentos mille
 aureos

aureos petiit quos exercitui distribueret: quod cum ille facere recu-
saret, iterum mittens ei minatus est, commemorans quid *AlMo'tazzo*,
AlMostaino, & *AlMohradio* contigisset. Misit ergo illi integram
quingentes mille aureorum summam. Nunquam autem convenit
AlBaridi AlMottakium, quamdiu *Bagdadi* substitit. At ubi in ma-
nus *AlBaridii* pervenisset pecunia, nec quicquam inde commodi per-
cepissent milites, illi tumultuati bellum ei intulerunt; à quibus fugi-
ens ipse, cum fratre, filioque & affeculis suis, aquâ delatus *Wasetum*
descendit: rerumque *Bagdadi* potitus est *Curtacin Dailamensis*, qui
AlMottakium conveniens muneri Imperatoris Imperatorum præfe-
ctus est, vesteque indutus. Paulò post *Mohammed Ebn * Rayek*, è Syria ^{*al. Rakeh.}
Bagdadum reversus, Imperator Imperatorum factus est. Anno tre-
centesimo tricesimo interfecto *Ebn Rayeko*, *Nasero'ddaulam Ebn Ham-* ^{*al. Ratko.}
dan in munus Imperatoris Imperatorum suffecit, fratremque ipsius
Abu'l Hasan Alim veste induit, eumque *Saifo'ddaulam* cognomina-
vit. Paulò post Turcæ contra *Saifo'ddaulam* tumultu excitato ipsum
nocte adorti sunt; ille verò à castris suis fugâ se proripuit: cujus rei
fama cum ad fratrem ipsius *Nasero'ddaulam* pervenisset, ille *Mause-*
lum profectus est; munere Imperatorio tredecim menses functus;
factusque est *Tuzun* Imperator Imperatorum. Anno trecentesimo ^{*al. Tuzun.}
tricesimo primo mortuus est *AlSaïd Nasr Ebn Hamdan Ebn Ismail*,
Dominus *Chorasani* & regionû *Transfluvialium*; Vir benignus, libe-
ralis, prudens. Fertur, cum diuturna esset † ægritudo ipsius, utpote
quæ eum tredecim menses detinuit, struxisse ipsum in arce sua domum
quam oratorium appellavit, quo vestibus mundis indutus nudis pe-
dibus iret, ibique oraret, & petitiones & supplicationes effunderet,
à rebus injustis & sceleribus abstinens, donec morte vitam commu-
taret. *Chorasano* & regionibus *Transfluvialibus* post ipsum impera-
vit filius ipsius *Nuho* [*Noa*,] & cognominatus est *AlAmir alHamid*.
Eodem [anno] *AlMottaki Tuzunum* Imperatorem *Turcam* veste
[in honoris signum] induit, ipsumque Imperatorem Imperatorum
constituit. Eodem Imperator Græcorum ad *AlMottakium* mit-
tens, sudarium quo Christus faciem suam absteraserat, & in quo fa-
ciei ipsius figura impressa fuit, petiit, (fuit enim in Ecclesia Rohæ)
pollicitus si ipsum mitteret dimissurum se perquam multos *Mosle-*
miorum captivos. *AlMottaki* ergo Judices, & Legis-peritos con-

330

p. 306.

Christi su-
darium.

Dyn. IX. soluit, quorum quidam illud tradi noluerunt; alii annuerunt dicentes, Satius esse ut *Moslemii* è vinculis, afflictione & angustia, quibus premebantur, liberarentur. Jussit ergò *AlMottaki* tradi Iudarium, misitque cum illis qui Captivos reciperent. Anno trecentesimo trigésimo secundo prodiit *Bagdadi* latro quidam, cui [capiendo] impares erant homines, securum ipsum præstante *Ebn Shirazado*, qui è summis *Tuzani* ducibus fuit, eumque veste induente: pactus enim cum eo erat, ut singulis mensibus quindecim mille aureos, ex iis quæ furâdo lucrati essent ipse & socii sui, ad ipsum afferret, quos ab eo continuè accipiebat; * quod aviditatis est, cui nihil simile auditum atrocitate par-

* al. cui ejus nequitie nihil &c.

P. 307.

Eodem anno, incrementum metu *AlMottakii* à *Tuzuno* Imperatore Imperatorum, † qui tum *Waseti* erat, misit *AlMottaki* peticum à *Nasero'ddala Ebn Hamdan* ut exercitum militum mitteret, qui ipsum *Mauselam* comitarentur: quos cum ille misisset cum patruale suo, egressus ad ipsos *AlMottaki* cum uxoribus, liberis, & familia sua, *Mauselam* profectus est, ubi apud *Ebn Hamdanum* mansit. Deinde ab ea *Raccam* abiens, ad *Tuzunum* legatos misit pacis condiciones petens. Juramento ergo se obstrinxit *Tuzun* Chalifæ & Viziero, descenditque *AlMottaki* *Raccâ* ad *Euphratem*; at cum *Hitam* usque pervenisset, ibi substitit, missis qui juramentum à *Tuzuno* denuo exigerent; qui rursus juravit, & *Bagdado* obviam *AlMottakis* prodiit, cui in *AlSendia* obviam factus, [equo] descendit, terramque osculatus, Ecce, inquit, juramentum meum & obsequium tibi præstiti, tum de eo & Viziero, reliquisque mandata dedit, ut in castris suis collocarentur cum *AlMottakii* foeminis & liberis; deinde oculis ei inunctis visum ademittit, cæcusque factus est *AlMottaki*. Die autem sequente *Tuzun* *Bagdadum* abiit, urbem [illam] in potestate sua habens. Fuitque Chalifatûs *AlMottakii* annorum trium & sex mensium.

* AlMottakio visus ademittus.

AlMosnacphi Chalifa.

AlMosnacphi, *AlMosnacphi* filius. *Tuzun*, ubi in *AlMottakium* manum iniecerat, *AlMosnacphium* *Billa*, qui idem est *Abu'l Kasem Abdulla AlMosnafi* filius, ad se *AlSendiam* accersit, ubi ipse, una cum populo, fidem illi pactus est, anno trecentesimo tricesimo tertio. Causa autem quod illum Chalifam renuntiarent, ea fuit quam narravit quidam è *Tuzani* familiaribus. Ego, inquit, ab amico quodam invitatus, † ipsum adii, qui mihi retulit, cum uxorem apud

p. 308.

apud quosdam duxisset, dixisse ad ipsum mulierem, *AlMottaki* iste Dyn. IX.
odio vos habet, & vos illum odio habetis, vitiaque vestra detexit, nec
sincero erga vos affectu est: at hic quidam est è Chalifarum stirpe,
(commemorata interim ipsius prudentia & pietate) quem si ad Cha-
lifatum promoveritis, erit vestra creatura, vestra plantatio, vobisque
ingentes retegēt thesauros, quas nemo præter ipsum comper-
tos habet, atque ita à metu & custodia immunes tandem eritis. Cui
ego; Vellem, inquam, ipse mulieris verba audire; quam cum mihi
adduxisset, vidi mulierem prudentem, sagacem, quæque mihi ea-
dem ferè retulit: quin & virum ipsum ad me perduxit habitu mulie-
bri, qui mihi se notum fecit, sponditque se ubi essent ostingentes
mille aurei indicaturum, meque sermonibus qui virum prudentem, &
intellectu præditum decerent, allocutus est. Hæc cum ad *Tuzunum*
accedens ipsi narrâssem, insiderunt animo ipsius verba mea, fuitque
quod fuit. Erat autem mulier ista *AlMostasphi* procuratrix, seque
Alamam appellavit, omnesq; ejus res penes ipsâ erant. Eodem anno
Saifo'ddaula Halebum profectus ipsam occupavit. Fuerat ille *Rakka*
cum *AlMottakio*, quo *Bagdadum* reverso, ipse *Halebum* contendit,
eaque potitus est; inde *Hemesam* profectus est, ubi ei occurrit exer-
citus *AlAchshidi Mohammedis* filii *Togogii Egypti & Syria* Domini,
cum ipsius liberto *Caphuro*; cumque manus conseruissent, in fugam
datis *Achshidi* exercitu & *Cafuro*, *Saifo'ddaula* urbe *Hemese* potitus
est: inde *Damascum* profectus eam obsidione cinxit, at cum eam
non aperirent incolæ recessit. Anno trecentesimo tricesimo quarto,
† mense *Moharramo* obiit *Tuzun* domi suæ, *Bagdadi*; exercitus au-
tem coacti sibi præfecerunt *Zairacum Ebn Shirazad*, cui sacramento
dixerunt & ipsi & *AlMostasfi*; ad quem ingressus *Ebn Shirazad*
honoratus rediit, vocatusque est Imperator Imperatorum. Paulò
post *Bagdadum* accedente *Moezzo'ddaula Ebn Bowais* abdide-
runt se *AlMostasfi* & *Ebn Shirazad*; quo latente *Mauselam* profecti
sunt *Turca* qui sub ejus imperio erant, cumque longius recessissent
prodians *AlMostasfi* ad arcem Imperatoriam reversus est, ac præ se
gandiam ob *Moezzo'ddaula* adventum tulit: ad quem ingressus
Moezzo'ddaula Ebn Bowais, ipsi fidem pactus est, ipsæque ei jura-
mentum præstitit. Apparuit etiam *Ebn Shirazad*, & ad *Moez-
zo'ddaulam* accedens ab eo tributis & vectigali exigendis præfectus
est.

334

p. 309.

Dyn.IX. est: fuitque Imperium *Ebn Shirazadi* trium mensium & viginti dierum, *AlMostacfi* autem *Moezzo'ddaula* veste honoraria induit, eique eodem die cognomen *Moezzo'ddaula* indidit; fratremque ipsius *Alim*, cognomen *Amado'ddaula*; & *AlHasano* fratri, *Rucno'ddaula*: iussitque nummis tam argenteis quam aureis, eorum nomina & cognomina imprimi. Eodem anno *Moezzo'ddaula* nuntiatum est *Alamam AlMostacfi* procuratricem, ejus dignitate sua submovendi propositum habere; ipse ergo cum hominibus ad Chalifam accessit vicesimo secundo *Fomada* posterioris: deinde accedentes *Dailamita* duo *AlMostacfi* manum prehenderunt, quam ille, eos ipsam osculari velle ratus, illis porrexit, illi vero ipsum folio detraxerunt, ipsiusque tiaram collo circumdantes pedibus euntem abduxerunt † ad aedes *Moezzo'ddaula*, ubi in vincula conjectus est; Procuratrici autem ejus *Alama* capræ lingua abscissa. Fuit Chalifatus *AlMostacfi* spatium annus & quatuor menses; res suas semper gerere coactus est ad arbitrium *Tuzuni* & *Ebn Shirazadi*. Cum inauguratus esset *AlMoti*, ipsi traditus ab eo oculis privatus & excæcatus est. Mansitque in carcere usque ad mortem detentus.

P. 310.

AlMostacfi
excæcatus.

Seçtio.

Helal me-
dicus.

* *al. Abnonis*

Hoc tempore è Medicis illustribus fuit *Helal* filius *Abrahimi* filii * *Zahrûni*, *Sabius Harranensis* medicus, *Bagdadi* inquilinus. Acutus erat, prudens, medendi optimus artifex, variis scientiarum generibus imbutus, apud *Bagdadi* nobiles in honore fuit, & cum iis artis suæ gratia consortium habuit; inserviit Imperatori Imperatorum *Tuzuno*. De eo [hæc] retulit filius ipsius *Abrahim*; Vidi, inquit, patrem meum, die quodam quo *Tuzuno* operam collocarat, (quo & veste honoraria ipsum induerat, & mulo pulchro sella grandi vehi jusserat, nec non quinquies mille nummis argenteis donaverat,) nihilominus animo turbatum, & cogitationibus variis distractum: cui ergo ego, Quid est quod te, Domine mi, tristem videam, cum oporteret te hujusmodi die, lætitia perfundi: Respondit, Fili mi, Vir iste (*Tuzunum* innuens) stultus est, resque loco non suo ponit, nec lætari possum ob beneficia quæ in me ab eo collata sunt, præ ignorantia [ipsius.] Nostin' quam ob causam hæc me veste induit? Dixi, Minime.

Minime. Respondit, bibendum ei præbui medicamentum catharticum, Dyn. IX.
 quod cum violenter eum moveret, & viscera ipsi excoriaret, sæ-
 pius sanguinem spissum excrevit; adeo ut ipsi postea præberem
 quod illud removeret, † eique quod timebatur, [prævertendo] satis p. 311.
 esset. Ille interim præ stultitia sua credens emissionem sanguinis isti-
 us sanitatem sibi procuratam, ea quæ vides in me contulit benefi-
 cia. Non possum autem non timere, ne aliquando malum, cum aul-
 la subest causa, suspiceretur, malèque ab eo multer.

Al Moï *AlMoktaderi* filius. Est idem *Abu'lKasem AlPhadl Ebn* *Al Moï*
Chalifa.
AlMoktader. Inauguratus est die *Foris* vicefimo secundo *Formada*
 posterioris, anno trecentesimo tricesimo quarto. Retro autem magis
 ac magis iverunt res Chalifatus, nec superfuit Chalifæ Vizierus;
 Scriba tantum illi fuit, qui reditus & vestigalia ipsius procuraret:
 Summatim, nihil penes *AlMotium* erat, nisi quod illi designavit
Moexxo'ddula, quod ad quædam illi necessaria paranda sufficeret.
 Hoc anno mense *Dhu'lHajja* obiit *Damasci Achshid* Regionum *E-*
gyptiacarum Dominus, cui in imperio successit filius ipsius *Abu*
Faur; rebus autem administrandis præfuit *Casur* Eunuchus niger.
Casuro autem in *Egyptum* profecto *Saifo'ddula Damascum* contem-
 dens eam occupavit: Deinde reverso *Casuro* ex *Egypto Damasceni*
Saifo'ddulam expulerunt. Anno tricesimo septimo *Saifo'ddaula*
Hamdani filius in *Gracorum* ditiones profectus occurrentibus *Graci*
 factaque pugna in fugam conversus est. Ceperuntque *Graci Mar-*
ashum, & *Tarsensibus* bellum intulerunt. Anno trecentesimo octavo
Amado'ddaula Bowaisa filius cum frequentibus morbis conflictatus
 est in urbe *Shirazo*: Cum ergo mortem sibi imminere sentiret, nec
 esset ei † filius, ad fratrem suum *Rucno'ddaulam* mittens, petiit ut sibi p. 312.
 filium ipsius *Adado'ddulam Phanochofraum* mitteret, quem succes-
 sorem destinaret; cumque ad ipsum accessit, domi suæ in solio col-
 locavit, ipseque coram eo stans hominibus mandavit ut illi morem
 gererent, fuitque dies iste celebris & insignis. Anno trecentesimo
 tricesimo nono, *Saifo'ddaula Hamdani* filius regiones *Gracorum* hosti-
 liter invadens & in iis longius progressus captivos & spolia cepit: ac
 cum exire vellet, illi viarum angustias præcluserunt, adeo ut qui
 cum illo erant *Moslemis* quæ capti quæ cæsi perirent, *Graciq;* spolia &
 captivos recuperarent, & *Moslemorum* impedimentis & opibus potiren-

Dyn. IX. tur, ipso *Saiso'ddaula* cum paucis admodum evadente. Anno trecentesimo quadragesimo tertio mortuus est Imperator *Noa Ebn Nasar ALSamanius* mense *Rabia* posteriori, ipsi in regno *Chorasani* succedente filio ipsius *Abdo'lMaleco*. Eodem incursionem faciens *Saiso'ddaula* in ditiones *Gracorum Nicephori* Domestici filium interfecit, quod ille graviter ferens coactis copiis multis *Gracorū, Rusorum, & Bulgarorum*, ad imperii confinia tendit, ac cum obviam ei procedente *Saiso'ddaula* concurrissent, acriter pugnatum est, utroque exercitu fortiter sustinente: deinde victoria potitis *Moslemiis*, & in fugam datis *Gracis*, capti sunt Domestici gener, & nepos ex filia: Anno trecentesimo quadragesimo nono, rursus incursionem faciens *Saiso'ddaula* in ditiones *Gracorum*, captivis & spoliis positus est, victosque abduxit, *Charshenam* usque profectus, *Graci* autem viarum angustias præoccuparunt: cum ergo redire vellet, dixerunt qui cum eo erant è† *Tarsensibus*, suademus ne eadem quā ingressus es viā revertaris, sed ut nobiscum redeas per vias nobis notas. Ille verò consilium eorum respuit: erat siquidem sententiæ suæ tenax, eique illi inniti placuit, nemine in consilium adhibito, ne diceretur, aliorum consilio rem prospere egit. Ipso ergo eadem quā ingressus fuerat viā revertente, superiores facti *Graci* quæ abduxerat spolia recuperarunt, gladio sociis ipsius inflicto, illisque partim cæsis, partim in vincula datis, ipse cum trecentis viris post difficultatē & molestiam evasit. Anno trecentesimo quinquagesimo, cū decidente equo sub *Abdo'lMaleco Noa* filio *Chorasani* domino, ipse lapsu mortuus esset, successit illi frater ipsius *Mansur Noa* filius. Anno trecentesimo quinquagesimo primo, mense *Moharramo* *Graci* cum Domestico castris contra *Ain Zarbam* positis, eam deditione ceperunt: quam ingressus, primā [statim] nocte præconis voce per urbem edixit, ut omnes incolæ se ad templam reciperent, si quis domi suæ moraretur interfectum iri. Prodierunt ergo quotquot prodire poterant. Facto autem mane viros suos, qui sexaginta millia erant, misit, qui quamplurimos, tam viros quam foeminas & pueros, extra templum repertos, trucidarunt: edixitque illis qui in templo erant, ut è regione quocunque vellent eo statim die excederent, si quis ad vesperam maneret cæde luiturum. Exierunt ergo se invicem trudentes adeo ut non pauci compressione morerentur,

p. 313

tur, & quâ via duceret pergentes, quò irent nescientes, in viis perie-
runt: † *Graci* autem quotcumque in urbe die inclinante reperirent, in-
terfecerunt. Adveniente autem jam jejunio *Graci Casarcam* re-
cesserunt, cum animo post festum redeundi. Eodem ceperunt *Graci*
urbem *Haleb*, & ab eadem sine causa recesserunt. Eodem Imper-
ratorem sibi constituerunt *Graci Nicephorum Domesticum*, & quen-
dam nomine *Shumuskin* [*Zimisken*] ei Domesticum. Anno tre-
centesimo quinquagesimo sexto obiit *Moezzo'ddaula* filius *Bowaisa*,
Bagdadi, & principatum obtinuit filius ipsius *Bachtiyar*, qui *Az-
zo'ddaula* cognominatus est. Erat autem *Azzo'ddaula* alterâ manu-
um truncatus, quæ ei in prælio quodam abicissa est. Eodem *Abu*
Taglab manus patri suo *Nasero'ddula Hamdani* filio injiciens, in arce
eū incarceravit, utpote quod ætate jam provectus moribus esset dif-
ficilioribus, filiosque suos arctè haberet, bonis que ipsorum propo-
sitis adversaretur, adeo ut ipsos illius tæderet. Anno trecentesimo
quinquagesimo septimo, occuparunt *Graci* urbem *Antiochiam*. An-
no trecentesimo sexagesimo primo ex *Afrika* egressus *Al-Motaz-
ledini'lla* regionum occidentalium Dominus, in *Egypti* provinci-
as tendit, & prope Cyrenæ castra posuit, quo cum ad ipsum pervenis-
sent ipsius pedites, Præfecti, & familia, quicquid sibi in palatio opum
& supellestilis fuit collegit, adeo ut è nummis aureis fasis instar la-
pidem molarium conflarentur, quorum † bini camelo gestandi im-
ponerentur: deinde profectus est donec *Alexandriam* perveniret,
quò cum ad ipsam accessissent *Egypti* incolæ & magnates, ipsos ob-
vios habens honorificè & benignè tractavit, pergenique *Al-Kaheram*
ingressus *Ramadan* quinto, anno trecentesimo tricesimo quinto, re-
gionibus *Egyptiacis* sine pugna aut dimicatione potitus est. Anno
trecentesimo sexagesimo secundo *Domesticus* urbem *Amedam* profe-
ctus est, in qua erat *Hazarward Abu'lHijâi* filii *Hamdani* servus; qui
ad *Abu Taglabum* scribens ipsum imploravit, atque opem ab ipso pe-
tiit, cumq; ille fratrem suum *Hebat'allam Ebn Nasero'ddula* ad ipsum
misisset, junctis copiis *Domesticus* bello aggressi ipsi obviam ierunt,
finiente mense *Ramadano*: ac *Domesticus* quidam multitudine superior
fuit, verum cum ipsi loco angusto occurrerent, in quo equi transire
non possent, ac *Graci* apparatu bellico destituerentur, *Moslemii* ipsum
captivum ceperunt, qui carcere inclusus mansit donec morbo cor-
riperetur.

356

p. 315

Dyn. IX. riperetur anno tricesimo sexagesimo tertio; ac summā quidē curam ei medendo adhibuit *Abu Taglab* accersitis Medicis, quorum operā nihil proficiente mortuus est. Anno sexagesimo tertio medio mensis *Dhu'lKaada* seipsum Chalifatu abdicavit *Al Mo'i*, tradito eo filio suo *Tayco-lilla*: fuitque spatium Chalifatus ejus annorum viginti novem & quinque mensium.

Sectio.

339

*Mohammed AlPharabi Philo-
sophus.
P. 316.*

Anno trecentesimo tricesimo nono obiit *Mohammed Ebn Mohammed Ebn Tarchan Abu Nasr AlPharabi* in urbe *Damasco*. *Pharab* autem urbs est quædam *Turcarum* in regione *Mawara'lNahra* [transfluviali.] † *Abu Nasr* autem *Eracum* ingressus sedem *Bagdadi* fixit, ubi Philosophiæ operam dedit apud *Johannem Ebn Jaballad AlMostanf* tempore *AlMoktaderi*, magnosque sub eo progressus faciens supra socios suos eminuit, eosque in veritatis indagatione superavit, ac artis Logicæ profunda eruit, ejusque arcana detexit, ac captu facilia reddidit, & quicquid ex ea ipsi opus fuit digessit in libros sensibus perspicuis & conceptibus subtilibus [resertos,] quibus de iis admonuit, quæ ab *Alkindi* aliisque omissa fuerant de arte Analytica & discendi methodis: attigeruntque libri ejus Logici, Physici, Metaphysici, & Politici finem sufficientem & scopum egregium. Porro coætaneus fuit *Abunaser AlPharabi Abu Basharo Matthaeo Ebn Tuneso*, nisi quod eo annis inferior, scientiâ superior fuerit. *Halebum* autem profectus *Abu Nasr AlPharabi* ad *Saifo'ddulam Abu'lHasan Alim Ebn Abi'l Hija Ebn Hamdan* ad tempus sub ejus protectionem se continuit habitu *Sufii*. *Saifo'ddula* verò perspectum habens quem in scientia gradum obrineret, quantumque intellectu polleret, ipsum dignitate & honore affecit: inde cum eo *Damascum* profectus, ibi diem obiit. Porro diebus *AlMotii-lilla* & præfecturam gerente *AlAktao* [i.e. manu truncato] * *Moezz'o'ddula Ahmed Ebn Bowais* [floruit] *Thabet Ebn Senan Ebn Thabet Ebn Korra*, arte Medicæ clarus, fundamenta ejus perspecta habens, dubiorum quæ in libris occurrerent solvendorum peritus, *Nasocemii Bagdadensis* eo tempore curam gessit. Composuit *Thabet* iste librum † in historia ubique terrarum celebratum, quo haud alius copiosior in historia conscriptus est, res gestas continet ab anno circiter ducentesimo nonagesimo ad

for:legen.
*Ebn Moez'
zo'ddula.
Thabet Ebn
Senan Me-
dicus &
Historicus.
P. 317.*

tempus

tempus quo obiit aliquo mensium anni trecentefimi sexagesimi Dyn. IX. tertii, cui appendicem addidit ipsius ex sorore nepos *Helal*: qui nisi extarent, ignorarentur multa quæ ad historiam temporum istorum spectant. Eodem tempore claruit * *Afrihi Ebn Adda Ebn Hamid* *Afrihi Dialēcticus.* *Ebn Zacharia Tacritensis* dialecticus, *Bagdadi* advena, inter *Logicos* ** al. Tabya.* tempore suo princeps. Literis operam dedit sub *Abu Nasro Al-Pharabio*. Christianus fuit, sectâ *Jacobita*. In libris transcribendis assiduus fuit; multos manu sua descripsit scriptura æquali & luculenta: intra diei ac noctis spatium ultra centum folia abolvebat. Sunt illi opera, interpretationes, & versiones plurimæ. Mortuus est decimo tertio mensis *Ab*, anno *Alexandri* millesimo ducentesimo octogesimo quinto, & sepultus in Ecclesia *AlKatia*, *Bagdadi*, annos natus octoginta unum, Solares.

AlTaycus filius *AlMoti*, cui nomen *Abu'lFadl Abdo'lcarim*. *Cau-* *AlTaycus Chalifa.* *sa* quod ad Chalifatum eveheretur fuit, quod pater ipsius *Almoti*, paralyti laboraret, hæsitaret linguâ, & difficulter se moveret: quod celante ipso, cum *Sebegtecino* innotuisset, suavit ille, ut se Chalifatu exuens eum *Tayco-silla* filio suo traderet, quod & fecit anno trecentesimo sexagesimo tertio. Eodem anno † *Mecca* & *Medina* in conventu solenni oratum est in concionibus pro *Moezz* *P. 318.* *ledin-Alla*, *Alida*, *Egypti* Domino. Eodem adveniens *Adado'ddaula Erako* potitus est, & *Bachtiaro* manus iniecit, deinde iterum ipsum dimisit; reversusque est *Bachtiar Meccam*, ut antea fuerat, Imperator Imperatorum. Anno trecentesimo sexagesimo quinto obiit *AlMoezz Alida* in *Egypto*, qui primus Chalifarum *Alidarum* *Egypto* potitus est, iaccesore sibi relicto filio suo *AlAzizo*. *AlAziz Chalifa Egypti.* Anno trecentesimo sexagesimo sexto, mense *Moharram*, obiit *Rucno'ddaula Abu Ali AlHasan Ebn Bowaisa*, successor in ditionibus suis relicto filio suo *Adado'ddaula*. Eodem obiit *Ebn Nub*, [filius *Noa*] *Chorasani* Dominus, *Bochara*, post quem imperio potitus est filius ipsius *Nub* [*Noa*.] Anno sexagesimo septimo *Adado'ddaula Bagdadum* profectus ad *Bachtiarum* mittens ipsum ad obsequium sibi præstandum invitavit, & ut, *Erako* relicto, quocunque liberet, se reciperet, excepta *Mausela*. Exiit ergo *Bachtiar Bagdado* in *Syriam* proficisci statuens, *Adado'ddaula* autem *Bagdadum* ingressus est, atque ipsius in concionibus facta mentio contra ac fieri solebat, atque ad

Dyn IX.

p. 319.

*al Sham-
ciri.

portam ipsius ter pulsatum [tympano,] quod nec apud eos qui ante eum fuerant in more fuit. Ad *Bachtiarum* verò, *Bagdado* egressum *AlHaditham* usque, cum accessisset *Abu Taglab* cum viginti militum millibus, simul *Erakum* versus abierunt: quo audito, *Adado'ddaula Bagdado* adversus eos profectus, cum in *Tacriti* finibus obviam facti essent illis in fugam conversis *Bachtiarum* captum trucidavit, ac *Mauselam* versus profectus † ditionem filiorum *Hamdani* occupavit: At *Abu Taglab Ebn Nasero'ddaula Ebn Hamdan* in *Syriam* abiens, cum *Damascum* pervenisset ibi occisus est. Anno trecentesimo sexagesimo nono mittens *Adado'ddaula* ad fratres suos *Phacro'ddaulam* & *Mowaiado'ddaulam*, ipsos ad obsequiū & assensum invitavit; cui *Mowaiado'ddaula* cupide annuit; *Phacro'ddaula* verò responsum quasi à pari, & consorte dedit; ob quod iratus ipsi *Adado'ddaula* versus *Hamdanum*, in quo erat *Phacro'ddaula*, profectus est: ille autem cæde cognati sui *Bachtiani* memor, ab ipso timens, inde egressus est fugam captans, & in *Giorgianam* abiit; ubi apud *Shamso'lMaáli Kabusum* *Washamciri filium diversatus est, ad ipsius patrociniū confugiens, qui ipsi & tutelam, & hospitium præbuit, & majora præstitit quam ipse animo conceperat. Hoc in itinere accidit *Adado'ddaula* Epilepsia, qua & [antea] correptus fuerat *Mausela*, quod celavit; unde obliviosus valde evasit, ut non nisi difficulter admodū res alicujus reminisceretur: quod etiam clam habuit. Atq; hic mundi mos est, ut nemini sincerus fluat. Eodem anno cœpit *Adado'ddaula Bagdadū* instaurare, utpote quæ continuis dissidiis diruta fuerat: structisq; templis & foris magnā pecuniæ vim erogavit in Antistites, Doctos, [Alcorani] Lectores, affines & infirmos, qui in templis diversantur. Fluvios etiam, qui oblitterati fuerant, denuò effossos & æquatos redintegravit. Eodē renovata est amicitia inter *Tayem-lilla*, & *Adado'ddaulam*. *Tayem-lilla* enim ipsius filiam uxore duxit: qua in re hanc sibi scopū proposuit *Adado'ddaula*, ut è filia sua nasceretur filius quem hæredem illi destinaret, † essetq; Chalifatus puero qui ipsis genere conjunctus esset. Erat autem dos centies mille aurei. Eodem grave ortum est dissidium inter vulgus *Shirazi Moslemios* & Magos, in quo direptæ sunt Magorum domus, ipsique verberibus excepti, cæsis non paucis. Mittens ergò *Adado'ddaula*, qui omnes qui ei negotio se immiscuerant conquirent, ipsos verberatos & severè castigatos increpuit. Anno trecentesimo septuagesimo primo apertum est *Nosoca-*

minum *Adadiense* ad partem *Bagdadi* occidentalem, omniâque qui Dyn. IX.
 bus opus fuit medicamenta eò comportata. Eodem misit *Adado'd-*
danla Judicem, *Abu Becrum Ebnol' Bakellan* appellatum, legatum ad
Gracorum Imperatorem; quo cum pervenisset, monitus est ut terram
 coram ipso deoscularetur, quod illo recusante curavit Imperator fieri
 portam exiguam per quam Judex non nisi incurvatus ingrederetur.
 Ille verò visa porta, quid subesset rei intelligens, obverso tergo
 ingressus est, dein postquam per eam transiisset erectus se Imperatori
 obvertit. Anno trecentesimo septuagesimo secundo *Adado'ddanla*, in-
 gravescente Epilepsia, qua corripì solebat, ea suffocatus interiit 372
Bagdadi octavo mensis *Shawali*, cum *Erako* præsuisset quinque
 annos & dimidium. Ac confidente filio ipsius *Samsamo'ddanla Abu*
Calijar AlPharao accessit *AlTayens-lilla* ipsum consolatum. Natus
 autem erat *Adado'ddanla* annos quadraginta septem. Filium suum
Sharfo'ddanlam Abu'lPhawares, jam antea in *Caramaniam* eam occu-
 patum miserat. Fuit autem *Adado'ddanla* [vir] intellectu pollens;
 egregius, boni regiminis, † successibus felix, summæ gravitatis, alta p. 321.
 animo volvens, consilio sagax, virtutes earumque cultores amans;
 ubi dandi locus esset, munificus; ubi dare non deceret, manum cohi-
 bens, rerum fines respiciens. Mortuo *Adado'ddanla* in Imperio illi
 successit filius ipsius *Samsamo'ddanla Abu Calijar*, qui fratribus suis
Abu'lHasano Ahmedi & *AbuTabero Firuzshaho*, in honoris signum
 vestibus donatis, *Persiam* designavit: at frater ipsorum alter *Shar-*
fo'ddanla, qui in *Caramania* fuerat, adventum eorum *Shirazum* præ-
 currens, ipsam occupavit. Anno trecentesimo septuagesimo tertio
 obiit *Mowaiado'ddanla* in *Georgiana*, morbo angina, reversusque est
 frater ipsius *Phacro'ddanla* ad regnum suum, qui cum *Samsamoddanla*
 concordiam coluit, adeò ut unâ quasi manu omnia agerent. Eodem
Badus Cordus Hamidiensis Mansela ingressus ipsam occupavit; cùmq;
 increvisset ipsius potentia, animo concepit se *Bagdado* potiturum, &
Dailamenses inde pulsorum. Metuens ergo ipsum *Samsamo'ddanla*, ac
 de illo sollicitus, adeò ut nullæ alii rei animum intenderet, collectis
 copiis versus *Badum* profectus est, qui egressus ipsis occurrit, mense
Safaro, anno septuagesimo quarto: is autem pugne exitus fuit, ut in
 fugam dato cum sociis suis *Bado*, *Dailamenses* *Mansela* potirentur.
 Anno septuagesimo septimo *Sharfo'ddanla Abu'lPhawares* *Adado'd-*
danla

- Dyn. IX. *daula* filius, ex *Ahwazo Wasctum* profectus eam occupavit; metuens ergo frater ipsius ad ipsum cum suorum præcipuis celoce vectus se contulit: quem ille obviam factum bono animo esse iussit, at egressumprehendit, pergensque † *Bagdadum* mense *Ramadan* pervenit, fratrem suum *Samsamoddaulam* in potestate suâ habens, postquam *Erako* annos quatuor imperasset. Anno trecentesimo septuagesimo nono morbo correptus est, quo ingraveicante, cum dicerent illi, Imperio periculum est incolumi *Samsamoddaula*, quem si morte non affeceris, oculos saltem illi eruas, ipsum oculis privatum, unâ cum fratre suo *Abu Taher* in arce quâdam in *Perside* incarcerationatum detinuit. Eodem anno, initio *Fomada* posterioris obiit Rex *Sharfo' ddaula Abu'l Phawares' Shirazil* filius *Adado' ddaula* aquâ intercute confectus. Imperavit in *Erako* annos duos & octo menses: vixit annos viginti octo: rerum summa post eum penes fratrem ipsius *Bahao' ddaulam Abu Nasrum* fuit; filium verò suum *Abu Alim* in *Persidem* gazis atque armis instructum, & cum magna *Turcarum* multitudine miserat. Porro arcis, in qua erant *Samsamo' ddaula* & frater ipsius *Abu Taher* custodes, audito mortuum esse *Sharfo' ddaulam*, ipsos dimiserunt, unaque *Phuladam*, qui in *Shiraxum* profecti sunt. Ad *Samsamo' ddaulam* autem, qui cæcus erat, congregatis *Dailamensum* multis, ipse *Persiam* occupans ei imperitavit. Ad *Abu Alim* verò *Sharfo' ddaula* filium mittens patruus ipsius *Bahao' ddaula* animum ipsi maluit ac promissis delinivit, at ad se accedenti manus iniecit, & paulo post eum interfecit. Eodem anno *Abu Tahaber Abraham* & *Abu*
- p. 322. *Abdalla AlHosain* filii *Nasero' ddaula* filii *Hamdan* † *Manselam* occuparunt. Anno trecentesimo octogesimo *Badus* collectis *Cordis* versus *Manselam* profectus est: contra quem egressi *Abu Tahaber* & *AlHosain Nasero' ddaula* filii cum eo prælium commiserunt. *Badus* vero, cum ab equo in equum transilire cupiens decidisset, sociique ejus ipsum reponere volentes non valerent, eoque relicto reversi essent, quidam agnitum interfecit. Corpus ejus juxta palatium regium patibulo affixum est: ac concitatus populus, Haud licere, dicentes, ita fieri viro qui religionis suæ hostibus bellum intulerat, ipsum detractum linteisque involutum sepelierunt; ac supra ipsum orarunt, magni in ipsum affectus indicia edentes. Interfecto *Bado Cordo*, *Abu Ali Ebn Merwan*, ipsius ex sorore nepos, cum parte exercitus ad *arceem Cusz*,

* al. *Shirazic*. vel *Shirazbeg*.

Cusa, ~~que~~ juxta *Tigrim* sita est, profectus ipsam occupavit: positis ^{Dyn IX.} que ibi castris arces sigillatim aggressus est, donec quicquid avunculo suo fuerat occuparet; at brevi post temporis spatio interfectus est *Amedi*, à quodam nomine *Ebn Damna*, qui ipsum in vestibulo præstolatus cultro loco lethali percussit. *Miyapharekinam* post ipsū occupavit frater ipsius *Momahedo'ddaula Ebn Merwan*. *Amedo* verò præfuit *Abdol' Barri*, vir regionis primarius, quem *Ebn Damna*, qui *Abu Alim* interfecerat, filia ejus in uxorem ductâ, ad convivium vocatum occidit; atque *Amedo* potitus, & instaurata regione ac conciliato sibi *Momahedoddaula*, & induciis cum *Græcorum* Imperatore, & *Ægypti* Domino, aliisque regibus factis, celebris evasit. Anno trecentesimo octogesimo primo *Bahâoddâula* manus *AlTayeo Ebn AlMoi* injecit, cumque † in ædes ipsius delatus ibique incarcerationis esset, testes adhibuit illum se imperio abdicasse: ablatoque quicquid in Chalifæ palatio opum esset, dives evasit. Fuit spatium Chalifatûs *AlTayei* ^{AlTayeo Chalifatu abdicatus.} annorum septemdecim & octo mensium, nihil ab eo, dum imperavit, auctoritate sua peractum est, quo dignosci posset aliquid, unde de ipsius moribus conjectura sumeretur. Anno trecentesimo sexagesimo nono obiit *Thabet* filius *Abrahimi*, filii * *Zahrûni Harranensis*, ^{* al. Harunis} *Sabius*, *Bagdadi*, medicus peritus, prosperi successus: de eo *Abul' Pharaj Ebn Abul' Hasan Ebn Senan* hæc narrat. Cum ego una cum *Abrahimo Harranensi* die quodam in ædibus *Abu Mohammedis Mohlabiensis* Vizieri essem, accedens *Abu Abdalla Ebno'l Hejaj*, Poëta, *Harranensi* brachium ad arteriarum pulsus explorandum præbuit; cui ille, *Crasso*, inquit, visus es victu, putoque te modum excessisse, adeo ut lac acidum cum carne vitulina comederis; respondente illo, Ita sane fuit, atque una cum reliquis mirante, manum etiam extendit *Abu'l Abbas* Astrologus, cujus cū pulsus contrectasset, Et tu, inquit, Domine mi modum excessisti in frigidis sumendis, ac puto te undecim malogranata comedis. Dixit *Abu'l Abbas* Astrologus, Hæc certe Prophetia est non ars medica: ac vehementius mirati sunt, & sermones ea de re commiscuerunt. Ego etiam magis quam illi hoc ut insolitum mirabar, cumque egressi essemus dixi illi, Domine mi *Abu'l Hasan*, Ars medica nobis cōmuniter nota, * ne quid me celes. ^{* al. cujus nihil mihi ignotum.} Indica verò mihi, unde tibi indicium illud, lac acidū fuisse cum carne vitulina, non vaccæ † aut tauri, atque unde argumentum malogranata

Dyn. IX. numero undecim fuisse: respondit, Hoc erat quod suggerit mihi animus, elocutâque est lingua mea. Tum ego, Sane verum dixisti, ostende ergo mihi thema natalitium tuum: cumque domum cum ipso venissem, inspecta ejus genesi, vidi partem celati in eodem Horoscopi gradu cū *Ferve* fuisse, & parte bonæ fortunæ; dixi ei, Charissime Amice, Hoc loquitur, non tu, ac quoties in medicina rectè hujusmodi aliquid conjectaris aut pronuntias hinc ejus causa & origo.

Sectio.

Ferunt, *Adado'ddanlam Phama Chosrawum Shabenshab Bowais* filium, cum de Scientia & Præceptoribus suis gloriari vellet, dicere solitum, Præceptor meus in doctrina stellarum fixarum & locorum eorum fuit *Abdo'r Rahman AlSuphi*, in resolutione tabularum Astronomicarum [vel Theorica planetarum] *AlShariph Ebno'l Aalam*, in Grammatica *Abu Ali Persa*. Fuit autem *Abdo'r Rahman Ebn Omar*, *Ebn Sahel AbulHosain AlSuphi AlRazi*, vir excellens, ingenio & acumine præstans; sunt è libris ipsius liber figurarum coelestium picturis ornatus, liber Rhythmicus, & liber de projectione radiorum. Obiit anno tricesimo septuagesimo sexto, cum natus esset annos octoginta quinque. *Ebno'l Aalam* verò, cui nomen *Ali Ebno'l Hosain Alida* fuit, nobilis, Astronomiæ & Theoriæ planetarum peritus, suo tempore celebris & insignis. In honore apud *Adado'ddanlam* fuit; eo mortuo cum sub *Samsamo'ddanla* minori in gratia esset, retroque irent
p. 326. res ejus, † ab illis se subducens vitam egit solitariam, ac peregrinationem suscepit mensibus anni trecentissimi septuagesimi quarti, & inter redeundum è vivis excessit loco dicto *Alasaila*. Hoc tempore insignis erat numerus medicorum illustrium: è quibus *ALTamimi AlMakdesi* medicus, qui in *Egypto* fuit anno trecentesimo septuagesimo. Solidam sibi admodum in arte medica scientiam comparavit; Summæ diligentiae ac curæ fuit in compositione medicamentorum, atque ac profunde in hujus generis mysteria inquisivit, in colloquiis suis humanus, nemini nisi veritatis gratia contradicens. Ex illis etiam *Ali Ebno'l Abbas* Magus, vir eximius, perfectè doctus, ortu *Persa*: studiis operam dedit apud Doctorem *Persam* nomine *Abu Maher*, ipseque studuit & diligentiam adhibuit. In gratiam Regis *Adado'ddanla* filii

Abdo'r Rahman AlSuphi
Astronomus.

Ebno'l Aalam.

ALTamimi
Medicus.

Ali Ebno'l Abbas &
Abu Maher
ejus Præceptor.

fili *Bowai* a librum suum *Al Maleci*, i.e. Regium, appellatum, com-
posuit: liber est insignis & syntagma egregium, cui eo tempore ani-
mum applicuerunt homines, ipsumque sedulo triverunt, donec prodiret
Canon *Avicenna*, quem amplexi librum *Al Maleci* aliquantulum
neglectui habuerunt. Est autem *Al Maleci*, quod praxin spectat,
potior; *Canon*, quod scientiam, solidior. Ex eorum numero etiam
Nadhifo'lnafs Græcus, Medicus, libris è lingua *Græca* in *Arabica*
transferendis peritus, quod ad praxin medicam haud adeo felix,
nec in curandis ægris prosperos habens successus. Hinc mali ominis
loco eum habuerunt, eiq; maledixerunt homines, cum ad ægrotantem
accederet; adeo ut ipse narraverit, cum *Adado'ddula* ipsum ad ducem
quendam, ut eum à morbo † qui illi acciderat sanaret, ubi
egressus fuerat, ducem, quodam cui confidere posset accersito, ad
Adado'ddaula Janitorem misisse sciscitatum ab eo quomodo Rex erga
ipsum affectus esset, rogatumq; ut si animo alienatum cerneret, copiam
ipsi recedendi longiusque se subducendi impetraret, perturbatus
siquidem erat ob illud quod factum est, & percontato Janitore causam,
Nihil, inquit, amplius novi, quam quod accedens ad me *Nadhif* medicus,
dixerit, Dominus Rex me ut te viserem misit. Profectus ergo Janitor
hæc coram *Adado'ddaula* repetiit, qui ridens iussit eum, certio-
rem ipsum facere de benigno Regis erga eum affectu, missaque ad eum
veste splendida, pacatus est ipsi animus. Ex iis etiam *Abidalla Ebnol' Hasan*
Abul Kasem appellatus *Golam Zohal*, [i.e. *Ebnol' Hasan Astrologus*]
Saturni puer] Astrologus, *Bagdadi* incola, inter Calculatorum & Astro-
logorum qui probationibus & demonstrationibus nituntur præstantissimus,
magnæque in iis quibus hoc in genere animum applicuit peritiæ.
Fertur die quodam cum apud *Abu Solimanem* Diaeticum convenissent è
principibus eorum qui scientiarum antiquiorum periti erant multi,
& de rebus variis disquirere cœpissent, de Astrologia disputatum,
dictumque esse eam è scientiis, quæ nihil pronuntiant, atque incerta
esse ejus effecta. Cumque prolixi ea de re sermones habiti essent,
dicente quodam, Facite dictorum compendium, & paucis ad quæsitum
respondete, num vera sint Astrologorum scita? respondit *Golam Zohal*,
in utramque partem hac de re valet responsum. Dicentibus, Quare?
explica sententiam tuam: Veritas, inquit, & falsitas ejus dependent
ab impressionibus cœlestibus.

Dyn. IX.

Nadhifo'lnafs Medicus *Græcus*.

p. 327.

Abidalla Ebnol' Hasan Astrologus.

p. 328

† Est

- Dyn. IX.** † Est enim cum ita comparatum sit coeli Schema, ut nihil omnino veri inde sit, etsi in minutissimas ejus partes penetretur, & in omnia profundè inquiratur; ac abeunte Schemate isto, venit tempus in quo nihil omnino falsum deprehendatur, etiamsi levibus nitantur indicibus: deinde alias mutatur hoc Schema, adeo ut multa vera deprehendantur, in multis erretur; cumque ita res comparata sit, nihil certo affirmari potest de veritate & certitudine [hujus scientiæ.] Respondit *Abu Soliman* Dialecticus, Hoc optimum est, quod in hoc genere dici potest. Fuit & ex illis *Mescawaih Abu Ali AlChazen*, i. e. *Thesaurarius*, è *Persarum* præstantium & illustrium præcipuis, qui feliciter literarum humaniorum, & scientiarum antiquarum studia conjunxit. Regi *Adado'ddaula Bowaida* ærarii præfectus cui fidè adhibuit, quæq; carum habuit. Multi sunt illi [in variis] scientiarum [generibus] libri, nec non disputationes, & discursus. Inquit *Abu Ali Ebn Sina* in libro quodam suo, cujusdam quæstionis mentionem faciens, Hac de quæstione *Abu Alim Mescawaih* interrogavi, qui cum eam sibi sæpius repeti juberet, (difficulus enim rerû intelligentiam comprehendebat) ipsû reliquit: nec eam omnino intellexit. Diu vixit, adeo ut ferè ad annû quadringentesimum vicesimum [*Hejra*] pertingeret. Fertur cum *Adado'ddaula Bagdadum* venisset narratumque ei esset de *Abu Fadl Faafara AlMotafsi-Billa* filio, esse ipsum è *Chalifarum* stirpe, virum autem egregium magnæ dignitatis, variis scientiarum ab antiquis acceptarum generibus excultum, quiq; eas accuratissimè perspectas haberet, magno ipsius desiderio eum flagrasse, atq; ipsum accersitum clam misisse: qui t̄ illum non sine metu convenit cothurnis & sindone indutus; ubi autem in ædes ipsius pervenit, loco vacuo deposita sindone confedit. *Adado'ddaula* autem, ubi solus factus esset, illum accersivit, atque ubi ipsum vidisset, diu coram eo stetit, & honore affecit, solusque cum eo mansit, rogans speciatim de scientia Astrologiæ judiciaræ, & rerum futurarum prædictionibus; quo in genere narravit illi quæ ad admirationem ipsum redigèrent, ac propediem eventum comprobanda essent. Obiit *Faafar* iste anno trecentesimo septuagesimo septimo. Porro ex numero Doctorum quibus familiarius usus est *Sharfo'ddaula Adado'ddaula* filius, fuit *Ahmed Ebn Mohammed AlSaganus Abu Hamed*, qui Geometriæ & Astronomiæ scientia excelluit. *Bagdadi* instrumenta observationibus faciendis

*Mescawaih
Abu Ali.*

*Abu Fadl
Faafar A-
strologus.*

p. 329.

*Ahmed Ebn
Mohammed
AlSaghani.*

endis summa cum accuratione confecit. Cumque *Sharfo'ddaula* extru- Dyn. IX.
cto observatorio, quod in angulo horti arcis regiæ est, jusserrat ob-
servari planetas septem, ei rei operam navavit cum * *Waijano Cubensi*, * *al. Waihis.*
factisque observationibus duo scripsit compendia, in quibus obser-
vationum rationem descripsit, quarum ipse oculatus testis fuit; ma-
nuque sua, ubi de vero ingressu Solis in duo signa loquitur, scri-
psit, *Ahmed Ebn Mohammed* Dialecticus *Saganus*. Obiit *Ahmed* * *al. Waihis-*
iste anno trecentesimo septuagesimo nono, *Bagdadi*: * *Waijan* vero *us-*
Ebn Wasfan Abu Sahel Cubensis Geometriæ & Astronomiæ egre- *Waijan Cu-*
giè peritus erat, atque in iis ultimam attigit metam. Solis in duo *bensis, Ma-*
signa *Cancris* & *Libra* ingressum observavit anno † *Alexandri* *thematicus*
millesimo ducentesimo, nonagesimo nono. Ex doctis qui binis his *p. 330.*
observationibus interfuerunt, fuit *Ibrahim Ebn Helal Ebn Ibrahim* *Ibrahim*
Ebn * Zahrun, Sabius, author Epistolarum. Majores ipsius *Harrano* *Ebn Helal.*
oriundi erant, ipse *Bagdadi* educatus, ibique literis institutus. Utro- ** al. Harun.*
que genere, tam carmina quam prosam scribendi, excelluit: ma-
gna etiam ei in Mathematicis peritia, peculiariter in Geometria &
Astronomia, in quibus libri sunt ab ipso conscripti Epistolæ ejus
in unum volumen compactæ sunt. Regibus *Erakensibus Bowaiadis*
inserviens varias temporis vicissitudines expertus est, alias ad hono-
res evectus, alias depressus; alias in dignitate collocatus, alias de gra-
du dejectus, alias carcere inclusus, alias libertate gaudens. Obiit anno
trecentesimo octogesimo quarto. Inquit *Abu Hyan Tauhidius*,
Intra annum trecentesimum septuagesimum tertium, rogavit me Vi-
zierus *Samsamo'ddaula* [quid sentirem] de *Zeido Ebn Raphaa*; *Zeid Ebn*
Audio, inquit, continuè de *Zeido Ebn Raphaa*, quod intellectum *Raphaa.*
meum superat, & scētæ eum esse quam non habeo perspectam: nun-
ciatum autem est mihi te ipsum frequentare, unaque cum eo consi-
dere, ac multum cum eo esse; qui autem diu cum aliquo conversa-
tus fuerit, potest abditos animi ejus sensus dignoscere. Respondi, O
Viziere, Acumen illi eximium est, & ingenium igneum. At, inquit,
hoc cum ita sit, quamnam amplectitur scētam? Respondi, Nullius
se profiteretur; Verùm diu *Basora* substitit, ubi quosdam reperit in va-
riis scientiarum generibus doctos, quibus se adjunxit, atque operam
collocavit. Coetus iste societatem inter se constantes, ac sincera con-
juncti amicitia, in sanctitatis, puritatis, ac sinceritatis studio coa-

Dyn. IX luerunt, atque inter se sectam constituerunt, † qua viam ad consequendam Dei benevolentiam propinquam se reddidisse autumant, dicentes religionem [Islamicam] pollutam esse, & mixtam erroribus, nec ablui ac mundari posse nisi Philosophiæ ope; asserentes ubi conjunctæ fuerint Philosophia *Græcica*, & religio *Arabica*, tum demum consecuturâ perfectionem. Composuerunt autem quinquaginta Epistolas de quinquaginta scientiæ generibus, & quinquagesimam primam, quæ specierum in prioribus sectionibus tractatarum compendium & epitomen continet. Has Epistolas *Echwanosapha*, seu, fratrum sincerorum appellarunt, nominibus suis celatis, easque apud Bibliopolas dispersas in hominum manus dederunt; repletas verbis ad fidem spectantibus, & similitudinibus è lege petitis, & dictionibus implexis modisque fucatis; suntque ex omni genere petitiæ, ita ut nec satient nec sufficiant: suntque in iis fictiones & allusiones, variaque hinc inde confarcinata & conglutinata. Crocitarunt, non cantarunt; Cecinerunt, at non modulati sunt: texuerunt, at tenui filo; Perxuerunt, & crispauerunt. In summa, discursus sunt qui affectum quidem moveant, sed ad metam neutiquam pertingant, nec probationes & argumenta manifesta adhibeant. Cumque authores nomina sua celaverint, in diversas itum est sententias de earum compilatore, singulis conjecturas & opiniones suas secutis; dicentibusque aliis, Sermones eas esse cujusdam ex Antistitibus *Aliadi*; aliis, Compositas eas olim a Scholastico quodam *Mo'tazelio*.

P. 332.
AlKader
Chalifa.

† *AlKader Ebn Isaac Ebn al Mohtader*, cum in *AlTayenn* manus iniecissent, recensente *Bahao'ddaula* illos qui Chalifatui idonei essent, consenserunt in *AlKaderum-billa Abu'l Abbas Ahmed Ebn Isaac Ebn al Mohtader*; qui in *Batiba* fuit, cumque ad eum pervenirent nuntii, occupatus narrando somnio, ea nocte sibi viso, quod Chalifatum ei portendit. Inauguratus est die undecimo mensis *Ramadan*, anno trecentesimo octogesimo primo. Eo anno *Saado'ddaula* filius *Saifo'ddaula Ebn Hamdan*, *Helebi* Dominus, dolore colico mortuus est; successore constituto filio suo *Abu'l Phadajel*, de quo *Lulus* reliquisque affecis suis mandata dederat. Anno trecentesimo octogesimo secundo *Græcorum* Imperator in *Armenia* castris positus, *Chalatum*, *Malazcerdam*, & *Arjshum* obsedit. Cumque metu ejus deficerent hominum animi, inducias cum eo fecit *Abu Ali*

Alī AlHasan Ebn Merwan ad annos viginti; reversusque est Imperator. Anno trecentesimo octogesimo sexto obiit in urbe *Belbis Al-Aziē Aliada Egypti* Dominus, annos quadraginta duos & octo menses natus: successitque illi filius ipsius *Abn-Ali AlMansur*, qui *AlHacē beamrilla* cognominatus est. Condonandis culpis admodū delectatus fuit *AlAziz*. Lenitatis ipsius exemplū est, quod cum in *Egypto* Poëta quidā Satyris scribendis deditus *Jacobum* * *Calmasi* filiū Vizierū, & *Abunasrū* Archigrāmateū carmine mordaci proscidisset, hæc scribens, *†Die Abunafro Scriba palatii, qui hujus imperii dissolutionē molitur, Solve nodos regni Viziero, ab eo gratiā optimam, & laudē consequeris. Da & cohibe, nec quemquā metuas. Dominus palatii non est in palatio; Nec scit quid secum fiat, nec si sciret, scire vellet.* Dyn. IX. * al. Calaf. p. 333.

Et conquestus esset de eo Vizierus ad *AlAzizum*, carmenque illi recitasset, respondit, In hoc dictorio particeps tecum sum, tu autem in venia illi concedenda mecum participes. Anno trecentesimo octogesimo septimo obiit *AlAmir Noah Ebn Mansur*, *Bochara* Dominus, cui in imperio successit filius ipsius *Mansur*. Eodem mortuus est *Sabegtegin*, cui in regno successit *Ismael*, ad quem mittens, cum *Gazna* esset, frater ipsius *Tamino'ddaula Mahmud Nisaburo*, ipsi significavit ideo patrem ipsius eum successorem constituisse quod ipse longius abesset, convenire verò ut natu major præponeretur: cui cum nihil responderet, ad ipsum profectus præliò aggressum cepit; deinde verò ad dignitatem evexit, & regni socium fecit. Eodem mortuus est *Phacro'ddaula Ebn Rocno'ddaula Ebn Bowaisa*, cui in regno successit filius ipsius *Maj'do'ddaula Abn Taleb Rustam* annos quatuor natus: omnia ad matrem ipsius in regno administrando deferebantur, atque ab ejus nutu pendebant. Eodem obiit *Mamun Ebn Mohammed Chowarezmī* Dominus, cui successit in imperio filius ipsius *Ali*. Anno quadingentesimo primo *Karwasb Ebn l'Mokallad*, filiorum *Okail* Princeps, in concionibus commemoravit *AlHacemum Aliadam Egypti* Dominum per universas ditiones suas, viz: *Mauselam* † & *Enbarum*, & *Madayennum* & *Cupham*, reliquasque. Anno quadingentesimo tertio interfectus est *Shemsolmaals Kabus Ebn Washamcir*: causa illi cæd's, quod etsi virtutibus & rebus præclare gestis excelleret, disciplina tamen rigidiore uteretur, in puniendis delictis severus, raro culpas condonans,

Dyn. IX. & ob peccata leviora morte plectens, adeo ut suos ipsius tæderet. Aedes ergo in quibus fuit adeuntes, ad secessum tenuioribus vestibus ingressum, amiculo quo tectus erat spoliarunt, rigente tum hyeme, exclamantique, Date vel equi stratum, abnuerunt, quo factum est ut frigoris vehementia periret. Ditionibus ipsius præfectus est filius ipsius *Manujahar, Maleco'l Maali* cognominatus. *Kabus* autem literis humanioribus egregiè instructus fuit, multæque scientiæ. Sunt illi Epistolæ & Carmina præclara. Astronomiam etiam, aïâl-que scientias callebat. Eodem etiam obiit *Bahao'ddaula Ebn Adado'ddaula, Ebn Bowaia*, qui tum temporis in *Erako* imperabat. Imperium post ipsum obtinuit filius ipsius *Sultano'ddaula Abushajaius*. Anno quadringentesimo septimo, interfectus est *Chowarezmi Rix Abu'l Abbas Mamun*, & *Chowarezmi* regnum obtinuit *Tamino'ddaula*. Anno quadringentesimo octavo egressi *Turca* è *Sina* cum magna hominum multitudine, adeo ut plura illis essent quam trecenties mille tentoria, regionibus quibusdam occupatis spolia & captivos ceperunt; jamque octo dierum itinere à *Balasaguno* aberrant: at audito * quantæ *Togano Chano* copiæ essent, reversi sunt in patriam suam. Ille verò eos tribus circiter mensibus insecutus est, donec ipsos assequeretur, † securos jam factos ob itineris longitudinem, adorsusque ultra ducenta hominum millia occidit, jumentorumque & vasum, ex auro, & argento opereque *Sinenfi*, copiam, nemini antea visam, cepit. Anno quadringentesimo undecimo potens evasit *Abu Ali Moshreso'ddaula* filius *Bahao'ddaula*: deinde *Erako* potitus eo amovit fratrem suum *Sultano'ddaulam*. Eodem desideratus est *AlHacem Ebno'l Aziz, Ebnol Moezz Aliada, Ægypti Dominus*, nec quid eo factum fuerit notum fuit. Fertur ipsum egressum ut noctu, pro more & consuetudine sua, [urbem] circumiret, mane juxta sepulchrum *AlKophai* factum, versus orientalem *Holwani* partem profectum esse, cum duobus pedissequis, quos remisit; illique reversi narrarunt se ipsum apud fontem reliquisse: manserunt itaque homines toto die negotiis suis intenti, reditum ipsius expectantes; at tardante illo, profecti è domesticis ipsius *Asphanum* usque, & montè ingressi, asinū, quo vectus fuerat, viderūt, pedibus anterioribus gladio præcisis, sellâ autem & fræno instructum: vestigia ergo indagati delati sunt ad piscinam, ubi vestes ipsius repererunt, quæ septem tuni-

* al. *Togano Chano*
copias col-
ligere.
P. 335.

cæ laneæ erant , sicut fuerant connexas , nec ab invicem divulsas, Dyn.IX.
 atque in ipsis cultorum notas; reversique sunt de cæde ipsius nulli
 dubitantes. Annos natus erat triginta septem, imperavit viginti
 quinque . Munificus erat, sed cruentus; moribus miris. Jussit male-
 dictis incesse socios [*Mohammedis*,] eâque de re in omnes ditiones
 suas scripsit; deinde † aliquanto pòst, ut illis maledicere desisterent. p 336.
 Ecclesiâ Resurrectionis *Hierosolymis* diruit, deinde restauravit.
 Tributarios adegit, ut vel religionem *Mohammedanam* amplecte-
 rentur, vel in patriam suam se reciperent, vel vestibus, formæ
 ab aliis diversæ, induerentur: quo factum est, ut multi eorum religio-
 ni illi nomen darent. Postea, occurrente ex ipsis quodam, dicentéque,
 Cupio ad religionem meam reverti, ipsi permisit. Mulieres domibus
 suis progredi vetuit, & siquæ prodirent, morte multavit; cûmque
 conquereretur illæ, quibus nemo esset qui negotia ipsarum curarent,
 jussit homines omnia quæ in foro vendi solebant vicatim circumferre,
 eâque mulieribus divendere; vendentes autem, ut quid, cochlearis
 instar inanubrio longo, secum haberent, quo mulieri pone ostium
 stanti porrigerent, quod emere cuperet: quod si ipsi placeret, pretio
 cochleari imposito, illud auferret, ita ut ipsam non conspicerent; unde
 magna ad homines rediit molestia.

Desiderato autem *AlHacemo*, Chalifa creatus est filius ipsius
Abu'lHasan Ali, adhuc puer, & *AlDhaber-leezaz-dinilla* cognominatus est. AlDhaber
Chalifa
Egypti.
 Res autem administravit *Setto'lMolci*, *Hacemi* soror,
 arbitrio suo, quam reveritis hominibus, bene se omnia habuerunt:
 ea, cûm post *AlHacemum* quatuor annos vixisset, mortua est. 414
 Anno quadringentesimo decimo quarto *Aláo'ddaula Abu'faafar Ebn Ca-*
cawash Hamdano occupato ei imperavit. Eodem obiit *Ali Ebn*
Helal, appellatus *Ebno'l Bowab*, Scriba eximius, calligraphiæ laude
 insignis. Anno decimo quinto obiit Rex *Soltano'ddaula † Shirazi*, p. 337.
 succedente ipsi in regno filio *Abu Calijaro*. Anno quadringente-
 simo decimo sexto obiit Rex *Sharfo'ddaula Abu Ali Ebn Bahao'd-*
daula, atque *Bagdadi* habitæ sunt conciones nomine fratris ipsius *Abu-*
Dhaheri Falalo'ddaula. Eodem occupavit *Nafiro'ddaula Ebn Mer-*
wan Diar Becri Dominus urbem *Roham*, quæ penes quendam è *Bani*
Nomair [*Nomairidis*] erat, cui nomen *Atir*, virum nequam &
 stultum. Scribentibus ergo *Rohenfibis* se urbem ei tradituros, quen-

Dyn. IX.

*al. Ar-
renses.*al. Arren-
sibus.

p. 338.

dam nomine *Zengum*, ipsius nomine *Amedi* præfectum, misit, qui eâ acceptâ *Atirum* occidit. Anno quadringentesimo vicesimo bello aggressus est *Tamino'ddaula Turcas Gazzenses Arselan Ebn Saljaki* socios, qui in *Chorasano* spolia & rapinas exercuerunt. Misit ergo ille exercitum, qui illos ceperunt, atque *Chorasano* expulerunt: at profecti ex ipsis quot bis mille tentoria caperent, *Asphahanum* pervenerunt. *Togru'l Beg* verò & *David*, & frater ipsorum *Bigâ*, filii *Michaelis Ebn Seljuk*, *Ebn Yakak*, in *Ma VVara'l Nablo* (i.e. regione transfluviali) erant. Quidam autem è **Gazzensibus*, qui in *Chorasano* fuerant, in *Aderbigianum* pervenientes *Maragum* adiere, eamque ingressi, templum incenderunt, magnamque plebis ejus, & *Cordorum Haddbanienfium* stragem ediderunt: deinde alii eorum *Rasiam* petierunt, alii *Hamdanum*, quam & occupârunt. Eodem occupârunt etiam *Gazzenses Manselam*, cujus incolæ in eos impetum fecerunt.

Anno † quadringentesimo vicesimo primo, obiit *Tamino'ddaula Mahmud Ebn Sebegtegin*, succedente ipsi filio *Mohammede*: quem deinde imperio amovit frater ipsius *Masud*, & loco ejus regnavit. Anno quadringentesimo vicesimo secundo, mense *Da'l Hajja*, obiit *AlEmam AlKader-Billa*; cujus ætas octoginta sex annorum & decem mensium fuit, Chalifatus quadraginta unius. Chalifatui ante ipsius imperium inhiârunt *Dailamenses* & *Turca*: at cùm ille præficeretur, ipsius reverentiam hominum cordibus indidit Deus, adeò ut omnimodum illi obsequium præstarent. Mitis fuit, munificus, religiosus; ædibus suis egressus plebis habitu, sepulchra piorum visibat, e.g. sepulchrum *AlMaarufi*, aliorumque.

Sectio.

348

Mohammed
Al Buzjani
Mathema-
ticus.

Anno trecentesimo quadragesimo octavo in *Erakum* transit *Mohammed Ebn Mohammed Ebn Tabya*, *Ebno'l Wapha AlBuzjani* è regione *Nisaburi*, apud quem literis operam dederunt homines, fructumque perceperunt. Multos composuit libros in scientiis *Arithmetis*. *Almagestum* [sive systema *Astronomicum*] scripsit. *Diaphani* librum de *Algebra* interpretatus est. Anno trecentesimo nonagesimo octavo obiit *Abu Ali Isa Ebn Zaraq* Christianus *Isacobi*, *Dialecticus*, *Bagdadi*, unus erat hic è *Dialecticorum* & *Philosophorum*

phorum principibus, & Interpretibus præstantibus. Sunt illi li-
bri celebres, & versiones è lingua *Syriaca* in *Arabicam*. E Medicis
etiam præcipuis in provinciis *Aegyptiacis* fuit *Mansur Ebn Moka-*
sher Abul-Phatah† *Aegyptius*, Christianus. Magno in honore fuit
apud Principes, præcipuè diebus *AlAzizi*: cujus tempore adver-
sa aliquando valetudine usus est, ut ad ipsum pervenire nequirit;
cumque aliquantum à morbo convalesceret, Literas ad ipsum scripsit
AlAziz, quibus sic ipsum affatus est. In nomine Dei Misericordis
Misericordis, Medicum nostrum salvum faciat Deus, salute Dei o-
ptima, & gratiam suam ipsi perficiat. Pervenit ad nos nuntium
gratum de incolumitate & sanitate, quam concessit Deus Medico;
quæ apud nos æquivalet sanitati, quam nobis ipsis concessit. Ille
autem lapsum tibi remittat, & optimam quam tibi concedere so-
lebat sanitatem corporis, & animi alacritatem, & vitæ commo-
ditatem restituat, pro summa sua potentia. Post *AlAzizum* verò
famulatus est etiam filio ipsius *AlHacem*. Accidit autem in pede
AlHacemi tumor diuturnus, à quo sanari non poterat: & quamvis
Ebn Mokasher, alique è medicis domesticis mutuam operam ei
curando navarent, nihil illud profecit, nisi ut tumor pejus se habe-
ret. Adductus est ergo ad ipsum Chirurgus quidam *Judæus*, qui
arte Chirurgica victum sibi summa in obscuritate paravit; ille per-
specto tumore medicamentum quoddam siccum apposuit, quo illum
dissolvit, ipsumque intra triduum sanavit: quam ob rem *AlHace-*
mus ipsum mille aureis & veste donavit, & *AlHakirum AlNaphcum*
[i. pauperem utilem] cognominatum, in medicorum peculiarium
numerus adscivit. *AlHacem* autem, cum *Aegypto* præfectus esset, &
scientiæ studio teneretur, audito de *Abu Ali*† *Ebn'l Haithem Geo-*
metra Basorensi, varios ipsum libros in Geometria composuisse, ef-
seque ipsum hoc in genere solidè ac multifariè eruditum, abditos e-
ius sensus perspectos habens, desiderio eum videndi affectus est:
deinde cum narratum ei esset, illum dixisse, Si in *Aegypto* esset, ali-
quid se circa *Nilum* facturum, unde in omni ejus statu, sive cum
resciceret, sive decresceret, commodum percipi posset, majori ejus
studio flagravit, missaque ad eum clam magna pecuniæ vi, ut ad se
 accederet pellexit. Ille ergo in *Aegyptum* contendit; què cum
pervenisset, obviam ipsi prodit *AlHacem*, cumque in pago quodam

Dyn. IX.

Mansur Ebn

Mokasher,

Medicus

Christianus.

p. 339.

P 340.

Abu' Ali

Basorensis

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Geometra

Dyn. IX. juxta portam *Alkaira* ab *AlMoezzo* extructæ, qui *AlChandak* [i.e. fossa] appellatur, cōvenissēt, ibi eū sisti, atq; honorificē tractari jussit: cūmq; mansisset ibi, donec se refecisset, petiit ab eo ut illud perficeret quod de *Nilo* promiserat. Profecta ergō est una cum eo operatorum turba, quorum opera uteretur in opere aliquo Geometrico quod in mentem illi venerat: at cum per totam regionis longitudinem pertransiens, vestigia animadvertisset populorum dudum ē medio sublatorum, qui olim eam incoluerant, summā ea cum arte facta fuisse, & secundum optimas Geometriæ regulas, quæque in illis continerentur figuras cœlestes & schemata Geometrica, formæq; admodum miræ picturas, certo percepit illud quod apud se statuerat ejusmodi esse quod fieri non posset, neque qui præcesserunt ignorasse quicquam eorum quæ ipse sciret, & si fieri potuisset facturos fuisse; unde labascere illi [coepit] animus, & intentio ejus se remittere. Cūmq; pervenisset ad locum appellatum *AlFanadel* supra urbem *Afwan*, qui locus altus est ē quo descendit *Nili* aqua, † eūmq; perspexisset, perpendisset, & ab utroque latere probasset, vidissetque rem minimē cum instituto suo convenire, certo novit se frustra esse in eo quod promisit, pudoreq; confusus & attonitus rediens, apologiā usus est, quam acceptam habuit *AlHacem*, ei assensum præbens. Deinde præfecit eum *AlHacem* curiæ cuidam, quod munus in se præ metu, non affectu, suscepit: percepitque se in eo suscipiendo peccasse ob magnam *AlHacemi* inconstantiam, & quod morte homines multaret, nulla oninino de causa, vel saltem levissima, quam ipse sibi animo fingeret. Animo ergo secum volutavit *Abul Hasan Ebno'l Haischem* quomodo se eo liberaret, ac cum non aliam inveniret rationem, quam ut se insanum & delirum simularet, huic se applicuit: quod cum divulgatum esset, facultatibus ejus manus injecerunt *AlHacem* ipsiusque ministri, atque illius jussu designatus est qui ipsi inserviret, acres ipsius curaret. Neque ita se habere destitit, donec moreretur *AlHacem*; paulo post illud sanam mentem ostendit, & ad pristinum statum rediit: mansit autem Dei cultui deditus, & ab aliis subductus, operam dans libris componendis & describendis, & docendo: Literis autem sibi constantibus, & correctissime scribebat. Fertur illum intra anni spatium tres libros describere solitum inter alia negotia sua, viz: *Euclidem*, *Tractatus medios*, & *AlMagesum*, quos & figuris

p. 341.

figuris suis ornabat; cūque transcribere inciperet, adire ipsum so- Dyn. IX.
litum qui pro iis centum & quinquaginta aureos *Aegyptiacos* nume-
raret: fuitque hoc quasi pretium definitum, ut non opus esset licita-
tione aut verborum iteratione; atque hinc sibi ad annum istum victum
parabat, neque ita se habere destitit, donec è vivis excederet † in P. 342.
urbe *AlKaira* post annum quadringentesimum tricesimum. Libri
ab ipso compositi multi sunt & celebres.

AlKayem Ebn'ol Kader. Mortuo *AlKadero-Billa*, denuo fides *AlKayem*
Chalifa. 422
præstita est filio ipsius *AlKayemo beamrilla*, anno quadringentesi-
mo vicesimo secundo. Fidem enim ei ut successori præstari jusse-
rat pater ipsius anno vicesimo primo. Eodem anno, viz. vicesimo
secundo, occuparunt *Graci* urbem *Roham*, quæ in manu erat *Nasro'd-*
daula Ebn Merwan. Eodem, exercitus *Soltani Ma'sudi Ebn Moham-*
med Ebn Sebegtegin, Chorasani Domini, in *Carmaniam* profecti ip-
sam occuparunt. Anno quadringentesimo vicesimo quinto bellum
acre erat inter *Nuro'ddaulam Debaisum*, & fratrem ipsius *Abukawamū*
Thabetum: deinde pacem inter se inierunt præstitis mutuo juramentis.
Basafrius verò, qui *Thabeto* auxilium tulerat, audito de pace inter
ipsos facto, *Bagdadum* reversus est. Erant autem illi è Principibus
Arabum è *Bani Asad & Chaphajah*. Eodem obiit *Romanus Gracorum* *Romanus*
Gracorum
Imp. obit.
Imperator, cui successit vir callidus quidam, qui è familia Regia non
erat; sed quem *Constantini* filia affectu profecuta ipsi nupserrat. An-
no quadringentesimo vicesimo septimo obiit *AlDhaber Leezax di-*
nilla Chalifa Aliada in Aegypto, cui subditæ erant *Aegyptus &*
Syria, quique in *Africa* in concionibus commemorabatur, succedente
filio ipsius *Abu Tamimo*, qui *AlMostanser Billa* cognominatus est. *AlMostan-*
ser Chali-
fa Aegypti.
Anno quadringentesimo vicesimo nono *Rucno'ddin Abu Taleb*
Tugro'l Beg Mohammed Ebn Michael † Ebn Seljuk urbem *Nisaburam* p. 343.
ingressus eam occupavit. Anno quadringentesimo tricesimo Rex
Ma'sud Gaznâ Belcham perveniens *Seljukienses* è *Chorasano* ex-
pulit. Eodem *Sabt Ebn Wathab Nomairensis, Harrani Dominus*, in
suggestis *AlEmam AlKayemum be-amrilla* memoravit, nec am-
plius *AlMostanferi Billa Aliada Aegyptii* mentionem fecit.
Anno quadringentesimo tricesimo secundo * *Abusentecin* Eunuchus * al. Anush.
secin.
Belchenfis cum servis quibusdam Aulicis pactum iniit, qui Regem
Ma'sudum adorti in ipsum manus conjecerunt, & fratrem ipsius

Dyn. IX. *Mohammedem* in locum ipsius substitutum Imperatorem salutarunt.

Hic fratre suo Rege *Ma'sudo* accersito, Tibi, inquit, ob illud quod mihi fecisti, paria rependam: (ipsum enim oculis privatum occæverat) perpende autem ubi manere velis, ut eo cum liberis & uxoribus tuis te mittam. Cumque castellum **Ceram* elegeret, eo ipsū misit. Deinde *Ahmed Mohammedis* filius ad patrem suum ingressus, ab eo sigillum suum petiit, quo gazas quasdam obsignaret; quod cum ipsi tradidisset, servos suos cum eo ad castellum misit, qui eo custodibus tradito dixerunt esse sibi nuntium ad *Ma'sudum* perferendum, atque ab ipsis ad eum perducti ipsū interfecerunt. Cujus rei fama cum ad *Maududum Ma'sudi* filium pervenisset, qui tum in *Chorasano* erat, ille summa cum festinatione cum exercitibus suis *Gaznam* rediit: cumque jam acies instruxissent ipse & patruus ipsius *Mohammed*, *Mohammedem* in fugam datum una cum filio *Ahmede* & **Abusentecino* Eunuchio *Belchenfi*prehendit, morteque multavit, cæsis etiam omnibus patrui sui liberis, & quotquot patri suo manus injiciendi authores fuissent. Anno quadringentesimo tricesimo tertio occipavit *Soltan Tugro'l Beg Forjanum & Tabrestanum*. Eodem obiit *Michael Græcorum* Imperator, cui in Imperio successit ex fratre nepos, *Michael* etiam. Anno tricesimo quinto obiit Rex *Falali'daula Ebn Babao'ddaula Ebn Adado'ddaula, Ebn Bawaia, Bagdadi*; regnavitque *Abu Calijar Ebn Sultano'ddaula, Ebn Babao'ddaula*. Anno tricesimo nono facta est pax inter Regem **Calijaram & Soltanum Tugro'l Begum*. Anno quadringentesimo quadragesimo obiit Rex *Abu Calijar Bagdadi*, successitque filius ipsius *Almelce Alrahim* [i. Rex misericors.] Anno quadagesimo primo *Basafrius Anbaram* occupavit, eamque ingressi sunt socii ipsius. Eodem mortuus est *Maudud Ebn Ma'sud Ebn Mahomad Ebn Sebgeregine Gazne* Dominus, & in regno successit patruus ipsius *Abdi'lrahid*. Anno quadagesimo secundo, occupavit *Soltan Tugro'l Beg Asphahanum*. Anno quadagesimo sexto idem *Adorbijannum* in potestatem redegit. Anno quadagesimo septimo, idem *Bagdadum* pervenit, ibique pro eo in suggestis oratum est. Anno quadringentesimo quinquagesimo insecutus est *Tugro'l Beg Basafrius*, & *Dobais*, qui suos secum duxerant, vestigia; irruentesque in eos *Turci Basafrium* occiderunt, & in camelos quibus vehabantur mulieres involantes

*al. Anas-
tecino.

P. 344.
Soltan Tu-
gro'l Beg,
primus
Turcarum
Rex.
Michael
Græc. Imp.

*for: Abu
Calijarum.

involantes omnes abduxerunt. *Basasirius* autem servus erat *Turca*, Dyn. IX.
† è servis *Bahao'ddaula Ebn Adado'ddaula* denominatione sortitus à P 345.

* *Basasiro* urbe sua. Anno quinquagesimo primo *Dobaisus Ebn Mozid*, *al. *Basa*
pace facta, ut obsequium *Togro'l Bego* exhiberet accedens benigne
exceptus est. Anno quinquagesimo quinto *Soltan Togro'l Beg*, *Bagda*
do in regionem *Alfabal* [i. montanam] profectus, *Ratam* perve-

451

455

nit, ubi morbo correptus vitam finivit, annos tum natus ferè septua-
ginta. Cum prolis expers nullum genuisset filium, successit ei in
regno *Olab Arslan* filius *Davidis Fagri Begi*, fratris *Soltani Togro'l*

Soltan Olub
Arslan.

Begi. Anno quinquagesimo octavo peperit puella juxta portam *Al-*
Azaj [*Bagdadi*] puerum capite, collo & facie duplicibus, quatu-

or manibus, corpore uno. Anno sexagesimo primo conflagravit
Templum *Damascenum*, perieruntque ejus ornamenta, & quicquid

in eo erat operis egregii demolitum est: causa incendii fuit quod orto
inter Occidentales, qui a partibus *Egyptiorum* erant, & Orientales

bello, cum ignem in loca templo vicina iniecissent, conflagrantibus
illis, Templum etiam ignis invasit. Anno quadringentesimo sexage-

fimo tertio profectus est *Romanus Glacorum* Imperator cognomento
Diogenes (quod nomen Philosophi cujusdam fuit) cum centum ho-

minum millibus, multisque equis, & magnâ pompâ instructus *Ma-*
laxcerdum è ditionibus *Chalati* pervenit. *Olab Arslan* autem, qui

tunc in urbe † *Chunajo* è regione *Adarbijani* fuit, in occursum ipsi
venit cum quindecim equitum millibus, cum non posset copias quod

P. 346.

longius abessent colligere; summâque festinatione iter acceleravit.
Cùmque jam prope ab invicè abessent exercitus, ad *Romanum* Impera-

torè pacè petitum misit, cui ille, Haud, inquit, inducias tecum facturum
sum nisi *AlRata* [urbe] mihi in manus tradita: quo commotus

Rex, die *Veneris* post meridiem preces cum fletu fudit [ad Deum,]
ominibus etiam fletu ejus ad flendum provocatis; quibus dixit, Cui

in animo est redire, redeat, non est enim hic Rex qui jubeat & prohibeat.
Abiecitque arcu & sagittis gladium & sceptrum ferreum ar-

ripuit, manuque sua equi sui caudam adstrinxit, idem etiam facienti-
bus militibus ipsius. Vestesque albas indutus seque bonis odoribus

perfruens, Si occidar, inquit, erit hoc mihi involacrum: cum autem
ad *Gracis* munitò congressis acriter dimicatum esset, in fugam ver-

sus *Graci*, multis eorum cæsis, captusque Imperator. Ce-

Dyn. IX. pit eum servus quidam, cui nomen *Shadi*, qui cum ad ipsum unā cum Legato accessisset notum habuit, visoque, descendens [equo,] reverentiam exhibuit, & ad Regem eum adduxit, qui manu sua tres illi infligens plagas, Ammon, inquit, ad te de induciis paciscendis, misi, tu autem abnuisti? Cui ille, Omitte me increpare, & fac quid velis. Inquit Rex, Quid mihi facere voluisti, si me cepisses? Respondente illo, Probrosū aliquid; Et quid, inquit, putas me tibi facturum? Respondit, Vel morte mulctaturum, vel me per ditiones tuas omnibus videndum ducturum, vel (quod longe abest ut sperem) parsurum, accepto redemptionis pretio, & me tibi deputatum constituturum. † Atqui, inquit, non aliud statui: ipsumque millies mille aureorū pretio liberavit, ea lege ut omnes qui penes ipsum esset ē *Moslemis* captivos dimitteret. Cumque de hoc inter eos convenisset, eum secum in solio suo sedere fecit: deinde tentorium ei posuit, & ad ipsum mille aureos misit, quibus sibi viaticum compararet. Multos etiam ē Patriciis dimisit, ipsumque & eos vestibis in honoris signum induit; missoq; cum eo exercitu, qui eum in loca ubi tutus esset, perducerent, ipse eum Parāsangæ spatio deduxit. At cum ad *Gracos* de casu isto fama pervenisset, *Michael* Imperium invadens regiones occupavit: *Romanus* verò, cum hoc, ubi ad castellum *Dakia* pervenisset, ipsi nuntiatum esset, veste laneā induta vitam religiosam professus est; & ad *Michaelem* mittens, ipse quid cum *Soltano* pactus esset significavit, collectisque quæ penes se erant pecuniis, viz. ducentis mille aureis, eas ad *Soltanum* mittens, juravit se nihil amplius præstare potuisse. Initio anni quadringentesimi sexagesimi quinti, *Olub Arslan Mohammed Ebn David Fagri Beg* in regionem *Mawara'l Nahram* [i. transfluvialem] tendens, fluvium *Fihunem* ponte conjunxit, per quem trajecit, pluribus quam viginti diebus; cum constaret exercitus ipsius amplius quam ducentis equitum millibus. Adduxerunt autem ad ipsum milites ipsius arcis cujusdam custodem; cui nomen *Foseph Chowarezmiensis*, quem cum prope solium ipsius stitissent, iussit terræ insigi quatuor palos, quibus alligarentur partes ejus extremæ [sc. manus & pedes.] Ille vero, Heus exolete, inquit, num mei similis hujusmodi morte afficietur? p. 348. Iratus *Soltan*, arreptis arcu & sagittis, servos † ipsum dimittere iussit, dimissumque sagitta petiit; quæ cum ab eo aberrasset, profiliens

Foseph

Joseph ipsum petiit. *Soltan* verò è folio surgens inter descendendum *Dyn. IX.* titubavit, adeo ut in faciem procideret; cui genu incumbens *Joseph* cultro, qui sibi fuerat, ilia ipsi percussit: surgens autem *Soltan* in aliud se tentorium recepit; & *Josephum* quidam è cubiculariis malleo capite percussum interfecit. *Soltan Olub Arslan* igitur, cum vulneratus esset, imperium filio suo *Malecshabo* legavit; Vizieri munere fungente *Nodhamol' Molco*. Anno quadringentesimo sexagesimo, die 70^{vis}, decimo tertio *Shaabani*, obiit *AlKayem-be-Amrilla*. Hic cum se certo moriturum videret accersitis populi principibus, Judice primario, & Viziero *Ebn Fahir*, testes ipsos adhibuit se nepotem suum *Abu'lKasem Abdallam Ebn Mohammed Ebno'lKayem* successorem designare. Fuit ætas *AlKayemi* annorum septuaginta sex & trium mensium, Chalifatùs quadraginta quatuor & novem mensium.

460

Sectio.

His annis scientiarum veterum gloria claruit *Abu'lRihan Moham-*
med Ebn Ahmed AlBiruni in variis Philosophiæ *Græcorum & Indorum* philosophi & Mathematici insignis.
generibus profundè eruditus, præcipuè in Mathematicis, de quibus libros insignes composuit. *India* regiones ingressus, ibique multis annis commoratus, à sapientibus eorum disciplinas ipsorum edoctus est, ipsosque *Græcorum* Philosophandi rationem edocuit. Libri ab ipso compositi multi sunt, certæ solidæque admodum doctrinæ: summam non fuit inter ipsius similes, vel eo tempore, vel ad hunc usque diem quispiam ipso in scientia Astronomica perspicacior, nec qui ejus quæ minima quæ maxima magis perspecta habuit. Claruit etiam scientiis Philosophicis *Abu Ali AlHosain Abdalla Ebn Sina* *Ebn Sina*
Doctorum princeps, qui hæc de se retulit. Pater, inquit, meus *Bel-*
chenfis fuit, unde se in *Bocharam* transtulit diebus *Nuhi* [*Noa*] *Ebn*
Manfur, & villa *Harmatain* [dictâ] procuranda occupatus est: matremque meam è villa, cui nomen *Aphshana*, duxit, atque ibi ex ea nati sumus ego & frater meus. Inde cum *Bocharam* migrassemus, missus sum ad præceptorem qui *AlKoranum* & literas humaniores doceret; nec ante decimum ætatis annum complevi, quam *AlKoranum* magnamque humanioris literaturæ partem perdidiceram, adeo ut [omnibus] admirationi esset. Deinde misit me pater ad Olitor è quendam,

Dyn. IX. dam, qui *Indorum* computandi rationem callebat, ut ab eo discerem
 * al. *Nab-* Tum *Bocharam* pervenit *Abu Abdalla* * *Natelenfis*, qui Philosophi-
lenfis, ut &
 inf. am profitebatur, quem domi nostræ hospitio excepit Pater meus,
 sperans fore ut ab eo discerem. Logicæ ergo terminos apud eum legi,
 at de subtilitatibus ejus nihil ei notum fuit: deinde ipse libros perle-
 gere solus coepi, commentaria consulens; similiter in libro *Encli-*
dis, cujus ab initio quinque aut sex propositiones apud ipsum legi,
 deinde totius libri solutioni incubui. Tum cum ad *Almagestum* me
 transferrem, deseruit me *Natelenfis*. Deinde artis Medicæ studio fla-
 grans pervolvi libros † de ea compositos, & ægrotos invisi: atque
 p. 350. * innumera mihi curandi rationes ab experientia desumptæ innotue-
 al: in li-
 bris non
 descriptæ. runt. Eram tunc temporis annorum sedecim. Dein per sesquiannum
 libris legendis sedulo incubui; ac quoties in aliqua quæstione perple-
 xus essem, aut medium Syllogismi terminum non invenirem, ad
 Templum me recepi, & ad omnium Creatorem preces supplex effu-
 di, donec aperiretur mihi in eo quod abstrusum ac difficile fuerat: no-
 ctuque domum meam reversus, lucerna coram me posita, legendo &
 scribendo operam dedi; & quandocunque invasit me somnus, aut
 debilitatem aliquam sensi, acceptum vini poculum bibi donec ad
 me redirent vires; deinde ad legendum reversus sum. Quod si me
 occuparet vel levissimus somnus, de ipsis illis quæstionibus
 somniabam adeo, ut multarum ex ipsis rationes mihi per insomnia
 notæ factæ fuerint: nec ita facere destiti donec solidam Dialecticæ
 & Physices cognitionem acquisivissem: Deinde ad Theologiam
 progressus, librum Metaphysicorum perlegi, cujus tamen sensum non
 intellexi, nec perspecta erat mihi Authoris intentio; adeo ut cum
 quadragies ipsum pervolvissem, ac jam memoriter tenerem, nec
 tamen ipsum intelligerem, planè desperans dixi, Fieri non potest
 ut intelligatur liber iste. Ecce verò die quodam tempore pomeridi-
 ano, dum Bibliopolas viderem, in manu institoris cujusdam liber fuit,
 quem venalem proclamans mihi obtulit. Ego verò, indignabundus
 ipsum rejeci, aiens nulli rei utile esse istam scientiam. † Ille verò, Emas
 à me eum, inquit, vili enim precio venit; tribus eum drachmis tibi
 vendam, & possessori pretio ejus opus est. Emi igitur. Erat autem li-
 ber *Abu Nasri AlPharabii* de scopo Metaphysicorum; quem do-
 mum reversus cum propere percussissem statim libri sensus percepi,
 utpote

utpote quem jam memoriâ tenerem: ob quod gavissus aliquid in pauperes erogavi: Deoque Opt. Max. gratias egi. Cumque jam decimum octavum ætatis annum attigissem, omnes scientias istas absolveram: erâtque tunc temporis [rerum] scientia mihi magis in promptu, at nunc magis matura; alias eadem omnino est scientia, nec quicquam ei postea de novo accessit. Tum mortuo patre, mutatus est mihi rerum status, & *Soltani* ditionibus quibusdam præfectus sum; incubuitque mihi necessitas *Bochara* migrandi, atque inde me *Forjanum* transferendi: statueramque ad Principem *Kabusum* accedere; at interea accidit ut caperetur *Kabus*, & carceri inclusus moreretur. Deinde *Dahestanum* profectus, morbo gravi ibi laboravi. Reversus in *Forjanum* de rerum mearum statu carmen composui, in quo versus ille cujusdam, habetur;

Cum grandior evasissem, non fuit ulla regio mei capax:

Cumq; carè venirem, non erat qui me emere vellet.

Inquit *Abu Ubaida Alfuzjani*, hucusque pertingunt ea quæ de se narravit Doctor. Hic autem aliqua memorabo eorum quæ de rebus ipsis vidi, dum ejus consortio uterer usque ad † finem vitæ ipsi- P. 352.

us. Inquit, Interea dum *Forjani* commoraretur, librum primum Canonis composuit, & compendium *Al Magesti*, aliaque. Deinde *Raiam* profectus Dominæ ipsius ejusque filio *Majdo'ddaula* operam collocavit: inde *Kazwinum* migravit, atque ex ea *Hamdanum*, ubi *Codbanawia* se ministrum præbuit, ac rerum illius curam sustinuit; * al. Carbanawia. deinde rogatus ut Vizieri munus susciperet, eo functus est. Postea actum est ut tumultuarentur contra eum milites, qui cum sibi ab eo netuerent in ædes ipsius irruentes in carcerem abduxerunt, omnibus pæce habuit ablatis, & Principem *Shemso'ddaulam* ad necem illi inferendam sollicitarunt: ille verò abnuens, ad illum regno pellendam ropendit, illis placere studens. At cum Doctor per quadraginta ies in amici cujusdam ædibus delituisset, Princeps ipsum perquisitam denuo Vizierum constituit. Mortuo verò *Shemso'ddaula*, filio-ue ipsius inaugurato, cum ab eo peterent ut idem Vizieri munus bired, recusavit Doctor; seque *Abu Galebi* Pharmacopolæ domi ab-ens, ibi totam Physicam & Metaphysicam, quæ in libris *Al Shepha* ibetur absolvis, exceptis libris duobus de animalibus & plantis. umque ad *Alao'ddaulam* clam scripisset, petens ut sibi ad ipsum

Dyn. IX. accedere liceret, ob hoc suspectui habitus est; atque hoc ipsius factum averfati sedulo ipsum perquisiverunt, cumque indicio inimici cujusdam proditum cepissent, in castellum quod *Berdawan* appellatur perduxerunt, ubi Poëma composuit, in quo hæc habetur,

* Camel. *Introitus meus * extra dubium est ut vides,*

باليقين *Tota difficultas est quomodo exeam.*

p. 353.

Ibi cum quatuor mensibus mansisset, eductum *Hamdanum* asportarunt, † inde verò habitu *Suphi* evasit, comitantibus me & fratre ipsius, & duobus famulis, donec *Asphahanum* pervenimus; ubi in confessu *Alao'ddaula* honorem & æstimationem tali viro dignum consecutus est. Ibi libros multos composuit. Inquit idem, Doctor iste omnibus [corporis] facultatibus pollebat, at ea quæ Venerem spectat è potentiis concupiscibilibus maximè prævalebat: cui multū indulgit, adeo ut temperamento ipsius noxam inferret. Mortis ipsi causa fuit dolor Colicus, qui cum ipsi accidisset, curam accelerare cupiens, octies eodem die clysteribus usus est, unde exulceratis intestinorum quibusdam orta est excoriatio, acciditque ei Epilepsia, quæ colicam sequi solet, eoque debilitatis redactus est, ut surgere nequiret: sibi interim medicamenta adhibere non destitit, donec ambulando esset; neque tamen satis sibi cavit; & cum variis curationis gratia medicamentis uteretur, haud prorsus à morbo convaluit, eo alias recrudescente, alias remittente. Deinde *Alao'ddaula Hamdanum* tendente, cum se ipsi in itinere comitem adjungeret eodem morbo denuo vexatus est, donec *Hamdanum* perveniret, agnitoque deficere sibi vires, ut morbo pellendo non sufficerent, remedia adhibere neglexit, dicens, Qui mei regimini præerat non est ultra regendo, nec jam proderunt medicamenta; cumque in hoc statu per aliquot dies mansisset * in Domini sui viciniam migravit, atque *Hamdani* sepultus est, annos natus quinquaginta octo: obiit autem anno quadringentesimo vicesimo octavo. De eo dixit quidam:

* i.e. obiit.

Non profuit AlRaïso de sapientia ipsius Medicina,

Neque ipsius in syderum [scientia] peritia:

Non sanavit ipsum [liber ipsius] AlShephà [i. sanitas,]

Nec liberavit ipsum [liber] AlNajâto [i. e. liberatio.]

Aiunt primum Sapientum, qui eo notatus est quod se Regum famulatio

multitudo addiceret, fuisse *Aristotelem*, cum Philosophi priores, e. g. *Pythagoras*, *Socrates*, & *Plato*, ab eo abstinere, neque ad Regum portas accederent; cuius rei indicium est, quod cum quidam e *Gracorum* Regibus locum, ubi sedebat *Socrates*, pertransiret, ipseque appropinquanti non assurgeret, nec se loco moveret, vel ipsum respiceret, & accedens juvenis quidam pede eum percuteret, dicentiq., Cur me percutis? responderet, Annon Regem vides, qui sit ut non ei assurgas? ac *Socrates*, Quomodo servo servi mei assurgam? Rex autem, animadversa lite, ipsum accersens, adducto diceret, Quid est quod dixisti? respondentique, Hoc dixi, me non assurrecturum servo servi mei, diceret, Ego ne servus servi tui sum? regeret, Maxime O Rex, te enim in servitutem redegit mundus, tuq., ipsius servus es; Ego vero eum contemnens in servitutem redegi, mihiq. servum habeo, cum tu ipsi servus sis: Regemque, cum quod dixerat ei arrideret, jubente aliquod in ipsum beneficium conferri, recusaret. Dicitur etiam primum Philosophorum, qui vino ac t'veneri liberius indulgit, fuisse *Doctorem* primarium *Abu Alim Ebn Sinam*, deinde avidum eum imitatos fuisse qui sequuti sunt, cum hæc à lege Philosophorum aliena sint. Fertur Doctoris *Abu Alis* præceptorem in arte Medica fuisse *Abu Sahlum Al Masibi* [i. e. Christianum,] qui & Medicus insignis fuit, & Dialecticus, veterum scientiarum callens, in regione *Chorasani* inclytus, cui Systema est, titulo *Miyah-Cetab*, [i. e. centum libri,] liber celebris. Obiit annos quadraginta natus.

Dyn. IX.

P. 355.

Abu Sahl
Medicus
Christianus,
Avicennæ præceptor.

Sectio.

Anno quadringentesimo tricesimo quinto, obiit *AbulPharaj Abdalla Ebno'lTiyeb Erakenfis*, Philosophus insignis, qui veterum libros & sermones pervolverat, & explicandis libris antiquis operam dedit, tam in Dialecticâ quàm cæteris Philosophiæ generibus ab *Aristotele* compositis, & in Medicina *Galeni* libris: in explicationibus suis prolixiori usus est sermone, dum docere, & [quæ explicaret] intellectu facilia reddere studeret. Inquit *AlKadi AlAcram* [i. e. honore dignissimus,] *Famalo'ddin AlKophri*, Vidi quosdam eorum qui hanc artem profiterentur, *AbulPharajto Ebno'lTiyeb* vitio vertisse prolixitatem. Censor iste qui eum reprehendit *Fudaus* fuit, intellectus angustioris,

AbulPharaj
Med.
& Philos.

Dyn. IX. gustioris, *Avicenna* explicatione contentus. Ego verò, & quicunque libris componendis operam dederunt, haud aliud dicimus quàm *Abul-Pharajium Ebnò'lTiyeb*, quæ ex his scientiis oblitterata fuerant luci restituisse, quæ occulta erant perspicua reddidisse. Discipuli ei multi fuerunt, qui dominium [in literis] obtinuerunt, aliòsque docuerant. E quorum numero *AlMochtar Ebnò'lHasan Ebn Abdun*, appellatus † *Ebn Botlan*. Inquit *Ebn Botlan*, Doctor noster *AbulPharajium Ebnò'lTiyeb* viginti annos explicandis Metaphysicis infumfit, ac præ [nimio] in iis studio morbum contraxit, quo animam exhalavit: unde indicium sumas de summo illius studio & diligentia, quodque scientiæ sui ipsius gratia operam dederit. Fuit *Ebn Botlan* iste Medicus *Christianus Bagdadensis*, facie deformi, minimèque decorâ, prout Deo visum est. Scientiis autem à veteribus excultis excelluit, artib; Medicæ peritiam adeptus est. *Bagdado Mauselam* & *Diarbectrum* profectus est, deinde *Halebum* adiens, ibi ad tempus substitit: at cùm locum minimè probaret, inde in *Egyptum* abiit, ubi cùm breve temporis spatium infumfisset, cum *Ebn Redwano Egyptio*, ejus temporis Philosopho, congressus est, acciditque inter ipsos contentio è victoriæ inter disputandum studio orta. Ira ergo in *Ebn Redwanum* commotus ex *Egypto* discedens *Antiochiam* pervenit, ibique sedem fixit. Cùmque jam migrationis frequentis pertæsus, & indoctorum consortium ægrè ferens, satius duceret se à turba subducere, in Monasterium quoddam *Antiochiense* se recipiens, Monachismum suscepit, seque cultui divino mancipavit, donec vitam finiret anno quadringentesimo quadragesimo quarto. Ex insignioribus *Ebn Botlani* operibus sunt Liber de regimine sanitatis in tabulas distinctus, & de iis quæ sibi vendicant Medici Diatribe elegans, & Epistola de Emptione Servi. Cùm autem inter *Ebn Botlanum* & *Ebn Redwanum* acciderat quod accidit, scripsit ad ipsum *Ebn Botlan* Epistolam, in qua ipsum convitiis proscidit, ipsiusque vitia recensuit, & ignorantiam in scientiis veterum, quarum peritiam sibi vendicavit, ostendit, distincto opere in septem sectiones, quarum prima est, Quantum præstet qui ab aliis vivâ voce didicit, ei qui solum libros legit. Secunda, Illius, qui quæstionum [statum] è libris hauserit scientiâ imperfectâ, dubia scientiæ ipsius paria esse, & soluta difficilia. Tertia Facilius esse veritatem stabilire in intellectu, in quo non obfirmatæ fuerint

P. 356.

Ebn Botlan.

Ebn Redwan.

P. 357.

fuerint absurdæ [opiniones,] quam apud eum in cuius intellectu ra-
dices egerint. Quarta, Solere viros præstantes, cum veterum libros
legunt, non de illorum fama detrahere [*ex conjectura,] cum viderint
circa quæsitæ eos aliàs aliud dicere, ac sibi contrarios videri, sed in
indagatione & disquisitione persistere. Quinta, De variis quæstio-
nibus, quæ à demonstrationibus certis è veris principiis processerint,
ad quæ responsum petit methodo demonstrativâ. Sexta, De con-
sideratione ejus quod inter convitiandû dixerat [adversarius,] inter
cætera, Ego mille quæstiones ipsi proposui, ille mihi unicam.
Septima, Excussio eorum quæ dixerat de puncto naturali, & de-
signatio loci, in quo est ansa dubitandi de hac [ejus] appellatione. E-
pistolam autè conclusit his verbis, Certo sciat voluptatē, quæ è ver-
borum masticatione percipitur, haud parem esse præfocatiōi respon-
dendi, ac fore nobis locum, in quo reddenda sit [factorû] ratio, & con-
ventum [ad] præmium, & poenam [accipiendum,] in quo conque-
sturi sint Ægroti apud Creatorem suum & cum Medicis expostula-
turi de erroribus qui ipsis pernicipi causa fuerint: neque ipsos Docto-
ri condonatu-ros, sicut ego ipsi condonavi, quod me convitiis affece-
rit, neque silentio præterituros, quæ fecit, sicut ego prætereo, quod
de fama mea detraxerit. Certissimè autem sciat illos ipsi occursuros,
neq; pacatum iri nisi eo quod manifestè verum est. Deus nos & ipsum
dirigat ad obsequium ipsi præstandum, & ut ad ipsum accedamus, ei
grata sectando. Ipse verò portio mea & optimus protector. Re-
fert *Ebn Botlan* in Sectione quarta Epistolæ suæ historiam lepidam
de *Ebn Redmano*, quæ hic narratu digna est. Conveni, inquit, [aliquan-
do] discipulum quendam Doctoris istius, (viz. Doctoris *Ebn Redma-
ni*) specie decorum, & in quo, si conjecturæ fides adhibenda, ingenii
præstantis signa apparerent, apud Principem *Abu Alim Ebn Fala-
l'oddaula Ebn Adado'ddaula Phanachosraw* cum febre quotidianâ,
quæ ante quatrimum coeperat, affectus esset, quæ nec cum frigore ac-
cederet, & cum sudore recederet: præbuerat autem ipsi Medicus iste
medicamentum catharticum, ac statuerat postea ipsi sanguinem ve-
næ sectione detrahere, pro more *Ægyptiorum*, qui venæ sectionem
demum adhibent post exhibitum Medicamentum, & ægrotanti pla-
centulas comedendas præbere unâ cum Julapio solent in febris ac-
cessionibus. Cùmque Medicum, ut de febris ratione certior fie-
rem, percontarer, respondit ille, dialecto *Ægyptiaca*, Bene, Domine

p. 358.

Dyn. IX. mi, Febris est quotidiana, composita ex sanguine & flavâ bile, quæ post quatrimum recurrit; cumque medicamentum ei exhibuerimus, dissolutus est sanguis, manétque flava bilis, adhibitori autem ei sumus phlebotomiam, ut à flava bili tuti simus, volente Deo. **P. 359.** Recessi ergo nescius utrum magis mirarer, an quod febris quotidiana post quatrimum recurreret, cum signis continuæ; an quod ex humoribus compositis constaret; an Medicamentum, quod sanguinem t̄ crassum dissolveret, relictâ bile flavâ tenui. Hoc autem ab eo narratum non alii assimilare possum, quàm ei quod *Antiochia* audivi de Medico quodam *Græco*, cui cum ægroto quodam, qui febre tertianâ simplici laboraret, ob sanitatem ei restituendam de certâ pecuniæ summâ convenerat. Ille ergo ei administrare cœpit, quod materiam increassaret, unde quæ tertiana simplex fuerat, semitertiana evasit: quod cùm ægrè ferentes pellere ipsum vellent, ille, Cerrè, inquit, dimidium mercedis commerni, cùm dimidium morbi recesserit, ratus scil. ex sono nominis dimidium febris abiisse. Nec desiit rogare quidnam antea fuerat? ac respondentibus illis, Tertiana; quid jam esset? dicentibusque, Semitertiana; de injuriâ sibi factâ conquerebatur, dicens, Quare ergo mihi dimidium ejus, quod accipere deberem, denegatis? Fertur *Ebn Redmanum* istum primò Astrologum fuisse, qui ad compita sederet, atque [arte istâ] victum sibi compararet, deinde in Arte Medicâ & Dialecticâ aliquid legisse: fuitque è Philosophastris non verè doctis, neque specie, neque habitu decorus; nihilominus multi in *Egypto* studioforum ei se discipulos addixerunt, atque ab eo didicerunt, celebrisque evasit, & libros composuit [hinc inde] corrasos, collectos, & congestos. Multa ei accepta retulerunt discipuli ipsius tam in causis Medicinalibus, quàm prolatis Dialecticis, quæ risum moveant, si bonâ fide egerunt qui retulerunt. Non desiit autem *Ebn Redman* docendo operam dare, donec obiit intra annum quadringentesimum sexagesimum. Porro è Medicis insignibus hisce temporibus fuit Medicus quidam *Christianus*, *Cotaiphat* appellatus, qui *Basafirio* operam collocavit; ob praxin celebris, ita ut scientia ejus non prædicetur: honorem consecutus est ob felicem in curandis ægrotis successum.

Cotaiphat
M. dicus
Christia-
nus.
P. 360.

467 *AlMektadi Ebn Mohammed Ebn' l'Kayem.* Mortuo *AlKajema beamrilla*, in Chalifatu inauguratus est *Abdalla filius Mohammedis*

hammedis filii *AlKayemi*, & cognominatus *AlMoktadi beamrilla*, Dyn. IX.
 anno quadringentesimo sexagesimo septimo. Non erat autem *Al-*
Kayemo inter posteros ipsius præter eum mas: siquidem *AlDachira*
Abu'l Abbas Mohammed AlKayemi filius, vivente adhuc patre suo,
 mortuus est, nec alius ipsi præter eum fuit. *AlMoktadi* autem, tunc
 in utero matris suæ, sex post mortem patris sui *Mohammedis* men-
 sibus natus est. Anno sexagesimo octavo *Ak sis Chowarezmiensis*, 468
 unus ex *Soltani Malecshahi* exercitus imperatoribus, *Damascum* profe-
 ctus, eam obsidione cinxit, unde tanta annonæ caritas fuit, ut mensura,
 quam *AlGeraram* vocant, plusquam viginti aureis venderetur; urbem
 ergo ipsi securitate pactâ dederunt, atque in ea nominis *AlMoktadi*
Chalifæ Abbafide in concionibus facta est mentio: quod factum est;
 postquam *Aliadarum Egyptiorum* nomina commemorata fuerant.
 Porro *Ak sis* maximam *Syriæ* partem in potestatem redegit. Anno
 septuagesimo quarto obiit *Nuro'ddaula Dobais Afadiensis*, annos
 octoginta natus, quinquaginta septem principatu functus, ob virtutem
 & beneficentiam celebratus. Quicquid penes ipsum fuerat, post ip-
 sum administravit filius ipsius *Mansur*, cognomē *Bahao'ddaula* sorti-
 tus, qui & optimè se gessit. Hic cum ad *Soltanum Malecshahum* acces-
 sisset, confirmatum est ei imperium, veste etiam in honoris signum à
Chalifa donatus est. Deinde obiit anno septuagesimo nono. *Al-* 479
Hella verò, & *AlNilo*, & omnibus quæ ipsi fuerant, præfectus est
 filius ipsius † *Saifo'ddaula Sadaka*. Anno octogesimo quinto P. 361.
 interfectus est *Nodhamo'l Molc* Vizierus prope *Nahawandum*, à pue- 485
 ro quodam *Dailamensi* ex *AlBatenistarum* secta; qui specie aliquid Cædes
 perentis vel opem implorantis accedens, cultro, quem secum habuit, Nodha-
 percussit, unde mortuus est. Functus autem fuerat *Nodhamo'l Molc* Vizieri. mo'l Molci.
Vizieri munere apud *Soltanos* triginta annos, ultra tempus
 quo ei præfuit apud *Olub Arslanum*, dum *Chorasani* principatum te-
 neret tempore patris sui *Togro'l Begi*, antequam ad regnum promo-
 tus esset: annos natus fuit septuaginta septem. Causa cædis ipsius
 fuit, quòd cum *Othmano* filio *Famalo'ddini* filii *Nodhamo'l Molci*,
 avus ipsius *Marwa* præfecturam commisisset, eoque misisset *Soltan*
 ministrum quendam nomine *Kudanum*, ex servorum præcipuis, ei
 cum *Othmano* de re aliquâ lis intercederet, eo incitavit ipsum juven-
 tus, & in avum suum confidentia, ut in illum manus injiciens, pessimè
 tractatum.

Dyn. IX. tractatum dimitteret. Ille ergo cū ad *Soltanum* accedens opem imploraret, & [de injuria] quereretur, *Soltan*, misso ad *Nodhamo'l Molcum* nuncio, Si mecum, inquit, in regno consors fueris, perge, penes te arbitrium est; sin minister meus fueris, terminos subditis & ministris [præscriptos] tenere decet. Filii verò tui terminos, eorum quæ ad subditos spectant, transgressi, hæc atque hæc facere ausi sunt. Pervenientes ergo qui missi fuerunt ad *Nodhamo'l Molcum*, literas ipsi tradiderunt, quibus ille, Dicite, inquit, *Soltano*, si adhuc nescieris me tibi consortem in regno fuisse, at jam scias: neque enim imperium hoc aliter quàm curâ † & consilio meo adeptus es. Annon meministi cū interficeretur Pater tuus me rerum tuarum curam suscepisse,

p. 362.

& tam è tuis quàm aliis in te rebelles subegisse? Tu tunc temporis mihi nitebaris; at cū jam tibi confirmatæ fuerint res, tibi que obsecuti fuerint, & qui longius, & qui proprius absant, crimina in me conquiris, & calumniis contra me aurem præbes. Dicite illi, Tiaræ istius stabilimentum ab atramentario isto pendere; atque eorum consensum omnium commodorum causam esse, at cū occlusum fuerit hoc, perire & illam. Multūsq; fuit in hujusmodi sermonibus: deinde, A me, inquit, *Soltano*, quicquid vultis, respondete. Invasit enim me præ increpatione, quæ ab ipso mihi contigit, quod animos mihi fregit. Illi ergo abeuntes in hoc consenserunt, ut *Soltanum* celarent, quod factum fuerat; eique dixerunt quæ innuerent illum se Regi submittere, & rogare, ut se excusatum haberet: postea verò quidam eorum rem prout se habuit, Regi narravit; & consilium de eo interficiendo initum est. Mortuus autem est etiam *Soltan* triginta quinque post ipsum diebus, solutūque est Imperium, ac gladio certatum. Fueruntque verba *Nodhamo'l Molci* instar prædictionis Propheticæ. Fertur, quod ad eorum, quæ *Nodhamo'l Molcum* spectant, originem, fuisse ipsum filium pagi cujusdam præfecti in regione *Tusi*, linguamque *Arabicam* didicisse, & Principis *Bajeri* Domini *Balcha* Scribam fuisse. Principem autem cujusque anni initio malè ipsum multare, & quicquid ipsi fuerat auferre solitum, dicentem, Pinguefactus es, O *Hasan*. Fugisseq; ipsum ad *Fogri Begum Davidem*, eūque adiisse: qui cū primū ipsum videret, manu prehensum filio suo *Olub Arslano* tradidit, † Hic, inquit, est *Hasan Tusensis*; illūque ipsum acceptum sibi patris loco habuisse, nec ipsi

p. 363.

immo.

immorigerum se præstitisse. *Nodhamo'lMolc* autem, cum ad ipsum Dyn. IX.
accederet Antistites & Magnates, postquam ipsis assurrexisset, rursum sedem suam capeßere solitus erat; at Doctori cuidam pauperi, qui ipsi fuit, accedenti assurgens, ipsum loco suo collocare, ipsique affidere: cumque de eo interrogaretur, Illi, inquit, cum accedunt, laudibus me evehunt, ob ea quæ mihi non insunt, mihi que ex eorum sermonibus philautia & fastus increscit; hic verò crimina mea mihi in mentem revocat, quæque injustè ago, unde humiliatur mihi animus, & à multis quibus obnoxius sum, revertor. Fuit autem confessus ipsius doctis virtutisque & probitatis studiosis refertus. Multis eum Epicediis deslerunt Poëtæ; ex optimis quæ dicta sunt, sunt illa *Shablo'ddaula*.

Fuit Vizier Nodhamo'lMolc unio singularis, quem

Conflavit [Deus] misericors ex nobilitate.

Apparuit, & non agnovère tempora pretium ejus,

Quare illam illis invidens, in concham iterum reposuit.

Deinde post cædem *Nodhamo'lMolc* abiit *Soltan Malecshah Bagdadum*, quam ingressus est decimoquarto mensis *Ramadani*; contigit verò ut venatum profectus die tertio *Shamali* rediret ægrotans: morbi causa, quod ex esu carnis venatu captorum febrim contraxerat; ob quam cum venâ ei sectâ haud satis sanguinis detractum esset, ingravescenti illi morbus febris ardens evaluit, obiitque die *Veneris Shamali* mediâ. Uxor autem ejus *TarkanChatun* mortem ipsius clam habens, eumque celans *Bagdado* egressa est, † *Soltanum* secum ferens, summôque ducibus distribuens, ipsos filio suo *Mahmudo* sacramento adexit, *Tajo'lMolc* Viziero rem hanc ei procurante. Ad *Chalifam AlMoktadium* etiam misit, [rogatum] ut [filii] nomen in suggestis memoraretur; quo annuente, *Mahmudi* in concionibus nentio facta est, qui tunc temporis quatuor annos natus fuit. Abiit utem *Tarkan Chatun Bagdado Asphahanû*, ubi erat *Tarciaruk* filiorum *Soltani* natu maximus; unde egressus ille unâque duces, qui ipsi derant, è *Nodhami* asseclis, *Raiam* versus profecti sunt. *Chatun* vero copias *Tarkiarukum* oppugnatum misit: quorum quibusdam ad *Tarciarukum* deficientibus, cum auctæ essent illi vires, *Asphahanum* versus eam obsidione cinxit. Fuitque cum exercitu *Chatuni Tajo'lMolc*, qui cum captus atque ad *Tarciarukum* adductus esset, irru-

Obitus Soltani Malecshahi.
p. 364.

Soltan Mahmud.

* al. Parciaruk, sic in seqq.

entes.

Dyn. IX. entes in eum *Nodhamienses* interfecerunt. Vir multis virtutibus & omnigenis excellentiis præditus erat; at omnia ejus benè gesta obfcuravit, quod *Nodhamo'l Molci* cædem promovisset. Anno octogesimo septimo *Tarciaruko Bagdadum* profecto, illius ut *Soltani* in suggestis facta est mentio, cognominatusque est *Rocno'ddinus*. Anno quadringentesimo octogesimo septimo, die decimo quinto *Mohar-rami* mortuus est Antistes *AlMoktadi beamrilla* morte subitaneâ. Traditum ei fuerat diploma de *Soltano Tarciaruko* muneri illi præficiendo, ut ipsum subscriberet; quod cum attentione perlectum subscripsit: deinde apposito illi cibo, cum edisset ac manus lavasset, Procuratrici ipsius *Shemso'l Nahara*, quæ ipsi aderat, Quinam, inquit, sunt isti qui † ad me non impetratâ veniâ accesserunt? Ait illa, Circumspiciens neminem conspexi; vidi autem illi mutatum fuisse statum, ac defecisse vires, adeò ut in terram mortuus procideret: dixi ergo ancillæ, quæ mecum erat, Si exclamaveris, te interfectura sum, Vizierum autem adiens, quid contigisset ipsi indicavi; Successori ergo per testamentum designato fidelitatis juramentum præstandum curârunt, & *AlMoktadium* ad funus compositum sepulturæ mandârunt. Annos natus fuit triginta octo, & menses octo. Chalifarum renuerat annos novendecim & octo menses: Matrem habuit Concupinam *Armenam*, nomine *Arjawanam*, quæ & ipsum, & filium ipsius *AlMostadbemum*, & nepotem *AlMostarshedum* Chalifas vidit.

P. 365.

Sectio.

473

Yahya Ebn Anno quadringentesimo septuagesimo tertio obiit *Yahya Ebn Isâ Ebn Fazla* Medicus *Bagdadensis*. *Christianus* tuit; Medicus studuit apud ejus temporis *Christianos Carchi* [seu fori *Bagdadensis*] incolas; cumque *Dialecticæ* discendæ studio teneretur, neque esset inter *Christianos* prædictos tunc temporis, qui artem hanc calleret, mentioque illi facta esset *Abu Alis Ebno'l VValidi Mo'tazaliorum* tunc Doctoris, ac diceretur illum & scientiæ *Scholasticæ* & terminorum *Logicalium* peritum esse, ad eum se recepit *Logicæ* perdiscendæ gratiâ. Non destitit autem *Edno'l VValid* religionem *Islamisticam* illi commendare, donec ipsi annuens eam amplecteretur: cui quod nomen dedisset lætatus *Abu Abdalla AlDamagani*, eo tempore

Islamismâ
consecrâ-

tempore Judex primarius, illum sibi propiùs admovit, & ad eum evexit gradum, ut ipsius in syngraphis apud se scribendis opera uteretur. Ille verò, ultra operam in ea re positam, † vici ejus incolis aliisque sibi notis medicabatur, sine mercede aut pretio, verùm gratuitò & ex [merà] beneficentiâ; quin & ipsis medicamenta gratis subministrabat. Cùm in morbum quo mortuus est incidisset, libros suos legavit Oratorio Antistitis *Abu Hanifa*. E libris celebrioribus ab ipso compositis sunt Liber *Al Menhaj*, & Liber *Takwimo'labdan*, [de recta ordinatione corporum,] Tabulis distinctus.

Dyn.IX.

p. 366.

Al Mostadher Ebno'l Moktadi. Mortuo *Al Moktadio beamrilla* adductus filius ipsius *Abu' Abbas Ahmed* inauguratus est, & cognominatus *Al Mostadher billa*; idque anno quadringentesimo octogesimo septimo. Eodem anno *Soltan Barciaruk* patrum suum *Tacasum* interfectum aquâ submersit, unâ etiam occiso ipsius filio. Anno octavo occisus est *Tatasb* filius *Olub Arslani*, & confirmatum imperium & Soltanatus *Barciaruko*. Eodem, mense *Du'l-Hajja*, obiit *Al Mostanser billa*, fil. *Al Dhaheri Leezaz dinilla*, *Aliada*, *Aegypti* & *Syria* Dominus; Chalifatus ejus annorum erat sexaginta, ætas sexaginta septem. Successit ipsi filius ipsius *Abu'l Kasem Ahmed*, qui *Al Mostaalibilla* cognominatus est. Anno octogesimo nono statuerunt Astrologi futurum diluvium *Noachiano* ferè par. Chalifa ergo *Ebn Isunum* Astrologum accersitum eâ de re interrogavit; qui respondit, Tempore diluvii *Noachiani* concurrunt septem planetæ in signo Piscium, jam verò sex [tantùm] eorum in eodem concurrunt; excepto sc. Saturno, qui si cum iis esset, futurum fuisset hoc illi diluvio simile: verùm † dico, urbem aut terræ tractum aliquem, in quâ convenerit magna hominum multitudo è diversis regionibus submersum iri. Metuerunt ergo *Bagdado*, propter multitudinem in ea undiq; concurrentium: prospectumq; est aggeribus & locis, è quibus aquarum eruptio metuebatur. Accidit autem, ut peregrinantes [*Meccham*,] cùm in valle *Al Manakeb* castra posuissent, superveniens torrens magnus plerosque submerget; evadentibus qui ad montes se reciperent; periréntque facultates, umenta, & commeatus. Chalifa ergo Astrologum veste in honoris ignum induit. Anno quadringentesimo nonagesimo interfectus est

Al Mostadher Chalifa.

Al Mostaalib Chalifa Aegypti.
Ebn Isun Astrologus.

p. 367.

- Dyn. IX.** est *Chorasani* Rex *Arslan Argun* filius *Arslani*, Regis *Malicshahi* frater, à famulo quodam suo; qui rogantibus, Quare hoc fecisti? respondit, Ut homines ab ipsius injustitia liberarem. Deinde *Chorasano* potitus *Barciaruk*, eam fratri suo Regi *Senjaro* tradidit. Anno nonagesimo primo* *Bardamil Francorum* Rex, magnis collectis copiis regionem *Syria* invadens, *Antiochiam* occupavit. Ante hoc tempus occupaverant *Franci* urbem *Talaistalam* aliásque in regione *Andalusia*, deinde etiam insulâ *Siciliâ* potiti sunt; & in *Africa* oras progressi, ejus etiam partem ceperunt. *Kawamo'ddauila* * *Codbuka* autem, audito quid fecissent *Franci*, ipsosque *Antiochiam* occupasse, confatis copiis in *Syriam* profectus, ad *Antiochiam* positis castris eam obsidione cinxit; in qua fuerunt è *Francorum* Regibus *Bardwil* [*Baldwinus*,] & * *Sanhal*, & *Gondophri* [*Godfridus*,] & Comes † *Roha* [*Edessa*] Princeps, & *Baimundus* [*Boamundus*] *Antiochia* Princeps: qui annonæ penuriâ oppressi ad *Codbukam* miserunt, securitatem ab eo petentes, utque è regione discedere liceret, ille verò hoc concedere noluit, dicens, Non evasuri estis nisi per gladium. Fuit autem apud *Francos* Monachus quidam, cui morem gerebant, vix admodum versutus: hic illis, *Petro* Apostolo, inquit, baculus fuit inferiùs terramento munitus, in Sacerdotum Ecclesia sepultus, quem si repereritis, victoriam consecuturi estis, secus certò perituri. Iussitque ipsos jejunio & poenitentiae vacare; quod cum triduo fecissent, die quarto ipsos omnes unà cum vulgo in locum introduxit, ubi cum ubique fodiendo illum [quæsisissent,] tandem invenerunt, prout ab ipso descriptus fuerat: tum ille, Lætum, inquit, nuntium victoriæ accipite. Animis ergo sumptis, die Jovis è portis seorsim, viz. quini, & seni, aut circiter, egressi sunt. Dixeruntque *Moslemis Codbuka*, Ad portas consistere nos oporteret, & omnes qui egrediuntur occidere: ille verò, Ne, inquit, hoc facite, sed finite eos, donec exeundi finem fecerint, deinde eos occisuri sumus. Illi autem cum omnes egressi essent, ne uno in urbe relicto, exercitum magnum confluxerunt; cesseruntque *Moslemis* in fugam dati. Ultimus fugientium fuit *Sokman Ebn Ortok*. Multa ergo eorum millia occiderunt *Franci*, & quicquid in exercitu fuerat commeatus, opum, jumentorum, & armorum ceperunt; rebusque redintegratis, & recuperatis viribus *Moarro'l No-*
- p. 369.** *maniam* usque progressi, eam occuparunt. † Anno quadringentesimo

fimo nonagesimo secundo videntes *Aegyptii Turcarum* impotentiam, *Hierosolymam* aggressi eam obsiderunt, cum in ea essent *Sokman* & *Il Gazi Orteki Turcomanni* filii, unâ cum patruo ipsorum *Suneso*: & ultra quadraginta machinas bellicas in eam dirigentes, deditam ceperunt, ex ea egressis *Sokmano* ejusque affeclis. Ei autem præ-

Hierosolyma
à *Francis*
capta.

fecerunt *Aegyptii* quendam *Ephsecaro ddaulam* cognominatum: deinde eò protecti *Franci* duabus contra ipsam arcibus extructis, urbem à parte septentrionali ceperunt; & in populum gladio sævitum est. *Franci* enim in regione manentes per aliquot septimanas *Moslemsios* interfecerunt; occisis in Oratorio *Al Akfa*, [i. e. ulteriori,] plus quàm septuaginta mille: ac prædam inde reportârunt, quæ describi non potest. Anno nonagesimo tertio, factò inter *Soltanum Barciarukum* & fratrem ipsius *Sultanū Mohammedem* bello, in fugam datus est *Barciaruk*, & per varias transiens regiones *Asphahanum* venit; quam tamen non ingressus in *Churistanum* tetendit. Anno nonagesimo quarto initum est inter ipsos prælium secundum, cum *Barciaruko* essent quinquaginta militum millia, fratri verò ipsius *Mohammedi* quindecim millia. Obviam igitur facti cum pugnâ concertâssent, in fugam versus est *Sultan Mohammed*, qui *Chorasanum* petens fratrem suum Regem *Senjarum* adiit, (hi enim fratres uterini erant,) ac *Jorjani* substitit: quò cum ad ipsum pervenisset Rex *Senjarus* cum copiis suis, unâ *Dameganum* profecti sunt; ubi exercitu regionem devastante, tanta ubique in istis locis rerum penuria fuit, ut deficientibus morticinis & canibus homines alii alios devorarent.

p. 370

Anno nonagesimo quinto obiit *Al Mostaali billa*, Chalifa *Aliada Aegyptius*, postquam Chalifatu functus fuerat septem annos: cui successit filius ipsius *Abu Ali Al Mansur* annos quinque natus; & *Al Amer beehcamilla* cognominatus est. Solus præ annorum defectu equitare non potuit: res autem Imperii optimè administravit *Al Aphdal* filius *Amiro l'joyush* [ducis exercituum.] Anno nonagesimo septimo facta est inter duos Soltanos *Barciarukum* & fratrem ipsius *Mohammedem Maleeshahi* filios concordia, confirmato pacto, ne *Barciaruk* fratri suo *Mohammedi* cum tympanis obviam irer, neque in suggestis unâ cum eo nominaretur in ditionibus quæ penes ipsum erant, viz. *Diar Becro*, *Mesopotamiâ*, *Mansela*, & *Syriâ*.

Al Amer
Chalifa
Aegypti.

Moritur
Sultan *Tar-*
ciaruk.

Anno nonagesimo octavo obiit *Sultan Barciaruk Ebn Maleeshab*.

Hh 2

Aspha-

Dyn. IX. *Asphahani* ægrotavit, pthysi & hæmorrhoidibus laborans. Cùm de vita desperaret, filium suum *Malecshahum*, annos tunc quatuor natum & octo menses, veste induit: convocatoque Ducum coetu certiores illos fecit, se filium suum successorem in Soltanatu designasse, & *Amirū Ayazum* procuratorē ipsius constituere. Cui omnes promptum polliciti sunt obsequium, & nominis *Malecshahi* in *Bagdadi* templis in concionibus facta est mentio. Anno quadringentesimo nonagesimo nono *Soltan Mohammed Aderbijano Mauselam* profectus, ut eam *Fagarmisho* ejus Domino auferret, ipsam obsidione cinxit; † regionis incolis strenuè interim pugnantibus, egredientes enim pedites magnam in exercitu stragem fecere. Continuatumque est bellum à mense *Safaro* usque ad *Fomadam* priorem: deinde ad *Fagarmishum* delato de obitu *Barciarukj* nuntio, ad *Mohammedem* mittens obsequium ipsi obtulit. Accedens autem ad ipsum *Mohammedis* Vizier, Consultissimum est, inquit, ut ad *Soltanum* statim accedas, neque enim tibi denegaturus est quicquid ab eo petieris, eumque manu prehendit: surgens ergo *Fagarmish* unà cum ipso ivit. Videntes autem *Mauselenses* ipsum ad *Soltanum* profectum esse, flere atque exclamare coeperunt, pulvere capitibus suis injecto. At ubi ad *Soltanum Mohammedem* ingressus esset, ille propter accedens benignè eum excepit, amplexusque, confidere non sivit, dicens, Redi ad populum tuum; corda enim eorum ad te sunt, & reditum tuum expectant. Terram ergo deosculatus reversus est, dièque crastino convivium magnificum extra *Mauselam* celebravit: & ad *Soltanum* atque ipsius Vizierum magni pretii munera & honoraria misit. Anno quingentesimo *AlFaweli Sakawao Mauselam* bellum ei illatum accedente, cum mille equitibus, contra eum cum bis mille prodit *Fagarmish* ejus Dominus. At ubi acies ad prælium instruxissent, *AlFawelio* è mediâ acie contra mediam *Fagarmishi* aciem irruente, in fugam versis qui in ea erant, solus relictus est *Fagarmish*, (utpote qui fugere non valeret præ paralyfi quâ laboravit, ita ut equum conscendere non posset, † sed lecticâ veheretur) captusque ad *AlFawellium* adductus est, qui diligenter eum custodiri jussit. Hujus rei ad *Mauselenses* delato nuntio, illi *Zengium Fagarmishi* filium in imperium sustecerunt. Deinde *AlFaweli Mauselam* obsidione cingens, jussit quotidie afferri *Fagarmishum* mulo impositum, inclamantibus

fociis

sociis ipsius *Mauselenses* ut urbe dedita Dominum suum ex eo, in Dyn. IX.

quo erat, [infortunio] liberarent: ad hoc cum illos invitaret, nec ipsi auscultarent, cum in hypogæo incarceravit, unde die quodam mortuus extractus est. Scripserunt ergo ipsius subditi ad Regem

Kelî Arslan, Solymanis Ebn Kutlamishi Saljukienfis filium, urbium *Konia* [Iconii] & *Aksara* Dominum, illum ut ad ipsos accederet invitantes, seque ei urbem tradituros. Quo cum copiis suis accedente,

Faweli de ipsius adventu certior factus *Mausela* discessit; eoque accedens *Kelî Arslan* ipsam occupavit: cumque in [loco] *Al Mogreka*

[dicto] castra posuisset, prodeuntes ad ipsum *Zengium Fagarmishi* filium ipsiusque comites vestibus in honoris signum induit: solioque insidens nominis *Soltani Mohammedis* in concionibus mentionem fieri vetuit, suumque substituit. In exercitum etiam beneficia

exercuit, & consuetudines injuriâ introductas sustulit. Inde adversus *Fawelinum*, qui *Roha* fuit, profectus est. Cumque juxta fluvium

Chaborem concurrissent, *Fawelii* locii *Kelî Arslani* socios in fugam dederunt. *Kelî Arslan* autem seipsum in *Chaborem* coniectum contra

Fawelii socios sagittas jaculando tutatus est: at equo ipsum in aquam profundam deferrente submersus est, & post dies aliquot apparens

Shemsania sepultus. *Faweliusque*† *Mauselam* profectus eam occupavit. Anno quingentesimo secundo *Maududus* & *Soltani Mohammedis* exercitus capta *Mausela* eam *Fawelii* sociis abstulerunt.

Anno quingentesimo tertio* *Tangri Francus, Antiochia* Dominus, ad *Syria* confinia profectus *Tarsum* & *Adenam* occupavit, & *Hosno*†

Acradum [Cordonum Castellum] obsedit, quod ei dederunt incolæ. Occuparunt etiam *Franci* urbem *Berytum*, quæ penes legatos *Chalifa Aliada* fuit. Anno sexto mense *Moharramo Al Amir* [princeps]

Maududus Mausela Dominus, *Roham* profectus juxta eam castra posuit; depastusque est exercitus ejus segetes ipsius: inde *Sarujuum* le transferens idem fecit; nec *Francos* cavit, imò neglectui habuit, nec prius animadvertit quâ *Foslinus Tel Basheri* Dominus ipsos

de improvviso superveniens adortus est, cum essent exercitus jumenta in pascuis dispersa, quorum plurima cepit, militumque non

paucos occidit, dein *Tel Basherum* rediit. Eodem mortuus est *Basilus Armenus*, Portarum regionis *Filii Leonis* Dominus, qui *Cug-Basil*, i. e. *Basilus Latro* audit, quod furto (quali) arces non paucas.

in

Dyn. IX. in confiniis occupasset, quas in hodiernum usque diem possident *Armeni*. Anno quingentesimo septimo convenientes *Moslemi*, in-
 * al. *Tacini*, ter quos erat *Al Amir Mandad* filius *Alkan* * *Tacasbi Mansela* Dominus,
 vel, *Tacini*. *Francorum* ditiones ingressi sunt; cumque juxta *Tiberiadem* concu-
 rissent, acriter pugnatum est, fortiter persistente utroque exercitu:
 P. 374. tandem fugientibus *Francis*, permisit † *Al Amir Mandad* exerciti-
 bus ut reversi se refocillarent, vere denuo conventuri. Ipse *Da-*
mascum accedens, ut ibi apud *Togtacinum* ejus Dominum us-
 que ad ver diversaretur, cum templum orandi gratia ingressus esset,
 aggressus ipsum quidam è secta *Bateniorum*, quasi ipsi comprecans
 ac ab eo eleemosynam petens, cultro ipsum percussit, ac quatuor ei
 vulnera inflixit, quibus eodem die mortuus est: interfectus est et-
 iam *Batenius*, caputque ipsi præcisum; cumque à nemine digno-
 ficeretur, crematus est. Anno undecimo mense *Da'l Haja* morbo
 correptus est *Soltan Mohammed* filius *Malecshahi*, filii *Olub Arslan*:
 cumque sibi desperaret, filium suum *Mahmudum* accersitum oc-
 cularatus est, flente utroque, jussitque egredi, atque solio regio infi-
 dere; cum tunc temporis decimum quartum ætatis annum egressus
 esset. Ille patri suo, Dies, inquit, iste infestus est, viz. Ex indi-
 cio astrorum: respondit [Pater,] Verum dicis, at Patri tuo [in-
 faustus,] tibi vero faustus imperio [tibi delato.] Egressus igitur
 solio insedit diademate & armillis ornatus. Fuit *Soltan Moham-*
med gravitate insignis, justus, bonæ conversationis, fortis. An-
 no quingentesimo duodecimo, die decimo sexto *Rabii* posterioris,
 obiit *Antistes Al Mostadher-billa*, annos natus quadraginta u-
 num, & sex menses; *Chalifam* functus annos viginti quatuor. Ejus
 tempore tres decessere *Soltani*, quorum ipso præsentē inter concio-
 nandum facta est mentio, viz. *Tajo'ddaula Tatafsh Ebn Olub Arslan*,
 & *Sultan Tarciaruk*, & *Soltan Mohammed*, *Malecshahi filii*.

P. 375.

† Sectio.

Inquit *Abuselt O'mmaia AlMagrebi*, [i.e. Occidentalis] In *A-*
gyptum currente anno quingentesimo decimo profectus, inveni
 ibi *Medicum* quendam *Antiochenum* nomine *Georgium*, qui Philo-
 sophus cognominatus est ea ratione, qua corvus appellatur *Abn'l-*
Bida

Bida [i.e. Pater albæ.] & à serpente morsus, *Salim*, [i.e., Sanus.] Dyn. IX.
 Multus fuit in negotio faceflendo *Abu'lChairo Salama Ebn Rahmun*
Judæo, Medico Egypto, eumque contemptui exponendo. Fin-
 gere solebat sententias *Medicas & Philosophicas*, quas efferret
 verbis obscurioribus, ab isto hominum genere usurpari solitis, sed ab-
 surdis admodum quibus nullus subesset sensus, inanibus, nulli rei
 utilibus; deinde eas mittere ad aliquos qui de sensu earum ipsum
 rogarent, easque sibi explicari peterent: tum de illis loqui, easque,
 ut putabat, explicare sine attentione vel animadversione, propere, fe-
 stinanter, nulla adhibita cura sed oscitanter, adeo ut multa in iis ridi-
 cule ab eo prolata reperirentur. Recitata, inquit, mihi sunt qua-
 si ab isto *Georgio* carmina quædam in *Abu'lChairum* quæ inter opti-
 ma sunt quibus unquam *Medicum* inauspicatum perstrictum audiui,

*Abul'Chair adeo stultus est, ut in lance ipsius levis sit quisquis ex-
 cellit;*

*Adeo infaustus, ut agrotus, qui ipso medico utitur, in mare perdi-
 tionis sit, cui nullum est litus.*

*Tria simul ingrediuntur, Ipsius aspectus, & feretrum, & qui mor-
 tuos lavat.*

Abul'Chair iste, inquit, *Judæus Egyptius* fuit, qui se librorum
 quorumlibet *Logicorum, Philosophorum, Physicorum & Metaphysico-* *Abu'Chair!*
 rum prælectorem professus est, quos opinatus est se explicare, in-
 terpretari & exponere: cum non esset † in iis quæ protulit & as- p. 376.
 servuit unde commodi aliquod percipere possis, verum multa effuti-
 ens verba erravit, & in responsis, quæ temere fudit, lapsus est: cumq;
 tantum sibi vendicaret, ne ad minimum eorum, quibus se dedit, perti-
 git, juxta illud Poëtæ dictum,

Denudavit veste sublata crura, quasi profundum ingressurus,

At obruerunt cum fluctus in litore.

Inquit, Vidi etiam in *Egypto* *Rezkallam*, qui *AlNachas* audiit,
 ac plerorumque in *Egypto Astrologorum* præceptor fuit. Doctor
 erat natura comis, jucundus. Inter bellas quæ de se narravit hi-
 storias, est quod dixit, Rogante me muliere *Egyptia* ut quæstio-
 nem quæ eam spectaret ipsi expedirem, cum Solis eo tempore al-
 titudinem observassem, & verum horoscopi gradum, nec non duo-
 decim domos & astrorum centra, descripsissem, eaque omnia coram

ipsa

Dyn. IX

ipsa in abaco delineassem, & de domibus sigillatim pro more describere coepissem, illâque tacente indignabundus me reprimerem, illa mihi nummum projecit: tum ego denuo sermonem repetens dixi, Video tibi in domo divitiarum defectum, sedulo ergo caveas; tum illa, Jam inquit scopum attigisti, verumque dixisti, fuit ut dicis; ac dicente me, Nunquid quicquam perdidisti? respondens, Maxime, periit mihi nummus quē tibi dedi, me relicto abiit. *Abu Sels* autem dum *Astrologorum Egyptiorum* mentionem facit, Haud alio, inquit, fundamento nituntur eorum descriptiones *Astrologica*, quam † tabula quam delineant, & centris quæ ordinant; quod ad profundiorē autem inquisitionem, in causarum, occasionum, & principiorum primorum notitiam, non est ex ipsis qui ad hunc gradū ascendat, eoq; nitatur, vel in hanc aeris [regionem] se attollat, vel ab hoc lumine lumen sumat, excepto *Al Kadie*, *Abu'l Hasano Ali Ebn Nasro*, qui *Al Adibi* i. e. literatus audit. Ille enim ex hominum præstantissimis est, quique ornamentis seculi accensentur; estque ei in reliquis *Philosophia* partibus summa peritia, & gradus primus.

'*Abu'l Hasan* Astrologus.

'*Al Mostarshed* Chalifa.

Al Mostarshed Ebnol' Mostader. Mortuo *Al Mostader billa*, Chalifa salutatus est filius ipsius *Al Mostarshed billa Abu Mansur* idque anno quingentesimo duodecimo, cum à patre hæres designatus esset, ac pro eo in suggestis viginti tres annos oratum. Eodem obiit *Baldwinus Hierosolymorum* Rex; qui in regiones *Egyptiacas* profectus cum Francorum turba fuerat, eas occupare studens. Cum autem è regione *Balbaisi* factus esset, in *Nilo* natanti recruduit quod ipsi fuerat vulnus: mortem igitur sibi instare per sentiscens *Hierosolyma* reversus ibi mortuus est, regionem suarum curâ mandata *Al Komeso* [Comiti] *Roha* [Edeffa] Domino; illi nempe, qui à *Fagarmisho* captus, à *Sakawao Fawelio* dimissus fuerat. Anno quingentesimo decimo tertio acie bellum fuit inter *Soltanum Sanjarum* & ipsius ex fratre nepotem *Soltanum Mahmudum*. Anno decimo quarto progressis *Gorjanis* (qui iidem *Cozari*) in regiones *Islamiticas*, unaque *Kaphjakiis* aliisque † nationibus, convenientes *Al Amir Ilgazi*, *Dobais Ebn Sadaka*, & Rex *Togrul Beg*, penes quem erant *Arran* & *Nachjawan*, illis obviam ierunt, donec prope *Tephlium* venirent. Erant autem *Moslemiis* copiarum magnæ, adeo ut numero triginta hominum millia essent, Cumque jam concurrentes

p. 378.

currentes uterque exercitus se ad pugnam instruxerat, prodierunt ^{Dyn. IX.} *Kaphjakii* ducenti, quos rati *Moslemii* se in fidē ipsorum dedere velle, minimē caverunt. Illi autem eorum ordines ingressi, jactis sagittis aciem *Moslemiorum* turbarunt; quod qui à tergo erant fugam interpretati, se in fugam dederunt, alii alios, præ turbæ magnitudine, collidentes: cæsaque est magna eorum multitudo, decem parasangarum spatio insequentibus ipsos *Gorjiani*, cædentibusque & capientibus; occiderunt ergo plerique eorum; capti sunt quater mille. Rex *Togrul Beg*, *IlGazi, & *Dobai* evaserunt. *Gorjiani* autem reversi urbem *Tephlisum* obsederunt, magnopere eos qui in urbe erant pugna infestantes, adeo ut grave & magnum admodum esset negotium ipsius incolis: cumque durasset obsidio usque ad annum decimum quintum, vi urbem ceperunt. Anno decimo quinto, *Soliman* [*Salomon*] *Ebn Ilgazi Ebn Ortok*, in patrem suum rebellavit, *Halebi*: annum tunc excefferat vicesimum. Pater hoc audito, statim magna cum festinatione ad ipsum contendens, nihil animadvertente *Solimane*, illum adortus est: qui cum ad ipsum egressus excusari se peteret, manum ab eo abstinuit; illos autem, qui ipsi auctores fuerant ut id faceret, prehendit; ex quibus fuit Princeps quidam, quem projectum tollens *Ortok* educaverat, & *Naserum* nominaverat; illi ergo oculos eruit & linguam præcidit. Ex illis etiam *Hamawensis* quidam, quem *IlGazi Halebensibus* præfecerat, ^{P. 379.} collato in eum principatu. Illi factum suum rependens manus & pedes præcidit, visūque eum privavit; unde mortuus est. Adductusque est ad ipsum filius suus ebrius, quem cum occidere vellet, prohibente ipsum affectu paterno, vivere sivit: ille ergo *Damascum* fugit. *Ilgazi* utem *Halebo Solymanem*, fratris sui *Abdo'l Fabbari Ebn Ortoki* filium, præfecit, ipsumque *Badro'ddaulam* appellavit. Deinde *Maredinum* reversus est. Eodem anno *Soltanus* urbem *Miyapharekinum* Principi *Ilgazio Ortoki* filio assignavit; urbem *Mauselam*, *Mesopotamiam*, & *Senjarum* Emiro *Okfenkaro AlBorsakio*. Anno decimo sexto, mense *amadano*, obiit *Al Emir Ilgazi Ortoki* filius, *Miyapharekini*; occubavitque filius ipsius *Hasamo'ddin Tamartasb Maredini* arcem; filius ipsius *Soliman*, *Miyapharekinum*: *Halebi* fuit ipsi è fratre nepos *Badro'ddaula Soliman* filius *Abdo'l Fabbari filii Ortoki*, ibique mansit nec ipsi à patrule suo eriperetur. Anno decimo septimo videns

Moslemii à Chozaris viati.

*al. *AlBs-gazi*, ut & deinceps.

515

516

17

Dyn. IX. *Balac* filius *Babrami*, filii *Ortoki*, patruelem suam *Salimanem* imparem esse regioni suæ à *Francis* tutandæ, ad ipsum *Halebum* profectus est, cumque incolas arcem obsedisset urbem deditam accepit. Anno decimo octavo *Balac Babrami* filius *Manbejam* profectus ipsam occupavit, arcemque obsedit: dum autem cum iis qui ipsam tenebant, pugnaret, sagitta in ipsum incidente interfectus est; quo turbatus, dispersus est exercitus. Porro, *Halebum* † ejusque arcem occupavit, *Okfenkar Borsakenfis*, Tyrum *Franci*. Anno quingentesimo vicesimo, mense *Du'lkada*, interfectus est *Kosaimo'daula Okfenkar Borsakenfis*, *Maufela* Dominus, in urbis *Maufela* templo, die *Veneris*, à *Batenio*; *Maufelam* occupavit filius ipsius *Ezzo'ddin Mas'ud*, nemine contradicente. Inquit Historicus, Mirandum est *Antiochia* Dominum ad *Ezzo'ddinam Mas'udum* misisse, cumque de cede patris certiore fecisse, antequam ad ipsum delatum esset nuntium: antea enim illud ad *Francas* auditu pervenerat, præ summa eorum rerum *Islamiticarum* statum noscendi diligentia. Anno vicesimo primo præfectus est *Atabec* [regni administrator] *Omodo'ddin Zengi Okfenkari* filius præturæ *Bagdadi*, eam ipsi committente *Soltano Mahmuda*. Eodem obiit *Ezzo'ddin Mas'ud*, *Okfenkari* filius; *Maufelaq*, & ditionibus ipsius præfectus est frater ipsius *Omodo'ddin Zengi*. Anno vicesimo secundo *Omodo'ddin Zengi*, *Okfenkari* filius, urbem *Halebum* ejusque arcem occupavit; & post annum urbem *Hamam*. Anno quingentesimo vicesimo quarto, secundo mensis *Du'lkada*, interfectus est *Al Amer-brebcamilla*, *Abu Ali*, *Ebu't-Mostaali Aliada*, *Egypti* Dominus. Cum in deambulacrum quoddam suum egressus reverteretur, ipsum adorti *Batenil*, occiderunt; cumque filium non haberet, successit ipsi *Patruelis* ipsius *Abu'l Maimon Abdu'l Majid*, filius *Abukasemi* filii *Al Mostanser Aliada*, *Egypti* Domini, & *Al Haphedh bedinilla* cognominatus est: † non autem præstitum est illi juramentum ut *Chalifa*, sed ut qui deputati instar rebus prospiceret, donec manifestum fieret utrum fortis, quo gravis erat [Chalifa uxor,] imperio idoneus esset; essetque hic *Chalifa*, ille ipsius deputatus. Eodem anno apparuerunt *Bagdadi* *Scorpii* alati, aculeo duplici, à quibus metus grandis & noxa gravis hominibus contigit. Anno vicesimo quinto mense *Shemalo* obiit *Soltan Mahmud* filius *Soltani Mohammedi*, *Hamdani*.

Anno

p 380.

Franci Ty-
ro potius
tur.

p. 381.

Al Hasedh
Chalifa
Egypti.Scorpii
alati.

Annos natus erat circiter viginti septem, tredecim imperavit. Vir cle- Dyn. IX.

mens, benignus, prudens, qui cū aliquid quod ægrè ferret audiret, non tamen poenas infligeret, etsi potestas ipsi esset infligendi: subditorum opibus haud inhians, sed ab iis se continens; sociosque suos, ne ex illis quicquam injuria auferrent, cohibens. Successit illi filius ipsius *David*.

Anno vicesimo sexto *Sultan Senjar* ad *Omado'ddinum Zengium* & *Dobaisum Ebn Sadaka* scripsit, ipsos in *Erakum* proficisci jubens: illi ergò profecti in [loco dicto] *Manaria*, qui ad *Dojailum* spectat, castra posuerunt, Chalifa autem *AlMostarshed*, ad latus occidentale transiens, in *AlAbbasia* castra posuit; cumque concurrissent exercitus in * *Hadra Barmakidarum*, orsus *Zengius* imperum * *for L. vii. a.*

fecit in aciem dextram Chalifæ, in qua erat *Famalo'ddaula Akbal*, qui ab ipso fugerunt: *Nasrus AlChadem* [Eunuchus] autem ex acie sinistra Chalifæ in dextram *Omado'ddini* & *Dobaisi* irruit, unaque ipse Chalifa, & acriter dimicatum est. Deinde in fugam versi sunt *Dobais* & *Omado'ddin*, multique ex eorum exercitu cæsi, multi capti sunt. Anno vicesimo septimo misit † *AlMostarshed Sheich* p. 382.

Babao'ddinum Abu'l Photuh Espharayensem, concionatorem, ad *Omado'ddinum Zengium* cum nuntio, in quo asperitatis aliquid erat; cui & contumeliæ multum addidit *Abul' Photuh*, fretus potentia Chalifæ & jure Chalifatus: eum ergò prehensum *Zengius* contemptui habuit, malèque tractavit. Quo auditò Chalifa *Bagdado* cum triginta militum millibus profectus est: at cum propè à *Mausela* abesset,

ex ea egressus est *Atabeg Zengius* cum exercitus parte, reliquis in ea elictis cum deputato suo *Nasiro'ddino*. Chalifa autem, mense *Ramada* 527

io juxta eam positis castris, cum ipsam oppugnaret arctèque haberet, *Typpariorū*, qui in urbe erant, turbæ convenit de ea tradenda: cujus fa-

noris rei peracti patibulo affixi sunt, continuatq; est obsidio circiter res menses. At cum nihil proficeret contra ipsam, nec perciperet vel

ebilitatos incolas, vel deesse ipsis commeatum & alimenta, inde dis-

cessit *Bagdadum* rediens. Anno vicesimo octavo confirmata est

ax inter Chalifam *Almostarshedum*, & *Atabegum Zengium*. Anno

vingentesimo vicesimo nono profectus Chalifa *AlMostarshed* bel-

um intulit *Soltano Masfado*, comitante ipsum Nobilium & Magna-

um caterva Pugna igitur ipsos excepit *Soltan Masfud* decimo *Rama-*

ni: at cum sinistra Chalifæ acies perfide cum eo agens ad *Soltanum*

deflece-

Dyn. IX. *deflecteret, ac inter dextram ipsius & sinistram Soltani levis fuisset velicatio, circumdedit ipsum Soltani exercitus persistentem, nec loco se moventem; fugienteq; exercitu captus est. † Soltan Mas'ud igitur illum in tentorio suo collocatum quorundam, qui ipsum custodirēt, curæ commisit, ipsiq; de necessariis omnibus prospexit: cumq; intercessissent inter ipsos legati de pace facienda, ac conditionibus statuentis de pecuniæ summa à Chalifa pendenda, neve exercitum conflaret, vel domo sua egrederetur, atque his annuisset Soltan; equo impolitus est Chalifa, gestato coram eo [in honoris signum] Ephippii tegumento, nec restabat aliquid quàm ut Bagdadum reverteretur. Nuntiato verò accedere à Soltano Sanjaro legatum, atque hominibus unà cum Soltano Mas'udo ipsi obviam euntibus, discesserunt etiam a Chalifa quidam quibus ipsius cura commissa erat; cumq; esset tentorium ipsius ab exercitu separatum, accedentes è Batenianis viginti quatuor atque ad ipsum ingressi, trucidarunt plus quam viginti vulneribus confossum: contumelioseque tractatum naribus & auribus præcis, nudum reliquerunt. Interfectus est die Jovis decimo septimo Du'l Kaada juxta portam Maraga, ibique mansit donec à Maragensibus sepeliretur. Annos, cum interficeretur, natus erat quadraginta tres; Chalifatu functus annos septendecim & septem menses.*

Al'Reshed
Chalifa.

Al'Reshed filius Al'Mostarshedi. Interfecto Al'Mostarshedo inauguratus est filius ipsius Abu Faasar Al'Mansur & Al'Reshed billa cognominatus. Juramentum illi ut successori præstandum curaverat adhuc ipse in vivis: quod statim post ipsius cædem denuo præstitum est, die Lunæ finiente mense Du'l Kaada, anno quingentesimo vicesimo nono. † Eodem interfectus est Dobais Ebn Sadaka, Hella Dominus, juxta tentorii sui portam extra [urbem] Chunejam. Jusserrat Soltanus juvenem quendam Armenum ipsum interficere, qui capiti ipsius adstans, dum terram digitis scalperet, nihil animadvertenti colum præcidit. Atque hoc est ex iis quæ sæpe eveniunt. viz: ut prope ab invicem moriantur qui inter se inimicitias exercuerint. Infestus enim erat Dobais Al'Mostarshedo, atque ipsius Chalifatum ægre ferebat, nesciens Soltanos ipsi ideo pepercisse, ut tanquam instrumento uterentur ad oppugnandum Al'Mostarshedum. Sublata autem causa, sublatum est una causatum. Anno quinquagesimo tricesimo Bagdadi convenientes Reges & Provinciarum Domini obedientiam Ma-

fudi

sudi abjecerunt. Profectusque est *David Soltani Mahmudi* filius Dyn. IX. cum exercitu *Aderbijani Bagdadum*, & post eum *Mauselâ* securus est *Atabeg Omado'ddin Zengi*, atque in suggestis pro Rege *Davide Bagdadi* oratum est. Cum igitur ad *Soltanum* pervenisset fama, ille Sultan Mas. ud Bagda- dum obli- det. coactis exercitibus *Bagdadum* protectus urbem obsedit ultra quinquaginta dies, cumque nihil contra ipsos proficeret, *Hamdanum* redire statuerat: at cum ad ipsum pervenisset *Tarentaius Waseti* Dominus, cum magna navicularum copia, eò reversus est. Diffidentibus autem inter se Principibus, qui *Bagdadum* conveniant, reversus est Rex *David* in regionem suam, dispersique sunt Principes. Chalifa verò ad *Amado'ddinum Zengium*, qui ad partem occidentalem fuit, trajiciens, unà cum eo *Masfelam* abiit, cum paucis quibusdam è comitibus suis. *Soltan Masud* autem *Bagdadum* ingressus, ibi sedem fixit, † congregatisque Judicibus, testi- p. 385 bus, & Legisperitis, ostendit juramentum quod illi præstiterat *Al-Rashed*, in quo manu sua hæc scripserat: Ego si exercitum collegero, vel egressus fuero, vel quempiam è *Soltani Masudi* sociis gladio percussero, meipsum imperio exuo. Illis ergò sententiam ferentibus, exutus est, sublatâque ipsius mentio è suggestis, tam *Bagdadi* Al-Rashed Chalifatus exutus. quam in reliquis provinciis. Fuit Chalifatus ipsius undecim mensium, & octodecim dierum.

Sectio.

Anno quingentesimo tricesimo in *Egypto* floruit *Abu Ali* Geometra, qui ei scientiæ operam dedit, atque in ea excelluit, ut & in literis humanioribus. Ipse carmen est in quo Geometriæ specimen habetur: è versibus ejus sunt,

Divisum est cor meum in amore cæsus:

Unicusque eorum appensus est affectus meus.

Ac si cor meum centrum esset, illi circumferentia,

Et affectus mei linea ad eum [ducta.]

Nec non,

Euclides [i.e. Geometria] scientia est quâ comprehenditur quicquid in cælo est, & quicquid in terris.

Estque scala, quasi figura ejus essent

Gradus ad celsitudinem eò tendentibus.

Reliquerunt commoda ejus propter sumptus ejus :

Euge monstranti viam ad sumptus !

Ascendis per eam mens generosa ascensu :

Quam insignes sunt, ascensus iste & ascendens !

Al Moktafi
Chalifa.

p. 386.

* domo octogona. al.
ad dextrā.

531

Al Rasheed
occisus.

532

p. 387.

Al Moktafi filius *Al Mostadheri*. Cum mentionem *Al Rasbedi* *billa* è suggestis sustulissent, jussit *Sultan Masud* convocari concilium, in quo recenseretur quid commiserat † *Al Rasheed* hominum facultates vi auferendo, aliisque quæ officio Antistitis dedecori essent; deinde de jure interrogatum scripserunt, Quid dicunt Docti de eo qui ita comparatus sit, num Antistitis officio idoneus est an non? Sententiam ergò tulerunt, Illum qui ita comparatus esset indignum esse qui Antistes esset. Tum consuluit *Soltan* è primoribus *Bagdad* multos, quisnam idoneus esset, qui Chalifatui præficeretur. Cumq; *Vizier Mohammed* *Al Mostadheri* filium, ejusq; religionem prudentiam, lenitatem, & continentiam laudâisset, adductus ille in * *Mothammena* collocatus est, ingressusq; *Soltan* & *Viziero* mutuis se juramentis obstrinxerunt, *Viziero* conditiones inter eos pactas confirmante. Deinde egressus *Soltan*, Principes, Judices, & Legis-peritos convocavit, qui ipsum inaugurarunt duodecimo mensis *Du'l Hajja*, anno quingentesimo tricesimo, cognominatusque est *Al Moktaphi beamrilla*. Anno tricesimo primo *Al Rasheed*, qui imperio exutus est, ab *Atabego Zengio Mausela* discedens *Hamdanum* profectus est, ubi erat Rex *David*; inde *Asphahanum*: at sub finem mensis *Ramadan* *Chorasanienses* quidam, è famulorum ipsius numero, ipsum adorti interfecerunt, dum somnum meridianum captaret, post morbum à quo convaluerat; sepultusque est extra *Asphahanum*, *Shahrestani*. Annos natus erat quadraginta.

Anno tricesimo secundo *Atabeg Zengius Hamam* perveniens, ad *Shehabo'adinum Damasci* Dominum misit, matrem ipsius sibi in uxorem dari petens, cui nomen erat † *Zamorrod Chatun*, filiam *Fawelii*; illam nempe quæ collegium extra *Damascum* juxta fluvium *Baradam* extruxit. Quâ ductâ *Hemesam* ipsiusque arcem accepit. Illud autê quod ipsum ad eam ducendam impulit, erat, quod *Damasci* res ex arbitrio ejus geri videret, putaretque se, ope iniiti cum eâ matrimonio, regione potiturum: at cum eâ ductâ spe frustratus esset, nec quicquam

quam ejusmodi obtinisset, ab ipsa discessit. Eodem occupavit *Hasmo'ddin Tamartash Ilgazi* filius, *Maredini* Dominus, arcem *Al-Hetach*; quam cuidam *Merwanidarum* eripuit, qui ultimus fuit eorum cui principatus aliquis superfuit. Anno tricesimo tertio occupavit *Atabeg Zengius Oksenkari* filius *Baalbecum*. Quarto occupavit *Zengius Shabrazurum* ejusque ditiones. Anno quingentesimo tricesimo septimo obiit *Mohammed* filius *Danishmandi Malatia* & Finium Dominus, atqui ipsius ditionibus potitus est Rex *Mas'ud Koluj Arstani* filius, *Iconii* Dominus, *Selinkida*. Anno tricesimo nono *Atabeg Omado'ddin Zengius* urbem *Roham Francis* abstulit. Castellum *Bira* etiam, quod *Francis* fuit postquam *Roham* occupaverant, castrumque est munitissimum, obsessam arctè habuit: at propè ab eo expugnando aberat, cum, accepto de cæde *Nasro'ddini*, sui in urbe *Mausela* deputati, nuntio, discessit. *Franci* autè qui *Bira* erant, veriti ne reverteretur, ad *Nojmo'ddinum Maredini* Dominum mittentes ipsam ei tradiderunt, occuparuntque ipsam *Moslemii*. Anno quingentesimo quadragesimo, † *Rabia* posterioris quinto, interfectus est *Atabeg Omado'ddin Zengius Oksenkari* filius *Mausela* & *Syria* Dominus, dum castellum *Faabar* obsideret; à servis quibusdam, qui ipso noctu per fraudè occiso in castellum illud fugerunt. Qui in eo erant ergo ad exercitum clamantes, illis cædem ipsius indicarunt, gaudium præseferentes. Socii autem ipsius ingressi ipsum invenerunt extremum vitæ spiritum trahentem, quem statim efflavit. Annum ætatis sexagesimum excesserat, canis aspersus fuit; summâ gravitate se erga exercitum & subditos gessit: gubernandi peritissimus fuit. Urbis *Mausela* antequam ille eam occuparet maxima pars vastata fuit, aded ut quis ad vicum Tympanistarum stans, templum vetus, & forum, & Basilicam conspici posset; nulla enim erant inter ea ædificia, neque poterat quispiam in templo veteri ambulare sine [comite] qui ipsum defenderet, cum jam ubique ædificiis cinctum sit. *Mausela* etiam, inter omnes quas creavit Deus regiones, maxima fructuum penuria laboraverat: at ejus & quæ successerunt temporibus, fructibus & herbis odoriferis maximè abundavit. Interfecto *Atabego Zengio* filius ipsius *Nasro'ddin Mahmud*, qui tunc ipsi aderat, detracto è digito ipsius annulo *Halebum* profectus ipsam occupavit. *Saiso'ddin Gazi* autè frater ipsius, cum in urbe *Shabrazuro* esset, quæ portio ipsi assignata

533

34

537

39

Roba [Edef-
[a] Francis
ablata.

p. 388.
Zengi [no-
stris Sam-
guinus] occi-
sus.

540

Dyn. IX. assignata fuerat, ad ipsum mittens *Zino'ddin Ali Cujuk*, patris ejus

p. 389.

544

Omado'ddini Zengii in urbe *Mausela* vicarius, *Mausela* invitavit: quò venienti confirmatum est regnum in istas regiones, *Nuro'ddin* autem *Halebi* mansit, ipsamque tenuit. Anno quingentesimo quadragesimo quarto *Saiso'ddin Gazi*, *Atabegi Zengii* filius, *Mausela* Dominus, in ea obiit. Cum ingravesceret illi morbus, *Bagdadum* mittens *Anhado' z-zamanum Abu'l Baracat* accersivit; qui cum advenisset, perspecta morbi gravitate, medicamenta adhibuit, quibus nihil profecit: obiit ergò ultimo *Fomada* posterioris, cum triennio imperâisset. *Mausela* & *Mesopotamia* post ipsum præsuit frater ipsius *Kotbo'ddin Mandud*. Frater autem ipsius natu major *Nuro'ddin Mahmud*, qui in *Syria* erat, *Halebumq;* & *Hamam* tenebat, *Senjaram* profectus eam occupavit, haud contentente cum eo fratre *Kotbo'ddino*. Deinde pace inter ipsos facta *Nuro'ddin* *Senjaram* *Kotbo'ddino* reddidit, ipseque acceptis urbibus *Hemesa* & *Rahaba* in *Syria* se continuit, fratre ipsius regiones *Mesopotamia* possidente. Eodem anno *Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi Francorum* regiones invasit ex parte *Antiochia*. Cumque ad Principem convenissent *Franci*, occurrit ipsis *Nuro'ddin*, atque acriter pugnatum est: dein fugientibus *Francis* occisus est Princeps, successitque ipsi in regno filius ipsius *Baimondus* [*Boamundus*,] qui cum infans esset, nupsit mater ipsius Principi alii, ea conditione ut regionis curam gereret, donec ad ætatem perveniret filius ipsius. Eodem anno mortuus est *AlHaphedh ledinil'la Abdo'l Majid*, cui in Chalifatu *Aegypti* successit filius ipsius *AlDhapher-beamrilla Abu-Mansur* † *Ismael*. Anno quadragesimo sexto *Nuro'ddin* collectis copiis suis *Foselini Franci* ditiones invasit, quæ ad partem Borealem *Halebo* erant. Fuit *Foselinus* Eques *Francorum* invictissimus, in quo conjuncta erat cum fortitudine prudentia. Illo *Nuro'ddino* obviam eunte, concursum ac pugnatum est, *Moslemiisq;* in fugam datis, multi eorum cæsi, multi capti sunt; e quorum numero erat

Antiochie
Princeps
occisus.

AlDhafer
Chalifa
Aegypti.

p. 390.

Foselinus
Nuro'ddi-
num supe-
rat.

Nuro'ddini Armiger, quem captum unà cum armis *Nuro'ddini*, misit *Foselinus* ad Regem *Masudum Ebn Kelj Arslan*, *Iconii* & *Aksera* Dominum, inquiens, Hic generi tui armiger est, post eum ad te venturum est majus aliquid. Quod cum factum scivisset *Nuro'ddin*, graviter tulit, & in *Foselinum* dolum molitus est, quietem refugiens, quò se ulcisceretur. Accersitis ergò è *Turcomannorum* principibus,

pibus quibusdam, magna illis præmia obtulit, si *Joselinum* captum sibi traderent: se enim illi bello imparem scivit. *Turcomanni* ergo oculos in eum intentos habuerunt, cùmque aliquando venatum exisset, quidam ipsorum ipsum prehensum ad *Nuro'ddinum* vinctum abduxere. Abiens ergo *Nuro'ddin* castella quæ penes *Joselinum* fuerant, *Ain Tabum*, *Azazum*, *Kuresum*, *AlRawandanum*, *Borjo'lresasum*, [i.e. turrim plumbeam,] *Dolucum*, *Marasum*, *Nahro'l Faurum*, aliâsque ipsius ditiones occupavit. Anno quadragesimo septimo obiit *Soltan Masud Ebn Mohammed*, *Ebn Malecshah*, *Hamdani*. † Successorem designaverat *Malecshahum*, fratris sui *Soltani Mahmudi* filium: cujus ut *Soltani* in suggestis mentionem fieri curavit *Emir Chasbeg*, resque ejus nomine administravit, atque constituit. Deinde manus in ipsum conjiciens, ad fratrem ipsius Regem *Mohammedem*, qui in *Churistano* erat, mittens eum accersivit, animo statuens in ipsum etiam, cùm adesset, manus injicere, ac sibi *Soltanatum* vendicare. Accedentem ergo *Mohammedem* in solio collocavit, ipsiusque ut *Soltani* mentionem fecit, at *Mohammed* perspectâ *Chasbegi* nequitia, biduo post adventum suum, illum ad se ingressum interfecit, atque unâ *Zengium* Armigerum, capitâque eorum projecit, quæ donec à canibus ederentur manserunt: confirmatusque est in Imperio *Mohammed*. Eodem obiit *Hosamo'ddin Tamartash*, *Maredini* & *Miyaphackini* Dominus, cùm ultra triginta annos imperasset, succedente ipsi filio suo *Nojmo'ddino Alebbio*. Anno quingentesimo quadragesimo octavo potiti sunt *Franci* in *Syriâ* urbe *Askalana*, quæ è ditionibus erat *Aliadarum Egyptiorum*. Anno quadragesimo nono, mense *Moharramo*, interfectus est *AlDhafer Ebno'l Haphedh Aliada Egypti* Dominus, in cujus locum suffectus est filius ipsius *AlPhayez benasrilla*, biduo post patris sui cædem, annos quinque natus, quem *Vizier Abbas* humero suo gestatum in solio regio collocavit. Eodem anno mense *Sapharo Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi Ebn Oksenkar*, urbem *Damascum*, Domino ejus *Majiro'ddino* *Ateko Ebn Mohammed*, *Ebn* *Buri*, † *Ebn Togtacin Atabec*, ereptam, occupavit. Anno quingentesimo quinquagesimo secundo, mense *Rajebo*, multi fuerunt in *Syriâ* terræmotus vehementes, quibus multæ regiones devastatæ sunt; è quibus *Hemesa*, *Hama*, *Shiur*, *Caphar Tab*, *Moarra*, *Apamia*, *Hosno'l Agrad* [castellum *Cordorum*,]

Dyn. IX.
Joselinus
captus.

Soltan
Masudobit.
p. 391.

Soltan Mo-
hammed.

Tamartash
moritur.

Franci Al-
kelanâ po-
tiantur.

AlPhayez
Chalifa E-
gypti.

* al. Abeko.
* al. Buzi.
p. 392.

Terræmotus
in Syria.

547

548

49

552

Dyn. IX. *rum;*] *Arka, Laodicea, Tripolis, Antiochia.* Ad numerum interfectorum [indicandum] sufficit, quod ludimagister quidam in urbe *Hama* narravit, se è schola negotii quod ipsi obvenerat causa discessisse, terræmotu interim qui urbem subverteret accidente; cumq; schola casu suo pueros omnes obruisset, neminem venisse qui de puero aliquo suo inquireret. Eodem, mense *Rabia* priore, mortuus est *Soltan Sanjar Ebn Malecshah, Ebn Olub Arslan*, morbo colico, quem insecta est diarrhœa. Anno quinquagesimo quarto, die octavo *Rabia* posterioris, exundavit admodum *Tigris*, & [fluvio] *Kaurajo* super *Bagdadum* erumpente impleti sunt campi, & urbis fossæ, ceciditque pars moeniorum, submersâ etiam parte *AlKaia*, & *Bab'AlAzaji*, & *AlMamunia*; deinde aquâ sub terrâ in locis quibusdam serpente, collapsa sunt [loca ista.] Cùmque cœpissent homines ad partem occidentalem transire, multis aureis redimendus erat ponto, nec obtineri poterat: deinde subsidente aquâ magnæ secutæ sunt ruinæ, nec dignosci poterant vici; cùm nihil aliud essent quàm tumuli, & limites ædium suarum conjecturâ metiebantur homines. Eodem anno mense *Du'lHajja* obiit *Soltan Mohammed Ebn Mahmud Ebn Mohammed Ebn Malecshah*, regnavitque patruus ipsius † *Soliman Shah* filius *Mohammedis*. Anno quingentesimo quinquagesimo quinto, die *Rabia* prioris secundo obiit Chalifa *AlMoktafi leamrilla*, cum eo munere functus esset viginti quatuor annos, natus sexaginta sex. Primus hic erat qui solus in *Erako* fuit sine *Soltano*, & arbitrio suo exercitum & subditos suos rexit, ex quo primum *Mamluci* [servi] in Chalifas imperium exercuerunt, & à tempore *AlMostanser*, ad hunc usque diem.

Moritur
Soltan San-
jar.

Exundatio
Tigris.

p. 393.
Soltan So-
liman Shah
AlMoktafi
Chalifa mo-
ritur.

Seçtio.

Circa medium seculi sexti è Medicis ubique terrarum celebribus tres simul floruerunt viri egregii, è tribus sectis, quorum singuli & nomine & re erant. *Hebatolla*, [i. e. donum Dei,] viz: è *Christianis*, *Fudais*, & *Moslemis*; nempe *Hebatolla Ebn Saed Ebno'l Talmid*, & *Hebatolla Ebn Malca, AbulBaracat, Auhado'lzaman*, [i. e. unicus seculi] & *Hebatolla Ebno'lHosain Asphahanensis*. Fuit *Ebno'lTalmid* Medicus *Christianus Bagdadensis*, seculi istius decus, & eorum qui

Hebatolla
Medicis.

Hebatolla
Ebno'lTal-
mid Chri-
stianus.

tunc

tunc vixerunt doctissimus: Chalifis *Abbasidis* operam collocavit, ad Dyn. IX.
 magnam in eorum famulitio dignitatem evectus, summoque apud
 eos in honore, curando & medicando prospero usus successu, artis
 istius Canonum peritus; diu vixit, fuitque dum vixit eminens & il-
 lustris. Senex fuit formæ decoræ, aspectus pulchri, societatis &
 convictus suavis, spiritus subtilis, personæ elegantis, cogitationis
 profundæ, alta animo versans, acris ingenii, conjecturâ felix, consi-
 lio prudens: usus est in carminibus componendis verbis sublimibus,
 pulchris, tñsanis, & desiderabilibus, quæ naturæ ipsius præstantiam p. 394.
 indicant. Ex ipsius carminibus sunt ista:

Fuit jucundus status juventutis ebrietas;

At expergestus sum, & viam bonam ingredi capi:

Sedensq; mortem expectavi, instar viatoris,

Qui locum quo eundum sit novit, & substitit citra hospitium.

Solebat *Abu'l Hasan Ebn'l Talmiz* semel singulis septimanis ad *Al-
 Mattakium* accedere, qui eum præ senio confidere juberet. Obiit
 mense *Safaro*, anno quingentesimo sexagesimo, cum annum fere
 centesimum attigisset, intellectu illi in statu pristino manente. Filio
 illum paulò antequam moreretur roganti, Quidnam appetis? Hoc,
 inquit, ut appetam. *Hekatolla* autem *Ebn Malca Abu'l Bara-*
cat maximâ vitæ suæ parte *Fudæus*, ultimò *Mohammedanus*, Me- Hebarolla
Abu'l Bara-
cat Judæus.
 dicus fuit egregius, scientiarum veterum peritus, optimè res expli-
 cans, conceptibus subtilibus: libro à se composito titulum *Al Mo'ta-*
bar indidit, in quo Mathematicis omissis ad Dialecticam, Physicam, Liber ejus
Al Mo'ta-
bar.
 & Metaphysicam spectantia tradidit; atq; hoc in genere res perspicue
 tradit, verèque proponit; A *Soltano Seljukida* quodam aliquando
 egrotante *Bagdado* accersitus, ipsum adiit, blandèque tractavit, do-
 nec invalesceret, dein multis ab eo muneribus cumulatus, viz. num-
 nis, equis, vestibus, rebus egregiis, in *Erakum* rediit, pompâ quan-
 tâ fieri potuit maximâ, & opulentiâ: audito verò *Ebn Aphlahum*
 ipsum mordaci hoc carmine perstrinxisse;

Est nobis Medicus Fudæus, cuius stultitia,

Quoties loquitur, in ipso apparet ex ore ipsius:

† *Superbè se effert, at canis ipsum gradu superat,*

Quasi nondum ex deserto exivisset.

loc, inquam, audito, sensit se, quamvis tantum opum consecutus
 fuerat,

p. 395.

Dyn. IX. fuerat, nequaquam honoratum iri nisi *Islamismo* nomen daret. Hoc igitur dum firmo animi proposito statueret, certò sciens filias quas habuit jam adultas neutiquam cum ipso religionem *Islamiticam* amplexuras, ideoque cùm moreretur haud hæredituras [quæ relinqueret,] à Chalifa suppliciter petiit, ut ipsis benignè largiretur ex opibus quas relicturus esset [aliquid,] etiamsi in religione suâ persistenterent: quod cùm ille faciendum diplomate confirmasset, ipseque de eo certior esset, *Islamismum* apertè professus est, seque docendo & medicando applicuit; nec prosperè agere desiit, donec ei clypei tergum obverteret tempus, [i. e. se ei adversam præberet] & **al. cuspidē.* * fastigio suo decideret, postquam ætate provectus esset, prehenderentque ipsum morbi, quibus sanandis impar erat ipsius in re Medica peritia, prævalerentque ipsi dolores, quibus sustinendis nec corpus nec cor ipsius sufficerent. Utpote qui cæcus erat, & surdus, leprâq; & elephantia laboravit. Servet nos Deus à statuum mutatione, & nè in nimias redigamur angustias, nec in malum res nobis redeant. Cùm mortem instare sentiret, ei quî rerum ipsius curam gererè in mandatis dedit, ut sepulchro ipsius ad hunc modum inscriberet, *Tumulus Auhado' lzaman Abu' l Baracat* variis casibus insignis, authoris libri *Al Mo'tabar*. De superbia *Abu' l Baracat Auhado' lzaman*, & humilitate *Amino' ddaula Ebno' l Talmid*, hæc ait *Al Badi Hebatolla*, Astrolabius,

Abu' l Hasan Medicus, ejusq; amulus

Abu' l Baracat in terminis sunt contrariis:

Hic cum humilitate inter Pleiades est,

Ille cum superbia sua in infimo [terra.]

Hebatolla
Ebno' l Hosain.
p. 396.

Quod verò ad *Hebatollam Ebno' l Hosain Ebn Ali*, Sapientem, Medicum † *Asphahanensem*, è seculi ornamentis, virisq; ejus temporis præcellentibus fuit. De eo dictum est, cùm ille artem Medicam exerceret, non emptum iri *Hippocratem* filiqua, nec repertum iri *Socratem* via recta incedere, & re verâ *Ebn Baslanum* frustra esse. Mortuus est post annum quingentesimum tricesimum apoplexiâ quæ ipsi contigit, eòq; morbo correptus, in cella quadâ domi suæ sepultus: cujus cùm post menses aliquot aperta esset porta, ut aliò transferretur, repertus est in gradibus sedens mortuus. Suavia sunt illi carmina, è quibus ista quibus balneum in amici cujusdam ædibus descripsit:

la-

*Ingressus sum Paradisum ejus, & in visi Gehennam ejus,
Laudaviq; Redvanum, [Angelum qui Paradiso inservit,] &
clementiam Maleci, [Angeli qui Gehenna præest.]*

Hilaritas in vultu servi sequela est

Premissarum splendoris faciei Domini.

Temporibus *Moktasianis* venit *Abu'lHelm AlMogrebi, Andolosenus*, ^{Abu'lHelm Hispanus.} Medicus *Mursiensis*, in *Erakum*, ubi prorsus ignotus erat: dum aliquando autem *Bagdadi* plateas circumiret, vidit ad portam domus (quæ dominum suum primariæ dignitatis virum esse indicabat) sedentem quendam, cui adstans juvenis quiddam ex *Euclidis* libro coram eo legebat. Accessit ergo *Abu'lHelm* auscultandi gratiâ, atque effutiente Magistro quæ non intelligeret, eum lapsus sui arguit, & errorem ostendit. Juvenis ergo, animadverso verum esse quod objecerat *Abu'lHelm*, eoque ut donec ipse reverteretur maneret rogato, domum ingressus, deinde prodiens *Abu'lHelmum* misso præceptore accersivit: ille palatium ingressus, juvenis patrem reperit, unum è regni proceribus; qui ipsius adventum gratulatus, deinde rogavit ut cum † filio suo maneret, cui ille annuvit. Inclaruitque fama *Abu'lHelmi*, concurrentibus ad eum studiosis, magnoque in pretio habitus est. Joci & collusioni multum deditus fuit, admodumque facetiis & hilaritate dilectatus. Postea, displicente illi *Erako*, inde discessit, in *AlMogreb* [partes occidentales] abire animo statuens. Cumque extra *Damascum* diversaretur, servum suum misit, ut inde quæ eo die comederent, emeret, parū [nummorum] illi tradens, quantum sc. duobus sufficeret. Puer autem reversus secum carnes assas, fructus, bellaria, potum [ex uvis passis confectum,] & nivem retulit. *Abu'lHelm* ergo, conspectis quæ attulerat puer, copiam miratus, Nunquid, inquit, aliquem è nobis notis invenisti? Minimè, inquit puer, verum hæc omnia eo quod mecum fuit [nummorum] emi, utque hoc adhuc ex eo superest. Dixit *Abu'lHelm*, Ab hac regione non licet cuiquam qui intellectu præditus est transire. Eo igitur ingressus, conquistâ domo ibi sedem fixit, & officinâ Aromatarii pertâ, in ea aromata vendidit, ac artem medicam unâ exercuit: atque ita se habuit usque ad vitæ finem.

AlMostanjed Ebno'lMoktasi. Ingravescente morbo *AlMok-* ^{AlMostanjed Chalifa} *fi*, cum successor ab ipso designatus esset filius ipsius *Joseph*,

Dyn. IX. Concubina quædam ejus filii ipsius *Abu Ali* mater, Chalifatum ad filium suum transferre cupiens, puellis quampluribus adductis cultros dedit, easque *Josephum* successorem designatum, cum ad patrem accederet, interficere jussit. Fuit autem *Josephus* Eunuchus quidam parvus, quem continuè mittere solebat de Patris statu sciscitatum. Ille, visis puellis, quæ cultros manibus tenerent, ad *Josephum* reversus ipsi illud narravit: qui accersito † Palatii præfecto, ipsum, unà cum Cubiculariorum coetu secum assumens, domum ingressus est, lorica indutus, manūque gladium tenens. Ingressum autem adortæ sunt puellæ, quarum cum unam ac alteram percussas vulnerasset, atque exclamasset, introeuntibus Palatii præfecto & cubiculariis fugerunt puellæ. Fratrem ergo suum *Abu Alim* ipsiusque matrem captos in carcerem conjecit; captisque puellis alias occidit, alias submersit. Mortuo autem *Al Moktafi*, confidenti eum in finem filio ipsius *Josepho*, fides præstita est, & cognomen *Al Mostanjed billa* impositum, proq; eo in concionibus oratum, mense *Rabia* priore, anno quingentesimo quinquagesimo quinto. Anno quingentesimo sexto obiit *Al Phayez Isa Ebn' l Dhapher Ismael Egypti* Dominus, cujus Chalifatus sex annorum fuit. Rebus *Egyptiacis* post ipsum præfuit *Abdalla Ebn Joseph Ebn' l Hapbedh*, cognominatus *Al Aded ledinilla*, qui ultimus erat Chalifarum *Alia-*
darum in provinciis *Egyptiacis*. Anno quingentesimo quinquagesimo nono, *Shawer, Al Adedi* Domini *Egypti* Vizierus, à *Dargami*, qui cum illo de Vizieri munere contenderat, in *Syriam* fugiens ad *Nuro'ddinum* se recepit, auxilium ab eo petens, rogansque ut cum ipso copias in *Egyptum* mitteret, quarum ope munus suum recuperaret, futuramque illi terram reddituum regionis partem. *Nuro'ddin* ergo copias conflare jussit, quibus *Asado'ddinum Shiracuh* præfecit: qui rebus paratis, unà abierunt, *Shawero* illos comitante. Cum autem pervenissent *Asado'ddin* & exercitus ad urbem † *Balbais*, adversus ipsos cum *Egyptiorum* copiis prodiens *Dargami* frater, ipsique occurrens in fugam versus est. *Dargamus* etiam *Kaira* egressus unà cum fratre cæsus est. *Shawerus* autē veste in honoris signum donatus, & *Vizieri* muneri redditus est. *Asado'ddin*q; extra *Kairam* manente: quocum perfidè agens *Shawerus* ab eo quod *Nuro'ddino* pollicitus fuerat, recessit, & ad *Francos* mittens, ab ipsis opem petiit, qui

AlAded
 Chalifarum
 Egypti A-
 liadarum
 ultimus.

qui ipsius votis de ope ferendâ cupidè annuentes, instructis copiis profecti sunt. *Francis* autem in *Aegyptum* accedentibus, recedens *Asado'ddin* ad urbem *Balbas* se recepit, quam sibi refugium in quo se muniret, constituit. In illa igitur ipsum tribus mensibus obsederunt exercitus *Aegyptiaci* & *Francorum*, illo quotidie manè & vespere pugnam ipsis inferente; minimèque de eo quod vellent affecti sunt. Deinde mittentibus ad ipsum *Francis* de pace faciendâ, utque in *Syriam* reverteretur, annuens ille in *Syriam* profectus est. Anno quingentesimo sexagesimo tertio *Zino'ddin Ali Ebn Sebegetgin*, deputatus *Kotbo'ddini Maududi Ebn Zengi Mausela* Domini, officio, quod Domino suo eâ in urbe præstabat, relicto *Arbelâ* abiit. Fuerat autem Principatus Dominus, provinciarumque pars maxima penes ipsum erat: at cum *Mausela* domum suam *Arbelam* abire statuisset, quasçunque teneret provincias *Kotbo'ddino Maududo* tradidit, *Arbelâ* tantum sibi relicta. Vir erat fortis, prudens, vitæ laudatissimæ, integer corde, erga exercitum aliosque liberalitatem exercens. Carmine ipsum laudavit *AlHis-Bis*, quod cum recitare vellet, Ego, inquit, nescio † quid dicat; verum scio illum aliquid velle; iussitque illi quingentos aureos, equumque & indumentum splendidum, aliasque vestes donari, quorum summa mille aureos valebat. Nec *Arbela* discessit donec hoc anno moreretur. Anno quingentesimo sexagesimo quarto occupavit *Nuro'ddin* castellum *Faabar*, & *Asado'ddin* *Aegypto* potitus, *Shawerum* Vizierum interfecit; cumq; am fixus illi pes erat, nec superesse putaret, qui cum illo [de imperio] contenderet, invasit eum mors; obiitq; die Sabbati, vicesimo secundo *formada* posterioris, cum duobus mensibus imperâisset. Quod ad jus originem. Erant ipse & frater ipsius *Nojmo'ddin Fyub* [Job] filii *Shadi*, è regione *Dawin*, origine *Cordi Ravedienses*: in *Eram* autem profecti operam collocârunt *Mojahedo'ddino Bahruzogdadi* Prætori, qui perspecto *Nojmo'ddinum Fobum* (qui *Shiracubho* natu major erat) intellectu & consilio pollere, eum custodem *Tacriti* fecit, quò comitante fratre *Shiracubho* abiit. Deinde im *Shiracub Tacriti* Scribam quendam *Christianum*, ortâ inter sos lite, interfecisset, eosque castello expulerat *Bahruz*, ad *Zen-*
um profecti sunt; qui ubi *BaalBecum* occupaverat, custodiendum *bo* commisit. Cum autem occiso *Zengio* exercitus *Damascenus*
Baal-

563

p. 400:

564

Asado'ddin
Shiracub
[*Sarracon*]
moritur.

- Dyn. IX. *Baal Becum* caperet, factus est ipse Principum *Damasci* præcipuus; at frater ipsius *Shiracubus Nuro'ddino* se applicuit, qui ei *Hemesam*, & *Rahabam* assignavit, sibi que Stratiarcham constituit: cùmque in
- p. 401. *Egyptum* exercitum mittere vellet, † non reperit ibi præter ipsum qui huic magni momenti rei, ac provinciæ arduæ idoneus esset; ille ergo missus, eam occupavit. Mortuo autem *Asado'ddino Shiracubo*, multi è *Nuro'ddini* principibus *Vizieri* apud *Al Adedum Aliadam Egypti* Dominum munus ambierunt: *Al Aded* autem ad *Salaho'ddinum Ebn Fyub Ebn Shadi* mittens ipsum accersivit, vesteq[ue] in honoris signum] indutum *Vizieri* muneri præfecit post patrum suum, ei que *Al Malec Al Naser* cognomen indidit, fuit autem ipsi nomen *Joseph*. Illud, quod eum ad hoc impulit, fuit, quod ipsi dixerant locii ipsius, Non est in toto [eorum] cœtu viribus minor aut junior *Josepho*; qui si præfectus fuerit non attoller, ut cæteri, supra nos caput. Confirmatus est ergo *Salaho'ddin* in imperio, ita tamen ut *Nuro'ddini* deputatus esset: qui ad eum scribens *Al Amir Al Eshphahselar* [i. e. Stratiarcham] vocaret, signumque suum ad superiorem Epistolæ partem ascriberet, nomen suum scribere non dignatus; neque ad eum seorsim literas daret, verum sic scriberet, *Al Emir Al Eshphahselar Salaho'ddin* & reliqui principes in provinciis *Egyptiacis* sic, vel sic, facient. *Salaho'ddinus* verò hominum corda ad se attraxit, profusis in eos opibus. Illisque in eum propendentibus ipsumque amore prosequentibus infirmata est *Al Adedi* auctoritas. Deinde misit *Salaho'ddinus* à *Nuro'ddino* petens, ut ad se fratres suos & familiam mitteret: quos ad eum misit, eâ conditione ut ipsi obedirent. Anno quingentesimo sexagesimo quinto mense *Shawalo* mortuus est *Kotbo'ddin Maudud Ebn Zengi Ebn Okfenkar* † *Mausela* dominus: qui ingravescente morbo suo regnum post se delegavit filio suo natu maximo *Omado'ddino*, deinde ab eo illud transtulit ad filium suum *Al Moezzum Saifo'ddinum Gazi*. Hoc autem ideo fecit, quod qui regni rebus præfuit, viz. Eunuchus quidam ipsius, nomine *Phacro'ddin Abdo'l Masih*, *Omado'ddinum* aversatus est, quod patruo suo *Nuro'ddino* obsequens esset; *Nuro'ddinus* autem *Abdo'l Masihum* odio haberet. De eo ergo inter *Abdo'l Masihum* & *Chatun* [Dominam] filiam *Hosamo'ddini Tamartash Ebn Ilgazi*, *Saifo'ddini* matrem, convenit, ut regnum ab *Omado'ddino* ad *Saifo'ddinum*

Salaho'd-
din [Sala-
din] Egy-
pto præfe-
ctus.

p. 402.

dinum transferrent, *Omado'ddin* autem patrum suum *Nuro'ddinum* Dyn. IX. adiit, auxilium ab eo petitum quo ipsi opem ferret ad regnum sibi asserendum. Anno quingentesimo sexagesimo sexto, *Rabia* posterioris nono, obiit Antistes *AlMostanjed billa Abu'l Moahaffer Fosph Ebno'l Moktaphi*, cum Chalifatu functus esset annos undecim, quinquaginta sex natus. E Chalifarum qui se optimè erga subditos gesserunt numero fuit, justus. Cum aliquando manus in delatorem quendam injecisset, eumque diu in carcere continuisset, atq; pro eo intercederet quidam è servis ipsius præcipuis, oblatis decies mille aureis, Ego, inquit, decies mille aureos numerabo si alium quempiam istiusmodi mihi adduxeris, quo in carcerem coniecto periculo homines liberem; neque dimittere eum voluit. Mortis ejus causa hæc fuit. Cum ad † Vizierum per Medicum suum *Ebn Saphia* p. 403. scripsisset, jubens ipsum Palatii Præfectum & *Kotbo'ddinum Kayemazum* prehensos patibulo affigere; jamque ingravesceret morbus ipsius, Medicus illos conveniens scriptum ipsis ostendit: Illi ergò, Reversus, inquirunt, dic illi, Literas ad Vizierum detuli, qui quod jussum est fecit. Deinde prædicti isti cum sociis suis ad *AlMostanjedum* ingressi, ipsum opem implorantem in balneum asportarunt, cumque injecisset, ostium in eum occluserunt, donec moreretur exclamantem.

AlMostadi AlMostanjedi filius. Publicata morte *AlMostanjedi*, *AlMostadi* filio ipsius, *Abu Mohammedi AlHasano*, adducto fidem pacti sunt domesticici ipsius privatim, eodem die quo mortuus est pater ipsius, nono *Rabia* posterioris, anno quingentesimo sexagesimo sexto. Crastino autem die in ejus obsequium publicè ab hominibus juratum est in *AlTajo*, [i. Corona, quod nomen porticus est in Chalifarum palatio,] cognominatusque est *AlMostadi beamrilla*. Justitiam luplo quam pater majorem præ se tulit, magnamque pecuniæ vim distribuit. Porro *Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi* audito mortuum se fratrem suum *Kotbo'ddinum Maududum Mausela* Dominum, regnumque tenere filium ipsius *Saifo'ddinum Gazium*, ipsum autem *Phacro'ddino Abdo'l Masih* regi, ægrè hoc ferens sine peditatu in minori exercitus parte protectus est, & *Euphrate* juxta castellum *Faabar* trajecto, *Rakkam*, *Chaburum* & *Nisibin* occupavit, & *anjaram* obsedit: deinde eà potitus, *Omado'ddino* fratris filio adidit: inde ad urbem *Balad* perveniens, juxta eam fluvium † ca. P. 404.

Dyn. IX. ptato vado trajecit ad partem orientalem, & ad castellum *Ninives* ca-
 tra posuit. Admiratione autem dignum est, quod eodem die quo
 ipse eò veniret, corrueret e mœnibus *Mausela* pars magna quædam.
 Misit ergò *Phacro'ddin Abdo'l Masib* ad *Nuro'ddinum* de urbe ei de-
 denda, ea lege ut ipsam penes *Saiso'ddinum* esse sineret, sibi que &
 bonis & domesticis suis securitatem concedi petens: quæ ei
 concessit, pactusque est ut *Phacro'ddino* secum in *Syriam* as-
 sumpto, vectigalia quibus ipse contentus esset, assignaret. Urbe
 igitur ipsi deditâ arcem ingressus est, templumque *Nurense* extrui
 iussit; ac *Mauselam* *Saiso'ddino* tradidit, *Omado ddino* autem *Senja-*
ram: deinde in *Syriam* rediit assumpto secum *Phacro'ddino*, postquam
Mausela viginti quatuor dies substitisset. Anno quingentesimo se-
 xagesimo septimo, cum pedem fixerat in *Egypto* *Salaho'ddin*, in-
 firmatâq; esset Chalifæ *Al Adedi* in ea autoritas, in palatio ejus[om-
 nia] administrante *Salaho'ddino*, atque ejus deputato *Karakusbo* Eu-
 nucho e primariis *Asadi* principibus, à cujus nutu omnes pendebant,
 statuit nōminis *Al Adedi* mentionem ex orationibus tollere: cum-
 que ab *Egyptiis* timeret, in *Egyptum* pervenit cæcus quidam *Al-*
Emiro'l Alem appellatus, qui ipsum cunctantem perspiciebat, neque
 esse qui pro *Abbasidis* orare auderet, Ego, inquit, incipiam pro *Al Mo-*
stadio orare; primoque die *Veneris* mensis *Moharrami*, consensu ante
 concionatorem suggesto, pro *Al Mostadio* oravit t nemine id impro-
 bante. Desieruntque concionatores ubique omnes per totum *E-*
gyptum *Al Adedi* in suggestis mentionem facere, & pro *Al Mostadio*
 orarunt, ne duabus, quod aiunt, capris ea de re cornua committenti-
 bus. Obiitque *Al Aded* die decimo *Moharrami*; nec ei indicaverunt,
 defitum esse pro ipso orari. Eodem anno *Chatai* fluvio *Fihane* tra-
 jecto *Chowarezmiæ* petierunt; cujus Dominus *Chowarezmi Shah*
Arslan Ebn Akfar cum exercitibus suis *Amawaihum* profectus est,
 ut illis bellum inferret, eosque impediret: at ibi morbo correptus
 substitit, copiis cum *Emiro* magnæ apud eos autoritatis missis; qui
 cum illis occurrisset, iam fugam versi sunt *Chowarezmii*, capto
 ipsorum duce, quem secum *Chatai* in regionem transfluviam
 abduxere. *Chowarezmi Shah* autem *Chowarezmiæ* rediit ægrotus,
 ibique vitam finivit, succedente ipsi filio ipsius *Soltan-Shaho Ma-*
mudo. At filius ipsius natu maximus *Alao'ddin Tacash*, qui tunc
 temporis

Abbasidæ
 Chalifæ
 in *Egypto*
 denuo ob-
 tinet.

p. 405.

Chatai
 Chorasmia
 invadunt.

Chowarezmi
 Shah mori-
 tur.

Filius ipsius
 Soltan Shah
 Alao'd-

temporis *Fondi* commorabatur, *Chataorum* Regem adiens opem ab eo contra fratrem suum, petiit: qui cum ipso exercitum numerosum misit, duce *Phuma*, quibus donec propè à *Chowarezmia* abessent profectis, *Soltan Shah* unà cum matre inde discedens *Chorasani* petiit, occupavitque *Tacash Chowarezmiam*. Anno quingentesimo sexagesimo nono obiit *Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi Ebn Okfenkar*, Syria, regionum *Mesopotamia*, & *Aegypti* Dominus, die *Mercurii* decimo quarto *Shawali*, quo non alter erat inter Reges vitæ ratione magis laudabili, aut quæ pluribus iustitiæ experimentis abundaret. Neque edebat, neque induebat, nec in usus proprios impendebat quicquam, nisi [quod ipsi proveniret] è possessione quadam, quam parte sua de spoliis ab hoste captis emerat. Cum aliquando ꝑ apud eum conquesta esset uxor de inopia, tres illi officinas in urbe *Hemesa* dedit, è quibus quotannis ipsi circiter viginti aureorum reditus fuerat: quod cum illa parum putaret, Non est, inquit, mihi præter hoc. Quod ad omnia enim quæ penes me sunt, sum ego *Moslemiorum* ærarius; nec in iis illos defraudabo; nec tui gratia gehennæ ignem ingrediar. Mortuo, in regno successit filius ipsius *AlMalec AlSaleh Ismaël*, annos undecim natus: cui obsequium præstiterunt homines in *Syria*, & *Salaho'ddin* in *Aegypto*, ubi & pro eo in suggestis oratum, & nomine ejus cussa moneta. Anno quingentesimo septuagesimo, cum jam *Mesopotamia* regiones possideret *Saiso'ddin Gazi*, metuerentque qui *Halebi* & *Damasci* erant Principes, ne ad ipsos transiret, *AlMalec alSalehum* & cum eo exercitus *Halebun* miserunt ut *Saiso'ddinum*, ne *Syriam* invaderet, impediret. At *Damascum*, *Soltano* & exercitibus jam vacuum, adiens *Salaho'ddin* ipsum occupavit; ac deinde urbem *Hemesam* & *Hamam* & *Baalbecum*, *Halebunq;* profectus ipsam obsedit. *AlMalec AlSaleh* igitur, annorum duodecim puer, equo consenso & *Halebi* incolis convocatis, his ipsos allocutus est, Patris mei erga vos beneficentiam & amorem nostis, & quomodo se erga vos gesserit; Ego Orphanus vester sum. Jam verò injustus iste patris mei erga ipsum beneficia negans, regiones meas mihi eripit, nec Deum timens nec homines: multaque in hunc sensum locutus flevit, flente etiam populo, ac in hoc consentiente ꝑ ut ipsum armis defenderent. Egressi ergo *Salaho'ddinum* ad montem *Fausshan* pugna exceperunt; qui cum

Dyn. IX.

Nuro'ddin
obitus.

569

p. 406.

Succedit fili-
lius AlMa-
lec AlSa-
leh.

Salaho'd-
din Syriam
invadit.

p. 407.

Dyn. IX.

571

ad urbem accedere non posset, ab ipsa recessit. Eodem anno urbem *Tabrizam* occupavit *Al Pahlawan*. Anno septuagesimo primo *Salaho'ddin* castellum *Azaz* occupavit, & *Halebum* adiit, in quo erat *Al Malec Al Saleh*. Populo autem unanimi consensu urbi defendendæ incumbente, intercesserunt inter eos de pacis conditionibus nuntii, quibus ex utraq; parte assensum est: & *Salaho'ddinus* reddito *Al Malec Al Saleh* castello *Azaz*, *Halebo* recessit. Emiserat enim ille ad *Salaho'ddinum* sororem quam habuit, parvulam puellam, quam honorificè tractans ille, Quid, inquit, vis? Illa, Volo, inquit, castellum *Azaz*, ab illis hoc prius edocta. Eo ergò ipsis tradito, recessit. Anno septuagesimo tertio interfectus est *Adado'ddin*, Chalifæ *Al Mostadii* Vizierus, & in illud munus suffectus est *Dhahiro'ddin*, qui *Ebnol Attar* audit, vir egregius, bonæ conversationis, munificus, quique magnam auctoritatem consecutus est. Anno quingentesimo septuagesimo quinto, die secundo mensis *Dulkaada*, è vivis excessit Antistes *Al Mostadi beamrilla*, Chalifatu annos circiter novem functus, natus triginta novem, vir justus, bonæ erga subditos conversationis, parcus in delictis puniendis, clementiæ amans: vixit laudabilis, mortuus est felix.

573

575

Al Mostadi
obit.

Sectio.

Hoc tempore è Medicis in Oriente celebribus fuit † *Samuel Ebn Juda Mogrebitus Andolosenus*, Medicus *Judeus*, qui unà cum patre in Orientem venerat. Pater aliquid in Philosophia didicerat, filius vero ipsius *Samuel* varias Philosophiæ species legit, & scientiis Mathematicis operam navavit, earumque fundamenta, & quicquid in eis utile & rarum est probè calluit: suntque ipsi his de rebus libri, libros etiam in arte Medica composuit. In *Adarbijanum* migrans operam collocavit *Pahlawanidis* & imperii ipsorum principibus. In urbe *Maraga* commoratus ibi filios genuit, qui ejus vestigiis in medicando institerunt: deinde *Islamismum* amplexus librum composuit ad retegenda *Judeorum* vitia, & locos unde constaret ipsos legem immutasse. Obiit *Maraga* propè annum quingentesimum septuagesimum. His etiam temporibus floruit *Al Rahabi Damasci* accola, è *Rahaba* incolis, unde originem traxit, optimè medicans, in ægrotis tractandis dexter, mente alacris. Mercaturæ operam

Islamismum
amplexus
Judeos
mutare leges
arguit.
Al Rahabi
Medicus.

Dvn. IX.

* al. Delic-
cious.

à Nuro'di
dino egro-
tante acci-
tus.

Al Naser
Chalifa.

Li 3

populo

Dyn. IX. populo manum illi intendentibus concitatum in ipsum vulgus è capite bajuli dejecit, reiectisque pudendis, fune membro ipsius virili annexo, circa urbem traxerunt, ac chocleari manui ejus imposito dixerunt, Consigna nobis diploma Domine noster, cum aliis ejusmodi factis probrosis: deinde manibus ipsorum ereptos sepulturæ mandatus est. Hoc ab ipsis illi factum, non obstante quod erga ipsos optime se gessisset, & tam à facultatibus quam fama ipsorum manus abstinuisset. Anno septuagesimo sexto, die tertio mensis *Saphari*, obiit *Saifo'ddin Gazi Ebn Maudud Ebn Zengi Mausela* Dominus, *Mausela* autem præfecit fratrem suum *Ezzo'ddin*, *Fazir* [i. insulam] *Ebn Omar* ejusque arces dedit filio suo *Moezz'ddin Sanjar Shaho*; castellum *Shush*, & regionem *AlHamidiyam* filio suo natu minori *Nasero'ddino Cubeco*: regni autem *Ezzo'ddini* administrator fuit *Mojahedo'ddin Kayemaz*; compositæque sunt res, nec ulla inter eos dissensio fuit. Eodem anno obiit *Shamso'ddula Turan Shah Ebn Iyub*, *Salaho'ddini* frater natu maximus, *Alexandria*: Anno septuagesimo septimo, mense *Rajeko*, *AlMalco AlSaleh Ismael*: filius *Nuro'ddini Mahmudi*, *Halebi* Dominus, in ipsa obiit, annos circiter novendecim natus; qui cum nullam vitæ spem reliquam haberet, convocatis Principibus illis in mandatis dedit tur urbem Patrueli suo *Ezzo'ddino Mas'udo Ebn Maududo Ebn Zengio* traderent: quam acceptam tradidit ille fratri suo *Omado'ddino*, pro ea acceptâ urbe *Sanjaro*. Anno septuagesimo octavo *Salaho'ddinus* fratrem suum *Saifo'lyslam Togtecinum* in regionem *Taman* misit, quam occupavit, & in potestatem redegit. Eodem anno *Salaho'ddinus*, *Euphrate* in regiones *Mesopotamicas* trajecto, *Roham*, *Harranum*, *Rakkam*, *Karkesiam*, *Macesinum*, *Arbanum*, & *Nisibin* occupavit. Inde *Mauselam* petiit, in quam, qui ibi erant, *Ezzo'ddin* ejus Dominus, ipsiusque deputatus *Mojahedo'ddin*, copias multas, tam equites quam pedites, collegerant, armorumque & instrumentorum contra obsidionem ea ostenderunt, quæ oculos præstringerent. Cam ergò propè ad urbem accessisset *Salaho'ddinus*, vidit quod ipsum terreret, ipsiusque & fociorum suorum pectora [stupore] impleret. Nihilominus juxta eam consedit, belloque aggressus est. Die autem quodam prodiens è vulgo quidam, convitiis eum proscidit; extractoque de pede calceo, in quo multi infixi erant clavi, &

Vulgi ingratitude.

Ezzo'ddin Mausela Dominus.

Salaho'ddin Yama-no [Arabia Felici] per fratrem petitur.

Mauselam infeliciter oppugnat.

in Principem quendam, nomine *Fawālī Al Asadi*, qui *Asadidarum* Dyn. IX. Dux & Princeps fuit, jacto pectus ipsi percussit, adeo ut vehementer illi doleret. Ille igitur prehensō calceo ē pugna ad *Salaho'ddinum* reversus, *Mauselenses*, inquit, nos ludibriis exceperunt, qualia nunquam antea vidimus, projectoque calceo juravit se non amplius urbem oppugnaturum, indignē ferens se calceo percussū. Videns ergo *Salaho'ddin* quod statuerat de *Mausela* se non assecuturū, † nec p. 412.

quicquā præter molestiā & laborē reportaturū, ab ea *Senjarā* abiit, eamq; occupavit. Anno septuagesimo nono occupavit *Salaho'ddin* urbem *Amedam*, eamq; *Nuro'ddino* *Mohammedi Kara Arslani* filio, *AlHesni* Domino, tradidit. *Salaho'ddin* enim cum *Harzami* castra posuisset, & *Maredino* potiri cupiens nullam inveniret rationem qua voti compos fieret, inde *Amedam* abiit per viam *AlBarçā*. Eodem, *Salaho'ddinus* *Halebū* profectus, castris in monte *Fanshane* positis præ se tulit, ac si ibi habitacula sibi sociisque & exercitibus suis extrueret. Eō ergo propendit *Omado'ddin Zengi*, ut *Halebo* dedita alium [aliquem locum] pro ea acciperet; ac confirmata est inter eos pax, ea conditione ut *Halebo* *Salaho'ddino* tradita, pro ea *Senjaram*, *Nisibin*, *Chaburum*, *Rakkam* & *Sarujuum* acciperet, ac in hæc utrinque pratum est: atque ita vili admodum pretio [urbem] vendidit, data arce munita instar *Halebi*, acceptisque ejus loco villis & agris; probrosumque putarunt omnes ubique homines quod fecerat. Anno quingentesimo octogesimo mortuus est *Kotbo'ddin Ebn IlGazi*, *Ebn Nojmo'ddin Alebbi* *Ebn Tamurtash*, *Ebn IlGazi* *Ebn Ortok*, *Maredini* Dominus, cui successit filius ipsius *Hofamo'ddin Tuluk Arslan*, ad hoc infans. Fuit autem *Shah Armen Chelati* Dominus avunculus *Kotbo'ddini*; qui post mortem ipsius in regno summum exercens potestatem *Nodhamo'ddinum AlTokush* cum filio ipsius [ad res administrandas] constituit. Ille igitur ejus educandi regnique ipsius administrandi curam suscepit. Cumque vir esset religiosus & probus, primē † puerum educavit, matremque ejus in uxorem duxit: ut tamen cum adolevisset, regni potestatem non commisit, ob eam, uæ ei inerat, stulticiam & levitatem; neque aliter se habuit res donec moreretur puer. Fuit autem ei frater natu minor cui cognomen *Kotbo'ddin*, quem deinde in regno collocavit *Al Nodhamus*, ita ut nihil ex eo præter nomen ipsi esset: autoritas vero omnis penes

579

580

Moritur
Kotbo'ddin.
Maredini
Dominus.

P. 413.

Dyn. IX.

penes *AlNodhamum*, ipsiusque vernam quendam nomine *Lulum*: itaque se habuit res usque ad annum sexagesimum primum, quo, ægrotante *AlTokusho AlNodhamo* ipsum visendi gratia adiit *Kotbo'ddin*; cumque ab eo egredientem comitaretur *Lulum*, ipsum cultro quem habuit percussum interfecit, ac denuo ad *AlNodhamum* ingressus, ipsum etiam interfecit. Deinde solus egressus cum puero quodam suo, bina capita ad exercitus projecit, quibus prompte illi obsequium præstantibus *Maredini* & *AlBareia* arcibus, *Sandro*, potitus, strenue se gessit. Anno quingentesimo octogesimo primo, *Salaho'ddino Mausclam* denuo obsidente, *Atabeg Ezzo'ddin* ejus Dominus matrem suam unà cum filia patru sui *Nuro'ddini Mahmudi* aliisque foeminis, & primariorum imperii virorum cœtu ad ipsum misit pacem rogatum: putaverantque omnes ipsum illis, si vel ipsam *Syriam* petiissent, annuere voluisse; præsertim quod cum ipsis esset Domini & benefactoris ipsius *Nuro'ddini* filia. Ille verò, cum ad ipsum accessissent, confidere jussis, apologiis minimè gratis usus spe frustratas remisit. Vulgus ergò † præ ira atque indignatione quod foeminas repulisset, libenter se obtulerunt, ipsumque *Salaho'ddinum* poenituit quod ipsarum postulata rejecisset. Quin & ad ipsum pervenerunt literæ ab *AlKadi AlPhadel* aliisque, qui factum ipsius improbarent, eique vitio verterent. Porro *Mausela* vulgus trajecto *Tigri* partem exercitus orientalem infestare, deinde recire solebant. Statuerat ergò ille *Tigrim* à *Mausela* abscindere ad partem *Ninives*, ut ita *Mausela* incolis siti oppressis urbe sine pugno potiretur. At cum percepisset fluvium penitus rescindi non posse, multique temporis ac magni laboris opus futurum, ab ea deflebens *Miyapharekinum* abiit, audito *Shah Armenū Chelati* Dominum mortuum esse nullo relicto filio, regionibusque istis potitum esse vernam ipsius quendam nomine *Bastamerum*. Misit ergò ante se patruelem suum *Nasero'ddinum Mahmudum*, *Shiracubi* filium, & *Mdhafferoddinum Ebn Zino'ddin*, aliosque, qui *Chelatum* protecti *Tawana* castra posuerunt: ipse verò *Salaho'ddin Miyapharekinum* adiit. *AlPahlawan Ebn Ildegur* etiam, *Adarbijani* Dominus, protectus propè *Chalatum* confedit. Frequentes autem *Chalato* inter ipsos & *Pahlawanum* & *Salaho'ddinum* intercesserunt nuntii: deinde rebus inter eos & *Pahlawanum* compositis, ipsius sociorum numero habiti sunt,

581

Salaho'd-
din Mausclam
secundò frustra
obsidet.

p. 414.

Chelato im-
minet.

sunt, & pro eo in concionibus orarunt. Anno quingentesimo octogesimo secundo obiit *Al Pablawan Mohammed Ebn Ildegur* regionum *Fabal*, [i.e. montanarum] *Raia*, *Alphahani*, *Adarbijani*, & *Arrani* Dominus, succedente ipsi fratre *Kozul Arslano*, † cui nomen *P. 415. Oihman*. Anno octogesimo tertio *Salaho'ddinus* urbem *Tiberiada* ^{Tiberias} ejusque arcem occupavit: indè profectus ad *Accam* consedit. Cum ^{capta.} que jam in urbem irruere statuerat, prodeuntes incolarum primarii ^{Acca de-} securitatem petierunt; quibus annuens & pro se & facultatibus suis securitatem ipsis concessit, atque optionem fecit, vel subsistendi, vel inde migrandi. Illi ut migrarent eligentes, separatim ex ea excesserunt, quicquid poterant secum avehentes, reliquis eo quo erant statu relictis. *Salaho'ddinus* autem urbem filio suo *Al Aphdalo* tradidit, prædamque coeperunt *Moslemii* ex iis quæ reliqua erant, nec poterant *Franci* secum auferre. Eodem anno occupavit etiam *Salaho'ddinus* *Casarcam*, *Chaipham*, *Sephoriam*, *Shakifum*, *Kulam*, *Foppam*, * *Talninum*, *Sidonem*, *Berytum*, *Fobailum*, *Askelonem*: cumque ^{* al. Tab-} ab horum locorum expugnatione cessasset, *Hierosolymam* profectus ^{ninum.} est; ad quam cum consedisset, viderunt *Moslemii* in moenibus eam virorum copiam quæ ipsos terreret. *Salaho'ddinus* autem quinque ^{Hierosoly-} dies insumfit circum urbem eundo, ut perspiceret à quâ parte ipsam ^{ma obsessa,} oppugnaret, cum admodum munita atque defensa esset; neque alium ei oppugnando locum invenit, quàm ad partem septentrionalem, juxta portam *Amudam* & Ecclesiam *Sionis*: ad eam ergò partem se recipiens, *Rajebi* vicesimo, ibi consedit, eademque nocte machinas fixit, *Franci* etiam machinas in urbis muris statuentibus, acriterque utrinque pugnatum est, cum uterque coetus illud † in p. 416. religionis & debiti cultus parte poneret; nec opus iis fuit Rege qui ipsos incitaret, imò cohibiti cohiberi noluerunt, & increpati increpanti non ausculta- runt. Videntes autem *Franci*, quàm acriter pugnarent *Moslemii*, quàm firmiter dispositæ essent ipsorum machinæ ad efficaciter jaculandum, quantumque profecissent cunicularii in cuniculis agendis, *Balianum*, * *Nirrani* filium *Ramle* Domini, * ^{al. Bir-} d *Salaho'ddinum* securitatem petitum miserunt: abnu- ^{wani.} it autem *Sol-* in dicens, Non aliter vobiscum agam, quam egistis vos cum *Mosle-* *is*, cum urbem occuparetis anno quadringentesimo octogesimo imo, trucidando, & captivos faciendo. Cui *Balianus*, Scias, in-

Dyn. IX. inquit, *Soltane*, nobis in hac urbe magnam esse hominum multitudinem, ac jam à pugnando abstinere spe securitatis obtinendæ: at ubi viderimus necessariò moriendum, liberos ac uxores nostras interficiemus, facultates igni trademus; nec nummum vel aureum vel argenteum, qui vobis in prædam cedat, relinquemus, nec vel virum vel foeminam, quem captum in vinculis ducatis. Atque hæc cum fecerimus, saxum [vobis sacrum] & templum *Al Akfa* [extremum] demoliemur, & captivos quotquot nobis sunt è *Moslemsis*, qui quinque milia sunt, interficiemus, nec jumentum vel animal superstes finemus; deinde ad vos egrediemur: nec tunc è nobis occidetur quis, donec plures sibi pares occiderit; itaque vel cum gloria moriemur, vel cum honore vincemus. *Salaho'ddinus* ergò, suis in consilium adhibitis, iisque unanimiter respondentibus concedendam esse illis securitatem, neve egressi rem aggredierentur quæ quomodo tandem cessura esset nescirent, † tandem annuit se *Francis* securitatem concessurum; ea lege, ut vir quilibet, decem aureos penderet, nullà sive dives sive pauper esset, distinctione, foemina quinque, puer sive puella binos: hanc summam quicumque intra quadraginta dies numeraret, liberum fore; secus captivum. Cumque *Balianus* pro pauperibus triginta mille aureos obtulisset, in hoc ei annuit. Deditaque est urbs die *Veneris*, vicesimo septimo mensis *Rajebi*. *Salaho'ddinus* autem, peractis rebus *Hierosolymitanis* ad urbem *Tyrum* contendit, ad quam profectus *Marchio* ei præfuit, optimèque gubernavit. Divisitque *Salahod'dinus* exercitui pugnam, cuilibet agmini tempore præstituto quo pugnarent, ut ita urbis incolæ continuis distinerentur præliis; cum loca in quibus pugnandum erat angusta essent, adeo ut iis custodiendis pauci ex incolis sufficerent, urbiq; fossæ essent à mari ad mare deductæ, adeò ut [quod aiunt] vix supervolare posset ales. Urbs enim instar manus in mari erat, cujus brachium cum ad continentem protenderetur, ac utrinque mari allueretur, pugna in brachio ineunda erat, adeoque cum eam expugnare non posset *Salaho'ddinus*, indè recessit. Fuerant autem *Moslemsis* quinque naves ante *Tyri* portum collocatæ, ut neminem egredi † vel ingredi sinerent, quas summo mane adortæ *Francorum* naves in arcum redegerunt, atque in eas irruentes quos libuit interfecerunt, reliquias cum navibus suis captos in *Tyri* portum abduxerunt, *Moslemsis* è

p. 417.

Hierosolyma
Salaho'ddino
dedita.

Tyrum ob-
fissa.

p. 418.

Classis
Moslemio-
rum ad *Ty-*
rum victa.

tecta

584

587

Philippus
Franc. rex.

p. 419.
Acca de-
dita.

terra hæc spectantibus. *Moslemiorum* autem multi è navibus se
projecerunt, aliis natando evadentibus, aliis submersis. Anno octo-
gesimo quarto cepit *Salaho'ddinus Jabalam, Laodiceam, Sahyunem,*
Shogro-Bacasum, Dorbesacum, Bagrasum, Caracum, & Saphedum.
Inducias etiam pactus est cum Principe *Boamundo, Antiochia & Tri-*
polis Domino. Anno octogesimo septimo venerunt per mare suppe-
tiæ ad *Francos*, qui ad *Accam* confidentes ipsam obsederunt. Pri-
mus omnium venit *Philippus Francia* Rex, è regibus eorum genere
nobilissimis, licet ditionibus haud adeo multis imperans: cujus [ad-
ventu] additi sunt illis animi, illis [inquam] qui ad *Accam* conse-
derunt, adeo ut *Moslemios* qui in ea erant pugna instanter urgerent.
Salaho'ddinus autè, qui *Saphar Ammi* erat, quotidie adequitans *Fran-*
cos adoriebatur, quo eos pugna detineret ne urbem invaderent. Erat
in ea *Amir Saipho'ddinus Haccariensis, Al Mashtub* appellatus, qui cum
videret *Salaho'ddinum* nihil illis prodesse posse, nec ab illis damnum
propellere, egressus *Francis* spondit se † urbem dediturum, p. 419.
ealege, ut qui in ea erant egrederentur, unà cum facultatibus suis,
seque ob illud ducentos mille aureos numeraturum, & quingentos
præcipuæ notæ captivos, crucemque Crucifixi redditurum, & *Mar-*
chioni Tyri Domino quatuordecim mille aureos: qua in re illi annue-
runt, constituto duorum mensium spatio quo adducerentur nummi
& captivi. Cumque ea de re jurassent, urbem dedit: quam illi pa-
cificè ingressi, *Moslemis* qui in ea erant, eorùmque facultatibus cu-
stoditis, illos in carcerem conjecerunt, detinendos donec afferretur
quod ipsis promissum fuerat; ad *Salaho'ddinum* mittentes ut num-
mos, captivos, & crucem mitteret, quò apud ipsos detentos dimit-
terent. Nummos ergò conquirere cœperunt: cum ipsi [*Salaho'ddi-*
no] nummi non essent. Quicquid enim ad ipsum è provinciarum redi-
tibus pervenit, aliud post aliud erogabat. Cum autem jam ad ipsum
nummorù centies mille aurei pervenissent, suaserunt Principes ne illos
mitteret donec eos iterum juramento ad socios ipsius dimittendos
digeret. Responderunt Reges *Francorū*, Nos non jurabimus; verum
i ad nos centum mille aureos, qui præsto sunt, & crucem miseris,
imissuri sumus è sociis vestris quos nobis visum fuerit, & quos visum
erit retinebimus, donec quod reliquum est nummorum mittatur,
im reliquos dimissuri: hoc autem renuente *Soltano*, die *Martis*
M m 2 mensis

Dyn. IX. mensis *Rajebi* vicesimo septimo, prodeuntibus *Francis*, atque extra urbem egressis, iam equitibus quam peditibus, prodierunt etiā † ad ipsos *Moslemii*, atque in eos impetum fecerunt; quo cum loco cedere coacti essent, ecce plerique qui apud ipsos fuerant *Moslemiorum* caeli reperti sunt, nempe quos gladio percussos trucidaverant, relictis solum principibus & divitibus, reliquis è vulgo & eorum affeclis, quibusque non erant opes, interfectis. Quo conspecto *Salaho'ddinus* ad *Askelonis* partes profectus eam devastavit. Anno octogesimo octavo *Franci* versus *Askelonem* profecti urbem instaurare coeperunt. Eodem factæ sunt induciæ inter *Salaho'ddinum* & *Angitarum* [i. *Anglum*] *Francorum* Regem, ad spatium trium annorum & octo mensium, quod initium sumeret à die primo *Ilul*. Eodem anno, medio mensis *Shaabani*, obiit *Soltan Kelij Arslan*, *Ebn Mas'ud*, *Ebn Kelij Arslan*, *Ebn Soliman*, *Ebn Kottumish*, *Ebn Saljuk*, in urbe *Konia* [Iconio:] optimi erat regiminis, magnæ gravitatis, multæ justitiæ, multasque in *Gracorum* ditiones incursiones fecerat. Cum senuisset provincias suas filiis distribuit, qui eum parvi penderunt, nec ipsius rationem habuerunt; arctæque eum habuit filius ipsius *Kotbo'ddinus*, deinde prehensum secum duxit ad *Casaream* quò eam fratri suo auferret: quam cum aliquandiu obsedisset, fuga ab ipso elapsus pater *Casaream* ingressus est. Nec desit *Kelij Arslan* à filio ad filium se transferre, singulis eum fastidio habentibus, donec ad filium *Giyatho'ddinum Caichosrawum* iret, qui unà cum eo cum exercitibus suis *Iconium* profectus illud occupavit: atque in eo mortuus est *Kelij Arslan*; quod ibi manens † filius ipsius *Giyatho'ddinus* tenuit, donec à fratre suo *Rocno'ddino* ipsi auferretur. Anno quingentesimo octogesimo nono obiit *Salaho'ddin Yusuf* [Joseph] *Ebn Fyub* [Job] *Ebn Shadi*, *Damasci*, annos quinquaginta septem natus. Fuit autem vir mansuetus, beneficus, suavis moribus, humilis, patiens in iis quæ ipsi ingrata essent tolerandis, multus in affeclarum suorum culpas dissimulando. Fertur ipso, die quodam cum [magna] ipsi adesset hominum multitudo, confidente, ac servus quidam alium calceo petiisset, isquè ab eo aberrans ad *Salaho'ddinum* pertigisset, propeque ab eo cecidisset, ipsum ad alteram partem conversum, cum quodam qui ei affideret collocutum fuisse, ne illud animadverteret. Quin & aliquando cum aquam peteret, eaque non allata iterum eam quinquies uno confessu

p.420.

Induciæ
inter Salaho'ddinum
& Regem
Angliæ:

Kelij Arslani
obitus &
laus.

p.421:

589

Salaho'ddini
obitus
& laus:

confessu peteret, nec tamen afferretur; O socii, inquit, confecit me ^{Dyn. IX.} sitis. Quod ad liberalitatem ipsius, multa donabat, nec morabatur quid erogaret. Ad demonstrandum ejus liberalitatem sufficit, quod cum moreretur, non reliquerit in ærario suo præter aureum unicum *Suriensem*, & quadraginta argenteos *Naserinos*. Mortuo *Salaho'ddino* filius ipsius natu maximus *Al Aphdal Nuro'ddin Damascus*, regiones maritimas, *Hierosolyma*, *Baal Becum*, *Sarchodum*, *Bosram*, *Banasum*, *Huninum*, & *Tabninum*, *Al Darumum* usque occupavit. Filius ipsius *Almalec Al Aziz Egyptum*, eique imperavit. Filius ipsius *Almalec Al Dhaher Gazi*, qui † *Halebi* fuit, eam ejusque ditiones p. 422 tenuit, viz: *Harem*, *Tel-Basher*, *Azaz*, *Dorbesac*, & *Manbaj*. *Hama* fuit *Mohammed Ebn Takio'ddin Omar Ebn Shahenshab Ebn Fyub [Fob,]* qui *Almalec Al Dhahero* [Regi Illustri] paruit. *Hemese Shiracuh Ebn Mohammed Ebn Shiracuh*, qui *Almalec Alaphdalo. Almalec Al Adel* [Rex justus,] *Salaho'ddini* frater, in castello *Al Carac* fuit, quem *Damascus* protectum cum *Al Aphdal* exercitu instruxisset in *Mesopotamia* provincias, quæ ei subditæ erant, protecti sunt, ut illas tuerentur ab *Ezzo'ddino Mausela Domino*. Eodem, primo *Fomade* prioris, interfectus est *Saifo'ddin Baftamar Chelati Dominus*, nter cujus cædem & *Salaho'ddini* mortē intercesserunt duo menses: iquidem nimiam præ se tulerat læticiam ob *Salaho'ddini* mortem, & magnopere gavisus fuerat; at non distulit ipsum Deus. Post illum *Chalato* potitus est *Dhahiro'ddin Hazar-dinariensis*, qui etiam *Shah Armeni* servus fuit. Eodem, finiente *Shaabano*, è vivis excelsit *Atabeg Ezzo'ddin Mas'ud Ebn Maudud Ebn Zengi Ebn Okfenar, Mausela Dominus*, succedente ipsi filio *Nuro'ddino Arslanbaho*. Fuit autem *Ezzo'ddin* iste vir optimus, benignus, mansueus, rarò puniens; verecundus, multæque modestiæ; adeò ut unà nsidentem non alloqueretur, nisi oculis humi defixis, neque cum iquid ab eo peteretur aliud dicere solebat quam, Amoris & benevolentia ergo. Anno quingentesimo nonagesimo primo *Alfonfus Alphonfus Tancorum Rex*, cujus sedes regia erat *Tolaitela [Toletum,]* ad *Jacomm Ebn Fuseph Ebn † Abdo'l Mumen* literas scripsit, in quibus hæc p. 423. cit, Non te later, *Moslemiorum* Imperator, quanta sit in *Andalusie* incipibus incuria & populi neglectus, eosque totos voluptatibus sulgere; me verò malè illos multare, domos vacuas efficere, pueros

Obitus Ez-
zo'ddini &
laus.

Alfonfus
Rex Tole-
tanus.
p. 423.

Dyn. IX. captivos abducere, ætate provectioribus poenas ignominiosas infligere, juvenes trucidare: nec est quod te excuset, quod opem illis ferre differas. Tu profiteris Deum statuisse, ut vestrum unus cum decem è nobis pugnet; at jam vos hoc gravamine levavit, & unus è nobis multos vestrum profligat: quin & mihi narratum est te copias collegisse, anno tamen post annum moras trahis, pedem unum promovens, & alterum retrahens, nec scio an te detinuerit metus, an quod falsum putes illud quod ad te demissum est [in Alcorano.] Ego vero quod maximè expedit tibi dicam; ut tu qui tecum sunt omnes in triremibus & navibus transvehas, ipseque ad te cum copiis meis transiens in pugnam tecum prodeam, in loco qui potissimum tibi placeat: quod si tibi cesserit victoria, erit præda opima quæ ad te accesserit, & munus tibi oblatum; sin mihi, ero te superior, ac jure mihi cedet utriusque sectæ imperium, & in utrumque populum principatus. Has literas quàm primum perlegerat *Jacob*, collectis copiis fretum in *Hispaniam* trajecit: cumque acriter pugnatum esset, primum cladem acceperunt *Moslemii*; qua deinde in *Francos* conversâ, illisque in fugam turpissimam datis, magna reportarunt *Moslemii* spolia. Ne igitur gloriètur dives divitiis suis,† nec fortis robore suo, sed qui gloriatur, in Domino gloriatur, prout in libro Dei scriptum est. Deinde reversus in regnum suum *Alfonsus*, muloque vectus juravit se non antea equum conscensurum donec illi opem ferrent *Francorum* Reges: Illi igitur magnis collectis copiis, multa cum *Moslemiis* bella commiserunt, adeò ut nunc pleraque *Hispania* urbes occupaverint. Anno nonagesimo secundo *AlMalec AlAziz*, ex *Agypto Damascus* profectus, ipsum obsidione cingens, ad fratrem suum *AlAphdal* misit ut ex arce discederet, urbemq; dederet, eo pacto ut castellum *Sarchod* acciperet, omnibus autem *Damasci* ditionibus cederet. Illo ergò egresso arcem accepit *AlAziz*, atque eam ingressus ibi dies aliquot permanfit: deinde ea patruo suo *AlMalec AlAdel* tradita in *Agyptum* reversus est; *AlAphdal* autem *Sarchodum* abiit. Anno nonagesimo tertio *AlAdel Foppen* à *Francis* cepit, *Franciq;* à *Moslemiis Berytum*. Anno nonagesimo quarto obiit *Ommado'ddin Zengi Ebn Maudud*, *Ebn Zengi Ebn Oksenkar*, *Samjari*, *Nisibis*, *AlChaburi*, & *AlRakka* Dominus, succedente ei in regno filio suo *Korbo'ddino Mahmudo*. *Nuro'ddinus* autem urbem *Nisibin* occupavit: Eodem

A *Mauris*
laccessitis
victus.

p. 424.

AlAziz
rex *Agypti*
Damasci
regni fra-
tri eripit.

Moritur
Ommado'd
din, succe-
dit *Kor-*
bo'ddin.

Eodem *Chowarezm Shah Bocharam* contendit, quam occupaverant *Chatai*, castrisque ibi positis urbem obsedit. Incolæ autem ipsum repulerunt unâque cum *Chatais* oppugnârunt, quod illos se bene erga ipsos gerere viderent; adeo ut canem luscum prehensum † tunica & pileo induentes dicerent, Hic est *Chowarezm Shah*, (ipse enim luscus fuit) ipsumque per muros circumducerent, deinde è ballista in castra projicerent, dicentes, Hic Rex vester est: neque ita facere destiterunt, donec paucis post diebus *Chowarezm Shah* urbem vi caperet; qui tamen ejus incolis pepercit, ac benefecit. Eodem *Almalec Al-Adel Abu Becr Ebn Fyub Maredini* arcem obledit, mense *Ramadano*, cujus Dominus erat *Hosamo'ddin Tuluk Arslan*, puer. Quidam autem ex incolis suburbia dolo tradiderunt, quorum incolas turpissime spoliavit exercitus. *Al Adel* vero captis suburbiis arcis obsidendæ opportunitatem nactus, ab ea commeatum prohibuit, & obsessam tenuit donec ab ea discederet anno nonagesimo quinto. Anno nonagesimo quinto, die vicesimo mensis *Moharrami*, obiit *Al Malec Al-Aziz Egypti* dominus. Principes autem ex *Egypto* ad fratrem ipsius *Al Aphdalum* mittentes, ipsum ad se invitarunt ut Regem constituerent. Amore enim in illum propendentes homines ipsum cupiebant. Ille ergò *Egyptum* ingressus ipsam occupavit. Anno nonagesimo sexto profectus *Al Adel*, juxta *Kairam* positis castris ipsam obsedit; ad quem cum de pacis conditionibus misisset *Al Aphdal*, de hoc convenit, ut provinciis *Egyptiacis* patruo suo traditis ipse pro *Miyapharekinum*, *Hanium* & *Fabal Faurum* acciperet: cumque in æc utrinque juratum esset, *Al Aphdal Egypto* excedens *Sarchodum* profectus est, misitque qui *Miyapharekinum*, † *Hanium*, & *Fabal-Faurum* reciperent; at *Nojmo'ddin Fyub*, *Al Malec Al Adeli* filius, *Miyapharekinum* tradere renuit, traditis reliquis: cumque intercedenti, us inter ipsos ea de re nuntiis affirmaret *Al Adel* filium suum sibi immorigerum esse, noluit *Al Aphdal* amplius mittere, cum sciret hoc assu *Al Adeli* factum. Eodem, mense *Ramadano*, obiit *Cowarezm-bah Tocush Ebn Arslan*, eique in regno *Chowarezmia* successit filius *Kotbo'ddin Mohammed*, cognominatusque est *Alao'ddin*, patris i cognomine. Anno nonagesimo septimo, mense *Ramadano*, occubuit *Rucno'ddin Soliman*, *Kelij-Arslani* filius, urbem *Malatia*, quæ nes fratrem suum *Moezzo'ddinum Kaisar-Shahum* fuerat; quam eò profectus.

Dyn. IX.

Chowarezm Shah Bocharam obsidet.

P. 425.

captæ incolis parcit.

Al Aphdal in regnum *Egypti* accit.

Al Adeli patruo cedidit.

P. 426.

Aladdin Chorasmi Dominus.

Dyn. IX. profectus post paucorum dierum obsidionem cepit, atq; inde *Arzanrumam* profectus est, quæ penes filium Regis *Mohammedis Ebn Salik* erat, (ea familia antiqua fuit quæ urbi *Arzanruma* imperaverat) cujus Dominus, cum prope ad eam accessisset *Rucno'ddin*, ipsius fide frerus ad ipsum prodiit, ut pacem cum eo faceret iis conditionibus quas probaret *Rucno'ddinus*; ille verò prehensum in vinculis apud se detinuit, urbemque cepit. Fuitque hic ultimus familiæ suæ, qui ibi imperavit. Eodem anno obsederunt *AlMalec AlDhaber* & frater ipsius *AlMalec AlAphdal*, filii *Salaho'ddini*, urbem *Damascum*, quæ patruo ipsorum *AlMalec AlAdelo* fuit. Denuo autem foedus pacis renovarunt, ea lege ut essent *AlDhabero Manbaj*, *Apamia*, *Caphar Tab* & *Moarra*; *AlAphdalo Somaifat*, Castellum *Nojm*, *Sarsj*, *RasAin*, & * *Famlin*. Abiitque *AlDhaber* † *Halebum*, *AlAphdal Somaifatum*, & *AlAdel Damascum* pervenit. Anno quingentesimo nonagesimo nono, mense *Moharramo*, *AlMalec AlAdel* cum filio suo *AlMalec AlAshraph Musa*. [*Mose*] exercitum misit *Maredinum*; qui eam obsedit ejusque ditionibus præfectos constituit: at cum ibi moratus *AlAshraph* voti compos non fieret, intercessit *AlMalec AlDhaber* filius *Salaho'ddini*, *Halebi* Dominus, ad pacem inter eos conciliandam; eaque de re ad patruum suum *AlAdelum* misit, qui ei annuit eâ lege ut *Maredini* Dominus centum & quinquaginta mille aureos, ad ipsum mitteret: singulorum autem aureorum valor esset decem *Kirata*, auri *Emirini*, atque ipsius nomine cuderentur nummi, utque exercitus ejus ad ipsi inserviendum paratus esset quandocunque hoc postularet. Eodem anno, qui millesimus quingentesimus decimus quartus *Alexandri* fuit, initium habuit *Mogulensium* imperium; idque hoc modo. Eo tempore *Turcarum Orientalium* tribubus imperavit *Ung Chan*, qui Rex *Fobanes* appellatus est, è tribu quæ *Cerrit* vocatur; erantque populus qui religionem Christianam profitebantur. Fuit autem & è tribu alia quâdam Vir quidam felix, nomine *Tamujin*, qui *Ung Chan* constanter operam suam collocaverat usque à pueritia donec ad ætatem virilem pertigisset, fuitque summæ in hostibus debellandis fortitudinis, adeo ut inviderent ei socii, eumque apud *Ung-Chanum* calumniarentur: nec prius eum apud ipsum criminationibus impetere desierunt, quam ipsum mutati erga se animi suspectum habens statu-

* al. Ham-
lin.

P. 427.

599

Initiū Im-
perii Mo-
gulensium.

statueret in vincula conjicere † manibus in ipsum injectis. Duo ^{Dyn. IX.} ^{p 428:} autem pueri ex *Ung-Chani* famulis ad ipsum accedentes, quid decretum fuerat ipsi indicârunt, designatâ etiam nocte quâ ipsum adoriri veller *Ung-Chan*. Statim ergo jubens *Tamujin* familiam suam tentoria viris vacua eo quo erant modo fixa relinquere, ipse cum viris propè ab iis in insidiis latuit; primo ergo manè *Ung-Chan* cum sociis suis *Tamujini* tentoria aggressus, ea viris vacua reperit; *Tamujin* autem ejusque socii, ex insidiis in ipsos irruentes adorti sunt, ^{Ung-Chan} ^{occisus à} ^{*Fingiz-Chano*.} pugnâq; exceptos clade affecerût, & in fugâ dederunt: quin & denuo prælium cum iis commiserunt, donec ipsum cum sociorum fortissimis occidissent, uxoresque & liberos captivos abduxissent. Interea lum hæc gererentur, apparuit inter *Mogulenses* Princeps quidam in ignis, qui per deserta & montes mediâ hyeme nudus ac discalceatus iberrans, cum diebus aliquot abfuisset, deinde reversus dixit, Allostus est me Deus, dixitq; terram universâ *Tamujino* ejusq; posteris edi, eumque *Fingiz-Chan* nominavi. Appellavit ergo ipsum *Jingiz-Chan Tuti Tangri*. Hujus dictis auscultabant, nec à sententia ipsius redebant. *Jingiz-Chan* verò cùm ad summa jam pervenisset, nuntiis ad omnes ubiq; *Turcarum* tribus misit; quiq; ei obsequiû præstiterunt, alia omnia experti sunt; at qui se immorigeros præbuere, adversa. Porro juvenes istos duos ipsorumque progeniem hoc ornavit beneficio, ut *Tarchani* essent. *Tarchan* autem dicitur, qui ab omnibus † quæ ^{p. 429.} rege imponuntur immunis est, cuique quicquid in bello spoliolum ^{Tarchani} ^{qui apud} ^{Tataros.} portaverit totû ipsi cedit, nec ulla inde regi pars desumitur. Quin & amplius istis concessit, ut ad Reges non impetratâ prius veniâ accederent, nec ob culpam nisi novies commissam poenas luerent. Fuit *Jingiz-Chano* magnus liberorum, quâ marium, quâ foeminarum, merus. *Alchatun* [Domina] præcipua fuit uxor ejus* *Ovisunjin* ^{*al. Ovisunjin.} *gi* appellata. In more autem *Mogulensibus* est, ut filiorum ab uno tre genitorum quod ad nobilitatem distinctio fiat respectu matris. Fuerunt autem Dominae isti quatuor filii, quos maximis re- ^{*Jingiz-Chani* filii,} ^{eorumque} ^{munera,} i sui rebus præfecit *Jengizchan*. Primus *Tuschi*, qui iis quæ ad venationem, ferarumque insectationem spectant, quæ omnium maximæ apud eos in pretio sunt, præfectus est. Secundus *Jogatai*, qui iis quæ ad judicia & *Altafa*, i. e. legem & jurisdictionem. Tertius *atai*, ob summam quâ pollebat prudentiam & judicii præstantiam,

Dyn. IX. regnorum rebus administrandis. Quartus *Tuli*, cui rei militaris, acie-
rumque instruendarum, rebusque exercitibus necessariis prospicien-
di cura commissa est. Fuit & *Jingiz Chano* frater, nomine *Utac*.
Unicuique autem filiorum provincias, in quibus sedem figerent, as-
signavit. *Utac* intra terminos *Chataia* substitit, *Tusfi* intra terminos
Kabalig & *Chowarezmia*, usque ad extremos *Sakfisi* & *Bulgariae*
fines. *Jogatai* intra terminos regionum *Allgur* prope *Almalig*, usq;
ad *Samarkandam* & *Bocharam*. *Ogatai*, qui & testamenti executor
designatus intra terminos * *Anmil* & *Kutac*: cui vicina fin istis parti-
bus loca tenuit etiam *Tuli*, quod imperii ipsorum medium est, instar
centri respectu circuli. Anno sexcentesimo *Franci Constantinopoli*
Gracis ereptam occupârunt, *Franci* siquidem, extra urbem po-
sitis castris, *Gracos* obsessos tenuerunt à *Shaabano* usque ad *Jomadam*
priorem. Erant autem & in urbe commorantes triginta circiter
Francorum millia, præ urbis amplitudine nemini observati. Hi cum
iis qui extra urbem erant conspirantes, impetu facto urbi ignem inje-
cerunt, quo circiter quarta ejus pars conflagravit: cum-
que hoc pacto occupati detinerentur *Græci*, *Franci* apertis portis
urbem ingressi gladio per triduum sævierunt, trucidatis etiam Epi-
scopis, Monachis, & Sacerdotibus, qui ad eos ex Ecclesia maxima
Sanctæ Sophiæ prodierunt Evangelia & cruces tenentes, eorumque
gratia supplicantes ut sibi parcerent; illi verò nihil hæc respicien-
tes, interfectis omnibus ipsam quoque Ecclesiam diripuerunt.
Tres autem ibi aderant *Francorum* Reges, Dux *Venetorum*, cujus
navibus *Constantinopolim* advehi erant; senex cæcus, adeò ut equi-
tanti equus duceretur: secundò Marchio * *Ferratenfis* [exercitus] præ-
fectus: tertio Comes *Flanda* [Flandria], qui militum numero cæ-
teris superior. Urbe igitur potiti cum sorti de imperio rem com-
mitterent, sors super Comitem *Flandria* exiit, quem Imperatorem
constituerunt; cedentibus *Venetorum* Duci Insulis, nempe *Creta*,
p. 431. *Rhodo*, cæterisque; Marchioni regionibus finui ad Orientem sitis, viz
Nicaa, *Laodicea*, *Philadelphia*; quæ tamen in ejus potestate non man-
serunt, eas obtinente Patricio quodam *Græco* nomine *Lascare*. Eo-
dem anno mense *Du'lkada* obiit *Soltan Rucno'ddinus Rumæorum*
Dominus, succedente in regno filio ipsius *Kelij Arslano* minoreni.
Erat tunc temporis *Giyatho'ddinus Caichofram Rucno'ddini* frater

* al. *Tamil*
& *Kunak*.
p. 430.

Constanti-
nopolis à
Francis oc-
cupata.

* al. *Fran-*
cici.

in castello quodam [ditionis] *Constantinopolitana*, qui morte fratris sui auditâ *Iconium* profectus, manibus in puerum injectis urbem occupavit; Deoque omnes regiones [istas] in ejus obsequium redigente, dignitatem magnam & potentiam assequutus est. Factum est hoc menſe *Rajebo* anno sexcentesimo primo. Eodem, *Gorgii in *Aderbijanum* excursione factâ spolia multa & captivos abduxerunt: deinde in *Chelatum* & *Arjishum* excurrentes, in regiones istas penetrârunt, donec *Malazcerdum* pertingerent, nemine *Moslemiorum* contra eos prodeunte, qui eos impediret. Intimas ergo regionum partes pervaserunt populates & captivos facientes. Anno sexcentesimo tertio *Chelati* [urbis] exercitu in principem suum *Mohammedem Ebn Baftimer* manus injiciente, eam occupavit *Balaban Shah Armeni Ebn** *Soliman* verna. Anno sexagesimo quarto *Al Malec* *Al Aubad* [i.e. Rex Unicus] *Nojmo'ddin Fyub*, *Al Malec Al Adels* filius, urbem *Chelatum* occupavit; unde cum *Malazcerdum* ad ejus pactaraticanda profectus esset, ejus incolæ in milites qui ibi erant irruentes, illisque pulsus rebellârunt; coetum nomine *Shah Armeni* convocantes, (quamvis ille jam mortuus esset) & inruentes † velle se ut ad ipsius affeclas & servos rediret regnum. Reversus autem ad eos *Al Aubad*, multos ex incolarum primoribus morte affecit. Depressique sunt *Chelatenſes*, & nobiliorum, penes quos arbitrium erat, autoritate sublatâ, homines ab eorum injuriis liberati. Solebant enim illi uno interfecto alterum regno præficere: neque apud illos ullo jure nitebatur imperium, sed penes ipsos jus erat, atque ab eorum arbitrio pendebat. Anno sexcentesimo sexto *Al Adel Abu Becr Ebn Fyub* regionem *Al Chaburam* & urbem *Nisibin* occupavit, necaon *Senjaram* obsedit, à qua deinde recessit. Eodem *Fingiz-Chan* in potestatem suam redegit regiones *KaraChataia*. Fuit autem regionum *Igur* (quæ *Turcarum* numerosa gens sunt) Princeps imperio regis *Chataorum* subditus: cum ergo celebris evaſſet *Fingiz-Chan*, latè se ubique terrarum diffundente ipsius fama, Princeps ille is idem est qui *Idi Kub*, i.e. Imperii Dominus audit) ad eum mitens se & subditos suos in fidem recipi petiit, utque affeclarum ipsius numero accenserentur. Cumque *Fingiz-Chan*, legatis ejus honore flectis, ipsum ad se accedere jussisset, *Idi Kub* nullâ interpositâ morâ ut illi se in obsequium ipsius paratum sisteret, festinavit: *Fingiz-Chan*

Dyn. 1X.

601

vel Georgiani.

603

604

*al.Sacmâ. Sexcentesimo

p. 432.

606

607
Dyn. IX.
Obitus &
laus Na-
ro'ddini
Domini
Mausela.

p. 433.

Succedit
Ezzo'ddin.

Historia
Mercatorum
quorundam.

p. 434.

gizChan autem obviam prodiens benignè eum excepit, atque in regiones suas honoratum remisit. Anno sexcentesimo septimo sub finem mensis *Rajebi* è vivis excessit *Nuro'ddin Arslan Shah Ebn Mas'ud*, *Ebn Mandud*, *Ebn Zengi*, *Ebn Oksenkar*, *Mausela* Domimus, qui octodecim annos regnaverat. Vir magnanimus, fortis, optimè subditos gubernans, erga asseclas suos severus, quique † familiæ *Atabegica* disciplinam, potentiam, & dignitatem pristinam restituit, postquam jam periisset. Morte jam instante regnum assignavit filio suo *Al Malec Al Kahero Ezzo'ddin Mas'ud*, in mandatis dans, ut rebus imperii ipsius administrandis præesset, eique custodiendo invigilaret, ejusque negotiorum curam gereret servus suus *Badro'ddin Lulu*, ob eam quam in eo animadvertit prudentiam, judicii bonitatem, regendi peritiam, eorumque quæ ad dominationem spectant perfectionem: filiumque natu minorem *Omado'ddin Zengium* castello *Al Akro Hamidiensi*, & castello *Shusho* donatum ad *Al Akrum* misit. Anno sexagesimo nono tres quidam mercatores *Baharenses* in *Tatarorum* regiones iter instituerunt, sarcinas secum ex panno filis aureis contexto, Carbasoque, aliisque rebus quæ *Mogulensium* usui convenient advehentes: quod audiissent hujusmodi merces magno apud illos pretio venire, necnon in viis constituisse *FingizChanum* quosdam quos *Karakiah* appellant, i. e. Custodes, qui ad eos accedentes & recedentes tutos præstarent. Hoc ergo cùm illis animo fixum esset, eos versùs profecti sunt. Cùmque jam ad fines eorum accessissent, occurrerunt ipsis viarum custodes, qui quas adduxerunt merces intuiti, cùm quod apud unum ex ipsis, nomine *Abmedem*, supellectilis esset *Chano* convenire vidissent; illud unà cum Domino ad ipsum detulerunt. *Ahmed* igitur Ostiariis merces suas exponens, quemlibet pannum, quem decem aut viginti aureis emerat, tribus *Balishis* indicavit. Quam ob rem iratus *FingizChan*, Fatuus, inquit, iste sentire videtur nos nunquam † vestes antea vidisse. Jussitque vestiarius ipsi vestes quasdam pretiosas, quas illi dono dederant *Chatarum* Reges, ostendere, deinde in scripta referre quæ ipsi essent, eaque auferre famulorum adstantibus mandavit: atque in carcerem conjecto *Ahmede*, duos ipsius socios accersit, qui quicquid sibi mercium erat coram ipso exposito, Hæc, inquiunt, omnia attulimus, ut *Chano* in obsequii testimonium offerremus, non ut venderemus;

deremus; cūque ipsos, ut pretium assignarent, urgerent, facere ^{Dyn. IX.} recusarunt. Jussit ergo *FingizChan* illis pro singulis vestibus auro contextis numerari *Balisbum* auri, pro *Gossypinis* binis *Balisbum* argenti; atque *Ahmedi* etiam quantum illis dederat, numeravit. Filiisque, *Chatunis*, [dominabus,] & Principibus præcepit, unā cum eis ē famulis suis mittere auri & argenti *Balisbis* instructos, qui ipsis ē regionum istarum rebus maximē elegantibus & pretiosis, quæ ipsis usui essent, emerent. Qui cum, quod jussierat, fecissent, adjuncti sunt illis centum & quinquaginta mercatores, quā *Moslemii*, quā *Christiani* & *Turca*, quibuscum Legatum etiam ad *Soltanum Mohammedem* misit, qui hæc ipsi diceret; Mercatores qui ad nos pervernerunt, in patriam suam incolumes & ditatos remisimus: unāque cum iis ē servis nostris quosdam misimus, qui nobis ē rebus istarum partium elegantioribus afferant; quos oportet ad nos tutos redire, ut utrinque rata sit concordia, omnesque inter nos inimicitiae causæ ē medio tollantur. At ubi Mercatores ad urbem *Otrarum* pervenissent, ejus præfectus *GayerChan*, opibus quas advexerant inbians, *Soltano* † *Mohammedi* negotio ipsorum indicato, suavit ut illis interfectis quas haberent opes sibi sumeret: quod cū illi faciendi copiam concessisset, omnes, uno excepto, interfecit. Ille enim ē carcere elapsus, quid sociis suis contigisset perspecto, ad *Tatarorum* regiones pertingens, illis quid factum fuerat narravit: quod ægrē admodum *FingizChanum* habuit, ac penitus ei insedit, adeo ut fugeret ipsum somnus, ipseque secum loqueretur, animo volvens quid aciendum esset. Fertur ipsum collis alti fastigio ascenso, capitēque iudato ad Creatorem omnipotentem preces fudisse, opem contra illum qui prius ipsi injuriam tulerat implorantem, ibique tres dies & noctes jejunum mansisse: nocte aurem tertiā in somnio vidisse Monachum nigris indutum vestibus, manuque baculum tenentem, ut januæ ejus adstans diceret, Ne timeas, fac quod tibi libeat, Provero enim successu uteris, expectatumque esse illum, consternatione gaudio mixtā affectum. Cumque domum suam reversus in somnum suum conjugis suæ, quæ filia *Ung-Chani* fuit, narrasset, dixisse sam, Ille habitus est Episcopi, qui sæpius ad patrem meum accedens ipsi benedicere solebat; cujus ad te adventus indicium est felicitatis in te translata. Quæsiuisse ergo *FingizChanum* à *Christia-*

Cædes
Mercatoris
ocasio bel-
li cum Ta-
taris.
p. 435.

Dyn. IX. *nis Igurensibus*, qui in ipsius famulatio erant, essetne ibi Episcopus aliquis? narratumque illi fuisse de *Mar Denha*, qui cum accersitus ad ipsum tiam nigrâ accessisset, dixisse ipsum, hic ejus quem in somnio vidi habitus est, at non eadem forma: respondisseque Episcopum, Vidit forsitan *AlChan* quendam è sanctis nostris, atque ab eo tempore

Fingiz Châ Christianis favet.
 p. 436. †propensiore animo in *Christianos* ipsum fuisse, bonâque de ipsis opinione conceptâ, honore affectis. Anno sexcentesimo decimo *Fingiz Chano* ad regiones *Soltani Mohammedis* contendente, ubi in *Tarcestani* partes pervenisset, ad ipsum accedentes *Emir Arslan*, à *Giyalik*, *Emir Idi Kuh* à *Bish Balig*, & *Emir Sophtak* à *Malig*, unâ cum exercitibus suis profecti sunt. Cumque jam omnes exercitus in urbis *Otrara* ditone convenissent, misit *Fingiz Chan* filium suum natu maximum, cum duobus militum *Tomanis* [myriadibus] *Chojandam* versus, ipse *Barbaram* petens, urbem autem *Otrarâ* obsidendam filiis suis *Jogataio* & *Ogataio* commisit; qua in expugnandâ quinque mensium spatium infumserunt: siquidem *Soltan Mohammed* eò *Gayer-Chanum* cum quinque equitum millibus, & *Karaja-Chasum* Ostiarium cum decem millibus miserat; qui, omnes in ea erant. At cum jam ad consiliâ inopiam redigerentur qui in urbe erant, nec hosti amplius obistere possent, deliberavit *Karaja* cum *Gayer Chano* de pace petenda urbemque dedendâ. Noloit autem *Gayer Chan* quicquam quàm ut ad mortem usque pugnarent, cum sciret haud ipsi parafuros *Mogulenses*; nec quicquam sibi profuturam quæ iniretur pacem. *Karaja* igitur usque ad noctem moratus cum maxima exercitus sui parte extra portam * *Darwara Suffi* prodiit, ubi eum usque ad mane detinuerunt: deinde ad *Fingiz Chani* filios adductus est, qui postquam cum ipso collocuti de statu urbis, quomodo se haberet, percunctati essent, occidi jusserunt, tumâque occisi sunt qui cum eo erant omnes; cum dicerent, Cum haud fidus manebis Domino & benefactori tuo, neque nobis fidus manebis. Exercitus autem urbem adortus eamque ingressus, incolis omnibus eductis in ea quæ in ipsa erant, involavit. Mansit verò *Gayer Chan* cum viginti militum millibus per plateas angustiores dispersis, quos capere non potuerunt *Mogulenses*; quique quinquageni prodeuntes & cum *Mogulensium* copiis manum conferentes pugnamque iis inferentes cedebant & cadebantur: atque hoc continuè per mensem [integrum] fecerunt,

* al. *Darwara*.

p. 437.

capta.

fecerunt, donec maneret solus *GayerChan* cum duobus viris, qui in Dyn. IX. palatii Regis testro pugnabant. Prodierat enim à *Chano* mandatum,

ne *GayerChan* in bello occideretur, sed vivus ad ipsum duceretur, quapropter multam in eo capiendo molestiam subiere. Cum autem occisi essent duo ipsius socii, ipse solus manens pugnavit lateribus quos illi puellæ è parietibus desumptos porrigebant, quos cum amplius accipere non posset, circumdederunt ipsum *Mogulenses*, prehensumque ad *JingizChanum*, postquam à *Bochara* & *Samarandum* rediisset, abduxerunt, atque ibi in *Cug Saraio* neci datus est. Anno duodecimo mense *Shaabano*, potitus est *Soltan Mohammed* urbe

GayerChan
flagitii au-
thor captus
& occisus.

Gazna, cum antea maximam *Chorasani* partem & regnum *Bamiana* possedisset. Anno decimo tertio, mensis *Fomada* posterioris vicesimo obiit *AlMalec AlDhaher Gazi*, filius *Salaho'ddini Josephi*, filii *Fynbi*

[*Fobi*] urbis *Halebi* princeps, relictis filiis è quorum numero fuit *AlMalec AlAziz Mohammed*, è filia patris sui *AlMalec AlAdeli*, *Halebi* Do-

P. 438.
AlAziz
Halebi Do-
minus.

annos tunc natus duos, & menses aliquot: cujus curam commisit seruo suo *Shahabo'ddino* Eunuchò, qui ipsius *Atabeg* [tutor] fuit, summâque cum curâ ipsum educavit. Anno sexcentesimo decimo

615

quinto mortuus est *AlMalec AlKaher Ezzod'din Mas'ud Ebn Arslan Shah*, *Ebn Mas'ud Ebn Mandad Ebn Zengi Ebn Oksenkar*, *Mausela* Princeps, die Lunæ tertio ante *Rabiam* priorem finitum die, cum

imperasset septem annos & novem menses; designato ad regnum filio suo natu maximo *Nuro'ddino Arslan Shaho*, annos tunc circiter

Nuro'ddin
Mausela
Dominus;

decem nato: cujus tutorem, rerumque regni ipsius administratorem constituit *Badro'ddinum Luluum*. Patruus autem ipsius *Ommado'ddin*

Zengi Ebn Arslan Shah, *AlAkri* dominus, regni spem animo concepit, at *Badro'ddinus* rupturam istam reparavit, & fissuram resarsit,

primè se gerens tam erga melioris quàm sequioris sortis homines, minèq; vestibus in honoris signum induens: quin & vestes pullas

lis mutavit, nihil eâ in re privilegii nobili præ ignobili, majori præ minore indulgens. Aliquanto post pervenit à *Chalifa* [diploma]

uo præfectura *Nuro'ddino* confirmaretur, ac rerum imperii ipsius spectio *Badro'ddino*, unâ cum vestibus honorariis utriq; eorum

missis. At *Modhaffero'ddin Cucberi Ebn Zino'ddin*, *Arbela* Dominus, **al. Cuciri*, *mado'ddini Zengi* partibus favens, ei castellum *Ommadiense* cæte-

que castella *Hakkariensis* & *Zanzanum* possidenda tradidit; † ad P. 439.

eum

Dyn. IX.

eum ergo mittens *Badro'ddin* juramentum & promissa ipsi in mentem revocavit, ut ea præstaret postulans; deinde ab hoc [petendo] destitit, ab eo petens solum ut quiesceret, nec pro ipsis nec contra ipsos esset: quod cum ille non faceret, sed se opem *Zengio* latrum declararet, misit *Badro'ddin* ad *AlMalec AlAshraf Musam*, filium *AlMalec AlAdeli*, provinciarum *Mesopotamia* & *Chalati* dominum, & ad eum se applicans, eique obsequium deferens, petiit ab eo auxilium. Cui ille, gratum illud habens, annuit, opemque præbuit; & ad *Modhaffero'ddinum* mittens vitio illi vertit quod fecerat, jubens ut ad illud quod justum esset rediret, secus se cum exercitu suo ad ipsum accessurum. Ille verò ad nihil horum responsum reddidit, donec legati de pace faciendâ à *Chalifa AlNasero* & *AlMalec AlAshraph* venissent. Tum enim morem gerentes pacem inierunt, mutuisque se juramenti coram legatis obstrinxerunt. Confirmatâque jam pace è vivis excessit *Nuro'ddin Arslan Shah*, post quem in regnum successus est frater ejus *Nasero'ddin Mahmud* annos circiter tres natus, cui cum juramentum præstitisset exercitus, ipsum equo vectum [circumduxit] *Badro'ddin*, lætisque fuerunt homines animis, cum scient Regem sibi è familia *Atabegidarum* esse. Eodem anno obiit *AlMalec AlAdel AbuBecrus Ebn Fyub*, septimo *Fomada* posterioris, annos natus septuaginta tres, cum octodecim annos regnâisset; superstitēs reliquit filium suum *AlMalec AlCamel Egypti*, *AlMalec AlMoaddham Damasci*, † *AlMalec AlAshraph Harrani*, *Roha*, & *Chalati*, *AlMalec AlModhaffer Shahabo'ddin Gazium Miyapharekini*, *AlMalec AlHaphedh castelli Faabar*, *AlMalec AlAriz Baniyafi*, & *AlMalec AlSaleh Ismaelem Bosra*, Dominos: nec non *AlMalec AlPhayez Tacub*, *AlMalec AlAmjad Abbasum*, *AlMalec AlAphadum*, & *AlMalec AlKaherum*. Cum autem jam mortuo *Nuro'ddino AlMalec AlKahero Mausela* Domino, regnaret frater ipsius *Nasero'ddin*, denuo [regno] inhiârunt *Ommado'ddin* & *Modhaffero'ddin*, quod minorennis esset *Nasero'ddinus*, collectisque militibus, se ad progrediendum accinxerunt: quo audito, *Badro'ddin Lulus* ad *Ezzo'ddinum Ibegum*, copiarum *AlAshraphi*, quæ *Nisibi* erant, præfectum, misit, ipsos ad se invitans ut ab illis opem consequeretur. Illi ergo *Mauselam* versùs profecti, quarto mensis *Rajebi* anno decimo quinto, aliquot diebus quietem captârunt; deinde transmissi

Nasero'ddin Mausela Dominus.

AlAdeli, Regis *Egypti* & *Syrie*, obitus & filii.

P. 440.

Tigri

Tigri ad Orientalem ejus partem, *Parafangæ* à *Mausela* distantia, Dyn. IX. confederunt. *Modhaffero'ddin* autem collectis copiis ad eos contendit, comitante eum *Zengio*, annemque *Zabum* trajecit, famâ eum præcedente. Mediâ ergo nocte obviam ivit *Ibeg*, ad auroram manendi impatiens; cumque nocte & tenebris dispersi essent, hostibus occurrerunt tribus à *Mausela* *parafangis*. *Ezzo'ddin* autem in sinistram *Modhafferi* aciem, in qua erat *Zengius*, impetu facto, eum in fugam vertit; dextra verò *Modhaffero'ddini* in sinistram *Badro'ddini* irruens eam fugavit, mansitque *Badro'ddin* cum iis qui cum ipso erant in media: quem cum aggressus esset † *Modhaffero'ddin* cum iis p. 441: qui mediam ipsius aciem constituerunt, (illi siquidem dissipati non fuerunt) ille eorum impetum sustinere non valens, *Mauselam* fugiens rediit, & transmissio *Tigri* in castellum [se recepit,] quem insectus *Modhaffero'ddin*, cum ponere collem castelli *Ninives* triduo substitisset, noctu discessit, sine tympanorum aut tubarum strepitu. Deinde occupavit *Ommado'ddin* castellum *AlCawashi*, *Badro'ddin* autem *Tela'faram*, *AlAshraf Senjarum*, qui & profectus *Mauselam* contendit, ut per eam *Arbelam* transiret: præmissoque exercitu, ipse demum post eos venit, die *Martis* decimo nono *Fomada* prioris, anno sexcentesimo decimo sexto. Erâtque dies adventus ipsius celebris. Ipse enim *Badro'ddin* pedibus incedens coram eo *Ephippii* tegumentum gestavit; accedentibus etiam ad ipsum à *Chalifa* & *Modhaffero'ddino* legatis de pace ineundâ, spondentibusq; castella quæ ablata fuerant omnia *Badro'ddino* redditum iri, excepto castello *AlOmmadia*: qua de re duos circiter menses disputatum est. Deinde profectus *AlAshraf* ad *Modhaffero'ddinum* accessurus, cum ad oppidum *Salamiam*, propè ab *AlZabo*, juxta quod castra posuerat *Modhaffero'ddinus* ad eam partem quæ *Arbela* adjacet, pervenisset; ille denuo ad ipsum legatos pacem petitum misit. Cumque *AlAshraf* exercitus diutius detenti fuissent, hominesque tædio affecti, factum est ut in pacem faciendam consentiretur: reversusque est *AlAshraf Senjarum*, cujus ab urbe *Mausela* discessus, secundo mensis *Ramadam*, anno † sexcentesimo decimo septimo, fuit. Anno sexcentesimo p. 442. decimo sexto obiit *Sultan Ezzo'ddin Caicawus*, *Ebn CaiChosraw*, *Ebn Kelij Arslan* regionum *Rumæarum* Dominus, nullo relicto filio qui regno idoneus esset, cum annis minores essent. Milites ergo fratrem

Dyn. IX.
Ala'ddin
Caikobad
 Rex *Asie*
 minoris.

617

Fingiz-
Chan Bo-
charam oc-
 cupat.
 P. 443.

rem ipsius *Ala'ddinum Caikobadum* è castello *Al-Menhar*, quod juxta *Euphratem* prope *Malatiam* situm est, in quo incarcerationis fuerat, educum Regem constituerunt, hominibus in illius verba jurantibus. Ille verò optimè regnum administravit: vir fuit erga socios suos le- verus, animi constantiâ, magnanimitate, & gravitate summa prædi- tus. Anno sexcentesimo decimo septimo, circa initium mensis *Ma- harrum*, *FingizChan* cum exercitibus suis ad urbem *Bocharam* con- sedit, tamque ex omni parte cinerunt acies. Fuerunt autem in eâ copis *Soltani Mahummedis* vices mille milites, quorum duces fue- runt *Chug Chan*, & *Suncj*, & *Cesbi Chan*, quibus cum certo consti- ret se *Mogulensibus* obsistendo impares esse, ex obsidione post occi- sum Solis clapti sunt: at exercitus *Mogulensium* exorbitantes, eos juxta fluvium *Fihorem* affecit, pugnaque adorti omnes ad eum invertecerunt, nullo eorum vestigio relicto. Cum ergo militibus ex urbe egressis, nullum superesset incolis commotum quàm ut se dede- rent, atque exentes in fidem se recipi peterent, prodentes Antistites & viri primores *FingizChani* se submiserunt, hoc solum suppliciter petentes, ut sanguini eorum parceret. Quo jubente, ut omnes ex urbe prodirent, prodire, ipse cum filio suo *Talis* tur- bem ingressus, ad portam Templi majoris subsistit. Hoc, inqui- ens, palatium regium est, accedentibus illis, Non, sed *Chang Yaz- dan*, i.e. Domus Dei, equo descendens, templumque ingressus est, ascensoque suggesto, *Bochara* magnatibus dixit, Campi pabulo de- stituti sunt, vos autem equos saturate de eo quod apud vos in horis est. Illi ergo eis apertis quicquid in ipsis frugum esset exportarunt, ob- jectisq; qui in cistis repositi erant libris, eos equis præsepia fecerunt, ciboque & potu eò allatis, edentes & bibentes exhilarati sunt *Mogulenses*.] Deinde ad tentorium suum egressus *FingizChan*, con- vocatis Antistitibus, Senioribus, nobilibus, & doctis, ipsos dixit; De- us omnium Rex & Omnipotens, me ad tentum Regem iniquorum, improborum, nefariorum, injustitiâ repurgandam misit; comme- morans insuper ipsis quid fecisset *Orara* prefectus, Regis sui permis- su, mercatoribus, aliâque ejusmodi. Tum ditiores, & qui opibus abundarent, à pauperibus separatos seorsim collocari jussit, quos cum secrevissent, ducentes octagies mille erant; quibus ille, Ops quæ supra terram sunt, hand opus est ut à vobis indicari petamus; thesauros

thesauros sub terra reconditos volumus ut nobis ostendatis: quia in Dyn. IX:
reillis promptè obsequentibus, unicuique *Baskakum* [inspectorem]
præfecerunt, qui opes erueret. Clam autem innuit illis quibus ea-
rum erendarum cura commissa est, ne illis quid ultra vires im-
ponerent, sed leniter cum ipsis agerent, idque quod illos in iis tquæ p. 444.
ipsis imperarentur promptè morem gerere videret. Cum autem
quidam è *Soltani* militibus in urbe delitescerent, ipso iubente ignem *Rochozaim-*
in vicos ejus iniecerunt, quo conflagravit urbs universa, cum maxima *cenſa.*
ædificiorum pars lignis extracta esset: mansitque *Bechara* area cam-
pus planus, dispersique sunt ejus incolæ procul inde in *Charafarum*
migrantes. Eodem anno, mense *Rabio* priorè, castra posuit *Jingiz-*
Chan ad urbem *Samarhandam*; in qua *Soltan Mohammed* centies &
decies mille equites constituerat, qui ei custodiendæ operam darent.
Cumque ibi confedisset, milites suos à pugna inhibuit, ac *Santais*
Nemaina cum triginta militum millibus ad *Soltan Mahmudum* infe-
quendum missio, & *Galak Nemaina* & *Yasur Nemaina* ad partes *Tala-*
kani, reliquis exercitus urbem primo mane cinxit. Egressisque è *Cho-*
warezmiorum fortissimis, qui pugna illos laceſſiverunt, *prodiit magna
Tatarorum multitudo, qui captis multis eos in urbem compulerunt.
Die verò crastino ipse *JingizChan* circum exercitum equitans, eos
ad pugnam incitavit. Eoque die acerrimum commissum est præli-
um, quod toto die perduravit à primo mane usque ad initium noctis,
ic *Mogulensium* fortissimi portis urbis adstantes neminem militum
exire sinebant: unde cum magnus *Chowarezmiorum* languor continge-
ret, facta est inter urbis Magnates dissensio, & in discrepantes itum
intentias; aliis ad pacis conditiones petendas urbemque dedendam
achinantibus, aliis sibi securitatem polliceri non ausis, tetiamſi con-
cessa foret, cum *Tatarorum* fraudè metuerent. *Al Kadi* [iudex] autem,
et *Sheich Alflam* [Islamismi Antistes] cum apud eos egrediendi
propositum obtineret, egressi obsequium *JingizChano* obtulerunt,
que & urbis incolas in fidem recipi petierunt; requirit autem *Jin-*
zChan securitatem concedere aliis quàm ipsis, iisque qui sub eo
m præsidio essent. Illi ergò in urbem reversi portas aperuerunt, *Samarhand-*
gressique *Mogulenses* illam diem inſumserunt locis aliquot in mœ-
dibus diruentis, & arcibus quibusdam demoliendis, nec cuiquam
que ad ingruentem noctem animum animadverterunt. Tum ur-
bem

* al. *Ni-*
bamedem.

* al. *Basur.*

* forſi.

h *h* *h*

i. e. *Tata-*

multos vul-

nerant, ut,

multos cap-

tos in ur-

beni abdu-

ixerunt.

p. 445.

Samarhand-
da dedita.

Dyn. IX. bem ingressi viros seorsim à foeminis numero per centenos distributos in campos eduxerunt, à nemine manum cohibentes præter *Al-Kadium & Sheich o'l Islam*, eosque qui ad ipsos confugerant. Ad eorum autem protectionem se receperant plus quinquaginta hominū millia. Illucescente autem aurorā ad urbem diripiendam se accinxerunt *Mogulenses*, omnes neci dantes, quos cryptis occultos, aut locis secretis absconditos reperirent, eāque nocte triginta circiter *Turcarum & Kunkalitarum* millia interfecerunt. Die [sequente] triginta millia Filiis [Imperatoris] & Principibus distribuerunt; reliquis dimissis, ut in urbem reverti inter se ducentes mille aureos in vitæ suæ pretium colligerent. Nummis his colligendis præerant *Thekatol'Molc & Al'Amir Amid*, qui è *Samarkanda* Magnatibus erant, & *Tayephur* Prætor. Inde abiit *JingizChan* cum exercitibus suis in partes *Chowarezmia*, misitq; qui illos ad fidem & obsequium ipsi præstandum invitarent, eosque promissis & minis, sperare jubendo, & metum incutiendo ad dies aliquot distinuit, donec exercitus convenissent; instrumentis bellicis viz: machinis & ballistis paratis. Cum verò *Chowarezmia* tractus lapidibus careret, *Mogulenses* è moris frustra instar lapidum cædentes, ea jaculabantur. Cumque fossam pulvere, lignis, & stipulā replevisent, urbem bello & pugnā undiq; aggressi sunt; adeò ut qui in ea erant obsistendo non essent. Mœnibus ergo occupatis ignem in ejus vicos immiserunt, qui maximam ædium partem, & quicquid in iis esset, corripuit. *Mogulenses* ergò de utilitate ex aliqua spoliolum parte percipiendā desperantes, ab incendendo abstinuerunt, vicum post vicum occupantes; cum incolæ eos strenuissimè propugnarent: nec ita facere destiterunt, donec *Mogulenses* omnes jam vicos in potestatem redegissent. Homini bus autē universim omnibus in campos eductis, cum opifices & artifices, qui numero centies mille erant, ab aliis seorsim statuissent, captivosq; fecissent pueros, puellas, & foeminas, quæ alicui usui futuræ erant; reliquos, quā viros, quā foeminas, & anus, militibus trucidandos distribuerunt, qui singuli viginti quatuor trucidarunt. Sub initium anni sexcentissimi decimi octavi, *JingizChan*, *Fihunc* fluvio transmissso, *Balcham* contendit, cujus viri primarii ad ipsum egressi ultrò obsequium obtulerunt, ipsique donaria variāsque *Targu*, i. e. cibi & potus, species apportarunt. Ille verò eos acceptos non habuit,

ea de causâ quod *Soltan Falalo'ddin*, *Soltani Mohammedis* filius, iis ^{Dyn. IX.}
in partibus apparatus bellicos faceret, & pugnae se pararet. Jussis ^{Balchenfes}
ergo omnibus *Balcha* incolis in campos exire, ut eos pro more nu- ^{se dedentes}
meraret; cum omnes prodissent, gladio ipsos percussit. Inde *Tala-* ^{internecio.}
^{ni dat.}
^{kanum} *kanum* versus profectus; incolarum plerosque trucidavit; captis qui
ad id, ut captivi fierent, idonei erant, & quibusdam parcens. Inde
AlBamiyanum contendit, cujus incolæ ei obsequium denegantes
acriter pugnârunt. Contigit verò ut quidam è filiis *Fogatai* sagittâ
vulneratus moreretur, qui omnium *FingizChani* nepotum maximè
ei charus fuit: quamobrem cum grave visum esset infortunium, ac-
censique essent in cordibus *Mogulensium* ignes, pugnae acrius insti-
terunt, donec urbe captâ omnes qui in ea erant, usque ad jumenta
etiam & boves, & Embryones in gravidarum uteris, neci darent, nè
uno factio captivo, ipsamque terram prorsus desertam relinquerent;
à nemine usque ad hunc diem habitatam, eique nomen imposuerunt ^{Bamiyanum}
^{funditus}
Mau-Balig, i.e. villam tristitiæ. Cum autem jam finem fecisset ^{delet.}
FingizChan urbes *Chorasani* vastandi, audito *Soltanum Falalo'ddi-*
^{num} *num* in *Erako* auxilia conquirere, versus eum nocte dieque eâ festi-
natione contendit, ut nequirent *Mogulenses*, cum castra ponerent,
carnes sibi coquere. Cumque *Gaznam* pervenissent, nuntiarum est
Falalo'ddinum ante quindecim dies inde discessisse, ac statuisse flu- ^{p. 448}
vium *Sendia* transire. Diutius ergo morari renuens *FingizChan*,
tatim abiit, se in continuos progressus conjiciens, donec ipsum in
Sendia oris assequeretur; ubi eum undique & ponè & antè cinxit ex-
ercitus, eumque circulo post circulû[ducto]ambierunt, instar arcus ner-
vi adducto tensi, cum fluvius *Sendia* nervi instar esset, eo in medio
manente, & acerrimè *Mogulenses* pugna infestante. Jussit autem *Fin-*
^{izChan} *izChan* eum vivum capi. Advenerunt etiam *Fogatai* & *Ogtai* à par-
tibus *Chowarezmia*. Videns igitur *Falalo'ddin* diem esse agendi,
artissimos *Mogulensium* increpans, Leonis instar in ipsos involavit,
qui ex illis ipsum peterent, petiit, atque in ipsos frequentes faci-
is insultus, ordines ipsorum iterum atque iterum perripit, ac diu
hòc modo res habuit, quod ipsum sagittis petere nollent *Mogulen-*
^{tes} *tes*, quo illæsum *FingizChano* sisterent, ipsius mandato morem ge-
ntes. Ad ipsum autem paulatim accesserunt. Cum ergo jam
culum quo circumdabatur angustiores fieri animadverteret, equo
descendens,

Dyn. IX. descendens, filiis suis, imò visceribus suis, è conjugibus & amicis suis, flens moerensque valedixit: deinde abjectâ lorica, equum ductitium conscendit, instar Leonis zelotypi se habens, & transire statuens, equum in fluvium impulit, quo insiliente nando ad ripam [ulteriorem] incolumis evasit, *JingizChano* atque ipsius focis intuentibus, & cum stupore spectantibus. Quo viso, *JingizChan* manum ori mirabundus admovit, & ad filios suos conversus, A tali, inquit, patre deceret nasci filium: qui tali liberatus est casu, & multos subiturus est casus; nec res ejus neglectui habebit quisquis sapit. Voluerunt autem strenui quidam duces ipsam per aquas sequi, quos cohibens *JingizChan*, Vos, inquit, haud illi pares estis. Ille siquidem cum in medio flumine esset in *Mogulenses* sagittas jecit. Illo autem jam è manibus ipsorum elapso, uxoribus & liberis ipsius jussu *Chani* adductis, mandavit ille mares omnes usq; ad lactentes interfici. Cùmq; *Jalalo'ddinus* fluviû ingressurus, quicquid secum habuit vasum aureorum & argenteorû, & nummorum, in eam conjecerat, Urinatoribus mandata dedit, qui quicquid extrahi poterat, extraxerunt. Factum est hoc quod è maximè inter homines mirandis, & temporum prodigiis fuit, mense *Rajebo*. Proverbio autem dictum est, Vive ad *Rajebo*, & videbis mira. Eodem anno, sc. sexcentesimo decimo octavo, congregati *AlMalec AlMoaddham*, & *AlMalec AlAshraf* unâ cum Principis *Maredini* copiis, & *Halebi* exercitu, & *AlMalec AlNaser Ham.e* Domino, & *AlMalec AlMojahed Hemasa* Domino, omnes apud *AlMalec AlCamelum* convenerunt, hoc proposito ut *Frances* aggressi *Damiatam* ab ipsis recuperarent: quos cùm undique cinctos in angustias compegissent, his pacis conditionibus annuerunt ut *Damiatam* dederent, & quotquot apud ipsos essent è *Moslemis* captivos dimitterent, *Moslemis* vicissim qui penes ipsos essent ex illis captivos dimittentibus. Confirmataq; est pax generalis cum * *AlDocado* Papæ legato, & Rege *Acca*, † *Francorumq;* Regibus, & Templariorum, Hospitaliorumque praefectibus. Et accepit *AlCamel Damiatam* die *Mercurii*, *Rajebo* decimo nono, postquam in ea substitissent *Franci* annum integrum & undecim menses. Anno sexcentesimo vicesimo primo è vivis excessit *AlMalec AlAbdal Ali* filius *Sala-bo'ddini*, qui *Aegypti* & *Damasci* regnis cedens, *Samaifata*, vel invitus, contentus fuit. Vir erat scientiâ & ingenio praeditus, verum judicio

* Exf. Al-
legado.

P. 450

Damiatam
Moslemis
redd.ta.

621

dicio haud pollens, parum constans, admodum negligens eorum Dya. IX.
 quæ ad imperiorum & regnorum administrationem spectant. Cum
 ei auferrentur ditiones, ad *Chalifam AlNaserum* literas scripsit, in
 quibus de patruo suo *AlAdelo* & fratre *AlAxizo* conquestus est,
 quod provinciis ei ereptis patris sui testamentum, quo eas ipsi legave-
 rat, irritum fecissent. Initio autem Epistolæ Distichon adscripsit è
 poemate quodam, quod composuerat, elegantissimum, quod ita se
 habet:

Domine mi, AbuBecr, & socius ipsius Othman,

Ali jus suum gladio abstulerunt.

Vide fortunam huius nominis, quomodo

Consecutum est ultimum, quod consecutum primo.

AbuBecro patrum suum inuens, *Othmano* fratrem suum, *Ali* se-
 ipsum. Quibus literis respondit *AlNaser* aliis à se scriptis, in quibus
 hæc scripsit:

Pervenere literæ tuæ, o fili Josephi, declarantes

Veritatem, quæ indicat tibi originem sinceram esse.

† *Ali jus suum vi abstulerunt, cum non esset*

Post Prophetam illi, Yachrebi Adjutor.

Paciens esto, siquidem cras de hoc rationem reddituri sunt,

Bono sis animo: Adjutor tibi erit, Antistes AlNaser.

AlMalec AlAphdalum autem, cum puer esset, pater ipsius literis ali-
 quantum imbuendum curavit, in quibus eò progressus est, ut Ara-
 bismi & Poëtices aliquid calleret, carminaque composuit, atque ei
 studio operam dedit, quantum ipsius gradui competeret. Anno
 excentesimo vicesimo secundo mortem obiit *Chalifa AlNaser* le-
 lionilla *Abu'l Abbas Ahmed*, nocte festi *AlPhebr*, [quod jejuni-
 um sc. *Ramadani* sequitur] annos septuaginta natus, Chalifatu annis
 quadraginta & undecim mensibus functus,

P. 451.

162 4.

Sectio.

Tempore Antistitis *AlNaseri* floruit Medicus *Abdo'ssalam Ebn Fin-*
idast Al'abali Bagdadensis, qui scientiis veterum operam dedit, e-
 sque optimè calluit, & hoc nomine summè claruit, adeò ut excel-
 lentiâ suâ invidiam hominum nequam contraheret: quorum cum
 quidam

Abdo'ssa-
lam Medi-
cus & Phi-
losophus.

Dyn. IX. quidam ipsum ut *Moattalorum* sectam amplexum incusaret, *satellites* in ipsum libròsque ipsius manus iniecerunt, inter quos reperti sunt multi de scientiis Philosophicis, de quibus mandata ab *AlNasero* prodierunt, ut in locum quendam *Bagdadi*, *Rohba* appellatum, producti omnes publicè cremarentur. Quod dum fieret, aderat *Obaidolla AlTaimi*, *Ebno'l Marestania* vulgo vocatus, qui positum sibi suggestum ascendens concionem habuit, in qua Philosophis, omnibusque qui eorum dicta amplecterentur, maledixit, & *Al Rocnum* [eximium Doctorem] istum convitiis proscidit, librisque ipsius sigillatim productis, de iis verba fecit, multis eos eorumque authores vituperans, deinde è manu suo projecit ad eos qui ipsos in ignem conjicerent. Inquit *AlKadi AlAcram* [i.e. Judex ornatissimus] *AlVizier Famalo'ddin Ebno'l Kophi*, Narravit mihi Medicus *Tusef AlSabti*, *AlIsrael*, dicens, cum eo tempore *Bagdadi* mercaturæ gratiâ essem, conventui isti adtui, verbâque *Ebno'l Marestania* audiui, & in manu ipsius librum *Ebno'l Haithemi* Astronomicum vidi, de quo ille, *Hic*, inquit, malum ingens est, infortunium gravissimum, calamitas inefabilis, cumque dicendi finem fecisset, laceratum in ignem conjecit: inde autem stultitiam & perversitatem ipsius perspectam habui, cum nulla sit in Astronomia infidelitas, sed ipsa sit via ad fidem & cognitionem decreti Dei gloriosi & potentissimi, in eo quod statuit & ordinavit. Mansitque *Al Rocn Abdo'ssalam* carceri in hujus rei poenam inclusus, donec tandem anno quingentesimo octogesimo nono liberatus est. Hoc etiam anno mortuus est *Tahya Ebn Saïd*, *Ebn Mari*, Medicus *Christianus*, author sexaginta sermonum, quos egregie composuit: fuit autem insigniter doctus in veterum scientiis, linguæ *Arabica* peritiâ & Poëticâ, artem Medicam exercendo victum sibi comparavit. E carminibus ejus de canitie, hæc sunt:

*Fugit Hinda speculatores canitiei meæ,
Cepitque eam fastidium ab inclinatione capitis mei.
Ita mos est Diabolis, ut fugiant
Ubi apparuerint stella volantes:*

Sæd Ebn Hebatalla, & frater eius Archidiaconus, Medici, Porro & è Medicis domesticis *AlEmam AlNaseri* fuit *Sæd Ebn Hebatolla Ebno'l Mowammel*, *Abu'l Hasan Christianus* † *AlHadrensis* Medicus, & ipsius frater *Abu'l Chair* Archidiaconus, qui fratres erant Catholicæ, vulgo noti nomine *Ebno'l Masibi*. *Sæd Chrlifz*

Tahya Ebn Saïd Medici Christianus.

53.

lisa *AlNasero* operam collocavit, magnâque apud eum in gratiâ fuit. Perfectè autem artem Medicam & Dialecticam calluit. Librum composuit molis exiguæ, quem *AlSophma* [i. e. selectior pars Medicinæ] appellavit, in quo omnes Medicinæ partes theoreticas & practicas collegit, & ad finem *Fen* primi partis secundæ tres sectiones adjunxit de Circumcisione, cùm *Bagdadi* res ea ad Medicos spectaret, quamvis apud neminem vel priorum vel posteriorum facta sit ulla ejus mentio, sed rerum solummodo quibus protrahatur præputium. Manu suâ libros medicos descripsit. Obiit sub finem anni quingentesimi nonagesimi primi. *Archidiaconus* verò fuit & ipse Medicus insignis, scripsitque compendium, in quo explicavit quæstiones libri generalium è Canone *Avicennæ*, cui titulum indidit *AlEktedab*; deinde & illud in compendium redegit, quod vocavit *Entechabo'Ektedab*. Narravit mihi Medicorum *Bagdadensium* quidam, patrem ejus illum adhuc adolescentulum ad *Ebno'l-Talmidum* adduxisse, quo ipsum studiis imbueret, ipsumque dixisse, Filius tuus iste admodum juvenis est. respondentèque patre, Quod peto est, ut à te benedictionem captem, eum primam è quæstionibus *Honain* ipsi prælegisse. Anno quingentesimo nonagesimo quarto de vita migravit *Mohammed Ebn Abdó'salam Hierosolymitanus*, deinde *Maredinensis*, cujus pater *Maredini* Judex fuit, avus *Donasferi*. Medicinæ studuit sub *Ebno'l-Talmid*, summamque in ea peritiâ consecutus est, adeò ut Reges ex diversis terræ partibus & regionibus ad ipsum mitterent. Ætate etiam provectus non destitit à editione librorum maximorum repetenda. Philosophiæ aliquid apud um legit *AlShahab AlSohro'wardi*: cum tanta interim eruditione, & eaq; peritiâ, & summâ dexteritate nullum composuit librum, nisi quod carmina *Avicennæ* enarravit, quorû initium est, *Ad te descendit* &c. Solebat *Abu'lChair Ebno'l Masibi* ipsum magnificare, summèue extollere. Anno sexcentesimo quinto è vivis excessit *Moses Ebn Maimon Judæus Hispanus*. Veterum scientiis studium in *Hispania* apenderat, ibidemque solidam disciplinarum Mathematicarum scientiam paraverat, ac Medicinæ operam dederat, adeò ut ejus scientiam optimè calleret, at praxin exercendi audaciam sibi non sumeret. ad religionis *Islamitica* professionem compulsus eam præ se tulit, am *Judaismum* retinens. Cùmque particulares *Islamismi* ritus,

Mohammed Ebn Abdó'salam Medicus.

P. 454.

Moses Maimonides.

Dyn. IX.

qui lectionem & orationem spectant, exercendi necessario essent, illud fecit, donec tandem postquam res suas composuisset, oblata migrandi opportunitate, ex *Hispania* una cum familia sua discederet in *Aegyptum*; ubi sedem in urbe *Phostat* inter *Judeos* figens, religionem suam palam professus est, & mercaturam in gemmis aliisque ejusmodi rebus exercendo, victum paravit. At ubi *Al-Azz* *Aegyptum* occupaverat, abolitumque esset *Abadum* imperium, cum reum benevolentia complexus *AlKadi AlPhadel Abdo'l Rabim Ebn Ali AlBaisani*, ipsiusque rationem habens stipendium ei ratum assignasset, se medicis adjunxit, ita ut sua unius sententia non niteretur, ob experientiae defectum, cum curationi & [aegrotorum] regimini assuetus non fuisset. Doctus etiam fuit in *Judeorum* lege, librumque de eorum religione composuit, cui titulum indidit *Delalah*, [i.e. Index, sive Directorium,] quem eorum alii laudant, alii vituperantes *Ddelalah*, [i.e. Errorem] appellant. Philosophorum sectae praecipue deditus fuit. Epistolam etiam composuit de resurrectione corporali, quam cum illi vitio verterent *Judeorum* primores, clarenti habuit, nisi illis qui ejusdem cum ipso sententiae essent. *Amurthie* autem & *Tripoli* *Judeos* quosdam e *Francorum* regionibus barbaros vidi, qui ipsi maledicerent, & infideles appellarent. Sunt illi libri in Mathematicis pulchri, & in Medicina laculenti. Sub vitae suae finem vexatus est ab *Hispano* quodam legisperito, *Abu' Arab* appellato, qui in *Aegyptum* veniens litem illi movit de sua *Mohammedanismi* professione, malum illi intendens; quem cohibuit *AlKadi AlPhadel*, dicens, Si quis vi adactus fuerit, non esse ex lege veram ejus religionis *Islamitica* professionem. Morte imminente, haeredibus suis in mandatis dedit, ut ipsum, ubi desuisset corpus olere, ad *Tiberiadis* lacum translatum, ibi sepelirent, quod ibi essent multorum e piis apud ipsos, sepulchra, quod & illi factum est. Anno sexcentesimo sexto mense *Dulhajja' Hera* obiit *AlEman* *AlPhacher AlRazi Mohammed Ebn Omar*, qui *Raia Ebno'l Chasib* audiit; e seculi sui maximè præcellentibus fuit. Priorum [doctrinam] in scientia Juris, & fundamentorum [fidei,] Theologiae, & Philosophiae reprehendit. Quin & *Abu Ali Ebn Sina* contradixit, & in ejus [vitia] inquisivit. Cum equo veheretur, gladiis districtis stipatus incedebat, eratque illi magna mancipiorum multitudo, atque in gradu

AlRazi
Medicus insignis.

gradu excelso, & dignitate summâ apud *Sulanos Choresm-Shahios* Dyn. IX
fuit. Cum autem vilum ei esset, ut *AlChymia* operam daret, t mul- P. 456.
tas in ea opes consumpsit, nihil inde commodi percipiens. Distracta
sunt in terrâ fines ipsius scripta, hîsq; operam impendunt docti. In
Mawarâ'Nahrâm [regiones transfluviales] profectus, ut *Bahar*
Mabrah [filios Mabrah] *Bochara* conveniret, nullam apud illos successu
sam habuit; eratque tunc temporis pauper, fortunâ minus prosperâ
Bocharâ ergo discedens in *Chorasenum* contendit, ubi accidit ut
Choresm-Shahum *Mohammedum Ebn Tocsbum* conveniret, qui et
um propius sibi admotum & in familiaritatem adscitum ad dignita-
tem evehit, & ad vitam necessariâ abunde suppeditavit. In urbe an-
tem *Hera* sedem fixit, in qua & possessionem sibi comparavit, & li-
beros genuit, ibidemque commoratus est, donec diem obiret. In
aëdibus autem suis sepultus est, veritus ne vulgus corpus istius pro-
bris exponerent, quôd religionis minus sinceræ suspectus haberetur.
Cum in *Mawarâ'Nahrâm* [regiones transfluviales] contenderet
Bocharam petens, anno quingentesimo octogesimo, per *Abdo'lKah-*
manum Ebn Abdo'lCarimum Sarchasensem Medicum transiens, apud *Abdo'l-*
manum diverſatus est, qui ipsum honore affecit, eique quamdiu *Sar-*
chas maneret, debita [hospitalitatis] jura præstitit: in eum ergo be-
neficium aliquod conferre volens, aggressus est in ejus gratiam. Car-
bonis generalium expositionem, atque difficultiores libri istius verum-
tos explicans, [librum] nomini ipsius inscripsit, ipsiusque in præ-
tatione mentione factâ ipsum laudavit ac celebravit. Anno lexcen-
tesimo octavo obiit *Masîhi Ebn Abu'lBakr Nilensis Bagdadensis* *Masîhi Me-*
dici.
cui cognomen *Abu'lChair*, *Ebn'Amâr* vulgo appellatus, medican-
ti peritus, optimèque illud præstitos, *Amâr* urbis, & in *Gihahis*
salutium familiariter admissus, cum petentibus [Chahis] exoribus
& concubinis. Diu vixit, multâsq; congestis opes: t filium etiam P. 457.
Medicum reliquit, at non adeò doctum, *Abu'Al* cognominatum.
Aetate jam pære, accidit ut cum aliquando genio liberis indul-
gentem adoviretur, die Veneris *Abdite* prioris undecimo annis sen-
ectatis decimi septimi, apud eum reperiretur mulier quædam
Mohammedana, *Sema Shara* dicta: Prehensitque nomina edidit
vulgarum è foeminis *Mohammedana*, quæ ad ipsum divitiarum sua-
rum capsâ pervenissent, è quarum numero fuit, viror *Ebn'elBachari*,
ararii

Dyn. IX.

Ebn H bal
Medicus.

p. 458.

Saed Ebn
Tuma Me-
dicus Chri-
stianus.

ærarii præfecti, nomine *Eshiaak*. Prodiit ergo edictum de duabus istis mulieribus in lenarum carcerem conjiciendis, *Abu Ali* verò se sexies mille aureis redemit. Anno sexcentesimo decimo, mense *Moharramo*, obiit *Ali Ebn Ahmed Abu'l Hasan* Medicus, qui *Ebn Habal* audit, *Bagdadensis* fuit, artis Medicæ & literarum humaniorum peritus. *Bagdadi* natus, atque in eo educatus est, deinde *Manselam* transiens atque in *Adarbijanum* profectus *Chalati* commoratus est apud ipsius Dominum *Shah-Armenum*, apud eum Medici munere fungens, studiisque apud ipsum operam dederunt homines. Deinde ex istis partibus migravit ob hanc causam, quòd die quodam Regis, cum aliquando ægrotaret, urinarium inspicienti diceret è *Tashtaris* [i. e. ex iis qui Regis pelvim tenerent,] Heus Medice, an non illud gustas? ille tum silens, cum è coetu recessisset, ei clam dixit, Illi quod hodie dixisti, num causam præbuit aliquid quod ab alio quopiam audisti, an quid erat quod tibi in mentem venit? Illo respondente, Equidem mihi mentem subiit, quòd audiverim quod conditio urinæ probandæ sit ejus degustatio. Ita, inquit, se res habet; tamen non in omnibus morbis: malè autem mihi hoc dicendo fecisti, Rex enim cum hoc audiverit, putabit me conditionem necessariam ex iis quas ipsi inserviando observare debueram, omisisse. Deinde ad migrandum se accinxit ob commotionem istam, metuens quid inde eveniret, postquam *Tashtaro* isti aliquid dederat, eâ lege, nè quid ejusmodi amplius diceret. Abiens ergo *Manselam* reversus est, opibus affluens, ibique mansit, donec è vivis excederet, cum eò ætatis pervenerat, ut se movere non posset, visusque ipsi deficeret, domi suæ se continuit biennio antequam moreretur. Obiit verò annos nonaginta quinque natus. Accedentes ad eum homines, apud ipsam studiis operam dederunt. Librum præclarum in arte Medicâ scripsit, cui titulum indidit *AlMochtar*, quatuor voluminibus compingi solitum. Anno sexcentesimo vicesimo, *Jomada* prioris vicesimo octavo, die *Fovis* cæsus est *Abu'l Carm Saed Ebn Tuma Christianus, Medicus Bagdadensis*, *Amino'ddauia* cognominatus, vir egregius, medicandi peritus, prospero plerumque gaudens successu, humanitæ præditus. Eo evectus est tempore *AlEmam AlNaseri*, ut Vizierorum [apud] ipsum gradu esset, cujus fidei suas & suorum facultates custodiendas committeret, easq; apud ipsam deponeret, quèmq; ad res

secretas

secretas Viziero deferendas mittere soleret, & ad se semper admit- Dyn. IX.
teret. Optimusque fuit intercessor, & facilis accessus. *AlEmam Al-*
Nasero autem contigit, ut sub finem vitæ visu esset infirmiori, &
sæpius hallucinaretur. †Cùmque jam in res ad ipsum delatas inquire- p. 459.
re non valeret, foeminam quandam *Bagdadensem, Setti Nasim* dictam,
assumptam sibi propius sticit, quæ cùm literas ipsius manu exaratis
similes pingeret, secum habuit ut responsa, quæ ipsi liberet, scriberet.
Cujus ea in re consors fuit Eunuchus quidam nomine *Tajo'ddin Ra-*
shik. Foemina ergo ista in responsis quicquid liberet scribens, ali-
quando rectè fecit, sæpius verò erravit. Factum est autem ut Vizie-
ro *AlKasimi, Monaiad* dicto, literas scribente, redderetur respon-
sum, in quo manifestus esset defectus. Reprimens se Vizier, ægrè
illud tulit; deinde accersito Medico *Saed Ehn Tuma*, ipsum eâ de re
clam interrogavit; qui cùm ipsum de Chalifæ statu, deque ipsi-
us cæcitate, & quæ plerumque ipsi contingeret hallucinatione, certio-
rem fecisset, quidque in responsis dandis agerent mulier & Eunu-
chus, continuè se ab aliquid in plerisque quæ ad ipsum deferrentur
negotiis agendo: quod cùm percepissent Eunuchus iste & foemina,
& Medicum ei illud indicasse conjicerent, pactus est *Rashik* cum du-
obus militibus, ut Medicum de improvviso adorti ipsum interficerent.
Appellati sunt duo viri isti filii *Kamro'ddini* è militibus *Wasetenfibus*.
Illi nocte quâdam Medico insidiati, donec ex ædibus Vizieri-prodi-
ens in Chalifæ reverteretur, ipsum usque ad *Babo'l Galla*, [i.e. por-
tam frumentariam] locum obscurum, insecuti, cum cultris ipsum ad-
orti vulnerassent, in fugam se proripuerunt; at illo ipsis visis excla-
nante, Prehendite eos, reversi ipsū mactârunt, vulnerato etiam *Da-*
lucho qui cum ipso erat. †*Ebn Tuma* autem Medicus domum suam p. 464
bductus, ibi nocti sepultus est, & post novem menses ad sepulchrum
atrum suorum translatus, in Ecclesia quæ est in *Bab-Mohamali*.
Chalifa verò & Vizierus homicidas perquirentes, cognitos prehen-
di jusserunt; manèque noctem illam insecuto, in locum cædi [destina-
tum] perducti scissis primùm ventribus patibulo affixi sunt, juxta
abo'l Medbbah [i.e. portam lanienæ] quæ est è regione *Babo'l Gal-*
la, [portæ frumentariæ,] in qua vulneratus fuerat.

AlDhaber Ebn'l Naser. Mortuo *AlEmam Alnasero ledinilla*, AlDhaber Chalifa.
auguratus est filius ipsius *AlEmam AlDhaber billa Oddato-*
'ddin.

Dyn. IX. *'ddin, Abu Nasr Mohammed*, die secundo mensis *Shawali*, anno

sexcentesimo vicesimo secundo. Fidem illi præstari jam antea fecerat pater ipsius, ut hæredi designato, eaque de re in provinciis scripsit, in illis ergo in omnibus suggestis pro eo unà cum patre oratum est, atque ita aliquandiu se res habuit: deinde ab eo averfus est, libi ab eo metuens, cum audax esset, fortis, iracundus, res altas animo versans, noménque ejus quasi successoris destinati è concionibus tolli jussit, ipsumque in vinculis detentum arctè habuit, affectu propendens in fratrem ipsius natu minorem, *Al Emir Alim*, nisi quod ipsum successorem non declarasset. Eadem est autem ut fato cederet *Al Emir Ali* f. natu minor, vivente adhuc patre, relictis filiis parvulis, quos *Tostanum* misit. Sciens ergo *Emam Al Nasir* nallum sibi superesse filium, qui in Chalifatu succederet, præter ipsum; cum testamento hæredem designavit, eique fidem ab hominibus præstandam curavit, cum ipse adhuc in carcere detentus esset, eratque plebs *Bagdadensis* affectu in eum proso. Mortuo ergo *Al Nasero* imperii Principes ipsum eductum Chalifatu salutârunt. Ille vero cum inauguraretur, Quomodo, inquit, convenit ut quis officinam aperiat vespere appetente? Annum quinquagesimum excessi, & jam Chalifatum suscipiam? Deinde verò justiciam & fidem ostendit, quæ satis laudari nequit. Sublatâ injustitiâ multas hominibus facultates & possessiones insignes restituit, quæ ipsi vi ablatæ fuerant: multa etiam tributa remisit, quæ recentè imposita fuerant, & homines meru, cui tempore patris sui assueti fuerant, liberavit, adeo ut felicitatem suam ostentarent, abstinerentque homines nefarii à delationibus. Quin & pontem alterum *Bagdadi* grandem novum struxit, magnis sumptibus, ita ut jam *Bagdadi* duobus pontibus jungeretur *Tigri* neque ita se habere destitit ipsius domum, justum sc. & securum, ex quo Chalifatu præfectus est, donec obiret decimo quarto mensis *Rajebi*, anni sexcentissimi vicesimi tertii, cum novem mensibus eo munere functus esset.

*al. Shosh-tayum.

p. 461.

Secio.

Yusef Ebn Yahya M. d. cus *Ju dau.* *forf. Ka der.

Eodem anno è vita discessit *Yusef Ebn Yahya Ebn Isaac Sabtensis Magrebinus*. Medicus hic fuit ex incolis *Pharas*. Philosophiæ studio diligenter

diligenter incubuit, ejusque penitiam aliquam consecutus est. In aliquibus etiam Matheſeos partibus laudabilem operam poſuit; quod didicerat, in promptu habuit, cum de rebus iſtis diſquireretur. Cum *Judaſia* iſtis partibus ad religionem *Iſlamiticam* ſuſcipiendam aut migrandum compellerentur, religione ſua celata in *Aegyptum* cum facultatibus ſuis abiit, ubi cum *Moſem Ebn Maimon Cordubenſem*, *Judaeorum* in *Aegypto* principem, conveniſſet, aliquid apud eum legit, rogavitque ipſum ꝑ ut *Aſtronomiam Ebn Aphlab Hiſpani*, p. 462. quam ſecum *Sabta* attulerat, corrigeret: ei ergo corrigendae & concinnandae ipſe & *Moſes* mutuam navarunt operam. Ex *Aegypto* in *Syriam* profeſtus *Halebi* ſedem fixit, ibique commoratus poſſeſſionem [urbi] vicinam emit, atque uxorem duxit: operam Medicis Principis privatis ſub imperio *AlDhaberi Halebi* collocavit. Acumine acrique ingenio praeditus fuit. Inquit *AlKadi AlAcram*, Inter me & *Joſephum* iſtum diutina interceſſit amicitia; ei autem die quodam dixi, Si ſit animae [poſt hanc vitam] duratio, atque in ea rerum extra ſe ſtatim poſt mortem intelligat, Pactam mecum in eas, ut ſi ante me moriaris, ad me venias; atq; ego, ſi ante te mortuus ſuero, ad te veniam. Eſto, inquit, egoq; ne hoc negligeret, monui. Mortuus autem biennio ſic manſit. Deinde in ſonnio ipſum vidi in templi atrio extra illud ſtoreae inſidentem, veſtibus novis candidis *Nafaſienſibus* indutum; cui ego, Annon tecum pactus ſum, ut ad me veniens mihi indicares, quid tibi contigiſſet? Ille ridens, faciem avertit, me autem manu ipſum prehendente, dicentēque, Neceſſe eſt ut mihi dicas, quomodo ſe res poſt mortem habeant, reſpondit, Univerſale ſe univerſo junxit, Particulare cum parte manſit. Intellexi ergo quomodo ſe haberet, ac ſi inveniſſet Animam univerſalem in mundum univerſam eſſe, corpus autem particulare manſiſſe in parte, quod eſt centrum terrenum. Expergeſactus autem, miratus ſum elegantiam conceptus ipſius. ^{al. com-} Rogo autem ꝑ Deum veniam, cum ad ipſum ^{poſitum.} p. 463. poſt mortem reverſuri ſimus.

AlMoſtanſer Ebn o'l Dhaber. Mortuo *AlEmamo'l Dhaber-beamla*, inauguratus eſt filius ipſius *Abu Jaafar AlManſur*, atque *AlMoſtanſer Billa* cognominatus. Inauguratus eſt eodem die quo viſit pater ipſius. Quamprimum autem publice in ipſius obſequia juratum eſt, publice in hominum conſpectu obequitavit. Atque morem

Dyn. IX. morem hunc diu observavit, nè cum obequicaret, clam populo id faceret. Justitiæ etiam actionumq; laudabiliù duplo plus quam fecerat pater, exhibuit, plus etiam in eleemosynas quam antecessorum quispam erogavit. Extrui etiam jussit Collegium, quod *AlMoftanferiab* audit, cui non aliud in mundo par constructum est. Constructum liquidè est optima quæ describi potest ratione quod ad formam, materiam, amplitudinem, ornamenta, studiosorum numerum, & reditus ei assignatos. Assignavit autem illud quatuor sectis [legis *Mohammedica*,] quatuor in eo prælectoribus constitutis, viz. singulis sectis prælectore, & legis studiosis trecentis, in unaquaque sc. sectâ septuaginta quinque: quibus & salaria menstrua constituit, panisque & cibi quantum unicuique studioso sufficeret, & amplius. Extruxit etiam illis intra Collegium balneum ipsis proprium, & Medicum assignavit peculiarem, qui quotidie mane accedens illos inviseret; Apothecam etiam in qua essent omnia ciborum parandorum genera, aliâque in qua omnia potulentorum & medicamentorum. Anno sexcentesimo vicesimo quarto è vivis excessit *AlMalec AlMoaddham Isa EbnolMalec AlAdel Damasci* Dominus, terminante mense *Dulkaada*, annos natus quadragintâ octo; vir animo excelso. Cessit regnum ipsius in *Damascum*, *Hierosolymam*, & regiones maritimas, filio ipsius *AlMalec AlNasero Salaho'ddino Dawudo*. Stabilitoque ipsius in loca illa regno, coram eo Ephippii tegumentum gestârunt patrui ipsius, *AlMalec AlAziz* & *AlMalec AlSaleh*. Eodem anno reversus est *FingizChan* ex regnis Occidentalibus, in sedes suas prificas Orientales; cumque inde in regiones *Tancut* profectus esset, accidit illi morbus ex putredine aeris istius noxii. Ingravescente autem morbo, filiis suis *Jogataio*, *Ogtaio*, & *Olujo Nowaino*, [principe,] *Colcano*, *Jaurochtaio*, & *Urdjara* accersitis, Certò, inquit, novi me ex hoc mundo migraturum, cum impares sint vires meæ cruciatibus, quos sentio, ferendis. Necessè autem est ut substituatur aliquis, qui regni, eo quo est statu custodiendi, ejusque tuendi curam gerat. Vobis verò plus unâ vice indicavi filium meum *Ogtai* huic rei idoneum esse, ob illud quod perspectum habui de præstantia judicii ejus solidi & prudentiæ manifestæ. Ac jam ipsum mihi successorem constituo, omnibusque quæ in potestate meâ sunt regnis præficio, quæ ergo est vestra de hoc, quod mihi maximè expedire visum est, sententia?

In

624
p. 464
AlNaser
Rex *Dama*
Sci.

In genua igitur procumbentes Filii & *Nowaini* [Principes] prædicti, *FingizChan*, inquit, Dominus est collorum [nostrorum], nosque ei servi obsequentes morigeri. Quicquid ille mandaverit, ex voluntate & præscripto ipsius fiet. Cum autem jam præcipiendi finem fecisset, † ingravescente ipsius dolore vitam finivit quarto mensis *Ramadani*, anno sexcentesimo vicesimo quarto; cum circiter viginti quinque annos regnasset. Filii igitur & Principes ad reliquos filios & Principes nuntios miserunt, ut in *AlKwiltai*, i.e. Concilium magnum convenirent. Anno sexcentesimo vicesimo quinto, intercesserunt nuntii inter *Francos* & *AlMalec AlCamelam* de pace petendâ: atque de hoc inter eos convenit, ut *Hierosolyma Francis* dederetur, quam cum multis aliis locis e regionibus maritimis acceperunt. Hac autem in re ideo illis annuit *AlCamel*, quod multitudinem exercituum ipsorum auxiliumque, quâ virorum, quâ pecuniarum, quâ mari ad ipsos pervenerant, videns, ditionibus suis metueret, ne vi ipsi eriperentur; ideoque illos hoc facto placavit. Anno sexcentesimo vicesimo sexto perfectum est filiorum & Principum *Mogulensium* concilium, advenientibus è partibus * *Kapjaki* filiis *Tusshi*, *Horden*, *Batu*, *Siban*, *Tancut*, *Barcab*, *Barcajar*, *Bogatimur*, *Aknas*, & *Fogatai*: ex partibus *Anmsl*, *Ogtai*; ex partibus Orientalibus patruo ipsorum *Utacin*, *Belcatai Nowain*, *Aljattai Nowain*, & *Olug Nowain*. Filii autem minores in *GingizChani* Orda erant. Hi cum omnes tempore verno cum exercitibus suis convenissent, tres dies continuos lætitiæ indulserunt: deinde quid in mandatis dederat *FingizChan*, & quomodo testamento successorem constituerat *Ogtai*, publicârunt. Omnes igitur *FingizChani* mandatis obsecuti sunt, eumque dignum imperio agnoverunt. *Ogtai* verò imperium ibi rescindi petiit, dicens, Licet patris mandato contradicendum non sit, hic tamen frater est me major, sunt & Patruj qui eo præ me ligni: illi verò illud ei remittere nolentes, hoc constanter asseverunt, Patris decreto necessario obtemperandum, atque hoc asserens quadraginta dies perseverârunt, non cessantes illum suppliciter rogare, eique petendo instare, donec ipsis annueret, qui tum capita peruerunt, balteosque suos humeris injecerunt. *Fogtai* autem ater ipsius natu maximus, manu dextrâ prehensum, & *Utacin* pater, sinistra, throno regio collocârunt, cognomine *Kaan* ipsi im-

Dyn. IX.
Moritur
FingizChâ.

p.465:

625

626

* al. *Kaph-
taji.*

p.466:

Ogtai Kaâ.

Dya. IX. posito: cumque *Olug Nowain* poculo vini ei porrecto, bibendam dedisset, qui aderant omnes tam intra quàm extra tentorium novies in genua procidentes, ei comprecati sunt; deinde omnes egressi iter in genua versus Solem prociderunt. *Olug Nowain* verò poculum præbendi munus propriè pertinebat, quòd is filiorum *ſingiz Cham* minimus esset. Apud *Mogulenses* autem in more positum est; ut filius natu minimus nihil fortiaur, nec domo patris sui exeat; cumque moriatur pater, domui administrandæ præsit. Istis igitur quadraginta diebus dicere solebat *Ogtai*, *Olug Nowain* familiæ Dominus est, eique administrandæ magis assuetus, reique Oeconomicae multo me peritior; expedit ergo t ut rem hanc ei committamus: idèoque omnes obsequium* apertè testando prævenit. Porro Principes è filiabus suis quadraginta virgines eximias *Kaani* usui idoneas seligentes, eas ornamentis splendidis instructas, equisq; generosis vectas in ipsius ministerium adduxerunt. His peractis ad res regnorum firmandas animum appulit, & *Farmagunum* triginta Equitum millibus instructum in *Chorasani* partes misit, & *Sontadum Bahaderum* cum pari militum numero in partes *Kaphjak*, *Saksunum*, & *Ilgarnum* cum àis *Tobbatum* versus: ipse in *Chataie* regiones contendit. Anno sexcentesimo vicesimo septimo, sub ejus initium, *Saltan Falala'adin Chomarexm Shah*, castris ad *Chelatum* positis, urbem arctissimè obsidione cingens ibi hybernavit, contraque ipsam viginti ballistas fixis, quæ mari adjacet. In ea erant bini *Al Malec Al Ashrafi* fratres, *Takio'adin Abbas*, & *Mojiro'adin Takub*, necnon *Emir Hosamo'adin Al Kaimari*, & *Ezzo'adin Ibeg*, *Al Ashrafi* servus. Continuata autem est contra *Chelaten*ses obsidio, arctèque eos habuit, donec canum carnibus vescerentur, veniretque panis libra *Damascena* aureo *Egyptio* *Falalo'adin* *Chelatum* expugnat.

p. 467. *Falalo'adin* *Chelatum* expugnat.

p. 468. *Al Ashraf Rakkam* se recepit. *Ezzo'adin Ibeg* autem, & t *Takio'adin*, & *Mojiro'adin* apud *Chomarexm Shahum* manserunt, una cum eo obequitantes pilæque ludentes. Hujus rei ubi ad *Al Malec Al Ashraphum* fama pervenisset, ille commotus, cum equitum turma *Abloftainam* contendit, à qua aliquot parasangis ipsi obviam venit *Rumaa* Princeps *Ala'adin Kaikobad*: qui cum convenissent, affectui sunt

sunt *AlMalec AlAshraphum* exercitus sui; *Aladdino* etiam cum Dym. IX.
 copiis suis prodeunte unâ *Akshabrum* pervenerunt. Cûmque *Chowarezmius Chelato* egressus cum quadraginta militum millibus iis
 obviam ivisset, concurrentes acerrimum die Veneris prælium com-
 miserunt, in quo cûm victoria *AlAshrapho* & *Rumæ* Domino cessis-
 set, Sabbati noctem ordinibus uti erant constitutis transegerunt, do-
 nec diluculo die Sabbati iterum concurrentes manum confererent;
Chowarezmius autem magnâ clade affectus in fugam se dedit, cæsa
 sociorum ipsius multitudine, quorum numerum Deus solus novit,
 totidem in fugam versis, totidem captis. Qui fugerunt, ad montes
 usque *Trapezuntii* pervenerunt, ubi in præcipitium ceciderunt viri
 mille & quingenti. Ipse *Chowarezm Shah Chartabertum* versus ten-
 dens, eò diei & noctis spatio pervenit, solûsque evasit, inde in *Per-*
sarum regiones profectus *Chowaiæ* substitit. Jam antea autem *Takio-*
ddinum Abbasum AlAshrafi fratrem compedibus vinctum *Bagdadum*
 muneris loco miserat; quem Chalifa *AlMostanser* honore affectum
 ad *AlAshrafum* remisit. *AlAshraf* autem *Chelatum* perveniens, res
 in ordinem redegit, [urbemque] restauravit: deinde legato ad
Chowarezm Shahum misso rogavit ut qui penes ipsum essent † capti-
 vos benè tractaret; cui ille respondit, Penes me, inquit, è vobis p. 469.
 Reges sunt, apud vos è nostris servi; quod si pacem amplecti vobis
 libeat, assensurus sum. Respondit *AlMalec AlAshraph*, Tu in regio-
 nibus nostris quod à te factum est fecisti, neque malum aut turpe
 actu aliquid omisisti, quin illud patraveris, regionibus vastatis &
 uso sanguine. Quod si pacem velis, urbibus à te vi captis, quæ pi-
 ris tui non fuerunt, cede, ut dirutas restauremus. Quod autem dicis
 pud te esse è nobis Reges, fratrem meum *Mojiro'ddin Takub*, qui
 pud te est, nos mortuum supponimus, cujus vicem supplent alii fra-
 res mei. Nos Deo gratias, quâ domestici, quâ filii & propinqui,
 plus quàm bis mille Equites sumus; Tu verò prole destitutus, nè
 num habes: quin & ponè te multi sunt hostes. Hoc responsum re-
 treme nuntio, noluit *Chowarezmius* iis quæ ab ipso petiit annuere,
 eque compositæ sunt inter ipsos res. *Ezzo'ddin Ibegum* verò in
 arcerem conjecerat *Chowarezm Shah* in arce *Ehtamar*; illum jam
 cercitum morte affecit. Deinde nuntio ad eum delato *Furmagum*
Tomainum ad ipsum contendentem *Ammapaihi* fluvium transisse,

Dyn. IX.

P. 470

Tabrizum profectus ad *Chalifam* legatum, alterumq; ad *AlMalec AlAshrafum* misit, unâq; uxorem Principis *Hosamo'ddini Kaimariensis*, quam *Chelato* captivam abduxerat, necnon legatum ad *Sultan Ala'ddinum Rumca* Dominum, petens ut copias conflarent, montisque de magnis *Tatarorum* copiis summâque ipsorum audaciâ & nequitia, cumque ipse è medio sublatus foret ipsos impetui eorum sustinendo impares futuros, se instar aggeris ab *Alexandro* extructi eos ab ipsis repellere; consultissimum ergo fore ut quilibet eorum turmis aliquot è copiis suis ipsi auxilium ferrent, quo firmatis suorum animis hostem averteret, ut recedere cogeretur: multâque huiusmodi dixit, ipsos inclamans qui illi non responderunt, opemque petens quam illi ferre recusarunt. *Ormia* ergò hyemem transegit, ipsis etiam hybernantibus. Vere autem in *Diyar-Becri* partes profectus tempus transegit voluptatibus, lusui, vino, & hilaritati indulgendo, quasi mundo ejusque regno evanido valediceret. Dumque in his esset se oblectans, imò decipiens, de improvviso noctu in eum irruit *Baimas Nowain* cum exercitu suo; ille se excitare conatus, *Mogulensium* ignibus propè locum in quo ipse esset conspectis, *Emir Urchanum* jussit congregatis sibi copiis quibusdam, *Mogulensibus* mane negotium facessere, aliàs progrediendo, aliàs recedendo. Ipse interim cum tribus è servis suis per montes *Diyar-Becri* errans, fugit. Mane autem facto rati *Mogulenses Jalalo'ddinum Chowarezmi Shabum* inter eos [milites sc.] esse, instanter eos petierunt, vestigia coram ipsis fugientium prementes: deinde illum cum eis non esse certiores facti, recesserunt. *Jalalo'ddinum Chowarezmi Shabum* verò in monte quodam *Amida* adorti è *Cordis* quidam, cum ipsam non nôssent, sed quendam è militibus *Chowarezmiensibus* esse putarent, ipsum cum duobus servis trucidârunt, † eorum vestibus, equis, & armis inhiantes. Hoc autem inde notum factum est, quòd paulò pòst quidam *Cordorum* istorum *Amidam* ingressus est, armis quibusdam *Jalalo'ddini* indutus, quæ cum agnovisset servus ipsius quidam, qui ad *Amida* Dominum se receperat, prehensus *Cordus*, questione habitâ, confessus est quid à se & sociis suis factum fuerat: eos ergo adductos irâ in ipsos concitatus morte affecit. Aiunt autem quidam, illum qui interfectus fuit, *Jalalo'ddinum* non fuisse, sed ipsius Armigerum; ipsum enim tunc nec arma gessisse, nec vestibus

Jalalo'ddin
occisus.

P. 471.

bus solitis indutum fuisse, sed habitu *Sufi*, ut & ipsius comites: ideoque commenti sunt homines *Falalo'ddinum* in hac & illa regione aut urbe visum esse, donec tandem anno sexagesimo quinquagesimo secundo factum est ut Mercatorum coetu *Fihonem* fluvium transiente, qui ibi erant *Karaguli*, i. e. viarum custodes, suspectum haberent pauperem quendam ignotum, qui, quaestione de se habitâ, confessus est se *Falalo'ddinum Chowarezmi Shahum* esse, cumque prehensum iterum atque iterum torquerent, atque interrogarent, ab eo quod dixerat non recessit, donec sub cruciatu moreretur. Quod si is non esset, eousque tamen illud asseruerit, haud dubitandum est diversa esse insaniae genera. *Kaan* autem jam in imperio confirmatus, ita ut ipsi obsequerentur omnes *Mogulensium* exercitus, tam qui longius quam qui propius abessent, secum statuens *Chataia* regiones sibi subjungere, fratres suos *Fogatainum* † & *Olug* p. 472. *Nowainū*, unâq; reliquos filios, præmisit cum exercitibus ingentibus: qui profecti castris primò ad urbem* *Charaja benu yaka sin* appellatam* al. *Chuja*, positis, eam quadraginta diebus obsidione cinxerunt. In ea erant decem equitum *Chataiensium* millia, qui cum se *Mogulensibus* impares viderent, consensu quas sibi paraverant naviculis fugerunt. Urbis verò incolæ se in fidem recipi petentes, recepti sunt. *Mogulenses* autem, cum apud ipsos præfectos constituissent, reliqua loca petierunt. Porro *Kaan* fratrem suum *Olug Nowainū* ipsiusq; filium *Cayumum*, copiis instructos, cum decem equitum millibus sibi præmisit, ipse illos insequens tardius progressus est, exercitum maximum ducens. *Altun Chan* autem *Chataiorum* Rex exercitu centies mille fortissimorum militum suorum conflato, Principe è suis quodam præfecto, illos *Mogulensibus* obviam misit: qui cum ad ipsos pervenissent, eos, quòd tantò inferiores numero essent, contemptui habuerunt, levique penderunt, eosque sicut erant ad Regem suum *Altun Chanum* abducere voluerunt, quò ipsum anxietate suâ liberarent; ideoque illos circulo facto quasi venando captabant. *Mogulenses* autem eos pugnis subinde intermissis distinuerunt, ac spem in fecerunt, donec advenirent quæ cum *Kaano* erant cohortes, quibus in *Chataiorum* exercitum irruentibus, pauci admodum evaserunt. Erat tunc temporis *Altun Chan* in urbe* *Namcinc* vocitata, qui ubi* al. *Namcinc* pervenerat de eo quod sociis suis fortissimis acciderat nuntius.

Dyn. IX. *tius*, metu perculsus spem vitæ mundanæ abiecit, † filiisque, uxori-
 bus, & omnibus sibi charis convocatis, ubi domum quandam è
 lignis constructam ingressi essent, ignem injici jussit, quo ipse, una
 cum illis qui cum ipso fuere, periit, dedignatus in *Mogulensium* ma-
 nus captivus incidere. Exercitus autem *Mogulenses* urbem ingres-
 si, eâ direptâ, puerisque & puellis captivis factis, reliquos in fidem
 receperunt. Alias etiam urbes celebres ceperunt, in quibus *Kaan*
 præfectos constituit: deinde in loca sua antiqua reversus, ibi urbem
 extruxit, quam *Ordu Balik* appellavit; quæ eadem est urbs *KaraKa-*
ram, in qua turbam è *Chataia* & *Turkestan* incolis, *Perfis* & *Moſta-*
rabibus collocavit. Interea autem dum ob devictas *Chataiorum* re-
 giones lætitiæ indulgerent, vitam finivit *TuliChan*, fratrum *Kaan*
 maximè charus; ob quod maximâ affectus est tristitiâ: jussitq; uxorem
 ipsius, *Sarcutna Bigi* appellatam, *Ung-Chani* fratris filiam, exercitu-
 um regimini præesse. Erant [fœminæ] isti quatuor filii, *Muncaca*,
Kubelai, *Hulacu*, *Arigbuga*. Illa autem cum filiorum educando-
 rum, tum sociorum regendorum optimè curam gessit: fuitque pru-
 dens, fidelis, religionem *Christianam* amplexa, Metropolitans & Mo-
 nachos summo in honore habens, ipsorumque benedictionem petens.
 De fœmina ita comparatâ dixit Poeta,

Si essent Fœmina instar hujus, Fœmina quidem Viris præcellerent.
 Paulo post obiit etiam frater natu maximus, nomine *Tushi*, qui
 septem reliquit filios, viz. *Temsal*, *Hordu*, *Batu*, *Sibkan*, † *Tancu*,
Borcab, *Barcajar*. Inter hos *Batuo* dedit *Kaan* regiones septentrio-
 nales, nempe regiones *Sclavorum*, *Allaniam*, *Russiam*, & *Bolgariam*;
 qui, castris ad ripam fluvii *Ateli* positus, in partes illas incursiones
 faciens, ad hominum ducenta & septuaginta millia occidit, quod
 constitit ex occisorum auribus, quas *Kaani* decreto morem gerentes
 præciderant. Dederat enim ille in mandatis, ut cuilibet ab illis interfe-
 cto aurem dextram præciderent. *Batu* autem, quæ ad *Sclavos* specta-
 rent peractis, ad partes *Constantinopolis* invadendas se accinxit: quod
 cum auditione accepissent *Francorum* Reges, illi unanimiter con-
 gregati *Mogulensibus* in *Bolgaria* finibus occurrerunt, ubi frequentiam
 quæ commiserunt præliorum exitus fuit, ut victi *Mogulenses* terga
 darent, atque in fugam se converterent, adeo ut ab his incursionibus
 reversi, haud iterum ad hunc usque diem *Græcorum* *Francorumve* re-
 giones aggressi fuerint. Anno sexcentesimo tricesimo *Solan Alaïd*.

* al. Tem-
 thal.
 P. 474.

lin Caicobad Rumaa Dominus missis ad *Kaanum* legatis obsequium *Dyn. IX.*
 illi detulit; quibus *Kaan*, De summa, inquit, *Alao'ddin* pruden-
 tia, quantumque consilio polleat, audivimus, si ergo ipse ad nos ac-
 cesserit, nobis acceptus erit, & honore afficietur, eumque *AlEchta-*
ia muneri apud nos præficiemus, ditionum suarum redditibus ipsi
 cedentibus. Quod responsum cum retulissent Legati, mirati quot-
 quot audirent, inde de *Kaani* superbiâ indicium sumserunt. Eodem
 anno † *Alao'ddin Chelatum* & *Sarmaraiam AlMalec Ashraf* abstu- *P. 475.*
 it: *AlAshraf* autem urbem *Hesno'l Mansur* hostiliter aggressus in-
 rasit. *AlCamel* urbe *Amedâ* ipsius Domino ablatâ, ejus loco oppi-
 da quædam in *Syria* ipsi dedit. Eodem è vivis excessit *Modhaffe-*
ro'ddin Cucheri Ebn Zino'ddin Ali Cuchuk Arbela Dominus, mense
Ramadano, *Meccamq.* asportatus ibi sepultus est; atque *Arbela*
 præfectus est nobilis quidam nomine *Abu'lMaâli Mohammed Ebn*
Nasr Ebn Salaya, nomine Chalifæ *AlMostanserî*. Anno sexcentesi-
 mo tricesimo primo obiit *Nasero'ddin Mahmud Ebno'lKaber Ebn*
Nuro'ddin Mausela Dominus, pervenitque à Chalifâ Diploma de
Badro'ddino Lulus præficiendo; pro eo ergo ut *Soltano* in suggestis-
 ratum. Anno tricesimo secundo *Soltan Alao'ddin* urbem *Roham*
 obsessam vi cepit, quam ingressi *Rumai* triduo gladio sævientes, tam
Christianos quàm *Mohammedanos* trucidârunt, stragem & rapinam
 exercentes; redactique sunt *Rohenfes* ad inopiam, adeo ut nihil om-
 nino possiderent: direptæ sunt etiam Ecclesiæ, ablati qui in iis fue-
 rant libri, & crucibus, vasisque aureis & argenteis. *Harranenfes* au-
 tem arcis ejus claves attulerunt, adeo ut eam deditione acciperent;
Kakkam etiam & *Biram* occupârunt. Ubi autem *Rumaorum* exerci-
 tus inde recesserat, *AlMalec AlCamel Roham* contendens eam qua-
 tuor mensibus obsessam cepit, & turrim quandam magnam in ejus
 castello diruit. *Rumao*s autem, qui eam ingressi fuerant, binos singulis
 camelis impositos in *Egyptum* compedibus vinctos misit. Anno
 sexcentesimo tricesimo tertio *Tatari* percurfatâ regione *Arbela* in
 egionem *Ninives* transeuntes castra posuerunt juxta rivum oppidi
Farjalab, & *Carmalis*. *Carmalisi* autem incolæ fugientes Ecclesi-
 am ejus ingressi sunt, cui cum duæ essent portæ, eam ingressi *Mogn-*
enses, Principes è suis duos, ad utramque portam unum, cum statuif-
 ent, populo ex Ecclesia exeundi copiam fecerunt. Quotquot autem
 alterâ

631

632

* al. Basirâ.

P. 476.

Dyn. IX alterâ portarum egressi sunt, interfecerunt; qui alterâ egredientur, Princeps, qui ad istam portam erat, dimisit, vivosque conservavit, mirantibus illud hominibus. Anno sexcentesimo tricesimo quarto, obiit *Soltan Ala'ddin Caicobad* morte subitaneâ: quippe cum convivium magnum fecisset, cui aderant Principes præcipui cum ipsorum assieclis & maximâ exercitus parte, dum hilaritatem & læticiam præ se ferret, deque magnitudine regni quod consecutus fuerat, gloriaretur, ecce, dolorem quendam in visceribus sensit, & diarrhœa correptus, cum secessum peteret, magnam excrementi purè sanguinei copiam emisit, statimque deficientibus illi viribus, secundo, postquam hoc illi contigerat, die mortuus est, cum annos octodecim regnasset. Vir fuit prudens, temperans, fortis, in assieclas & Principes suos severus. Fuerat ante ipsum *Seljukidarum* imperium præ discordiâ, quæ inter filios † *Kelij Arslani* orta fuerat, luxatum; ubi verò ei præfectus est *Ala'ddinus*, ille pristinam ei magnitudinem reddidit, & disciplinam restituit: ipsiusque reverentiam hominum animis inmisit Deus, adeò ut ipsi morem gererent; latèque admodum diffusum est ipsius regnum, submittente se ei mundo, ac merito Rex Mundi appellatus est; accedentésque ad eum Reges, ipsi obsequentes se præbuerunt; corde autem duro erat. Eo mortuo, Principes adducto filio ipsius *Giyatho'ddino Caichosrawo* iuramentis præstitis fidem obstrinxerunt. Eodem [anno] obiit *AlMalec AlAziz Ebnol Malec AlDhaber Ebn Salaho'ddin Halebi* Dominus, cui successit filius ipsius *AlMalec AlNaser Salaho'ddinus*, Regum *Synbidarum* ultimus, quem interfecit *Hulacn*, anno sexcentesimo quinquagesimo octavo. Eodem, viz. anno tricesimo quarto, mense *Shawalo*, aggressi sunt *Tatari* urbem *Arbelam*, cujus incolæ cum in ejus arcem confugissent, eam quadraginta diebus oblederunt *Tatari*; deinde acceptâ pecuniâ inde recefferunt. *Giyatho'ddin Caichosraw* cum imperio in *Rumerum* ditione præfectus esset, in *GayerChayum Chowarezmiarum* Principem manus iniecit. Reliqui ergò *Chowarezmi* cum Principibus suis fugerunt. Dum autem per *Malatiam*, *Cachtinum*, & *Chartabertum* transirent, *Saiso'ddaulam Sub Basham* ceperunt, & *Babarmus Chartaberti Sub Basham* interfecerunt; *Somaisai* etiam regione directâ in *Sowaidam* transiere: at cum *AlMalec AlNaser Halebi* Dominus ipsis loca interamniz, viz. *Robam*, *Harranum*, cæteraque assignasset,

*al. Tabatmirum.

nâset, à vastatione & direptionibus abstinerunt. Anno sexcentesimo tricesimo quinto obiit *AlMalec* † *AlAshraf* f. *AlMalec Al-Ideli*, f. *Iyubi*, *Damasci*, annos sexaginta natus. Fuit autem munificus, liberalis, mundi delictis ejusque voluptatibus deditus, quique itæ jucunditatem [sectando] tempora sua transegit. Eodem mortuus est etiam *Damasci AlMalec AlCamel* filius *AlMalec Al-Ideli* f. *Iyubi*, *Aegypti* Dominus, ibidemque sepultus, annos septuaginta natus. Fuit vir prudens, præcellens, optimæ disciplinæ, felicitis in meritisque successus, recti consilii, summæ gravitatis, alta animo volens, virtutum iisque deditorum amans. Eodem, *Tatari* in *Erakum* actâ incursione usque ad *Bagdadi* fines pervenerunt, ad locum *Zanabad* dictum & *Sumarraia*: adversus quos cū copiis suis prodeuntes *Mojahedo'ddin Dowaidar*, & *Sharfo'ddin Akbal* Pocillator, *Mogulensis* obviam facti eos profligârunt, veriti autem nè reverterentur, machinas bellicas in *Bagdadi* muris collocârunt. Sub hujus anni finem, *Tatari* in *Bagdadi* provinciam reversi *Chanekinum* usque pervenere; quibus obviam euntes *Bagdadi* exercitus victi sunt, *Bagdadumq;* fugientes reversi, postquam magna eorum multitudo occidisset. *Mogulenses* autem amplis potiti spoliis reversi sunt. Eodem magna & terribilis accidit *Bagdadi Tigris* inundatio, quâ multæ submersæ sunt domus, duobusque navigia obruta, in quibus quinquaginta circiter homines perierunt. Anno sexcentesimo tricesimo septimo, *Soltano Giyatho'ddino* copias in *Armeniam* mittente, à † *Rumæorum* ditione invadendâ abstinerunt *Mogulenses*. Anno sexcentesimo tricesimo octavo in *Amasia* è *Rumæorum* ditionibus prodiit *Turcomannus* quidam, qui Prophetiam sibi vendicavit, *Babam* se vocans, qui multitudinem è [tribu] *Gagah* præstigiis & visu miris, quæ ipsis ostendit, in errorem seduxit. Fuit & ipsi discipulus nomine *Isaak*, Doctorum habitu indutus, quem in *Rumæa* partes misit, ut *Turcomannos* ad se invitaret. *Isaak* iste in *Somaisata* regionem perveniens publice ad *Baba* sectam amplexandam homines invitavit; multisque secutis, *Turcomannis* præsertim, magna conflata est ei multitudo: pertigit enim eorum qui cum ipso erant numerus, ad sex quiritum millia, præter pedites. Hi omnibus, qui ipsis contradicerent, nec ut illi dicere vellent, *Non est Deus nisi Deus ille*, *Baba apostolus Dei*, bellum inferentes, magnam hominum tam *Moslemi-*

Dyn. IX.
P. 478.
AlAshraf
& *AlCamel*
moriuntur.

Tatari victi
in *Erak*.
* al. *Sar-*
manaiam.

P. 479

Baba Pseu-
doprophe-
ta.
ejus disci-
pulus *Isaak*.

Dyn. IX.

orum quàm Christianorum, ex *Hesue'l Mansur*, *Cachitini*, *Gargari*, *Somaisati*, & regionis *Malatia* incolis, qui illos sequi nollent, trucidârunt; omnes etiam qui illis occurrerunt exercitus profigârunt, donec ad *Amasiam* pervenissent. *Ala'ddinus* ergo adversus eos exercitum misit, in quo *Francorum*, quos sibi obsequentes habuit, turba erat, qui cum illis prælium commiserunt. *Moslemiorum* enim copix eos pugnâ aggredi non ausi refugerunt præ opinione de illis animo concepta. *Franci* ergo, ponè positis *Moslemiis*, cum bellum contra rebelles in se suscepissent, ipsis in fugam coniectis gladio in eos sævientes omnes perdiderunt; duosque Doctores *Baham* & *Isaakum* ceperunt, quibus capite plexis liberati sunt homines eorum noxa. Anno tricesimo nono *Farmagus* † *Nomais* urbem *Arzen-Rumam* obsessam cum vi cepisset, multos incolarum neci dedit, captivis factis eorum liberis, atque undique populatione grassatus *Senam* ejus *Sub Basham* interfecit. Anno sexcentesimo quadregesimo *Soltan Giyatho'ddin Cai Chasraw* in *Armeniam* contendit cum magnâ hominum multitudine, atque apparatu bellico, qualis à termine factum est: [viz.] cum suis, *Græcorum*, *Francorum*, *Gargiarum*, *Armenorum*, & *Arabum* copiis ad bellum *Tataris* inferendum. Occurreruntque exercitus in partibus * *Arzeqani*, loco dicto *Casadey*. Ipso autem statim initio quo pugnam aggressi sunt, *Moslemiis*, & qui cum iis erant *Christianorum* exercitus, metu consternati recesserunt, & fugientes terga dederunt: *Soltan* ergo attonitus in fugam se conjecit, uxoribusque & liberis à *Casarcâ* abductis ad urbem * *Ankudam* profectus ibi se munivit. *Mogulenses* autem toto die isto loco se continuerunt, progredi non ausi, quòd insidias ibi positas suspicerentur, cum nihil vidissent in pugna quod illis, quæ erant gentium diversarum multitudine, fugæ causam præberet: at cum de verorū statu certiores facti essent, per *Rumæ* regiones diffusi primo juxta urbem *Simasam* confidentes ipsam deditione acceperunt; opibus incolarum pro vita ipsorum acceptis, instrumentis quæcunque ibi reperirent bellicis, igne absumptis, dirutisque moenibus. Inde ad urbem *Casarcam* profecti sunt, cujus incolæ aliquot diebus armis conflixerunt: tum deficientibus illos viribus in eam vi captam gladio sævientes, magnates & divites è medio sustulerunt, tormentis ad opes retregendas adactos, foeminis & liberis captivis abductis, † & dirutis

utroq; ca-
pite plecti-
tur.

p. 480.

* al. *Arzen-
jani*.

*Giyatho'd-
din à Ta-
taris fugit.*

* al. *Ancy-
ram*.

p. 481

dirutis moenibus, reversi sunt; in reliquas *Soltani* regiones haud ulterius progressi. *Malatia* autem incolæ, audito quid *Casarea* fecerant *Tatari*, metu & pavore turpissimo affecti sunt. Ejusque Princeps *Rashidoddin* * *AlChowaini* celeri se cum suis fugâ subducens * *al. AlJowaini.* *Haleb*um contendit; eodémque modo quicumque è viris primariis fugere poterant. Ex eorum numero qui exire cum familiis suis cupiebant, erat etiam pater meus qui idèd jumenta adduxerat. Erat autem nobis mulus sellatus, cui cum clitellas injicere vellent, quo ei onus imponerent, ille concitatus aufugit: quem cum per plateas festarentur, prehendere cupientes, dictum est, Juvenes quosdam è vulgo portam urbis aggressos quosunque prodeuntes viderent, spoliare. Cohibuit ergo se pater meus, nè egrederetur; cumq; Metropolitam *Dionysium* convenisset, consilium unà ceperunt de urbe custodiendâ: *Moslemiosq;* & *Christianos* in Ecclesiam majorem convocârunt, qui mutuis juramentis se obstrinxerunt, nè alii aliis fraudem facerent; neque Metropolitæ immorigeri essent in omnibus quæ ipsis in mandatis daret, ad *Tataros* demulcendos, aut ad urbem custodiendam, & excubias in muris agendas, hominésque nequam à noxa inferendâ cohibendos. Deus igitur bonâ ipsius intentione perspectâ, ab ipsis hostes avertit, qui propè *Malatiam* pervenientes ad ipsam haud accesserunt. Eos autem, qui ex urbe egressi aufugerant, affecuti *Mogulenses* juxta villam *Bajusa* dictam, decem ab urbe parasangis, viris occisis, mulieres & parvulos captivos abduxerunt. † Quique ex ipsis evaserunt in speluncis, montium arduis, p. 482. vel vallium profundis, quâ viri, quâ foeminæ, *Malatiam* reversi sunt nudi ac discalceati. Factum est hoc mense *Tammuz*, anno *Alexandri* millesimo quingentesimo quinquagesimo quarto. *Mogulenses* autem *Arzenganum* urbem regressi, eam vi ceperunt, virisque interfectis, parvulis captivis factis, direptâ urbe ejusque moenibus subversis, abierunt. Videns autem *Soltan* decesse sibi vires ad *Tataros* oppugnandos, missis ad ipsos legatis pacem petiit, cui annuerunt illi eâ lege, ut ipsis quotannis pecuniarum, equorum, vestium, aliarumque rerum ratam & designatam summam penderet. Eodem anno è vivis excessit *AlEmam AlMostanser Billa* Chalifa. Vir fuit prudens, justus, munificus, multus in Eleemosynis erogandis; * *Scho-* *AlMostanser Chalifa moritur.* ** al. Scho-* *maxima* *las.* *lam*, *Templa*, & *Xenodochia* antiqua restauravit; cum diruta esset

Dyn. IX. maxima eorum pars. Præsumma autem in Collegium, quod *At-Mostanseriah* audit, propensione, juxta illud hortum sibi peculiarem extruxit: nec ulla ferè dies præterit, quin naviculâ vectus hortum cum adiret se oblectandi gratiâ, & propè fenestram apertam in Collegii porticu (cui in hortum prospicienti appositum erat velum) ponè velum sedens, in Collegium inspiciebat quomodo ipsam, & quomodo studiosorum res se haberent, observaret, ipsosque intueretur, atque in statum eorum inquireret. Spatium Chalifatus ejus fuit circiter octodecim annorum.

Sectio.

Hafnun
Medicus
Robensis,
Christia-
nus.
p. 483.

Anno sexcentesimo vicesimo quinto, obiit *Hafnun* Medicus *Robensis*, vir in eo genere tum quoad Theoriam tum quoad praxin excellens, & in medicando dexter, optimè de iis quas viderat regionibus differens, libro *Locrensis* in Philosophia legendo præcipuè incubuit. Senex fuit pinguis, pulcher. Regnum *Kelij' Arslani* ingressus imperii Principibus operam collocans, veluti Equilis præfecto *Saiso' dino*, & *Echtiyar' ddi* *Hafano*, fama celebris evasit: deinde in *Diyan-Becrum* profectus, iis qui ibi erant è familia *Shah Armeni* & *Hazar-dinariensis* inserviit, tum & iis qui in provincias istas pervenerunt è familia *Iyubitica*. Inde *Roham* reversus est: certiorque factus *Togrulum* Eunuchum regni administratoris munere *Halebi* fungi, quem cognitum habuerat domi Domiai sui *Echtiyar' ddi* *Hafani*, in provinciis *Rumais*, ad eum *Halebum* contendit. At non multum apud eum gratiæ consecutus, itineris suscepti operam perdidit. Cum enim vel ad eum accederet, vel ab eo recederet parvi pendebatur: ob quod cum Eunuchus à familiarium quodam reprehensus fuerat, respondit, se ideo debitos illi honores non præstare quòd *Christianus* esset. Cum autem inde in patriam migrare statuisset, febre correptus est, quæ ei Diarrhoæ cum dysenteria causa fuit, tum & jecore inde affecto diem obiit, & in *Jacobitarum* Ecclesia *Halebi* sepultus est. Anno sexcentesimo vicesimo sexto obiit *Jakub Ebn Saklan*, Medicus *Christianus Hierosolymitanus*. *Hierosolymis* natus est, ubi & aliquam Philosophiæ operam dedit, apud *Theodorum* Philosophum *Antiochenum*, cujus in sequentibus mentionem facturi sumus.

Jakub,
Ebn Saklan
Medicus
Christianus.

Jakub

Jakub † iste eo quo erat statu *Hierosolyma* permansit, *Nosocomio* o-
 peram collocans, donec ad imperium evecto *AlMalec AlMoaddhamo* p. 484.
Ebn AlMalec AlAdel, Ebn Fyub in ejus famulitium adscitus est.
 Doctus non erat, sed in medicando peritus, præ experientiâ quam
Nosocomio curando consecutus est, & felicitate quadam suâ. Deinde
alMalec AlMoaddham eum *Damascum* transtulit, magnâque apud
 um in dignitate fuit, opibusque auctus est. Podagrâ autem & arthri-
 ide affectus est, quæ eum sedi suæ affixit, ut se movere nequiret;
 deò ut dicatur *AlMalec AlMoaddhamum*, cum eo, si quando ægro-
 aret, opus haberet, accersere solitum lectica virorum manibus ge-
 tandum: nec aliter se habere desiit, donec è vivis excederet *AlMo-*
addham ipsius Dominus; paulò post quem & ipse mortuus est. E
 Medicis etiam hoc tempore celebrioribus fuit *Abu Salem Christianus*
Jacobita, Malatienfis, qui *Ebn *Caraba* audiit: *Soltano Ala'ddino*
Zakobado, Rumea Domino, operam posuit, atque apud eum in ho-
 iore fuit. Modicæ in rebus Medicis scientiæ erat, nisi quod loco
 quem obtinuit dignus fuit, ob suam in lingua *Rumea* facundiam, &
 temporum & Regum historiæ peritiâ. Anno autem tricesimo se-
 undo, *Ala'ddino Malatiâ Chartabertam*, ut eam occuparet, profici-
 cente, ponè substitit *AbuSalem* iste, nec in comitatu ipsius ivit. *Sol-*
an verò illius absentiam nè ad horam ferebat. Cùmque juxta *En-*
bratem pernoctaret, nec ad ipsum accederet Medicus, præfecto qui
 navibus vectoriis præerat in mandatis dedit, ut die crastino si veniret
AbuSalem ante diem inclinatum, † illum transire permetteret, sin se-
 tius veniret, haud sineret transire. Die ergo crastino, cùm adventum
 um usque ad temporis pomeridiani medium distulisset, eique
 iuniâisset præfectus quid mandaverat *Soltan*, percipiens ejus erga
 e animum mutatum esse, domum suam reversus poto veneno mor-
 tuus est. Ex eorum numero etiam fuit Medicus *Simeon Chartaber-*
ensis, tenuis & ipse scientiæ, sed vir probus & religiosus, jejunio &
 orationi multum deditus. Fuit & ipsi filius egregius & studiosus,
 qui literas *Arabicas* eleganter exararet, adeò ut ob illud celebris es-
 set, Mortuus est adhuc juvenis, qui casus * patrem ipsius graviter af-
 flixit. Hoc tempore floruit etiam discipulorum *AlEmami Phacro'd-*
lini Raxis multitudo, Domini eximii, & librorum insignium in Dia-
 lecticis & Philosophicis authores: veluti, *Zaino'ddin Casshiensis*,

Abu Salem
Jacobita,
 Medicus.
 *al. Caraya.

Simeon
Chartaber-
ensis, Mé-
 dicus.

* al. ipsam.
 Discipuli.
Raxis.

Dyn. IX. & *Korbo'ddin Egyptus in Chorasano*; *Aphalo'ddin Chomaniensis in Egypto*; *Shemso'ddin Chosrawshaensis, Damasci*; *Asbiro'ddin AlAbharensis, in Ruma*; *Tajo'ddin Ormiensis, & Serrajo'ddin Ormiensis Ikonii*. Retulit *AlNajib Monachus Egyptus, Damasci Rationalis, de AlMalec AlNasero Davide Ebnol Malec AlMoaddham Ebno'lMalec AlAdel, Ebn Jyub, AlCaraci Domino*, ipsum ad *Shemso'ddinum Chosrawshaensem* accedere solitum, atque apud ipsum librum *OyunAlHecmati*, ab *AbuAli Ebn Sina* compositum, legisse: solitum autem, cum ad vici, in quo aedes *Chosrawshaensis* erant, aditum pervenisset, assiclis ex fervis suis innare, ut loco manerent, ipsamque pedibus incedentem, † & librum sudario involutum sub axilla tenentem, ad Medici januam accedere, eamque pulsare, qua aperta ingressus legeret, & quod ipsi visum esset rogaret, deinde surgeret, nec Doctorem sibi assurgere patetur.

p. 486.

AlMošta'sem Chalisa.

AlMošta'sem Ebno'lMošta'ser. Anno sexcentesimo quadragesimo inauguratus est *AlMošta'sem*, eodem die quo obiit pater ipse *AlMošta'ser*. Ludo & ludiciis deditus, valde avium lusu delectatus, mulierum imperio subjectus. Judicio infirmo fuit, parum constans, eorum quæ ad imperii regimen spectarent admodum negligens. Admonitus de iis quæ ipsum facere oporteret erga *Tataros*, vel ad eos demulcendos, iis se submittendo eosque placatos reddere conando, vel copias instruendo, quibus ipsis in *Chorasani* finibus occurreret, antequam *Erako* in potestatem redacto potirentur, respondit, Mihi equidem sufficit *Bagdad*, quam haud mihi nimium potabunt, si reliquis provinciis ipsis cesserō; neque me ibi manentem invadent, cum domus & locus mansionis meus sit. His atq; hujusmodi vanis cōceptibus noxiis eū à vero seducenibus, ea ei acciderunt mala, quæ ei in mentem non subierant. Anno quadragesimo primo *Tasawer Nowain* in *Syriam* incursione facta, ad locum *Hailan* dictum, juxta *Halebi* portam, pervenit, at inde recessit, ob solarum ferrearum qui equis ipsorum contigit defectum: juxta *Malatiam* autem transiens ejus ditionem populatus est, frugibus, hortis, & vineis depastis, multas etiam inde opes, usque ad mulierum ornamenta, & Ecclesiarum cruces, & Evangeliorum tegumenta, & vasa in Eucharistiæ usum tex auro & argento conflata, abstulit. Deinde aliò migrans, cum

* *al. Nasawer.*
Tatari Syriam incur-
sant,

p. 487.

Medicum

edicum peteret, qui eum dysenteria, quæ ei acciderat, sanaret, Dyn. IX.
 ductus est ad eum Pater meus, qui cum eo *Chartabertum* profectus,
 donec convalesceret medicatus est, deinde reversus haud diu *Ma-*
tia substitit, sed nos *Antiochiam* abduxit, ubi habitavimus. Post
 scessum autem *Tatarorum* annonæ penuriâ laborarunt regiones, ac
 silentiâ infecta est terra, adeo ut periret populus, ac panis crustulis
 viderent homines liberos suos. Anno quadragesimo secundo in-
 miserunt *Tatari* regionem *Bagdadi*, at ibi consilere non poterant.
 odem *Soltan Giyatho'ddin* copias magnas ad urbem *Tarsum* misit,
 æ eam aliquandiu obsessam arctè habuerunt, cùmque parum abes-
 t, quia eam vi caperent, accidit ut interea temporis è vita excede-
 t *Soltan Giyatho'ddin*, cujus morte auditâ inde discesserunt re in-
 ctâ. Fuit autem tunc Autumna, continuisque in *Rumais* de-
 endentibus pluviis cùm in lutum inciderent ipsorum equi, eorum
 equos ceperunt *Armenorum* pedites, atq; impedimenta ipsorum obti-
 nerunt. Fuit autem *Soltan Giyatho'ddin* stultiloquio & vino deditus,
 am minimè laudabilem insitens, cupiditatibus exitiosis indulgens.
 lium Regis *Gorgianorum* in uxorem duxit, quam perditè amavit,
 que ejus amore ductus est, ut imaginem ipsius monetæ imprimi
 illet. Datum est autem ei consilium, ut figuram Leonis, cui insi-
 ret Sol, effingeret, ut ita Horoscopum ipsius referret, votique in-
 rim compos fieret. Reliquit autem *Giyatho'ddin* filios tres: *Ex-*
'ddinum, cujus mater *Rumaa* erat, sacerdotis filia; *Rucno'ddinum*, P. 488.
 atre itidem *Rumaa*; & *Ala'ddinum*, cujus mater erat *Gorgiana*.
 egno autem præfecit *Exzo'ddinum* natu maximum, in cujus verba *Exzo'ddin*
 rârunt Principes, & pro quo in suggestis oratum est. Tutor & *Rex Asia*
tabeg ipsi fuit *Fallalo'ddin* * *Kortaz*, vir probus, religiosus, jejunator, al. Kara-
 ppetus, à carnis esu & mulierum consortio abstinens; in lecto-
 tui.
 olliori non dormiens, sed super cistis, in quibus repositi erant the-
 uri. Origine *Rumais*, è servis *Ala'ddini* ab eo educatus; cui reve-
 ntiam exhibuerunt tam melioris notæ, quàm è plebe homines.
 nno quadragesimo tertio venientes legati *Mogulensium* à *Soltano*
exzo'ddino petierunt, ut ipse ad obsequium *Kaano* præstandum ac-
 deret; qui prætextus adhibuit, allegans hostili in eum animo esse
 si ipsi vicini essent, è Regibus tam *Gracorum* quàm *Armenorum*;
 si è regionibus suis discederet ipsos eas occupaturos. Legatos in-
 terim

Dyn. IX. terim muneribus & nummis datis placavit, eosque de tempore in tempus distulit: deinde fratrem suum *Rocno'ddinum* mittens, curam ejus commisit *Bahao'ddino* Interpreti, quem ipsi *Atabegum* constitutum unâ cum ipso misit. *Ezzo'ddin* autem Vizierum sibi constituit *Asphahanensem* quendam, virum doctum & præstantem, cognomento *Shemso'ddinum*, qui in imperio eam consecutus est auctoritatem, ut *Soltani Ezzo'ddini* matrem in uxorem ducturus esset, quod omnes universim Principes graviter tulerunt. Eodem egrotavit *Kaan*, & ingravescente ipsi morbo nuntium misit ad filium suum † *Cayuc* accersendum, qui sine mora properè ad ipsum accessit: at cum non spatium concederet decretum ut patrem conveniret, loco, quo ad ipsum nuntium de patris obitu pervenerat, substitit. Mater ipsi fuit *Turacina Chatan*, mulier valdè sagax & intelligens. Convenit ergo inter *Jogataium* cæterosque filios, ut illa regnorum administrandorum curam gereret, usque ad tempus *Kuriltai*, [i. e. magni conventus,] quod ipsa mater esset filiorum qui digni essent *Chana-tu*, [i. e. imperio.] Anno sexcentesimo quadragesimo quarto perfectus est conventus Filiorum, Affiniam, & Principum *Mogulensium* tempore verno, cui aderant præter *Mogulenses* etiam è *Mamard-Nahro*, [i. e. regione transfluviali] & *Turcestano*, *Amir Masud Beg*, è *Chorasano* *Amir Argun Aga*, unâque cum eo Magnates *Era-ki*, *Al Luri*, *Aderbijani*, & *Sharmani*; è *Rumaa Soltan Rocno'ddin*; ex *Armenia* * *Condestabulus*, frater *Al Tacphur Hatemi*; ex *Gorjefano* *Davidés* duo, magnus & parvus; è *Syria* frater *Al Malec Al Naseri Halebi* Domini; à *Bagdado*, *Phacro'ddin* Judex primarius; & nomine *Ala'ddini* Domini * *Al Almuti*, primores *Kabestani*: cùmque completum esset Concilium illud, quale haud aliàs notum, omnium calculis approbatus est *Cayuc*: cui licèt duo essent fratres, alter nomine *Cuban*, alter adhuc infans, *Siramun*, ipse illis prælatus est, quod summa esset eminentiâ, celsitudine, audaciâ, & potentiâ; quin & † fratrum natu maximus erat. Dignus ergo imperio judicatus est, & in solio collocatus, eique pro more ipsorum obsequium detulerunt & comprecati sunt, ipsique morem gesserunt, & *Cayuc-Chanum* appellârunt. Anno sexcentesimo quadragesimo quinto *Cayuc Chap* regionibus *Rumaa*, *Mansela*, *Syria*, & *Gorgiana*, * *Nowainum* [Principem] nomine *Ilijet'ai*; ditionibus *Chataia*, *Alfahab Talwanum*;

p. 489.

* Comes stabuli.

* al. Al-Amgui.

p. 490:

645

* al. ex & Armenia.

um; regioni *Mawara'lNahro*, [i.e. transfluviali,] & *Turcestano* *Emirum Masudum*; regionibus *Chorasani*, *Eraki*, *Aderbijani*, *Sharvani*, *Luri*, *Carmania*, & *Persia*, & parti *India*, *Emirum Argun Aga*. Imperium regionis *Rumæa* *Soltano Rocno'ddino* assignans, moveri imperio *Sultanum Ezzo'ddinum* iussit. *Davidem* parvum, qui *Ebn Kaiz* audiit, Regem sub potestate *Davidis Magni*, *Taphisi Domini*, constituit: ac legatum *Chalifæ* allocutus est verbis promissa & minas, imò consilium & admonitionem sonantibus. Legatos verò *Molheditarum* repulit, contemptui & despectui habitos. *Schismaticas* etiam *Taralig* [Fidei] confœderationis, & securitatis scripsit ad *AlTaphurum*, & *AlMalec AlNaserum Halebi* Dominum. *Atabegi* loco apud *Cayuc-Chanum* fuit *Emir* quidam magnus nomine *Kadak*, qui sacro Baptismate ablutus fuerat, & in *Christum* credebatur, cui in eodem munere consors fuit *Emir* alter nomine *Finkai*. Hi duo benignè *Christianos* respexerunt, ac benè animatos *Cayucum*, ipsiusque matrem, & familiam, erga *Metropolitanos*, *Episcopos*, & *Monachos* reddiderunt: factumque est imperium *Christianum*, & p. 491. magni habitæ sunt gentes, quæ huic religioni nomen dederunt, è *Christianis*, *Francis*, *Russis*, *Syris*, & *Armenis*; ac eo redacti sunt tam melioris *rum sub Cayuco res secundæ* sortis, quàm è plebe *Mogulenses*, aliique iis permixti, ut inter saluandum dicerent *BarechMor*, quod verbum est compositum *Syriacum*, denotans, *Benedic Domine*. Anno sexcentesimo quadragesimo sexto, pervenerunt *Soltan Rocno'ddin*, & *Bahao'ddin* *Interpres* in regionem *Rumæa*, cum bis mille equitibus *Mogulensibus*. Statuerat item *Vizier Shemso'ddin Asphahaniensis* assumpto *Soltano Ezzo'ddino* in aliquod è castellis mari adjacentibus se recipere, ubi manerent in *Moguli* mandatum] rebelles, donec quod sibi visum esset, faceret *Deus*. Quod cum *Falalo'ddino Kortao* viro probò notum esset, ille *Viziero Asphahaniense* prehensò ad *Bahao'ddinum* *Interpretem* mittens, ejus rei certiore ipsam fecit: ille ergo quosdam è *Mogulensibus* principibus misit, qui *Ikonium* profecti *Vizierum*, ad confutandum ibi ipsius opes & thesauri essent. adactum, interfecerant. Cumque *Bahao'ddinus* *Interpres Falalo'ddinum Kortao* convenisset, in hoc consenserunt, ut regiones inter duos fratres partirentur, essentque *Iconium*, *Aksera*, *Ancyra*, *Anatolia*, reliquæque provinciæ Occidentales *Ezzo'ddino*; *Casarea* verò, *Simas*, *Malatia*, *Arzengan*, *Arzenum*, *SenRum*,

Dyn. IX. *zen Rum*, aliaque provinciæ Orientales *Rucno'addino*: quini & *Ala'd-dino*, fratri minori, possessiones privatas assignarunt, quæ ipsi sufficerent. Monetam autem trium istorum nomine cudi fecerunt, scripseruntque, Reges † *Maximi, Ezz, & Rocn, & Ala*. Anno sexcentesimo quadragesimo septimo diem obiit *Turacina Chatun, Cayuc-Chani* mater. *Cayuc-Chan* igitur locum istum * pertæsus, inde discessit, in regiones occidentales contendens; cum autem in partes *Komestecia*, inter quam & *Bisbaleg* quinque sunt stationes, pervenisset, affecutus est eum vitæ terminus, nono die *Rabia* prioris. Uxor igitur ipsius, nomine *Ogul Ganmish*, misso ad *Batum* nuntio ipsum rei certiores fecit, ipsaque in partes * *Kutak & Imil* transiens, locum ubi primò commoratus fuerat *Cayuc* permansit: quò ad eam legatum misit *Sarkutni Bigi Tuli Chani* Uxor, Dominarum tunc temporis maxima, ipsam consolatum, qui & ipsi vestes & alia munera attulit. Eodem *Batu* è regionibus suis Borealibus profectus, in Orientem contendit, ut conveniret *Cayuc Chanum*, qui ut ad se veniret instanter petierat: at cum ad locum *Al Akmak* dictum pervenisset, qui ab urbe *Kaialik* octo stationibus distabat, ibi morte *Cayuc Chani* auditâ, substitit; & misso ad *Ogul Ganmisham Cayuc-Chani* uxorem nuntio, ipsi permisit ut regnorum administrandorum curam gereret, donec publico consensu declararetur quis imperio capessendo idoneus esset. In omnes etiam partes misit ad Filios, Socios, & Principes convocandos. Eodem anno profectus *Rede Frans, Francorum* Rex, in provincias *Egyptiacas* contendit, & conflata copiarum suarum quâ equitum quâ peditum † magnâ multitudine, iisque in unum collectis è patria sua cum maximis opibus & apparatu splendido profectus, *Accam* appulit, ubi per omnes regiones maritimas dispersi sunt ipsius socii. Cumq; refocillati essent, ad ipsû collectim confluentes mariq; *Damiatâ* abeuntes, ipsam sine molestia ac pugnâ occupârunt. Incolæ enim ejus *Francoru* viribus, multitudine, & apparatu summo, auditu acceptis, famâ ipsorum territi inde sine impedimentis migraverant: accedentes ergo ad eam *Franci* militibus quidê vacuam invenerunt, at non rebus ad victum necessariis destitutam; illâ ergo ingressi quicquid ibi facultatum erat, obtinuerunt. *Al Malec Al Saleh* fil. *Al Malec Al Cameli Egypti* Dominus tunc temporis in Syria fuit, urbem *Hemesam* obsessam tenens, at audito *Francos Damiatam* occupasse

647
* al. pro in-
fausto ha-
bens.

Cayuci obi-
tus.

* al. *Kuyak*
& *Abbat*.

Regis Fran-
cia in E-
gyptum ex-
peditio.

P. 493.

Damiata
capta.

occupasse, *Hemesa* discedens summa cum festinatione in provincias *Dyn. IX.*
Egyptiacas contendit: in viâ verò ægrotavit, cumque *Mansuram*
 pervenisset, accidit ei in femore morbus, quem Medici Gangræ-
 nam vocant; ingravescentēque malo, donec in Sphacelum abi-
 ret, qui membri omnimoda mortificatio est, illud præciderunt
 ipso adhuc vivo: Interea temporis, dum hujusmodi mala perpete-
 retur, ad eum venerunt *Damiasæ* præfecti, qui eam in fugam dati
 deseruerant. Cum ergo ipsi nuntiatum esset quid fecissent, ipsos sc:
 inde fugisse, nullo commissio prælio aut pugna, graviter illud ferens
 in crucem agi iussit; fuerant autem quinquaginta quatuor Principes
 qui omnes uti se habebant vestibus suis, balteis, & foccis induti,
 suspensi sunt. † Die crastino è vivis excessit. Imperii autem rebus p. 494.
 administrandis præfectus est *Emir Ezzeddin*, qui *Turcomannus* *Alsalebi*
 audit, *Mamlacorum* [i.e. mancipiorum] *Turcarum* maximus: qui in *Egypti* re-
 gis obitus.
 omnibus quæ suscepit negotiis rem derulit ad Concubinam *AlMa-*
tec AlSalebi defuncti, *Shajroldorr* appellatam. Fuit illa *Turca*, ad-
 modum sagax, cui nec inter mulieres formâ, nec inter viros animi
 constantiâ par fuit. Inter hos convenit, ut *AlMalec AlMoad-*
dham, filium *AlMalec AlSalebi*, regno præficerent. Erat ei tunc
 temporis sedes, *Hesno'lcaspha* in *Diar Becro*: illum ergo misso nun-
 tio accersiverunt, ut ad se accederet invitantes: & in provincias *Al-*
gyptiacas sine mora accedentem inaugurârunt, atque in ipsius verba *Almoad-*
dham Rex
Egypti.
 iurantes, patris sui regnum ipsi tradiderunt: Anno sexcentesimo
 quadragesimo octavo *RedeFrans* circiter bis mille equitum exerci-
 tum versùs *Mansuram* misit, exploratum quas haberent vires *E-*
gyptiis, quibus occurrit pars quædam exercitus *Moslemitici*, sed
 post leve prælium in fugam coram ipsis versis *Moslemiis*, ingressi
 unt *Franci Mansuram*: at non multum inde commodi percepe-
 unt; nam cum in platearum angustias pervenissent, populus contra
 os lapidibus, lateribus & pulvere pugnârunt, nec poterant equi
 fororum grandiores per angiportas discursitare. Fuit autem dux
 exercitus *Moslemitici Phachroddin Othman*, appellatus *Ebn Saif*,
 us ex *Egyptiarum* principibus, senex ætate provectus; hunc
 ranci, dum in balneo barbam tingeret, circumdatum † ibi interfe- P. 495.
 runt: & ad *RedeFransam* reversi, illi quid ab ipsis cum exercitu
 o & urbe præstitum fuerat, renuntiârunt; unde acta sunt ipsius,

Dyn. IX.

& qui cum ipso erant Patriciorum desideria, putantium si extra *p*arietes in campis concurreretur, futurum ut nihil contra ipsos possent *Moslemii*; aciebus ergo instructis cum iis profectus *Aegypti* continentem petiit. Se autem reprimentes *Aegyptii*, donec transissent *Franci* rivum è *Nilo* [derivatum,] * *Ashimun* appellatum, qui duas interjacet continentes, viz. *Damiata* & *Al Mansura*, deinde adversus ipsos prodierunt, & concurrentibus exercitibus utrinque acerrimè pugnatum est: at praelii exitus is fuit, ut victi *Franci* in fugam turpissimam darentur; cùmque impediret rivus prædictus, quo minus evaderent, & se salvos facerent, magna ipsorum multitudo submersa est, cæsis aliis, quin & Rex *Rede Frans* unà cum multis ex amicis & magnatibus suis captus est. Cùm autè jam in potestatem *Al Malec Al Moaddhemi* pervenisset *Francorum* Rex, dixerunt ipsi *Mamluci* minores ipsius coætanei, videmus omnia penes *Shajro' l Dorram* & Principes esse, neque tibi de regiâ potestate quicquid præter nomen esse, quod si in castello [tuo] esses, meliore statu esses, quàm dum *Aegypti* Dominus es, at imperium penes alios: nec alia hujus rei causa est, quàm quod tibi ipsis opus sit ad *Francos* oppugnandos, præter quos nullus est tibi hostis. Sententia ergo nostra est, ut cum Rege isto, & qui cum eo sunt Principibus, pacem ad temporis, quod tibi visum fuerit, spatium facias; neque enim ille tibi in aliquo quod volueris adversabitur, si ipsum bene tractaveris, vitamque ei concesseris, acceptis tnummis & gemmis, quæ ipsi *Damiata* sunt: ita tibi *Damiata* deditâ statim abiturus est, & ipsius sectæq; ipsius noxâ liberaberis, simulque securus à Principibus eris, neque exercitui servire [cogaris,] sed in regno tuo quem visum tibi fuerit retinebis, quem minus gratum habueris, amovebis. Propendens ergò *Al Moaddham* in ipsorum sententiam, & consilium probans, negotio cum *Rede Fransa* transacto, ipsum prout sibi visum est ad jurandum adegit, *Emir* primariis in aliqua rerum istarum haud consultis. Illi ergo quid ageretur perspecto, & animum *Al Moaddhami* ab ipsis alienatum esse compertum habentes, quidque ipsis facere statueret, irâ conciti in ipsum insilierunt. Iple verò fugiens in turrim quandam ligneam, quæ ibi fuit, ascendit, cui illi ignem intulerunt; qui cùm ad ipsum pertingeret, eumque adureret, se in *Nili* rivum coniecit: illi verò accedentes sagittis eum in aqua petierunt, adeò ut & submersus & vulneratus

Franci vi.
ti & Rex
captus.

p. 496.

Al Moaddham suorum infidias petiit.

vulneratus periret. Consensu autem facto *Turcarum* Principes præfecerunt sibi Principem ex ipsorum numero, *Ezzo'ddin AlTurcomani* cognominatum; & ad *RedeFransam* accedentes, denuo ipsum Sacramento adegerunt, cumque se millies mille aureis, & *Damiatæ* leditione redemisset, dimiserunt. Deinde *Turcomannus Mansuræ Mesram* profectus, *Alexandriam* Emiro cuidam *Turca* nomine *Phaes Akiai* assignavit, & *Shajro'lDorram* in uxorem duxit: fuitque *Ægypti* regnum in ipsorum potestate. *RedeFrans* autem cum *Damiatam* pervenisset, familia sua, & qui è sociis ipsius reliqui fuerant acceptis, inde discessit, urbe *Moslemis* redditâ. Ipse verò *Acca* commoratus, cum t urbe *Casarea* restaurata, & resecta, in P. 497: a quosdam, qui ipsam incolerent, collocasset, in patriam rediit. *AlTurcomanno* autem provinciis *Ægyptiacis* præfecto, rerum summa penes *Shajro'lDorram* fuit, quæ nihil illi agendum permetteret, nisi quod ex sententia suâ procederet: quod cum ille indignè ferret, nec sustinere posset, ipsam è medio tollere statuit; quo percepto illa ipsum prævertit, ei faciens quod ille ipsi facere voluerat, *Mamlucis* junioribus in ipsum incitatis, qui die quodam quo balneum ingressus esset, cum aquam capiti ipsius infunderent, quo lavaret, cultris vulneratum occiderunt. Dicunt alii ipsos caput illius aquâ intra balnei lacum, donec eâ obrutus suffocaretur, immerxisse. Juben- tque *Shajro'dorra* ut eductus sepeliretur, eductum domi [suæ] se- pelierunt. At cum hoc ad *Emiros* magnos delatum esset, gravèq; pps visum esset quod fecerat, ipsam adorti interfecerunt, atque in ossam projecerunt; ubi à canibus devorata est. E se autem quen- lam, nomine * *Kutuzum*, sibi præfecerunt; in cujus verba jurantes * al. *Kub- Regem* eum constituerunt, & *AlMalec AlModhafferum* cognomi- zum. nârunt. *Mamlucis* verò provinciis *Ægyptiacis* potitis *AlMalec Al- AlModhaf- Naser Halebi* Dominus cum equitibus solis *Damascum* contendit, fer Mam- namq; ab incolis sibi deditam occupavit, ibiq; commoratus regni sui lucorum Rex. sedem habuit. Deinde mittentibus ad ipsum è *Mamlucis* quibusdam ex *Ægypto*, [petentibusque] ut ad ipsos accederet, quo *Ægyptum* ipsi in manus traderent, instructo exercitu in provincias *Ægyptiacas* *AlNaseri* ter instituit, ut eis, quemadmodum *Damasco* potitus fuerat, potire- *Ægypti* re- tur. *Turcarum* autem *Emiri* hoc audito properè ipsi obviam cum gnium affe- opis suis progressi, *Damascenis* † in partibus *Gazza* occurrerunt, p. 498: etisque

Dyn. IX.

eosque victos in fugam verterunt; adeò ut *AlMalec AlNaser* spe frustratus, & iacturam passus, reverteretur. Eodem anno *Badro'ddin Lulu* occupatâ Insulâ *Bani Omar*, Dominum ejus *AlMalec AlMasud* filium *AlMalec AlMoaddhami*; è familia *Atabeg Zengli*, captum & lintriculo impositum *Mauselam* misit: cùmque ei cujus curæ commissus fuerat, in mandatis dedisset, ut noctu ipsum in *Tigrim* projiceret, ipsum submerferunt; perhibentes illum se in aquas coniecisse ipsis dormientibus, nec animadvertentibus quid faceret. Eodem congregati sunt filii Regum & Principes *Mogulenses*, adveniente è finibus *Karakurma Muncasâ Ebn Tuli Chan*: *Siraman* autem reliquique nepotes, & *Kaani Chatuna* [i. e. Dominæ seu uxores *Kaani*,] *Kankurtokaium* miserunt manu sua subscribentes, se illum sibi Legatum constituisse, cùmque *Batu* filiorum natus maximus fuerit, penes eum arbitrium esse, se quod ipsi visum esset gratum habituros. At *Ogul Ganwish Chatun Cayuc-Chani* uxor, & qui cum ipsa erant filii Regi, ad obsequium *Batu* præstandum venientes: unico tantùm die apud ipsum commorati, ad Ordas [castra] suos redierunt; Principem è suis quendam, nomine *Timur Nowain*, sibi vicarium constituentes: cui permiserunt, ut ei in quod totus cœtus conspiraret, assensum præberet, quod si sententiæ non congruerent, nemini morem gereret, donec quomodo se res haberet ipsis indicasset. *Fogatai* autem & *Muncaca*, reliquique qui aderant filii, nepotes, & Principes, postquam aliquot diebus hac de re deliberassent, rem totam *Batu* arbitrio commiserunt; quòd is eorum qui in conventu aderant, maximus & prudentissimus esset. Ille triduo post rem sibi permissam, † Rei, inquit, huic tantæ suscipiendæ non est è nobis, qui undiquaque idoneus sit præter *Muncacatum*. Cui sententiæ accedentes omnes, eum in folio Regio collocârunt, *Batu* cum reliquis filiis & satrapis ei genibus flexis obsequium pro more præstantibus: deinde singuli in loca sua reversi sunt, hoc pacto ut anno sequenti convenientes concilium magnum facerent, cui interessent è filiis & satrapis qui jam non adfuerant. Anno sexcentesimo quadragésimo nono, tempore verno, accesserunt maxima filiorum pars, viz. *Barca Ogul*, et frater ipsius *Baka Timur*, et ipsorum patruus *Alfatai* Major, Principesque maximæ notæ à *Fingia Chani* Orda; qui die nono *Rabia* posterioris, nudatis capitibus, balteisque in humeros re-

jectis

jectis *Muncacum* in solium Regium evectum *Muncaca Kaanum* Dyn. IX.
 nominârunt, novies in genua sua procidentes. Erant illi tunc tem-
 poris septem fratres, *Kobla, Hulacu, Arig Buga, Muca, Bujoc, Sabcu,*
Sunitai: his ita collocatis, ut à dextra ipsius considerent, *Chatuna*
 Principissæ] à sinistra, septem dies lætitiæ indulserunt. Dúmque
 illi lætitiæ & hilaritati operam darent, advenientes *Kadgan Ogul*, &
 ipsius ex fratre nepos *Malec Ogul*, & *Kara Hulacu*, congratulationis
 iura & debita officia præstiterunt. Totus autem coetus *Ogul Ganmi-*
ham, Cayuci Chani conjugem, ejusque filium † *Chawajah Ogulum*, p. 500.
 ipsorumque Principes expectabat, è quibus nemo adhuc pervenerat.
 Anno sexcentesimo quinquagesimo *Ogul Ganmisha* ipsiusque affec-
 tum exercitibus suis versùs *Muncacai Chani* Ordam iter ingressi sunt,
 copiis ipsorum præfectis *Siramano & Nakuo*. Cùm autem jam pro-
 pè accessissent, accidit ut cuidam è *Muncacai Kaani* Orda, eorum
 qui Regum filiis feras alerent, aufugeret Leo, quem quæsitum profe-
 ctus dum montes & deserta pererraret, transiens per *Siramuni* ex-
 ercitus partem in puerum incidit, cui ruptum esset plaustrum, ipseq;
 iuxta illud sederet; cùmque Leonum curatorem prædictum transe-
 ntem conspexisset, ipsum inclamavit, ut sibi opem ferret ad plau-
 strum suum reficiendum, qui ipsi annuens equo descendit, & cum
 eo plaustro restituendo manum admovit; conspectisque armis me-
 lio plaustrum abditis puerum de re sciscitatus est; cui ille, Quàm ob-
 iviosus es, inquit, quasi è nobis non esses? An te latet omnia quæ
 nobis sunt plaustra instar hujus armis bellicis referta esse? Ille ergò
 hoc cognito, à Leone, qui aufugerat, quærendo destitit, dièque uno
 rium dierum iter conficiens ad suos reversus, quid sibi visum atque
 audium fuerat, retulit. Jussit ergò *Muncaca Kaan Moncesarum*
 um duobus equitum millibus ad ipsos accedere, & quid apud eos
 ei esset explorare. Qui cùm profectus, ipsis narrasset quid de illis
 relatum fuerat, illi haud sui compotes, metûque affecti, nihil aliud
 potuerunt, quàm ut se ei quod de ipsis statueretur, submitterent.
 Adductisque eorum tam magnis † quàm parvis, & quæstione habitâ p. 501.
 riminis rei peracti sunt, & morte qua digni fuerant multati, ac di-
 tributi exercitus eorum inter filios & satrapas. *Muncaca Kaan* au-
 tem jam à rebellium negotio liber, ad exercitus in ordinem redigen-
 los, regnâque stabilienda animum applicans, *Chataia* regiones à fi-
 nibus

650

Dym. IX.

nibus *AlMiri* usque ad *Salicainum* & *Tancutum* & *Tebbatam Koblai* *Ogulo* fratri suo assignavit; regiones occidentales fratri suo alteri *Hulacu*: regionibus Orientalibus à *Fihuni* ripa usque ad terminū regionū *Chataia AlSahab AlMoaddhamum* [Dominum maximum] *Yalmajum* & filium ipsius *Masud Begum* præfecit; regnis *Chorasani*, *Mazenderani*, *Indostani*, *Eraki*, *Persia*, *Carmania*, *Luri*, *Arrani*, *Aderbijani*, *Gorgestani*, *Mausela* & *Syria Emirum Argun Agaum*; statuitque ut opum dives quisque in regione *Chataia* annuatim quindecim aureos penderet, tenuioris sortis quisque aureum unum, in regione *Chorasani* dives annuatim decem aureos, pauper unum: utq; è pascuis ubi pascerentur animalia quadrupedia, quæ *Koijur* vocant, ab unoquoque cui unius generis centena essent pecorum capita caput unum sumeretur, ab eo cui centum non essent, nihil; quin & devotos & religiosos, sive *Ethnicos*, sive *Christianos*, vel *Mohammedanos* omnibus tributis, pensionibus, & oneribus publicis immunes esse jussit. Eodem anno, qui *Alexandri* millesimus quingentesimus & sexagesimus tertius fuit, *Hatem Armenorum* Rex ad obsequium *Mungaca Kaano* deferendum iter instituens, Eucharistiâ, feriâ quinta Pascatis, sumptâ, die Veneris Passionis ab urbe *Sis* discessit, & cum Legato quodam suo profectus est incognitus, adscito habitu servi cujusdam manūque equum ductitium tenens, quem post Legatum trahebat; metuens à *Rumaorum* Rege. Legatus autem quocunque accederet vel quacunque transiret è ditionibus *Rumaorum*, prædicabat se à Rege *Hatemo* missum, quo ipsi tuti itineris literas à *Mungaca Kaano* acciperet, à quo datâ fide, ipsum ad eum accessurum. Narravit mihi Rex *Hatem*, cum ipsum in urbe *Tarso*, biennio post ipsius à *Mungaca Kaani* obsequio reditum convenissem, [hanc de se historiam.] *Casaream*, inquit, et *Siwasum* cum Legato pertransii, nemini incolarum cognitus; at cum *Arzenganum* ingressi essemus, propola quidam qui apud nos commoratus fuerat, me cognitum habens, Si hi, inquit, oculi mei sunt, hic Rex *Sisi* est, cujus verbis auditis, conversus Legatus alapam mihi impegit, Tūne, inquiens, abjectissime homuncio, Regibus similis es? Ego verò alapam patienter tuli, ut à me suspicionem ejus, qui verum suspicatus est, amolirer. Anno sexcentesimo quinquagesimo primo, *Hulacu IlChano* à partibus *KaraKuram* in regiones occidentales iter instituente, misit *Mungaca*

p. 502.

Hatem Rex*Armenia*

ad obsequi-

um *Mogul-*

ensi præ-

standum

incognitus

proficisci-

tur.

*Hulacu Il-**Chano* in

regiones

occidenta-

les expedi-

tio.

Muncaca Kaan cum ipso ex exercitibus è singulis denis duos, unâ. Dyn. IX.
 ue fratrem suum minorem *Sontai Ogulum*, & ex parte *Batui* † * *Ilgai* p. 503.
Ebn Sabkanum, & *Kutar Ogulum* & *Kulium* cum copiis *Batui*; ex * al. Bolgan
 parte *Fogatai Tatudar Ogulum Ebn Buchi Ogul*; ex parte * *Fihacan* kan & Butar
Zigi Baka Timurum cum exercitû *Awaritarum*; ex partibus Cha- Ogulum &
aiæ mille familias eorum qui machinas bellicas conficiebant, & Kurium.
 nstrumentorum bello idoneorum parandorum periti erant. * *Tur-* * al. Fen-
aram præfectus erat * *Caid Baka Bawargiensis*, *Hulaci* Legatus in Or- * al. Baze-
la Muncaca Kaani filius ipsius *Fumagar*; quod scil. mater ipsius * al. Cabad
Chatunorum [Dominarum] patris ipsius *Hulaci* maxima esset: secum Buk.
 utem una accepit filium suum natu maximum *Abakam*, alterumque
 nomine * *Tasiman*; & è *Chatanis* [Dominabus] magnis * *Dukuz Cha-* * al. Tas-
unam, fidelem, *Christianam*; & *Alfai Chatunam*. Anno sexcente- merun.
 imo quinquagesimo secundo venerunt alii post alios legati, postu- * al. Kur.
 atum ut *Soltan Ezzo'ddin Rumea* Dominus se in *Muncaca Kaani*
 obsequium præsentem sisteret. Ille igitur apparatu facto profectus
 est, donec ad urbem *Sivasum* perveniret; at audito Principes in fra-
 trem suum *Racno'ddinum* affectu propendere, velleque ipsum Regno
 præficere, properè *Kuniam* [Iconium] reversus, fratrem suum na-
 tu minorem *Alao'ddinum* misit, scriptis per eum literis in quibus
 ait, Fratrem meum *Ala'ddinum*, qui non minus quam ego Rex
 est, misi, ipse vero venire non potui, quod *Atabeg* & *Tutor* meus
Falala'ddin Kortai mortuus est: quin & à tergo mihi hostes sunt
 occidentem, † quorum metu ubi liberatus fuero, aliàs accessurus p. 504.
 sum. *Ala'ddin* vero profectus in via mortuus est, nec ad Ordam per-
 venit. Statuerat autem *Ezzo'ddin* fratrem suum *Rucno'ddinum* è
 medio tollere, quò à maleficio ipsius tutus esset. Quo perce-
 xto Principes ipsum fuga sibi consulere compulerunt, vestibis
 aliqui cujusdam pueri ipsum induentes, imposito capiti ipsius alveolo
 in quo erat cibus; atque è palatio & arce abduxerunt inter pueros
 quosdam, qui domum quandam edulia deferabant. Egressumque equo
 impositum deduxerunt donec *Casaream* pervenisset, ubi ad eum con-
 gregatâ principû turbâ exercitum conflatunt, & *Iconium* versus con-
 tenderunt bellum. *Ezzo'ddino* illatû: qui cum copiis quæ apud ipsum
 fuerant contra eos prodiens, victos in fugam dedit, & *Rucno'ddinum*
 fratrem suum cepit, quem in castro *Dawalu* vincum detinuit. An-

Dyn. IX. no sexcentesimo quinquagesimo tertio, ad *Soltanum Ezzeddinum*
 venit *Bayejū Nowaini*. Legatus, locum in quo hybernaret petens:
 quoniam in regione *Mugan*, ubi hybernarat, *Hulaco* jam hybernandum erat. Noluit autem *Soltan* in hoc ei annuere, ipsi inhians, utpote quem ab *Hulaco* fugere putaverat, contractisque copiis bellum illi intulit, juxta *Chano'l Soltan*, inter *Koniam* [i. *Isoniam*] & *Al-Seram*: at victus fugit, in interiores regni sui partes se recipiens. *Bayejū* ergo fratrem ipsius *Rucno'ddinum* e carcere eductum, omnibus *Rumaeorum* ditionibus praefecit. Eodem anno perveniens Rex
 p. 505. *Hasem* patriam suam ingressus est primo die *Ilul*: † venerat autem in *Bayejū Nowaini* comitatu. Eodem, mense *Shaabano*, *Hulaco* in urbis *Samarkanda* pratis castra metatus ibi quadraginta dies commoratus est: ibique vitam terminavit frater ipsius *Sontai Ogal*, qui & nuntiata est ipsi mors fratris alterius in finibus *Balador*: turbatus est ergo ei animus ob binos hos casus. Poerò ad ipsum accesserunt *Amir Argun* & magnatum *Chorasani* plerique, qui sumptis animis atque *Fibonis* transierunt. Fuit enim tempus hybernorum, valde frigidum: nec discutiebantur nubes, nec desinit cadere *hi* istis impartibus, donec Sol signum Arietis Ingredederetur. Jussit autem Princeps cum exercitibus suis *Molbeditarum* [*Schismaticorum*] castra aggredi. Fuit tunc temporis *Ismaelitarum* Dux *Rucno'ddin Chuz-Shah Ebn Ala'ddin*: qui quinque e castris suis, in quibus non erat contra obsidionem apparatus, demolitus est. Antequam autem nuntius *Hulaci Kafranum* perveniret, jam ceperat *Caidbuka* castrum * *Shah-diz* & tria alia ex ipsorum castris. *Il Chano* autem * *Abasabadum* perveniente misit *Rucno'ddin* obsequii specie puerum septem circiter aetate annorum, quem filium suum esse dixit. Nec latuit *Hulacum* ipsius commentum; quod tamen dissimulans puerum amorem & honorem exhibuit, deinde eum ad ipsum remisit. Post pacti autem hujus supposititii reditum ad *Rucno'ddinum*, fratrem suum *Sbiran-Shahum* misit cum trecentis viris ipsum comitandi gratia:
 p. 506. † quos trecentos *Hulaco Famalabadum* in ditione *Kazwini* misit, fratre ipsius nuntium ad ipsum delatum misso, viz. Ut nisi intra quinque dies ipse se in ipsius obsequium praesentem histeret castrum suum muniret, seque bello pararet. Ille autem Legatum misit, qui diceret, Ipsum egredi non audere metu assedarum qui cum ipso in castris

Rucno'ddin
Molbeditarum Prin-
 cepts.

* al. *Shah-diz*.

* al. *Ayasabadum*.

astro essent, ne in ipsum impetum facerent; ubi autem opportunitas Dyn. IX:
 ē nactus esset, venturum. Sciens igitur *Hulacu* ipsum moras captare,
 & de tempore in tempus procrastinare, decimo quarto *Shawali*, an-
 ni sexcentissimi quinquagesimi quarti, * *Bishcamo* profectus, juxta * al. Benfa.
 astrum ē regione *Al Maimun-Dara* castra posuit; & trecentos gala.
Molheditas illos, qui *Famalabadi Kazwini* erant, clam interfici
 iussit: unde proverbii occasionem sumentes *Kazwini* incolæ, si quis
 interfectus fuerit, dicunt, *Famalabadum* missus est. Ubi autem com-
 pexit *Rucno'ddinus* appropinquasse *Hulacum*, misso legato dixit,
 Non alia fuit mihi moras trahendi causa, quam quod de adventu ipsi-
 us felici minime certus essem; jam verò hodiè aut cras descen-
 surus sum. Fuit nox ista, nox Natalis. Cum autem prodire statue-
 at irruentes in ipsum *Molheditarum* pertinacissimi, adortique
badarenses egredi non siverunt: quâ de re cum ad *Hulacum* nun-
 tio misso ipsum quam rebelles essent certiore fecisset, iussit ille,
 & aliquandiu ipsos blanditiis demulceret, sibi ab ipsis cavens, quo-
 unque autem modo aliquem egrediendi modum inveniret, licet
 el habitu simulato: † principibusque in mandatis dedit; ut cincto p. 507.
 astro machinas bellicas disponent, eisque ex *Ismaelitibus* qui ipsos
 oppugnarent pugnam inferrent. Dum igitur pugna cum *Mogulen-*
bus occupati essent *Molhedita*, prodiit *Rucno'ddin* cum filio iisq; quos Rucno'ddin
 maxime charos habuit *Hulaco* se submittens, & pudorem, imò poe- Hulaco se
 nitentiam præ se tulit, quæ tempore præterito flagitia & scelera pa- dedit.
 raverat agnoscens: complexi autem sunt eum benigni *IlChani* favo-
 res, adeo ut quæ in *Rucno'ddino* fuerat anxietas & metus, in secu-
 ratem & lætitiâ verterentur. Illi ergo qui in castris erant, per-
 cepto quid securitatis & honoris Domino suo contigisset, castris de-
 dito * ibi confederunt: eique demoliendo operam dederunt *Mo-*
nuleses, qui omnia præterea castra, quæ in ista valle erant, cepere. * al. ex eo
 Tisus est etiam legatus ad præfectum castelli *Almuti*, ut Domini descende-
 ni exemplum secutus se obsequentem præberet, castrumque dederet. runt.
 Ille autem contumax persistit, donec eò accedente * *Balgai Ogulo*, cum * al. Balgai.
 magna militum turba, securitate petita illud dedens ex eo exiret
 ubi finem mensis *Dulkaada*, anno prædicto. His temporibus ac-
 cedens *Shemseddin*, castrorum *Kabestani* præfectus, mandatum ac-
 cepit; unaque cum ipso ierunt *Rucno'ddini* socii ad demolienda

Dyn. IX. omnia quæ ibi essent castra, ea autem ultra quinquaginta castra munita
 * al. Cerd-erant: quæ ceperunt & subjugarunt, duobus exceptis, viz. * *Caz-
 tab & dhacuh & Lamshir*, quæ haud statim, [imò] non nisi post † bienni-
 p. 508. um capere poterant. Accedentes etiam *Dailami* magnates ea lege
 pacem cum *Mogulensibus* fecere, ut castra sua demolirentur. Me-
 dio mensis *Du'lHajja Hulacu* ad Ordam in partibus *Hamdana* re-
 versus, *Rucno'ddinum* cum filiis & uxoribus suis *Kazwinum* misit.
 Anno sexcentesimo quinquagesimo quinto, *Rucno'ddin ChuzShah* ab
Hulacu petiit ut ipsum, quò *Muncaca Kaano* obsequium deferret, mit-
 tere vellet: quod ille probans ipsum novemque ex ipsius sociis,
 una cum legatis misit. Cum autem ad urbem *Bocbaram* pervenis-
 sent, cum legatis contendens maledictis eos incessit, ob quæ ipsi
 in illum odium conceperunt. Cum ergo *KaraKuramum* pervenis-
 sent, *Rucno'ddino* accedendi venia haud concessa est, prodiiitque à
MuncacaKaano ad eum mandatum [hujusmodi,] Oportet ut in pa-
 triam tuam reversus præfectos tuos jubeas duo illa castella, * *Cazdha-
 cub & Camfar*, dedant, quæ ubi tradiderint, eaque dirueris, iterum ac-
 * al. Al-cedas, erit tibi; * *AlTalışmishî*, i.e. Honor & acceptatio. Hac ergo spe
Bacsmî rediit *Rucno'ddin*, sed inter eundem cum sociis qui cum ipso erant pe-
 riit: venitque ad *Hulacum* à *MuncacaKaano* mandatum, ut *Molheditis*
Molheditis penitus è medio tolleret, nec ullum eorum vestigium relinqueret.
 rum exter-
 minium.
 Misso igitur *Kazwinum KaraKaio Alyabtaftajio*, *Rucno'ddini* filios,
 & filias, fratres & sorores, cum omnibus *Molheditarum* copiis
 * al. Jcnja-interfecit: * *Utcuhana Nowain* etiam è subditis *Ismacitarum*, quasi
 bz. eorum congregandorum gratia, eductos duodecim mille, † omnes tru-
 cidavit, omnesque, qui à religionis suæ fundamentis desciscerent, è ter-
 P. 509. ra sustulit. Eodem anno *Soltan Ezzo'ddin*, misso ad obsequium *Hula-
 co* testandum legato, conquestus est de *Bayejn Nowaino* quod ipsam
 regno suo expulerat; Jussitque *Hulacu* ipsum & fratrem ipsum
Rucno'ddinum ditiones inter se partiri. Prodiens ergo *Ezzo'ddin*
Kuniam pervenit. *Rucno'ddin* autem cum *Bayejn Nowaino* in ipsius
 castra abiit. *Ezzo'ddin* verò sibi à *Bayejn Nowaino* metuens, servum
 * al. Togar-
 balabam. suum * *Taphalam* in *Malatia* & *Chartaberti* partes misit, ad conducen-
 dum sibi è *Cordis*, *Turcomannis*, & *Arabibus* exercitum. Servus
 igitur iste eo perveniens, *Sharfo'ddinum Ahmedem Ebn Belas*, è
 regione *AlHaccar*, nec non *Sharfo'ddinum Mohammedem Ebn Al-
 Sheikh*

Sheich Adi è regione *Mausela*, *Cordos*, accersitum misit, quibus ad ipsum accedentibus, *Ebn Belaso Malatiam*, & *Ebn AlSheich Adio Chartabertum* assignavit. *Ebn Belasum* verò non receperunt *Malatienſes* eò quod in *Rucno'ddini* verba juraverant: cumque ille malè ipsos tractaret, atque opprimeret, ut ferre nequirent, eò res rediit, ut socios ejus adorti tercentum circiter ex ipsis interficerent; ipse verò cum iis qui è sociis ipsum secuti sunt fugit, & pèr regionem *Klaudia* transeuntes *Monasterium* * *Madhik* incenderunt festo *Pal.* * *al. Marik.* *marum*; inde in *Amida* territoria transierunt, ubi ipsos affecutus *Miyapharekini* Dominus *Ebn Belasum* occidit, sociosque ipsius captivos fecit. *Ebn Sheich Adium* autem, cum *Chartaberto* profectus esset quò *Sultano Ezzo'ddino* se adjungeret, affecutus *Angurc* † *No-* p. 510.
wain ipsum eosque qui cum ipso erant interfecit. Deinde *Malatia* præfecit *Soltan Ezzo'ddin* virum fortem, audacem, *Ali Bahadur* appellatum; quem strenuitatem ejus timentes receperunt incolæ. *Ali* iste *AlAjaziis*, generi cuidam nefario *Turcomannorum*, qui in regiones excursions facientes incolas trucidarent liberòsque captivos abducerent, bellum inferens, Ducem eorum nomine *Juti Beg* captum in castrò *AlMenshar* incarcerationum detinuit; ipsorumque exercitus proſtigavit, adeo ut ab eorum nequitia tuti essent homines; paterentque viæ; commeatumque apportarent, ac paulisper eos anxietate sua liberavit Deus. At interea dum ob hoc lætarentur, ecce supervenit cum exercitibus suis *Bayeju Nowain*, qui eos qui castella tradiderant oppugnârunt, quò ea *Rucno'ddino* dederent; urbemque *Abolossainam* aggressi, ex incolis sex circiter virorum millia interfecerunt, foeminis filiisque & filiabus captivis abductis. Cum autem *Malatiam* accederent, *Ali Bahaduro Cachtam* fugiente, egressi sunt urbis incolæ *Bayeju Nowaino* obsequium deferentes cum variis munerum & donariorum generibus. Factum est hoc medio mensis *Ilul*, anno *Alexandri* millesimo quingentesimo sexagesimo octavo. Ipsi igitur in *Rucno'ddini* obsequium jurejurando adactis, inde discessit, postquam pecuniarum summam acceperat. *Rucno'ddin* autem *Malatia* servum quendam suum nomine *Phacro'ddin Ayazum* præfecit. At cum *Bayeju* è *Rumæ* finibus profectus esset, *Erahum* petens, *Malatiam* reversus est *Ali Bahadur*; cumque incolæ occlusis portis eum ingredi non permetterent, sibi à *Bayeju* metuen-

Dyn. IX

p. 511.

nienfur-
gimus.* al. sugge-
sta.

* f. officii

nomen,
Armorum
Iustrator.* f. & officii
nomen.* al. Bash-
basi.* f. & officii
nomen, Ex-
actor.* Al. Can-
virium.

* al. Ansu.

p. 512.

Theodorus
Græcorum
Imperator.

tes, eam aliquandiu obsidione clauxit; carbq; admodum pretio vendice
sunt in ea res, adeo ut † Salis * *Macac* quadringentis nummis agen-
teis veniret, tritici septuaginta: quo cum tædio afficerentur homi-
nes, nec quid machinarentur scirent, textorum aliorumque vul-
gus è portis urbis quandam nocte quadam apernerunt, quam *Ida-*
dur cum sociis suis *Tarcomannis* vi ingressus quosdam in * canes af-
cendere iussit, qui exclamantes dicerent, Princeps subditos, tam
Christianos quam *Mohammedanos*, securos esse iubet; unusquisque
igitur ad laborem suum & officinam suam proficiscatur, emendo-
que & vendendo operam det; quod enim illi dicendum est, ad Prae-
fectos spectat. Primo autem mane *Phacroddinum* *Ayaxum*, *Sol-*
tani *Rocno'ddini* seruum, prehensum in carcerem coniecit. *Sha-*
babo'ddinum * *Al Ared* equo vili impositum per *Malatiam* circunde-
xit, deinde morte affecit. Capistrumque suum unum collo * *Almo-*
ayen *Alaicad* * *Bashasi*, alterum canis collo alligans, ita per plateas
incedere coegit; deia collum ipsi præcidit. Poenis etiam * *Almofanf*
Rumæum *Alkafis* [i. e. sacerdotem] *Calofannem*, & filium ipsius
* *Cyr-yurium* & fratres ipsos *Basilium* & *Mamelem* affecit; omni-
que eorum facultates diripuit, deinde trucidavit. Tres præterea
Emiros, *Exari* *Shababo'ddini* * *Isu* *Cordi* filios, interfecit. Gravis
autem fuit *Malatia* & in ejus territoriis fames, adeo ut canes & feles
comederent homines, & pelles siccas quibus refarciebantur calci
aqua maceratas & coctas ederent. E sociis nostris quidam per villam
dictam *Baabdun* in territorio *Fabas*, quæ è ditionibus *Malatia* est,
transeuntes, † mulierum turbam in domo quadam congregatam con-
spexerunt, coram quibus mortuus erat extensus, & in manibus
ipsarum cultri, quibus carnem ipsius excinderent, eam assatam
convedentes: nec non foeminam, quæ in forno filiolum suum tor-
ruerat; cumque in ipsam irruissent vicini, juravit haud se illum in-
terfecisse, verum cum mortuus esset hoc se fecisse, ratam sibi eam
magis quam vermibus convenire. *Ali Bahadur* autem postquam
gravia hæc mala *Malatia* optimatibus intulerat, & ejus proceribus
poenas ignominiosas inflixerat, parum jucundam ibi vitam expertus
est, præ calamitatibus, exitio, & annonæ angustia, quæ passi sunt
incolæ. Ea igitur egressus se ad *Sultatum* *Exzoddinum* recepit:
Eodem anno ægrotavit *Theodorus* *Græcorum* Imperator in urbe
Nicia;

Nicia; cujus in famulatio fuit *Patricius* cui nomen *Michael*, cog- Dyn. IX.
nomen *Palaeologus*, i. Sermo antiquus: Græcorum siquidem Docti,
postquam *Franci Constantinopolim* cepissent, prædixerant, Regem
cujus in nomine concurrerent M & X è literis Alphabeti Græci,
Franci inde pulsas eam Græcis redditurum. *Theodorus* ergo Impe-
rator *Michael*em istum metuebat ne regno potiretur, atque in-
gravescente hoc metu ipsum in carcerem conjecit, vinctumque in
castro quodam in territorio *Thessalonicensi* detinuit: cum sine
culpa, cujus reus appareret, ipsum morte afficere non posset. Cum
autem morbo isto laboraret, *Patricium* quendam nomine *Gadinum*
misit, qui eum ad se adduceret. *Gadinus* verò iste ubi *Michael*em
convenisset, clam illi, Tu, inquit, Imperator es: sis ergo prudens,
& te mihi sine ulla omnino animi inviti specie dedas, quò opi- p. 513.
mones quas de te concepit Imperator tollantur. *Michael*em ergo,
ei hac in re morem gerentem, compedibus vinctum ad Imperatorem
adduxit; cui cum sisteretur flens magnam præ se mœstitiâ tulit,
adeo ut misericordia & tenero affectu erga ipsum commotas sit Im-
perator, eamque deosculatus sit; atque ipsi filii sui *Calo Joannis* Calo Jo.
educandi curam comitteret, (Puer tunc temporis filius ipsius pueru- annes.
lus) ejusque hac in re socium adjunxit Patriarcham *Arsenium*: deinde post
spatium tēporis diē obiit *Theodorus*, & in *Mônasterio Magnesia* sepultus
est. Fuit autem ei soror *Cyri Elena* dicta, cui gener erat, qui filiam
ipsius duxerat, *Muzalan* appellatus; quicum ad monasterium,
prætextu sepulchri Imperatoris visendi, cum profecta esset, ibi dies
aliquot commorati de Imperii negotio deliberarunt: atque
in hoc consenserunt ut manibus in *Michael*em, & quotquot in eadem
cum eo sententia essent, injectis, Pueri gubernandi curam susciperet
Muzalan. *Michael* verò, dolo eorum perspecto, contra eos quos-
dam è *Francorum* copiis, quos sibi obsequentes habuit, missos, ambos
interficere jussit, ubicunque tandem reperiros. *Franci* igitur *Mona-*
sterium ingressi, eos in Ecclesia, tempore precum vespertinarum,
perptos in frustra eo loci dissecuerunt, & in urbe *Nicia Michaelis* no-
men promulgarunt, dicentes *Græcè*, *Michael* δ̄ divinitus adjuce, Michael.
Michael Græcorum Imperator *Palaeologus*, Autocrator. Exinde *Michael* Palæolo-
gus.
in urbem *Niciam* profectus, Imperator salutat^{us} est per om-
nes istas regiones. Puerum autem *Calo Joannem*, Imperatoris
filium,

Dm. IX.

P. 514.

filium, † arce quadam inclasit, & *Patriarcham Arsenium*, qui ob hoc factum eum reprehendit, in exilium egit. Cumque imperio potius esset, nihil aliud animo velavit quam ut *Constantinopolin* caperet; quam semel aggressus, cum eam capere non posset, se continuit: donec orta inter *Venetos* & *Genuenses* in urbe *Acca* discordia, *Veneti* omnes *Constantinopoli* *Accam* proficiscerentur, opem sociis suis larum, cum ipsi urbis custodes essent. Quin & aliam struxit dolum, jubens sc. Præfectum castelli *Græcorum* *cajaldam*, ut ad *Baldwinum Francum*, *Constantinopolis* Dominam, scribens sic diceret, *Michael* iste Imperium *Græcorum* injuria invaluit; estque Tyrannus, in Domini sui familiam rebellis, mihi que invisus: Tibi magis quam illi convenit hoc castellum, cum sis tu Rex Regis filius, *Michael* autem iste rebellis quidam; si ergo ad me copias miseris, ego illud tibi traditurus sum. Opus est autem machinis bellicis, quas secum adductas erigant, quo pugnet atque impetus hostilis speciem exhibeant, sitque mihi quo me apud homines excusum, cum ipsam tradidero. His verbis deceptus *Baldwinus Francus*, cum eum vera dixisse antumaret, quotquot apud ipsum essent milites ad castellum illud misit: juxta quod confidentes machinis apponendis, sibi que ad pugnam parandis intenti erant. Interea *Michael* cum copiis suis, sinu *Constantinopolitano* trajecto, ad eam confedit: militibus jam vacuum, † atque inter eam et exercitum, qui apud castellum prædictum fuit, se medium interposuit. Cumque ipsi Pastor quidam portam quandam, quæ urbi fuerat, antiquam, cujus nullum apparebat vestigium nec à tempore *Constantini* aperta fuerat, indicasset, ea resectâ urbem noctu ingressi occuparunt. *Baldwinum* vero ejus Dominum consulto neglectui habuerunt, donec cum domesticis suis egressus in *Francorum* regiones, mari abiret. Spatium autem quo in *Francorum* manibus mansit *Constantinopolis*, annorum circiter quinquaginta trium fuit; deinde in *Græcorum* potestatem, sicut antea fuerat, rediit. Eodem anno mense *Shavalo*, *Hulacu* è finibus *Hamdani* versus urbem *Bagdadum* iter instituit. Eo autem tempore quo *Molbeditarum* castella obfideret, legatum ad *Chalisam Al Mostafesum* miserat, auxilia ab ipso petita, quæ cum mittere vellet, haud potuit, non permittentibus *Vicariis* & Principibus, cum dicerent, *Hulacu* vir astutus est & dolosus, nec auxiliis nostris indiget;

Constantinopolis
Latinis
crepta.

diget; sed hoc illi propositum est, ut *Bagdadum* viris vacuum reddat, quo eo facile potiatur: hujus ergo opinionis causâ à viris ad ipsum mittendis abstinerunt. Cum autem castella ista cepisset *Hulacu*, alio misso ad Chalifam legato ipsum quod auxilia sibi mittere neglexerat reprehendit. Vizierum ergo consuluerunt quid sibi agendum esset; qui respondit, Haud alia superest ratio quâ ut regem istum præpotentem placatum reddamus, opes, munera & donaria ipsi, ipsiusque amicis præcipuis largiendo. Interea autem dum ea quæ mitterent è gemmis, monilibus, vestibus, auro, † argento, servis, ancillis, mulis, & camelis, pararent, dixerunt *Dowaidar* minor, ejusque socii, Vizier equidem rem suam cum *Tasaris* agit, nos illis tradere cupiens; haud autem illi ut hoc faciat permittamus. Hac de causa multa mittendi munera consilium abiciens *Chalifa*, non nisi parum quid nullius pretii mittere voluit. Iratus ergo *Hulacu*, Necessè, inquit, est ut vel ipse huc accedat, aut unum è tribus mittat vel Vizierum, vel * *Dowaidarum*, vel *Soliman-Shahum*. Jussit ergo *Chalifa* ipsos pro-^{n. Officij}ficisci: at cum dicto ejus auscultare nolent, alios misit; veluti, *Ebnol* * *Fawzius*, & *Ebn Mohayi'ddinum*, qui nihil illi profuerunt.^{* al. Jo. d. tium.} Jussitque *Hulacu* *Bayeju Nowainum*, & *Sunjak Nowainum* ante se per viam *Arbela* progredi, ipse per viam *Holmani* iter faciens. *Dowaidar* autem *Bagdado* egressus juxta *Taacubam* consedit: at audito *Bayeju Nowainum* *Tigrim* transmississe, & ad latus ejus occidentale altra posuisse, ratus *Hulacum* ibi castra metatum esse, *Taacuba* pro-^{* E. Chelab;}fectus è regione *Bayeju* consedit. Porro *Mogutensium* Emisarii è *Chalifa Emiris* quendam, *Ibeg Al* * *Halebi* appellatum, obviam factum d *Hulacum* abduxerunt; qui ei hac lege ut verum diceret securitatem concessit, bonoque animo esse jussit. Hic exercitum præcedens his viæ Dux fuit: & ad amicorum suorum præcipuos scribens, Vestri, inquit, miseremini, & ut securitas vobis concedatur petite; n pares enim estis spissis hisce exercitibus. Illi vero responsum ipsi ddiderunt, literis ad hunc modum scriptis, † Quis est *Hulacu*, & p. 517: ræ ejus vires, contra familiam *Abbasi*? à Deo est ipsorum Imperium, nec prospero successu utetur quisquis illis adversatus fuerit. quod si *Hulacu* pacem vellet, nunquam *Chalifa* terram calcasset, nec ea grassatus fuisset; Jam verò, si pacem facere cupiat, *Hamdam* revertatur, nosque apud *Dowaidarum* intercedemus, ut Im-

Dyn. IX. peratori fideliam se supplicem sistat hac in re; qui forte *Hulaco* delictum condonaturus est. Quas literas cum *Hulaco* ostendisset *Ibeg*, risit ille; atque inde recordia ipsorum indicium fuit. Deinde *Dowaidar* audito *Tatares Anbarum* profectos esse, versus eos contendit, & *Suwijak Nomaini* exercitum obvium habens ipsos devictos in fugam vertit. Inter fugiendum verò occurrens ipsis *Bayej* *Nomain* eos redire coegit; omnibusque simul in *Dowaidari* exercitum impetum facientibus, cum acriter dimicatum esset, is fuit pugae exitus ut victo *Dowaidare* maxima copiarum ipsius pars interiret: ipse cum paucis quibusdam à focis ipsius elapsus *Bagdadum* ingressus est. Medio mensis *Moharrami* anno sexcentesimo quinquagesimo sexto ipso *Hulaco* ad portam *Bagdadi* confidente, *Mogulenses* intra diei ac noctis spatium ad partem Orientalem *Siham*, i.e. murum altum, extruxerunt; *Buka Timur* etiam, & *Suwijak Nomain*, & *Bayej Nomain* ad latus occidentale idem fecerunt: fossæque profunda intra *Siham* facta, machinas bellicas undiquaque versus *Bagdadæ* moenia posuerunt; quin & tormenta & pyrobolos disposuerunt. Fuit expagnationis initium vicesimo secundo mensis † *Moharrami*. Videns igitur *Chalifa* & virium suarum defectum & suorum debilitatem, *Dirani* sui præfectum, & *Ebn Darnasum* ad obsequium *Hulaco* defendendum cum parvi pretii muneribus quibusdam misit. (Dixerunt enim, si multa miserimus, dicet ille, Valde metu & timore perculsi sunt.) Dicenti autem *Hulaco* cur non accesserunt *Dowaidar* & *Soliman Shah*? *Chalifa* misso *Viziero Al Alkemie* respondit, Petisti tu è tribus unum: ecce misi jam tibi *Vizierum* qui eorum maximus est. Respondit *Hulaco*, Equidem cum in partibus *Hamdani* morarer, quemlibet horum trium petii, jam vero haud uno contentus ero. *Mogulenses* autem urbem vehementissime oppugnaverunt è regione turris *Ajamienfis*, *Buka Timur* à latere occidentali juxta hortum olitorum, *Suwijak Nomain* & *Bayej Nomain*, à parte *Nosacomii Adadiensis*. Jussitque *Hulaco* Sagittarios sagittis *Arabice* inscribere, *Armanos* [Primores,] *Aliadas*, Doctos, & summum quotquot se pugnae non immiscerent, tutos futuros, ipsos, cum uxoribus, liberis, & bonis suis, quas in urbem jecere. Cumque acriter contra *Bagdadum* undique pugnatum esset, usque ad diem vicesimum sextum mensis *Moharrami*, ceperunt *Mogulenses* moenia, initio facto

à turre *Ajamiensi*. Quin & fluvii ripam nocte dièque custodierunt *Dyn. IX.*
Mogulenses, invigilantes ne quis per eam descenderet. Jussit etiam
Hulacu ut ad se accederent *Dowaidarus* & *Soliman Shah*, quod ad
Chalipham, si ipsi visum esset † egredi, ut egrederetur, sin minus
 loco suo se contineret. Egressi sunt ergo *Dowaidar* & *Soliman Shah*,
 cum magnatum coetu: deinde è via rediit *Dowaidar*, prætendens se
 reversurum quo milites in angiportis & platearum angustiis delite-
 scentes cohiberet, ne *Mogulensium* quempiam interficerent. Reversus
 ergo cum die crastino exiret interfectus est. Plebs autem *Bagda-*
donfis Sharfo'ddinum Maragiensem & *Shohabo'ddinum Zengani-*
sem miserunt, qui ut in fidem reciperentur peterent. Videns ergo
Chalifa fieri non posse quin volens nolens egrederetur, copiam ab
Hulaco ad ipsum accedendi petiit: quo annuente egressus est quarto
 mensis *Safari*, una cum filiis & familia sua; jussitque *Hulacu* ipsum
 in porta *Calwado* sisti. Militibus autem *Bagdadum* diripere jam in-
 cipientibus, & ipse urbem ingressus ut *Chalifa* palatium videret,
Chalifam sibi sisti jussit. Qui cum adductus coram eo sisteretur,
 gemmas pretiosas, unionesque & margaritas discis impositas ipsi
 obtulit, quæ omnia *Hulacu* principibus distribuit. Vespero autem
 ad tentorium suum regressus *Chalifam* jussit foeminas omnes, qui-
 bus vel ipse vel ipsius filii usi fuerant, à cæteris segregatas seorsim
 collocare: quod cum fecisset, foeminae erant septingentæ; quas
 cum tercentum Eunuchis [ipsarum] famulis eduxit. Septem
 autem dies urbi diripiendæ insumpserunt: deinde gladium sustule-
 runt, & à captivis faciendis cessarunt. Die decimo quarto *Safari*
Bagdado discedens *Hulacu*, prima statione *Chalifam Mofta'semum*
 morte affecit, una cum filio ipsius medio & sex Eunuchis, † noctu.
 Filium ipsius natum majorem, cum multis ex ipsius amicis præcipuis,
 juxta portam *Calwadum* interfecerat: *Bagdadum* autem restaurandam
Dimani præfecto, *Viziero* & *Ebn *Dunuso* commisit. *Buka Timu-*
rum Hellam misit, ad ejus incolas tentandos nam ei morem gere-
 rent; necne, qui eò profectus, inde ad urbem *Waset* abiit, in qua
 per hebdomadae spatium magnam hominum multitudinem neci de-
 dit. Deinde ad *Hulacum* reversus est, qui tñ in *Siacu* substitit.

Bagdadum
à Tataris
capitur.

Cædes Mo-
stæmi
Chalifæ,
p. 520.

*al. Darnu-
sho.

*Famalo'd-
din Ebnol'
Kophti, Hi-
storicus.
* vel Me-
dicorum.*

p. 521.

*Nojmo'd-
din Nach-
jawanensis;
Philoso-
phus.*

E viris eximiis illustribus, qui intra hos annos floruerunt, fuit *Al-
Kadi AlAcram Famalo'ddin Ebnol'kophti* autor libri Historiæ *Sa-
pientum; qui *Kophti* (è *Saïdi Egyptiæ* ditionibus) natus fuit
anno quingentesimo sexagesimo octavo: adhuc autem puerulum
pater ipsius abduxit quo *Kaira Moazzia* habitaret; ubi & legere
& scribere, & humanioris literaturæ aliquid didicit. Inde in *Syri-
am* migrans *Halebi* commoratus est, ubi *Emiro, AlMaimun Alkafri*
appellato, socium se præbuit: atque hoc temporis spatio erudito-
rum coetui se adjunxit, è quorum colloquiis fructum percepit, at-
que eorum disputationibus doctus evasit. Deinde post *Emiri* præ-
dicti obitum domi sui se continuit, donec negotiis *Diwani* operam na-
vare coactus est tempore *AlMalec AlDhaferi*; cui muneri præfe-
ctus est ipsum nolens & fastidians. Mortuo igitur *AlMalec* rever-
sus est, ac domi suæ seclusus mansit à *Diwani* curis quietem ca-
ptans, animum uni lectionis & meditationis negotio intendens, ab
hominum consortio se subducens, solitudinis & secessus amans; a-
deo ut vix † cuipiam appareret, donec *AlMalec Alziz Vizieri*
munus in ipsum conferret, anno sexcentesimo tricesimo tertio:
quam dignitatem retinuit toto *AlMalec AlAzizi* tempore, nec non
AlMalec AlNasferi filii ipsius, donec è vita discederet decimo ter-
tio *Ramadani* anno sexcentesimo quadagesimo sexto. Ex hujus
temporis Doctis fuit etiam *Nojmo'ddin Nachjawanensis*, qui in rebus
laude dignis summe excelluit, magnæque peritiæ fuit in veterum
disciplinis. In patria sua Philosophiæ operam dedit, inde in exterarum re-
giones profectus easque obiens, in *Rumæ* ditiones pervenit,
ubi ad summas evectus est dignitates: deinde præfecturæ turbæ
& molestiam pertæsus, in *Syriam* profectus *Halebi* substitit, ab homi-
nibus subductus in domo quadam, quam ad habitandum compara-
vit, neminem adiens; hominibus autem eum adeuntibus donec ibi
moreretur. Valde propendit ad *Metempsychosin* adstruendam
sectam. Sunt illi stricturæ in Logicalia libri *Esharato* [indiciorum
Avicennæ;] quem etiam explicavit. Quin & *AlAphdal AlCho-
wanjium* defectus arguit, & falsa esse ostendit ab eo dicta in libro
AlCashph, de iis quæ conversionem propositionis contradic-
toriarum

riæ spectant, & subjectum extraneum & verum; & quod negat conclusionem minoris possibilis in figura prima, & conversionem negativæ universalis necessariæ in sui similem, aliâque ejusmodi. Ex eorum numero fuit etiam Medicus *Theodorus Antiochenus*, secunda *Jacobita*, qui *Linguarum Syriaca & Latina* peritiam *Antiochia* sibi acquisivit, ibidemque aliquas etiam è veterum disciplinis addidit. Deinde *Mauselam* migrans apud *Camalo'ddinum Ebn Tunes AlPharabii* & *† Avicenna* opera legit, *Euclidemque & Almagestum* resolvit. Inde *Antiochiam* reversus, haud diu ibi substitit, cum in se adhuc defectum scientiæ animadverteret; sed ad *Ebn Tunes* denuo se recipiens ad maturitatem perduxit quod crudum judicaret in scientia sua. *Bagdadumque* profectus solidam Medicinæ scientiam acquisivit, quæ de ea dispersa fuerant colligens, quæque fugerant indagans. Tum ad *Soltan Ala'ddinum* contendit, qui cum eum minus gratum haberet, nec benigne exciperet, in *Armeniam* profectus *Constantino*, Regis *Hatemi* Patri, operam collocavit: at nec eorum consortio delectatus, cum Legato quodam, qui ibi fuit, ad *Imperatorem* Francorum Regem accessit, à quo magna consecutus est beneficia, & munera accepit, qui urbem etiam *Camahiam* cum territoriis ipsi assignavit. Ille rebus jam bene habentibus, opibusque auctus patriam amicisque visendi desiderio accensus est: cumque veniam obeundi impetrare non posset, se continuit donec opportunitatem iactus, Rege in regiones Occidentales expeditione suscipiente, rebus suis compositis & facultatibus collectis navim, quam sibi ad sumam paraverat, conscendens, unâ cum famulis suis mari se committeret, Accæ oram petens. Inter navigandum autem ecce concitatus ventus eos in urbem conjecit, in qua & ipse Rex erat, ut eò appulerat: quod cum *Theodoro* nuntiatum fuerat, sumpto quod secum habuit veneno mortuus est, præ pudore non metu. Neque enim passus fuisset Rex talem virum morte affici. E Medicis etiam hujus temporis celebrioribus fuit *Ma'sud Bagdadensis*, qui *Ebno'l Kafi* audiit, Medicus solers & excellens. *Chalife Al-Mostafemo* operam collocavit, eique se privatim addixit, ipsius uxoribus, liberis, & peculiari famulatio medicando; & magnam apud ipsum dignitatem evectus est. Cum autem conzigisset *Bagdadi* quod contigit, ab hominum consortio subductus domi suæ

Theodorus Antiochenus Medicus.

P. 522.

340

sumpto veneno perit.

Ma'sud Ebno'l Kafi Medicus.

p. 523.

Dyn. IX.

suæ se continuit, donec moreretur, relicto filio suo *Garso'l Neemat Abu Nasro*. Porro fuit & *Abu Nasr* vir eximius, intellectu pollens, varia scientiarum genera callens, fundamentorum Geometriæ peritus, quique ejus difficultates solveret. Gracili autem corpore fuit, valetudinarius, pituitana continue tam ætate quâ hyeme utens; fuitque diæta ejus medicinale quid & modicum. Mortuus est ætate jam ad senium vergente.

Isa Bagdadensis medicus.
* al. *Had-hirensis*.

Ex eorum etiam numero fuit Medicus *Isa Bagdadensis*, qui audit *Ebnol' Kasis* * *Chatirensis*. Fuit pater ipsius Medicus eximius, sub quo studiis operam dederunt [homines] & ab ipso didicerunt. Fuit autem hic temperamenti acrioris, subito irascens. Intercessit mihi cum ipso disputatio de eò quod *Syri* noctem diei præmittant, argumento è textu legis sumpto, viz. quod dixerit Deus, Fuitque vespera & fuit mane dies unus. Dixi ego, Hoc argumentum contra ipsos non pro ipsis facit, Innuit enim præcessisse diem qui vespera terminaretur, & successisse noctem quæ mane terminaretur, ut utroque conjuncto perficeretur dies unus. Quod enim inter vesperam & mane intercedit, nox una est; quæ diei dimidium; non dies integer est. Ille autem parum candide hac in re mecum egit, nec aliud ab eò responsum tuli quam ut diceret, Hæc sectæ tuæ sententia est; & quomodo audeas tu ipsos mendacii arguere? Respondi ego, Ipse Græcos in eo sequor; pro *Syris* autem hæc exhibeo Apologiam, quod Menses ipsorum lunares sint. Luna autem nova vesperi apparet non mane, ideoque initium † epocharum suarum noctis principium statuunt; eodémque modo Hebræi, & Arabes, quod nox diem re ipsa præcedat. Porro ex iis, quæ animi Medici *Isa Ebnol' Kasis* celsitudinem indicant, est, quod cum Canonis exemplar manu sua exarasset adhuc juvenis, illudque modo legitimo ex ipsius potestate egressum in Bibliothecam Collegii *Mosstanferiensis* pervenerat, ille jam ætate provectior, exemplar sibi [concedi] petens illud contulerit, & correxerit, deinde in locum suum reddiderit. Quod cum inimici ipsius superbiæ imputarent, amicis præmii à Deo captandi desiderio; Utrique, inquit ille, errant, Siquidem hoc feci, ne post mortem mihi detraherent homines. Diu autem vixit, & admodum senex mortuus est. Ex eorum etiam numero *Takio'ddin Rasainensis*, qui *Ebnol' Chatab* audit, Medicus fama celebris, qui Artis Medicæ, tam Theoreticam quam Practicam solidè ad modum

Takio'ddin Rasainensis medicus.

modum tractavit. Operam collocavit *Soltano Gijatho'ddino*, & post ipsum filio ipsius *Ezzed'dino*. Magno apud utrumque in honore fuit: ipsumque à gradu Medici ad familiaritatem & colloqui [honorem] evexerunt, eique redditus amplios assignarunt; adeo ut in ipsorum famulitio habitu esset splendido, statuque prospero, pueris & servis [stipatus,] & sub eorum dominio omnia læta consequeretur. Ex illis etiam *Sharfo'ddin Ebn'et Rahba*, & frater ipsius *Famalo'ddin Damasceni*. *Sharfo'ddin* autem in parte theoretica medicinæ excelluit: cuius perfectam assecutus est scientiam, ejusq; fundamenta perspicua habuit. Docendo animum applicuit, adeo ut multi ab eo studiosi didicerint: nec multum tægrotis medicando se addixit. Audivi cum *Damasci* studerem, esse illi notas & Scholia in Canonem, quæ tamen non vidi. *Famalo'ddin* verò ipsius frater, summam parti practicæ curam impendit, & egregiæ in ea experientiæ fuit, & ob peritiam in medendo celebris. Unâ cum ipso aliquando ægrotis curandis in *Nosocomio Narensi Damasci* operam dedi. Moribus erat suavissimis, nec in Medicorum cœtu vidi, qui vel habitu, vel cum illo loqueretur, aut rideret, ipsi præferendus esset. Ex iis etiam *Badro'ddin*, qui *Ebn Kadi Baalbecensis* audit, egregiè peritus in ægrotis tractandis & curandis, modis sanandi excogitandis elegantis ingenii. Librum molis exiguæ composuit, cui *Mopharrehol' Naphs*. [Exhilarans animam] titulum indidit, in quo multa collegit quæ quinque sensus spectant ad exhilarandum conducentia, quibus addidit medicamenta simplicia quæ cordi prosint, nec non & composita, alida, frigida, & mediæ naturæ, Regibus, pauperibus, & mediæ sortis hominibus: in quo & *AlRayisum* [i. Doctorem primariam, scilicet vicinam] reprehendit quod *Coriandrum* in exhilarantium nomen posuerit. Ex iis etiam fuit *Naphiso'ddaula Damascenus*, *Christianus*, sectæ *Maleciana*, qui *Ebn Talib* audit, cujus mentio fiet inter medicos *Hulaci*, cum eorum princeps fuerit. Ex illis etiam *AlMoffac Jacob Damascenus*, *Samaritanus*. Medicus fuit sagax, prospere in medicando successus, promptè res explicans: at in iis quæ not [communicandis] avarus, adeo ut cum iis qui ab exteris regionibus ad eum se conferrent, quo ipsum audiendo proficerent, pactum iret de certa pecuniæ summa numeranda, quemcunque tandem librum legere vellēt: quod vilicatis est quam refugiant animi generosi.

Sharfo'ddin Ebn'et Rahba Damascenus, Medicinæ theoricæ peritissimus.

P. 525.

Famalo'ddin ejus frater practici clarus,

Badro'ddin Ebn Kadi Baalbec, medicus.

Naphiso'ddaula Damascenus, Medicus Christianus.

Jacobus Damascenus Samaritanus, medicus.

E

p. 526.

Dyn. X. E viris etiam hoc tempore disciplinarum veterū scientia & multiplici virtute præstantibus fuit *Nojmo'ddinus Damascenus, Ebno'l Lobudi* dictus; *Dimani* rebus præpositus, & ad Vizieri munus erectus: in Geometria & Arithmetica præcipuè excelluit. Ex eorum etiam numero, *Ezzo'ddinus*, cæcus: inter illustres, & præcipuæ notæ homines, qui seculi ornamenta habentur, fuit. Omnium simul Philosophiæ generū, & Philologiæ *Arabica* in eo peritia erat egregia. Memoria & facultate imaginatrice plurimum polluit, adeo ut cum apud eum, licet oculis captum, legerentur sex *Euclidis* libri [priores,] figuras unā cum literis suis memoria teneret, & de iis demonstrandis differeret.

Nojmo'ddia
Damascenus, Mathematicus.
Ezzo'ddia
AlDarir, i. cæcus.

Dynastia decima à Regibus *Arabum Moslemiorum* ad Reges *Mogulensium* translata.

Hulacu Ebn Tuli Chan. Cum jam *Bagdadum* in potestatem suam redegerat *Hluacu*, atque in eo prætores & præfectos constitueret, *Badro'ddin Lulu Al Mausela* Dominus filium suum *Al Malec Al Saleh Ismaelem*, unaque partem exercitus sui, ipsi in auxilium misit: quem tetrico vultu excipiens *Hulacu*, Vos, inquit, adhuc in ambiguo de rebus nostris estis, morasque de die in diem traxistis, unum promoventes pedem † alterum referentes, ut videretis, quis alterum vinceret. Quod si victor evasisset Chalifa, nobis debellatis, ad illum non ad nos accessissetis. Dic Patri tuo, Valdè de te mirari nos fecisti, quomodo à recto aberraveris, teque à via iusta abduxerit intellectus; Quod certum fuit pro incerto habuisti, illuxitque tibi aurora, nec lucem percepisti. Cum ergo *Al Saleh Mauselam* reversus nuntium quem attulerat reprehensorium patri suo retulisset, pro certo cognovit *Badro'ddin* infortunia dentes caninos in ipsum denudasse, animoque concidit, & pavore ingenti concussus est, adeo ut fere eclipsim pateretur Luna, & obscuraretur lux ipsius: deinde è socordia sua expergefactus quicquid in *Gazophylaciis* suis opum, unionum, gemmarum, vestiumque pretiosarum esset extrahens, nec non quotquot è subditis suis opibus abundarent spolians, adeo ut concubinarum suarum monilia & qui in liberorum suorum inauribus essent uniones auferret, ad *Hulacum* in *Hamdani* montibus ut ei se obsequentem

Hulacu Rex
Mogulensis.

p. 527.

»

scientem sisteret, abiit. *Hulacu* autem ei benigne accepto annorum gratia reverentiam exhibuit, ipsiusque misertus blandis animum promissis confirmavit, & securitatem concessit; quin & cum eo colludens admovit ut in solium secum assumeret, eique permetteret, ut manu uâ binas quas attulerat auribus ipsius in aures imponeret, in quibus duo essent magni pretii uniones. Per aliquot ergo dies obsequii ipsi præstandi gratia commoratus, deinde *Mauselam* rediit gaudio & lætitia erfusus, imò consternatus præ ea quam vidit *Hulaci* potentia, maiestate, & sapientiâ. Eodem anno *AlAsbraph*, filius *AlMalec* *AlGazi* filii *AlMalec* *AlAdeli* † *Miyapharekini* Dominus, ad *AlMalec* *AlNasrum* *Halebi* Dominum profectus auxilium ab eo petiit, quo *Mogulenses* ne in *Syriam* ingrederentur impediret: qui ipsius sententiam levitendens, nec consilio aurem præbens, ipsum cum verbis distulissetatum dimisit. Ille verò ad urbem suam *Miyapharekinam* reversus, *Sogulensium* præfectos eiecit, necnon Sacerdotem quendam, qui *Aani* iussu ad ipsum cum mandatis & edictis venerat, panibulo affixit. Interea autem temporis affecuti ipsum *Mogulensium* exercitus urbem cinxerunt. In exercitus autem fronte fuit *Tashmut *Hulaci* * al. *Bisbi* * *mut.* Porro intra diei & noctis spatium extruxerunt *Mogulenses* circum urbem muros, fossamque profundam duxerunt: deinde ad otis contra eam machinis cum pugnandi initium fecissent, acriter trisque dimicatum est. Videntes verò *Mogulenses* urbem à se vicanon posse, à pugnando manum abstinentes, obsessam illam tenuerunt, ita ut neminem ingredi vel egredi sinerent. Anno sexcentesimo quinquagesimo septimo misit *Hulacu* ad *AlMalec* *AlNasrum* *Halebi* Dominum Legatum cum literis, in quibus hæc habuit; Sciat *Malec* *AlNaser* nos castris ad *Bagdadum* positis, anno sexcentesimo quinquagesimo * quinto, ipsum gladio Dei celsissimi expugnasse: * al. sexto. versitòque ejus Domino duo ab ipso petiisse, qui cum postulatis literis non responderet, poenas à nobis commeritus est; sicut inquit *oramus* vester, *Non mutat Deus populi statum, donec mutati fuerint* * al. Deus excelsus in *Korano* vestro. *forum animi*. Opes suas custodivit, eoq; perduxit eum tempus quò *P. 529.* duxit: animas pretiosas nummis è metallo vili commutavit; quod manifestè illud est quod à Deo dictum, *Illud quod fecerunt præsto invenerunt*. Potentiâ Dei illud quod volumus consecuti sumus, sumusque tulante Deo excelso auctiores evasuri. Nec dubium est nos Dei exercitum

DYN. X.

exercitum esse in terra sua, qui creavit nos, nobisque potestatem dedit in eos quibus incumbit ira ipsius. Vobis autem sit in eo quod præterit exemplum, & in eo quod narravimus, & locuti sumus, communitio. Arces à nobis non prohibent, nec copiae in occursum nostri quicquam obsunt vel prosunt; precesque contra nos vestrae haud acceptae vel exauditae erunt. Aliorum ergo exemplo moniti, res vestras in manus nostras tradite, antequam reiecto operimento descendat in vos peccatum. Nos enim nec conquerentis miserebimur, nec in flentem affectu movebimur: jam regiones vastavimus, homines perdidimus, liberos orphanos fecimus, terramque desolatam reliquimus. Vestrum est fugere, nostrum insequi: nec est vobis quo à gladiis nostris incolumes evadatis, nec à sagittis nostris refugium. Equi nostri ejusmodi sunt qui cursu præcellant, sagittae quae penetrent, gladii qui fulminent, munimenta nostra instar montium, numerus noster instar arenae: qui se à nobis in fidem recipi petit, salvus evadit; qui bellum vult, eum facti poenitet. Quod si vos obsequentes nobis fueritis, & conditiones nostras amplexi, pro vobis erit quicquid pro nobis, contra vos quicquid contra nos: quod si nobis immorigeros vos præstiteritis, & in errore vestro perseveraveritis, non in nos, sed in vosmetipsos culpam conjicite. Deus contra vos est, ô injusti; Parate igitur ærumnis & amicum & infortuniis socios. Qui autem monuit cavere jussit, & qui admonuit juste egit. Vos enim quod illicitum est comeditis, & perfide egistis, novaeque haereses protulistis, & cum pueris turpia patrare honestum duxistis. Annunciate ergo vobismetipsis vilitatem & contemptum. Hodie repertus estis quod fecistis. Futurum est ut sciant qui inique egerunt, quam mutationem subituri sint. Apud vos pro certo est nos esse infideles, apud nos pro comperto vos improbos esse: nobisque in vos dominum concessit Ille, penes quem res sunt determinatae, & judicia disposita. Vestrum maxime eximius, apud nos vilis est; & qui vobis dives, nobis pauper. Nos autem terram ab Oriente usque ad Occidentem possidemus, & quotquot opibus affluunt in spoliis sunt & praeda, omnemque navim vi capimus. Perpendite ergo animis vestram à qua parte stet quod rectum est, & cito nobis responsum reddite antequam accendat infidelitas ignem suum, & in vos scintillas suas projiciat, neque supersit è vobis quisquam, terraque vobis vacet relinquatur.

P. 530.

relinquatur : siquidem expergefecimus vos literas ad vos mittendo, Dyn. X.
omnimode nobis responsum dare festinate, antequam vos poena de
improviso invadat. Vos autem nostis [quid facere oporteat.] Jussit
etiam ipsum ad se accedere ; at cum Principes suos ea de re consulu-
isset, illique haud permitterent ipsum ad *Hulacum* proficisci, attoni-
tus, metu perculsus ac consternatus mansit, quid faceret planè ne-
scius, nisi quod Deum propitium implorans filium suum *AlMalec*
AlAzizum, unaque magnam pecuniæ vim, donaque & res pretiosas
mitteret: qui cum ab initio hyemis usque ad tempus veris ibi per-
mansisset, demum ad patrem suum reversus, Sic, inquit, dixit Rex
orbis terrarum, Nos *AlMalec AlNaserum*, non ipsius filium peti-
mus; † Jam ergò si animo erga nos sincero sit, ad nos accedat, sin
nus nos ad ipsum accessuri sumus. Quo audito *AlMalec AlNaser*,
ncertus factus est quid consilii captaret, cum Principes ipsi eum ade-
indi copiam non facerent, ipsèque metu & pavore correptus, subsi-
stere non auderet. Deinde misit *Hulacu* qui *Rumaorum* Regem *Ez-*
zo'ddinum, fratremque ipsius *Rucno'ddinum* accerferent. Qui cum
nozem gerentes accederent, benigne eos accepit obviamq; ipsis pro-
gressus ipsis gratum sibi ipsorum adventum esse testatus est, seque
ogaudere. Statuitque ut *Ezzo'ddinus* *Casarea* usque ad *Armenia*
majoris confinia imperaret, *Rucno'ddinus* ab *AkSera* usque ad littus
naris *Francorum* ditioribus conterminum. Tum eo in *Syriam* iter
stituente, una ipsi obsequium præstantes profecti donec ab *Euphrate*
ropè abessent in territoria sua reversi sunt, læti ac felices. Eodem an-
o è vita discessit *AlMalec AlRahim Badro'ddinus Abul' Phadayel Lulu* Badro'ddin
taufela Dominus, die vicesimo mensis *Tamuz*; præfecto *Mausela* filio Mausela
ipsius *AlMalec Alsaleh Ismael*; *Senjaro* filio ipsius *Ala'ddino*, *Alfazi-* Dominus
e filio ipsius *Saiso'ddino*. Anno sexcentesimo quinquagesimo octavo moritur.
riam ingressus est *Hulacu IlChan*, cum quadringenties millium exer- 658
tus ipsèque; ad *Harranum* castris positus urbem deditione accepit, pari- Hulacu Sy-
rq; *Roham*, ita ut nemini in illis mali quicquam contingeret; *Sarujs* riam ingre-
rò incolæ, quod *Mogulensium* mandatum neglexissent, penitus inter- ditur.
cione deleri sunt. *Hulacu* autem † pontem *Euphrati* imponi jussit p. 532.
opè *Mulatiam*, alterum juxta* *Kal'atolRam*, ac alium juxta *Karkisi-* *1. castru.
*, per quos cum omnes transissent copię magnam juxta *Manbajum* Græcorum.
agem ediderunt: deinde divisis exercitibus, quo arces & urbes ag-
grederentur,

Dyn. X.

Halebum
expugnat.

p. 533.

grederentur, pauci quidam milites *Halebum* contenderunt; adversus quos prodiit *AlMalec AlMoaddham Salabo'ddini* filius noma-
 ximus, qui iis obviam factus, cum in fugam coram *Mogulensibus* da-
 tus esset fugiens in urbem rediit. Porro eorum quidam *Maurum*
 profecti eam diripuerunt. *Hanam* verò deditione ceperunt, ut & *He-
 mesam*: cujus rei fama cum ad *AlMalec AlNasrum* pervenisset, liberis
 & uxoribus, & quicquid ipsi charum esset, assumptis, fuga se in deser-
 tum *AlCarac* & *AlShaubac* recepit. Cúmque *Mogulenses Damascus*
 pervenissent, egressi ad eos primores urbis eam ipsi dediderunt; nec
 cuiquam noxæ quicquam ab iis contigit. Ipse *Hulacu* castra ad *Halebum*
 posuit, extructoque contra eam aggere machinas bellicas admovit:
 cumque in moenibus locum minus firmum invenisset, juxta portam
AlErak, apud illum præcipuè pugnam & impressionem urfit. Itra
 paucos autem dies ipsa potiti, ingressi eam sunt die vicesimo tertio
Canonis posterioris ejusdem anni; pluresque ibi interfecti sunt quæ
Bagdadi fuerant. Postea & castellam brevissimo temporis spatio ce-
 perunt. Tum inde profectus *Hulacu* castellum *AlHarem* obsidione
 cinxit, quod cum ab illis sibi dedi cuperet, atque ut illis vitæ secu-
 ritatem concederet: illi ipsius verbis haud confisi, † petierunt ab eo
Moslemium aliquem, qui ipsis juraret, legis cultorem, Cui, inquit, per
 uxoris repudium & Alcoranum juranti nihil nobis damni illatum iri, fi-
 des tuto adhiberi possit, [ea lege] descendentes castellum vobis de-
 dituri sumus. Rogavit ergò *Hulacu*, Quem vultis qui vobis juret? Re-
 sponderunt, *Phacro'ddinum* castelli *Halebensis* præfectum; ille siqui-
 dem vir verax, fidelis & probus est. Ille ergò cum *Hulaci* jussu ad
 ipsos accedens, de omnibus quæ vellent jurejurando fidem adstrin-
 xisset, tum demum portas aperuerunt, magnâque hominum mul-
 tudine egressa acceperunt *Mogulenses* castellum. Tum vero *Hulacu*
Phacro'ddinum præfectum primò interfici jussit, posteaque quotquot
 in castello fuerant, tam parvos quam magnos, sive viros sive foemi-
 nas, usque ad infantes parvulos in cunis jacentes. Inde migrans *Hu-
 lacu* in regiones orientales reversurus, in *Syria* ducem quendam ma-
 gnum nomine *Cetbugam* cum exercitu decies mille equitum consti-
 tuit. Cum autem *Tel-Basberum* pervenisset, advenerunt exercitus qui
Miyapharekinum obsederant, adducto ejus Domino *AlAsbrapbo*,
 nunciaruntque se urbe capta quotquot in ea fuerant interfecisse, cum
 pauci

Dym. X.

Al Ashra-
bun Mi-
yapharekin
Dominum
morte affi-
cit.

P-534

AlModhaf.
fer Maredi
ni Domiz
nus.

* *Alatiki.*

*Al Malec
Al Naser
Halebi Do-*
minus cum
omnibus
suis inter-
fectus.

858

$$X \times 3r$$

omnésque

Dyn. X. omnésque qui cum ipsis érant, nemine evadente, præter *Mohais'd.*
Mohais'd. *dinum Mogrebiensem*, quòd diceret. Ego vir sum scientiæ coeli &
dia Al Mo- syderum, atque Astrologiæ peritus, mihi quiddam est quod
grebi Astro- Regi terræ dicere vellem. Inquit *Mohais'ddin*, iste cujus men-
logus. tionem facimus, cum ipsum aliquando in urbe *Maraga* convenire-
mus, Hæc cum ipsis dixissem, me prehensum *Hulaco* stiterunt, qui
me *Choja Nasiro'ddino* tradi iussit: quin & nobis eorum quæ *Al-*
Malec AlNasero contigerunt, historiam narravit. Cum, inquit, ei
operam exhiberem die *Shawali* vicesimo quarto, meque ille de Ge-
nesi sua rogaret, advenit *Emir* quidam *Mogulensis* cum quinquagin-
ra circiter equitibus; cui è tentorio obviam iens *AlMalec AlNaser*,
ut equo descenderet rogavit: ille verò abnuvit, dicens, Misit me *Hu-*
lacu aiens, Hic nobis dies est lætitiæ dicatus, in quo convivium instru-
ximus, cui cum omnes adfuturi sunt Principes, tu quoque ad sis cum
fratre, & filiis tuis, negotii quod tibi nobiscum est causa. Congre-
gavit ergò *AlMalec AlNaser* è suis coetum, viginti ferè hominum,
qui conscensis equis unà cum Principe isto iverunt. Paulò post au-
tem venerunt & viginti equites alii, qui dixerunt, Adsit tota eorum
multitudo, nec in tentoriis maneant præter cubicularios, vernas,
parvulos, coquos, & servos; cæteri autem omnes, equites & Scribæ
convivio interfint. Cum ergò, inquit, nos in loca vallium profun-
darum inter saxa alta abduxissent, equisque descendissemus singuli
singulos nostrum circumdatos ligarunt, quod ego videns voce elata
subinde exclamavi, Ego Astrologus sum, qui syderum motus per-
spectos habeo, estque mihi quod in obsequium Regis, terræ Domini,
dicam. Me ergò prehensum ponè inter assecclarum suorum turbam
collocarunt, reliquosq; trucidare cœperunt, nec evasit eorum quis
præter binos *AlMalec AlNasero* filios, quos in vincula conjece-
runt: deinde conscensis equis in domos quas habuit *AlMalec AlNaser*
reversi eas diripuerunt, reliquosque omnes qui ibi relictî fuerant in-
terfecerunt. Deinde cum rem *Hulaco* retulissent, ego *Choja Nasiro'd-*
dino in observationibus faciendis *Maraga* operam collocavi: duc
autem *AlMalec AlNasero* filii in ipsius famulatu fuere.

Kublai-Kaani in throno regio sessio. Hoc tempore *Chatzeorum*
Rex quidam immorigerus factus in *Mogulenses* rebellavit, quòd &
fortitudine & potentia excelleret, multasque haberet copias, cum
quadrim

quadringentis imperaret urbibus. Hoc in causa fuit ut ipse *Mungaca Kaan* † propere in occursum, hujus Rebellis iret; relicto igitur fratre suo natu minimo *ArigBuca* loco suo, & fratre suo *Kublai* secum assumpto, *Sine* regiones ingressus est: primo autem conflictu accidit ut sagitta ictus moreretur. Frater igitur ipsius *Kublai* assumptis exercitibus à *Chataorum* finibus egressus est: inde *Chan-Balikum* perveniens, ibi substitit. Proceresque ipsius & *Mogulensium* plerique in hoc consenserunt, ut ipse fratri suo in *Kaani* manere succederet: at frater natu minimus, qui *ArigBuca*, dixit, *Kaannum* cum adversus *Chataos* proficisceretur ipsi regnum tradidisse, ergò convenire ex *Altasa* apud ipsos præscripto, ut ipse fratri succederet. Orta est igitur inter duos fratres ea de re contentio & dissidiū ad spatium septendecim annorum, donec frater minor viribus fractus à proposito desisteret; & *Kublai Kaani* res confirmarentur: in quo emicuit iustitia insignis, scientia, rerum administrandarum peritia, & sufficientia. Amabat etiam Sapientes, doctos & religiosos, cujuscunque tandem ætæ aut gentis. Fertur ipsum parce foeminis usum idque cum moderatione, ac medium tenuisse in affectibus, vino, voluptatibus, & usu: neque alias quam facilis [digestionis] carnes comedere solitum, contra ac cæteræ *Mogulensium* tribus. Porro *Kotuz Turcannus Egypti* Dominus, postquam *Cetbuga* devicto *Syria* potius esset, præfectis & vicariis *Halebi*, *Damaski*, reliquisque in provinciis, constitutis, in provincias *Egyptiacas* reversus est, ut † ibi con-

quo

Dyn. X.
p. 537.

Mungaca Kaan sagitta occisus.

Kotuz occisus.

p. 538.

AlBundokdar Egypto potitur.

659

Dyn. X.

quo eos numerarent, singulosque ad locum & patriam suam dimitterent. Ceperuntque eos *Mogulenses*, quasi ad agros suos deducturi: at cum longius progressi essent, dixerunt, Si animis erga nos sinceris fuissetis, haud equidem coram nobis fugissetis, omnisque ad unum internecione delerunt, non aliis evadentibus quam *Halebi* incolis quod *Halebo* non migrassent. Cum verò reversi *Mogulenses* & *Syria* egressi essent, *Aegyptii* eam denuò occuparunt. Eodem anno *Alao'ddin* filius *Badro'ddini Lulai Senjari* Dominus in *Aegyptum* fugit. † Ubi cum paululum commoratus esset, ad fratrem suum *AlMalec AlSaleh Ismaelem*, *Mausela* Dominum, scribens, ipsi *Bundokdari* vires & potentiam indicavit, & consilium dedit, ut relictis *Mausela* se in *AlBundokdari* clientelam daret, quo, cum *Mogulensibus* devictis regiones ipsis eriperet, in gratia apud ipsum esset, & alio eo præter *Mauselam* aliis etiam regionibus Orientalibus præficeretur. Literas has ad se delatas cum legisset *AlMalec AlSaleh*, sub acubito suo posuit. Aderat illi tunc temporis Princeps quidam *Shems'o'ddin Mohammed Ebn Tunes AlBaashikiensis*, è Principibus patris ipsius qui regioni *Ninevitica* ejus nomine præerant: hic opportunam dum ille nihil tale cogitaret nactus, literis, ubi sub lecto positæ fuerant, ablatis, ab eo discessit, nec antea substitit quam domum suam *Baashika* pervenerat. Postea [Rex] manum extendens ut literas fumeret, cum eas non reperiret, animum ei subiit *Shems'o'ddinum Ebn Tunes* eas abstulisse: eaque de causa magnopere turbatus nuncios statim misit qui ipsum accerferent, morte illum afficere statuens. Cum autem ad eum pervenissent nuntii, qui è venis ejus erant, eos edendo & bibendo occupatos detinuit *Shems'o'ddin*: Hac, inquit, nocte edite & bibite, mane in obsequium Regis profectum sumus. Servi autem ejus, ipso jubente, illos vino largi suppeditato inebriarunt. Dormientibusque illis, ipse cum liberis omnibusque ipsi charis properans prima nocte transiens equis ingressus est *Arbelam* petens: cumque cum *Christianorum* præcipuis, qui in partibus *Bartella* erant, consilia communicaret, ad exitum transiens certiores illos fecit, statuisse *AlMalec AlSalehum* omnes regione *Ninevitica Christianorum* primores interficere, deinde in *Syriam* migrare. Illi, cum aliquid ea de re antea ipsis innotuisset, fide ipsi adhibita propere cum liberis sibi charis abierunt: divulgatoque

roque inter omnes regionis *Ninivitica Christianos* rumore, quotquot *Arbelam* transire poterant, transitum accelerarunt, adeo ut *Christianorum* eam regionem incolentium maxima pars transiret. Factum hoc nocte diei *Fovis*. Servi autem qui ad *Shemso'ddinum Ebn Tunes* pervenerant, cum mane surrexissent ab ebrietate experrecti, nec ipsum invenirent, rati sunt ipsum *Mauselam* ad *AlMalec AlSalehum* profectum eos præcessisse. At cum accedentes Regi quid factum esset indicassent, ille impatientia & metu correptus, Haud, inquit, securi sumus ne *Ebn Tunes* profectus rem totam *Mogulo* notam faciat, illeque copiis contra nos adductis accedat. Festinans ergo ipse cum multis è Principibus & filiis suis, cum quicquid penes ipsos erat eorum quæ gestare poterant accepissent, ex urbe egressus, die *Veneris* biduo postquam *Ebn Tunes* & *Christiani Arbelam* migrarunt, cum preces diei *Veneris* statas absolvisset, rectà in *Syriam* perrexit; mutato consilio, quo statuerat unà cum exercitu in regionem *Nineviticam* profectus *Christianorum* primores prehensos † opibus spoliare, mortēque multare, ac deinde in *Syriam* proficisci. Cum verò *Mausela* egressus esset, orta est inter Principes ipsius dissensio, aliis ipsum sequentibus, aliis *Mauselam* redeuntibus. Eorum qui *Mauselam* reversi sunt præcipuus fuit Princeps *Alamo'ddin Senjar*. Cum autem *Mauselam* pervenissent, essetque in urbe *AlMalec AlSalehi* conjux *Tarcan Chowarezmitis*, quæ nec cum ipso profecta fuerat, nec ipsum sequebatur, nec non Prætor nomine *Tasan*, inter quos ipsorumque affeclæ conve-
nerat ut contra ipsos portas occluderent; castris extra urbem positis, ejus expugnationem ad paucos aliquot dies aggressi sunt. Interea in urbe fuit quidam nomine *Mohaiso'ddin Ebn Zebellak*, ex illis qui *Soltano Badro'ddino* ab Epistolis fuerant. Hic unaque civium multitudo cum consensissent, fraudem contra *Tarcanam* & Prætores clam moliri portas aperuerunt. *Alamo'ddino* autem & qui cum eo erant ingressis, Prætor *Tasan* & *Tarcan* ipsiusque affeclæ fugientes in arce *Mausela* se munierunt. *Mausela* verò incolæ *Christianorum* plebeios adorti, quotquot in manus ipsorum inciderent bonis spoliarunt, atque inter-
fecerunt; supersticibus solis qui *Islamismum* amplecterentur. Quin & cum *Cordis* montium incolis pactus fuerat *AlMalec AlSaleh*, ut pro-
pere collectis copiis suis *Nineven* accederent. Illi igitur die *Sabbati*, postridie diei *Veneris* quo urbe egressus fuerat *AlMalec AlSaleh*,

p.541.

Y y

† *Nineven*

Dyn. X.

p. 542.

* al. Mogulenses.

p. 543.

Mausela à Mogulensibus dolo capta.

* al. Alao'ddin.

† *Nineven* advenientes, *Christianos*, qui reliqui erant, expoliaverunt, captivos abduxerunt & trucidaverunt. Hæc agentibus illis, idque paucis mensibus *Aiyari* anni istius diebus elapsis, delatus est rumor *Mogulensium* copias per *Mesopotamiam* viam adventare. *AlEmir Alamo'ddin Senjar* ergo, cum affeculis suis, *Mausela* egressus est, cui se adjunxerunt etiam *Cordorum Principes*: cumque exercitui occurrisset alii alius pugnam intulerunt, * exercitum ducente *Tuzino Mausela* Prætor. *Alamo'ddinum Senjarum* autem omnesque qui cum ipso erant circumdatos internecione occiderunt, nemine evadente nisi qui vitæ longiori destinatus esset. Post hæc urbis *Mausela* res diu confusa manserunt; sub finem ætatis verò percrebuit fama adventare *Mogulensium* exercitus: ac propè mensem *Canan* priorem adveniens exercitus *Mauselam* cinxit; quem duxit Princeps magnus nomine *Samdagu*, qui *Christianis* favit. Interea autem dum hi ad *Mauselam* federent, pervenit nuntius *AlMalec AlSalehum* è *Syria* redire; quo audito *Mogulenses* ab urbe recesserunt tantisper dum ille ipsam ingrederetur, deinde reversi ipsam cinxerunt; & circum eam una nocte murum struxerunt, ac tam intus quam extra pugnari coeptum est; factumque ita est à *Canone* priori usque ad ver: cumque alimenta urbis incolas deficerent, misit Princeps *Samdagu* quo *AlMalec AlSalehum* dolis falleret, † eique optima dedit promissa; unde factum ut à pugna desisteretur quietique considerent. Medio autem spatii prædicti pervenit è *Syria* exercitus cujus dux fuit Princeps nomine *Barlu*, ad opem *AlMalec AlSaleho* ferendam, prout ei promissum fuerat. Propere ergo profecti *Mogulenses* ipsique juxta *Senjarum* obviam facti, circumdati omnes occiderunt, & quicquid ipsis erat equorum, armorum, aliarumque rerum obtinuerunt. Posthæc Principe *Samdagu* cum *AlMalec AlSaleho* agente, eumque demulcente, ipse dolis elusus, portas urbis aperiens ad eos fidicinibus, cantoribus, & mimis ipsum comitantibus, egressus est. Cumque *Samdagu* sciret, cingentibus eum *Mogulensibus*, exercitus *Mauselam* ingressi per octiduum captivos fecere, diripere & occidere; adeo ut in ea interficeretur magna hominum multitudo, quorum numerus Deo soli notus. Deinde *Samdagu Mausela* præfectum Principem *Shemso'ddinum Ebn Tunes* constituens, inde migravit. Interfectus autem ibi fuit * *Alao'lMolec, AlMalec AlSalehi* filius, puer ætate junior; quem, cum vinum illi largius bibendum præbuissent, constrictum

661

constrictum medium dissecuerunt, in urbe juxta arcem. *AlMalec* Dyn. X. *AlSalehum* autem ad *Hulacum* abduxerunt, ubi occisus est. Anno sexcentesimo sexagesimo primo, Quidam nomine *AlZaci Arbelenfis* in foro pecuario præco, qui *Mausela* miles fuerat, Principem *Shemoddinum Ebn Tunes* inculavit, dicens ipsum pecunias & gemmas ÷ familiæ † *Badro'ddini* gazophylaciis corrasisse, eique venenum quo p. 544. ÷ medio tolleretur porrexisse, ope usum Medici *Christiani* nomine *Mowaffeki*, qui [eum veneno] potaret. Qua de re in quæstionem vocatus *Ebn Tunes*, cum factum negaret, graves ei plagas infixerunt, ut ad confitendum adigerent: quæ dum agerent, excidit ÷ vestibus ipsius chartula, cui *AlKorani* versiculus inscriptus erat; quam cum accusator ipsius, *AlZaci Arbelenfis*, incantamentum adversus *Mogulenses* esse diceret, morti adjudicatus est, ac *Mausela* loco ejus præfectus *AlZaci Arbelenfis*. Anno sexcentesimo sexagesimo quarto, ÷ vivis excessit *Hulacu* [vir] sapiens, mansuetus, intellectu & scientia præditus, sapientum & doctorum amans. Ac paulò post eum fato functa est *Dukuz Chatun* ipsius uxor, quæ etiam consilio & scientia insignis fuit.

664

Abaka Il-Chan. Post hæc congregati filii, Principes & Dominae *Abaka Il-Chan*. unanimi consensu statuerunt *Abakam Hulaci* filium in solio regio collocandum, cum prudentia, sufficientia, eruditione & scientia prælitus esset. Hic ubi solio insedit & authoritatem consecutus fuit, felix & prosper fuit in omnibus quæ foris aut domi ageret, omnibus charus. Miserat autem *Hulacu* filiam Imper: *Constantinopolitani* sibi in uxorem petitum: quam acceptam cum Legati deducentes *Cesaream* usque pertigissent, pervenit ad ipsos de *Hulaci* obitu nuntius. Illa autem cum in patriam suam redire non posset, ad ipsum pervenit, qui ad eam ingressus est. Eodem anno ab *Abaka* delatum est mandatum *Bagdadum*, quo statutum est ut *Ala'ddin* † Curia præses absolute iudex p. 545. esset, nec esset ei authoritate superior. Prætor autem *Bagdadi Kaaba Buga*, ejusque vicarius *Isaac Armenus*, malum ei molientes, cum nihil contra illum potuissent, dolum machinati sunt quo ei damnum inferrent; adducto *Arabe* quodam, cui insinuarunt, ut diceret illum misisse, atque ipsum ÷ deserto actersivisse, quo ei, cum assumptis opibus, filiisque & rebus suis in *Syriam* abire vellet, viæ dux esset: cumque [*Arabem*] *Badawinum* ad hoc dicendum obfir-

664

Dyn. X.

matum dedissent, miserunt qui ædes *Præsidis* Curia & *Badawini* cingentes eum ad *Ordam* abducerent. *Badawinus* autem verberibus ad confessionem adactus confessus est *Isaacum Armenum* hoc ipsum docuisse: *Badawinus* igitur & *Isaac* mortem mulctati sunt. Eodem anno *Bundokdarns Egyptii* Dominus ad *Hatemum Armenia* Regem mittens [invitavit] ut se submittens tributum penderet, hominibusq; permetteret, equos, mulos, triticum, hordeum, & ferrum in ipsius regione emere, ipsiusque subditi vicissim in *Syriam* venientes mercaturam exercerent,* vendentes & ementes. Cumque *Armenorum* Rex metu *Mogulensium* his non annueret; *Bundokdar* abjecta mora exercitum mittens *Armenorum* regionem invasit. Quod ad *Hatemum* autem *Armenorum* Regem, ille de his certior factus in *Rumæorum* regionem profectus à *Mogulensium* principe qui ibi fuit, nomine *Naphio*, auxilium petiit; qui respondit, Nos sine Regis *Abaka* jussu hoc facere non possumus.

* al. missis-
que *Caravanis* ven-
derent &
emerent.

p. 546.

* al. exerci-
tibus.

Egyptii *Armeniam* po-
pulantur.

Egyptii interim in † *Armenorum* regionem irruerunt; cumque non adesset Rex, convenientes ipsius Fratres, filii, & principes congregatis* asseclis suis prodierunt ut *Egyptios* ab ingressu in patriam prohiberent: at cum illis loco dicto *Hajar Surwand* obviâ facti essent, profligatis *Armenis* captus est Regis *Hatem* filius, & filius ejus *Turns* interfectus, & in fugam dati principes & exercitus. [*Egyptii*] autê spolia ceperunt & magnam *Sisi* Ecclesiam diruerunt: magnâque facta est devastatio *Sisi*, & *Ayasi*; ubi viginti dierum spatio manentes, diripuerunt, incenderunt, & captivos fecerunt. Cum autem è regione egressi essent, reversus Rex *Hatem* secum exercitum è *Mogulensibus* & *Rumæis* adduxit: qui cum neminem ibi reperirent, sed regionem solum vastatam, edendo & bibendo operam dederunt, injectisque manibus quicquid reliquerant *Egyptii* corradentes ipsum confecerunt, Rege interim sollicitudine & tristitia affecto ob illud quod filiis suis, sociisque, & regioni acciderat; graviusque ac durius fuit malum ab ipsis illatum. *Hatem* autem *Armenorum* Rex cum *Bundokdaro* agere cœpit de filio suo liberando, pecunias, urbes & arces aliâque promittens: cui ille respondens, Nos, inquit, nec pecunias, nec urbes aliâve ejusmodi cupimus. Est verò nobis amicus quidam apud *Mogulenses* captivus, *Sankar Alashkar* appellatus, quem si libertati restitutum ad nos miseris, filium tuum accipies. Quod faciens [*Hatem*] filium suum liberavit; utpote qui anno sex-

centesimo

centesimo sexagesimo octavo † se in obsequium Domini terræ *Abaka* Dyn. X. 669
 istens, ~~testis~~ ^{testis} coram eo fufis petiit ab eo *Sankarum* *AlAfshkarum*, p. 547.
 quo filium suum redimeret: illeque ejus misertus, lachrymisque ipsius
 d affectum commotus, Abi, inquit, in patriam tuam ac quiescas;
 nos *Sankarum* istum, ubicunque tandem fuerit, quæsitum ad te missuri
 amus. Rediit ergo *Hatem* ab obsequio *Abaka* deferendo, præeunte
 osum in patriam è principibus ipsius quodam, negotii quod ipsi ma-
 ni fuit momenti causa, juxta quem transiens *Berwanah* consili-
 m ab eo petiit, cum Regis *Hatem* filiam sibi despondere cupe-
 et: cui ille, Rex *Hatem*, inquit, post nos ad vos venturus est, cui si
 bviam facti ipsum benè tractaveritis, vobis ea in re annuet. Cum
 rgò Rex *Hatem* ad *Berwanam* pervenisset, ille convocatis magnati-
 us suis ipsi optimâ qua fieri poterat ratione obviam prodians, eum
 onore affecit, & magni pretii donaria ipsi obrulit; adeo ut Regem
Hatemum puderet, cum nesciret quid isti in ipsius gratiam profusioni
 usæ subesset. Cumque ei quid sibi in animo esset indicâisset *Berwa-*
a, libenter se facturum respondit, ac præ se lætitiâ, lubentiam &
 romptum affectum tulit: ei interim affirmans non posse se [filiam]
 are antequam frater ipsius libertati restitueretur, quo liberato illud se
 olente Deo, facturum. Anno sexcentesimo sexagesimo nono *Sankar*
AlAfshkar è regione *Samarkanda* ad Regem *Hatemum* pervenit, qui
 im honorificè tractatum muneribusque onustum ad *Bundokda-*
um misit. *Bundokdar* itidem filium ipsius magno cum honore,
 ultâque pompa ad ipsum remisit. Eodem anno *Bundokdar* † urbem p. 548.
Antiochiam obsessam cepit, aliis cæsis, aliis captis, & Ecclesiis ejus, *Antiochia*
 er totum orbem celebratis, incensis. Eodem Rex *Hatem* ad *Abaka* ab *Egyptiis*
um profectus ei gratias egit, bonâque omnia comprecatus est ob si-
 um è captivitate liberatum; quin & regnum deprecatus, ut filius in-
 cum suum sufficeretur petiit, quod senex imbecillis esset: cui ille,
 quando, inquit, ad nos pervenerit, nos eum Regem constituemus.
 patriam ergo suam reversus filium suum in *Abaka* obsequium mi-
 t. Anno sexcentesimo septuagesimo, mense *Nisane*, in *Armenia*
 egionibus terræ motus fuit, quo collapsæ sunt arces multæ, & in-
 perierunt centies mille homines, præter jumenta. Anno sexcente-
 no septuagesimo quinto *Bagdadum* accessit *Abaka*, quò ibi hiemem
 infigeret, magnâque fuit annonæ caritas, & fames, graviâque
 bus pretia imposita.

Obitus &
elogium
Nasirod-
dini Tusen-
fis.

P. 549.

Nojmo'd-
din Kaz-
wimensis,
Dialecti-
cus.
Mowaiod-
o'ddin Or-
densis, &c.
* al-Medi-
cus Dama-
secus.

Hoc tempore diē obiit *Cbojah Nasiro'ddin Tusensis* Philosophus, qui observationes [Astronomicas] in urbe *Maraga* fecit, Sapiēs insignis in omnibus Philosophiæ generibus: quæ ad observationes faciendas convenit magna Geometrarum præstantissimorum multitudo. Sub ejus arbitrio fuerunt omnes Scholarum reditus in omnibus, quæ sub Imperio *Mogulensium* erant, regionibus. Multos composuit libros Logicos, Physicos, Metaphysicos, nec non Euclidem & *Magestum* [i. systema Geometricum & Astronomicum,] jest & illi liber de moribus *Persice* scriptus, summa qua fieri poterit elegantia, in quo omnia *Platonis* & *Aristotelis* dicta de sapientia practicâ collegit, † sententias veterum confirmabat, recentiorum dubia & objectiones quas in scriptis suis attulerunt solvebat. E viris etiam tempore suo egregiis fuit *Nojmo'ddin Kazwincensis* Logicus insignis, author libri *Al Ain* [i. oculi] dicti. Nec non *Mowaiado'ddin Alordi*, & *Phacro'ddin Al Maragi*, & *Kotbo'ddin Al Shirazi*, & *Mobaio'ddin Al Mogrebi*. E medicis etiam celebribus *Phacro'ddin Al Achlati*, & *Takio'ddin Al Hasbayesbi* [i. e. Botanicus,] qui ob theriacam conficiendam celebris admodum fuit: non erat è medicis praxi claris, verum ob stultitiam suam præ cæteris ejus temporis medicis insignis. Ex illis etiam *Naphiso'ddin* * *Ebn Tolaiib*, *Al Damashki*, filii utique ipsius *Saphio'ddin* Christianus Melcita. Hoc tempore, Anno sexcentesimo septuagesimo quinto, (qui idem fuit *Alexandri* millesimus quingentesimus, octogesimus septimus) statuit *Bundokdar* ipse *Rumæorum* regionem invadere, cum essent apud ipsum quidam qui è regione ista in *Syriam* fugerant, qui ei ad illud faciendum animos addiderunt. Quocum intellexisset Rex *Leo* Regis *Armenorum* filius, ad *Mogulensium* Principes qui in *Rumæorum* ditione erant, mittens, eos ejus reentiores fecit sibi que cavere iussit. *Berwanab* verò duabus de causis Regem *Armenorum* falsi in eo quod diceret arguit: primo quod *Bundokdari* adventum optaret, cum inter eos promissa essent; dein de quod Regem *Armenorum* odio haberet, ideòque verbis ejus fidei detrahere vellet. Cumque *Mogulensium* Principes rem neglectam haberent, ecce *Agypti* eos invaserunt ebrios, adeò ut nemo eorum equum

P. 550.

quum suum conscendere posset: lege autem *Tasa* apud eos constitutum est ne fugiant antequam hosti obviam iverint. Cum ergo concurrissent, clade illis illata cæsi sunt omnes *Mogulensium* magnates, quorum unus *Tugu*, alius *Tudhan Bahador* erat: fuerunt etiam cum *Mogulensibus* tria *Gorjianorum* millia, qui cum persistentes ultimum irum exercent, cæsi sunt duo eorum millia, mille tantum superstitibus. Occidit etiam ex *Aegyptiorum* exercitu magna multitudo. *Berwanab* de *Mogulensium* clade certior factus, fugiens in arce quadam se munivit. *Bundokdar* verò juxta *Casarcam* in loco quodam *Caikobad* appellato, positis castris, ibi quindecim dies mansit, semel tantum *Casarcam* ingressus: nec quicquam ab eo mali subditorum cuiuspiam accidit, nihilque omnino iis imposuit, sed quæcunque sibi opus erant pretio emebant, cum diceret, Haud ego huc veni regionem vastatum, sed ut ejus Dominum à servitute vindicarem. *Abaka Il-Chan* autem, delato his de rebus ad ipsum nuntio, magnopere ira accensus collectis copiis ipse in *Rumæorum* ditionem iter instituit: *Bundokdar* ergo, cum se ei oppugnando imparem sciret, inde migrans in *Syriam* contendit, adeo ut cum in *Rumæorum* regionem pervenisset *Abaka*, neminem ibi *Aegyptiorum* inveniret. Statim verò ad eum accessit *Berwanab*, † cui ille haud ulla ex parte se ratum ostendit, sed benignè exceptum honore affecit, unaque secum ad *Altak* assumpsit, cum reverteretur, ut ei indicaret quantum militum numerum judicaret in *Rumæa* sufficere oppugnandis *Aegyptiis*: conviviumque magnificum exhibens, largiter eum lacte equino potavit, cum ille vinum non biberet. Cum autem urinae reddendæ causa exiret, quibusdam sibi adstantibus innuit *Abaka* ut ipsum interficerent. Interfectum ergo in frusta conciderunt. Factum hoc die mensis *Ab* secundo, ejusdem anni. *Bundokdar* verò cum *Hemesa* propè abesset, affecto eum vitæ termino mortuus est. Ferunt quidam ipsum in pugna cum *Mogulensibus* sagitta in femore ictum fuisse, cuius spiculum cum extrahere nequiret, ibi multis diebus hæsit, namque Chirurgus ejus extrahendi copiam faceret, atque ille ei rei incumberet, ipsum exeunte spiculo una è mundo exiisse. Ferunt alii, quosdam ex ipsius affeculis venenum ei in lacte equino bibendum dedisse, quod cum perciperet, ipsum ei qui illud porrexerat de eodem bibendum dedisse, atque utrumque periisse. Anno sexcentesimo septuagesimo

Mogulenses
ab *Aegyptiis*
victi.

p. 55x

Bundokdar
obiit.

679

679

Dyn. X. *Al Alphi* regnum provinciarum *Egyptiacarum & Syria* inscipiente, haud illi assensit *Sankar Al Ashkar*; cumque viribus auctus & confirmatus esset *Al Alphi*, ab eo fugiens *Rahabam* pervenit, foederéque inter ipsum & Principem *Bedawinum* nomine *Isa Ebn Mohanno* inito, unanimi consensu ad *Abakam Il-Chanum* legatum mittentes ipsum invitarunt ut in *Syriam* veniret, se verò illi tradituros provincias *Syriacas* & regiones *Egyptiacas*: at cum accessissent † *Mogulensium* exercitus, *Sankar Al Ashkar* sibi ab illis metuas obviam ipsis haud ivit, sed fugiens se in castro *Sahyun* munivit. *Mogulenses* autem *Halebum* pervenientes, omnia quibus occurrerunt, loca vastarunt: adventus eorum in *Syriam* contigit hieme, anno sexcentesimo octogesimo; dux eorum fuit *Kungortai* frater *Abaka* nati minor; deinde in regiones [suas] reversi sunt *Mogulenses*. Anno autem sexcentesimo octogesimo primo, reversi sunt *Mogulenses* in *Syriam* cum quinquaginta militum millibus, ducente eos *Munga Timur*. *Abaka* fratre natu minimo, adducto secum Rege *Armenia* cum copiis suis. Congregatusque est *Syria* exercitus, ducentibus eum *Al Alphi* & *Sankar Al Ashkar*, quippe qui tunc consenserant ad *Mogulenses* bello oppugnandos. Obviam autem facti sunt bini exercitus inter *Hammam* & *Hemefam*, die *Jovis* finiente *Tishrin* priore istius anni. Prævalueruntque *Mogulenses Syris*: at cum propè à victoria obtinenda abessent, utque eos in fugam verterent, ecce in *Mogulenses* prodeuntibus *Arabum* è [tribu] *Bani Taglab* insidiis ad aciem lævam; suspicati sunt illi, multis se copiis circumdatos, & ante & à tergo, adeò ut acie læva cum media fugiendi copiam non assequerentur. Qui in dextra autem erant, inter quos fuit Rex *Armenia* cum quinquies mille *Gorgianis*, non animadversis insidiis, *Egyptios* ipsis oppositos profigarunt, eosque ad † portam urbis *Hemese* insecuti multos eorum interfecerunt, nec ita facere destiterunt, donec perlatae ad ipsos de fugae sociorum suorum nuncio reverterentur: inter redeundum verò inciderunt in turmas quasdam exercitus *Egyptiaci*, quæ socios ipsorum fugientes persequerentur. Commissaque denuo inter ipsos pugna multi utrinque interfecti sunt: deinde reversi magnam opum, equorum & armorum copiam, quam in prædam ceperant, abduxerunt. *Munga Timuro* autem, cum in *Mesopotamiam* pervenisset, die quodam è balneo egresso, clam cum pocolatorum quibusdam agentes, vene-

p. 552.

p. 553.

nunt

num portexerunt: qui temperamentum sibi mutari sentiens versus *Nisibin* iter instituens, fato functus est. *Mesopotamia* incolæ, cum hoc viso magnus eos invalisset metus, *AlSaphium Karkubiensem* prehensū ligatumq; per *Mesopotamia* tora circumduxerunt, deinde morte affecerunt. *Abaka Il-Chan* autem *Bagdadum* versus profectus est, inde *Hamdanum*, ac die* festi *Christianorum* magni eo anno urbis istius ecclesiam ingressus festum cum illis celebravit. Die autem *Lunæ*, festi secundo, *Persa* quidam nomine *Bahnam* domi suæ convivium illi magnificentum exhibuit: dieq; *Martis* mutatum est ei corporis temperamentum, adeo ut in aere phantasmata videret: ac die *Mercurii*, mensis *Nisan* istius anni primo, qui vicesimus tuit **Du'lKaada*, ex hoc seculo migravit; ex eo autem migravit *Munga Temur* die *Solis* mensis *Moharrami* decimo sexto in regione *Mesopotamia*.

Dyn. X.

* Paschatis

Mors *Abakæ* l' *Chani*.
* *Du'lHajja*.

† *Soltan Ahmed*. Mortuo *Abaka Ilchano* congregatis filiis & Principibus, uno consensu statutum est *Ahmedem*, *Hulaci* ex *Kutai* *Chatuno* filium, rebus administrandis & regno præficiendum; illum siquidem imperio isto dignum esse cæterisque præferendum, itque ad ipsum illud post *Abakam* jure pertinere. Ille autem in solio Regio collocatus die *Solis* mensis *Chaziran* istius anni, sexcentesimo octogesimo primi, vicesimo primo, cū omnibus ad illud munus requisiti instructus, scientiaq; & liberalitate præditus esset, multa è gazophylaciis, [& quas habebat] facultatibus producta Filiis, Principibus, & exercitibus distribuit, beneficentiam & affectum tam erga *Mogenses* universim quam reliquas gentes ostendens, præcipuè erga *Christianorum* viros primarios. Legatos etiam ad *Ægypti Soltanum* misit de pace facienda, literis ad eum scriptis quarum hoc exemplum est. In virtute Dei Celsissimi, & felicitate *Kaani*, mandatum *Ahmedis*. His præmissis, Deus quidem excelsus præordinatione sua, & lumine directionis suæ jam olim nos direxit à prima pueritia & flore juventutis, ad confessionem Domini sui & agnitionem unitaris suæ, & testimonium perhibendum *Mohammedi*, (cui præstantissima benedictio & pax) de veritate prophetiæ suæ & ad recta credendum de Sanctis ipsius justis, è servis suis inter creaturas suas: (Si quem autem dirigere voluerit Deus, pectus ipsius aperit ad *Islamismum* [amplectendum]) nec destitimus religioni exaltandæ operam dare, & *Islamismi* & *Moslemiorum* res curare, donec post bonum Patrem nostrum,

p. 554.
Soltan *Ahmed*.

681

Ejus ad
Soltanum
Ægypti
Epistola.

- Dya. X.** strum, & fratrem natu major ē regnum nobis concesserit, & ē vestibus
P. 555. beneficentiæ & favorum suorum in nos contulerit eas quibus confir-
 matur spes nostra de ubere ipsius benignitate & beneficentiā, nobisque
 imperium hoc manifestaverit, ipsūque ut sponsam ad nos deduxerit.
 Congregati apud nos in *Kuriltai*, quod est conciliū in quo depromun-
 tur [omnium] sententiæ, omnes tum socii tum fratres nec non filii
 & Principes magni, ducesque exercituum, & regionum præfecti, in
 hoc omnes conspirarunt, ut effectum daremus quod antea statuerat
 frater noster natu major de mittenda magna exercituum nostrorum
 multitudine, quorum numero capiēdo angusta est cum latitudine
 sua terra, ac præ quorum impetus violentia, summāque audacia im-
 pleta sunt corda timore, in partes istas, cum proposito cui se submit-
 tunt montium fastigia & intentione cui lenia sunt saxa aspera. Per-
 pendens autem quod ē flore sententiarum ipsorum eliceretur, & in
 quo conspirarunt voluntates & opiniones ipsorum, comperimus illud
 contrarium esse ei quod animo statueramus ut in bonum commune
 produceremus, cujus virtute stabilirentur symbola *Islamismi*; & ne à
 mandatis nostris procederet, in quantum possemus, nisi quod san-
 guinis effusioni sistendæ & malis sedandis conducere, & à quo spi-
 rarent in terræ plagis auræ lenes securitatis, & fidei, quo quiescant
Moslemii in omnibus regionibus in læticis clementiæ & beneficentiæ,
 magnificantes Dei mandatum & commiseratione affecti erga Dei
 creaturas: inspiravitque nobis Deus ut inimicitias istas extingue-
 remus, & sedaremus discordias istas gliscentes, & ut notum facere-
 mus illis qui nobis illud consilium dederunt, ad quid nos direxit De-
P. 556. us, ut ea præmitteremus remedia quibus speretur sanatum iri t mun-
 dum, illudque differremus quod ultimum remediorum esse oportet.
 Neque enim nobis placet spicula ad jaculandum vibrare, nisi post
 viæ rectæ manifestationem, neque eis licentiam permitzimus, nisi
 postquam verum declaraverimus, & argumenta congesserimus. Con-
 firmavit autem animi nostri propositum quod ad causas quas vidi-
 mus pacis faciendæ, ejusque exequendi quod nobis videretur esse re-
 rum componendarum ratio, commonitio *Sheich AlIslam* [i. *Islamismi* Antistitis] Doctorum exemplaris, *Camalo' ddini*, quem misi-
 mus, misericordiam, à Deo illis quos vocaverit, & ultionem illis qui
 ab eo declinaverint & rebelles fuerint: misimus etiam Judicem prima-
 rium

rium *Kotbo'ddinum*, & *Atabegum* [regni Procuratorē] *Bohao'ddinum*, qui duo ex hujus imperii victoriosi fulcris sunt, ut illis indicent viam nostram, quo ipsis notum sit quid boni instituti nostri erga omnes *Moslemios* propositum sit; ipsisque declarent nobis oculos à Deo apertos esse, & *Islamismum* ante commissā rescindere, Deumque in cor nostrum indidisse ut veritatem & qui eam amplectuntur sectemur, percipiantque magnam Dei beneficentiam erga omnes, in eo quod nos vocavit ut benefaciendi causas præmitteremus, neque illam respiciant respiciendo ad ea quæ præterita sunt. Siquidem unicuique diei est quid peculiare. Quod si mentes ipsorum argumentum quærant quo confirmetur causæ fiduciæ, & demonstrationem cui innitantur se voti compotes fore; respiciantur ea quæ jam manifesta sunt è benefactis nostris, quorum inclaruit fama, & se passim diffuderunt indicia. Incepimus siquidem, propitiante Deo excelso, vexilla fidei extollere, eamque primum initio cujuslibet rei & fine manifestare, † & religionis *Mohammedicæ* leges stabilire, secundum Canonem P. 557: æquitatis *Ahmedicæ* [ipsam] celebrando & magnificando. Lætitiāmq; in populi corda indidimus, & omni qui sceleratē egit, criminiſque reus fuit, condonavimus, & ignovimus, dicentes, Condonavit Deus quod præteritum est. Mandavimus etiam instaurari quæ dedicata sunt apud *Moslemios* è templis, locis sacris, & scholis, atq; extrui quæ in agris erant [loca,] & collegia diruta; atque adduci proventus ipsorū, sicut antea fieri consueverat, in loca præstituta secundū leges à dedicante positas: vetuimusq; requiri aliquid quod in illis innovatū fuit, nève quis mutet quicquam quod circa ea olim stabilitum fuerat. Jussimus etiam honorificè tractari religionis ergò *Meccam* peregrinantes, atque necessariis instrui eorum cœtus, viasque parari, & deduci eorum catervas. Quin & vias Mercatoribus per regiones discurrentibus liberè patere jussimus, utq; prout ipsis visum fuerit secundum optimos ipsis consuetos ritus itinera instituant; prohibentes nè vel exercitus vel præfecti in provinciis ipsis obſtent inter eundum vel redeundū. Porro invenerunt *Karagulis* [i. excubitores] nostri, exploratorem habitu pauperis, qualem morte affici oporteret: nobis autem haud visum est sanguinem ejus fundere, illud quod illicitum fecit Deus religiosè observantes; eumque ad ipsos misimus: nec eos latet quid exploratoribus mittendis omnibus *Moslemiis* damni contingat. Diu autem est quod viderunt

Dyn. X.

p. 558.

viderunt exercitus nostri eos habitum pauperum, & religiosorum, viro-
rumque; proborum indutos, adeo ut de his hominum generibus mala suspi-
cati sint, occiderintque; ex ipsis quos occiderunt, & fecerint illis quod fece-
runt. At, Deo laus, sublata est ita facienda necessitas mandato quod a nobis
prodiit de viis aperiendis, ut huc illuc ire possint mercatores, alique.
Hæc atque ejusmodi cum attentius animo perpenderint, hanc ipsos
latebit esse mores ingenitos, naturales, omni simulationis & fictionis
mixtura puros. Cumque ita se res habeat, sublatae sunt omnes causæ
pavoris qui contrarietatem inducebat. Nam si ea religionis causa
erat & *Moslemios* defendendi gratia, jam apparuit, benignitate Dei &
felicitate imperii nostri lumen conspicuum; quod si aliis de causis e-
rat, jam si quis viam rectam institerit illi nobiscum propinquitas
est, & optimum refugium. Amovimus enim velum expresse
loquendo, vobisque notum fecimus quid statuamus inten-
tione sincera erga Deum excelsum: ac de novo rem instituentes omnibus
exercitibus nostris interdiximus, ne quid contra illud faciant, ut gra-
tum Deo fiat & ipsius Apostolo, & appareant in primo eorum
conspectu signa prosperitatis & acceptionis, & liberetur a ver-
borum discrepantia populus iste; & discutiantur lumine ami-
citiæ tenebræ discordiæ & tristitiæ, quiescantque in umbra ejus
protensa tam desertorum quam urbium [incolæ,] & confirmentur
corda quæ præ angustia ad guttura pervenerant; & condonentur
omnes errores & peccata. Quod si *Soltanum Egypti* direxerit De-
us ad id à quo [pendet] instauratio mundi, rerumque humanarum
p. 559. recta ordinatio, oportet ipsum ansam firmiorem prehendere, via-
que optima incedere, aperiendo portas obedientiæ & assensus, & sin-
ceritatem proferendo; quo incolantur regna & regiones istæ, seden-
tisque lites gliscentes, & recondantur gladii acuti, habitentque pas-
sim omnes terram quietis & prae tranquillitatis, liberenturque *Mosle-
miorum* colla, ne à vilitate & contemptu detineantur. Sin prævalue-
rit mala suspicio ei quod largitus est Dator misericordiæ, atque im-
pedierit ne agnoscere valeat gratiam istam erga ipsum; remuneret
Deus conatus nostros, & sequitur apologia nostra, Non infliximus
pœnas antequam mitteremus Legatum. Deus autem est qui ad re-
ctam viam & felicem successum dirigit. Ille est qui tutas præstat omnes
regiones & homines, ac sufficientia nostra Deus est solus. Scriptum
medio

medio mensis *Fomada* prioris, anno sexcentesimo octogesimo primo, loco * castrametationis. Deinde scripsit *Aegypti* Rex ad *Soltanum Abmedem* responsum ad hanc Epistolam. *Soltan Mansur Saifo'ddin Abu Modhaffer Kelain*. Post actas Deo gratias, qui manifestavit nobis & per nos veritatem, quo in viam nos adducente venit unà auxilium Dei & victoria, ingressique sunt homines in religionem Dei gregatim; & comprecationem super Domino & Propheta nostro *Mohammede*, quem extulit supra omnem rem ei similem, * Prophetamve quem allocutus est; & super familia & sociis ejus benedictionem, quæ excitet quod disiectum est, & illuminet eum qui in tenebris est; & benevolentiam, erga Antistitem *AlHacemum be-amrillam* fidelium Imperatorem, Chalifarum justè agentium progeniem, Domini [prophetarum] missorum nepotem; cujus imperii ignitione retinentur † hujus religionis professores. Perlata est ad nos Epistola illustris, cum honore accepta, continens narrationem insignem, quomodo amplexus sit ipse fidem, & deseruerit eos qui contra senerint, ex sociis & propinquis. Cumque aperta esset Epistola ista, quæ declaravit nuntium quod notum fecit indicium & sermonem, quo pro vero habitus est apud *Islamismi* cultores ipsum *Islamismum* amplexum esse, (& sermonum verissimus est qui à *Moslemio* traditus est) [hominum] vultus directi sunt ad Deum excelsum, gloriosum; preces fundendo ut ipsum hac in re stabiliat dictis constantibus & factis, & ut germinare faciat semen amoris erga religionem istam in corde ipsius sicut oriri eum fecit optima origine: quin & consideravimus egregium illum [sermonem] à quo exordiumumpsit, commemorando sinceram intentionem suam ab initio ætatis, & flore juventutis, seque professum esse Dei unitatem, & sectæ *Mohammedica* se addixisse verbis & factis. Laus Deo sit qui * pectus ipsius *Islamismo* aperuit, atque egregio hoc instinctu ipsum inspiravit. Deum veneramur ut nos quam primum pervenire faciat ad hunc statum & sententiam, pedesque nostros stabiliat in omni statione, & conatu, & certamine, citra quod labuntur pedes. Verum in eo quod ad ipsum ordine pervenerit regnum, ejusque hæreditas post patrem & fratrem ipsius natu majorem, & in ipsum collata sint dona ista insignia, affecutusque fuerit potentiam quam juvit fides ipsius, & manifestavit imperium ipsius; hæreditatem illi contulit Deus

Dyn. X.
* *AlTak.*
Soltani *Ab*
gypti re-
sponsum.

*leg. *دبي*

p. 360.

* *al* Principium *Islamismi* manifestavit.

- Dyn. X. inter servos & electos suos, ac verificavit erga ipsum quod annuncia-
vit se honore affecturum sanctos servosque suos. Quod autem nar-
p. 561. rat †convenisse fratres, & filios, & Principes magnos in *Karilsai* [con-
cilio magno,] in quo eliciuntur omnium sententiæ, ut ex ignizio
ignis; atque in illud omnes consensisse quod pridem statuerat frater
ipsius natu major, de copiis in has partes mittendis; seque perpenden-
tem illud in quo conspirarunt eorum sententiæ, & terminatæ sunt
voluntates, invenisse contrarium ei quod ipsi in animo fuit, cum ipsi-
us intentio sit pacem facere, & mos res componere, seque similitatem
istam extinxisse & impetum sedasse; hoc certè factum fuit Regis pii,
& erga subditos suos misericordis, quique consilio perspicaci rerum
fines perpendit. Secus enim si consiliis suis tantum permisissent ut
* fuissent affectibus abrepti fuissent,* hac vice res peracta fuisset: verum ipse ita
hæ vices se habuit ut qui Domini sui præsentiam timet, atque animum ab af-
illæ vices, fectuum impetu cohibet, nec consentit verbis errantium nec factis eo-
rum qui decipiuntur. Quod autem dicit sibi non placere ut ad bel-
lum festinet, nisi post viæ declarationem & composita argumen-
ta; equidem hoc, quod viam fidei ingressus sit, & nobis, &
ipsi argumentum erit [optime] compositum, quod eos, quo-
rum errores ipsos, ne hanc viam tenerent, averterunt, ad silentium
redigat. Siquidem & Deus gloriosus, & homines universim norunt,
conatum nostrum eò tendere ut opem huic sectæ feramus, ac certa-
mina & labores nostros ad Dei honorem dirigi. At cum jam una
nobiscum huic religioni adedò se addixerit, abierunt odia, &
sublatæ sunt inimicitiae; amoræque averfatione, succedit mutuum
auxilium. Religio enim est instar ædificii, †cujus pars parte firma-
p. 562. tur, & si quis signum ejus erexerit, est ei familiæ suæ loco familia
in omni loco, & vicini pro vicinis in omni regione. Quod autem o-
mnia commoda ista ordinata sunt commonitione Doctoris *Islamismi*,
exemplaris eruditorum, *Camalo'adini Abdirrahmani*; rependat
illi Deus benedictionem suam: neque enim ostendit antehac sanctus
quis signum instar hujus signi. Et spes est, ut benedictione justorum
evadat omnis domus mansio *Islamismi*, quo perficiantur condi-
tiones fidei, & reducantur partes dispersæ *Islamismi* optima qua fieri
possit ratione. Neque enim dubitandum est de eo cujus virtute in-
ceperunt ista ita se habere, quin omne quod decet benedictione ipsi-
us

us metam pertingat. Quod autem miseris Judicem summum *Kotbo'd-dinum*, & *Atabegum* [regni procuratorem] *Shahabo'ddinum*, quorum verbis fides tuto adhibetur, ❖ ❖ ❖ ❖ contra *Argunem* [va-
 riarque animum ejus subierunt cogitationes, dum ipsum è medio tol-
 lere studebat. Accersito ergò *Emiro Altanacho*, unaq; aliis, de *Argune*
Dyn. X.
Defunct quidam.

negotium illis commisit; jussitque eos ipsum excubiis septum tenere, ne effugeret; se enim in regionem *Aderbijanum* ad matrem suam *Kutai Chatunam* proficisci: atque in mandatis dedit ut eum ad se adducerent. Nocteque facta, cum jam iter ingredi statuisset, magnatum quendam consilii sui participem fecit. Nisi, inquit, *Argunem* † cæterosque filios è medio sustulero, nec securus ero, nec in ordinem p. 563
 mihi redigetur imperium. Ac mane profectus in mandatis dedit, ut *Argunem* ad se paulatim pertraherent. *Emir Buga* autè, cum rem hanc perspectam haberet, nossetq; quid *Abmedi* in animo esset, haud ipsum securus moras noctè usq; quasi negotiis distentus, traxit: noctuq; omnes filios [regios] adiens, *Abmedis* mentem ipsis notam fecit, quidq; illis facere statueret, qui ira perciti ea ipsa nocte omnes surgètes ad *Argunem*, loco quo custodiri jussus fuerat, accesserunt. Cùmque eductum armisque indutum equo imposuissent, unà omnes obsequium illi deferentes equitarunt ad locum ubi fuit *Altanach*, in quem irruentes, ingressi, ipsū, unaq; quotquot magnatum sibi socios habuit, in tentorio interfecere: & per exercitum præconis voce publicarunt Regum filios *Altanachum* ipsiusq; socios occidisse; unusquisq; igitur loco quo erat se contineret, nec inde se moveret, nec timeret. Ac mane facto miserūt qui *Arguni* exercitum adducerent: magnaq; cum hominum multitudine profecti, & *Abmedis* vestigia insecuti, cum ipsū affecuti essent apud matrem suam, prehenso manus ligarunt, & custodiæ mandarunt; Ordamq; ipsius totam diripuerunt. Convenientes autem *Argun* & filiorū coetus, in hoc consenserunt, ut *Argunem* sibi Regē præficerent, ipseque regnum obtineret loco patris sui *Abaka*, *Ahmed* autem imperio amoveretur, cum ipsis regendis haud idoneus esset. Atque in hunc statum redactum est *Ahmedis* imperium, die *Mercurii Fomada* prioris undecimo † anni sexcentissimi octogefimi tertii.

683

p. 564

Argun Il-Chan. Cum jam solio regio insideret *Argun*, in hoc
 † plerisque *Mogulensium Emiris*, & proceribus consensum est, ut *Ahmedem* è medio tollerent: quibus *Argun*, Haud, inquit, vo-
 bis

Argun Il-Chan

Dyn. X.

bis assenserō de ipso interficiendo, verūm *Kungurtai* mater ipsiusque filii de eo statuunt, & quid ipsis libuerit illo facere, id faciant. Tum sub custodia dies aliquot mansit, post quos ipsum morte affecerunt *Kungurtai* filii, sanguinis paterni ultionem ab eo saluentes: factum est hoc die *Mercurii Fomada* posterioris secundo. Deinde *Argun*, imperio ipsi stabilito, unicuique filiorum præfecturam aliqujus regni sui exercituū commisit. *Arguni* autem dictum fuerat, Curiaæ Præses patrem tuum *Abakam* veneno, quod illi bibendum dedit, e medio sustulit. Cumque ipse mittens illum à *Soltano Ahmede* sibi dedit peteret, nec ille eum ipsi concederet, sed tradere recusaret, pro certo habuit *Argun Ahmedem* patris ipsius mortem gratam habuisse. Cam ergo in imperio confirmatus esset *Argun*, *Shemsoddin* Curiaæ præses in montes *Ehwazi* fugiens, se in tutelam tribus cujusdam *Corderum*, qui *ALLur* audiunt recepit; quorum princeps fuit quidam nomine *Tuseph Shah*, qui cum *Argunis* obsequio se dederet, ipse eum bene excepit & honore affecit, quod in se susciperet Curiaæ præsidemprehendendum, ejusque potestati subjiciendum, quod & fecit, ipso prehensō atque ad *Argunem* perducto. Cumque ille multas obtulisset pecunias, circiter centum auri Tumanos, conditiones illi proposuere se redimendi, ne funderetur ipsius sanguis. Qui morā sibi concedi petiit, quod possessiones suas & quod reliquum sibi erat venderet, pecuniasque mutuò acciperet, quas afferret: deinde, pecuniarum quas mutuò acceperat à sociis, domesticis, affinibus, charis, & amicis suis, quadraginta penè auri Tumanos alios attulit, Hoc, inquit, ad manus meas pervenit, nec ulterius quicquam adducere possum, vos quod vobis facere visū fuerit, faciatis. Prodiit ergo à Rege *Argune* mandatū ut morte multaretur. Interfectusque est die *Martis* quinto mēsis *Shaabani* hujus anni, qui incidit in * septimum mēsis *Tishrini* prioris anni *Alexandri* millesimi quingentesimi nonagesimi sexti. Atque hic exitus fuit ejusmodi viri Magni, Venerandi, Prudentis, cujus à digito minimo pendebat universum Imperium: fuit autem intellectu & experientia præditus, atque in omnibus regiminis rerūque tractandarum rationibus perfectus, & humilitatis egregiæ. Ferunt neminem eum unquam salutando prævenisse, ipsum verò hoc officium accedentibus primò præstare solitum.

* Decimū
septimum.

FINIS. Deo soli Gloria.

INDEX.

A.

Ebno'l Aalam Astronomus. 214
Aaron frater *Mosis*. 18, 19, 20
Aaron Alexandrinus, Medicus v. *Abron*
'Aaron Chalifa v. *Harun*.
Ab Mensis *Augustus* dictus. 70
Abaka Il-Chàn, *Hulaci* filius. 329
 355, 361
Abasabàd, seu *Ayasabàd*, locus 330
Al Abbàs à quo Chalifæ *Abbasida*.
 103, 182
Al Abbàs fil. *Al Mamun*. 160, 164
Al Abbàs Ebno'l Hasan, Vizier 186,
 187
Abbas, Vizier *Egypti*. 257
Abbàsa, filia *Al Mohadii*. 151, 152
Abul Abbàs Al Saffàh, primus *Abbasidarum* Chalifa. 137, 138
Abul Abbas, Astrologus 213
Abul Abbas Ahmed Ebno'l Mosawac-cil, v. *Al Mo'tamed*.
Abul Abbàs Ahmed, Ebno'l *Mokta-dar*. 192. v. *Al Radi*.
Abul Abbàs Ahmed Ebno'l Mokradi,
 v. *Al Mostadbar*.

Abul Abbàs Ebno'l Mowaffec, v. *Al Mo'taded*.
Abul Abbàs Mamun, Rex *Chorasmiæ*. 220
Abul Abbàs Mohammed Ebno'l Kay-em. 237
Ebn Abbàs 120
Al Abbasia, locus 251
Abbasida. 128, 130, 134, 135
 136, 137, 158, 200, 237, 266
Abdalla, Pater *Mohammedis* 101
Abdalla, Patruus *Al Saffàh* 138
Abdalla Ebn Amer, dux. 116, 123
Abdalla Ebn Amr. 123
Abdalla Ebn Chaled. 116
Abdalla Ebno'l Hasan, Astrologus 215
Abdalla Ebn Hazem. 123
Abdalla Al Hofain Ebn Nasir o *ddaula*
 212
Abdalla Ebn Abu Kohàpha, i. e. *Abu Becr*. 110
Abdalla Ebn Mas'ud *Africam* invadit. 116
Abdalla Ebn Mohammed v. *Abu Juaifar*
Al Mansur.
Abdalla Ebn Mohammed Ebno'l Kay-em, v. *Al Mokradi*. (sectus. 349)
Abdalla Miyapharikh no ab *Hulaco* præ-
 A a a Abdulla

INDEX.

<i>Abdalla Ebn Nadil, dux.</i>	113	<i>Abdo'l Wahab Ebn Abraham.</i>	140
<i>Abdalla Ebnol Rasbid v. Al Mamun.</i>		<i>Abdo'l Wahab Ebnol Hosain.</i>	188
<i>Abdalla Ebn Rasbid Ebn Caurus Graecorum regionem invadit.</i>	177	<i>Abel & Letúda gemelli.</i>	4
<i>Abdalla Ebn Sabel Ebn Nubacht Astronomus.</i>	161	<i>Abgari Regis Roba ad Christum Epistola, cum responso.</i>	71, 72
<i>Abdalla Ebn Sina, v. Ebn Sina.</i>		<i>Abhal v. Imil.</i>	322
<i>Abdalla Ebn Soliman Ebn Wah. b. Vizer 182. Abdalla Ebnol Tijeb, v. Abu'l Pharaj.</i>		<i>Abia, Rex Jude.</i>	37
<i>Abdalla Ebnol Zohair. 124, 126, 127, 128</i>		<i>Abidalla Ebnol Hasan, Astrologus.</i>	315
<i>Abu Abdalla Al Baridi. 200, 201</i>		<i>Abihud, Propheta.</i>	38
<i>Abu Abdalla Al Damagani, Judex 240</i>		<i>Abinanus [Anianus] Monachus Alexandrinus. 10, 24, 27</i>	
<i>Abu Abdalla Ebnol Hejaj Porta. 213</i>		<i>Abi Melec, filius Gedeonis. 26</i>	
<i>Abu Abdalla Al Hosain, Ebn Nasero'daula. 212</i>		<i>Abisan, Judex Israelis, 27</i>	
<i>Abu Abdalla Natelensis, Avicennae Praeceptor. 230</i>		<i>Abishaa Shunamisii. 32</i>	
<i>Abdawaib, rex. 142</i>		<i>Abolostain, urbs 306, 333</i>	
<i>Abdo'l Aziz Ebnol Hejaj, Ebn Abdo'l Malec 136</i>		<i>Abraham, Patriarcha. 13, 14</i>	
<i>Abdo'l Carim, v. Abdo'l Rahman.</i>		<i>Abraham, Mohammedis ex Maria Cophitica filius. 103</i>	
<i>Abdo'l Malec Ebn Merwan, Chalifa, 126, 127, 128</i>		<i>Abraham Ebn Abdalla, Alida, occulus. 141</i>	
<i>Abdo'l Malec Ebn Nuh, Chorasani Rex. 206</i>		<i>Abraham Ebn Hamdan. 187</i>	
<i>Abdo'l Masih, v. Phacroddin.</i>		<i>Abraham Ebn Helal, Sapiens, doctus 204, 217</i>	
<i>Abdo'l Mosalleb, Avus Mohammedis, 101.</i>		<i>Abraham Ebn Mohammed, Abbasida. 136, 137, 138</i>	
<i>Abdo'r Rahim, v. Al Kadil Al Phadel</i>		<i>Abraham Ebnol Mohdi 154, 158; 159</i>	
<i>Abdo'r Rahman Ebn Abdo'l Carim, Medicus. 299</i>		<i>Abraham Ebnol Moktadir, v. Al Mortaki.</i>	
<i>Abdo'r Rahman As Sufi, Astronomus. 214</i>		<i>Abraham Ebn Saleh, patrueus Al Rasidi. 155</i>	
<i>Abdo'r Rasbid, Gazna Dominus. 226</i>		<i>Abraham Ebn Tacwin, Theophrasti Interpres. 61</i>	
<i>Abdo's Salam Ebn Zingidust, Medicus & Philosophus. 295, 296</i>		<i>Abraham Ebnol Walid 136. Chalipha 137</i>	
<i>Ebn Abdo's Salam, v. Mohammed.</i>		<i>Abulun [Apollo] Rex Zingitarum. 26</i>	
		<i>Babo'l Abwab. 61, 62, 151</i>	
		<i>Academia Bagdadi. 183</i>	
		<i>Acca, urbs 294. dedita Saladin. 273. Francis. 275</i>	
		<i>Actud</i>	

I N D E X.

- Achad' turris,* 12. in *Marg.*
AlAch'bid, Egypti & Syriæ Domi-
nus. 203, 205
Ad, vetus tribus Arabum. 100
Adado'ddaula Phano Chofraw. 205
 209, 210, 211, 214, 215, 216
Nosocomium Adadiense Bagdadi. 211
 338
Adado'ddin Viz'ier interfectus. 268
Adam, quo die creatus 3. *sepultus ubi*
Christus crucifixus 10. *ab eo ad*
mortem Moïſis quot anni 21. *ad*
initium Ære Alexandri. 63
Addens Apostolus. 64, 72
AlAded, Chalifarum Alidarum E-
gypti ultimus. 262, 264, 266
AlMalec AlAdel, Saladini frater, Rex
Ægypti. 277, 278, 279, 280, 295.
ejus filii. 288
Adena, urbs, à Tancredo occupata.
 245
Aderbijan, provincia, 63, 169, 182.
 222, 226, 227. 244. 268. 272,
 273. 283. 300
'Adnàn, Patriarcha Arabum. 100
Adrianus Cæſar. 76, 77
S. Agidii Comes, v. Sanhal. 242
Ægyptii 2. *plagis affecti* 18. *sapien-*
tiam à Chaldeis acceperunt 41
Persarum jugum excutunt 57. *à*
Diocletiano compescuntur 83. *eo-*
rum ſcientiæ 22
Hermes Ægyptius. 6, 7
Ægyptius Pſeudopropheta in Judæa
 73
Ægyptus. 22. 83. 86 138. 177 186
 203. 205. 207. 209. 219, 220, 221
 223. 225 241. 243. 250 256, 257
 262, 263, 264. *filii Hami cedit* 11
ab Abaſuero devicta 56. *à Coſroe*
 99. *à Moſlemiis* 112. *ab Ebn Zo-*
bairo occupata 126. *ab Ebn Tulun-*
no 175. *AlMuezzo Alida paret*
 207. *Turci ſub Saladino & ejus*
poſteris 266, 267. 277 278, 279
 288. 294, 298. 313. 322, 323, 324
Mamlucis ſub Ezzo'ddino Turco-
manno & ejus ſucceſſoribus, 325
 349. 351. 356. 359. 360, 361.
 365
Ælia juxta Hieroſolymam condita 77.
v. Ilia.
Ælianus, Medicus, præceptor Galeni.
 77
Æra Alexandri, ſeu Selenci, 63. 84.
 123. *Diocletiani, ſeu Martyrum,*
 84. *Hejra* 102, 103. 123
Æſchylus Poëta 55
Æſculapius, v. Aſclepiades.
Æthiopes, 2, 3. 37. religionem Chri-
ſtianam amplectuntur, 85
Æthiopia 76. *filii Hami cedit* 11
Africa poſteris Hami cedit 11. *à*
Moſlemiis petita 116. *à Francis*
 242
Africanus Alexandrinus, Chriſtianus
 75
Africanus, Chronologus, 24. 27. 54
 80
Africanus, dux Romanorum 57
Afrikiæ, [Africa minor] provincia
 207
Afriki, Dialecticus Chriſtianus 209
v. Yahya Ebn Adda.
Agathodæmon Ægyptius, Hermetis
Præceptor, Sabius Seth 7
Ager ſletus 23, 24
Agger Tajni ab Alexandro extructus
 62. *Agger Babo'lAbn ab ab eo-*
dem cæptus, ib. à Nuſbermano per-
fectus 63
Agnus Chriſti typus 14
 A a a 2 Agrippa,

I N D E X.

Agrippa, Rex Iudaeorum 73
Ahab, Rex decem Tribuum 38
Abasuerus primus & 6. secundus 57
Abaz, Rex Jude 40
Abaz, [Abazia] Rex decem Trib. 38
Abaziah, Rex Jude 38
Abia, Propheta 37
Ahmed Ebn 'l Chasib 174
Ahmed Ebn Cothair AlFargani,
Astronomus 161
Ahmed Ebn Hanbal 107. 164. 170
Ahmedis Ebn Hayet Motazala de
Christo assertio 105
Ahmed Ebn Harun, Syriopolita
Egyptius 168
AlSoliman Ahmed Ebn Hulacu, Rex
Mogulensis 361. 367. 368
Ahmed Mercator 284. 285
Ahmed fil. Moham. Regis Gazna 226
Ahmed Ebn Mohammed Ebn 'l
Mo'tasem, v. AlMo'tasim.
Ahmed Ebn Mohammed Ebn Merwan
Ebn Tijeb, AlSarchasi Philof. 185
Ahmed Ebn Mohammed AlSagani,
Mathematicus 216. 217
Ahmed Ebn Musa Ebn Shacer, Ma-
thematicus 183
Ahmed Ebn Tulun Aegypto & Syria
praest 175. 177
Ahmed Ebn Zairac 193. 194
Abn Ahmed Ebn 'l Motawaccel v. Al-
Mowaffec.
AlAbnef 120
Abram, Sacerdos Alex. Medicus 99. 127
AlAbraz urbs & regio 82. 112. 156
163. 212. a Moslemis occupata 113
a Moezz'o'ddaula Ebn Bowaia 199
Turris Ajamienfis Bagdadi 338. 339
Aias, [Aiazza, olim Ifsus] urbs Cili-
cie 59 ab Aegyptiis devastata 356
AlAjazii Turcomanni, praedones,
profligati 333

AlAin, liber 358
Ain Tab, urbs 257
Ain Zarba, [Anazarba] urbs 67. 206
Aiyad Ebn Guami, v. Iyad.
Ayyad, AlWalidi Scriba 135
Akras, Princeps Mogulensis 305
AlAkmak, locus 322
AlAkr AlHamidia, Castellum 284
AlAkra, Mons 170
Akreba, locus 109
AlAkra Templum Hierosolymitanum
34. 46. 129. 243. 274.
Aksara, urbs regia Seljakidarum in
Asia minore 345. 256. 321. 330. 347
Aksabur, urbs 307
Akis Chowar, zmiensis, Dux 237
AlAkra, v. Ezz'o'ddaula
Ala'ddaula Abu Jausar Ebn Caca-
maih, Hamdani Princeps 221. 231. 332
Ala'ddin, Dominus, Alawuti 320
Ala'ddin Ebn Badro'ddin 347. 352
Ala'ddin, Curia Bagdad. Praes 355
Ala'ddin Caikobad, Rumae Rex 290
306. 307. 311. subito moritur 312
Ala'ddin Ebn Gijatho'ddin 319. 322
329
Ala'ddin Tocusb, Chorasnia Dominus
266. 267. 279
Ala'ddin Ebn Tocusb, v. Chowarizm-
Shah Mohammed.
Alama, mulier callida 203. 204
Alamania, regio 61. 69
Alamo'ddin Senjar 353. occisus 354
AlAlmut, seu Alamut, Castellum
320. 331
AlBumajar, v. Abu Masfar.
Alcoranus eloquentissime elaboratus
104. an creatus, necne, contro-
versum 105. 159. 164. 167. 170
AlChynia 22. 299
AlEmir AlAlem 266
Aleppo, v. Haleb.

Alxander

I N D E X .

Alexander Magnus 58. 59. 62
Alexandri æra 63. 84. 123
Alexander, Syria Rex 66
Alexander, Judeorum Rex 66, 67
Ptolemæus Alexander, 67
Alexander [Severus] Cæsar 80
Alexander Aphrodisæus 78
Alexandria, Egypti urbs 22. 46. 57
 77. 86. 87. 99. 116. 207. condita 62
 expugnata à *Vespasiano* 74. à *Persis*
 99. *Moslemis* dedita 112. 114
Algebra Diophantis 89. 222
Ali Ebn Abi Taleb 102. 106. 107. 108
 115. *Mohammedis* gener 103. *Chalifa*
 117. 118. 119. 120. 121. 122
Ali Ebn 'lHofain Ebn Ali Ebn Abi
Taleb 125. 132. 135. 158
Ali Ebn 'l Abbas, Medicus 214
Ali Ebn Ahmed Abu 'lHasan, qui &
Ebn Habal, Medicus 300
Ali Bahadur, Malatia præfectus
 333. 334
Ali Ebn Balik 193. 194
Ali Ebn Isa 198. v. *Abu 'lHofain*.
Ali Ebn Isa Ebn Mahan, dux 156
Ali Ebn Mamun, Rex Chorasmiæ 219
Ali Ebn Musa AlReda 158
AlEmir Ali Ebn 'lNasir 302.
Abu Ali, Medicus asotus 299. 300
Abu Ali, Geometra 253
Abu Ali Ebn 'lHaithem, Geometra
 223. 224
Abu Ali Ebn Talalo'ddaula, 235
Abu Ali Isa Ebn Zarea, Philosophus
Christianus 222
Abu Ali Ebn Murwan 212. 213. 219
Abu Ali Mescawaib 216
Abu Ali AlMansur, v. AlHacem Cha-
lifa Egypti.
Abu Ali Ebn M. kla 193. 194. 199
Abu Ali Persa, Grammaticus 214
Abu Ali Ebn 'l Moktafi 262

Abu Ali Moshresfo'ddaula, seu Shar-
fu'ddaula E:n Bahau'ddaula 220. 221
Abu Ali Ebn Sharfo'ddaula 212
Abu Ali Ebn Sina v. Ebn Sina
Abu Ali Ebn 'lWalid, Motazala 240
Aliada, sive Alide, 134. 200. 218. 238
Chalifæ Egypti 207. 209. 219. 220
 21. 223 225. 237. 241. 243. 250
 256. 257. 262. 264. 266
Aljai Chatun, Hulaci uxor 329
Aljairai Nomain, Jengiz Chan's filius
 305. 326
AlAlkemi, Vizier 338
Alladikja, v. AlLadikja.
Allan, regio 61. 310
Allani, Christiani 85
Almagestum 47. 78 (v. *Mansur*)
AlAlphi, Rex Egypti & Syria 360
Alphonius, Rex Toletanus 277. 278
Alhira herba 7
Alpharabius, v. Abu Nasr.
Alsun Chan, Chatao Rex 309. 310
Alsun Tacash 246
Amado'ddaula Ali Ebn Bomaia 195
 196. 204. 205
Amalekita 26. 29
Amasia, urbs Rumaæ 313
Amawaib, locus 266
Amena mater, Mohammedis 101
Amenophthis, v. Amxnphasthis.
AlAmer, Chalifa Egypti 243. 250
AlMalec AlAlmjad Abbas Ebn 'l
Malec AlAdel 288 v. *Takjo'ddin.*
AlAmir Amid 292
Amida, urbs 89. 207. 213. 222 à *Pers-*
is obfessa 92. capta 98. capta à *Mo-*
slemis 112 à *Saladino* 272. ab *Al-*
Camelo 311
AlAmin Ebn 'lRashid 150. 152. *Cha-*
lifa 155. 156. 157. 158
Amino'ddaula Ebn 'lTalmid, Medicus
Christianus, 260. v. *Hebatulla.*

Ami no'd-

I N D E X.

Amino'ddaula Ebn Tuma, Medicus
Christianus 300, 301
Amir Al Mumenin, Omar sic primus
dictus 110
Amman Ebn Yazid 134
Ammawaih, locus 307
Ammonita Israelem affligunt 26. à
Saul victi 29
Amon Rex Jude 43
Amorium, v. Amuria.
Amosia Rex Jude 39
Amr Ebno'l As, Dux, 22. 112. 114.
116. 120, 121. 123
Amr Ebno'l Hazem, Dux 110
Amram, Pater Moysi 17
Amuda, porta Hierosolyma 273
Amanphathis [Amenophthis] Rex
Ægypti 17
Amura [Gomorrhah] condita 13
Amuria, [Amorium] urbs ab Al Mo-
rafemo capta 166
Analinias, scurra, Homerum lacescit
40
Anastafius Cesar 93
Anaxagoras, Physicus 55
Anazarba, v. Ain Zarba.
Al Anbâr, urbs, ab Al Saffabo extructa
139. à Basafirio occupata 226. v.
Al Enbâr.
Ancyra, urbs, capta à Moslemis 116
à Giyatho'ddino munita 314
Andalusia 242. 277. v. Hispania.
Andreas, Eunuchus legatus ad Moa-
wiam 123, 124
Andromachus, Medicus 63
Andronicus, Chronologus 27. 33. 54
Angelorum 9. ordines creati 3
Angitâr [Anglus] inducias cum Sala-
dino paciscitur 276
Angurc Nowain, dux Mogulensis 333
Anianus, v. Abinanus.

Anitus, filius Socratis 58
Annil 282. 305. v. Imil. 322
Ansarii, Medicus, Mediamedis
Adjutores 103. 108, 109. 117
Anrigonus, Hyrcani filius 66
Antiochus Magnus 65. Epiphanes ib.
Cyzicenus 66, 67. Eupator 66.
Grypus ib. Sidetes ib. Soter 62, 63
Antiochia, urbs 63. 65. 77. 81. 87. 91
92, 256. 258. à Solomon diruta 34
à Persis expugnata 94. 98. ab Ebn
Tulane 177. à Grecis occupata
207. à Francis 242. ab Ægyptiis
357
Antiochia nova 94
Antipater Herodis filius, Tetrarcha
71
M. Antonius 68
Antonius Ægyptius, Monasticæ vitæ
author 80
Antoninus Pius, Cesar 77. 78
Antoninus Caracalla 79
Anximus, sive Annumus, Medicus 21
Anushirwan Justus, v. Cosra.
Anushtecin, v. Abusentecin.
Apamia, urbs 257. 280. à Persis ex-
pugnata 94. 98
Al Aphdal Ebn Amir Aljoynsh 243
Al Aphdal, filius Saladini 273. 277
278. 280. in regnum Ægypti ac-
citus iterumq; pulsus 279 moritur
294
Aphdalo'ddin AlChowanji, Medicus
318. 340
Ebn Aphlah Hispanus, Astronomus
303
Ebn Aphlah, Poeta 259
Aphsana, villa 229
Al Aphshin Chaidar Ebn Cañs, Dux
165, 166
Apiphanus, Rex Ægypti 12
Apollo

I N D E X.

Apollo, v. Abulun.
Apollonius, Geometra 41. *Tyanus*
 75. *Sacrificulus* 88
Abu'l Arab, *Legisperitus*, *Maimoni*
infestus 298
Arabes Christiani 93. 171
Arabum regnum quando incepit 99
 quo pacto 102. eorum genera, re-
 ligiones, eruditio, &c. 100. in *Ara-*
bum terram fugit *Moses* 17
Arama dialectus 11
Arban, urbs 270
Arbela, urbs 263. 289. 311. condita
 15. à *Tasaris* obfessa 312
Arca cum libris Sacris, &c. abscondita
 46
Arca Noe 8, 9
Arcadius Caesar 90, 91
Arces extrui cœptæ 12
Archelaus, *Herodis* filius 71
Archidiaconus, *Medicus* v. *Abu'l-*
Chair.
Archilochus [*Corax*] *Rhetor* 44
Archimedes 41, 42
Ardšbir, seu *Abasucrus* secundus 57
Ardšbir Ebn Babec, *Persarum* Rex,
Sasanidarum primus 52. 80, 81
Ardšbir secundus 90
Arech, i. e. *Roba*, urbs 12
Arcopagus extructus 25
Argum Aga 320, 321. 328. 330
Argun IlChan, Rex *Mogulensis* 367
 368
Arjavana, mater *Al Moktadii* 240
Arideus, *Macedonia* Rex 62, 63
Arig Buga filius *Tuli Chani* 310. 327
 351
Arish, oppidum *Armenia* 218. 283
Arioch, perfectus Satellitum *Nabu-*
chadnezaris 47
Arioch, i. e. *Artaxerxes Longimanus* 56

Aristamenes, ex quo *Paulus Aposto-*
lus mentionem *Iannis & Iambria*
facit 17
Aristobulus, filius *Jonathanis*, *Judæo-*
rum Rex 66
Aristobulus, f. *Iohannis Alexandri*, 67
Rex 68
Aristophanes, *Comicus* 55
Aristoteles 33. 50. 59. 60. 84. primus
Sapientum se *Regum* famulatio ad-
 dixit 233
Arka, oppidum *Syria* 258
Armenia 11. 53. 61. 63. 86. 169. 179
 218. ab *Ægyptiis* populata 356
Armeni [*Parthi*] à *Græcis* deficiunt
 63. à *Romanis* laceffitit victi 78. 79
Armeni fidem *Christianam* ample-
 ctuntur 85. festum *Natalis & Epi-*
phaniorum simul celebrant 94
Armunis, Rex *Canaan* 13
Arphachshad 10, 11
Arran, regio 63. 248. 273. 328
Arrius, *Hæresiarcha* 86
Arsenius Patriarcha Constantinopoli-
tanus 335. 336
Artes filius *Ochi*, *Persarum* Rex 58
Arshac, à quo *Arfacide Armenorum*
 [*Parthorum*] *Reges* 63
Arsinous, *Sapiens* 75
Arslan Argun, Rex *Chorasani* 242
Arslan Ebn Seljûk 222
Arslan Ebn Aksar, v. *Chowarez-*
Shah.
AlEmir Arslan 286
Artabanus, Rex *Persia* 56
Artahbafst [*Artaxerxes*] *Longima-*
nus 56. 72
Artahbafst Secundus 57
Artahbafst Tertius, *Græcis* *Ochus* ib.
Artemion, v. *Luminus* 76
Arn, filius *Phalegi* 11, 12
Arudus

I N D E X.

<i>Aradha Canaanensis</i> citatur	13	161. <i>Sharfo' ddaula</i>	217. à <i>Nafu</i>
<i>AlArzak</i> , v. <i>AlArzak</i> .		<i>ro' d'dino</i>	350
<i>Arzen Rum</i> [<i>Erzerum</i>] urbs	280. à	<i>Asudab</i> , i. e. <i>Artaxerxes</i> Octavi	57
<i>Tataris</i> capta	314	<i>Afwàn</i> , [<i>Syene</i>] urbs	224
<i>Arzengan</i> , urbs	314. à <i>Tataris</i> ca-	<i>Atábeg Zengi</i> , v. <i>Omado' d'din</i> .	
<i>pta</i>	315	<i>Atáb. g Erzo' d'din</i> , v. <i>Erzo' d'din Ma-</i>	
<i>Arz midocht</i> , <i>Persarū</i> Regina	111. 112	<i>su à, Ebn Mandūd</i>	
<i>Afa</i> , Rex <i>Judea</i>	37	<i>Atabegica</i> familia	284-288
<i>Asad</i> , Tribus <i>Arabum</i>	101. 225. 271	<i>Atámess</i>	175
<i>Asad</i> , Præfectus <i>Chirafani</i>	134	<i>Atel</i> [<i>Volga</i>] fluvius	310
<i>Asado' d'din Shiracub</i>	262, 263, 264	<i>Athaliah</i>	38, 39
<i>Ascaphus</i> , [<i>Scopas</i>] Dux	65	<i>Athene</i> urbs	76. ab <i>Ahasuero</i> capta
<i>Asclepiades</i> [<i>Æculapius</i>]	7. 8. 59	& incensa	56
<i>Asharii</i> , Secta <i>Mohamm. edanorum</i>	105	<i>Ashiro' d'din AlAbhari</i> , Medicus	318
<i>Ashg</i> , à quo <i>Ashganida</i> Reges <i>Persarum</i>	52	<i>Asir</i> , Dominus <i>Robe</i>	221. occisus
<i>Ashg</i> , filius <i>Ashgi</i> ib.		<i>AlAltāk</i> , v. <i>AlTāk</i>	349
<i>Ashimūn</i> , seu <i>Oshmūn</i> , <i>Nili</i> rivus	324	<i>Ebno'l Asar</i> , Medicus, v. <i>Abn' l'Chair</i> ,	
<i>Ashir</i> , filius <i>ʔacbi</i>	16	& <i>Isa Ebn Yuseph</i> .	
<i>AlMalec Al Ashraph Ebno'l Malec</i>		<i>Ebno'l Asar</i> , Vizier, v. <i>Dhabiro' d'din</i> .	
<i>o'l Adel</i>	280. 288, 289. 294. 306	<i>Attica</i> lingua	62. 69
307. 311. moritur	313	<i>Attributa divina</i> ab <i>Essentia</i> semovit	
<i>AlMalec Al Ashraph Ebno'l Malec</i>		<i>Empedocles</i> 33. & <i>Motazale</i>	105
<i>AlGāzi</i> , <i>Miyapharekīni</i> Dominus		<i>Augustus</i> <i>Cesar</i>	68. 69, 70, 71
345. interfectus	349	<i>Augustus</i> mensis	70
<i>Al Ashar Nachaiensis</i> , Dux	119	<i>AlMalec Al Auhad Ebno'l Malec Al-</i>	
<i>Asia minor</i> v. <i>Rumaa</i> .		<i>Adel</i> , v. <i>Nojmo' d'din</i> .	
<i>Askelāna</i> , [<i>Askelon</i>] urbs, <i>Moslemiis</i>		<i>Auhado' zaaman Abn' l' Baracāt</i> , Ne-	
dedita	113, capta à <i>Francis</i>	<i>dicus Judeus</i>	256. v. <i>Hebatalla</i>
<i>Salad</i> no	273. à <i>Francis</i> restaurata	<i>Ebn Malcā</i>	
	276	<i>Avicenna</i> , v. <i>Ebn Sina</i> .	
<i>Asphahan</i> , urbs	116. 164. 222. 232	<i>Aularianus</i> [<i>Valerianus</i>] <i>Cesar</i>	81
239. 243. 254. 273. <i>Moslemiis</i> de-		<i>Aurelianus</i> <i>Cesar</i>	82
ditā	113. ab <i>Amado' ddaula</i> occu-	<i>M. Aurelius</i> <i>Cesar</i>	78
<i>pata</i>	196. à <i>Tugro' l' Bigo</i>	<i>Austres</i> populi quales	3
<i>Assyria</i>	1164	<i>Autognius</i> , Philosophus	70
<i>Astrologorum</i> vanitas	168. 181. 248	<i>Autolycus</i> , Geometra	50
<i>Astronomiæ</i> ante & post diluvium		<i>Autopator assirius</i>	41
inventio	5. 11	<i>Awairita</i> , populus	329
<i>Astronomiæ</i> observationes factæ à		<i>AlAwāsem</i> , provincia	177
<i>M. tunc</i>	57. <i>Al Mamunis</i> iussu	<i>Ayafabād</i> v. <i>Abafabād</i>	330
		<i>Ayefha</i> , uxor <i>Mcham medis</i>	117. 118. 119
		<i>Bab's l'</i>	

. I N D E X .

Babo'l Azaj, porta Bagdadi 227.258
Azaj, castellum 257.268.277
AlAziz, Chalifa *Aegypti* 209.219.
 223
AlMalec AlAziz Mohammed Ebn'o'l
Malec AlDhaber, Halibi Princeps
 287.312
AlMalec AlAziz Othman Ebn Sala-
ho'ddin, *Aegypti* Rex 277.278,
 279.295
AlMalec AlAziz Ebn'o'l Malec Al-
Adel, *Baniasi* Dominus. 288.304
AlMalec AlAziz Ebn'o'l Malec Al-
Naser. 347
AlArzak, vel forsan *AlArzak*, lo-
 cus desertus. 135
AlAzz 298. v. *Gazzin*ses.
Azzo'ddanla 207, 208. v. *Bachtiyar*.

B.

B *aabdun*, villa 334
BaalBec, urbs 85.277. à *Misse-*
miss in foedus recepta 112. à *Zen-*
gio occupata 255.263. à *Dama-*
scenis 264. à *Saladin* 267
Baasha, Rex decem Tribuum. 37
Baashika, locus 352
Bab AlAbwab 61,62.151
Baba, Pseudopropheta 313. capite
 p'ectur 314
Babarmir, seu *Tabarmir*, *Chartaber-*
ti Subbaasha 312
Babawaih, Episcopus *Nisibensis* 87
Bab'c, rebellis 165
Bab'c, seu *Babylonia* 12.47.62.64.
 94 filii *Semi* cedit 11. *Sileuco* 63
Hermes Babyl'nius 7
Iucobus Martyr 80
Bachtiysua Georgii filius, Medicus 152.
 153

Bachtiysua Gabrielis filius, Medicus
 154.171
Bachtiysua Ebn Yahya, Medicus 192
Bachtiyar Ebn Moerzo'ddanla 207.
 208,209,210
BaElamar, *Chelati* Dominus 272.277
Baculus Nofis 18,19. absconditus 24.
 46
AlBadandun, oppidum & fluvius 159.
 168.177
AlBailh, urbs *Babeci* 165
AlBadi Hebatolla *Astrolabius* 260
Badroddanla Soliman Ebn Abdo'l'fab-
bar Ebn Ortok 249
Badro'ddin Ebn Kadi BaalBec, Medi-
 cus 343
Badro'ddin Lulu 284.287,288,289.
Mansela Dominus 311.326.344.
 moritur 347
Badus Cordus 211,212
AlBagazi, v. *Ilgazi*
Bagdad, urbs, ab *AlMansuro* condi-
 ta 141. *AlMamunis* auspiciis ob-
 fessa 156. ab *Adado'ddanla* instau-
 rata 210. à *Tataris* capta & dire-
 pta 338,339
Bag r, *Turca*, *AlM.tawaccili* per-
 cussor 170
Bagrati, urbs, capta à *Saladino* 275
Bahao'ddanla Mansur Ebn Dobais
 237
Bahao'ddanla Abu'Nasr Ebn Adado'd-
danla 212,213.218.220
Bahao'din, Interpres 320,321
Sheich Bahao'ddin Abu'l'Photub 251
Bahadur v. *Ali*
Bahnàm Persa 361
Babràm Jur, Rex *Persia* 93. v. *War-*
haran
Babràm AlMarzabàn 96,97,98.
Babrüz *Bagdadi* Prætor 263
 B b b *Bajer*

· I N D E X ·

<i>Bajer Dominus Balche</i>	238	<i>Barcajar, Ebn Tufsi,</i>	305.310
<i>Baimas Nowain, dux Mogkensis</i>	308	<i>Soltan Barciaruk seu Tarcianuk</i>	239,
<i>Baimundus, v. Boamundus.</i>			240, 241, 242, 243, 244
<i>Bajūza, villa prope Malatiam</i>	315	<i>Barcus, Moavia percussor</i>	121
<i>Baka Timur, v. Buka Timur.</i>		<i>Barada, urbs</i>	150
<i>Ebn Abu'l Baka, v. Masfih.</i>		<i>AlBarēsa, arx</i>	271, 272
<i>Balaban, Ch lasi Dominus</i>	283	<i>AlBaridi, v. Abu Abdalla.</i>	
<i>Balac Ebn Bahram Ebn Ortik Halebi</i>		<i>Barlu, dux</i>	354
<i>Dominus</i>	250	<i>Barmacide</i>	150 151
<i>Balad, urbs ad Tigrim</i>	265	<i>Barcella, locus</i>	352
<i>Balādor, locus</i>	330	<i>Basfir, urbs</i>	227
<i>Balasāgun, urbs</i>	220	<i>Basfirius, dux</i>	226, 227
<i>Balbais, v. Belbais</i>		<i>Basbar Ebn Ortāb, dux</i>	122
<i>Balcha, v. Belcha</i>		<i>Abu Basbar Matthaeus Ebn Tunes, v. Matthaeus.</i>	
<i>Baldwinus Francus</i>	242	<i>Basbir Ebn'ullih</i>	152
<i>Baldwinus, Hierosolyme Rex moritur</i>	248	<i>Basmut, v. Tasmut</i>	345
[<i>Baldwinus, Flandria Comes, primus Lat. Imp. Constantinopolitanus</i>	282	<i>Baslides, haereticus</i>	76
<i>Baldwinus, ultimus Latinorum Imp. Const.</i>	336	<i>S. Basilius</i>	11
<i>Balephorus [Belochus] Rex Assyria</i>	17	<i>Basilius Armenus</i>	245
<i>Balgāi Ogul 331. v. Ilgāi</i>	329	<i>Basira, v. Bira</i>	311
<i>Balsanus, nobilis Francus</i>	273, 274	<i>AlBasira, urbs Eraki, 112, 113, 118, 119, 123, 125, 133, 141, 172, 178, 182, 217</i>	
<i>Balik seu Yalik, Janitor</i>	193, 194, 195	<i>Basur Nowain, v. Tasur.</i>	
<i>Ordu Balik, urbs, v. KaraKuram</i>		<i>Batenii, ficarii, vulgo Affasini</i>	237, 246, 250, 252.
<i>Bamiana, urbs 287. à Tataris excisa</i>	293	<i>AlBatiha, locus</i>	218
<i>Bani Elohim, filii Dei</i>	5, 6	<i>Ebn Baslan 88. v. Ebn Botlan</i>	
<i>Banias oppidum</i>	277 288	<i>AlBattanius [Albasagnius] Astronomus</i>	191
<i>Baptistæ [Hemerobaptistæ] Judaeorum secta</i>	74	<i>Batu Ebn Tufsi</i>	305. 310. 322. 326.
<i>Abu'l Baracāt, Medicus, v. Auhadoz-zaman</i>		<i>Bayejū Nowain</i>	330. 332. 333, 337, 338
<i>Baradā, fluvius Damascus alluens</i>	254	<i>AbuBecr As Sadik, Mohammedis successor proximus</i>	108, 109, 110, 116
<i>Barak Siferam profigat</i>	25		133
<i>Barbari, populus</i>	2. 37	<i>AbuBecr Ebn'ul Bakellān</i>	211
<i>Barcab, Ebn Tufsi</i>	305. 310. 326	<i>AbuBecr Mohammed Ebn Ratek</i>	199, 200, 201
		<i>AbuBecr Mohammed Ebn Zacaria Al-Rai,</i>	

INDEX

Razi, Medicus 191. v. *Mohammed*.
Sedarense praelium 102
Seito'l Makdes 10. v. *Hierosolyma*.
Sel, Idolum 53
Ibn Belas, v. *Sharfo'din Ahmed*.
Selbais, urbs *Aegypti* 219.248.262.
 263
Selcat di Nowain 305
Selcha, urbs primaria *Chorasani* 133
 225.292.293
Selhus Asyria Rex, *Halebi* con-
 ditor 25
Bellum servile 66
Belochus, v. *Balephorus*.
Beltasbaser, Rex 50
Benjamin, filius *Jacobi* 16
Benjamin, Monachus *Jacobita* 200
Benfagala v. *Bisbam*.
Berdawan, castellum 232
Bernanah 357.358.359
Berytus, urbs, capta à *Francis* 245
 à *Saladino* 273. à *Francis* recepta
 278
Bethlehem *Christus* natus 70. *Infan-*
tes caesi 71
Bibars, v. *Bundokdar*.
Biga, *Tegro'l Begi* frater 222
Bigamia à *Valentiniano* permissa 89
Bilba, Ancilla *Lea* 16
Bira, castellum, *Moslemis* à *Francis*
aradita 255. ab *Al Camelo* occu-
 pata 311
Bir Maimun 142
Al Biruni, Philosophus 229
Bisb Balig, locus 286 322
Bisbam, locus 331
Boamundus, *Antiochia* Princeps 242
Boamundus, *Infans* 256. *Antiochia*
 & *Tripolis* Dominus 275
Bochara, urbs 209. 219, 220. 282

286, 287. capta à *Moslemis* 128
 à *Chowarezmschah* 279. *Jengiz*
Chano dedita 290 incensa 291
Ebnol Bochari *erarii praefectus* 299
Bochtansar [*Nebuchadnefar*] 45.50
Boga, major, & minor 169.174.175
Boga Timur 305. v. *Buka Timur*.
Bohira, Monachi, de *Mohammeda* va-
 ticiuum 101.102
Bokr at Ebn Ofsut, *Armenus* *Patrici-*
us 169
Bolgàn Ebn Santekàn, v. *Ilgai* 329
 & *Balgai* 331
Borgiani fidem *Christianam* ample-
 ctuntur 85
Borjo'l resas, Castellum 257
Bosbra, servus *Munefi* 190
Basra, urbs 101.277.288.
Ebn Botlan, Medicus *Christianus*
 234, 235. 260. v. *Ebn Baslan*.
Boum pestis 94
Ebnol Bowab, *Scriba* celebris 221
Bowaidarum principatus 195, 196
Bagdadi stabilitur 203, 204
Buga, Princeps *Mogulensis* 367
Buka Timur 326. 329 338, 339. v.
Boga Timur.
Bujuk Muncaca frater 327
Bulgari 11. 130. *Bulgaria* 282 310
Al Bundokdar Bibars Rex *Aegypti*
 351, 352. 356, 357, 358, 359
Busa, Pseudopropheta 146
Busiris, *Aegypti* oppidum 138
Butar Ogul, v. *Kutar* 329
Byzantium, urbs condita 43. à *Con-*
stantino rellaurata 69. v. *Constan-*
tinopolis.

B b b 2

Caaba

INDEX.

C

C*Aaba*, Templum *Meccanum* 102, 103. 108
AlCaabius 192
Cabaabuka, v. *CaidBuka* 329
Cabra, v. *Cera* 226
Cachia, locus 333
Cacotin locus 312
Cesares unde dicti 68
Cesarea Cappadocia 276. 314. 359
Cesarea Palestina, condita 70. à *Per-*
sis expugnata 98. à *Moslemiis* in
foedus recepta 112. à *Saladino* ca-
pta 273
Casar, *Aegyptiorum* dux 203. 205
CaidBuka Bawargiensis 329. 330
Caisa arx 213. v. *Hefn Caisa* 323
Caikgbad, v. *Ala'ddin*.
Caikgbad, locus juxta *Cesaream* 359
Cainus & Climia, gemelli 4
Caisum, populata à *Gracis* 182
Caius Cesar 73
Caleb, filius *Iephunna* 23. 24
Abu Calijar, Rex 221. 226
Callinicus, urbs v. *Kalonicus*.
Calofoannes, *Theodori* Imp. filius 355
Calwada, urbs *Chaldeorum* 7
Porta Calwad Bagdadi 339
Camakia, urbs 341
Camalo'ddinAbdo'rRahman 362. 366
Camalo'ddin Ebn Tunes 341
Cambyses, Rex *Persarum* 54
AlMalec AlCamel, Rex *Aegypti*
288. 294. 305. 311. moritur 313
Camfar, seu *Camshir*, castellum v.
Lamshir.
Canaan, filius *Hami* 9
Terra Canaan 13. 21
Canaanai Subacti 23
Canon Avicenna 215. 231. 297. 299

Canon Theonis 78
Canticum Canticorum 35
Caphar Tab, urbs 257. 280
Captivitas decem Trib. 40. *Jude* 45
Captivorum inter Græcos & Mosle-
mios permutatio 167. 181. 188
Ebn Caraba, seu *Caraya*, medicus 317
AlCarac, urbs 275. 277
Desertum AlCarac 348
Carah, vicus *Marma* 146
AlCarch, forum *Bagdadi* 240. v.
AlCorch.
Carinus, *Cari Cesaris* filius 83
Abu'l Carm Sæd Ebn Tuma, Me-
dicus 300. 301
Carmalis, oppidum 311
Carmania, regio 116. 211. 225
Carmina Avicenne 297
Carpocrates, Hæreticus, v. *Cerintus* 76
Carthago everfa 57
Carus Cesar 83
Cashgora à *Moslemiis* expugnata 129
AlCashph, Liber 340
Casius, mons prope *Damascum* 161
Catarracta Nili, v. *Alfanâdel*.
Catius [Th octistus] 169
AlCausaj, Medicus 163
AlCawâbi, Castellum 289
Cayuc-Chan Ebn Ogtai 309. Impe-
rator Mogulensis 320. 321. 322
Cazdhacub, Castellum 332
Cazerun, urbs 195
Cenânah, Tribus *Arabum* 101
AlCendi, Philosophus & Medicus 50
178. 179
Cera, seu *Cabra*, Castellum 226
Cerbalâ, urbs 125
Cercusum, seu *Circesum*, v. *Karkefa*
Cerdub, v. *Cazdhacub*.
Cerintus, Hæreticus 73. 76
Cerris, Tribus *Ture. Christiana* 280
Cephli

INDEX.

<i>Cesbli Chan</i> , Dux	290	<i>Chanekin</i> , oppidum	313
<i>Cesra</i> , v. <i>Cofra</i> , seu <i>Cofroes</i> .		<i>Chand'soltan</i> , locus	330
<i>Cesbuga</i> , Dux <i>Megulinensis</i>	348, 349	<i>Chaphaja</i> , Tribus <i>Arabum</i>	225
<i>AlChabur</i> , fluvius	245	<i>Charaja</i> , Benu <i>Takas</i> , urbs	309
<i>AlChabur</i> , urbs & regio	265 271 278 283	<i>Chareja Ehn Hadabasa</i>	121
<i>Chadas</i> Hæreticus	134	<i>Charsh na</i> , urbs	177, 206
<i>Chadijah</i> , uxor <i>Mohammedis</i>	102	<i>Chartabirt</i> , oppidum	307 312
	103	<i>AlEmir Cha'beg</i>	257
<i>Chaibar</i> , urbs <i>Judaorum</i>	102	<i>Ebnol' Chatab</i> , v. <i>Takioddin</i>	342
<i>Chaifa</i> sive <i>Hifa</i> , urbs, capta à <i>Sala-</i> <i>dino</i>	273	<i>Chataia</i> , Regio 282. à <i>Jingiz Chano</i> devicta 309, 310. v. <i>Kara Chataia</i> .	
<i>Abu'lChair Archidiaconus</i> , Medicus		<i>Charei Ch. rasimiam</i> invadunt 266 267. <i>Bocharam</i> occupatam statim amittunt 279. in <i>Mogulenses</i> re- bellant	350
<i>Abu'lChair Ebnol' Attar</i> , v. <i>Majshi</i> <i>Ebn Abu'lBaka</i> .	296, 297	<i>Ebnol' Chatib</i> , qui & <i>AlRazi</i>	298
<i>Abu'lChair Salama Ebn Rahmân</i> , <i>Judeus</i> , Medicus	247	<i>Chawaja Ogul</i> , Princeps <i>Mogulen-</i> <i>sis</i>	327
<i>Chakan</i> , Rex <i>Turcarum</i>	136	<i>Chewaregii</i> , secta <i>Mohammedanorum</i>	104, 107
<i>Chakan</i> , servus <i>AlRasbidi</i>	167		
<i>Chalat</i> , urbs <i>Armenia</i> 218, 227 272 277, 283, 288. vel <i>Adarbijani</i> 300 <i>Falaluddin</i> dedita 306. ab <i>Al-</i> <i>Abraphore</i> restaurata 307. ab <i>Ala-</i> <i>ddino</i> capta 311. v. <i>Echlât</i> .		<i>Chelat</i> , v. <i>Chalar</i> .	
<i>Chalcedon</i> , urbs 98. condita 43. à <i>Persis</i> capta	99	<i>Chiron</i> , Medicinæ Inventor	21
<i>Chalcedonense</i> Conci'ium	92 94	<i>AlChizaran</i> , <i>AlHadî</i> & <i>AlRasbidi</i> Chalifarum mater	148, 149, 150
<i>Chaldei</i> 2, 13, 41 46, 47, 184 à <i>Persis</i> subacti	52, 69	<i>Chjanda</i> , urbs	286
<i>Chaldæa</i> dialectus	11	<i>Choraiba</i> prælium	118
<i>Chaled Ebn'olWalid</i> , Dux	109	<i>Chorasân</i> , regio 53, 62, 63, 123, 126 132, 134, 136, 140, 150, 152, 158 169, 170, 188, 189, 197, 201, 206 243, 209, 222, 225, 233, 237 242 207, 287, 293	
<i>Abu Chaled</i> , v. <i>Tazid Ebn Abdâl-</i> <i>Malic</i> .		<i>Chorramitica</i> [<i>Hazamitica</i>] religio	164
<i>AlChalil Ebn Ahmed</i>	172	<i>Chowaiia</i> , locus	307
<i>Chalya</i> , urbs.	12	<i>Chowarizm</i> [<i>Chorasmi'a</i>] urbs & re- gio. 219, 220, 266, 267, 279. à <i>Jingiz Chano</i> expugnata	292
<i>Chalybes</i> 2, 3. v. <i>Sclavi</i> .		<i>Chowarezmii</i> [<i>Chorasmi</i>] in <i>Meso-</i> <i>potamia</i> locati	312
<i>Chamarawaih</i> , <i>Egypti</i> & <i>Syrie</i> Rex	177, 178, 179, 180, 181	<i>Chowarezm Shah</i> [<i>Chorasmiæ</i> Rex] <i>Arslân Ebn Akgar</i>	266
<i>AlChandak</i> , pagus prope <i>AlKaïram</i>	224	<i>Chowarizm</i>	

I N D E X.

<i>Chowarezm Shah Tocush Ebn Ar- şan, v. Al'addin.</i>	<i>Claudius Ptolemaeus, v. Ptolemaeus.</i>
<i>Chowarezm Shah Mohammed Ebn Tocush 279. 285, 286, 287. 290 291. 293. 299</i>	<i>Clemens citatus 54</i>
<i>Chozaima Ebn Hazem 150</i>	<i>Cleopatra, Regina 68</i>
<i>Chozari populus 150, 151. 248. v. Gorjani.</i>	<i>Cleopatra, filia Ptolemaei Epiphanis 65</i>
<i>Christus Natus 70. Baptizatus 71 Crucifixus 72</i>	<i>Cleopatra, Prol. Philometoris filia, de qua Daniel Propheta 66</i>
<i>Christiana religio sub Constantino prævalet 85. in regno Persarum propagata 91</i>	<i>Climia, soror gemella Caini 4</i>
<i>Christianorum persecutio sub Nervo 74. Domitiano 75. Trajano ib. Severo 79. Maximino 80. Decio ib. Valeriano 81. Diocletiano 83 Sapore 87. Warharane 91</i>	<i>Ben Cocab Judæos seducit 76</i>
<i>Christiani à Samaritanis interfecti 63. Gracæ scribere prohibiti 129 sub Mogulensibus bene tractantur 286. 321</i>	<i>Cochlea, seu Pharos Alexandrina, ex- tructa 74</i>
<i>Christiani Mausila & Ninive spoliati & interfecti 353. 354</i>	<i>Codbanawaih, mulier nobilis 231</i>
<i>Chrysaorius, amicus Porphyrii 89</i>	<i>Codbnkà, [Corbanas] Dux 242</i>
<i>Chrysothomus, Patriarcha Constanti- nopolitanus 90, 91</i>	<i>Colaib, Heijji nomen 129</i>
<i>Chug Chan, Dux 290</i>	<i>Colcàn, Princeps Mogulensis 304</i>
<i>Chuja, urbs, v. Charaja 309</i>	<i>Collegium Al-Mostanseriah 304 316 342</i>
<i>Chunnaj, urbs 227. 252</i>	<i>Comas, regio 170</i>
<i>Churistan, regio 243</i>	<i>Cometa visa 94</i>
<i>Chuzistan, regio 179. 257</i>	<i>Comœdia inventa 22</i>
<i>Al-Chymia, v. in lit. A.</i>	<i>Commodus Caesar 79</i>
<i>Cicar, talentum 34</i>	<i>Computus Judæorum & Græcorum 72</i>
<i>Cilicia 59</i>	<i>Computus Samaritanorum erroneus 9</i>
<i>Circesium, v. Karkefia.</i>	<i>Concilium Nicenum 86</i>
<i>Ciyumert, primus Persarum Rex 51</i>	<i>Chalcedonense 92 94</i>
<i>Claudia, castellum exstructum 140 v. Klaudia.</i>	<i>Condestabulus, Armenorum Regis fra- ter 320</i>
<i>Claudius, Caesar 73. Claudius II. 82.</i>	<i>Confusio linguarum 12</i>
	<i>Constantinus [Constantius] Caesar, Constantini Magni Pater 83, 84</i>
	<i>Constantinus Caesar, Victor seu Mag- nus 69. 85, 86</i>
	<i>Constantinus, Constantius, & Con- stans, Caesares, Constantini Magni filii 86, 87</i>
	<i>Constantinus Caesar, Heraclis filius 113</i>
	<i>Constans Caesar, Constantini filius 113</i>
	<i>Con-</i>

INDEX.

<i>Constantinus Caesar, Constantis filius</i>	123
<i>Constantinus Caesar, Leonis filius</i>	147
	151
<i>Constantinus, Haremi Armenorum Regis Pater</i>	341
<i>Constantinopolis, urbs</i>	43 69.85.147
à <i>Moslemis oblecta</i>	130. à <i>Sclavis</i>
181. à <i>Francis occupata</i>	282
<i>Græcis reddita</i>	336
<i>Coptita</i> 84. <i>Coptitarum regio</i>	63
<i>AlCoranus, v. in lit. A.</i>	
<i>Corax, v. Archilochus</i>	44
<i>Corbanas, v. Codbukà.</i>	
<i>AlCorch, pars Bagdadi</i>	142. v. <i>AlCarch.</i>
<i>Cordi</i>	180.200.333.353.354
<i>Cordi Hadbbaniensis</i>	222
<i>Cordi Ramedienfes</i>	263
<i>Corjium, regio</i>	196. v. <i>Gorjestan.</i>
<i>Coronæ geltandæ Author Nimrod</i>	12
<i>Coronâ ignea in cœlo visa</i>	82
<i>AlCorfa, pericope AlCorani</i>	163
<i>Cosma & Damianus, Martyres</i>	83
<i>Cofra Anush.rwan, Persarum Rex</i>	52
	63.94.95.96
<i>Cofra II.</i>	96.97.98.99.136
<i>Cotaiphât, Medicus Christianus</i>	236
<i>Coturnices Israelitis demissæ</i>	19
<i>Creatio mundi 3. juxta quosdam uno momento facta 4. quot annos diluvium præcessit</i>	9, 10
<i>Creta, Insula, Venetis cedit</i>	282
<i>Crux ab Helena reperta</i>	85. à <i>Saladino detenta</i>
	275
<i>Cuban, Caynes frater</i>	320
<i>AlCufa, urbs</i>	118, 119, 120, 121
	122, 123, 124, 125, 126, 127, 138
	141, 142, 143. 179. 182. 219
<i>Cusfensis, Yahcemi Scriba</i>	200

<i>Cug Basil</i>	245
<i>Cug Sarâi</i>	287
<i>Curacin Dailamensis</i>	201
<i>Cusadag, locus in partibus Arzen-gam</i>	314
<i>Cushân Al Athim Israelcm opprimic</i>	24
<i>Cynici, unde dicti</i>	55
<i>Cyprianus, Episcopus & Martyr</i>	80
<i>Cyprianus, Metropolita Nisibensis</i>	145
<i>Cyprus, Insula</i>	66 76.96. à <i>Moslemis occupata</i>
	116
<i>Cyrene, urbs</i>	207
<i>Cyrenius Judex</i>	70
<i>Cyrillus citatus 33. Patriarcha Alexandrinus</i>	91
<i>Cyrus, Persarum Rex</i>	53
<i>Cyrus, urbs, à Græcis capta</i>	186
<i>Cyzicus, Syria Rex</i>	67.

D

D <i>Abek, locus</i>	130
<i>Dadawaih, v. David</i>	121
<i>AlDachira Abu'l Abbas Mohammed Ebno'l Kayem</i>	237
<i>AlDahak Ebn Kais, occisus</i>	126
<i>Dahestan, urbs</i>	231
<i>Dahrita, seu Seculares, Philosophi</i>	33. 60
<i>Dailamenses</i>	165. 211, 212. 222
<i>Dailami Magnates cum Mogulensibus pacem faciunt</i>	332
<i>Damascus, urbs</i>	11.55 101.123.124
	132.136.137.138.208.210.237
	246 254. 261.267.277.278.280
	288 304. 313. 317. condita 13
à <i>Moslemis capta</i>	112. ab <i>Abbasidis</i>
138. à <i>Saiso'ddaula oblecta</i>	203. occupata 205. à <i>Nuro ddino</i>
	257.

I N D E X.

257. ab <i>AlNasero</i> 325. <i>Tataris</i>	
dedita	348
Templum Damascenum extructum	
129. conflagrat	227
<i>AlDamigàn</i> , urbs	170.243
<i>Damianus</i> , Martyr	83
<i>Damiata</i> , urbs, à <i>Gracis</i> capta	170
<i>Moslemiis</i> à <i>Francis</i> reddita	294
ab eis iterum capta 322. ac denuo	
amissa	325
<i>Ebn Dapna Amidu</i> potitur	213
<i>Dan</i> , filius <i>Jacobi</i>	* 16
<i>Dan</i> , urbs, quæ & <i>Nables</i> [<i>Neapolis</i>]	
	36
<i>Daniel</i> , Propheta 45.47.48.49 51	
52.53.54. ejus hebdomadæ un-	
de numerandæ 72. ejus vaticinia	
completa	66.73
<i>Ebn Danismand</i> , v. <i>Mohammed</i> .	
<i>Dara</i> [<i>Darius</i>] <i>Ebn Dara</i> , Rex <i>Per-</i>	
<i>sie</i> , ab <i>Alexandro</i> victus	59
<i>Dara</i> , urbs, condita 93. capta à <i>Per-</i>	
<i>sis</i> 94. 65. Romanis restituta ac	
rursus capta	98
<i>Darabjird</i> , urbs	116
<i>Dargam</i> , Vizier <i>Ægyptius</i>	262
<i>Darius Medus</i>	51.52
<i>Darius Hyfaspis</i> filius	54
<i>Darius Nothus</i>	57
<i>Darius</i> , <i>Arshaci</i> [<i>Arfacis</i>] filius, v.	
<i>Dara Ebn Dara</i> .	
<i>Ebn Darnus</i>	338
<i>AlDarum</i> , locus	277
<i>David</i> , Rex <i>Israelis</i> 30.31.32.33	
<i>David Asphahanensis</i> , Antistes	107
<i>David</i> , seu <i>Dadawaih</i> , sicarius	121
<i>David Siyah</i> , seu <i>Shah</i>	156
<i>David Ebn Honain</i> , Medicus 173,	
	174
<i>David Jagri Beg</i> . <i>Ebn Michael Ebn</i>	
<i>Se jak</i>	222 227, 228. 238

<i>Soltan David Ebn'olSoltan Mahmud</i>	
	251 253, 254
<i>David Magnus</i> , & <i>Parvus</i> , Reges	
<i>Gorjani</i>	320, 321
<i>Dankia</i> , Castellum	228
<i>Dawala</i> , castrum	329
<i>Dawin</i> , urbs & regio	263
<i>Debora</i> , Prophetissa	25
<i>Decalogus</i>	19
<i>Decius Cesar</i>	80
<i>Dedan</i> , <i>Abrahami</i> nepos	17
<i>D. laluh</i> , lib i e. <i>Moreb Nebecim</i>	298
<i>Demetrius Soter</i> , Rex <i>Syrie</i>	66
<i>Demetrius secundus ib</i> .	
<i>Democritus</i> , Philolophus	55
<i>Mar Dinha</i> , Episcopus	286
<i>Dhaber Ebn'ol Hofain</i> , Dux	156
	157
<i>AlDhaber</i> , Chalifa <i>Ægypti Alida</i>	
	221 225
<i>AlDhaber</i> , Chalifa <i>B. g'adi</i> 301.302	
<i>AlMalec AlDhaber Gazi Ebn Sala-</i>	
<i>ho dain</i>	277.280 287
<i>AlMalec AlDhaber</i> , frater <i>AlMalec</i>	
<i>AlNaseri</i>	349
<i>Abn Dhaber</i> , seu <i>Tah-r</i> , <i>Jalali'daam-</i>	
<i>la Ebn Bahau'ddaula</i> , v. <i>Jalali'd-</i>	
<i>daula</i>	270
<i>Abn Dhaber Abraham Ebn Nasero'd-</i>	
<i>daula</i>	212
<i>Dhabiro'ddin Ebn'ol Attar</i> , Vizier	
	268, 269
<i>Dhabiro'ddin Hazardinar</i> , Chelati	
Dominus	277
<i>AlDhapher</i> , Chalifa <i>Ægypti Alida</i>	
	256, 257
<i>Dhn'lKarnain</i> , [<i>Alexander Magnus</i>]	
quare sic dictus	62
<i>Dharif AlSaccari</i>	194
<i>Diar Becr</i> , regio	221.234.243
<i>Diluvium tempore Nce</i> 8,9. ab <i>Her-</i>	
<i>mete</i>	

INDEX:

<i>mete prædictum</i> 6. alterum in <i>Erako</i> 17. tertium in <i>Theſſalia</i> 21. aliud ab <i>Altrologis</i> prædictum 241	Dynastiæ decem 1.2
<i>Dinab</i> , <i>Facobi</i> filia 16	E.
<i>Diocletianus</i> <i>Cæſar</i> 83,84	<i>Ebadii</i> , <i>Arabes Chriſtiani</i> 171
<i>Diogenes</i> <i>Cynicus</i> 55	<i>Eber</i> , Patriarcha 11
<i>Diogenes</i> , <i>Græcorum Imperator</i> 227. 228	<i>Echlâr</i> , urbs 169. v. <i>Chalâr</i>
<i>Dionysius</i> , <i>Athenarum Episcopus</i> 75	<i>Echamâr</i> arx 307
<i>Dionysius</i> , <i>Metropolita Malatia</i> 315	<i>Echtiyar'o'ddin</i> <i>Hasan</i> 316
<i>Diophantes</i> , <i>Mathematicus</i> 89. 222	<i>Echwan'o'sſaphâ</i> 218
<i>Dioſcorides Anazarbeus</i> , <i>Medicus</i> 67	<i>Eclipsis Solis</i> 92
<i>Dioſcorus</i> , <i>Patriarcha Alexandrinus</i> 92	<i>Eden hortus</i> 4
<i>Dir Hind</i> , locus 111	<i>Ediſſa</i> , v. <i>AlRoſha</i>
<i>Dir Kana</i> , locus 200.	<i>Edomai</i> , v. <i>Idumai</i>
. <i>Monasterium</i>	<i>Edris</i> , <i>Enoch</i> , ſeu <i>Hermes Trifmegiſtus</i> 6
<i>Diſan</i> , fluvius 79.	<i>Ebn Edris</i> , v. <i>Mohammed</i>
<i>ibn Diſan</i> , <i>Hæreticus</i> ib.	<i>Eglon</i> , <i>Rex Moab</i> 24,25
<i>Diffidium inter Meccenſes & Medinenſes</i> 108. inter <i>Venetas & Gennenſes</i> 336	<i>Ebnad</i> , filius <i>Gira</i> 24,25
<i>Distributio Terræ inter filios Noæ</i> 9.11	<i>AlEhwâz</i> , v. <i>AlAhwâz</i>
<i>Jobais Ebn Mozið</i> 227. v. <i>Nuro'd-daula</i>	<i>AlEktedab</i> , liber 297
<i>Jobais Ebn Sadaka</i> 248,249.251, 252	<i>Ela</i> , <i>Rex decem tribuum</i> 37
<i>AlDocad</i> [<i>AlLegad</i>] <i>Legatus Papæ</i> 294	<i>Eleemoſyna</i> 108
<i>Doluc</i> , <i>Caſtellum</i> 257	<i>Eli</i> , <i>Sacerdos</i> 27
<i>Domitianus Cæſar</i> 75	<i>Elias</i> , <i>Propheta</i> 38.54
<i>Donaiſer</i> , locus 297	<i>Eliazar</i> , filius <i>Mofis</i> 17. <i>Aaronis</i> 20
<i>Dorbeſac</i> , urbs 275.277	<i>Eliazar</i> , ſervus <i>Abrahami</i> 14
<i>Dorotheus</i> , <i>Mathematicus</i> 89	<i>Eliazar</i> <i>Pſeudopropheta</i> 38
<i>Domaidâr Bagdadenſis</i> 337,338.339	<i>Eliazar</i> , <i>Sacerdos</i> , ab <i>Antiocho cruciatu enectus</i> 65
<i>Draco à Babylonii cultus</i> 53	<i>Elifba</i> , <i>Propheta</i> 38,39
<i>Draconis leges ratæ</i> 76	<i>Elon</i> , <i>Judex Iſraelis</i> 27
<i>Dukuz Chaſun</i> , <i>Hulaci conjux</i> 329, 355	<i>Emmaus</i> , urbs 80
<i>Dumai'o'l 7undal</i> , locus 102	<i>Empedocles</i> , <i>Philophus</i> 33
	<i>AlEnbâr</i> , urbs 219. v. <i>AlAnbâr</i>
	<i>Enoch</i> , <i>Hermes Trifmegiſtus Græcis</i> 6
	<i>Eniſſ</i> , <i>Filius Sethi</i> 5
	<i>Entechabo'lEktedab</i> , liber 297
	<i>Ephesus</i> , urbs 33,75,151
	<i>Ephraim Syrus</i> 85:87
	<i>Ephſecaro'ddaula</i> , præfectus <i>Hieropolymæ</i> 243
	C c c <i>Ephrimen</i>

I N D E X.

<i>Ephraim</i> [<i>Eufemon</i>] <i>Astronomus</i>	57	<i>Ezzoddin Ebn Gijar boddin Ramee Rex</i>	319, 320, 321, 322, 329, 330, 332, 333, 347
<i>Epiphania</i> , quo tempore celebranda	94	<i>Ezzoddin Mas'ud, Ebn Okfima,</i>	
<i>Epiphanius</i> , <i>Cypri Episcopus</i>	91	<i>Mausela Dominus</i>	250
<i>Epistola Echwane Japha</i>	218	<i>Ezzoddin Mas'ud, Ebn Mandud,</i>	
<i>Epoche Mundi</i>	63, 72, 73	<i>Ebn Zengi, Mausela Dominus</i>	270.
<i>Er, filius Jebuda</i>	16		272, 277
<i>Al Erak, regio</i> 53. 63. 118, 119.		<i>Ezzo'ddin Mas'ud Ebn Arslan Shah,</i>	
126, 127. 129. 132, 133. 156.		<i>Maus. Dominus</i>	284, 287
169, 251, 293. à <i>Moslemis</i> petita		<i>Ezzo'ddin Ibeg, Dux</i> 288, 289, 306.	
109, 110. <i>Tatarorum</i> incursionibus infesta	313	<i>interfectus</i>	307
<i>Al Eraki pagi</i> 11. rura 100.		<i>Ezzo'ddin Tarcomannus</i> 323. à	
<i>Porta Al Erak Halibi</i>	348	<i>Mamlucis Rex factus, postea oc-</i>	
<i>Esaïas, Propheta, munere privatus</i> 39. <i>Serrâ dissectus</i>	43	<i>cifus</i>	325
<i>Esaï, Pater Edomaeorum</i> 15, 16, 27		<i>Ezzoddin cæcus, Philosophus</i>	344
<i>Al Esbarât, liber</i>	340		
<i>Eftiak, mulier impudica</i>	300		
<i>Efphaban, urbs, v. Asphaban</i>			
<i>Efzeni, Religiosi</i>	74		
<i>Essentia & Attributa divina quomodo se habeant ad invicem</i>			
<i>sententia Empedoclis</i> 33. <i>Motazalarum</i>	105.		
<i>Eftachra, urbs</i>	116		
<i>Eftera, Casta</i>	56, 57		
<i>Euclides, Geometra</i>	41		
<i>Eufemon, v. Ephraim.</i>			
• <i>Eva, v. Heva</i>			
<i>Eudoxia, Imperatrix, Chrysothemo</i>			
<i>infecta</i>	90, 91		
<i>Euphrates Fluvius</i>	141.		
<i>Exundatio Tigris</i>	258 313		
<i>Ex-kel, Propheta</i>	46		
<i>Ezra, Scriba, Arabibus Al Ozair.</i>	56.		
	72		
<i>Ezzo'ddanla, v. Bachrizar</i>			
<i>Ezzoddin Caicævus, Ebn Cai Chofran,</i>			
<i>Ebn Kelij Arslan, Rumeæ Rex</i>	289		

F.

<i>F Adl. v. Phadl</i>	
<i>Fames gravis</i>	92, 93, 94, 98
<i>Al Fargani, [Alfraganus] Astronomus</i>	161
<i>Felix, Judex, seu Præses Judææ</i>	73
<i>Ferrasenſis Marchio</i>	282
<i>Filii Dei [Gen. 6. 2.] quinam</i>	5, 6
<i>Flandria Comes, Imp. Conſtantinop.</i>	282
<i>Florianus Cæſar</i>	83
<i>Francia Japheti poſteris cedit</i>	11
<i>Francie Rex, v. Philippus, & Reſt.</i>	
<i>frans.</i>	
<i>Franci audiunt Romani, ſeu Occidentales</i> 69. <i>Eſavi poſteri habentur</i>	
15, 27. in <i>Hiſpania, Sicilia, Africa,</i>	
<i>& Syria arma movent</i> 242. à <i>Moslemis</i> victi 246. 256. <i>ſolentes</i>	
250. in <i>Aegyptum</i> acciti 263.	
<i>Imperium Conſtantinopolitanum</i>	
<i>occupant</i> 95, 282. <i>amittunt</i> 336.	

I N D E X.

in <i>Aegypto</i> victi. 324.	<i>Damiata</i>	<i>Gedeon</i> , <i>Judex Israelis</i>	26
cedunt	294. 325	<i>Gentium distributio & ingenia varia</i>	2,3
<i>Francorum exercitus Babam</i>	<i>Pseudo-</i>	<i>Genuensium & Venetorum discordia</i>	336
prophetam superat	314	<i>Georgiana, v. Georgiana</i>	•
<i>Fundamenta Islamismi</i>	108	<i>Georgii, v. Gorgii</i>	
<i>Fustat</i> , urbs 22. v. <i>Fostat</i> .		<i>Georgius Ebn Bachisfna</i> , Medicus	143, 144 alter 163
G.		<i>Georgius, Medicus Antiochenus</i>	246, 247
		<i>Gershon</i> , filius <i>Mosis</i>	17
<i>Gabriel</i> , <i>Ebn Bachisfna</i> , Medicus	153, 172	<i>Giadar</i> , desertum	37
<i>Gabriel Ocularius</i>	164	<i>Gialut</i> , [<i>Goliadh</i>] à <i> Davide</i> inter-	sectus 30
<i>Gad</i> , filius <i>Jacobi</i>	16	<i>Gigantes nati</i> 6. <i>Nimrodos</i>	46
<i>Gad</i> , Propheta	32	<i>Gihon</i> , Fluvius 128. v. <i>Jihon</i>	
<i>Gaderia</i> , locus	125	<i>Giorgiana</i> , urbs & regio 64. 147.	149. 152. 210, 211. v. <i>Jerjan</i> .
<i>Gadinus</i> , Patritius	335	<i>Ginda</i> , vel <i>Juda</i> mons <i>Kordorum</i> ,	<i>ubi substituit arca</i> 8
<i>Gagab</i> tribus	313	<i>Giyalik</i> 286. v. <i>Kabalik</i> , & <i>Kaialik</i>	
<i>Galak Nowain</i> , dux <i>Mogulensis</i>	291	<i>Giyashoddin CaiChofraw</i> , <i>Ebn Kelij</i>	<i>Arflan</i> , <i>Rumæ Rex</i> 276. 282
<i>Galeb Nisaburiensis</i> , in <i>Alidas</i> pro-	134	<i>Giyashoddin CaiChofraw Ebn A-</i>	<i>laddin</i> 312. 314-319
<i>Galeb</i> , libertus <i>Hezbami</i>	135.	<i>Glacies</i>	93
<i>Abu Galeb</i> <i>Pharmacopola</i> , <i>Avicennæ</i>	231	<i>Golan Zohal</i> Astrologus	215
<i>Galenus</i> , Medicus 55. 59. 67. 77. de		<i>Goliadh</i> , Arabibus <i>Gialut</i>	30
<i>Christianis</i> quid pronuntiaverit	78	<i>Gomorrha</i> , v. <i>Amurrah</i> .	
<i>Babyl Galla</i> , <i>Bagdadi</i> porta	301	<i>Gordianus</i> <i>Cæsar</i>	80
<i>Gallus</i> <i>Cæsar</i>	81	<i>Gorgii</i> , vel <i>Gorjani</i> populus 248.	249 283. 359. 360. fidem <i>Chri-</i>
<i>Gallus Secundus</i> [<i>Gallinus</i>] ib.		<i>stianam</i> amplectuntur 85. v. <i>Cæ-</i>	<i>zari</i>
<i>Gallus</i> , frater <i>Juliani</i>	87	<i>Gorgiana</i> , seu <i>Gerjestan</i> , eorum re-	gio 320. v. <i>Cerjium</i>
<i>Gargar</i> , Castellum	314	<i>Græca Scripturæ</i> S. versio	64
<i>Garso'l Neemat Abu Nasr</i> , Medicus	342	<i>Græci</i> 2. 61. ab <i>Ægyptiis</i> sapienti-	am accipiunt 41, 42. religione olim
<i>Gazna</i> , urbs 219. 225, 226. 287.	293	<i>Ccc</i> 2	<i>Sabii</i>
<i>Gazzenfes Turca</i>	† 222. 298		
<i>Gayer Chan</i> , <i>Otrava</i> præfectus 285.	286, 287		
<i>Gayer Chan</i> , <i>Ch rasmiorum</i> Dux 312			
<i>Al Make AlGazi Miyaphare-</i>	288. 345		
<i>kini Dominus</i>			

I N D E X.

<i>Sabii</i> 62. à <i>Romanis</i> devicti 69.	<i>Hailan</i> , locus juxta <i>Haleb</i> 318
<i>Moslemius</i> vincunt 177. 205. 206	<i>Ebn'ol Haithem</i> , v. <i>Abn Ali</i>
eorum confinia ingruunt 185.	<i>Al Hakir Al Napheo</i> , Chirurgus 711
ab eis vincuntur 207. 227	<i>Hakkariensi</i> castella 287. v. <i>Al Haccar</i>
<i>Graciam</i> , quis <i>Moslemiorum</i> primus	<i>Haleb</i> [<i>Aleppo</i>] urbs 208. 218. 249.
invasit 112	255. 256. 267. 268. 270. 277.
<i>Gracorum</i> , mare, i.e. Mediterraneum,	280. 287. 312. 316. 320. 321.
62, v. mare <i>Romanum</i>	325. 345. condita 25 à <i>Persis</i>
<i>Gracorum</i> regio filius <i>7apheti</i> cedit 11.	capta 94. 98. ab <i>Ebn Tulune</i> 177.
<i>Aridae</i> 63. quomodo sita 61. 69	à <i>Saifu'ddaula</i> 203. à <i>Grecis</i> 207.
<i>Grando</i> vehemens 96	ab <i>Okfenkaro</i> occupata 250. <i>Saladino</i> dedita 271. à <i>Tataris</i> ex-
<i>Gratianns</i> <i>Caesar</i> 90	pugnata 348. 351
<i>Gregorius Nazianzenus</i> citatur 4	<i>Al Hallagius</i> , Praestigiator 188. 189
<i>Gregorius Nyssenus</i> ib.	<i>Ham</i> , filius <i>Noe</i> 8, 9, 11
<i>Gugaldi</i> , <i>Mogulensium</i> Dux 351	<i>Hama</i> , urbs 277. 294. ab <i>Ebn Tulune</i>
<i>Guta</i> , vallis <i>Damascena</i> 126	occupata 177. à <i>Saladino</i> 266.
	<i>Tataris</i> dedita 348. terræ motu
H.	afflicta 257
<i>Habakkuk</i> , Propheta 52	<i>Hamadan</i> , urbs, 150 156. 164. 210.
<i>Ebn Habal</i> , Medicus 300	231. 232. 250. 253. 254. à <i>Moslemis</i>
<i>Habash Al Merwazi</i> , Astronomus 161	capta 113. ab <i>Ala'ddaula</i>
<i>Habbaba</i> , <i>Tazidi</i> amasium 132	occupata 221. à <i>Turcis</i> <i>Gazzar</i>
<i>Habib Ebn Moslema</i> , dux 112	<i>sibus</i> 222
<i>Habib Ebn Dhowaib</i> 117	<i>Hamdan</i> , <i>Maredini</i> Dominus 181.
<i>Al Haccar</i> , regio 332, v. <i>Hakkariensi</i>	ejus filii 187. 190
castella.	<i>Hamed</i> , Vizier 189
<i>Hacem Ebn'ol As</i> 116	<i>Al Hamidia</i> regio 270. v. <i>Al Ak</i>
<i>Al Hacem Ebn'ol Walid</i> 135, 136, 137	<i>Hamlin</i> , v. <i>Samlin</i> 280
<i>Al Hacem</i> , Chalifa <i>Aegypti</i> <i>Alida</i>	<i>Hammad</i> , <i>Turca</i> 143
219, 220, 221. 223. <i>Abbasida</i> 365	<i>Hamjarenfes</i> , <i>Arabes</i> 100, 101
<i>Hadhbanienses</i> <i>Cordi</i> 222	<i>Hannas</i> , legatus ab <i>Abgari</i> ad
<i>Al Hadi Ebn'ol Muhdi</i> . 146, 147. <i>Chalifa</i>	<i>Christum</i> 71, 72
149	<i>Ebn Hanbal</i> , author <i>Sectæ</i> , v. <i>Abmed</i>
<i>Al Hadisha</i> , urbs 210	<i>Hanbalensium</i> insolentia 198
<i>Hadra Barmakidarum</i> , locus prope	<i>Hani</i> , urbs 179
<i>Bagdadum</i> 251	<i>Abu Hanifa</i> , Antistes, seu author
<i>Hagar</i> , mater <i>Ismaelis</i> 14	<i>Sectæ</i> 107 moritur 142. ejus
<i>Haggai</i> , Propheta 54	oratorium 241
<i>Hajar Surwand</i> , locus 356	<i>Ebn Hanif</i> , <i>Casa</i> praefectus 118
<i>Al Hajarienses</i> 196, 197	<i>Hani</i>

I N D E X

<i>Hanifenses, Moseilema Pseudoprophetae adjutores</i>	109	<i>Abul Hasan Ali Ebn Hamdan, v. Saifoddaula</i>		
<i>AlHaphedh, Chalifa Egypti Alida</i>	250, 256	<i>Abu'l Hasan Ali Ebno'l Nasir, Astrologus</i>	248	
<i>Al Malec AlHaphedh, Ebno'l Malec</i>		<i>Abul Hasan Asbharis</i>	105	
<i>AlAdel, castelli Jaabar Dominus</i>	288	<i>Abu'l Hasan Ebno'l Jondi</i>	189	
<i>Abu Haphs, cognomen Omari Chalifa</i>	110	<i>Abu'l Hasan Hadirensis, Medicus v. Saed Ebn Hebarolla</i>		
<i>Haramitica religio</i>	134. v. <i>Chorramitica</i>	<i>Abu'l Hasan Ebno'l Talmid v. Hebarolla</i>		
<i>Haran, frater Abrahami, igne perit</i>	13	<i>Hafana concubina Al Mohdi</i>	147	
<i>Harba, locus</i>	190	<i>Hasaniensis vicus</i>		
<i>Harem oppidum</i>	277. <i>castellum Al-Harem Hulaco deditum</i>	<i>Abu'l Hassem Bocair</i>	136	
<i>Harsh Ebn Calda, Medicus Arabs</i>	99	<i>Al Hasbemia, urbs</i>	140, 141	
<i>Harmatain, villa</i>	229	<i>Hasbemide</i>	131, 158, 159, 160	
<i>AlHarmazan, sive AlHarzaman, dux Persicus</i>	112	<i>Hassem Rohensis, Medicus Christianus</i>	316	
<i>AlHarr Ebn Tazid AlTamimi, dux</i>	125	<i>Ebuo'l Hassem, cognomen Prolet. Emergetis secundi</i>	66	
<i>Harzan, urbs</i>	13. 15. 88. 137, 138. 191, 225, 288. <i>condita</i>	<i>Hasim, Rex Armenia</i>	328, 330, 356, 357, v. <i>AlTachbar</i>	
<i>ladino occupata</i>	270. <i>AlCamelo dedita</i>	<i>Hazarmard, servus Abul Hijai</i>	207	
<i>Harun Ebno'l Mohdi, v. AlRashid</i>	347	<i>Hazemitica [Chorramitica] religio</i>	164	
<i>Harun Ebn Chamarawaih, Rex Egypti & Syrie</i>	181, 185, 186	<i>Hebarolla Ebn Nasero'ddaula Ebn Hamdan</i>	207	
<i>Abu Harun Ebno'l Bacà</i>	164	<i>Hebarolla Mediciegregii tres, diversique religionis:</i>		
<i>Haruniensis vicus</i>	174	1. <i>Ebn Saed Ebno'l Talmid, Christianus</i>	258, 259, 260, 297	
<i>Harzam, locus</i>	271	2. <i>Ebn Malca Abu'l Baracai, Ahado'izaman, Judaeus</i>	258, 259, 260	
<i>Hasamo'ddin, v. Hosamo'ddin.</i>		3. <i>Ebno'l Hosain Asphubancensis, Moslemus</i>	258, 260	
<i>AlHasan Ebn Ali</i>	117, 169. <i>Chalifa</i>	<i>Hebraea lingua, juxta Jacobum Rosensem, primitiva</i>	11	
	122, 123	<i>Hebraei unde dicti</i>	11. <i>Philosophiae olim non dederunt operam</i>	32. Arabia
<i>AlHasan Ebn Musa Ebn Shacir, Mathematicus</i>	183			
<i>AlHasan Ebn Sahel Ebn Nubacht Astrologus</i>	168			
<i>Abu'l Hasan Ahmed Ebn Adado'ddaula</i>	211			

I N D E X.

<i>Arabia amoti</i> 23. <i>Era Alexandri tempora computando utuntur</i> 63. v. <i>Israelita</i> , & <i>Judei</i> .	<i>Hesiodus</i> , Poeta 46
<i>Hegira</i> v. <i>Hejra</i> .	<i>Al Hefn</i> , locus 271
<i>Hejâz</i> , <i>Arabie</i> provincia 11. 23. 126 127. 129. 169	<i>Hesuo'l Acrâd</i> , Castellum, <i>Taucrede</i> deditum 245. terræ motu devastatum 257
<i>AlHejaj Ebn Tuseph Dux</i> 127, 128, 129. 140	<i>Hesn Caipha</i> 323 v. <i>Caife</i> arx 213
<i>Ebno'l-Hejaj, Abu Abdalla</i> 213	<i>Hesn Mansur</i> , urbs 311
<i>Hejra</i> [iugæ <i>Mohammedis</i>] æra 102, 103. 123	<i>Al Hetach</i> , arx 255
<i>Helâl Ebn Abraham</i> , Medicus 204. 217	<i>Heva</i> , mater hominum 4. 76
<i>Helâl Historicus</i> 209	<i>Hezekia</i> , Rex <i>Judæ</i> 42. 43
<i>Helena</i> , Mater <i>Constantini</i> 85	<i>Hierosolyma</i> urbs 85. 103. à <i>Melchisedeko</i> condita 10, 14. à <i>Chaldeis</i> capta ac diruta 45. 46. restaurata 53, 54. à <i>Persis</i> expugnata 99. à <i>Vespasiano</i> obsessa, deinde à <i>Tito</i> expugnata 74. ab <i>Adriano</i> diruta 76, 77. à <i>Francis</i> capta 243. à <i>Saladino</i> 274. à filio ejus <i>Al Aphdalo</i> occupata 277. ab <i>Al Camelo Francus</i> reddita 305
<i>Heliogabalus</i> 79	Templum
<i>Al Hella</i> , urbs 237. 252	<i>Hierosolymitanum</i> v. <i>Al Akfa</i>
<i>Abu'l Helm Hispanus</i> , Medicus 261	<i>Hifa</i> , v. <i>Chaisa</i> .
<i>Hemerot aprista</i> , v. <i>Baptista</i> 74	<i>Abu'l Hijâ Ebn Hamdan</i> 187, 188. 207
<i>Hemesa</i> [<i>Hems</i>] urbs 55. 92. 203. 254. 256. 264. 267. 277. 294. à <i>Persis</i> capta 98. à <i>Moslemis</i> 112 ab <i>Ebn Tulune</i> 177. à <i>Saifo'ddau-la</i> 203 à <i>Saladino</i> 267. ab <i>Alsaleho</i> obsessa 322 <i>Tataris</i> dedita 348. terræ motu devastata 257	<i>Hilkia</i> , Sacerdos, pater <i>Jeremia</i> Prophetæ 44
<i>Hera</i> urbs 298. 299. ab <i>Alexandro</i> condita 62	<i>Hipparchus</i> , Mathematicus 67
<i>Heraclea</i> , urbs 98. 151	<i>Hippocratis</i> , Medicus 55, 56. ejus juramentum 7. Medicina Hippocratica in <i>Orientem</i> propagata 82
<i>Heraclius Cesar</i> 98, 99. 109, 110. 113	<i>Hira</i> , urbs <i>Erak</i> 111, 112. 171, 172. à <i>Moslemis</i> capta 109
<i>Heracoliolus</i> [<i>Heracleonas</i> ,] <i>Heraclii</i> filius 110. 113	<i>Hiram</i> , Rex <i>Tyri</i> 46. 64
<i>Hermes</i> tres 6	<i>Al His-Bis</i> , Poeta 263
<i>Hermion</i> , mons 5. 6	<i>Hispania</i> , regio 69. 86. <i>Japheti</i> posteris cedit 11. à <i>Moslemis</i> expugnata 129. à <i>Francis</i> recuperata 278. v. <i>Andalusia</i> .
<i>Herodes magnus</i> 68. 70, 71	<i>Hû</i> , urbs 202
<i>Tetrarcha</i> 71	<i>Abu</i>
<i>Agrippa</i> 73	
<i>Herodius</i> , regina 91	
<i>Heshâm Ebn Abdil Malec</i> , Chalifa 132, 133, 134, 135	

INDEX.

<i>Abu Hiyas Al Tawhid</i>	217	349 350. 355. v. <i>Kara Hulac</i>	
<i>Hobais Ebno'l A'sam</i> , Interpres	174	<i>Hulda</i> Prophetissa	45
<i>Holacm</i> , v. <i>Hulacm</i>		<i>Hunin</i> , locus	277
<i>Holwan Erak</i> ; 156. 337		<i>Hur</i> , mons	20
<i>Holwan Egypti</i>	220	<i>Hyrcanus</i> , Rex & Sacerdos	66
<i>Homerus</i> 40. Poetæ author 33. Syriacæ versus	26. 148	<i>Hyrcanus</i> II.	67. 68
<i>Hosain Ebn Isaac</i> , Medicus Christianus 88. 115. 171. 172. 173. 174		I.	
<i>Hosain</i> , v. <i>Onias</i>		<i>Iacob</i> , v. <i>Jacob</i>	
<i>Honorius Cesar</i>	90	<i>Iaabar</i> , castellum 255. 263. 265. 288	
<i>Abu Horaira</i> , dux	146	<i>Iaasar</i> , Ebno'l Hadi	150
<i>Iordan</i> , Ebn Tustî	305. 310	<i>Iaasar</i> , Ebno'l Ma'atâsi, Astrologus	216
<i>Iorib</i> , mons	18	<i>Iaasar</i> , Ebn Mohammed, Al Balchi v. <i>Abu Maasar</i>	
<i>Iormuz</i> , sive Hormis'das vel Ormis'das, Persarum Rex	82. 83	<i>Iaasar Ebno'l Mo'taded</i> , v. <i>Al Mo'tader</i>	
<i>Iormis'das</i> II. ib.		<i>Iaasar Ebno'l Mo'tamed</i> v. <i>Al Mo'tamed</i>	
<i>Iormis'das</i> III.	52. 96	<i>Iaasar</i> phawed	
<i>Il Hosain Abdalla</i> , v. <i>Ebn Sina</i>	229	<i>Iaasar Ebn Yahya</i> , Barmacida 150. 151. 153. 155	
<i>Il Hosain Ebn Ali</i> 117. 122. 124. 125. 126. 132. 133. 135. 141. 158. 169.		<i>Abu Iaasar Ebn Mohammed</i> 137. 138. v. <i>Al Mansur</i> Chalifa.	
<i>Il Hosain Al Hallaj</i> , Ebn Mansur, præfugiator	188. 189	<i>Abu Iaasar Mohammed</i> , Ebn Musa Ebn Shacer, Mathematicus insignis 183. 184. v. <i>Mohammed Ebn Musa</i> , Al Ialîs	
<i>Il Hosain</i> , Ebn Nasero'da'aula Ebn Hamdan	212	<i>Iaasarionfes</i>	174
<i>Il Hosain Ebn Mochalled</i>	171	<i>Al Iabal</i> , regio 227. 273. v. <i>Montium</i> , seu <i>Montana</i> regio	
<i>Il Hosain</i> , Vizier	190	<i>Iabal Jaur</i> , locus.	279
<i>Ibu'l Hosain Ali Ebn Isa</i>	189	<i>Iabala</i> , urbs, ab Herode condita 70 à Saladino capta	275
<i>Ebn Hosain Asphahanensis</i> , Medicus, v. <i>Hebasalla</i>		<i>Iabarii</i> , Mohammedanorum secta 104.	106
<i>Asamo'ddin Al Kaimari</i>	306	<i>Iabin</i> , Rex Hasora, v. <i>Yabin</i>	25
<i>Asamo'ddin Tamartash</i> , Ebn Il Gazi	249 255. 257. 264	<i>Iacob</i> Patriarcha 15. 16. 17. ejus vaticinium de <i>Juda</i> impletum	74
<i>Asamo'ddin Tuluk Arslan</i> 271. 279		<i>Iacob Ebn Calmas</i> , seu <i>Calas</i> , vizier Egyptius	219
<i>Asba</i> , rex decem tribuum	40	<i>Iacob Damascenus</i> , v. <i>Al Nomaffac</i> 343	Jacob
<i>Asfilias</i> , Rome Rex	43		
<i>Alacu Il Chan Ebn Tuli Chan</i> , Rex Mogulensis 310. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 336. 337. 338. 339. 344. 345. 346. 347. 348.			

I N D E X.

<i>Jacob Ebn Fadl, Ebn Abdur Rahman</i>	149	<i>Iand, oppidum</i>	267
<i>Jacob Ebn Isaac, v. AlCendi</i>		<i>Iannes & Iambres</i>	17
<i>S. Jacob, Episcopus Nisibensis</i>	85.	<i>Iaphet, filius Noe</i>	8.9.11.
	87	<i>Iarir AlBajali, dux</i>	111.113
<i>Jacob Rohensis [Edessenus]</i>	4.11.	<i>Iarmakii, gens</i>	83
33. linguis, Hebraea, Graca, & Syra		<i>Iaur, fluvius</i>	200
excelluit	34	<i>Abu Iaur, Aegypti Dominus</i>	205
<i>Jacob Sarajensis</i>	93	<i>Iabal Iaur, locus</i>	279
<i>Jacob Ebn Saklan, Medicus Christianus</i>	316, 317	<i>Iauroctai, Princeps Mogulenfis</i>	304
<i>Iacob Ebn Yusuf, Ebn Abdil Muhamen</i>	277, 278	<i>Iausban, mons prope Halebum</i>	267.
<i>Iacobitarum confessio</i>	94.		271
<i>Iyad Ebn Gummi</i>	112.	<i>Iawali AlAsadi, dux</i>	271
<i>Iyad, Walidi Scriba, v. Aiyad</i>		<i>AlIaweli Sakawao</i>	244, 245, 248.
<i>Iadis, vetus Arabum gens</i>	100		254
<i>Iael, mulier, perimit Siseram</i>	25	<i>Al Iazira, seu Iazirat [insula] Ebn Omar</i>	270 347. v. Insula
<i>Iagarmisb, Mausolea Dominus</i>	244.	<i>Ebn Iazla, v. Yahya Ebn Isa</i>	
	245-248	<i>Ibas, v. Ithiba</i>	92
<i>Iagri Beg, v. David</i>		<i>Ibeg, v. Ezzo'ddin</i>	
<i>Ebn Iahir, seu Iahin, vizier</i>	229	<i>Ibeg AlHalebi</i>	337, 338
<i>Iair Gileadita, v. Yajir</i>	26	<i>Ibrahim Ebn Helal, v. Abraham</i>	
<i>Ialalo'ddaula Ebn Bahao'ddaula</i>	221,	<i>Iconium, urbs</i>	245. 255, 256. 276.
	226		283 330
<i>Ialalo'ddin, Rex Chorasmie</i>	293, 294.	<i>Icnjaba, v. Utcubana</i>	332
	306, 307, 308, 309	<i>Idi Kub, Turcarum Ignensium Princeps</i>	283. 286. Idolorum
<i>Ialalo'ddin Kortai</i>	319, 321, 329	<i>origo</i>	12
<i>Ebn Ialjal Andalusenus</i>	126	<i>Idnmai, Elavi posteri</i>	15, 27. 29
<i>AlIalis, v. Mohammed Ebn Musa</i>		<i>Ieconias, v. Iuchonia</i>	
<i>Lillakii religionem Christianam amplectuntur</i>	85	<i>Iehoahaz, filius Iehu, Rex decem tribuum</i>	39
<i>Iamalabad, locus</i>	330, 331	<i>Iehoahaz, filius Iofe, Rex Iude</i>	45
<i>Iamalo'ddaula Akbal</i>	251	<i>Iehoash, Rex decem tribuum</i>	39
<i>Iamalo'ddin AlKophri, v. AlKadi AlAcram</i>		<i>Ieh: iachin</i>	45
<i>Iamaloddin Ekno'l Rahabi. Medicus</i>	343	<i>Iehobaphat, Rex Iude</i>	37
	280	<i>Iehu, Rex decem tribuum</i>	38, 39
<i>Iamlin, vel Hamlin,</i>		<i>Iehuda, Patriarcha</i>	16
<i>Al Ianadel [Catarracta Nili]</i>	224	<i>Iehudisb Oloferni caput abscindit</i>	54

Jejunium,

INDEX

Jejunium, unum ex 4. Legis Moham-
 medanæ fundamentis 108
Jemican, v. *Jihacan* 329
Jephtha, dux *Israelitarum* 26 (46
Jeremias, Propheta 44, 45. lapidatus
Jericho condita 15. restaurata 38
Jeroboam, filius *Nabat* 36, 37, 44.
Jeroboam, filius *Jeboasb* 39
Jeshro, socer *Mosis* 17
Jezebel, v. *Izebel*
Ignatius, Episcopus *Antiochenus*,
 Leonibus objectus 75
 Ignis sacer è puteo extractus 57
AlIgur, Turca 282, 283. *Igurenfes*
Christiani 286
Ithiba [*Ibas*] Episcopus *Rohenfis*, Blas-
 phemus 92
Jihacan, vel *Jemican* *Bigi* 329
Jihon fluvius 228. 266. 290. 292.
 330. v. *Gihon*
Ebn Jingidust, v. *Abdoffalâm*
JingizChan, Imperator *Mogulensis*
 281, 282, 283, 284, 285, 286,
 287. 290, 291, 292, 293, 294.
 304. *Christianis* favet 286. mori-
 tur 305
Jinkâi, Princeps *Mogulensis*, *Christi-*
anus 321
JChan, v. *Holacu*, & *Abaka*
Ebn Udegür, v. *AlPablawan*
Jgai Ebn Sabkân Mogulensis, 329.
 v. *Balgâi* 331
AlGâzi Ebn Ortok 243 248, 249
Igar 306. v. *Bolgar*
Tia 122. v. *Ælia*
Ijîfâi Nowain, Princeps *Mogulensis*
 320
Tium, urbs, diruta 26
mil 322, v. *Anmil*
manuel, quis *Judais* 42
 Incendium *Roma* 75. Templi *Dama-*

sceni 227
Indi, populus 2, 3, 4, 1
India, regio 63, 64. 229. quæ &
Indostân 328. à *Cyro* devicta 53.
 ab *Alexandro* 62. à *Messimis* 129
Insula Bani Omar 326. v. *Jazirat*.
Inventio scribendi 5. *Musicorum*
instrumentorum 6. *Astronomiæ*
 ante diluvium 5 post diluvium 11.
Nummorum, *idolorum*, *ponderum*,
mensurarum, *texturæ serici*, & *tin-*
gendi artis 12. *Semiæ* & *Medicinæ*
 21, *Comœdiæ* & *Tragoediæ* 22
Joab, dux 32
Joasb, Rex *Jude* 38, 39
Job justus, quo tempore fuit 13
Job Ebno'l Hacem 127
Job Ebn Shadi, v. *Nojmo'ddin* 263
Job Ebn Soliman, v. *Iyub* 131
Jobail, urbs, capta à *Saladino* 273.
Jostân, v. *Toftân*
Jodam, tribus *Arabum* 101
Jogatâi Ebn JingizChan 281, 282.
 286 293, 304, 305, 309, 326 329
Jogri Beg David 238. v. *David Ebn*
Michael
Johannes Alexander, Rex *Judeæ* 66,
 67, 71.
Johannes Baptista 71, 91. ejus caput
Hemesæ repertum 92
Johannes Evangelista à *Domitiano* re-
 legatus 75. à *Nerva* revocatus ib.
 sub *Trajano* martyrium subit ib.
Johannes Chrysostomus 90, 91
Johannes Ebn Batrik, Interpres, Me-
 dicus 163
Johannes Grammaticus, *Alexandri-*
nus 67, 114
Johannes Ebn Abi'l Mansûr, v. *Tahya*
Johannes Ebn Jaballad, Philosophus
 208
 D d d *Johannes*

INDEX.

<i>Johannes Ebn Mesna</i> , Medicus	9
<i>Christiannus</i> 153, 154. 159. 163, 164. 166, 167, 168. 172.	
Rex <i>Johannes</i> , v. <i>Ung Chan</i>	
<i>Jiada</i> , Princeps Sacerdotum	38.
	39
<i>Joiakim</i> , Rex <i>Juda</i>	45
<i>Thomas</i> , filius <i>Misai</i> , Propheta	39
<i>Jonathan</i> , filius <i>Saulis</i>	30, 31
<i>Jondisabur</i> , urbs <i>Persia</i> 82. 99. 143.	
	176
<i>Joppa</i> , urbs, à <i>Saladino</i> capta	273.
ab <i>Al Adelo</i>	278
<i>Joram</i> , Rex <i>Jude</i>	38
<i>Joram</i> , Rex decem Tribuum	ib.
<i>Jorjan</i> , urbs 226. 231. 243. v. <i>Gior-</i> <i>giana</i> .	
<i>Joscelinus Francus</i> , 245, 256, 257.	
<i>Iosiph</i> , filius <i>Iacobi</i>	16
<i>Iosephus</i> Sapiens <i>Iudeus</i>	65
<i>Iosephus</i> , Historicus	73, 74
<i>Iosephus</i> , B. <i>Maria</i> sponsus	70, 71
<i>Ioseph Ebn Mohammed</i> , <i>Armenia</i> præfectus	169
<i>Ioseph Chouaresmienfis</i> , <i>Olub Arslani</i> percuſſor	228, 229
<i>Ioseph Ebn Abi Sai</i>	193
<i>Ioseph</i> Medicus	172
<i>Ioseph Al Saher</i> , Medicus	186
<i>Ioseph Ebno'l Moktaphi</i> , v. <i>Al Mo-</i> <i>stanjed</i> . Reliqua, v. in <i>Yuseph</i>	
<i>Ioshaba</i> , uxor <i>Ioiade</i>	38
<i>Ioshua</i> , filius <i>Nun</i>	21. 23, 24
<i>Ioshua</i> , filius <i>Iozadak</i> , Sacerdos	53
<i>Iosia</i> , Rex <i>Iude</i>	36. 44. 45
<i>Iotham</i> Rex <i>Iude</i>	40
<i>Iovinianus</i> <i>Cesar</i>	89
<i>Iovis</i> statua in Templo <i>Hicrosolymi-</i> <i>tanoposita</i>	65. 73
<i>Irak</i> , v. <i>Erak</i>	
<i>Irene</i> , Imperatrix	147. 151
<i>Iris</i> in signum posita	9
<i>Isa Bagdadensis</i> , Medicus, qui & <i>Ebno'l Kafis</i>	342
<i>Isa Ebno'l Hacem</i> , Medicus	163
<i>Isa Ebn Mohanna</i> , Princeps <i>Bada-</i> <i>wirus</i>	360
<i>Isa Al Mozdar</i> , sive <i>Al Mordad</i> , <i>Al-</i> <i>coranum</i> creatum asserit	105
<i>Isa Ebn Musa</i>	146
<i>Isa Ebn Shablatha</i> , Medicus 143. 145	
<i>Isa Al Sidalani</i> , v. <i>Abu Koraib</i>	
<i>Isa Ebn Yuseph</i> , Medicus, qui & <i>Ebn-</i> <i>ol Astar</i> ,	196, 197
<i>Isa Ebn Zaraa</i> , Philosophus <i>Chri-</i> <i>stianus</i>	222
<i>Isaac</i> , Patriarcha	13, 14, 15, 16
<i>Isaac Ebn Abraham</i>	159. 183
<i>Isaac Armenius</i> , Prætoris <i>Bagdai</i> vicarius	355, 356
<i>Isaac</i> , <i>Baba</i> Pseudopropheta disci- pulus	313, 314
<i>Isaac Ebn Honain</i> , Interpres	173
<i>Isaac Al Nxbachri</i>	192
<i>S. Isaac Syrus</i>	91
<i>Abu Isaac</i> , v. <i>Al Motasem</i>	
<i>Isabâd</i> , locus 150. v. <i>Ayasabâd</i>	
<i>Isachar</i> filius <i>Iacobi</i>	19
<i>Ishai</i> , Pater <i>Davidis</i>	29, 30
<i>Islamismi</i> , seu religionis <i>Islamitica</i> , ortus 101, 102, 103, 104. Funda- menta	108
<i>Ismael</i> , filius <i>Abrahami</i>	14
<i>Muhammedis</i> progenitor	101
<i>Ismael Ebn Sabegtegin</i> , Rex <i>Chra-</i> <i>sani</i>	219
<i>Ismaelita</i> , qui & <i>Molhedita</i> 330, 331	
<i>Isocrates</i> , Sophista	55
<i>Israelita</i> , seu filii <i>Israelis</i> 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23. 24. 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, v. 10. Tribus	

Isu,

INDEX

Tus, urbs, v. Aids
Ibn Iſun, Astrologus 241
ubas locus 334
uch nia [Jechnia] five ſunachir,
Rex Jude 45
uda, mons, v. Ginda
uda, ſeu J: huda, filius Jacobi 16
udeti Babylem, deportati 45. in
 patriam redeunt 53. 54. in *Æ-*
gyptum abducti 63. ab *Antiochus*
 oppreſſi 65. 66. Scripturarum fal-
 ſarii 72. 73. 268. Rebelles 76.
Hierofolymam intueri prohibiti
 77. cum *Samaritanis* dimicant 79.
 ad religionem *Iſlamiticam* com-
 pulſi 297. 303. v. *Hebrai, & Iſra-*
elite. & Tributarii
udeorum libri ſacri Gracè verſi 64.
 eorum Sectæ ſeptem 73. 74
udas Maccabeus 66
udith, five Jehudith 54
ulianus Caſar 87. 88
ulianus, Hæreticus 95
ulius Caſar 68
ulius Menſis ib.
ummagar, Hulaci filius 329
unachir, Rex Jude 45. 53
upiter, Arabibus Al Moſtari 65
Alſurian 135
Alſurjani 231
urmagun Nowain, dux Mogulenſis
 306. 307. 314
uſtinianus [Juſtinus] Caſar 93
uſtinianus Caſar Junior 94
uſtinianus Caſar tertius, noſtris
uſtinus Junior 95
uſtinianus quartus, noſtris Secundus,
 five *Rhinotmetus* 128
uſi Beg, Al Ajazicum Dux 333
yad, filius Gunni, Dux 112
yab [Job] Ebn Seliman 131

Templum Banu Iyab Cuſe 138
iz: bil [Jezebel] uxor Abahi 38. 90

K

K *Abaliſ, 282. v. Gijalik, & Kai-*
alik
Kabûs, v. Shamſo'l Ma'ali
Kadak, Princeps Mogulenſis, Chri-
ſtianus 321
Al Kadarii, ſecta Mohammedanorum
 104. 105. 126
Kadgan Ogul, Princeps Mogulenſis
 327
Al Kader Chalifa 218. 222
Al Kadeſia, urbs 125
Al Kadi Al Acram Jamal'o'ddin, Eb-
no'l Kophti, Hiſtoricus 233. 296.
 303. 340
Al Kadi Al Phadel 272. *Abdo'l Ra-*
him Ebn Ali Al Baiſani 298
Ebn Kadi Baalbec v. Badr'o'ddin 343
Kahar, filius Levi 17
Al Kaher, Chalifa, 190. 192. 193.
 194. 195. 196. 197
Al Malec Al Kaher Ezzo'ddin Ma-
ſud, Maſſela Dominus 284.
 287
Al Malec Al Kaher Ebn'o'l Malec
Al Adel 288
Al Kahera, urbs, v. Al Kaira
Kahſſan, regio 320. 331
Kabian, Patriarcha Arabum 100.
 v. *Yoktan*
Kahraba 137
Katalik, urbs 322. v. *Gijalik & Ka-*
balig.
Caſtellum Kaimar 306
Kainan, filius Enoſi 5
Kainan, filius Arphachſhadi 10.
 11
 Ddd 2 *Al Kaira,*

INDEX.

<i>Al Kaïra</i> , urbs <i>Ægypti</i> 207. 224, 225. 262 279	<i>Abn' Kasem Solimàn</i> , <i>Al Radii</i> vizier 200
<i>Kais</i> , tribus <i>Arabum</i> 101	<i>Kashàn</i> , urbs 187
<i>Kais Ebn Saad</i> , dux 122	<i>Al Kasimi</i> , Vizier 301
<i>Ebn Kais</i> , v. <i>Al Dahak</i> 126	<i>Ebnol' Kasif</i> , v. <i>Isa Bagdadensis</i> 342
<i>Ebn Kaiz</i> , cognomen <i>Davidis</i> parvi 321	<i>Kasràn</i> , locus 330
<i>Kalato'l Rum</i> 347	<i>Al Kasf</i> , v. <i>Joseph Al Saher</i> 186
<i>Kalonicus</i> [<i>Callinicus</i>] urbs, condita 65. v. <i>Al Rakka</i>	<i>Ebnol' Kasf</i> , v. <i>Mas'ud Bagdadensis</i> 341
<i>Filiis Kamro'ddini</i> , <i>Sicarii</i> 301	<i>Al Katia</i> , pars <i>Bagdadi</i> 209. 258
<i>Kankuriokái</i> <i>Mogulensis</i> 326	<i>Katiba Ebn Muslem</i> , dux 128
<i>Kaphjak</i> , regio 62. 305, 306	<i>Al Kariph</i> , urbs 182
<i>Kaphjakii</i> 248, 249	<i>Al Kauraj</i> , fluvius 258
<i>Kara Buga</i> , <i>Prater Bagdadi</i> 355	<i>Abn Kawam Thabet</i> 225
<i>Kara Chataia</i> [<i>Chataia nigra</i>] <i>Jingiz-Chano</i> in potestatem redacta 283	<i>Kawamo'ddauia Codbuka</i> , dux 242
<i>Karaja Chas</i> , dux [<i>Chorasmius</i>] 286	<i>Al Kayem</i> , Chalifa 225, 229
<i>Kara Hulacu</i> [<i>Hulacu niger</i>] 327	<i>Kazwin</i> , urbs 231. 330, 331
<i>Kara Kái</i> <i>Al Yabiatái</i> 332	<i>Kebla</i> , versus quam orant <i>Mohammedani</i> 102. 142. <i>Sabii</i> 184
<i>Kara Kuram</i> , quæ & <i>Ordu Balik</i> , urbs 310. 326. 328	<i>Kelaiin</i> , v. <i>Mansur</i>
<i>Kara Kusb</i> , Eunuchus, <i>Saladini</i> in <i>Ægypto</i> deputatus 266	<i>Kelij Arslàn</i> , <i>Ebn Solimàn Ebn Kutamish</i> , Iconii Dominus 245
<i>Kara Muràn</i> , Fluvius † 309	<i>Kelij Arslàn</i> , <i>Ebn Mas'ud Ebn Kelij Arslàn</i> 276
<i>Karkefa</i> , [<i>Circesium</i>] urbs, condita 65. <i>Moslemis</i> dedita 112. à <i>Saladino</i> occupata 270	<i>Kelij Arslàn Ebn Rucno'ddin</i> 282
<i>Karmatiani</i> 179. 180. 182. 185	<i>Kenafin</i> , urbs 98 177
<i>Karwasb Ebnol' Mokallad</i> , Filiorum <i>Okail</i> Princeps 219	<i>Kentura</i> [<i>Ketura</i>] uxor <i>Abrahami</i> 14
<i>Kasem Ebnol' Rasbid</i> , v. <i>Al Mutaman</i>	<i>Klaudia</i> 333. v. <i>Claudia</i> 140
<i>Abn' Kasem Abdalla Ebnol' Mostaphi</i> , v. <i>Al Mostacphi</i>	<i>Ketro'l Nadà</i> , <i>Chamarawaibi</i> Regis <i>Ægypti</i> filia 180, 181
<i>Abn' Kasem Abdalla</i> , <i>Ebn Mohammed Ebnol' Kayem</i> 229. v. <i>Al Moktadi</i>	<i>Kobadh Ebn Phiruz</i> 52
<i>Abn' Kasem Ahmed</i> , <i>Ebnol' Mostanser</i> , v. <i>Al Mostaali</i>	<i>Abn Kobais</i> , mons 188
<i>Abn' Kasem Al Phadl Ebnol' Moktader</i> , v. <i>Al Morà</i>	<i>Koblà</i> , v. <i>Kublái</i>
	<i>Kobeleth</i> , liber <i>Salomonis</i> 33
	<i>Komas</i> , regio, v. <i>Comas</i>
	<i>Komesteci</i> , locus 322
	<i>Komm</i> , urbs 187
	<i>Konia</i> , v. <i>Iconium</i>
	<i>Sepulchrum Al Kophái</i> , seu <i>Al Phokái</i> 220
	<i>Kophaz</i>

I N D E X

Kophaz *Damascenus*, mensura 84
Abn Koraisi Isa Al *Sidalani*, medicus
 148, 149
Koraisita, *Mohammedi* infesti 102
Kordi, populus, inter quos substitit
 Arca 8
Kosaimo'dzaula 250. v *Okfenkar*
Kofta Ebn *Lucà* Philosophus *Christi-*
annus 179
Kotbo'ddin *Egyptius*, Medicus 318
Kotbo'ddin Ebn *IlGazi*, *Maredini*, Do-
 minus 271
Kotbo'ddin Ebn *Kotboddin* 271, 272
Kotbo'ddin, *Judex* primarius 363.
 367
Kotbo'ddin *Kayemaz* 265
Kotbo'ddin Ebn *Kelij* *Arslan* 276
Kotbo'ddin *Maudud* Ebn *Zengi*, *Man-*
fela Dominus 256, 263, 264
Kotbo'ddin *Mohammed*, Ebn *Omado'-*
ddin 278
Kotbo'ddin *Mohammed* Ebn *Tocush*,
 v. *Chowarezmi Shah*.
Kotbo'ddin Al *Shirazi*, vir doctus 358
Kotuz, v. *Kutuz*
Kozma, Martyr 83
Kozul *Arslan* *Oshman*, *Adarbijani*
etc. Dominus 273
Kublai Ebn *Tuli* Chan 310, 327.
Kaan seu Imperator *Mogulensium*
 351
Judan, *Soltani* *MalecShahi* miniter
 237
Jula, à *Saladino* capta 273
Juli, five *Kuwi*, Dux *Mogulensis*
 329
unak, v. *Kutak*
ungortai, *Abaka* Regis *Mogulensis*
 frater 360, 368
unkalita 292
ures, castellum 257

Kuriltai, *Mogulensium* concilium
 magnum 305, 320, 362
Kutai *Chatun*, *Hulaci* conjux 361.
 367
Kutak, seu *Kunak*, vel *Kuyak*, locus
 282, 322
Kutar *Ogul*, dux *Mogulensis* 329
Kutuz five *Kotuz*, v. *AlModhaffer*
Kuwi, v. *Kuli*
Kuyak, v. *Kutak*
Kuz, v. *Dukuz* 329

L.

L *Aban*, avunculus *Jacobi* 15
Lacham, tribus *Arabum* 101
AlLadikja, urbs 170. v. *Laodicea*
Laber Ebn *Korais* 137
Banu *Lahyan* 102
Lamech, pater *Noe* 8
AlLames, fluvius 167
Lamshir vel *Lamshabar*, seu *Cam-*
shir vel *Camsar*, castellum 332
Laodicea, urbs *Syrie*, terræ motu de-
 vastata 258. à *Saladino* capta 275
 v. *AlLadikja*
Laodicea *Lydia* 282
Lascars ib.
AlLat 101
Latina lingua 69
Latini 27
Latinus, Rex ib.
Lea, uxor *Jacobi* 15, 16
Lebuda, soror gemella *Abelis* 4
Legatus *Papa* 294
Leo *Cesar* 92
Leontius *Cesar* ib.
Leo [*Isauricus*], Imperator 130
Leo, Rex *Armenorum* 358
Ddd 3 *Levi*

INDEX:

<i>Levi, filius Jacobi</i>	15, 16, 17	<i>Al Madayen, urbs</i>	12. 88. 98, 99 ¹
<i>Levisa</i>	73		112. 122. 141. 154. 219
<i>Lex Israeli data</i>	19	<i>Madbik, vel Marik, v. Monalterium</i>	
<i>Legis libri, tabulæ &c. abscondita</i>	24. 46	<i>Magnesia, urbs</i>	335
<i>Libanus, mons</i>	11	<i>Magnus, Medicus</i>	115
<i>Linguarum confusio</i>	12	<i>Magorum adventus ad Christum</i>	70
<i>Ebno'l Lobudi, v. Nejmoddin</i>	344	<i>Maho'l Basora</i>	116
<i>Locmannus Sapiens</i>	33	<i>Abn Maher Persa, Medicus</i>	214
<i>Locrensis liber</i>	316	<i>Mablaleel, filius Kainan</i>	5, 6
<i>Locustæ</i>	18. 92. 93. 94. 96	<i>Soltan Mahmud Ebn Malec Shah</i>	239
<i>Lot, Harani filius</i>	13	<i>Soltan Mahmud Ebn Mohammed</i>	246
<i>Lucius Cesar, filius [vel frater]</i>	78, 79		248. 250
<i>Marci</i>		<i>Mabrân, dux Persarum</i>	111, 112
<i>Lulu v. Badro'ddin</i>		<i>Al Mahruza nova condita</i>	94
<i>Lulu, Nothamo'ddini servus</i>	272	<i>Mahwa, præfectus Marwa</i>	116
<i>Lulu, Saad'oddanla servus</i>	218	<i>Majdo'ddanla, Ebn Phacrodanla</i>	219. 231
<i>Lulu, locus</i>	159	<i>Majdo'ddin Abu'l Fadl Judex</i>	269
<i>Abu Lulu, Omari percussor</i>	113	<i>Abdo'l Majid, v. Abu'l Maimun</i>	
<i>Luminis [Artemian] Judaica rebel-</i>		<i>Majiro'ddin, v. Mojiro'ddin</i>	
<i>lionis dux</i>	76	<i>Maimon des, v. Moses</i>	
<i>Al Lur 320, 321, 328. Cordorum tri-</i>		<i>Maimonis pureus</i>	142
<i>bis</i>	368	<i>Maimun. Dara, locus</i>	331
<i>Lusianus [Volusianus] Cesar</i>	81	<i>Al Maimun Al Kafri, Emir</i>	340
<i>Luxus Adostemi</i>	140	<i>Abu'l Maimun Abdo'l Majid Ebn</i>	
<i>Lysanias Tetrarcha</i>	71	<i>Abu'l Kafem, v. Al Haphcâh</i>	
		<i>Makokus</i>	103
		<i>Al Makfus v. Omar</i>	
		<i>Malatia, urbs</i>	124. 140. 165. 255.
			279. 290. 315. 318. 333. 334.
		<i>Malazcerd, urbs</i>	218. 227. 283
		<i>Malec Ebn Anas, author Sectæ</i>	107
			139
		<i>Malec Ebn Haisham</i>	
		<i>Malec Ognl, Princeps Mogulenfir</i>	327
		<i>Soltan Malec Shah Ebn Olnb Arslan</i>	229. 237. 238. 239
		<i>Malec Shah Ebn Barciaruk</i>	244
		<i>Malec</i>	

M.

<i>Abu'l Maâli Mohammed, Arbele</i>	
<i>præfectus</i>	311
<i>Al Maarufi sepulchrum</i>	322
<i>Abu Maajhar, [Albunafar] Astrolo-</i>	
<i>gus</i>	161. 163. 178
<i>Macarius, [Macrinus] Cesar</i>	79
<i>Indus Maccabæus</i>	66
<i>Madacca erum liber</i>	65
<i>Macdonia Arideo contingit</i>	63
<i>Macesin, urbs</i>	270
<i>Macrinus Cesar, v. Macarius</i>	

INDEX.

<i>Malec Shah Ebn Mahmūd</i>	257	<i>Mardocheus Justus</i>	56, 57
<i>Al Malici, liber</i>	215	<i>Maredin, arx</i> 249. 255. 257. 271.	
<i>Al Malig, locus</i>	283. 286	272. 294. <i>Moslemis</i> dedita 112.	
<i>Mammæa, mater Alexandri Cæs.</i>	80	<i>Al Mo'adedo</i> 181. <i>Hulaco</i> 349	
<i>Al Mamūn Ebnō'l Rasīd, 150, 151,</i>		ab <i>Al Ad:lo</i> obfessa 279. ab <i>Al-</i>	
152. 155, 156, 157. <i>Chalifa</i> 158,		<i>Afhrapho</i>	280
159, 160, 161, 162, 163, 164.		<i>Ebnō'l Mareftania</i>	296
<i>Mamun Ebn Mohammed, Rex Cho-</i>		<i>Marj Raht, locus</i>	126
<i>rafmia</i>	219	<i>Mar Mari</i>	200
<i>Mamun Ebn Mamun</i>	220	<i>Maria, mater Chrifti</i>	70, 71.
<i>Al Mamunia, pars Bagdadī</i>	258	<i>Maria, uxor Herodis</i>	71
<i>Al Manākeb, vallis</i>	241	<i>Maria Cophitica, uxor Mohammed-</i>	
<i>Al Manaria, locus</i>	251	<i>dis</i>	103
<i>Manaffis, Rex Judæ 43. Immanuel,</i>		<i>Marik, v. Madbik</i>	
<i>Judæis</i>	42	<i>Maronitæ, Chriftiani</i>	148
<i>Manbej, urbs</i> 250. 277. 280 347.		<i>Martiana, [Martina] uxor Heraclii</i>	
<i>v. Menbaj</i>			110. 113
<i>Manes, Heresiarcha</i>	82, 83.	<i>Martianus Badiwensis, Chriftianus</i>	
<i>Manna data 19. Abfcondita</i>	24		75
<i>Al Mansūr, Chalifa, 139, 140, 141,</i>		<i>Æra Martyrum</i>	84
142, 143, 144, 145, 160. <i>v. Abu</i>		<i>Al Marafi</i>	183
<i>Jaafar</i>		<i>Marutha Episc. Miyapharekenensis</i>	
<i>Mansūr Ebn Noah, Rex Chorasani</i>			91
	206. 209	<i>Marwa, five Merwa, urbs</i> 62. 116.	
<i>Mansur Ebn Noah Ebn Mansur</i>			136. 146. 152. 155. 237
	219	<i>Masabdān, locus</i>	147. 149. 164
<i>Mansūr Ebn Mokaſſer, Medicus Chri-</i>		<i>Ebn Masawaih [Meſua] Medicus,</i>	
<i>ſtianus</i>	223	159. <i>v. Ichannes.</i>	
<i>Mansūr Saiſo'ddin Abu Modhaſſer</i>		<i>Maſcen, locus</i>	122
<i>Kelawn, Rex Egypti</i> 365. <i>v. Al</i>		<i>Maſerjawaih, Medicus</i>	126, 127
<i>Alphi</i>		<i>Maſhalla Iudæus, Aftronomus</i>	161
<i>Al Mansura, urbs</i>	323	<i>Al Maſhtub, v. Saiſo'ddin Al Hacc'ari</i>	
<i>lanujabar, Ebn Kabūs</i>	220	<i>Maſibi Ebn Abu'l Baka, Medicus</i>	
<i>annu Mara</i>	299		299
<i>laraaſſ, urbs</i>	188. 205. 257	<i>Ebnō'l Maſibi, Catholicus</i>	296
<i>laraga, urbs</i> 222. 252. 268. <i>ubi à</i>		<i>Ebn Maſruk, v. Miſarah</i>	
<i>Nuſiro'ddino obſervationes factæ</i>		<i>Maſſalliani, Hæretici, v. Moſalliani</i>	
	350, 358		89
<i>ar ājel, mater Al Mamunis</i>	152	<i>Maſud Bagdadensis, medicus, qui &c</i>	
<i>arcianus Cæſar</i>	92	<i>Ebnō'l Kaſ</i>	341.
<i>arcion, Hæreticus</i>	77		

Maſud

INDEX:

- Mas'ud Beg, Emir* 320, 321.
328
- Mas'ud Ebn Kelij Arslan, Iconii Dominus* 255, 256
- Al Malec AlMas'ud, Ebno'l Malec*
- AlMoaddham, Dominus Insulæ Ebn Omar* 326
- Mas'ud Ebn Mahmud, Rex Chorasan* 222, 225, 226
- Soltan Mas'ud, Ebn Mohammed Ebn Malec Shah* 251, 252, 253, 254.
257
- Mas'ud Ebn Okfenkar, v. Ezze'ddin*
- Matthaus Ebn Tunes, Dialecticus* 200, 208
- Man Balig, i.e. Bamian* 293
- Mas'ud Ebn Mas'ud, Gazna Dominus* 226
- Mas'ud Ebn Ali'n Tacash, Mansela Dominus* 245, 246
- Mauricius Cesar* 96, 97, 98,
136
- AlMansela, urbs* 141, 180, 190, 201,
202, 203, 210, 211, 219, 243,
244, 245, 246, 249, 250, 251.
255, 256, 263, 264, 265, 266.
277, 284, 287, 288, 289, 311.
328, 344, 345, 347, 352, 353,
354, 355. à *Turcis Gazzensibus*
occupata 222. à *Saladino* obsessa
270, 271, 272. à *Mogulensibus*
capta 354
- Mawar'at nahr, regio* 185, 208, 222.
228, v. *Trans-fluviales regiones.*
- Maxentius Cesar* 83, 84, 85
- Maximianus Cesar* 83, 84
- Maximinus Cesar* 80
- Maximus, rebellis* 90
- Mayandrus [Menander] Comædiæ author* 22
- Maxenderan, regio* 328
- Maziar, Tabarestani præfectus* 166
- Mecca, urbs* 101, 103, 113, 118.
120, 121, 124, 137, 138, 142.
209
- Meccenses fidelitatis juramentum*
- Tazido coacti præstant* 124. *Abdül*
- Maleco fidem paciscuntur* 127.
v. *At-Mohajerun*
- Babo'l Medhbab, Bagdadî porta* 301
- Medicinæ inventio* 21
- Medina, urbs* 102, 103, 111, 117,
118, 121, 123, 124, 125, 138.
141, v. *Tashrib*
- Medinenses vi adacti ad præstandum*
- Tazido fidelitatis juramentum*
124. v. *Ansarîi*
- Templum Medinense extructum* 129
- Melchizedek* 10, 15
- Melih Armenus, dux* 188
- Melitus, filius Socratis* 58
- Memphis, Regni & Scientiæ in Ægypto sedes* 22
- Menahem, Rex decem Tribuum* 39
- Menander, v. Mayandrus*
- Menba, urbs* 44, 96. v. *Manbij*
- Menelaus, Mathematicus* 42
- AlMenhaj, liber* 241
- AlMenshar, Castellum* 290, 333
- Mensurarum & ponderum inventio* 12
- Meraw, vel, Merwa, v. Marwa*
- Mercatorum trium Historia* 248.
283
- Mercurius* 47, v. *Hermes*
- Merwan Ebno'l Haccm* 116, 123.
Chalifa 126
- Merwan Ebn Mohammed Ebn Merwan Chalifa* 137, 138, 139
- Mescawaih, Persa nobilis & doctus* 216

Mesopotamia

I N D E X.

Mesopotamia 79. 83. 85. 86. 137.
 187. 243. 249. 256. 267. 277.
 288. v. *Alfazira*
Mesra, seu *Mesra*, urbs 114 121.
 170. 185. à *Moslemiis* capta 112
Messias 16. 22. v. *Christus*
Messina [*Messana*] à *Moslemiis* ex-
 pugmata 167
Messisa [*Mopsuestia*] à *Gracis* capta
 207
Mesua Chuzensis, pater *Johannis*
 Medici 168
Methuselah 6. 8
Metcin, Astronomus 57
Micha, Propheta 38
Michael Theophili filius, *Gracorum*
 Imperator 167, 169
Michael [*Paphlago*] 225 226
Michael [*Calaphates*] 226
Michael [*Parap. natus*] 228
Michael Paleologus 335, 336
Michal, filia *Saulis* 30
Midianita *Israelem* opprimunt 25,
 26
Miracula Mohammedis 104
Miriam, soror *Mosis* 20
Misam, tribus *Arabum* 101
Misàn, oppidum & regio 112, 113
Misarah Ebn Majruk, dux 112
Miyah-Cetab, liber 233
Miyapharekin, urbs 98. 213. 249.
 272. 279. 288. à *Tataris* obseffa
 345. capta 348
Episcopus Niyaphar. kincensis, v. *Ma-*
rutha
Al Malec Al Moaddham, *Ebno'l-*
Malec Al Adil, *Damasci* Rex 288.
 294. 304
Al Malec Al Moaddham, *Ebno'l-*
Malec Al Saleh, *Aegypti* Rex 323,
 324

Al Malec Al Moaddham, *Insulæ Ebn*
Omar Dominus 326
Al Malec Al Moaddham, *Ebno'l*
Malec Al Nasir Salaho'ddin 348
Al Sahab Al Moaddham Yalwaj,
 v. *Yalwaj*
Moarra, urbs 280. à *Francis* occu-
 pata 242. terræ motu devastata
 257. à *Tataris* direpta 348
Moattalorum secta 296
Moawias Ebn Abi Sophyan 116.
 118, 119, 120, 121, 122. *Chalifa*
 123, 124
Moawias Ebn Yazid, *Chalifa* 126
Al Mobarac 158
Mobayedite, secta 147
Al Mochtar Ebno'l Hasan, *Medicus*
 234 v. *Ebn Botlan*.
Al Mochtar, liber 300
Al Mochaphi, *Chalifa* 185, 186
Modarenfes 134
Al Malec Al Modhaffer Kutuz, *Mam-*
lucorum Rex 325. 349. occisus
 351
Al Malec Al Modhaffer, *Mareddini*
Dominus 349
Al Malec Al Modhaffer Shababo'ddin
Gazi, *Miyapharekini Dominus*
 288
Modhaffero'ddin Cucberi Ebn Zin'od-
din, *Arbele Dominus* 272. 287,
 288, 289. moritur 311
Abu Moadhaffer Kelain, v. *Man-*
sur
Al Moazz, *Chalifa Aegypti Alida*
 207. 209
Al Moazz Saifeddin, v. *Saifeddin*
Moazzo'ddaula Ahmed Ebn Bawaia
 195. 199. 203, 204, 205. 207
Moazzo'ddin Kaifar Shah, *Ebn Kalj*
Arslan 279
 E e e *Moazzo'ddin*

INDEX.

<i>Mozzo'ddin Sanjar Shah, Ebn Sai-</i>	<i>Mohammed Ebn Giaber, v. AlBatta-</i>
<i>fo'ddin</i> 270	<i>nins</i>
<i>Al Mogira Ebn Shaaba, Dux</i> 113.	<i>Mohammed Ebn Isaac, AlNadim</i>
118.123	200
<i>Al Mogreka, locus</i> 245	<i>Mohammed Ebno'l Kayem</i> 237
<i>Mogulenses à Francis victi</i> 310. in	<i>Soltan Mohammed, Ebn Mahmud</i>
<i>Erako victi, denuò vincunt</i>	257, 258
<i>313. ab Egyptiis profligati</i>	<i>Mohammed Ebn Mahmud, Rex Choa-</i>
359	<i>rasani</i> 222. 226
<i>Mogulensis Imperii initium</i> 280	<i>Soltan Mohammed Ebn Malec Shah</i>
<i>Al Mohajerun. Meccenses, Moham-</i>	243. 244. 245. 246
<i>medi fugæ comites</i> 103. 108, 109.	<i>Mohammed Ebno'l Mo'taded, v. Al-</i>
117	<i>Kaher</i>
<i>Mohaio'ddin Al Megrebi, Astrologus</i>	<i>Mohammed Ebn Musa, Chwarezmius,</i>
350. 358	<i>Astronomus</i> 161
<i>Mohaio'ddin Ebn Zebellak.</i> 353	<i>Mohammed Ebn Musa, Al Jali, A-</i>
<i>Mohammed Ebn Abdalla, Islamitica</i>	<i>strologus</i> 161. v. <i>Abu Jassar Mo-</i>
<i>Religionis Author</i> 101. 102.	<i>hammed</i>
<i>Medina moritur & sepelitur</i> 103	<i>Mohammed Ebn Omar Al Razi, v.</i>
<i>illius in Scripturis S. mentio asse-</i>	<i>Phacrodin</i>
<i>ritur, & miracula quædam per-</i>	<i>Mohammed Al Pharabi</i> 208. v. <i>Abu</i>
<i>hibentur</i> 104	<i>Nasr</i>
<i>Mohammed Ebn Abdalla, Alida, Al-</i>	<i>Mohammed Ebno'l Rasid, v. Al Amin</i>
<i>Mohdi dictus</i> 141	<i>Mohammed Ebn Ratek, vel Rayek, v.</i>
<i>Mohammed Ebn Abi Becr</i> 117.	<i>Abu Becr</i>
119	<i>Mohammed Ebn Salik, Rex Arzen-</i>
<i>Mohammed Ebn Abdo'ssalam, Medi-</i>	<i>Rume</i> 280
<i>cus</i> 297	<i>Mohammed Ebn Takio'ddin Omar,</i>
<i>Mohammed Ebn Ahmed Al Biruni</i>	<i>Ebn Shahenshab Ebn Iynb</i> 277
229	<i>Mohammed Ebn Tocush, v. Chwa-</i>
<i>Mohammed Ebn Ali, Antistes Abba-</i>	<i>rezm Shah</i>
<i>fida</i> 134. 136	<i>Mohammed Ebno'l Wasbek, v. Al-</i>
<i>Mohammed Ebn Baftamar, Chelati</i>	<i>Mohrabi</i>
<i>Dominus</i> 283	<i>Mohammed Ebn Zacaria Al Razi</i>
<i>Mohammed Al Buzjani, Mathemati-</i>	50. 191, 192
<i>cus</i> 222	<i>Abu Mohammed Al Mohlebi, vizier</i>
<i>Mohammed Ebn Danismand, Mala-</i>	213
<i>tie Dominus</i> 255	<i>Abu Mohammed Ebno'l Mo'taded, v.</i>
<i>Mohammed Ebn David, Vizier</i> 187	<i>Al Mo'taphi</i>
<i>Mohammed Ebn Edris Al Shafii,</i>	<i>Babo'l Mohawal, Bagdadi porta</i>
<i>Antistes</i> 107. 159	301

Al Mohli

I N D E X.

<i>Al Mohdi Ebno'l Mansur</i> , Chalifa	<i>Mopuestia</i> , v. <i>Messisa</i>
<i>Abbasida</i> 143. 145, 146, 147,	<i>Morjii</i> , Mohammedanorum secta 104
148	106
<i>Al Mohdi Alida</i> 141	<i>Al Mortadi Ebno'l Motazz</i> 187
<i>Al Mohrabi</i> , Chalifa 176	<i>Mosjaab Ebno'l Zobair</i> 127
<i>Mojabedo duiñ Bahruz</i> , Bagdadi Prætor 263	<i>Mosailema</i> , Pseudopropheta 103.
<i>M jabedo'ddin Kayemaz</i> 270	109
<i>Al Malec Al Mojahed</i> , Hemese Dominus 294	<i>Mosalliani</i> , [Massalliani] Hæretici 89
<i>Mosajsea Ebn Masud</i> , dux 116	<i>Moses</i> , filius Amram, Propheta 17,
<i>Mojiroddin Ebn Mohammed</i> , Damasci Dominus 257	18, 19, 20, 21, 22, 23
<i>Mojiroddin Yakub</i> 306, 307. v. <i>Al Malec Al Phayez</i> 288	<i>Moses Maimonides</i> 297, 298,
<i>Al Mokannens</i> , Author sectæ 146	303.
<i>Ebn Mokassber</i> , v. <i>Mansur</i>	<i>Moshreso'ddaula</i> , v. <i>Abu Ali</i>
<i>Ebn Mokla</i> , v. <i>Abu Ali</i>	<i>Al Moshtari</i> , i.e. <i>Jupiter</i> 65
<i>Al Moktadi</i> , Chalifa 236, 237, 240	<i>Al Mosjad Al Akfa</i> , v. <i>Al Akfa</i>
v. <i>Abu'l Kasem Ebno'l Kayem</i>	<i>Moslem Ebn Okail Ebn Abi Talib</i>
<i>Al Moktafi</i> , Chalifa 254. 258	124, 125
<i>Al Moktader</i> Chalifa 186, 187, 188,	<i>Moslema Ebn Abdal Malec</i> 130,
189, 190, 191, 192, 193	131, 132.
<i>Molhedise</i> 320. 330, 331, 332	<i>Abu Moslema</i> 138
<i>Ebn Moljam</i> , percussor <i>Alis</i> 121,	<i>Abu Moslem Chorasansenfis</i> 137, 139,
122	140
<i>Momahedo'ddaula Ebn Merwan</i> 213	<i>Moslemiorum</i> captivi ab Imperatore
<i>Al Montahen</i> , liber 161	in <i>Sclavos</i> armantur 181
<i>Monachorum</i> institutio 80	<i>Al Mostaali</i> , Chalifa <i>Alida Egypti</i>
<i>Monasterium</i> [seu <i>Dir</i>] <i>Madhik</i>	241, 243.
333	<i>Al Mostacphi</i> , Chalifa <i>Abbasida Bagdadi</i>
<i>Mencefar</i> , dux <i>Mogulensis</i> 327	202, 203, 204
<i>Al Mondar</i> , Rex <i>Arabum</i> 93	<i>Al Mostadher</i> , Chalifa 241, 246
<i>Montanus</i> , Hæreticus 79	<i>Al Mostadi</i> , Chalifa 265, 266.
<i>Al Montaser</i> 169. Chalifa 170.	268
174	<i>Al Mostain</i> , Chalifa 174, 175. 178
<i>Montium</i> , seu montana regio 63.	<i>Bann Mostalak</i> 102
164, 165. v. <i>Al Fabal</i>	<i>Al Mostanjed</i> , Chalifa 261, 262.
<i>Mopharreho'l Naphis</i> , liber 343	265
<i>Al Mophawed</i> , Ebno'l Mo'tamed 177,	<i>Al Mostanser</i> , Chalifa <i>Alida</i> 225.
178	241
	<i>Al Mostanser</i> , Chalifa <i>Abbasida</i> 303.
	315
	<i>Al Mostanseriah</i> Collegium 304. 316
	Ecc 2
	<i>Al-</i>

INDEX.

<i>Al Moftarsbed</i> , Chalifa 248. 251, 252	<i>cionis</i> 77. <i>Mauctis</i> 82
<i>Al Mofta'sem</i> , Chalifa 318. 336, 337, 338, 339	<i>Munes</i> , <i>ararii</i> præfectus 187
<i>Al Mo'taded</i> , Chalifa 178. 180, 181, 182, 183, 184, 185	<i>Munes</i> , Eunuchus 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195.
<i>Al Mo'tamed</i> , Chalifa 177, 178	<i>Munga Timur</i> , <i>Abake</i> frater 360, 361
<i>Al Mo'tasim</i> 154. 159, 160. Chalifa 164, 165, 166	<i>Murkus</i> , seu <i>Murphus</i> , Rex <i>Palæstine</i> 13
<i>Al Motawaccel</i> , 168. Chalifa 169, 170, 171, 172, 173, 174.	<i>Musa Ebno'l Amin</i> 156
<i>Al Motazale</i> , <i>Mohammedanorum</i> secta 104. cujusdam eorum de <i>Christo</i> sententia 105	<i>Musa Ebno'l Mohdi</i> , v. <i>Al Hadi</i>
<i>Al Mo'tazz</i> 169. Chalifa 175, 176	<i>Musa Ebn Shacer</i> 183
<i>Al Mothammennu</i> , seu domus octogona 254	<i>Musa Ebn Zar'ara</i> 169
<i>Al Methanna Ebn Hareth</i> a, dux 110, 111, 112	<i>Abu Musa Al A'shari</i> 112. 116, 120, 121
<i>Al Mori</i> , Chalifa 204, 205. 208, 209	<i>Mush</i> , Castellum 169
<i>Al Mottaki</i> , Chalifa 200, 201, 202	<i>Muscorum instrumentorum inventio</i> 6
<i>Al Mowaffec Billa</i> 177, 178	<i>Al Mutaman Ebno'l Rasbid</i> 151, 152, 159
<i>Al Mowaffec Jacob Damascenus</i> , <i>Samaritanus</i> , Medicus 343	<i>Muzalim</i> 335
<i>Al Mowaffec Nisibensis</i> , Medicus 355	
<i>Al Mowaiad Ebno'l Motawaccel</i> 169, 175	
<i>Al Mowaiad</i> , vizier 301	
<i>Mowaiado' ddaula</i> , frater <i>Adado' ddaula</i> 210, 211	
<i>Mowaiado' ddiin Al Ordi</i> 358	
<i>Muca</i> , <i>Muncaca</i> frater 327	
<i>Mugàn</i> , regio 330	
<i>Muncaca Ebn Tuli Chan</i> 310. Imperator <i>Mogulensis</i> 326, 327, 328, 329, 332. sagitta occisus 351	
<i>Mandi productio ex sententia Mar-</i>	

N.

N <i>Aathalus</i> , vir promissa barba 118
<i>Nabatea</i> , <i>Chaldea</i> , dialectus 11. 48.
<i>Nabatei Chaldaei</i> 52
<i>Nables</i> , five <i>Dan</i> , urbs 36. v. <i>Nepolis</i>
<i>Nabonidus</i> , <i>Darius Medus</i> 52
<i>Nabuchadne'sar</i> , v. <i>Bochtanfer</i>
<i>Nabupalasar</i> , pater <i>Bochtanseris</i> 47
<i>Nacer</i> , fors an <i>Nacerb</i> , vel <i>Tacer</i> , arx 146
<i>Al Nachas</i> , Astrologus 247
<i>Nachjawan</i> , urbs 248
<i>Nachla</i> , locus 101
<i>Nadhifol Nafs. Græcus</i> , Medicus 215
<i>Ebn Nadil</i> , v. <i>Abdalla</i>

Al

I N D E X.

<i>AlNadim</i> , v. Mohammed Ebn Isaac	200	<i>Nasero'ddin Cubec Ebn Saifo'ddin</i>	
<i>Bann Nadir</i> , Judei	102	<i>Gazi</i>	270
<i>Nahawand</i> , urbs	237	<i>Nasiroddin Mahmud Ebn Shiracub</i>	272
<i>Nahawandense</i> praelium	113	<i>Nasero'ddin Mahmud Ebn'l Ka-</i>	
<i>Nabor</i> , filius Sarugi	12	<i>her, Mausela Dominus</i>	288. 311
<i>Nabor</i> , frater Abrahami	13	<i>Nasiroddaula</i> , seu <i>Nasroddaula</i> ,	
<i>Nahro'l Jaur</i> , locus	257	<i>Ebn Merwan, Diar Becri Domi-</i>	
<i>AlNajat</i> , liber	232	<i>nus</i>	221. 225
<i>Najd</i> , provincia Arabia	34	<i>Nasiro'ddin, Mausela præfectus</i>	251.
<i>AlNajib</i> , Monachus <i>Aegyptius</i>	318		255
<i>Naku</i> , dux <i>Megulensis</i>	327	<i>Choja Nasiro'ddin Tusensis</i>	350.
<i>Namcinc</i> , seu <i>Namlic</i> , urbs	309		358
<i>Naphis</i> , princeps <i>Megulensis</i>	356	<i>Nasr AlChadem Eunuchus</i>	251
<i>Naphiso'ddaula Ebn Talib</i> , seu <i>Na-</i>		<i>Nasr Ebn Hamdan, Chorasani Do-</i>	
<i>phiso'ddin Ebn Tolaib</i> , <i>Damascen-</i>		<i>minus</i>	201
<i>nus</i> , Medicus <i>Christianus</i>	343.	<i>Nasr, seu Nasir Alwadif</i>	149
	358	<i>Abu Nasr Garso'l Necmat</i>	342
<i>Naphthali</i> , filius <i>Jacobi</i>	16	<i>Abu Nasr AlPharabi</i>	208. 209.
<i>Narjes</i> , Rex <i>Perse</i>	83	231. <i>Aristotelis Interpres</i>	61
<i>Nasafienfes</i> velles	303	<i>Abu Nasr, Archigrammarcus</i>	219
<i>Nasawir</i> , seu <i>Yasawir</i> <i>Nowain</i>	318	<i>Nasrana</i> oppidum	180
<i>AlNaser</i> , Chalifa 269. 288. 295,		<i>Natalis Christi</i>	70. 94
	296	<i>Natelenfis Dialecticus, Avicenne</i>	
<i>AlMalec AlNaser David</i> , <i>Caraci</i>		<i>præceptor</i>	230.
<i>Dominus</i>	318	<i>Nathan</i> , Propheta	31
<i>AlMalec AlNaser, Hama Dominus</i>	294	<i>Nazara, Josephi urbs</i>	70. 71
<i>AlMalec AlNaser Joseph. 264. v.</i>		<i>Neapolis, Samaritanorum urbs</i>	93
<i>Salabo'ddin</i>		<i>diruta 66, restaurata 70. v. Na-</i>	
<i>AlMalec AlNaser Salabo'ddin Da-</i>		<i>bles</i>	
<i>vid, Damasci Dominus</i>	304	<i>Nebomons</i>	14. 21
<i>AlMalec AlNaser Salabo'ddin,</i>		<i>Nebuzaradan, Dux</i>	46
<i>Halabi Dominus, Jobidarum ulti-</i>		<i>Nechath, v. Pharao</i>	
<i>mus 312. 320. 321. 325, 326.</i>		<i>Nectabius [Nectanchus] Aegypti</i>	
<i>345, 346, 347, 348, 349,</i>		<i>Rex</i>	57. 58
<i>350.</i>		<i>Nekemia</i>	56. 72
<i>Nasero'ddaula Ebn Hamdan 201,</i>		<i>Nero Casar</i>	74
<i>202, 207</i>		<i>Nero minor [Nerva] Casar</i>	75
		<i>Nestorius, Patriarcha Constantinopoli-</i>	
		<i>tanus, Hæreticus</i>	91
		<i>Ecc 3</i>	
		<i>Nicea,</i>	

INDEX.

Nicaea, seu *Nicia*, urbs 335. terræ
 motu absorpta 89. à *Lascare*
 occupata 282
Nicenum concilium 86
Nicephorus Imperator 151
Nicephorus [*Phocas*] Domesticus
 206. Imperator 207
Nicetas Gregora filius 98,99
Nicolaus Philosophus 88
Nicomachus, Medicus, *Aristotelis* pa-
 ter 61
Nicomedia, urbs 85.87
Nicopolis, *Emmaus*, condita 79, 80
Nigrite 3. *Hamo* oriundi 9. 11
Al Nil, urbs 237
Nilus, *Aegypti* Fluvius 223.224
Nimrod 7.12.46
Ninive 266.272.289. 311
Niniuitica regio Christianis habitata
 352.353
Nirab, vallis *Damascena* 55
Nisabur, urbs 153. 219.222.225
Nisan, mensis 3
Nisibis, urbs 93.145.271.278.288.
 à *Sapore* bis oblecta & precibus
 liberata 85.87. eidem à *Joviano*
 concessa 89. *Moslemiis* dedita 112.
 à *Nuro'ddino* occupata 265. à
Saladino 270. à *Nuro'ddino Ar-*
slan Shah 278. ab *Al Adelo* 283
Nix multa 93,94.187
Noah, Patriarcha 8,9
Noah, seu *Nuh Ebn Nafr Al Sa-*
mani, *Chorasani* & *Mawara'l-*
Nahra Rex 201.206
Noah Ebn Mansur 209. 219. 229
Nod, regio 5
Nodhamo'ddin Al Tokush 271.272
Nodhamo'l Molc Vizier 229. 237,
 238, 239
Nojm Castellum 280

Nojmo'ddin Iyub Ebn Shadi 263,
 264
Nojmo'ddin Iyub Ebno'l Malec Al
Adil 279.283.
Nojmo'ddin Maredini Dominus
 255,257
Nojmo'ddin Kazwinensis Dialecticus
 358
Nojmo'ddin Ebno'l Lob'idi, Dama-
scenus, Mathematicus 344
Nojmo'ddin Nachjawanensis, Philo-
sophus 340
Nomades Arabes 100
Banu Nomair 221
Al Nofairi, secta *Mohammedica*
 106
Nofocomium Bagdadense 191.208
Adadiense Bagdadi 211. 338,
Nurense Damasci 343. *Jondisa-*
burense 143.176. *Raiense* 191
Novatus, Hæresiarcha 80.86
Nubachi, Astrologus 145.168
Al Nubachsi 192
Nubia, regio 63. 99. filius *Hami*
cedit 11
Nubienfes 37. *Christianam* religio-
 nem amplectuntur 85
Nuh, v. *Noah*.
Numerianus Caesar 83
Numeri Pythagorici 55
Nummorum inventor Sarug. 12
Nurense Nofocomium Damasci
 343
Nurense Templum Mansela 266
Nuroddanla Dobais 225.237
Nuroddin Arslan Shah Ebn Masud,
Mansela Dominus 277,284
Nuro'ddin Arslan Shah Ebno'l Ka-
ber 287,288
Nuro'ddin Mahmud Ebn Zengi,
Syrie, Mesopotamie, & Aegypti
Dominus

I N D E X

Dominus 255, 256, 257. 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269	<i>Olopherns Magogus</i> 54
<i>Nuro'ddin Mohammed Ebn Kara Arslan</i> 271	<i>Olub Arslan, Rex Seljukida</i> 227, 228, 229, 237, 238
<i>Nuro'ddin Ebn Salaho'ddin v. Al Aphdal.</i> 277	<i>Olug Nowain Jingiz Chani filius natu minimus</i> 305, 306, 309
O.	<i>Olympias Alexandri M. Mater</i> 58
	<i>AlOmatia, Castellum</i> 287, 289
	<i>Omado'ddin Zengi Ebn Oksenkar</i> 250, 251, 253, 254, 255.
	<i>Omado'ddin Zengi Ebn Maudud Ebn Zengi</i> 264, 265, 266, 270, 271, 278
	<i>Omado'ddin Zengi Ebn Arslan Shah</i> 284, 287, 288, 289.
	<i>Omar 108 Ebnol Chattab, Chalifa</i> 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116. 133. <i>Judeos Arabia pellic</i> 23
	<i>Omar Ebn Abdi'l Aziz, Chalifa</i> 131
	<i>Omar Ebn Habaïra Erako praefectus</i> 131, 132
	<i>Omar Ebn formuz.</i> 119
	<i>Omar Al Makrus, Kadarus</i> 126
	<i>Omar Ebn Saad Ebn Abi Wakkas, dux</i> 125
	<i>Omar Ebn Yaser</i> 117
	<i>Ebn Omar, v. Mohammed, & Jazi- rat</i>
	<i>Banu Ommia, seu Ommiade</i> 117, 118, 126, 133, 134, 138, 160.
	<i>Ommo Habiba, Al Mamunis filia</i> 158
	<i>Omri, Rex decem Tribuum</i> 37
	<i>Onias Sacerdos summus</i> 63, 65, 66
	<i>Onan, filius Jehuda</i> 16
	<i>Opus sex dierum</i> 3
	<i>Oratio, quid Mohammedanis</i> 108
	<i>Ordonna Syria provincia</i> 126, 132
	<i>Ordu Balik, urbs</i> 310. v. <i>Kara Ku- ram</i>
	<i>Origenes, Haereticus</i> 90
	Orig.
<i>O Badia, Propheta</i> 38	
<i>Obaidalla Ebnol Marcifania Al Taimi</i> 296	
<i>Obaidalla Ebn Ziyad, dux</i> 125, 126	
<i>Abu Obaida Ebnol Jerah dux</i> 109, 112, 115	
<i>Abu Obaida Ebn Mas'ud, dux</i> 110, 111	
<i>Abu Obaida Al Juzjani</i> 231	
<i>Obolla urbs</i> 112	
<i>Observationes Astronomicæ</i> 57, 161 217, 350, 358	
<i>Ochno, Rex Persia</i> 57	
<i>Octogona domus, v. Al Motham- mena</i> 254	
<i>Octogonum Templum Antiochia</i> 85	
<i>Odhaib, locus</i> 125	
<i>Ogiaph, praefectus Lulue</i> 159	
<i>Ograi Ebn Jingiz Chan</i> 281, 282, 286, 293, 304, Kaan, seu Impe- rator <i>Mogulensis</i> 305, 306, 309, 310, 311, 319, 320.	
<i>Ogul Ganmish, uxor Cayuci</i> 322: 326, 327	
<i>Ohudense praelium</i> 102	
<i>Banu Okail</i> 219	
<i>Oksenkar Al Borsaki</i> 249, 250	
<i>Oleo templa consecrata</i> 15	

INDEX:

Origines gentium septem	2
Ormia, urbs	308
Ormisdas, v. Hormisdas	
Ortok	249
Al Emir Oksenkar Al Borsaki	24
	250
Al Osaila, locus	214
Oshmun, v. Ashmun	324
Othman Ebn Aphân 110. Chalifa	
115, 116, 117, 118, 119, 120.	
Othman Kozul Arslan	273
Othman Ebn Jamâl' l' Molc Ebn	
Nodhamo' l' Molc	237
Othman Ebno' l' Walid 135, 136, 137	
Othniel filius Kenazi	24
Otrâra, urbs 285. à Tataris capta	
	286
Ous [Uz] Arami filius, Damasci	
conditor	13
Owisunjin, seu Owisulujin Begi,	
ŷingiz Chani uxor	281
Oyân Al Hecmati, liber Avicenna	
	318
Al Ozair, Ezra Scriba	56

P.

Al Pahlawân Ebn Ndegûr	268.
	272, 273
Palastina, regio 53 filiis Semi cedit	
	11
Palastina dialectus Syriaca	ib.
Palestini Ifraelitas molestia afficiunt	
53. v. Philistæi	
Pandectæ Medicæ Aaronis Alexan-	
drini Arabicè versi	127
Paran, mons	104
Parthi, v. Armeni	
Pascha quo tempore comedit Chri-	
stus cum discipulis	72

Patrophilus satelles, Christiannus	75
Pauli Apostoli Martyrium	74
Paulus Aegineta, Medicus	114.
	115
Paulus Aegyptius, Monastica vir	
Author	80
Paulus Samosatensis Hæreticus	81
Pekah, Rex 10. Tribuum	40
Pekahia Rex	39
Peregrinatio quid innuat	108
Pergamus urbs, Galeni patria	77
Persa pro Relig. Christi. in Magos	
scribit	87
Persa 2. 51. 83. 91, 92, 93, 94, 95,	
96, 97, 98, 99, 110, 111, 112.	
Chaldaüs regnum eripiunt 47. 52.	
Medicinæ & Astronomiæ periti	
51. à Græcis victi 59. Christiani	
	91
Persia 64, 83. 91. 170. 211, 212.	
Semi posteris cedit 11. à Meste-	
miis subacta	116
Pertinax Cæsar	79
Petronius Judææ Præses	73
S. Petri Martyrium	74
Abi Petrus, Ruvius	138
Petrus, Mauricii Imp. frater	98
Pestis gravis	93. 95. 96. 182
Pestis boum	94
Al Emam Al Phacer, seu Phacroddin,	
Al Razi Nohammed Ebn Omar	
298. Alchymicæ opes frustra in-	
sumit 299. ejus discipuli 317,	
318	
Phacro'ddaula, Ebn Rucnoddaula	
Ebn Bowaisa 210, 211, 219	
Phacro'ddin Abdol Masih Eunuchus	
	264, 265, 266
Phacro'ddin Al Achlâsi, Medicus	
	358

Phacro'ddin

I N D E X.

<i>Phacro'ddin Ayaz, Malatiz Præ-</i>		<i>Pharez, filius Jebuda</i>	17
<i>fectus</i>	333, 334	<i>Pharifæi</i>	73
<i>Phacro'ddin, Castelli Halebensis</i>		<i>Pharos, Insula, v. Phurna</i>	
<i>Præfectus</i>	348	<i>Pharus Alexandrina, extructa</i>	74
<i>Phacro'ddin Judex primarius Bag-</i>		<i>AlPhatab Ebn Chakân</i>	170, 174
<i>dadi.</i>	320	<i>Phatema, filia Mohammedis</i>	103, 134
<i>Phacro'ddin AlMarâgi, vir doctus</i>		<i>Phatema, uxor Omari Ebn Abdil</i>	
	358	<i>Azizi, Chalifæ</i>	131
<i>Phacro'ddin Othman, dux, à Francis</i>		<i>Phatema, filia Jacobi Ebno'l Fadl, ex</i>	
<i>interfectus</i>	323	<i>patre gravida</i>	149
<i>Abu'l Phadayel Lulu, v. Badro'ddin.</i>		<i>AlPhayez, Chalifæ Egypti</i>	257, 262
<i>Abul Phadayel Ebn Saado'ddaula</i>		<i>AlMalec AlPhayez Tacub Ebno'l-</i>	
	218	<i>Adel 288. v. Mojiroddin</i>	
<i>Phadaienses</i>	331	<i>Pherecydes, Pythagore Præceptor</i>	53
<i>AlPhadl Ebno'l Rabia</i>	155	<i>AlPhetr, Moslemiorum festum</i>	295
<i>AlPhadl Ebn Yahya, Barmacida</i>		<i>Philadelphia, urbs</i>	282
	150,	<i>Philemon, Physiognomus</i>	56
	151	<i>Philippus Cesar</i>	80
<i>Abu'l Phadl Jaasar, Ebno'l Mofta-</i>		<i>Philippus, Francie Rex</i>	275
<i>phi, Astrologus</i>	216	<i>Philippus, Macedonia Rex</i>	58
<i>Abu'l Phadl Ebno'l Sahab, Judex</i>		<i>Philippus, Syrie Rex</i>	67
	269	<i>Philippus Tetrarcha</i>	71
<i>Phædon, liber Platonis, à Galeno ex-</i>		<i>Philistæi</i>	27, 30, 31
<i>plicatus</i>	78	<i>Philo Judeus</i>	73
<i>Phaleg filius Eberi</i>	11, 12	<i>Philosophia ab Egyptiis excul- ta, ab Hebræis neglecta 22. à Chal-</i>	
<i>Pharab, urbs</i>	208	<i>deis propagata</i>	41, 47
<i>AlPharabi, v. Abu Nasr</i>		<i>Philosophorum divisio</i>	60
<i>Phargana, regio</i>	128	<i>Philosophorum, quis primus</i>	33
<i>Al Phargani, v. AlFargani</i>		<i>Phineas, filius Elazaris</i>	23, 24
<i>Abu'l Pharaj Abdalla Ebno'l Tijeb,</i>		<i>Phiruz Ebn Hermuz</i>	52
<i>Erakenfis, Medicus & Philosophus</i>	233, 234	<i>Phiruz, Persarum Rex</i>	92
<i>Abu'l Pharaj Ebn Abu'l Hasan ibn</i>		<i>Phocas Cesar</i>	98
<i>Senân</i>	213	<i>AlPhckâi, v. AlKophâi</i>	
<i>Pharaoh filius Sanes, à quo Pharaon.</i>		<i>Phorât Ebn Shohnatha Medicus</i>	128
<i>dicti</i>	12	<i>Ebno'l Phorât</i>	186
<i>Pharaoh Amunphathis</i>	17, 18, 19	<i>Phostât, urbs</i>	298, v. Fnstât
<i>Pharaoh Nechoth, seu Claudus</i>	45	<i>Photinus, philosophus</i>	68
<i>Phares Akçai, Alexandria Præfectus</i>	325	<i>Abu'l Photuh</i>	251
		<i>Phulâd</i>	212
		<i>Phuma, dux Chatus</i>	267
		<i>Fff</i>	Phuma,

INDEX.

<i>Phuma</i> , [Pharos] Infula	64	<i>Alexander</i>	67
<i>Pice</i> Chaldeis infestæ	<i>Abrahami</i>	<i>Dionysius</i>	ib.
precibus sublata	13	<i>Ptolemaus Claudius</i> , Mathematicus	
<i>Pilatus</i>	71.73	47.57 67.78	
<i>Pindarus</i>	55	<i>Tres Pueri</i>	45.48
<i>Plato</i>	33.58, 59.60. 78.	<i>Pulcheria</i> , Monacha, nubit	92
<i>Plinii</i> de Christianis sententia	75	<i>Pyramides</i> ab <i>Hermete</i> exstructæ	6
	76	<i>Pyrrho</i> , Philosophus	50
<i>Pluvia multa</i> 96 98. rara	93	<i>Pyrrhonis</i> voluptarii	ib.
<i>Poeseos</i> Græca origo	33	<i>Pythagoras</i>	33.50 53.55
<i>Poloni</i> , & <i>Polonia</i> , v. <i>Allani</i> & <i>Al-lania</i>			
<i>Pompeius</i> , dux Romanus	68		
<i>Ponderum</i> & mensurarum inventio	12		
<i>Pontius</i> , v. <i>Pilatus</i>			
<i>Pontus Euxinus</i>	62		
<i>Porphyrius</i>	33.40.84		
<i>Posidonius</i>	58		
<i>Probus</i> Caesar	83		
<i>Procrinus</i> [Procopius] rebellis	89		
<i>Prodigia</i>	90.94.95.99.227		
<i>Promissa</i> Israelitis temporalia	21		
<i>Protagoras</i> , Sophista	55		
<i>Proverbia</i> Salomonis	35		
<i>Psalterium</i> compositum	32		
<i>Pseudo</i> Propheta <i>Aegyptius</i>	73. Ba-ba 313. 314. Busa 146. Elia-zar 38. AlHaltaj 188, 189. Mo-sailema 109 quidam sub AlMa-mone 161, 162, 163. Karmatio-rum antesignanus 179, 180. Mo-gulensis quidam 281		
<i>Ptolemaus Lagi</i> filius	62, 63		
<i>Philadelphus</i>	63, 64		
<i>Evergetes</i>	65		
<i>Philopater</i>	ib.		
<i>Epiphanes</i>	ib.		
<i>Philomctor</i>	65, 66		
<i>Euerges</i> secundus	66		
<i>Physcon</i> , sive <i>Soter</i>	66, 67		

	<i>Q</i>		
	<i>Q</i>	<i>Uæstiones Henaini</i>	297
		<i>Quintilis</i> Mensis, Julius	68
	<i>R</i>		
		<i>Abbinicorum</i> secta	73
		<i>Rabbinorum</i> antiquiorum com-mentum, quo Christum rejicerent	72, 73
		<i>Rabius</i> , AlManfuri libertus	142,
		143. 145. Vizier AlHadii	149
		<i>AlRacca</i> , v. <i>AlRakka</i>	
		<i>AlRadi</i> , Chalifa	198, 199, 200
		<i>AlRahaba</i> , urbs	256. 264. 268.
			360
		<i>Al Rahabi</i> , Medicus	268, 269
		<i>Ebnol Rahabi</i> , v. <i>Sharfu'ddin</i> & <i>Jama-loddin</i>	
		<i>Rahel</i> , uxor Jacob	15, 16
		<i>AlMalec</i> AlRahim	226
		<i>Al Mal c</i> AlRahim Badro'ddin, v. Badroddin Lulu	
		<i>AlRaia</i> , urbs	116. 139. 156. 169.
			222. 227. 231. 239.
		<i>AlRakka</i> urbs	151. 177. 202, 203.
			225. 271, 278. condita 65. 2
			Perfis

INDEX.

- Persis* capta 94. *Moslemiis* dedicata 112. à *Nuro'ddino* occupata 265. à *Saladino* 270. ab *Ala'ddino*. 311
- Ramadan*i jejunium institutum. 102
- Ramla*, urbs. 273
- Raphcus Ebn'o'Liith*, rebellis. 152
- Raphidiri* [*Alis* sectarii] 125
- Ras Ain*, urbs 96, 126, 280.
- AlRâshed*, Chalifa 252, 253, 254
- AlRashid Ebn'o'lMohdi*, 147, 149. Chalifa 150, 151, 152, 153, 154, 155
- Rashid'o'ddin*, Princeps *Malasia* 315
- Rashik*, Eunuchus 301
- Ratek*, seu *Rayek* major 188
- Ebn Ratek*, v. *AbuBecr Mohammed*. *AlRawandân*, castellum 257
- AlRawandii* 140, 141
- Ramediensis Cordi* 263
- Rawshanc* [*Roxane*] *Alexandri* magni uxor 59
- Rayek* v. *Ratek*.
- AlRazi*, v. *Mohammed Ebn Zaccaria*, & *Phacrodin*.
- Rebecca*, uxor *Isaaci* 14, 15
- AlRedâ*, v. *Ali Ebn Musa* 158
- Re deFrans*, i.e. *Francia* Rex 322, 323, 324, 325
- Ebn Redwân* 234, 235, 236
- Regina Teimanis* 35
- Rehoboam*, f. *Salomonis* 36, 37
- Religiosi* [*Esseni*,] *Judaorum* secta 74
- Resala*, *Sclava*, *Johannis Ebn Mesua* mater 168
- Resan*, Rex *Syria* 40
- Rex *Solii* 63
- Rezkalla*, *Astrologus Aegyptius* 247
- Revel*, pater *Isibronis* 17
- Rhodus*, *Insula*, habitata 41. à *Persis* capta 99. *Venetis* cedit 282
- Abu'lRibân Mohammed Ebn Ahmed AlBiruni*, Philosophus 229
- Robâla* vel *Zobala*, locus 125
- Rocno'ddaula* & *Rocno'ddin*, v. *Rucn*.
- AlRoha* [*Edeffa*] urbs 11, 71, 72, 79, 98, 242, 245, 248, 288. condita 7, 12. provincia *Rom*. facta 76. à *Persis* oppugnata 94. *Moslemiis* dedicata 112. à *Nasro'ddaula* occupata 221. à *Gracis* 225. *Francis* erepta 255. à *Saladino* occupata 270. ab *Ala'ddino* expugnata, deinde ab *AlCarmelo* recepta 311. *Tataris* dedicata 347.
- Jacob Rohensis*, v. *Jacob*.
- Rohba*, locus *Bagdadi* 296
- Roma*, urbs 69, 85, 86. condita 27. incensa 75, 76
- Romani Antiochum* vincunt 65.
- Romanum Imperium* 69
- Mare Romanorum*, seu *Gracorum*, i. e. *Mediterraneum* 62, 69
- Romanus* [*Argyrus*] *Gracorum* Imperator 225
- Romanus Diogenes* 227, 228
- Romulus* 27
- AlRosâpha* urbs 132, 134
- Roxane*, v. *Rawshanc*.
- Râbil* [*Reuben*] filius *Jacobi* 16, 17
- Rucno'ddaula AlHasan Ebn Bowala* 195, 196, 204, 205, 209
- Rucno'ddin ChuzShah Ebn Ala'ddin*, *Ismaelitarum* seu *Molheditarum* dux 330, 331, 332
- Rucno'ddin Ebn Kelij Arflan*, *Ramae Dominus* 276, 279, 280, 282

I N D E X.

<i>Rucno'ddin Ebn Giyatho'ddin</i>	319,	<i>Abn Sahl AlCubi, Mathematicus</i>	217
320, 321, 322. 329, 330. 332,		<i>Abu Sahl, Medicus Christianus, Prae-</i>	
333-347		ceptor <i>Avicenna</i>	233
<i>Rufus, Medicus</i>	59	<i>Joseph AlSaber, Medicus</i>	186
<i>Rumaa</i> [Asia minoris] <i>Reges Siljn-</i>		<i>Sabyan, urbs, capta à Saladino</i>	275
<i>kide</i> 276. 282, 283. 289. 312.		<i>Said, Egypti superioris regio</i>	6
319. v. <i>Iconium & Aksera</i>		<i>Said EbnolAs</i>	117
<i>Rumaa</i> regiones à <i>Tataris</i> incur-		<i>AlSaid Nasr Ebn Hādan, Chorasani</i>	
<i>fatæ</i>	314	& <i>Mawara'lnabra Dominus</i>	201
<i>Ruphil, Monachus Jacobita</i>	200	<i>Abu Said, Karmatianus</i>	181, 182
<i>Russia, à Tataris</i> incurfata	310	<i>Ebn said, v. Tabja</i>	
<i>Russi</i> 69. 321. <i>fidem Christianam</i>		<i>EbnolSaif, dux</i>	323
<i>amplectuntur</i>	85	<i>Saifoddanla Ebn Hamdan</i>	201. 203
<i>Rustam, Persarum dux</i>	112	205, 206. 208. 218	
S.		<i>Saifo'ddanla Sadaka</i>	237
S <i>Aad Ebn Abi Wakkās</i>	115	<i>Saifo'ddanla. Sub Basbā</i>	312
<i>Saada, uxor Yazidi Chalifæ</i>	132	<i>Saifoddin Ebn Badroddin, Aljazira</i>	
<i>Saado'ddanla Ebn Saifo'ddanla,</i>		<i>Dominus</i>	347
<i>Halebi Dominus</i>	218	<i>Saifo'ddin, Chelati Dominus, v.</i>	
<i>Saben, Muncaca frater</i>	327	<i>Bačtamar</i>	
<i>Sabegtegin, v. Sebegetgin</i>		<i>Saifo'ddin, Equilis præfectus</i>	316
<i>Sabellius, Hæreticus</i>	81	<i>Saifo'ddin Gāzi Ebn Zengi, Maxfela</i>	
<i>Sabii, & eorū opiniōes</i> 7. 62. 69. 184		<i>Dominus</i>	255, 256
<i>Sabr Ebn Wat hāb, Harrani & Rakke</i>		<i>Saifo'ddin Gāzi Ebn Mačmad Ebn</i>	
<i>Dominus</i>	225	<i>Zengi</i> 264, 265, 266, 267. 270	
<i>AlSabri, v. Yusuf</i>		<i>Saifo'ddin AlHaccāri, Acca præ-</i>	
<i>Sabur Ebn Sahel, Med. Christianus</i>	176	<i>fectus</i>	275
<i>Sacan, locus</i>	127	<i>Saifo'ddin Kelaün, v. Mansur</i>	
<i>Sadducaï</i>	74	<i>Saif: Ilīām Togtecin, Saladini fr:</i>	270
<i>Saed Ebn Ahmed, Judex Tol:tanus</i>		<i>AlSajienfis</i>	193, 194. 196. 197
100 160		<i>Sair, mons</i>	104
<i>Saed Ebn Hibasolla, Medicus Chri-</i>		<i>Sakawa, v. AlJaweli</i>	
<i>stianus</i>	296, 297	<i>Ebn Saklān, v. Jacob</i>	
<i>Saed Ebn Tuma, Medicus Christianus</i>	300, 301	<i>Saksin, regio</i>	282. 306
<i>Porticus Saeditaram</i>	108	<i>Salaho'ddin [Saladin] Ebn Iynb</i>	
<i>AlSaffāb, Chalifa, v. Abu'l Abbās</i>		264. 266, 267, 268. 270, 271,	
<i>AlSahab Yalwaj, v. Yalwaj</i>		272, 273, 274, 275, 276, 277	
<i>Sahel Ebn Sabur, Medicus</i> 163, 164		<i>Salām, Janitor AlKaheri</i>	196
<i>Sahel Ebn Sābāt, Arm. Patritius</i> 165		<i>Al:alamia, oppidum</i>	289
<i>Abn Sahl, Astrologus</i>	145	<i>Saleh Ebn Nahala, Medicus, Indus</i>	
		154, 155	
		Al	

I N D E X:

<i>Al Malec Al Saleh Ebnol Malec Al Camel, Egypti Rex</i>	322, 323	<i>Sanhal</i> [<i>San Gil</i> , i. e. <i>S. Egidii Comes</i>]	242
<i>Al Malec Al Saleh Ismael, Ebnol Malec Al Adel</i>	288, 304	<i>Sanjar, & Sanjara, v. Senjar & Senjara</i>	
<i>Al Malec Al Saleh Ismael, Ebn Badroddin</i>	344, 349, <i>Mausela Dominus</i>	<i>Sankar Al Ashkar</i>	356, 357, 360
<i>Al Malec Al Saleh Ismael Ebn Nurroddin, Halebi Dominus</i>	267, 268, 270	<i>Saphar Amm, locus</i>	275
<i>Salem</i>	115	<i>Saphed, urbs à Saladino capta</i>	275
<i>Salem, Eunuchus</i>	144	<i>Al Kaphi Karkubiensis</i>	361
<i>Abu Salem, Medicus Christianus</i>	317	<i>Ebn Saphia, Medicus</i>	265
<i>Salit Ebn Kis, dux</i>	110	<i>Saphio d d d n, Medicus Christianus</i>	358
<i>Salmawaih, Medicus</i>	166, 167	<i>Saphura, [Zippora] uxor Mosis</i>	17
<i>Salomon filius Davidis</i>	32, 33, 34, 35, 36, 64, v. <i>Solimàn</i>	<i>Sapor Ebn Ardashir, Ebn Babec, Persie Rex</i>	80, 81, 82
<i>Templum Salomonis</i>	46	<i>Sapores secundus</i>	85, 87, 89, 90
<i>Salomona, v. Shamunia</i>		<i>Sapor Armeniam occupat</i>	123
<i>Samarcanda, urbs</i>	152, 282, 287, condita 62, <i>Moslemis dedita</i>	<i>Sara, uxor Abrahami</i>	13, 14
<i>Jingizchano</i>	291, 292	<i>Al Sarchafi, Philosophus, v. Ahmed</i>	185
<i>Samaria, urbs, condita</i>	37, à <i>Shalmanasero</i> capta	<i>Sarchod, urbs</i>	277, 278
<i>samaritani</i>	42, 74, 79, rebellant 93	<i>Sarkutni Bigi, uxor Tuli Chani, Christiana, femina laudatissima</i>	310, 322
<i>samaritanorum computus erroneus</i>	9	<i>Sarmarraia, seu Sarmarraia</i>	165, 170, ab <i>Ala d d d n</i> capta
<i>Samarra, i. e. Sengar, 11, 12, 165, 176, v. Sarmarraia</i>		<i>Sarmin, [Sirmium] urbs</i>	83
<i>Samdagu, Princeps Mogulensis, Christianus faver</i>	354	<i>Sarracon, v. Shiracub</i>	
<i>Samirus Chaldeorum Rex</i>	12	<i>Sarug, filius Aru</i>	12
<i>Samos, urbs, condita</i>	33	<i>Saruj, urbs</i>	245, 271, 280, <i>Moslemis dedita</i>
<i>Samosata, v. Somasata</i>	(211, 212)	<i>Sasanida Persarum Reges</i>	52, 80
<i>Samso d d d n Ebn Adado d d d n</i>		<i>Saturninus, v. Soterinus</i>	
<i>Samson, Nazireus</i>	27	<i>Saul, Arabibus Taluth</i>	28, 29, 30, 31
<i>Samuel, Propheta</i>	27, 28, 29, 30, 31	<i>Al Saur, locus</i>	272
<i>Samuel Ebn Juda Hispanus, Medicus Judeus</i>	268	<i>Al Sawada 141, v. Eraki pagi</i>	11
<i>Sancharib [Sennacherib] Rex Assyrie</i>	42, 43	<i>Schola Athenis extracta</i>	76
<i>Sanguinus, v. Zengi</i>		<i>Schola Bagdadi restaurata</i>	315
		<i>scilavi 43, 79, 94, fidem Christianam amplectuntur</i>	85, <i>Constantinopolin obsident</i>
		<i>181, v. Chalibes</i>	
		<i>scopas, v. Ascapus</i>	
		<i>Scorpii alati</i>	250
		<i>Scribendi autor Serb</i>	5
		<i>Sebegtgin,</i>	

INDEX.

Sebegtegin, Princeps *Bagdadensis* 209
Sebegtegin, *Gazna* Rex 219
Sectæ Judæorum 73, 74. *Mosl. mio-*
rum 104, 105, 106, 107
Sectarii 126. 133. v. *Alsbii*.
Seculares Philosophi, 60. v. *D-*
brise
Sedekia, Rex *Juda* 45. v. *Zedekia*
Sedekia Pseudo propheta 38
Seffini prælium 119, 120
Sejestân, regio 116
Sela, v. *Shila*
Selene, *Hyrcani* & *Aristobuli* mater 67
Selencus Nicator, Rex 62, 63
Selencia, urbs 177
Selenci ara 63
Seljukidarum origo 222.
Seljukjenses Chorasano palfi 222, 225
Seljukidarum in *Asia minore* Impe-
rium 312. v. *Rumæ*.
Abn Selt Ommia Al Mogrebi 246,
247, 248
Sem, filius *Noa* 8, 9, 10
Semia inventa 21
Semiramis, Regina *Assyria* 14
Senaar, v. *Sengar*
Senacherib, v. *Sancharib*.
Senân Ebn Thabet Ebn Korra, Me-
dicus 192. 197, 198
Senân Arzan Ruma Sub Basba 314
Al Send, seu, *S. naïa* regio 293. v. *Al-*
Sindia
Sendhend, liber 161
Al Sendia, oppidum 202
Senbarib Princeps *Armenus* 179
Sultan Senjar 242, 243. 248. 251,
252 258
Senjâra, urbs 249, 256, 265, 266.
270, 271, 278. 283. 289.

Seniores Israel judicant. 27
Sephari, *Moslemiorum* secta. 104,
105
Sephoria [*Sepphoris*] urbs, à *Saladino*
capta 273
Septem Dormientes 81. 91. 151
Septem origines gentium. 2
Septentrionales populi quales 2, 3
Septuaginta anni captivitatis 54
Septuaginta Interpretes 5, 6. 7, 8, 9,
10, 11, 12, 13. 21. 64. 72
Sepulchrum Al Hasani dirutum 169
Sepulchrum Al Kophâr, seu *Al Pha-*
kâr 220
Sepulchrum Al Maarufi 223
Serajo ddin Ormienfis, Medicus 318
Sergius, dux *Heraclis* 74
Sergius, legatus *Saporis* 123, 124
Sergius, Martyr 80. Templum ejus
nomini dicatum 98
Sergius Rasainensis, Philosophus, &
Interpres Medicus 94. 99. 172
Serici textura inventa 12
Seth Adami filius 5. *sabii* *Agatho-*
demon Egyptius 7
Setto'l Molc, *Al Hacemi Chaliiz* *E-*
gyptii soror 221
Setto Nasim, femina *Bagdadensis*
301
Setto sharaf, mulier impudica 299
Severianus [*severus*] *Cesar* 79
Severus, Patriarcha *Antiochenus* 93.
94
Sextilis mēsis, *Augustus* 70
Shablo'ddauia, Poeta 239
Al Shacariensis 175
Shadi, servus 228
Shadi, pater *Jobi* & *Shiracubi* 263
Shafeius, author *sectæ* 107
Shah, quis *Persarum* primus dictus
53
Al Shah,

INDEX.

<i>AlShah</i> , liber	161	<i>Shamunia</i> [<i>Salimona</i>] cum septem	
<i>Shah Armen</i> , <i>Chelati Dominus</i>	271,	<i>filiis cruciatibus enecta</i>	65
272.283.300		<i>Shamfoddaula</i> , <i>Hamdani Princeps</i>	
<i>Soltan Shah Mahmud</i>	266,267		231
<i>AlShahab AlSohrawardi</i>	297	<i>Shamfoddaula Turan Shah</i> , <i>Ebn</i>	
<i>Shahab'o'ddin AlAred</i> , <i>Malaiensis</i>	334	<i>Iyub</i> , <i>Saladini frater natu max-</i>	
<i>Shahab'o'ddin</i> , <i>Damasci Dominus</i>	254	<i>imus</i>	270
<i>Shahaboddin Gazi</i> , <i>Miyapharekini</i>	288	<i>Shamfo'ddin Asphahanensis</i> , <i>Vizier</i>	320,321
<i>Dominus</i>	288	<i>Shamfo'ddin Chesrawshaensis</i> , <i>Me-</i>	
<i>Shahaboddin Isu</i> , vel <i>Ansu Cerdus</i> .	334.	<i>dicus</i>	318
<i>Shahabo'ddin Togrul</i> , <i>Eunuchus</i>	287	<i>Shamfo'ddin</i> , <i>Curiz præs.</i> , <i>inter-</i>	
<i>Shahabo'ddin Zenganiensis</i>	339	<i>fectus</i>	368
<i>Shahediz</i> , seu <i>Shaherir</i> , <i>castrum</i>	330	<i>Shamfoddin</i> , <i>Kahestani castrorum</i>	
<i>shahenshab Ebn Iyub</i> .	277	<i>præfectus</i>	331
<i>shahpharind</i> , <i>Tazidi Chalifæ mater</i>	138	<i>Shamfo'ddin Mohammed Ebn Tunes</i>	352,353,354,355
<i>AlShahsania</i> , v. <i>Alshemsania</i>		<i>Shamfo'l Maali Kabus Ebn Washtam-</i>	
<i>Shabrazar</i> , <i>urbs</i>	255	<i>cir</i> , sive <i>Shamcir</i>	210. 219.220.
<i>Shahrstan</i> , <i>urbs</i>	254		231
<i>Shahriar Ebn Cesra</i>	136	<i>Shamfo'l Nahara</i> , <i>AlMektadii</i> , <i>pro-</i>	
<i>Shahriar Ebn Kobadh</i>	52	<i>curatrix</i>	240
<i>Abu Shaja Bowaia Ebn Phanachof-</i>		<i>Sharfoddaula Ebn Bakao'ddaula</i> , v.	
<i>raw</i> , <i>Bowaidarum pater</i>	195,196	<i>Abu Ali</i>	
<i>Shajro'l dorr</i> , <i>AlSalehi regis Egypti</i>		<i>Sharfoddaula Abu'l Phawares Shira-</i>	
<i>concubina</i>	323,324,325	<i>zai</i> , vel <i>Shirazic</i> , seu <i>Shiraz Beg</i> ,	
<i>Shajzar</i> , <i>urbs</i>	257	<i>Ebn Adado'ddaula</i>	211, 212.
<i>AlShakif</i> , <i>arx</i> , à <i>Saladino capta</i>	273		216,217
<i>AlShakii</i> , <i>locus Bagdadi</i>	200	<i>Sharfo'ddin Ahmed Ebn Belas</i> , <i>Cora-</i>	
<i>Shaleh</i> , <i>filius Kainanis</i> , sive <i>Arphach-</i>		<i>us</i>	332,333
<i>shadi</i>	10,11	<i>Sharfo'ddin Maragienfis</i>	339
<i>Shallum</i> , <i>rex decem tribuum</i>	39	<i>Sharfo'ddin Mohammed Ebno'lshchich</i>	
<i>Shalmanaser</i> , <i>rex Babilis</i>	40.42	<i>Adi</i> , <i>Coræus</i>	332,333
<i>Ebn hamcir</i> , v. <i>Shamfo'l Maali Ka-</i>		<i>Sharfo'ddin Ebno'lRahabi</i> , <i>Medicus</i>	
<i>bis</i>		343. v. <i>AlRahabi</i>	268,269
<i>Shamgar</i> , <i>filius Anash</i>	25	<i>Sharwan</i> , <i>urbs & regio</i>	320,321
<i>AlShammasia</i> , <i>locus Bagdadi</i>	161.	<i>Alshash</i> , <i>regio</i>	128
	190	<i>Desertum Alshaubac</i>	348
		<i>Shawer</i> , <i>Vizier Egypti</i>	262,263
		<i>Ebno'lshchich Adi</i> , v. <i>Sharfoddin Mo-</i>	
		<i>ammed</i> .	

Shchab

I N D E X.

Shahab, Shehabo'ddin, &c. v. Shahab
Shemaisus, Propheta 36, 37, 44
Alshemafia, v. Alshammafia
Shemso'ddaula, Shemso'ddin &c. v. Shams
Alshemania, seu Alshemania vel Alshahania 245
Alshepha, liber Avicenna 231, 232
Alshii, sectarii, Alii sectatores 104, 106, v. *Sectarii, & Raphidini*
Shila, [sela] filius Jehuda 16
Shimeon, filius Jacobi 16
Shiracub, [sarracon] v. Asado'ddin
Shiracub Ebn Mohammed Ebn Shiracub 277
ShiranShah, frater Rucnoddini ChuzShah 330
Shirath shirin, Canticum Canticorum 35
Shirawaish, filius Cosrois 174
Shiraz, urbs 196, 205, 210, 211, 212, 221
Ebn Shirazad, v. Zairac
Shirazil, seu Shirazic, vel Shiraz Beg, v. Sharfo'ddaula
Shirina, soror Maria uxoris Moham-medis 103
Shisbak, Rex Egypti 37
Shogro-Bacas, à Saladino capta 275
Shomar Dhu'ljoish 125
Shoshtar, vel Shustar [Shushanarx] 34. v. Tushtar, vel Tushtar
Shua, uxor Jehuda 16
Shumuskin [Zimisces,] Domesticus 207
Shush, castellum 270, 284
Siacub [mons niger,] locus 339
Sibàn, seu Sibkan, Ebn Tusbi 305, 310
Sibylla 44
Sicilia Insula 66, 78. à *Moslemis*

impugnata 167. à *Francis occu-pata* 242
Alsidalani, v. Abu Koraisb
Sidon, urbs, à Saladino capta 273
Silvester, Episcopus Romanus 84
Sima, Halebi &c. Præfectus 177
Sima, Alsajensium Princeps 196
Simeon Chariabertensis, Medicus 317
Simeon, Princeps Sacerdotum 46
Cænobium Simeonis 131
Simonides 55
Simulachrum Esculapii 7
Sin, desertum 20
Sina, mons 18, 104
Ebn Sina [Avicenna] Medicus & Philosophus 61, 216, 229, 230, 231, 232, 233, 298. *Manstem refutat* 83
Sina, regio 62, 116, 220, 351
Sinensium ingenium 2, 160
AlSindia, regio 64. *Hami posteris cedit* 11, v. *AlSend*
Sionis Ecclesia, Hierosolyma 273
Sirammun, Cayuci frater 320, 326, 327
Sirmium, v. Sarmin 83
Sis, urbs 328, ab *Egyptiis* devastata 356
Sisera, dux 25
Sivàs, urbs 321. *Tataris* dedita 314
Socii, seu Comites Mohammedis 107, 117, 122
Socrates 33, 58, 60, 233
Sodom condita 13
Abu Sofyan 103
AlSogd, regio 62, 128
Sogdianus, Persarum Rex 57
Sokman Ebn Orak 242, 243
Rex Soli 63
Soliman

<i>Soliman</i> [<i>Salomon</i>] <i>Ebn Abd' l Ma</i> lec, Chalifa . 129, 130, 131	<i>Sunitai</i> , v. <i>Sontai</i> <i>Ogul</i> <i>Suphi</i> 189
<i>Soliman Ebn Abd' l Jabbâr Ebn</i> <i>Ortok</i> 249, 250	<i>Darwazol Suphi</i> , <i>Otrara</i> porta 286
<i>Soliman Ebn Coshair</i> 137	<i>Surwand</i> , v. <i>Hajar</i>
<i>Soliman Ebn Heshâm</i> ib.	<i>Suminjâk Nowain</i> , v. <i>Sunjak</i>
<i>Soliman Ebn Horâd</i> 126	<i>Syene</i> , v. <i>Aswân</i>
<i>Soliman Ebn Il Gazi Ebn Ortok</i> 249.	<i>Syllogismorum ratio inventa</i> 60
<i>Soliman Shah</i> , Princeps <i>Bagdadensis</i> 337, 338, 339	<i>Symbolum Nicenum</i> 86
<i>Soltan Soliman Shah</i> 258	<i>Symeon Cleopha filius</i> , <i>Hi: rofoh</i> Episc. & Martyr 275
<i>Abu Soliman</i> , Dialecticus 215. 216	<i>Symeon Stylites</i> 91
<i>Solis deliquium mirum</i> 94-99	<i>Syria</i> , regio 53. 63, 64, 65, 66, 67. 69. 76-83. 86. 118, 119. 124. 126, 127. 137. 169, 170. 175. 203. 225. 237. 255, 256, 257. 267. 272. <i>Hami</i> posteris cedit 11. <i>Romanis</i> paret 67. ab eisdem de- ferta 113. à <i>Moslemis</i> incurfata 109. 112. à <i>Francis</i> 242. à <i>Tataris</i> 318, 347, 348, 349. <i>Mamlucis</i> subiecta 351
<i>Solon</i> , Legislator 58-76	<i>Syriaca</i> librorum Sacrorum versio duplex 64
<i>Somaisâr</i> [<i>Samosata</i>] urbs 280. 294. 312	<i>Syriaca</i> lingua primæva, ejusque dialecti tres 11
<i>Soltano'ddaula</i> , v. <i>Sultano'ddaula</i>	
<i>Sontai Bahadur</i> , dux <i>Mogulensis</i> 306	
<i>Sontai Nowain</i> 291	
<i>Sontai Ogul</i> , seu <i>Sunitai</i> , <i>Muncaca</i> frater 327, 329, 330	
<i>S. Sophie</i> Templ. <i>Constantinop.</i> 85	
<i>Sophonias</i> , Propheta 45	
<i>Al Emir Sophiak</i> 286	
<i>Al Sophwa</i> , liber 297	
<i>Al Sorât</i> , Fluvius 141	
<i>Soterinus</i> , Saturninus Hæreticus 76	
<i>Al Sowaïda</i> , urbs 312	
<i>Sozopetra</i> , v. <i>Zabara</i>	
<i>Spensippus</i> , <i>Platonis</i> patruelis 59	
<i>Stagira</i> , <i>Aristotelis</i> patria ib.	
<i>Sudarium Christi</i> 72. 201, 202	
<i>Sultano'ddaula Abn Shuja</i> , <i>Ebn Ba</i> <i>ha'oddaula</i> 220, 221	
<i>Sunej</i> , dux 290	
<i>Sunes</i> , <i>Ortoki</i> frater 243	
<i>Sunjak</i> , sive <i>Suminjâk Nowain</i> , dux <i>Mogulensis</i> 337, 338	
	T.
	<i>Tabaristân</i> , regio 166, 226
	<i>Tabernaculum</i> 20
	<i>Tabnin</i> , seu <i>Talnin</i> , locus 273-277
	<i>Tabriz</i> , urbs 268
	<i>Tabuc</i> , à <i>Mohammede</i> capta 103
	<i>Tabulæ binæ bis datæ</i> 19. abscon- ditæ 24, 46
	<i>Tacash</i> , vel <i>Tocash</i> , <i>Chorasmiæ</i> Do- minus, v. <i>Ala'ddin</i>
	<i>Tacash ibn Olub Arslân</i> 241
	<i>Altun Tacash</i> , seu <i>Tacin</i> vel <i>Tarsin</i> 246
	<i>Tacish</i> vel <i>Tacet</i> , v. <i>Naces</i> 146
	<i>Tacitus Cæsar</i> 83
	Ggg 41

INDEX.

<i>Al Tacphur Hatem, Armenie Rex</i>	<i>Al Tamimi Al Mahdafi, Medicus</i>
320, 321. v. <i>Hatem</i>	214
<i>Tacris, urbs</i>	210, 263
<i>Tacudar Ogl, dux Mogulensis</i>	
329	<i>Tamujin</i> 280. 281. v. <i>Jingiz Chan</i>
<i>Tadbn. or, urbs, à Salomene condita</i>	<i>Tamuz mensis, dictus falsus</i> 68
34	<i>Tancut Ebn Tuhi</i> 305. 310
<i>Abn Taglab Ebn Nasero'ddaula,</i>	<i>Tancut, regio</i> 304
<i>Ebn Hamdan</i> 207. 208. 210	<i>Tangri [Tancredus] Francus</i> 245
<i>Bann Taglab, Arabum tribus</i>	<i>Tanja [Tanger seu Tingis] urbs</i> 69
360	<i>Taphala, seu Togarbalaba, Ezro'd-</i>
<i>Abn Taber, seu Dhaher Jalalo'ddaula</i>	<i>dini servus</i> 332
<i>Ebn Bahao'ddaula, v. Jalalod-</i>	<i>Taphch Ebn Choph; Damasci Præ-</i>
<i>daula</i>	<i>fectus</i> 185
<i>Abn Taber Phiruz Shab Ebn Ada-</i>	<i>Tarcân Chatân, Soltani Malec Shabi</i>
<i>do'ddaula</i> 211, 212	<i>conjug</i> 239
<i>Tai, tribus Arabum</i> 101	<i>Tarcân Chowarezmitis, Al Malec</i>
<i>Al Taj, porticus</i> 265, 269	<i>Al Salehi conjug</i> 353
<i>Tajoddauia Tarsab, v. Tarsab</i>	<i>Tarchan Turca, dux</i> 116
<i>Tajo'ddin Ormienfis, Medicus</i>	<i>Tarchani, qui apud Tataros</i> 281
318	<i>Soltan Tarcianuk, v. Barciaruk</i>
<i>Tajo'ddin Rasbik, Eunuchus</i> 301	<i>Tarch, pater Abrahami</i> 12, 13
<i>Tajo'l Molc, Vizier</i> 239, 240	<i>Tarentaim, Waseti Dominus</i> 253
<i>Al Tak 349. 359. 365. marg.</i>	<i>Tarjalab, oppidum</i> 311
<i>Takjo'ddin Abbas</i> 306, 307. v. <i>Al-</i>	<i>Tarsus urbs</i> 83. 88. 160. 167. con-
<i>Malec Al Amjad</i>	<i>dità</i> 26. restaurata 43. à <i>Græcis</i>
<i>Takjo'ddin Al Hasbayefi, Medicus</i>	<i>capta</i> 207. à <i>Tancredo</i> 245. à
358	<i>Giyathoddino obseffa</i> 319
<i>Takjo'ddin Rafainensis, Medicus</i>	<i>Tarsenses</i> 205, 206
342	<i>Tasmerun, v. Tasimun</i> 329
<i>Takwimo'l Abdân, liber</i> 241	<i>Tatari</i> 284. 291. v. <i>Mogulensis</i>
<i>Talakan, urbs</i> 291, 293	<i>Tatash Ebn Olub Arslân</i> 241. 246
<i>Abn Talab, patruus Afobammedis</i>	<i>Tatin, vel Tacin, v. Tarsab</i>
101. 162	<i>Tatianus, hæreticus</i> 79
<i>Talenti valor</i> 34	<i>Tatinus, discipulus Hermetis Trif-</i>
<i>Ebn Talib, v. Naphiso'ddaula</i>	<i>megisti</i> 7
<i>Ebnol Talmid, v. H. batolla</i>	<i>Tatwana, locus</i> 272
<i>Talnin, v. Tabnin</i>	<i>Al Tayef, oppidum</i> 99
<i>Talush, v. Saul</i>	<i>Tayephur, Samarcande Prætor</i> 292
<i>Tamar, nurus Tchuda</i>	<i>Al Tayens Chalifa</i> 209, 210, 211.
<i>Tamarsab, v. Hofamoddin</i>	213
16	<i>Tdhaber, v. Dhaher</i>
	<i>Tdharif, v. Dharif</i>

Tamur

I N D E X.

<i>Einman</i> , regio, filiis <i>Hami</i> cedit	11	<i>Theodosius</i> [<i>Dionysius</i>] <i>Atheniensis</i>	
<i>Regina Teimania</i>	35	<i>Christianus</i>	75
<i>el Afar</i> , Castellum	289	<i>Theodosius Caesar</i>	90
<i>el Basher</i> , arx	245.277	<i>Theodosius Junior</i>	91,92
<i>elefmata</i>	162,163	<i>Theodosius tertius</i>	130
<i>elba</i>	115 117.119	<i>Theodosius Mathematicus</i>	50
<i>Templum Idolorum ab Abrahamo incensum</i>	13	<i>Theodunnus</i> , Medicus	128
<i>Templum Salomonis</i> 46. v. <i>AlAkfa</i>		<i>Theon Alexandrinus</i> , Mathematicus	58.78
<i>Templum Esculapii</i>	8	<i>Theophilus Imperator</i>	165
<i>Templa Chrismate consecrata</i>	15	<i>Theophilus Rohenfis</i> , Astrologus & Historicus, <i>Homeri</i> Interpres	26. 63 147.148
<i>Temjal</i> , seu <i>Temthal Ebn Tufsi</i>	310	<i>Theophrastus</i> , Philosophus	61
<i>Tenebræ prodigiøsæ</i>	90.95.96	<i>Diluvium in Thessalia</i>	21
<i>Tephliis</i> , urbs 248. incensa	170	<i>Thomud</i> , tribus <i>Arabum</i> vetus	100
<i>Terra inter Noe posteros distributa</i>	9.11	<i>Thysanus</i> , [<i>Tifias</i>] Rhetor	44
<i>Terræ motus</i> 87.89.91.92.95.96. 170.257		<i>Tiberias</i> , urbs 246 condita 71. à <i>Moses</i> in fœdus recepta 112 à <i>Sadadino</i> capta	273
<i>Tesm</i> , tribus <i>Arabum</i> vetus	100	<i>Tiberiadis</i> lacus, <i>Judeorum</i> Sepulchris celebris	298
<i>Textura serici inventa</i>	12	<i>Tiberius Caesar</i>	71,72
<i>AlThaalabia</i> oppidum	110,111	<i>Tiberius secundus</i>	95,96
<i>Thabet Ebn Abraham</i> , Medicus	213	<i>Tiglath Peleser</i> , Rex <i>Affyria</i>	79
<i>Thabet</i> , frater <i>Dobaisi</i>	225	<i>Tigris</i> , Fluvius 88. 141. exundat 258. 313. ponte novo junctus 302. <i>Saladini</i> conatu à <i>Mansela</i> abscindi non potest	272
<i>Thabet Ebn Korra</i> , Astrologus	184	<i>Timocharis</i> , Mathematicus	64
<i>Thabet Ebn Senân</i> , <i>Ebn Thabet</i> Historicus & medicus	192.208	<i>Timur Nowain</i> , <i>Mogulensis</i>	326
<i>Thakiph</i> , tribus <i>Arabum</i>	99.101	<i>Tingendi ars inventa</i>	12
<i>Thales Milesius</i>	33.41.50	<i>Tiphurius</i> , librarius <i>Christianus</i>	173
<i>Thanawii</i> , hæretici	82	<i>AlTiphuri</i> , Medicus, v. <i>Zacaria</i>	
<i>Thekato</i> ! <i>Molc</i>	292	<i>Tifias</i> Rhetor, v. <i>Thysanus</i>	44
<i>Themistius</i> , Philosophus	88	<i>Tisus</i> Caesar	74.75
<i>Theodocus</i> , Medicus	128	<i>Ebn Tijeb</i> , v. <i>Âhmed</i>	
<i>Theodora</i> , Imperatrix	167.169	<i>Tobbas</i> , regio	306
<i>Theodorus Antiochenus</i> , Philosophus & Medicus <i>Christianus</i>	316. 341	<i>Tobit</i> , <i>I'raclita</i> pius	43
<i>Theodorus</i> , Imperator	334.335	<i>F ff 2</i>	<i>Tocufb</i>
<i>Mar Theodosius</i>	4		

INDEX.

<i>Tocusb</i> , v. <i>Aladdin</i>		<i>Tur Abdin</i> , <i>Moslemis</i> dedita	112
<i>Ebn Tocusb</i> , v. <i>Chowarez-m</i> <i>Shah Mo-</i>		<i>Turacina</i> <i>Cbatun</i> , <i>Cayuci</i> mater	320.322
<i>hammed</i>			
<i>Tegda Chan</i>	220	<i>Turca</i> eorumque ingenium 2. 160.	
<i>Togabalaba</i> , v. <i>Taphala</i>	332	à <i>Romanis</i> victi 79. Fidem	
<i>Togrul Rex</i>	248, 249	<i>Christianam</i> amplectuntur 85.	
<i>Togrul Beg</i> , v. <i>Tugrol Beg</i> .		prævalescunt <i>Bagdadi</i> 175. è re-	
<i>Togtacin</i> , <i>Damasci</i> Dominus	246	gionibus suis erumpentes profi-	
<i>Tobamah</i> , <i>Arabia</i> regio	23	gantur	185.220
<i>AlTchusb AlNodham</i>	271, 272	<i>Turca</i> <i>Gazzenles</i>	222, 298
<i>Tola</i> , filius <i>Pna</i>	26	<i>Turca</i> <i>Iguenses</i> 283. <i>Christiani</i>	286
<i>Ebn Tolaib</i> , v. <i>Naphi so'ddaula</i>			
<i>Tolaitela</i> [<i>Toletum</i>] urbs	242. 247	<i>Turca</i> <i>Orientales</i>	280
<i>Toshtar</i> , vel <i>Shoshtar</i> , urbs	302. v.	<i>Turcestan</i> , seu <i>Turcarum</i> regio	286.
<i>Tustar</i>		310 320. <i>Taphesti</i> posteris cedit	11
<i>Tragedia</i> reperta	22		
<i>Trajanus</i> <i>Cesar</i>	75	<i>Tarcomanni</i>	257
<i>Regiones Transfluvium</i> , seu <i>Trans-</i>		<i>Tarcomanius</i> <i>Mamlucus</i>	323, 325
<i>fluviales</i> 128. 201. 266. v. <i>Mawa-</i>		<i>Turris</i> <i>Bablis</i>	12
<i>ra Inahr</i>		<i>Turus</i> , <i>Hatemi</i> Regis filius, inter-	
<i>Trapezus</i> , urbs, condita	41	fectus	356
<i>Tributarii</i> , [<i>Christiani ac Judæi</i>] ad		<i>Tus</i> , urbs	152. 155. 158
<i>Islamismum</i> coacti	221	<i>Tusbi</i> <i>Ebn JingizChan</i>	281. 282.
<i>Regnum</i> decem <i>Tribuum</i> 36, 37, 38,			305. 310
	39, 40	<i>Tustar</i> , urbs 54. 113. v. <i>Toshtar</i>	
<i>Tripolis</i> urbs 275. terræ motu de-		<i>Turin</i> , <i>Mansela</i> Prætor	354
vastata 258.		<i>Tuzun</i> , Imperator Imperatorum	201, 202, 203, 204
<i>Hermes Trismegistus</i>	6, 7		
<i>Tudhan Bahâdor</i> , Princeps <i>Mogulen-</i>		<i>Tyrus</i> , urbs, à <i>Bochtanfere</i> incensa	
<i>sis</i>	359	46. à <i>Francis</i> occupata 250. à	
<i>Tugrol</i> , v. <i>Togrol</i>		<i>Saladino</i> obsessa	274
<i>Tugro'l Beg</i> , Rex <i>seljukida</i> 222. 225,			
	226, 227		
<i>Tugn</i> , Princeps <i>Mogulensis</i>	359		
<i>Tuli</i> , <i>Ebn JingizChan</i> 282. 290.			
	310		
<i>Tulun Turca</i> , servus <i>AlMamunis</i>	175		
<i>Ebn Tulun</i> , v. <i>Ahmed</i>			
<i>Tulunidarum</i> dominiû finis	186		
<i>Ebn Tuma</i> , v. <i>AbdolCarim</i>			

V.

V <i>Alentiniannus</i> & <i>Valens</i> , <i>Cæsa-</i>	
<i>res</i>	89
<i>Valentinus</i> , Hæreticus	77
<i>Valerianus</i> , v. <i>Anlarianus</i>	
<i>Veneri</i> <i>Infulis</i> , <i>Creta</i> , <i>Rhodo</i> &c. poti-	
untur 282. cum <i>Genninsibus</i> dis-	
cordes	336
	<i>Vespa-</i>

INDEX.

<i>Vespasianus Caesar</i>	74
Montis [<i>Vesuvii</i>] eruptio	75
Virga <i>Aaronis</i> abscondita	24.46
Vituli <i>feroboami</i>	36
Vitulus aureus <i>Aaronis</i>	19
Vizieri munus irritum factum	199.
sublatum	205
<i>Ung Chan</i> , qui & Rex <i>Johannes</i>	280,
	281.285.310.
<i>Volga</i> , fluvius, v. <i>Atel</i>	
<i>Vologesus</i> , <i>Armenorum</i> [<i>Parthorum</i>]	
Rex	78
<i>Volusianus Caesar</i>	81
<i>Urchan</i> , dux	308
<i>Urdjar</i> , Princeps <i>Mogulensis</i>	304
Urna, cum libro legis &c. abscon-	
dita	24
<i>Utacin</i> , <i>Jingiz Chani</i> frater	282.
	305
<i>Utbah Ebn Arkân</i> , dux	112
<i>Urcubana</i> , seu <i>Icnjaba Novain</i>	332
<i>Uz</i> , v. <i>Ous</i>	13
<i>Uzia</i> , Rex <i>Jehuda</i>	39
<i>Uzia</i> , Sacerdos <i>Samaritanus</i>	42
<i>Uziel</i> , Propheta	38

W.

W <i>Aheb</i> , avus maternus <i>Mu-</i>	
<i>hammedis</i>	101
<i>Wahshi Niger Mofailemam</i> occidit	
	109
<i>AlWaidi</i> , secta <i>Mohammedica</i>	104.
	106
<i>Waijan</i> , sive <i>Waihi</i> , <i>Ebn Washam</i> ,	
Mathematicus	217
<i>AlWalid Ebn Abdi'l Malec</i> Chalifa	
	128, 129
<i>AlWalid Ebn Akba</i>	117.

<i>AlWalid Ebn Utba</i>	124
<i>AlWalid Ebn Yazid</i> , Chalifa	134,
	135, 136
<i>Ebno'l Walid</i> , <i>Motazalius</i>	240
<i>Warharân</i> , Rex <i>Persie</i>	83
<i>Warharân</i> secundus	ib.
<i>Warharân</i> quintus 91. qui & <i>Bahram</i>	
<i>fur</i> .	63
<i>Waset</i> , urbs 98. 141. 179. 200, 201,	
202. 212. condita 128. à <i>Tataris</i>	
capta	339
<i>Ebn Washamcir</i> , v. <i>Shamsu'l Maâli</i>	
<i>Kabus</i>	
<i>Wasiph Turca</i>	174
<i>AlWashek</i> , Chalifa	167, 168

Y.

Y <i>Aakuba</i> urbs	337
<i>Yabin</i> [<i>Yabin</i>] Rex <i>Hasora</i>	25
<i>Yabcem</i> 199. Imperator Imperato-	
rum 200. interfectus	ib.
<i>Yahya Ebn Abi'l Mansur</i> , Astrono-	
mus	161. 183
<i>Yahya Ebn Adda</i> , <i>Theophrasti</i> Inter-	
pres	61. 209
<i>Yahya Ebn Chaled</i> , <i>Barmacida</i>	150,
	151, 152
<i>Yahya Ebn Isa Ebn Fazlab</i> Medicus	
	240, 241
<i>Yahya Ebn Saïd Ebn Mari</i> , Medi-	
cus <i>Christianus</i>	296
<i>Yahya Ebn Zeid</i> , <i>Alida</i>	135
<i>Yalgâi</i> , v. <i>Balgâi</i>	331
<i>Yalik</i> , v. <i>Balik</i>	
<i>AlSahab Yalwaj</i>	320. 328
<i>AlYamâma</i> , regio	103. 127
<i>AlYaman</i> , regio 23. 126. 169. 170.	
	270
<i>Yami</i>	

INDEX.

Yamino' ddaula, Ebn Sebegetecin 219,
 220.222
Al Yanach, princeps *Mogulenfis*
 367
Yasàn, Prætor Mausela 353
Yared, filius Mablaleelis 6
AlYasa, Lex Mogulenfinum 281 351.
 359
Yasawer, seu Nasawer Nowain 318
Yasbmst, seu Basbmst, Hulaci filius
 345
Yasimun, seu Tasmerun, Hulaci
 filius 329
Yasur, seu Basur Nowain 291
Yathreb, urbs 99.102.v. *Medina*
Yazdejerd Ebn Sapôr, Rex Persia
 91
Yazdejerd secundus 63.92
Yazdejerd ultimus Persia Rex 52.
 112.116.136.195
Yazid Ebn Abdil Malec, Chalifa
 131,132
Yazid Ebn Abu Sophyan, Damasco
 præfectus 112
Yazid Ebn Moawia, Chalifa 124,
 125,126
Yazid Ebno'l Moballeb, rebellis
 132
Yazid Ebno'l Walid, Chalifa 135,
 136
Yayir [Yair] Gileadita 26
Yoktan [Yoktan] filius Eberi 11.v.
Kahtan
Ebn Yunes, v. Camalo'ddin, & Maat-
sbeus & Shams'o'ddin
Yuseph Ebn Amr, Basora præfectus
 133
Yuseph Shah, Princeps AlLur 368,
Yuseph Ebn Yahya Ebn Isaac Al-
Sabri, Medicus Judæus 296. 302
 303

Yuseph AlZam, seu Alyazam, rebel-
lis 146
Abu Yuseph Jacob, v. AlCendi

Z:

A *LZáb, fluvius* 181. 289
Al Zabáb, seu AlZab vel
AlZabât locus 138
Zabbara [Sozopetra] urbs 165
Zacaria AlTiphuri, Medicus 163.
 167
Abu Zacaria, v. Johannes f. Mesue
Ebn Zacaria AlRazi, v. Moham-
med
Zacharia, Propheta 53.54
Zacharia, Rex io. Tribuum 39
AlZaci Arbelenfis, Mausela præfe-
ctus 355
Zaino'ddin, v. Zino'ddin
Zairac Ebn Shirazâd 202, 203,
 204
Ebn Zairac, v. Ahmed
Zamorrod Chasun 254
Zarah, filius Ichuda 17
AlZauzan, locus 287
Zebulon, filius Jacob 16
Zedekia, Rex 54. v. Sedekia
Zeid Ebn Ali Ebn Hofain 132,
 133
Zeid Ebn Raphaa 217
Zelotypia Abu Moslemi 140
Zelpha ancilla Lee 15,16
Zendakei 149
Zengi, Armiger 257
Zengi, dux 222
Zengi, Ebn Jagarmish 244,245
Zengi [Sanguinus] Mausela Domi-
nus 250. v. Omado'ddin
Zengii, rebelles 178
 Zeno

INDEX.

<i>Zeno Cesar</i>	92, 93	<i>Zoar, urbs, condita</i>	13
<i>Zerah, Rex Æthiopum</i>	37	<i>AlZobair Ebno'l Awam</i>	115, 117, 118, 119
<i>Zimri, Rex</i>	37	<i>Ebno'l Zobair, v. Abdalla</i>	
<i>Zimisces</i>	207	<i>Zobaida, mater Alamini</i>	152, 156
<i>Zino'ddin Ali Cujuk Ebn Sebegtegin</i>	256, 263	<i>Zobala, v. Robala</i>	125
<i>Zino'ddin Casbiensis, Medicus</i>	317	<i>Zoradasht [Zoroaster] de Christo vaticinatur</i>	54
<i>Zippora, v. Saphura</i>		<i>Zurbabel [Zorobabel] filius Salathielis, Rex</i>	53
<i>Ziyad, Abbasidarum emissarius</i>	134		
<i>Ziyad, Basora Praefectus</i>	121		

Monendus est Lector eam esse propriorum Nominum in hoc Indice dispositionem, ut Apellativorum, ex quibus saepe compo-
nuntur, vix ulla hic ratio habeatur; qualia sunt, Abu Pater, Ebn
Filius, Banu Filii, Al Malec. Rex, Al Soltan idem, Al Emir Dux,
vel Princeps, Sheikh Doctor, Mar Dominus, Al Emam Antistes,
Bab, &c, quod idem Perfice sonat, Derwaza Porta, & si qua hu-
iusmodi alia occurrerint, una cum Articulo Al. Nomen igitur
ab horum aliquo incipiens, eo praeterito, in litera reliquam ejus
partem inchoante quaerendum; ita Abu Becr & Al Basora, e.g. in
litera B. non in litera A. inveniuntur. Quod autem Al Coranus,
Al Pharabius, & Al Chymia, in litera A. adducantur, id eò factum
quod nostris jamdudum hac forma innotuerint.

Quæ literæ Latinae quibus Arabicis respondeant, licet ex colla-
tione nullo negotio pateat, ut cuius in proclivi sit pronunciare,
oculis hic subjicere visum est.

ب	ت	ث	ج	ح	خ	د	ذ	ر	ز	س	ش	ص
b	t	th	j	h	ch	d	dh	r	z	s	sh	f
ض	ط	ظ	غ	ف	ق	ك	ل	م	ن	و	ي	
d	t	tdh	g	f. vel ph	k	c	l	m	n	w	h	y

Hanc rationem non usque adeo anxie observavimus, quin
alicubi mutatam reperturus sit Lector, literam enim ط cui hic
respondere cernitur tdh, per dh nonnunquam, omisso t, designatam
inveniet.

inveniet. Litera etiam ج in his nominibus, *Abgarus, Bawargien-*
sis, Borgiani, Giaber, Giadar, Gialut, Georgii, Georgiana, Ginda-
mons, AlHallagius, Hegiaz, Sergius, & in uno forsan vel altero
alio, per G exprimitur, cum aliàs fere, ut in hac tabella, ei respon-
deat ج; Scripturâ, in hisce paucis, communi, in reliquis, nostro-
rum pronuntiationi accommodatâ. Verum quidem est ج Arabi-
cum G Latino magis proprie exprimi: cum autem litera G so-
num duplicem apud nos obtineat, alium fere ante e & i vocales,
ante reliquas alium, ad hanc ambiguitatem tollendam, ج conso-
nam, quam dicimus, eundem sonum constanter retinentem, ejus
loco adhibere placuit. Non aliam ob causam literæ ع Arabi-
cæ nostrum adaptavimus: hæc enim litera apud nostros,
quorum auribus servire volumus, eandem planè cum illa vim
obtinet. Exteris ne hoc fraudi sit, monitos eos cupimus, ج ante vo-
calem in nominibus Arabicis, Persicis & Barbaris, qualia sunt,
Jaasar, Jabal, Jazira, Jamalabad, Jingizchan &c. per g molle effe-
rendum esse, ac si hæc scripta essent Giaasar, Giabal &c. Literæ
verò ط apud nos, atque adeo in hujusmodi in hoc libro nomini-
bis, eundem esse sonum, quo ج consona apud exteros, præsertim
Germanos effertur. Litteris ا & ع, spiritu leni plerumque pro-
latis, litera nulla Latina hic assignatur: hanc tamen aliquando
designat littera a, ut in Ebno'l Aalam, quod nomen in ipso initio
Indicis habetur, Jaasar, Baalbec, Shaaban, mensis nomine, & aliis
quibusdam, nonnunquam sedem ejus indicat ['] Apostrophes
nota, ut in Masud, quod perperam scribitur Ma'sud. Literam
ش exprimit hic sh, ejusdem nobis soni ac sch Germanis, vel ch
Gallis. Reliquis nihil difficultatis subesse videtur.

Quo

Quò ratio temporis (quod per maximam Historiæ hujus partem ab *Hejra*, seu fuga *Mohamedis*, deducitur) Lectoribus dilucidius constet, Indiculum hunc apposuimus, in quo singulorum annorum *Hejra*, quorum in ipso libro, & in appendice mentio habetur, cum annis *Æræ Christianæ* collatio instituitur.

Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.	Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.
101	1	Jul. 16.	622	134	125	Nov. 4.	742
	2	Jul. 5.	623	135	126	Oct. 25.	743
	3	Jun. 24.	624	136	127	Oct. 13.	744
	4	Jun. 13.	625	137	129	Sept. 22.	746
	5	Jun. 2.	626		131	Aug. 31.	748
	6	Mai. 23.	627				
	7	Mai. 11.	628	137	132	Aug. 20.	749
103	8	Mai. 1.	629	138	136	Jul. 7.	753
	9	Apr. 20.	630	138	137	Jun. 27.	754
	10	Apr. 9.	631	139	140	Mai. 25.	757
108	11	Mar. 29.	632	140	144	Apr. 11.	761
110				141	145	Apr. 1.	762
111	13	Mar. 7.	634		150	Febr. 6.	767
113				142	152	Jan. 14.	769
115	23	Nov. 19.	643	144	158	Nov. 11.	774
117	35	Jul. 11.	655	146	165	Aug. 26.	781
123	40	Mai. 17.	660	147			
	41	Mai. 7.	661	147	169	Jul. 14.	785
	46	Mar. 13.	666	149	170	Jul. 3.	786
	47	Mar. 3.	667	149	171	Jun. 22.	787
124	60	Oct. 13.	679	152	172	Jun. 11.	788
125	61	Oct. 1.	680	150	175	Mai. 10.	791
126	64	Aug. 30.	683	153	183	Feb. 12.	799
127	65	Aug. 18.	684	151	186	Jan. 10.	802
128	70	Jun. 25.	689		187	Dec. 30.	802
	83	Febr. 4.	702		190	Nov. 27.	805
	86	Jan. 2.	705	152	192	Nov. 6.	807
129	96	Sept. 16.	714		193	Oct. 25.	808
130	98	Aug. 25.	716		194	Oct. 15.	809
	99	Aug. 14.	717	155	198	Sept. 1.	813
131	101	Jul. 24.	719	157	201	Jul. 30.	816
132	105	Jun. 10.	723	165	203	Jul. 9.	818
134	109	Apr. 28.	727	158	204	Jun. 28.	819
	118	Jan. 20.	736	159			
							159

H h h.

Index annorum Hejrae.

Pag.	A. Heg.	Init.	A. C.	Pag.	A. Heg.	Init.	A. C.
159	210	Apr. 24.	825	188	305	Jun. 24.	917
	217	Febr. 7.	832		309	Mai. 12.	921
	218	Jan. 27.	833	189	315	Mar. 8.	927
164	219	Jan. 16.	834	190	317	Feb. 14.	929
165 }	220	Jan. 5.	835	191 }			
175 }				190 }			
165	223	Dec. 3.	837	191	320	Jan. 13.	932
166	225	Nov. 12.	839	193			
	227	Oct. 21.	841	200 }			
	228	Oct. 10.	842	193	321	Jan. 1.	933
167	231	Sept. 17.	845	196 }	322	Dec. 22	933
168	232	Aug. 28	846	198 }			
169	233	Aug. 17	847	198	323	Dec. 11.	934
	235	Jul. 26.	849	199	324	Nov. 30	935
	236	Jul. 15.	850		326	Nov. 8.	937
	237	Jul. 5.	851	200	329	Oct. 5.	940
170	238	Jun. 23.	852	200 }	330	Sep. 26.	941
	243	Mai. 10.	856	201 }			
171	244	Apr. 19.	858	197 }			
170	247	Mar. 17.	861	201	331	Sep. 15.	942
174	248	Mar. 7.	862	202	332	Sep. 4.	943
175	249	Feb. 24.	863		333	Aug. 24	944
	251	Feb. 2.	865	203 }	334	Aug. 13.	945
	252	Jan. 22.	866	205 }	337	Jul. 11.	948
	254	Jan. 1.	868	205 }			
	255	Dec. 20.	868	197 }	338	Jul. 1.	949
171 }	256	Dec. 9.	869	205 }	339	Jun. 20.	950
176 }				205 }	343	Mai. 7.	954
177				208 }			
	261	Oct. 16.	874	206	348	Mar. 14.	959
	264	Sept. 13.	877	222	349	Mar. 3.	960
	265	Sept. 3.	878	206	350	Feb. 20.	961
	270	Jul. 11.	883		351	Feb. 9.	962
	278	Apr. 15.	891		354	Jan. 7.	965
178	279	Apr. 3.	892	207	356	Dec. 17.	966
180	281	Mar. 13	894		357	Dec. 7.	967
181	282	Mar. 2.	895		361	Oct. 24.	971
	283	Feb. 19.	896		362	Oct. 12.	972
	284	Feb. 8.	897		363	Oct. 2.	973
	285	Jan. 28.	898	208 }			
182	288	Dec. 26	900	209 }			
182 }	289	Dec. 16	901	209	365	Sept. 10.	975
185 }					366	Aug. 30.	976
208					367	Aug. 19.	977
185	290	Dec. 5.	902		369	Jul. 29.	979
185	291	Nov. 24	903	210 }			
	292	Nov. 13	904	213 }			
186	293	Nov. 2.	905	214	370	Jul. 17.	980
	295	Oct. 12.	907	210	371	Jul. 7.	981
187	296	Sept. 30	908	211	372	Jun. 26.	982
	303	Jul. 17.	913				211

Index annorum Hejrae.

Pag.	A. Heg.	Init.	A. C.	Pag.	A. Heg.	Init.	A. C.
211 }	373	Jun. 15.	983	227	458	Dec. 3.	1065
217 }				236	460	Nov. 11.	1067
211 }	374	Jun. 4.	984	227	461	Oct. 31.	1068
214 }					463	Oct. 9.	1070
214	376	Mai. 13.	986	228	465	Sept. 17.	1072
211 }	377	Mai. 3.	987	229 }	467	Aug. 27	1074
216 }				237 }	468	Aug. 16	1075
212 }	379	Apr. 11.	989	237	473	Jun. 22.	1080
217 }				240	473	Jun. 11.	1081
212	380	Mar. 31.	990	237	474	Apr. 18.	1086
213 }	381	Mar. 20.	991		479	Feb. 12.	1092
218 }					485		
218	382	Mar. 9.	992	240 }	487	Jan. 21.	1094
217	384	Feb. 15.	994	241 }			
219	386	Jan. 25.	996	2 4	488	Jan. 11.	1095
	387	Jan. 14.	997		489	Dec. 31	1095
222	398	Sept. 17	1007		490	Dec. 19.	1096
219	401	Aug. 15	1010	242	491	Dec. 9.	1097
	403	Jul. 23.	1012	243	492	Nov. 28	1098
220	407	Jun. 10.	1016		493	Nov. 17	1099
	408	Mai. 30.	1017		494	Nov. 6.	1100
	411	Apr. 27.	1020		495	Oct. 26.	1101
221	414	Mar. 26.	1023		497	Oct. 5.	1103
	415	Mar. 15.	1024		498	Sept. 23	1104
	416	Mar. 4.	1025	244	499	Sept. 13	1105
216 }	420	Jan. 20.	1029		500	Sept. 2.	1106
222 }				245	502	Aug. 11.	1108
222 }	421	Jan. 9.	1030		503	Jul. 31.	1109
225 }	422	Dec. 29.	1030		506	Jun. 28.	1112
225	425	Nov. 26	1033	246	507	Jun. 18.	1113
	427	Nov. 5.	1035		510	Mai. 16.	1116
232	428	Oct. 25.	1036		511	Mai. 5.	1117
225	429	Oct. 14.	1037	246 }	512	Apr. 24.	1118
	430	Oct. 3.	1038	248 }	513	Apr. 14.	1119
	432	Sept. 11	1040	248	514	Apr. 2.	1120
	433	Aug. 31	1041		515	Mar. 22.	1121
226	435	Aug. 10.	1043	249	516	Mar. 12.	1122
226 }					517	Mar. 1.	1123
233 }	439	Jun. 28.	1047		518	Feb. 19.	1124
226	440	Jun. 16.	1048	250	520	Jan. 27.	1126
	441	Jun. 5.	1049		521	Jan. 17.	1127
	442	Mai. 25.	1050		522	Jan. 6.	1128
234	444	Mai. 3.	1052		524	Dec. 15.	1129
226	446	Apr. 12.	1054		525	Dec. 4.	1130
	447	Apr. 2.	1055	251	526	Nov. 13	1131
	450	Febr. 28	1058		527	N. V. 12	1132
227	451	Febr. 17	1059		528	Nov. 1.	1133
	455	Jan. 4.	1062				251

Index annorum Hejrae.

Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.	Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.
251 }	529	Oct. 22.	1134	275	587	Jan. 29.	1191
252 }				276	588	Jan. 18.	1192
253 }				276 }	589	Jan. 7.	1193
254 }				295 }			
255 }	530	Oct. 11.	1135	277 }	591	Dec. 16.	1194
260 }				297 }			
254	531	Sept. 29	1136	278	592	Dec. 6.	1195
	532	Sept. 19	1137		593	Nov. 24	1196
255	533	Sept. 8.	1138	278 }	594	Nov. 13	1197
	534	Aug. 28	1139	297 }			
	537	Jul. 27.	1141	279	595	Nov. 3.	1198
	539	Jul. 4.	1144		596	Oct. 23.	1199
	540	Jun. 24.	1145		597	Oct. 12.	1200
256	544	Mai. 11	1149	280	599	Sept. 20.	1202
	546	Apr. 20.	1151	95 }	600	Sept. 10.	1203
257	547	Apr. 8.	1152	282 }			
	548	Mar. 29.	1153	272 }	601	Aug. 29	1204
	549	Mar. 18.	1154	283 }			
	552	Feb. 13.	1157	283	603	Aug. 8.	1206
258	554	Jan. 23.	1159		604	Jul. 28.	1207
258 }	555	Jan. 12.	1160	297	605	Jul. 16.	1208
262 }				283 }	606	Jul. 6.	1209
262	556	Dec. 31	1160	298 }			
	559	Nov. 30	1163	284	607	Jun. 25.	1210
259	560	Nov. 18	1164	299	608	Jun. 15.	1211
263	563	Oct. 17.	1167	284	609	Jun. 3.	1212
	564	Oct. 5.	1168	286 }	610	Mai. 23.	1213
264	565	Sept. 25.	1169	300 }			
265	566	Sept. 14.	1170	287	612	Mai. 2.	1215
266	567	Sept. 4	1171		613	Apr. 20.	1216
340	568	Aug. 23.	1172	287 }	615	Mar. 30.	1218
267	569	Aug. 12.	1173	283 }			
267 }	570	Aug. 2.	1174	288 }	616	Mar. 19	1219
268 }				289 }			
268	571	Jul. 22.	1175	290	617	Mar. 8.	1220
	573	Jun. 30.	1177	299	618	Feb. 25	1221
268 }	575	Jun. 8.	1179	292 }			
269 }				294 }	619	Feb. 15.	1222
270	576	Mai. 28.	1180	300 }			
	577	Mai. 17.	1181		620	Feb. 4.	1223
	578	Mai. 7.	1182	294	621	Jan. 24.	1224
271	579	Apr. 26.	1183	295 }	622	Jan. 13.	1225
271 }	580	Apr. 14.	1184	301 }			
299 }				302 }	623	Jan. 2.	1226
272	581	Apr. 4.	1185	304 }			
273	582	Mar. 24.	1186	305 }	624	Dec. 22.	1226
	583	Mar. 13.	1187	305 }			
275	584	Mar. 2.	1188	316 }	625	Dec. 12	1227
					626	Nov. 30	1228

Index annorum Hejræ.

Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.	Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.
306	627	Nov. 20.	1229	309 }	652	Feb. 21.	1254
310	630	Oct. 18.	1232	329 }			
311	631	Oct. 7.	1233	330	653	Feb. 10.	1255
311 }				331	654	Jan. 30.	1256
317 }	632	Sep. 26.	1234	96 }			
311 }				332 }	655	Jan. 19.	1257
340 }	633	Sept. 16	1235	14 }			
312	634	Sept. 4.	1236	338 }	656	Jan. 8.	1258
313	635	Aug. 24.	1237	345	657	Dec. 29.	1258
	637	Aug. 3.	1239	312 }			
	638	Jul. 23.	1240	347 }	658	Dec. 18.	1259
314	639	Jul. 12.	1241	349 }			
314 }				351	659	Dec. 6.	1260
318 }	640	Jul. 1.	1242	355	661.	Nov. 15	1262
318	641	Jun. 21.	1243		664	Oct. 13	1265
319	642	Jun. 9.	1244	357	668	Aug. 31	1269
	643	Mai. 29.	1245		669	Aug. 20	1270
320	644	Mai. 19.	1246		670	Aug. 9.	1271
	645	Mai. 8.	1247	357 }			
321 }				358 }	675	Jun. 15	1276
340 }	646	Apr. 26.	1248	259 }			
322	647	Apr. 16.	1249	360 }	679	Mai. 3.	1280
323	648	Apr. 5.	1250	360	680	Apr. 22.	1281
326	649	Mar. 26.	1251	361 }			
327	650	Mar. 14.	1252	365 }	681	Apr. 11.	1282
328	651	Mar. 3.	1253	367	683	Mar. 20.	1284

fn

In SUPPLEMENTO.

Pag.	A.Heg.	Init.	A. C.	Pag.	A.Heg.	Init.	A.C.
6	20	Dec. 21.	640	33	704	Aug 4.	1304
7	358	Nov. 25	958	12	708	Jun. 21.	1308
	567	Sept. 4.	1171	13	709	Jun. 11.	1309
41	611	Mai. 13.	1214	44	711	Mai. 20.	1311
8				3	712	Mai. 9.	1312
19	648	Apr. 5.	1250	4	716	Mar. 26.	1316
30				42			
11	653	Feb. 10.	1255	44	726	Dec. 8.	1325
8	655	Jan. 19.	1257	43			
	657	Dec. 29.	1258	45	727	Nov. 27	1326
9	658	Dec. 18.	1259	0			
32	659	Dec. 6.	1260	2	732	Oct. 4.	1331
	660	Nov. 26	1261	4			
0	672	Jul. 18.	1273	5	736	Aug. 21	1335
9	676	Jun. 4.	1277	33	740	Jul. 9.	1339
10				13			
33	678	Mai. 14.	1279	33	741	Jun. 27.	1340
43				34			
40				13			
44	680	Apr. 22.	1281	33	742	Jun. 17.	1341
1	683	Mar. 20.	1284	14	743	Jun. 6.	1342
42	687	Feb. 6.	1288		745	Mai. 15.	1344
11	688	Jan. 25.	1289		746	Mai. 4.	1345
	689	Jan. 14.	1290	15	747	Apr. 24	1346
1				15			
11	690	Jan. 4.	1291	34	748	Apr. 13.	1347
11				16	749	Apr. 1.	1348
1	693	Dec. 2.	1293	44	751	Mar. 11.	1350
2				16	752	Feb. 28.	1352
12	694	Nov. 21	1294	34	753	Feb. 18.	1352
12					754	Feb. 6.	1353
2	696	Oct. 30.	1296	16	755	Jan. 26.	1354
2	697	Oct. 19.	1297	43	758	Dec. 25.	1356
12	698	Oct. 9.	1298	0	760	Dec. 3.	1358
2				43			
42	699	Sept. 28	1299	45	761	Nov. 23	1359
2	700	Sept. 16	1300	17	762	Nov. 11	1360
33	701	Sept. 6.	1301	34			
3	702	Aug. 26	1302	44	763	Oct. 31.	1361
	703	Aug. 15	1303				

Index annorum Hejræ.

Pag.	A.Heg.	Init.	A. C.	Pag.	A.Heg.	Init.	A.G.			
17	764	Oct. 21.	1362	55	854	Feb. 14.	1450			
0	769	Aug. 28.	1367	37	855	Feb. 3.	1451			
46	770	Aug. 16	1368	46						
17	776	Jun. 12.	1374	47						
	777	Jun. 2.	1375	55	856	Jan. 23.	1452			
17 }	778	Mai. 21.	1376	48						
18 }				24						
35	779	Mai. 10.	1377	25	857	Jan. 12.	1453			
18	783	Mar. 28.	1381	47						
18 }	784	Mar. 17.	1382	36		858	Jan. 1.	1454		
19 }				37	859				1454	
30 }				38						
35	785	Mar. 6.	1383	56	861	Nov. 29	1456			
	788	Febr. 2.	1386	38	863	Nov. 8.	1458			
35 }	791	Dec. 31	1388	25	865	Oct. 17.	1460			
45 }				26						
20	792	Dec. 20.	1389	58	871	Aug. 13	1466			
44	793	Dec. 9.	1390	26						
36	797	Oct. 27.	1394	27		872	Aug. 2.	1467		
17 }	801	Sept. 13	1398	49	872					
20 }				59						
45	805	Aug. 1.	1402	56	873	Jul. 22.	1468			
5	807	Jul. 10.	1404	29	874	Jul. 11.	1469			
20 }	808	Jun. 29.	1405	60	883	Apr. 4.	1478			
36 }				38						
59	809	Jun. 18.	1406	60	884	Mar. 25.	1479			
54	814	Apr. 25.	1411	47	886	Mar. 2.	1481			
21 }	815	Apr. 13.	1412	64	887	Feb. 10.	1482			
22 }				60	893	Dec. 17	1487			
36 }	816	Apr. 3.	1413	50	896	Nov. 14	1490			
46 }				900	900	Oct. 2.	1494			
58	823	Jan. 17.	1420	27	901	Sept. 21	1495			
22 }	824	Jan. 6.	1421	39	903	Aug. 30.	1497			
46 }				28	904	Aug. 19	1498			
23 }	825	Dec. 26.	1421	28	905	Aug. 8.	1499			
46 }				64						
22 }	833	Sept. 30	1429	0	906	Jul. 28.	1500			
36 }				28						
58	839	Jul. 27.	1435	29	908	Jul. 7.	1501			
0	840	Jul. 16.	1436	0						
23	841	Jul. 5.	1437	62						
	842	Jun. 24.	1438	56	911	Jun. 4.	1505			
37	845	Mai. 22.	1441	62	914	Mai. 2.	1508			
59	848	Apr. 20.	1444	37	915	Apr. 21.	1509			
55	850	Mar. 29.	1446	64	916	Apr. 10.	1510			
	852	Mar. 7.	1448	48	918	Mar. 19.	1512			
6 }	853	Feb. 24.	1449	49						
55 }										

Index annorum Hejra.

Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.	Pag.	A. Hej.	Init.	A. C.
64	920	Feb. 26.	1514	50 }	982	Apr. 23.	1574
57	921	Feb. 15.	1515	51 }			
29 }				65	984	Mar. 31.	1576
35 }	922	Feb. 5.	1516		985	Mar. 21.	1577
30				0	997	Nov. 10.	1588
40 }	923	Jan. 24.	1517	52	999	Oct. 20.	1590
49 }				51	1003	Sept. 6.	1594
50 }	926	Dec. 23.	1519	66 }	1008	Jul. 14.	1599
39				52	1012	Jun. 1.	1603
50	927	Dec. 12.	1520		1016	Dec. 30.	1616
50 }	929	Nov. 20.	1522	53	1017	Dec. 19.	1617
64 }	930	Nov. 10	1523		1031	Nov. 6.	1621
40					1032	Oct. 26.	1622
51	945	Mar. 30.	1538	0	1036	Sept. 12	1626
50	953	Mar. 4.	1546	53	1049	Apr. 24.	1639
	974	Jul. 19.	1565		1058	Jan. 17.	1648
	975	Jul. 8.	1567				

Annus *Arabicus* Communis diebus constat 354. Embolizatus 355. Hinc fit ut initium ejus in anno *Juliano* diebus decem, vel undecim, vel etiam (concurrente anno communi cum intercalari nostro) duodecim, *Januarii* versus quotannis recedat, ac 34. circiter annorum spatio singulos menses circuitu suo pererret. Difficile igitur non erit ex hisce reliquorum etiam annorum, quorum hic mentio nulla, rationem inire, eorumque initia assignando, praecedentibus & subsequentibus collatis, haud multum a vero aberrare.

Mensium nomina & ordinem, una cum numero dierum ex quibus singuli constant, hic subjungimus: *Moharram*, 30. *Saphar*, 29. *Rabi prior*, 30. *Rabi post*, 29. *Jomádi prior*, 30. *Jomádi post*, 29. *Rajeb*, 30. *Shaabân*, 29. *Ramadan*, 30. *Shawâl*, 29. *Dhu'lKaada*, 30. *Dhu'l-Hajja*, 29.

Notetur Mensi *Dhu'lHajjam* annis Embolizatis 30 dies habere: Diviso autem numero alicujus anni *Hejra* per 30. si restet horum aliquis, 2. 5. 7. 10. 13. 16. 18. 21. 24. 26. 29. annum illum Embolizatum esse tuto pronuntiare licebit.

F I N I S.

O Pere toto diligentissimè recensito, pauca hæc vel addenda, vel detrahenda, alitèrve notanda, sive ad exemplarium fidem, sive ex conjectura, huc remisimus: quamvis autem eorum pars magna Libri margini, pars textui debebatur; quo minus tamen locis suis haberentur, in causâ erant tum chartæ tum temporis angustia.

Pag. 4. lin. 13. alt. ex: السما p. 7. l. 4. alt: عان مغضيا p. 18. l. 4. legend: سنغار vel سنغار l. 13. legend. الرها sed alt. ex. habet الرها ارخ واخذ وخليها هي الرها p. 20. l. 16. vox فادوس non legitur in optimo exemplari, unde nec in versione agnoscitur. l. 19. alt: حقق p. 24. l. 8. واكبركة l. 10. alt: اسمحت له بجاريةها p. 21. l. 4. al. forsân legend: حاضر الاجر p. 26. l. 4. alt. ex. خمس وسبعون p. 27. l. 18. vox بدس طهرانيك p. 36. l. 7. al. دا موسي موسي l. 6. non legitur in opt: ex. ac delendum videtur. p. 41. l. 19. pro وملك اربعا وتشدين p. 57. l. 15. كبرون ال لبرون opt. ex. habet سنة p. 62. l. 11. al. تهع سنين p. 65. l. 3. vid: legend: ليخروها l. 7. vid. leg. القمية الثلاثة totum locum al. ex: sic legitur وكان له اربعة اختلدا p. 84. l. 2. alt: بهمني p. 82. l. 19. al. اختلدا p. 81. l. 12. al. القمية الثلاثة for: leg: يستسبر p. 86. l. 8. variant exemplaria, in uno abest اي كتاب for: legend: اوطيانس p. 100. l. 11. legend: وادون وحيرم hac autem cum sequentibus alia lectione sic se habent at in العلوم الانوية l. 16. legend. تقدمه p. 104. l. 14. al. والسبعيني واربعين من تاريخ الاسكندر p. 112. l. 10. العلوم والانوية al. ex: legitur ارهل

ثالث: *vid: legend: l. 16: الاربعمائة والتسعون* *al. l. 9: p. 113: م ارسل*
 الم: *al. l. 19: p. 132: كسيف من ثار* *l. 18: p. 117: عشرين اذار*
p. 136: ملك سنتين اخرى *videtur legend: l. 3: p. 134: اعني القفيز*
l. 2: legend: videtur *p. 138: سنة ثمان واربعين* *vid. legend: l. 7:*
al. l. 18: p. 141: ثلاث عشرة *al. l. 14: p. 140: وعشرين سنة*
vid: legend: l. 5: p. 147: ثمانى عشرة سنة *vid: legend: l. 8: p. 146: melius.*
p. 157: l. 19: melius. طنك بنا *al. l. 16: p. 155: تصع وستين وسبعماية*
vid: legend: l. 17, 18: p. 161: اثنتان وثمانين *vid: legend: l. 16: p. 163: وثلاث وثلاثين*
post l. 13: p. 164: شيا كثيرا *al. l. 16: p. 163: وثمانماية للاسكندر*
defiderari videtur aliquid. vide quod notavimus ad pag: 103. versionis
Latin: p. 167: l. 15: al. l. 11: p. 174: لثمان باقمن *vid: legend: l. 11: p. 181: l. 11: al. ex: non ha-*
bet vocem *p. 187: مرزبان مرو وكان* *al. ex: p. 183: l. 10: خيرا* *l. 13: legend: l. 15: vid: legend:*
p. 193: l. 8: ال. البقية البقية *al. ex: l. 8: ال. جريان* *vid: legend: l. 15: legend:*
تسعمائة وثمان *vid: legend: l. 15, 16: ال. احدى* *al. l. 17: p. 195: وسبعون*
for: l. 1: p. 196: خيلا *pro l. 1: p. 196: ليل* *al. ex: p. 195: l. 17: وسبعون*
legend: l. 12: p. 200: ال. 7: vel بكون *al. l. 7: p. 200: ال. 12: vid: legend:*
p. 208: l. 19: ثلثين *al. exemp: p. 202: l. 17: uti ofe legitur in* *al. l. 19: forsan legend:*
p. 210: l. 19: بالازرق *vid: legend: l. 8: p. 209: ال. 8: ال. 16: p. 211: ال. 16: شاة قرند*
al. ex: melius legere videtur *p. 212: l. 13: omitta sic restituuntur* *al. l. 13: p. 212: فامنها وفي هذه الهنة اعني سبع*
p. 241: وعشرين ومائة حارب سليمان بن هشام بن عبد الملك مروان
al. l. 3: p. 244: ثمانى وتسعين ومائة *legend: l. 14, 15: legend: l. 17: vid: legend:*
p. 261: l. 15: forsan legend: l. 17: ال. 17: ثالث يوم *al. l. 15: p. 261: ومائتين*
for: l. 2: p. 267: ال. 2: forsan legend: l. 16: p. 263: ال. 16: عليهم *al. l. 2: p. 267: ال. 16: وقبعة اشهر*
al. l. 7: p. 271: ال. 7: quod in al: ex: non compo- *al. l. 15: redundat. ال. 15: ال. 7: p. 271: ال. 7: al. l. 15: redundat.*

299. p: 282. l: 11. al. التقانة من القاهرة al. 18. l: 289. p: 302. l: 15. vid. legend. واحد حشر شهرا: 315. l: 3, 4. vid. legend. وستة اشهر. l: 13. vel. p: 307. l: 13, 14. vid. legend. وفي هذه السنة صار اليمستف. 5. l: اثنتين وستين وثلاثمائة. al: ex. p: 316. l: 16. vid. legend. الاقطع بن معز الدولة. l: 13. le-
 335. p: 331. l: 12. al. فنعبوا. ut in margine recte p: 337. l: 13. vid. legend. القفافي. al: 8. l: 2. p: 341. l: 13. vid. legend. بن يقاق. p: 342. l: 7. forsan legend. منغزلا. forsan legend. قصير الدولة. p: 344. l: 17. al: قلة كبرى. p: 343. l: 11. al: 4. l: 337. vid.
 365. lin. 6. vid. legend. الطغى. l: 19. ونيبى. vid. legend. الب ارسلان. l: 9. p: 367. وخمسة اشهر. l: 12. p: 392. sic طغتكين. vid. legend. l: 2. p: 374. بالشمسامة. vid. legend. خيمته. al. 1. l: 383. p: 381. l: 15. vid. legend. ميمنة الخليفة. l: 9. p: 386. lin. 7. al. في المئنة. sic etiam legend. ut in margine, vel potius, فاطمى. sed legend. فاطمى دغسه. al. 6. l: 391. lin. 17. alt. exemp. non
 266, 267. supra p: 392. l: 1. vid. legend. التضى. agnoscit vocem. p: 393. l: 6. vid. legend. المتصر. supra p: 374. l: 2. p: 409. l: 4. al. اذنان منه. melius. p: 415. l: 9. al: وحيفا. sic etiam
 per v. ib. Geographia, at in Historia Tabnino. legend. وجيل. ib. وثمانين. al. 10. l: Jobailo. pag. 416. lib. 7. sed melius videtur legendum. وثمانين وتسعين واربعماية. al. 16. l: يعطي. al. 8. lin. 424. p: 424. l: 8. al. اثنتين وتسعين واربعماية. pro ميمون. pag. 437. lin. 6. forsan legend. وداوود. p: 446. l: 16. al. والنسا والعجايز. al. 6. l: 450. p: 454. l: 15. vid. legend. ملك الغز. pro كرها. p: 454. l: 15. vid. legend. والرها. recte

vid. supra p. 337. l. 18. p. 455. l. 19. al. وعنه *p. 458. l. 6.*
transferendus est asteriscus ad vocem وعنه quo indicetur aliter legi
الانفجاف من الاولان *p. 468. l. 13. al. sine v. p. 465. l. 12. al. وعنه*
السلطان غايات *p. 479. l. 14. vid. legend. forsan recte. في سقيف*
الدين *p. 486. l. 16. وعنه* *p. 491. l. 15.*
واين *p. 499. l. 17. al. الشاميين* *p. 497. l. 19. al. وانطالية*
p. 503. prius و redundare videtur في ولي *p. 501. l. 7. al. اخيه*
p. 503. quod in margine reponendum pro تكونار *p. 503. l. 2. al. تكونار*
p. 505. l. 12. si legatur pro وقوز *p. 544. l. 9. legitur وقوز* *p. 508. forsan legend.*
fic هو قودجاف *p. 516. l. 10. al. الجذب* *p. 512. lin. 8. forsan leg. عقبه*
p. 517. l. 16. opt. ex. utrobique habet سويجاف vel سريجاف
enim est lectio ob defectum punctorum. p. 521. l. 1. al. وزارتة
p. 522. l. 4. forsan legend. او ابد *p. 529. l. 15. forsan legend.*
p. 556. الصمم الاصلان *p. 555. lin. 10. vid. legend. وسيموفنا مراجف*
انكار *p. 5. l. 5. vid. legend. للنصال* *p. 2. l. 2. vid. legend.*
من *p. 17. l. 1. وكل نبي ناجي* *p. 559. l. 16. forsan legend. شمع*
شرح *p. 560. l. 12. forsan legend. الخلفا المهديين* *p. 18. l. 1. نج ناجي*
vid. lin. 18. من قل *p. 561. l. 11. legend. videtur وعنه للاسلام*
lin. 10. كل نار *p. 6. l. 6. بجيران* *p. 562. l. 2. الذحول* *legend.*
p. 565. vid. supra p. 556. l. 9. والاتابك بها الدين *forstan legend.*
سابع عشر تشرين *p. 9. l. 9. forstan legend.*

In Versione Latina.

PAG. 3. l. 20, 21. *al.* Cælum inferius, p. 4. l. 18. prohibuerat eis Deus, p. 7. l. 15. sufficibus & sacrificiis, p. 8. l. penult. & ult. exiccata est terra, p. 11. l. 13. quadraginta trium. p. 12. l. 10. *al.* Senaar. p. 14. l. 25. Evangelio suo sancto, ib. l. 33. Sara uxoris suæ, p. 15. l. 5. gemellorum tuorum p. 16. l. 29. fratri suo Eri. p. 17. l. 15. *al.* octoginta quinque: l. 33. filii Dedan, filii Jokhanis, p. 19. l. 12. præcepta Dei. p. 22. l. 16. Fustat Amri, p. 26. l. 35. & ego hodie prostratus sum p. 32. l. 23. calor corporis sui, p. 33. l. 6. notiones respectivæ p. 34. l. 20. *redundat sex; in margine verò illud, * vel potius, quadringentas.* p. 37. l. 13. lege annis, dein mortuus est. l. 22. Zerab Rex Æthiopum p. 38. l. 16. cum quadringentis aliis l. 25. Regnum decem tribuum, p. 45. l. 3, 4, 5. Fuerunt illi tres filii, Jehoahaz, Sedekia, & Jojakim avus Danielis Prophetæ, & trium puerorum. *Sed hac lectio videtur supplenda sic, & Pater trium puerorum: neque enim aliter Patru erunt illi Danielis Prophetæ, uti mox appellantur.* l. 15. ipsa capta plurimos l. 21. mortuus est Jojakim, p. 47. l. 32. incantationum, augurii & divinationis, p. 48. l. 29. pileis, reliquisque vestibus obvolutos p. 50. l. 31. frater ipsius Belsasazar. p. 52. l. 4. è filiis Gufstaspi, p. 55. l. 28. qui in ipsa ei fuit, ib. l. 36. & p. 56. l. 1. Liber Kasterân urbium, i. e. Liber de Aqua, & Aere. *Videtur autem per Kasterân urbium illa Hippocratis verba ἐν ἑατὴν πόλιν ἐμπερα, (quæ in Libro de ἀἰσθητικῶν τῶν πόνων, hic indiguitatibus, statim ab initio occurrunt) exprimere voluisse Authorem, ita ut vox Kasterân ex duabus illis ἐατὴν πόλιν conflata simul & corrupta sit.* p. 57. l. 16. decimo quinto Regni ejus exuerunt Ægyptii, l. 19. *Ex errore forsan ortum est cognomen Rectoris, posito المنذر pro المنذر, quod Memoræ seu Mnemona sonat.* l. 21. Esteram Ebraam piam, l. 22. dele, in fœdus receptos l. 24. hujus Artabshashtis p. 64. l. 31. Figuratam] Ita secundum eam lectionem, quæ ex optimo MS. Typis expressa est, verba sonant: at secundum aliam lectionem, sic, & Hiram Domini Tyri, & alteram secundum Septuaginta, p. 66. l. 30. annos octodecim l. 35. annos viginti septem, & potentiâ excelluit: l. 36. à matre Cleopatra p. 67. l. 9. *al.* artium & medicamentorum p. 69. l. 10. Mare Occidentale circumfluum, p. 70. l. 3. quæ jam Philippi audit: l. 7. trecentessimus nonus fuit l. 10. Názara urbe sua l. 14. per Herodem prius transiissent, Marg. Lycinius, vel Hyginus. p. 71. l. 25, 26. Anno decimo nono imperii Tiberii, qui est annus Alexandri tricesimus quadragesimus secundus, p. 72 l. 11. anni quadringenti nonaginta, l. 13. *permanebis populus tuus, deinde pervenit Rex Messias,* l. 18. vicesimo tertio Adari, l. 28, 29. ducenti decem; p. 78. l. 15. planisphærium confecit, l. 17. liber magnus qui &c. l. 32.

appellavit autem *Galenum*. p. 80. l. 21, 22. nec dum perfectè eam callerent.
 p. 81. l. 18. *Sapores* filii *Ardshiri* filii *Babeci*, l. 32, 33. puellis voce præ-
 stantibus p. 82. l. 2. coronæ igneæ. l. 23. *Urfæ* signum p. 84. l. 6. nonage-
 simus sextus l. 21. ad *Machium*, al. ad *Caïum* l. 25. *vid. legend.* annos duos
 alios p. 85. l. 6. *Diocletiani* ex filia nepoti l. 10. vidit in Cœlo vexillum
 Crucis, p. 86. l. 1. *vid. legend.* sexcentesimo quadragesimo octavo, l. 13. die-
 rum suorum; affirmare cœpit, ipsum &c. l. 21, 22, 23. in illud quod effutivit
Arius inquirentes, ipsum Religionis [*Christiana*] fundamento contradicere
 repperunt; p. 87. l. 5. *Constantinus*, *Constans*, & *Constans* *Victoris* filii. *ibid.*
vid. legend. annos viginti quinque, l. 27. Patrum suum, a quo constitutus
 fuerat, p. 88. l. 15. inito ad *Tigrim* inter &c. l. 21. et in urbem suam *Tarsum*
 p. 89. l. 18. al. *melius*, Annos tredecim p. 90. l. 28. quadam sua, die quodam,
 invecus, p. 92. l. 1. *vid. legend.* annos octodecim l. 7. *leg.* quinquaginta l. 19,
 20. al. octingentesimus sexagesimus nonus, *porius*, septingentesimus &c. p. 98.
 l. 7, 8. *Madayena* extruxit, sic in *Marg.* *legend.* & *Madayena* duo templa &c.
 p. 99. l. 3, 4. *vid. legend.* tricesimus tertius. p. 101. l. 27. *v. legend.* 882. p. 102.
 l. 16, 17. prælium *Bedarense*, maximum illud certamen [ita sc. in *Alcorano* vo-
 catum] p. 103. l. 17. *Videtur hîc deesse aliquid; neque enim mortuus est* *Moham-*
medes *anno decimo sed undecimo, ut ex sequentibus constat: malè etiam junguntur*
agrotatio & obitus ejus, ac si utrumque contigisset mense Sepharo, cum pag. 108.
disertis verbis legatur, AbuBecrum Chalifam renuntiatum mense Rabia priori,
inveniente anno undecimo, eodem die quo obiit Propheta. p. 105. l. 15. *AlMozdar*, seu
AlMordad, p. 109. l. 29. ad *Heraclium* Imperatorem *Græcorum* p. 110. l. 4.
forf. legend. octavo ante finem *Yomada*. l. 7. *legend.* nongentesimus quadragesi-
 mus sextus l. 34. ad *Omarum* Imperatorem p. 113. l. 8. in omnes provincias
Ahwaza l. 20. die *Mercurii* p. 115. l. 22. *Telha* patruale *AbuBecri* l. 34.
 librum Dei, & legem Prophetæ ejus, & constitutiones p. 118. l. 23. *Erakum*
 verò l. 32. al. cum septingentis viris p. 121. l. 21. incolæ universim fidem
 suam p. 123. l. 17. *vid. legend.* quadragesimo primo, l. 27. *vid. legend.* septu-
 agesimus octavus. p. 125. l. 5. *redundat vox mille, & l. 6. loco ræ equites,*
al. legend. noctu, p. 128. l. 15. *vid. legend.* annos quindecim. p. 130. l. 5. *malè*
in a. tero exemplari legitur, trigessimus septimus, p. 131. l. 22. triginta novem,
p. 134. l. 21. fors. legend. *Chorramiticam, sicut etiam p. 164. l. 25. Nam &*
الخرمبة & السخرمبة *scilicet, & forsân ejusdem nomina occurrunt.* p. 136. l. 28,
 29. al. *Shahpherid*. p. 138. l. 33, 34. ubi, cum illum quidam hastâ confossum
 dejecisset, alius caput ipsius &c. p. 139. l. 1. mortuus est variolis *AlSaffabus*
Anhari urbe sua, quam extruxerat, sed. mque sibi delegerat. p. 141. l. 23. al.
 dixerunt ergo ipsi Artifices, p. 144. l. 5, 6. Cum ergo ab ipso recedens ad
 Ecclesiam ivisset, jussit *AlMansur Salemm* Eunuchum suum tres &c. l. 19,

20. ferri illum iussit *Al Mansur* in aulam publicam, quo ipse &c. p. 146. l. 3 f. al. ne ab hoste reperiretur p. 147. l. 15, 16. centesimo sexagesimo nono l. 18. ipsum *Giorgiana* commorantem p. 153. l. 1. al. qui ipsum *Jondisaburio* accerserent p. 157. l. 9. ante finitum *Moharramum*, p. 158. l. 7, 8. al. iussui & nugamentis suis, l. 27, 28. Non transferetur, p. 160. l. 5. & 167. l. 25. pro Eunuchi, videtur posius legend. Servi. p. 161. l. 4, 5. al. feras, quarum viribus non donatur homo, nec sibi &c. l. 8. al. quàm ferus [*sen*, desolatus] evadit mundus. p. 164. l. 25. al. sectam *Chorramiticam*. vid. *suprà* ad p. 134. l. 21. p. 168. l. 2. viri quater mille. l. 21. Mansionibus *Lunæ* sive sideribus occidentibus, orientibus aliis. vid. *notas in specimen Arab.* pag. 163, 164. p. 169. l. 13. pro Catilo, legendum Catito, vel posius Catisto, per *Apharesin* ex Theoctisto. l. 14. sex annos. l. 22. ducentesimo tricesimo septimo, l. 27. *Musa Ebn Zarara*, l. 36. al. *Josephi* intersectoribus obsessi ultra triginta &c. p. 170. l. 26, 27. fors. legend. *Shawali* tertio. l. 28. vid. legend. & novem mensium p. 172. l. 27. annum] vel splendidum p. 174. l. 15. al. *Ebnol Chasib* p. 175. l. 33, 34. vilipendens] vel fors. huic contrarium, magni faciens, vel, se eis applicans. p. 176. l. 16. al. nono ante p. 19. al. quinquagesimi quinti, p. 177. l. 31. post emptorios, adde, Multas eleemosynas, bonaque præstitit opera. p. 179. l. 15. post interpretandos, adde, Extant quædam ab eo compendiosè & egregiè scripta. p. 182. l. 25. al. vosmet *Chalisatui* ingeritis, cum inter &c. p. 186. l. 31, 32. al. nec Consultore indigeat. p. 187. l. 30. ac[urbibus] *Kommo* &c. p. 188. l. 1. Vizierum] nisi posius in *Nominativo* legendum sit, Vizier ergo *Ratekum* &c. p. 188. l. 21. centies & vicies l. 22, 23. al. dimisit è carcere *Abn'l Hija Ebn Hamdan* fratrem suum & domesticos ejus, p. 190. l. 34. post stetit: adde, mittentes igitur Duces ejus petierunt ut accederet; p. 191. l. 24. al. *Nosocomio Jondisaburense*, tum &c. p. 192. leg. te in jus vocasset l. 17. * al. *Bachristua Ebn Isa* p. 194. l. 17, 18. * al. & confestim se abdidit: p. 196. l. 6. quando ad vos, jam Reges factos, accessero; l. 9. al. ad *Mardawanum* l. 28. al. centum aureos p. 197. l. 6. vid. legend. & sex menses. p. 199. l. 13. post munus, adde, nec ullius rei inspectionem habuit Vizier. p. 200. l. 30, 31. venaretur] vel, piscaretur. p. 202. l. 19. al. per *Euphratem*; l. 29. vid. legend. undecim mensium p. 204. l. 3, 4. fratrique ipsius *Ali*, l. 9, 10. è *Dailamitarum* primoribus duo p. 205. l. 24. Anno trecentesimo trigesimo octavo p. 207. l. 7. post Domesticum. adde, Anno trecentesimo quinquagesimo quarto cæperunt *Græci Messisam* [*Mopsuestiam*] & *Tarsum* l. 18. *ledinilla Alida*, l. 21, 22. instar lapidum molarium massæ conflarentur, quarum binæ &c. l. 26. anno trecentesimo sexagesimo secundo, p. 209. l. 29. *Mansur Ebn Nuh*, l. 30. al. *Chorasani* & *Bochara* Dominus. p. 212. l. 7. torreptus est *Sharfo'ddanla*, l. 19. al. unâque Duces, l. 21. al. ipse viribus auctus *Persiam* &c. l. 30. *Arabi* quidam

p. 213. l. 10, 11. *al.* & muneribus ad *Gratorum* Imperatorem &c. missis, celebris evasit. p. 326. l. 11. cum tempore quodam *Adado'ddaula* p. 217. l. 7. Dialecticus in uno tantum *Ex.* habetur. l. 25. *Samsamo'ddaula Ebn Adado'ddaula* p. 218. l. 15. post conglutinata. *al.* Lassarunt se, nec emolumenti quicquam reportarunt p. 219. l. 1. ad annos decem; p. 220. l. 13. *Mamun Ebn Mamun* l. 24. *al.* *Abu Ali Sharfo'ddaula* vid. pag. seq. l. 29. *al.* *AlPbkai* p. 222. l. 12. *al.* *Hera'nsum* l. 28. *al.* *Ebn Yahya Abu'lBaka AlBuzhani* p. 223. l. 3, 4. & alibi *al.* *Ebn Moassher* l. 6. usus est, anno trecentesimo octogesimo quinto, ut ad ipsum &c. p. 223. l. 27. *Abu Ali Ebnol'Hofain Ebnol'Haithem* sed *al.* *ex.* *Haitem* p. 224. l. 30. post curaret: adde, ipse autem in vinculis detentus est in loco quodam domus suæ. p. 225. l. 12, 13. *al.* *Nafiro'ddaula* vid. supra p. 221. l. 13, 14. *Ebn Mahmud* l. 31 *al.* *Sabib Ebn Warhab.* ib. *Harrani & Rakke Dominus*, p. 227. l. 9 *al.* *Jaadi Beg.* sic p. 228. l. 26. & p. 238. l. 33. p. 228. l. 15. decies mille aureos p. 229. l. 7. Anno quadringentesimo. sexagesimo. septimo l. 10. *al.* *Ebn Jahin*, l. 26. *al.* *Abu Ali AlHasan Abdalla*, sive *Ebn Abdalla*. l. 29. legend: *Harmain*, sed *al.* *ex.* habet *Harmain*. p. 230. l. 24. & *Physices*, & *Matheleos* p. 232. l. 34. *Non sanavit ipsum à dolore mortis* p. 236. l. 29. operam in *Egypto* dare, l. 30. *al.* sexagesimum sextum. p. 237. l. 32. filio *Jamalo'l-Molci* p. 238. l. 35. Dicite illi à me, l. 30. *al.* *Bacheri* l. 34. *Marna* agentem eumque adiisse p. 239. l. 10, 11. *al.* Multis eum elogiis prædicarunt *Poëiz* p. 240. l. 20. *fers.* legend & quinque menses l. 26. *al.* *Christianos Corjii*, seu *Gorgiana* p. 241. l. 13, 14. *al.* quadringentesimo octogesimo octavo. *Sic etiam* p. 240. l. 6. in eodem exemplari habetur: ac proinde l. 16. hujus pag. Anno eodem occisus est *Tabas*, ubi in *alt.* *ex.* est *Tatafh.* p. 242. l. 26. die quinto è portis &c. p. 243. l. 9. per septimanam l. 22. cum copiis suis, *Damaganum* profectus est, p. 245. l. 20. *AlSh:msania*, *al.* *AlSh:mania*. l. 35. *al.* regionis filii *Leonis*, & portarum ejus, p. 246. l. 19. *al.* *ex.* exhibet affantes quosdam *Soltanū* alloquentes, non autem filium, sic: Patri ejus, inquit, Dies iste &c. *Responsum verò sic:* Verum dicitis, at Patri illius, ipsi verò faustus imperio [ei delato.] l. 28. pro *Tatafh.* *al.* *ex.* habet *Tais*, *Abn'lFeda* verò *Tanafh.* vi. supra p. 241. l. 16. p. 248. l. 8. mentionem cum vituperio facit, l. 14, 15 *al.* *Ali Ebnol'Nafir*, l. 24. *al.* è regione *Tennisi* p. 249. l. 33. *al.* *Hofamo'ddaula*, sed aliis in locis constanter *Hofamo'ddin.* sic p. 250. l. 17. *al.* *ex.* habet *Omado'ddaula*, sicut in eodem statim sequatur *Omado'ddin.* p. 251. l. 8, 9. *al.* ad *Dochailum* l. 11. *al.* in *Haarāna* p. 252. l. 35. quingentesimo. tricésimo p. 256. l. 6. morbo acuto obiit. l. 10. *al.* *Kotbo'ddin David.* sed male, cum aliàs ubique legatur *Maudud.* l. 13. *al.* haud metutente ab eo fratre *Kotbo'ddino.* p. 257. l. 7. *al.* *Nabro'l'farzum*, l. 12. *al.* *Chasfi*, sic l. 17. *al.* perfectā *Chasfi* intentione malā opper-

tus est diem adventus ipsius, & ad se ingressum interfecit. l. 23. al. *Nojmo'da'ino AlCannio*. p. 258. l. 26. *vid. legend. AlMontaseri, vi. sup.* p. 170. & 174. p. 261. l. 6. al. ex. *Abu'lHocm, & sic in sequentibus*. p. 263. l. 15. fortis, justus, vitz &c. l. 18. al. quid dicis; ib. te aliquid velle; p. 264. l. 13. al. Non est in familia *Iynbi* l. 30. al. ad filium suum alterum *Saiso'ddinum Gazi*. p. 265. l. 36. fluvium *Tigrim* p. 267. l. 1. *legend. Jandi al. Jabali*. l. 3. al. duce *Km.a*, p. 269. l. 36. clam elatus est. p. 270. l. 27. al. *Garayanum, & Nisibin* p. 272. l. 2. sexcentiesimum primum, p. 273. l. 15. al. *Hisam* l. 35, 36. *vid. legend. ut supra* p. 243. anno quadringentesimo nonagesimo secundo, p. 274. l. 10. egrediemur omnes: p. 275. l. 6. *post Domino, adde, ad menses octo*. p. 277. l. 9. *AlAziz Oshman Egyptum*, l. 15. in *AlCarac* l. 24. *Mansela* è vivis excessit p. 278. l. 35, 36. *Kosbo'ddino Mohammede* p. 280. l. 2. al. *Ebn Saik*, l. 31. *juxta aliam lectionem Tamujin tribus illius, non viri, nomen est* p. 282. l. 4. Ei autem & unicuique filiorum l. 5. al. *Kaialik* p. 283. l. 13. Anno sexcentesimo quarto p. 284. l. 16. anno sexcentesimo nono l. 26. 27. al. illum una cum sociis suis duobus ad ipsum deduxerunt. p. 286. l. 17; 18. al. & *Karaja Chasum* ejus [*forf. urbis*] Dominum p. 287. l. 17. *Shehaboddino Togrol Eunucho* l. 29. al. vestes tritas p. 290. l. 10. al. & *Cesbi Chan* p. 292. l. 13. al. & *Tayephur* Prætor. p. 293. l. 21. al. undecim dies p. 295. l. 29. quadraginta sex p. 297. l. 14. al. *Entejabo'l Ektedab* p. 298. l. 6. *AlAziz*] Imò, *Al-Gazz*, i. e. *Turca Gazzenses*. *vi supra* p. 222. *lege isaque* l. 7. occupaverant. l. 8. al. *Ebno'l Rahim Ali* p. 300. l. 2. al. sexcentesimo decimo nono, p. 301. l. 2. *post accessus, adde* cujus opera expedita sunt hominum negotia. p. 303. l. 22 cui ego, O Medice, Annon p. 306. l. 18, 19. al. *Kaphjak, Suksin. & Bulgâr*, aliòsque *Tibbatum* versus: p. 309. l. 6. ignotum, in Mercatorum comitatu, qui, l. 16. appellatam, ripæ *Karamurani* adjacentem, p. 311. l. 32, 33. al. oppidi *Carmalis*, cujus incolæ fugientes p. 312. l. 4. *Caicbad, R.mae* Dominus, p. 313. l. 27. *forf. legend. multitudinem promiscuam* p. 314. l. 4. *forf. legend. Gijatho'ddin*: nam *Aladdin* jam mortuus erat an. 634. *vi. supra* p. 312. p. 315. l. 7, 8. erat autem nobis inter illa l. 22, 23. al. aliquot ab ea parasangis *sed in opt. ex. legitur عشر فراسخ* l. 34. *Bagdadi* è vivis excessit p. 316. l. 1. in Collegium suum, l. 32. *Christianus Melceas Hierosolymitanus*. p. 321. l. 14. al. nomine *Hanbakâi*. l. 35. al. *Ancyra, Antiochia, reliquæq;* p. 36. al. *Arzenjan*, p. 327. l. 7. al. ex. ex sorore nepos p. 328. l. 2, 3. necnon pecuniarum procurandarum gratia regionibus &c. p. 330. l. 2. al. venit *Bayejû Norain*, locum &c. p. 331. l. 36. unâque cum ipso *Kahestannum* iverunt p. 334. l. 5, 6. *Ali Bahadur* p. 340. l. 14. *Al-Malec AlDhabero* p. 350. l. 9 die Mercurii *Shawali* vicesimo, meque &c. p. 351. l. 22, 23. in provinciis *Syria*, p. 354. l. 1. al. *Mausilam* adeuntes, p. 355. l. 1.

- l. 1. *Mowaffeki Nisibensis* p. 358. l. 14. *al. Nojmo'ddin Nakjawanensis* p. 362. l. 34. *Camaloddini Abdo'r Rahmani*, in rebus Religionis adjutoris optimi p. 365. l. 13. *missorum patruelem; Chalifam cujus imperii*

Errata denique Typographica, operarum incuria, vel casu in exemplaribus quibusdam admissa, adjecimus: quibus accensentur minutissima quæque, uti voces malè vel divisæ vel conjunctæ, etiam si in eis circa literas, punctave, nihil peccetur; ut quàm paucissima sint in quæ Lectores, utcunque in hisce studiis minus versati, impingant.

Pag: 3. l. 11. *leg: الاتها* l. 14. الشمس l. 18. والغباوة p. 4. l. 4. كثير l. 4. p. 6. *del. ex marg: al. مفضيا* p. 9. l. 19. *بعن* p. 10. *in marg. Roham.* الرأي l. 8. p. 16. l. 8. وعشرون l. 15. وباقي l. 2. p. 14. l. 8. p. 11. l. 8. المواد l. 8. p. 12. l. 12. *جدوا* l. 4. شمس l. 2. p. 18. l. 8. وباقي l. 1. p. 17. l. 8. جاب قبر سارا l. 8. ايليعازر l. 6. p. 22. l. 15. المعظم p. 21. l. 15. الرايين *initio linea.* و dele l. 2. p. 24. l. 19. زوجة l. 19. p. 23. l. 23. ليعقوب ابي l. 17. l. 11. واحد l. 1. p. 25. l. 16. عشر l. 13. وعند *leg: 3.* l. 3. p. 28. l. 12. اهيا اشـر. l. 12. p. 27. l. 1. وفلس وفلثون l. 1. p. 26. l. 36. الي اخر l. 15. المغلة l. 9. p. 32. l. 14. طويق l. 31. p. 36. l. 13. *lin: 37.* فينحاس l. 1. p. 37. l. 12. وارثكم l. 5. p. 41. l. 8. نكرا l. 40. p. 46. l. 5. المتغلب l. 8. p. 38. l. 19. *in marg:* الافرجة l. 2. p. 42. l. 11. يا ابنتي l. 8. العذرا l. 7. l. 12. يقتله l. 4. p. 45. l. 11. الماترنا l. 1. p. 44. l. 17. هديفة وقطع l. 10. p. 46. l. 13. واتوب اليه فابي مصبوغة l. 7. p. 48. l. 8. المغارة l. 8. وحذر يونانان l. 4. p. 47. l. 17. ولدا هدي *leg: 12.* الهتهن l. 4. p. 55. l. 19. مقاتلة l. 17. l. 4. p. 60. l. 19. يمشي l. 19. p. 58. l. 19. كل زان l. 19. جابر وهزاة p. 57. l. 1. p. 62. l. 7. النبي ارتفع l. 17. احازيا توفي المسمع l. 16. وتقتله l. 4. p. 65. l. 8. المفروضات l. 8. p. 64. l. 2. *lin:* لاقتحور l. 3. نفتين l. 1. p. 67. l. 19. مشدون بين l. 19. لخرقما l. 2. p. 66. l. 1. *الفررايين*

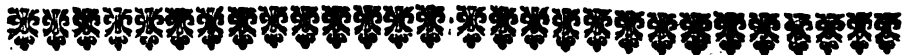

II: l. 2: p. 70. لا ان فعلها اليكى l. 6. p. 68. الاثور اذيين
 قبل l. 8. p. 73. مملوك l. 2. p. 72. القايد l. 2. p. 71. المرة l. 18. وبقى
 marg: يكثفوا l. 5. p. 75. عزيرا l. 7. p. 74. صاحب l. 15. ااعني l. 10.
 واخذته l. 16. كرسي l. 11. قطار l. 10. عززت l. 6. p. 76. وقلاديسهم
 المعروف l. 10. p. 80. marg: Autolycus قنف l. 10. العظمة l. 3. p. 77.
 يوحنا الاصحلي l. 18. p. 82. قنف l. 4. p. 81. منزلة l. 16. انتقضى ib:
 p. 83. يهون يث l. 9. p. 84. marg: 70. anni Jeremia quando
 completi. ib: numerandi. ib: ejus de numeris p. 85. l. 13. الطبيعى
 l. 12. p. 89. مائة l. 13. lib: p. 88. اليندين ويسمى l. 15. واحرقها l. 9.
 p. 91. وكثرة المعونة l. 14. زوجة l. 13. p. 90. الوسام l. 19. تجميعه
 p. 95. وabsl الى هرية l. 19. p. 93. الغيلسوف l. 6. p. 92. فريضة l. 17.
 p. 97. marg: Taguti. تخذ l. 16. كثيرة l. 7. p. 96. اللغات l. 15.
 l. 10. p. 98. bis يزن جرن l. 9. مروج يلدان l. 6. فصار صغرا l. 3.
 p. 101. وكان l. 15. لتركى l. 8. p. 100. فان ازننا l. 17. انطاككية
 l. 18. p. 103. غازيا l. 14. الباقين l. 9. p. 102. قايدة l. 11.
 وديهي l. 13. قبرس l. 9. من ملك l. 4. قوزيقوس l. 3. p. 104. جماعة
 lin. 10. اربعا وثلثين l. 7. p. 106. lin: ابرخس l. 19. lin: والبحار l. 17.
 in margine والمخرجة l. 4. p. 109. lin: واللثة l. 13. p. 107. وقاويله
 ما بي l. 16. المسبح l. 11. p. 112. فاحملوا l. 8. p. 110. dele apellata:
 l. 11. p. 119. المنذر l. 12. افصح l. 8. يموت ibid: طويل l. 1. p. 117.
 in تخلفوا l. 16. lin: السما l. 11. lin: فاضى l. 8. بينا l. 6. p. 121. قليل
 وتمانى l. 15. اظهر l. 7. p. 122. Aelia condita. marg. Athenis ib:
 l. 18. p. 124. الرضاوي l. 18. على اده l. 5. p. 123. بالشر in marg:
 وليغضة l. 15. اظهر l. 14. الاسقف l. 5. p. 127. واطاعوهما l. 19. ابنا
 l. 15. p. 129. غزاه سابور بن l. 17. الصفات l. 15. وقال l. 9. p. 128.
 l. 6. الاصنام l. 5. الاسطقسات l. 1. p. 134. القطب l. 13. p. 130. السما

هاريجا. 15. l. 137. p. مرضه. 9. l. 136. p. ووقع. 5. l. 135. p. فيبر
 141. l. 5. p. جميع. 5. l. 139. p. نصيبين. 10. l. 138. p. مار افرج. 7. l. 138. p.
 ظهرت. 12. l. 143. p. ان دخل. 16. l. 142. p. المواليد
 147. l. 6. p. فاه. 10. l. 146. p. خطبة. 9. l. 146. p. فنظروا. 4. l. 146. p. مايتين. 2. l. 146. p.
 كله. 12. l. 148. p. ولم يمت. 11. l. 151. p. نصيبين. 7. l. 148. p. انطاكية
 والبطارقة. 12. l. 152. p. قريضة. 11. l. 152. p. خاصة. 6. l. 152. p. وافقت. 4. l. 152. p.
 156. p. اسم. 5. l. 154. p. عظيمة. 11. l. 153. p. للاسكندر. 4. l. 153. p.
 10. l. 156. p. قتل. 9. l. 157. p. غريغور. 8. l. 157. p. فافتت. 4. l. 157. p. جنوب. 16. l. 157. p.
 الحقايق. 8. l. 161. p. درات. 11. l. 160. p. شره. 19. l. 158. p. فرق. 12. l. 158. p.
 المصطف. 16. l. 163. p. فكه. 11. l. 163. p. الاوي. 17. l. 162. p. غير. 11. l. 162. p.
 يفعل. 19. l. 165. p. الفعل. 15. l. 168. p. خالف. 10. l. 168. p. انفقوا. 3. l. 165. p.
 يشغلوا. 10. l. 170. p. فاختلف. 8. l. 172. p. مذاهب. 8. l. 170. p.
 بعض. 2. l. 177. p. المومنين. 5. l. 175. p. الرحم. 18. l. 174. p.
 المغيرة بن شعبة. 16. l. 178. p. الايلة. 13. l. 178. p. موسى. 1. l. 178. p. مرزبته. 16. l. 178. p.
 4. l. 181. p. 16. l. 180. p. بحبي. 7. l. 180. p. الاربع. 12. l. 179. p. نريضة. 2. l. 179. p.
 183. p. الاجاديطي. 11. l. 180. p. الخطاب. 3. l. 181. p. ويشم. 9. l. 180. p. alibi.
 بن ابي. 19. l. 184. p. 17. l. 184. p. quod reponend. in fine. 16. l. 184. p. ab initio. 16. l. 184. p.
 وضردى. 7. l. 186. p. راكب. 17. l. 185. p. اقبلت. 16. l. 185. p. اخلقه. 12. l. 185. p.
 ما جا. 6. l. 187. p. بعادشة. 17. l. 187. p. فاستان داه. 12. l. 187. p. كودار. 11. l. 187. p.
 كتنيناه. 18. l. 189. p. ينادونه. 9. l. 189. p. وودخ. 5. l. 188. p. المعركة. 14. l. 188. p.
 فقفه. 9. l. 194. p. على مقدمته بشرى. 1. l. 192. p. في. 191. l. 192. p. in fine dele.
 اربع. 1. l. 198. p. يتكت. 15. l. 196. p. بالرجوع. 19. l. 195. p. الخبر. 14. l. 195. p.
 هو احق. 5. l. 199. p. نصف. 13. l. 199. p. ولون. 2. l. 199. p. تفسير. 11. l. 199. p. وهتين
 2. l. 201. p. يوم طينها. 4. l. 200. p. من. 15. l. 200. p. ففسار. 8. l. 200. p.
 خدع مسيلة خديعة. 14. l. 203. p. رنودة. 4. l. 203. p. اناخ. 3. l. 203. p. والشاش
 204. p.

7. l. 206. p. يزني بن 10. l. بشملة 2. l. 205. p. العزيز 14. l. 204. p.
 الطرف 3. l. 208. p. الدبلة 9. l. 207. p. جانبها 13. l. يشدها 11. l. تدع
 7. l. 209. p. بخداش 18. l. خراسان 17. lin. جانبه 15. l. زبان 14. l.
 3. l. 213. p. ومسكا 17. lin. 212. p. اجتمع 8. lin. 211. p. واضربه
 اليها 16. l. الوجه 1. l. 215. p. بقيتا 15. l. 214. p. الجمعة 19. l. وكما
 بالبرقون 14. l. ويستامن 9. l. ونصصكان 6. l. عثراته 3. l. 216. p. وحادي
 ما نذك 5. l. تظهر 3. l. 220. p. فقال 12. l. 219. p. شرامنه 6. l. 217. p.
 مع cum e nudo. ماسويه 19. l. 236. p. شهلانا 17. l. يضرب 3. l. 221. p.
 وهبت 12. l. 246. p. بينا 3. l. 243. p. والجاذب 10. l. 241. p. sic alibi.
 251. p. اغلب 16. l. 250. p. لفظ 4. l. 248. p. المنجمين 15. l. 247. p.
 فقال له 8. l. 255. p. بالناس 13. lin. 253. p. فجع 18. l. صرع 9. l.
 بالمشوم 4. l. 259. p. الغد 2. l. 258. p. فيلقتيان 12. l. 257. p.
 262. p. ومايتمين 14. l. بالدامغان 12. l. 261. p. 8. l. 261. p.
 268. in marg: الاكرام 4. l. 266. p. posterius. اذا بلغ 12. l. 261. p.
 واخذن 19. l. 274. p. 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280. p. 274. l. 19.
 280. p. يعنيك 14. l. 278. p. marg: Abu Said Karmatianus. 277. p.
 281. marg: Thabet. 284. lin: 11. l. 281. p. الثالث 11. l. 11. l. 281. p. صناعة 9. l.
 290. p. 290. lin: 6. l. 290. p. يدريك 14. l. 289. p. واخوته 13. l. 287. p. ينام
 296. p. ايندنا 7. l. 295. p. وضيقوا 11. l. 294. p. يفارق 8. l. 292. p.
 فاعتقل 1. lin. 310. p. تقدم 5. lin. 300. p. مضي القاهر 12. lin.
 317. l. 4. l. 317. p. الغفور 14. l. 312. p. وبالجملية 9. lin. 311. pag.
 319. lin: 12. l. 319. p. بغدان 18. l. نحو 17. lin. 318. p. خلافته 16. lin.
 324. lin. 13. l. 324. p. قبله 18. lin. 22. p. فاضلا 19. lin. 320. p. ايضا
 مامنه 5. l. واطلق 4. l. 347. p. مامنه 14. l. 434. p. 3. l. 336. p. فاخذن

بالكفن p. 350. l. 4. حل الكتاب p. 349. l. 18. بغض p. 348. l. 5.
 p. 386. بالخاص 376. l. 6. حصر p. 372. l. 3. مستغيثا p. 361. l. 12.
 p. 398. marg: Illamismum. p. 395. ثلث ملل p. 393. l. 8. فقتلوه l. 15.
 اتاه p. 409. l. 3. فصرها p. 406. l. 14. بددة p. 404. l. 2. ثار به l. 3.
 p. 428. خلق p. 416. l. 9. بكتمر p. 414. l. 10. وعربان p. 411. l. 11.
 p. 452. وادغن l. 19. لبقرة p. 445. l. 12. بديار p. 435. l. 3. نينك l. 17.
 p. 464. l. 1. فشدنا p. 461. l. 15. وانف p. 456. l. 5. بدت نجوم l. 18.
 بجادى p. 516. l. 12. ايلونيا p. 513. l. 8. بلان p. 492. l. 11. صلخ
 p. 552. ويسلما p. 551. l. 19. تمهوه p. 546. l. 12. قليل p. 537. l. 14.
 المعلم العلم p. 560. lin. 4. وجا بنا p. 559. l. 14. وفيهم ملك l. 17.
 الية p. 16. بالوحدانية p. 10. اديته l. 8.

In versione Latina.

PAg. 3. lin. 29. lege Sphæra. l. 31. nona. p. 4. l. 5. formavit. p. 9. l. 15. plantavitque. p. 12. in marg.
 deleturrim. p. 16. l. 34. l. ufa. l. 36. *redundat* suo p. 21. l. 15. constituit. p. 25. l. 6. *Belbusi*. p. 39.
 l. 6. viginti. p. 41. l. 22. proprietatum. l. 23. 24. [Ellipticæ &c.] p. 49. l. 10. humectet. p. 51. l. 16.
 translata. p. 52. l. 12. *Xabonidum*. p. 53. l. 16. ad eam. p. 59. l. 26. Nicomachi. p. 60. l. 6. *redundat*
 autem. p. 61. l. 16. & in marg. l. *Nicomachus*. p. 62. l. 26. & in sequentibus. *Ptolemæus*. p. 64. l. 4. *re-*
dundat in p. 75. in marg. l. *Dionysium*. p. 76. l. 7. profectus. p. 81. l. 7. *Lufianum*. p. 85. l. 16. Posthæc. p.
 86. l. 6. *dele* in — l. 24. veritati. p. 87. l. 3. ob — p. 88. in marg. infensus. l. 14. amovit. l. 20. hereditato.
 p. 94. l. 34, 35. Epiphania. p. 98. l. 25. *dele* ex. p. 101. l. 5. leg. *Jodamus*. p. 112. l. 19. *Iyad*. l. 32. & 36.
utbah. p. 115. l. 29. legem. p. 116. l. 4. *Mojseiscam* l. 11. & 16. *Marwa*, pro *Meraw*. l. 28. *Ebn Om-*
mia. p. 117. l. 1. *Omâd*. p. 122. l. 24. convenit. p. 126. l. 21. & 22, 23. *Ordonnâ*. l. 34. *Anda-*
lofenus. p. 128. l. 3. 4. *cidares*. p. 129. l. 21. *Quanti*. p. 135. l. 10. sumus. *abj*, admirationis nota. p. 141.
 l. 2. inquit. p. 143. l. 9. ipsas. p. 144. l. 23. patribus. p. 146. l. 19. *Carah*. p. 152. l. 6. *deleatur comma*
 post. *Al Rashidum*. p. 9. 10. leg. *Giorgianam* p. 154. l. 8, 9. plerique. l. 24. *Abrahimi*. p. 167. l. 17. per-
 misit. p. 176. l. 19. inauguratio. p. 183. l. 17. *Abrahim*. p. 185. l. 18. paciscendam. p. 189. l. 15. cum-
 que. p. 208. l. 29. *Ahmed*. p. 210. l. 2. rei in marg. al. *W'shacmiri*. p. 213. l. 1. *Caise*. p. 214. l. 18. tre-
 centesimo. l. 19. *appone comma fini lineæ*. p. 215. l. 18. ad cum p. 216. l. 20. *Abu'l Fadl*. p. 217. l. 9.
W'sham. p. 222. l. 25. *Maarufi*. l. 32. *Diophantis*. p. 228. l. 21. *Daukia*. p. 239. l. 35. *Chatune*. p. 240.
 l. 22. *Al Mostadherum*. l. 32. *Ebnol Walid* p. 242. marg. *سيف* p. 244. l. 1. *pthifi*. p. 245. l. 24.
Hefno'l — p. 246. l. 4. *Ommia*. p. 247. l. 21. *Philosophicorum*. p. 248. l. 31. *Chozari*. l. 33. *Togrut*. sic.
 p. 249. l. 9. absque *Beg*. p. 250. l. 28. *Abu'i Kafemi* l. 29. *ledinilla* p. 254. l. 21. *leamrilla*. p. 257. l.
 31, 32. *Mojiro'ddino* l. 35, 36. *Shaizar*. l. 36. *Hefno'l Acrâd*. p. 260. l. 10. adversum. p. 272. l. 24.
 pugna. p. 275. l. 18. ducenties mille l. 20. quatuordecies mille. p. 280. l. 21, 22. centies & quin-
 quagies mille. p. 283. l. 12. *Baslamer*. p. 287. l. 36. *Haccariensis*. p. 291. l. 36. adverterunt.
 p. 294. l. 31. præfectis. p. 296. l. 10. Authorem. l. 14. *Allisraeli*. p. 299. l. 6. *Marah* [filios
Maræ] p. 302. l. 12. *Al Emâm* p. 305. l. 18. filiis. p. 307. l. 11. *Trapezuntis*. p. 311. l. 8. *Al Ashrapbo*. l. 9.
Hefn-Mansur l. 12. *Ali Cuj k* p. 314. l. 12. *Jurmagua*. p. 319. l. 18. *Filiam*. p. 320. marg. al. *Am-*
cutibi. p. 322. l. 1. transiens. p. 323. l. 20. *Hefn-Caiphu*. l. 32. *Ebnol Isâif*. p. 329. l. 5. *Owairitarum*. in
 marg. *Bazecarium* l. 24. ad Occidentem. p. 331. l. 5. l. *Maimun-Dare*, sine *Al*. p. 339. l. 10. *Shehabo'd-*
dinum. p. 340. l. 32. *Al Esharato* p. 343. l. 7. *Ebnol Rahabi*. p. 344. l. 14. *Hulacu*. p. 348. l. 36. inter-
 fecisse. p. 354. l. 7. *Turino*. p. 360. l. 5. *Mohanna*. p. 361. l. 16. *Chatune*.

Cette histoire finit l'an 683 hejire

